Firmado digitalmente por FALCONI JIMENEZ Denis Ivan FAU 20537630222 soft
Motivo: Soy el autor del documento
Fecha: 04.11.2020 20:36:12 -05:00

PERU Ministerio de Culture

Planul de gestionare a sitului Chavín de Huantar

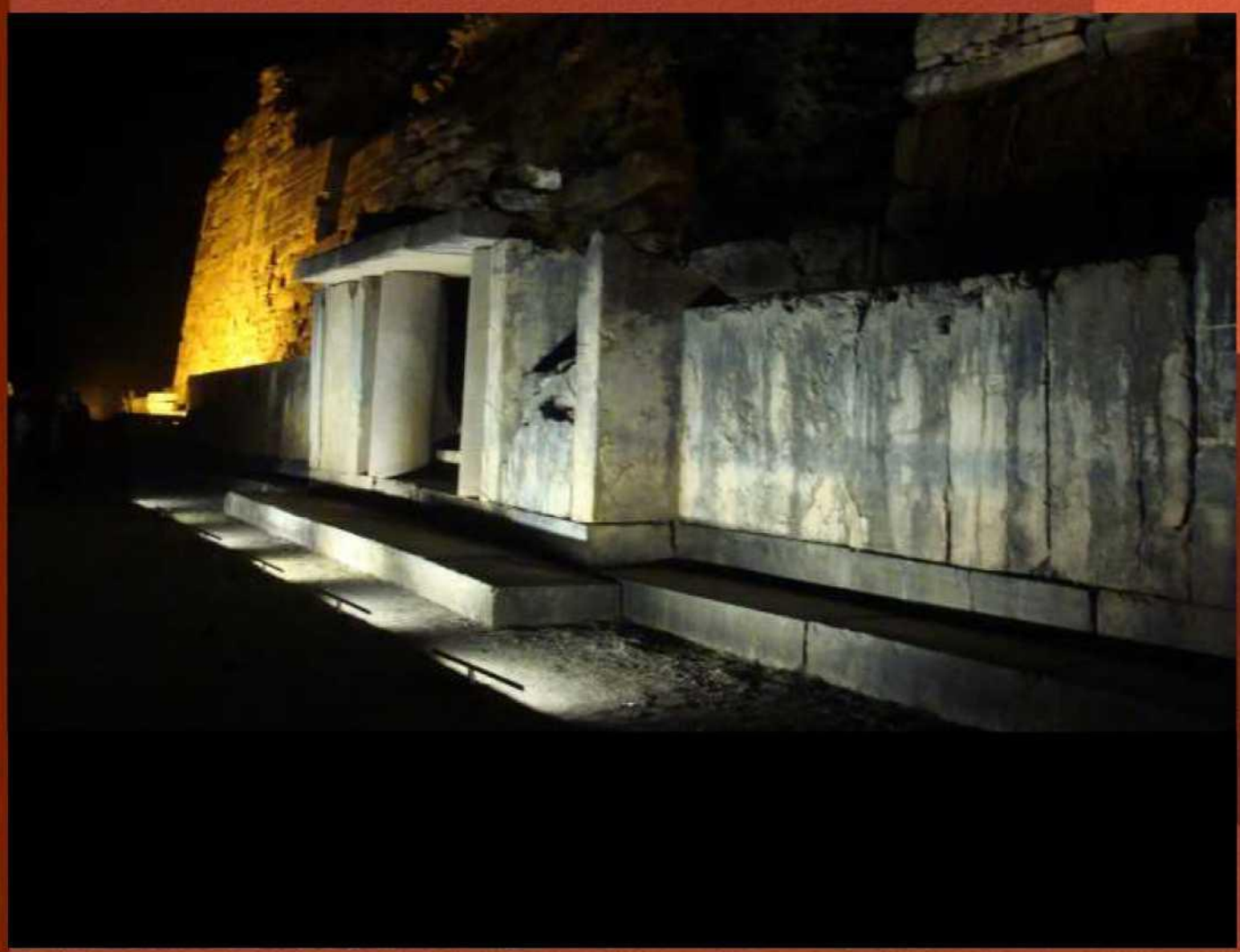

Ministerul Culturii își exprimă recunoștința față de toate persoanele, profesioniștii și instituțiile care au colaborat la pregătirea *Planului de Management Chavín de Huántar* cu valoroasa lor contribuție profesională și financiară.

Mulțumiri speciale Dr. Luis Guillermo Lumbreras pentru că ne-a autorizat să includem o parte din manuscrisul său despre situl arheologic Chavín, care a fost ulterior publicat [1]; membrilor echipei de planificare tehnică a Planului, directorilor, profesioniștilor și tehnicienilor Direcției Siturilor Patrimoniului Mondial, Direcției Descentralizate de Cultură din Ancash, Muzeului Național Chavín, Centrului Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare și Direcției Generale a Muzeelor din cadrul Ministerului Culturii; directorilor și membrilor Proiectului Arheologic Chavín al Universității Stanford SUA, Institutului de Dezvoltare Regională Chavín din Peru (INDERCHAP), *Fondului Patrimoniului Global* și Asociației Companiilor Miniere Ancash/Antamina SAC, Institutului Geologic, Minier și Metalurgic (INGEMMET), locuitorilor din Chavín de Huántar și instituțiilor locale și regionale care au participat la întâlnirile multisectoriale cu opiniile și contribuțiile lor importante.

2007. „ Chavín *: Săpături arheologice"* . Vol. I. Lima: Universitatea Alas Peruanas.

Chavín este unul dintre cele mai importante monumente din procesul cultural formativ al Anzilor centrali și una dintre culturile originale ale civilizației andine. A fost un mare centru ceremonial și de pelerinaj care a primit oameni de la diverse latitudini, distanțe și limbi, devenind primul și cel mai notabil centru de integrare și schimb ideologic, cultural și simbolic al timpului său, centrat în jurul unui cult religios care s-a răspândit pe un vast teritoriu panandin.

Datorită bogăției și valorii sale universale excepționale, Chavín de Huántar a fost înscris pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO în 1985, conform criteriului C (iii), după cum urmează:

„Situl arheologic Chavín a dat numele culturii care a înflorit între anii 1500 și 300 î.Hr. în văile Anzilor peruvieni. Acest centru ceremonial antic este unul dintre cele mai vechi și mai cunoscute situri ale erei precolumbiene. Aspectul său este impresionant, cu o serie de terase și piețe complexe, înconjurate de structuri placate cu piatră, iar ornamentația sa este în principal zoomorfă." Prin urmare, conservarea sa înseamnă protejarea unui patrimoniu de mare valoare istorică pentru cultura națională și comunitatea internațională pentru generațiile prezente și viitoare.

Abordarea completă a conservării monumentului necesită un Plan de Management conceput într-un cadru interdisciplinar și multisectorial, care să integreze toate sarcinile necesare pentru conservarea valorilor care fac din Chavín un sit cu o valoare universală excepțională. Această abordare urmărește să abordeze provocările cu care se confruntă monumentul într-un mod cuprinzător și sustenabil, facilitând acțiuni concertate între sectorul public și cel privat care au grade diferite de influență asupra sitului. Acest lucru va încuraja un angajament și o participare mai mare a comunității la conservarea acestui patrimoniu cultural.

Din această perspectivă, acest document constituie un ghid pentru următorii 10 ani pentru cercetarea, conservarea, diseminarea și promovarea...

Valorile lui Chavín, elaborate pe baza informațiilor prelucrate de specialiști din cadrul Ministerului Culturii, al Universității Stanford SUA, INDERCHAP și consultanți externi naționali și internaționali.

Propunerea este organizată în următoarele secțiuni:

1. Generalități: cuprinde contextul proiectului, definirea metodologiei de planificare utilizată și informațiile referitoare la caracteristicile mediului, descrierea Monumentului Arheologic, precum și contextul sumar al cercetării arheologice și al intervențiilor de conservare efectuate pe sit.

2. Evaluarea stării actuale a Monumentului Arheologic Chavín: conține sinteza rezultatelor rapoartelor diferitelor specialități, care constituie suportul proiectelor specifice atașate programelor de lucru.

3. Valori și principii: definirea semnificației culturale a sitului și principiile generale pentru executarea programelor, proiectelor și subproiectelor.

4. Plan de management: conține obiectivele planului și ale managementului, programele specifice de lucru și propunerea administrativă pentru managementul sitului și planul de management.

5. Administrarea Planului de Management: Conține modelul administrativ al Planului de Management pentru îndeplinirea obiectivelor sale, cu o viziune de interacțiune cu un întreg complex, unitar și integrat.

ECHIPA DE PLANIFICARE A PLANULUI DE MANAGEMENT CHAVÍN DE HUÁNTAR

Ministerul Culturii

Alejandro Arturo Neyra Sánchez	*Ministrul Culturii*
Leslie Carol Urtega Peña	*Viceministrul Patrimoniului Cultural și Industrii culturale*
Shirley Yda Mozo Mercado	*Directorul general al Patrimoniului Cultural*
Ivan Falconi Jimenez	*Director (e) al siturilor Patrimoniului Mondial*
Marcela Olivas Weston	*Directorul Direcției Descentralizate de Cultură din Ancash*

Consultanți ai echipei de planificare

Carolina Castellanos	*Consultant internațional pentru proiect*
Ana María Hoyle Montalva	*Coordonator de proiect*
Luis Guillermo Lumbreras	*Arheologie*
Ioan Rick	*Arheologie*
Christian Mesía	*Arheologie*
Rosa Mendoza de Rick	*Arheologie*
Ricardo Morales	*Conservare*
María Mendoza	*Social*
Tania Valencia	*Turism*
Fabricio Valencia	*Legislație*
Jorge Valdivieso Benjamin Morales	*Legislație*
Ana María Hoyle Montalva	*Geologie*
Guadalupe Martínez	*Profiler*
	Actualizare a Planului de Management

Instituții participante

Guvernul Regional Ancash

Municipiul Districtual Chavín de Huántar

Municipalitatea districtuală San Marcos

Municipalitatea Huari

Municipalitatea districtuală Huántar

Guvernoratul Chavín

Asociația Ancash/Compania Minieră Antamina SAC
Institutul Național de Resurse Naturale-Ancash
Administrația Parcului Național Huascarán
Institutul Geologic, Minier și Metalurgic (INGEMMET)
Consiliul Național pentru Mediu (CONAM)
Camera de Comerț Ancash
Camera de Turism Ancash
Camera de Turism Chavín
Şcoala Carlos Alberto Izaguirre
Școala Republicii Honduras
Comunitatea La Banda
Comunitatea La Florida
Comunitatea Carhuascancha
Fundația Telefónica din Peru
Compania Minieră Barric SA
Contact elvețian

INDEXUL PLANULUI DE MANAGEMENT AL CÁVIN DE HÚNTAR

Mulțumiri

Prezentare

Echipa de planificare

Secțiunea i: Generalități

Capitolul 1: Introducere
1. Contextul planului
2. Metodologia de planificare

Capitolul 2: Mediul înconjurător
1. Locația Chavín de Huántar
2. Condițiile climatice și vegetația
3. Monumentul arheologic și fenomenele naturale

Capitolul 3: Monumentul arheologic
1. Antichitatea Centrului Ceremonial
2. Arhitectura
3. Sculptura litică

Capitolul 4: Muzeul Național Chavín
1. Istoricul Muzeului Național Chavín
2. Muzeul Național Chavín
3. Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare

Capitolul 5: Contextul intervențiilor asupra monumentului
1 Context istoric: descoperirea științifică a lui Chavín
2. Intervenții arheologice la fața locului
3. Intervenții de conservare și lucrări noi

Secțiunea II: Conservarea Chavínului

Capitolul 1: Problema conservării Chavínului
1. Caracterizarea arhitecturii
2. Situl și vegetația
3. Propunere metodologică pentru studiul cauzelor deteriorării
4. Factorii de alterare structurală
5. Factorii de alterare a pietrei
6. Factorii de impact și alterarea biotică
7. Daune provocate de evenimente dezastruoase
8. Rezumatul stării de conservare

Capitolul 2: Contextul social și teritorial
1 Organizarea teritorială a districtului Chavín de Huántar
2. Populația și activitățile economice
3. Teritoriul Chavín: presiuni asupra utilizării și ocupării unui peisaj cultural

4. Actorii implicați în conservarea monumentului arheologic Chavín de Huántar

Capitolul 3: Educație și consolidarea capacităților

1. Abordări ale condițiilor generale ale educației în Chavín de Huántar
2. Probleme de comunicare: limba maternă în școală
3. Educație și patrimoniu
4. Etapele studiului
5. Consolidarea capacităților
6. Instituții de învățământ

Capitolul 4: Promovarea și utilizarea publică a monumentului

1. Caracteristicile generale ale sectorului turistic din Chavín de Huántar
2. Infrastructură și servicii la Monumentul Chavín de Huántar
3. Fluxul de vizitatori la Chavín de Huántar

Capitolul 5: Cadrul juridic și administrativ

1. Reglementări naționale referitoare la Monumentul Arheologic Chavín de Huántar
2. Regimul de proprietate al Monumentului Arheologic Chavín de Huántar
3. Statutul Monumentului Arheologic Chavín de Huántar ca parte integrantă a Patrimoniului Cultural al Națiunii
4. Protecție internațională
5. Organismele competente pentru protejarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar
6. Organele competente în administrarea Muzeului Național Chavín

Secțiunea III: Plan de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huántar

Capitolul 1: Semnificația culturală și principiile Planului de Management

1. Semnificația culturală a lui Chavín de Huántar
2. Principiile Planului de Management

Capitolul 2: Viziune și obiective

1. Viziune
2. Obiective de management
   a. Obiective generale ale managementului Chavín
   b. Obiective specifice ale managementului Chavín
   c. Obiectivele Planului de Management

Capitolul 3: Domenii de acțiune

1. Zona globală
2. Zonă de utilizare de mare intensitate
3. Zona de rezervație arheologică
4. Zona peisagistică culturală
5. Zonă de tratament special

Capitolul 4: Programe și proiecte

1. Comportamentul site-ului
2. Obiectivele domeniilor de acțiune
3. Lista programelor și proiectelor
   a. Monumentul arheologic Chavín de Huántar
   b. Muzeul Național Chavín
   c. Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
   d. Peisaj cultural

Secțiunea IV: Finanțare

Capitolul 1: Finanțare și sustenabilitate
1. Programul activităților
2. Structura de finanțare
3. Monitorizarea implementării
4. Indicatori și evaluare

Secțiunea V: Administrarea Planului de Management

Capitolul 1: Gestionarea Planului de Management
1. Funcționarea Monumentului
2. Puncte forte și puncte slabe ale elementelor funcționale ale orașului Chavín de Huántar
3. Planul de management al Chavín de Huántar

Capitolul 2: Organizarea pentru gestionarea Planului de Management
1. Administrația Monumentelor
2. Organizarea managementului: Structura organizațională

Anexe

Anexa I: Fișe informative despre proiect
Anexa II: Bibliografie

Secțiunea I
Generalități

Având în vedere importanța deosebită a monumentului, statul peruan a dezvoltat, timp de decenii, politici guvernamentale susținute pentru cercetarea, conservarea, diseminarea, protejarea, întreținerea și gestionarea sitului Chavín. Aceste politici au dus la intervenții semnificative și de succes, cu accent deosebit pe cele legate direct de situații de urgență, cum ar fi cele cauzate de El Niño, alunecări de teren, inundațiile râului Mosna și alte fenomene naturale din zonă, precum și protejarea elementelor constitutive ale sitului. Multe dintre aceste acțiuni au fost realizate în colaborare cu entități publice și private și în cooperare internațională. În plus, investigații arheologice importante au fost efectuate de diverși intelectuali din comunitatea academică națională și internațională, precum Julio C. Tello, Luis G. Lumbreras și alți oameni de știință, care au adus contribuții substanțiale la înțelegerea dezvoltării istorice a sitului Chavín. În plus, recunoscând necesitatea diseminării importanței monumentului, precum și a rezultatelor și descoperirilor cercetării științifice, statul peruan a implementat Proiectul Muzeului Național Chavín, care a primit sprijin internațional prin intermediul Guvernului Japoniei și al Fondului de Contrapartidă Peru-Japonia. Muzeul expune și protejează importante artefacte arheologice recuperate de pe sit.

Necesitatea de a aborda cercetarea, conservarea și gestionarea monumentului într-un mod cuprinzător și holistic necesită un plan de management care să garanteze sustenabilitatea și integritatea acțiunilor care

urmează să fie întreprinse în aceste scopuri. Importanța existenței unui plan de conservare și gestionare a sitului a fost subliniată atât de misiunile ICOMOS din 1998 și 1999, cât și de autoritățile peruane însele.

Astfel, în 1999, Institutul Național de Cultură (INC) de atunci, actualul Minister al Culturii, a creat o comisie pentru a defini și implementa măsuri de urgență la fața locului, precum și pentru a pregăti un plan de intervenție de urgență și a formula un plan de management pentru monument. Această comisie a elaborat documentul „Linii directoare pentru formularea Planului Director Chavín de Huántar" în 2000, care servește drept bază pentru această propunere. Ulterior, în martie 2005, fostul INC (actualul Minister al Culturii) a semnat un acord cu Universitatea Stanford, SUA, și Institutul de Dezvoltare Regională Chavín de Huántar (INDERCHAP), prin intermediul căruia a avut loc o reuniune de experți. Această reuniune a dus la un diagnostic preliminar și la recomandări pentru conservarea și cercetarea sitului arheologic, precum și la considerații preliminare pentru formularea planului de management.

Pe baza acestui context, în 2005, instituțiile menționate anterior au format o echipă de planificare, care a condus un proces care își are originile în Cursul Panamerican privind Conservarea și Managementul Patrimoniului Istoric-Arheologic din Pământ PAT96-99, desfășurat la Chan Chan, grație cooperării tehnice internaționale dintre fostul Institut Național de Cultură din Peru, Direcția Regională La Libertad (acum Direcția Descentralizată de Cultură La Libertad), Centrul Internațional pentru Construcții din Pământ - Școala de Arhitectură din Grenoble (CRATerre-EAG), Institutul de Conservare Getty (GCI) și Centrul Internațional pentru Studiul Conservării și Restaurării Bunurilor Culturale (ICCROM); precum și în Planul General pentru Conservarea și Managementul Complexului Arheologic Chan Chan.

Obiectivul principal al abordării metodologice utilizate pentru formularea unui Plan de Management pentru Chavín a fost integrarea, într-un cadru de planificare interdisciplinară și multisectorială, a tuturor acțiunilor desfășurate la fața locului, de la cele legate de conservare, cercetare și punerea în valoare, până la cele legate de diseminare, promovare, educație și administrare. În mod similar, această integrare a urmărit stabilirea unor programe pe termen scurt, mediu și lung care să abordeze diverse aspecte, cu scopul final de a conserva valorile care fac din monument un sit important pentru generațiile prezente și viitoare. Simultan, planul a urmărit să abordeze în mod cuprinzător și durabil provocările cu care se confruntă monumentul, luând în considerare sectoarele care au grade diferite de influență asupra sitului, pentru a obține un angajament mai mare față de conservarea Chavínului. Modelul de planificare utilizat este rezultatul diverselor activități de formare și al adaptării și utilizării sale în diferite contexte din America Latină. Este de menționat faptul că acest model urmează în esență procesul utilizat pentru elaborarea Planului General Chan Chan în Peru. Prin utilizarea unei metodologii de planificare compatibile cu cazurile Patrimoniului Mondial, s-a sperat să se contribuie la îmbunătățirea practicilor din țară, prin generarea unui model de referință suplimentar și prin consolidarea dezvoltării unor ghiduri practice pentru managementul patrimoniului în Peru.

Metodologia de planificare utilizată promovează o abordare sistematică și integrată a managementului patrimoniului, generând cadre precise pentru luarea deciziilor. Modelul utilizat are în vedere două premise de bază: conservarea valorilor sitului Patrimoniului Mondial și a peisajului său ca o componentă esențială a dezvoltării umane durabile și promovarea unor procese participative și cuprinzătoare pentru a defini strategii care să conducă la stabilirea unui sistem de management care garantează conservarea pe termen lung.

Având în vedere această considerație, a fost esențial să se înțeleagă valorile și semnificațiile atribuite sitului Chavín din perspective diferite, astfel încât toate acțiunile prescrise să fie concepute în mod expres pentru a conserva și promova importanța sitului și a peisajului său. De asemenea, pentru managementul integrat, s-a verificat că toate aspectele care afectează situl - de la cercetare, conservare și întreținere până la îmbunătățire, utilizare publică, dezvoltare umană etc. - au fost luate în considerare și planificate în mod corespunzător. Întrucât un plan de management este, de asemenea, un instrument de coordonare și promovare a colaborării între diverse sectoare în sarcinile de gestionare a patrimoniului, procesul de lucru a implicat participarea diverselor părți interesate, inclusiv comunități, societatea civilă organizată, entități municipale și instituții naționale cu mandate sau interese

care au impact asupra conservării și gestionării sitului Chavín.
Procesul de lucru a cuprins trei faze principale: revizuirea și analiza documentației existente, proiectarea strategiilor pentru operarea și gestionarea siturilor și validarea planului de management în fața diferitelor părți interesate.

FAZELE PROCESULUI DE PLANIFICARE

a. Documentația de pregătire a proiectului

Sesiunile de lucru preliminare s-au concentrat pe analiza metodologiei care urmează a fi utilizată și pe definirea strategiilor de implementare a procesului, ținând cont de cerințele dezvoltării acestuia. Pe baza acestei activități, au fost stabilite un plan de lucru și un buget pentru proces.

b. Documentare

În prima fază, documentele generate anterior au fost revizuite pentru a stabili nevoile suplimentare de documentație și pentru a verifica dacă cerințele de management stabilite de UNESCO pentru proprietățile Patrimoniului Mondial au fost îndeplinite de la bun început.
Obiectivul a fost colectarea informațiilor necesare pentru identificarea corectă a sitului de patrimoniu. Această documentație a cuprins nu doar aspecte relevante pentru patrimoniul arheologic, ci și peisajul și contextul său social și natural. Acest lucru a permis definirea sitului care urmează a fi gestionat, evaluarea integrității sale și elucidarea elementelor care au permis atribuirea și fundamentarea valorilor sitului. O cerință esențială pentru conservarea și gestionarea sitului a fost înțelegerea evoluției sale fizice și istorice, inclusiv a schimbărilor și modificărilor care au avut loc în peisajul său și

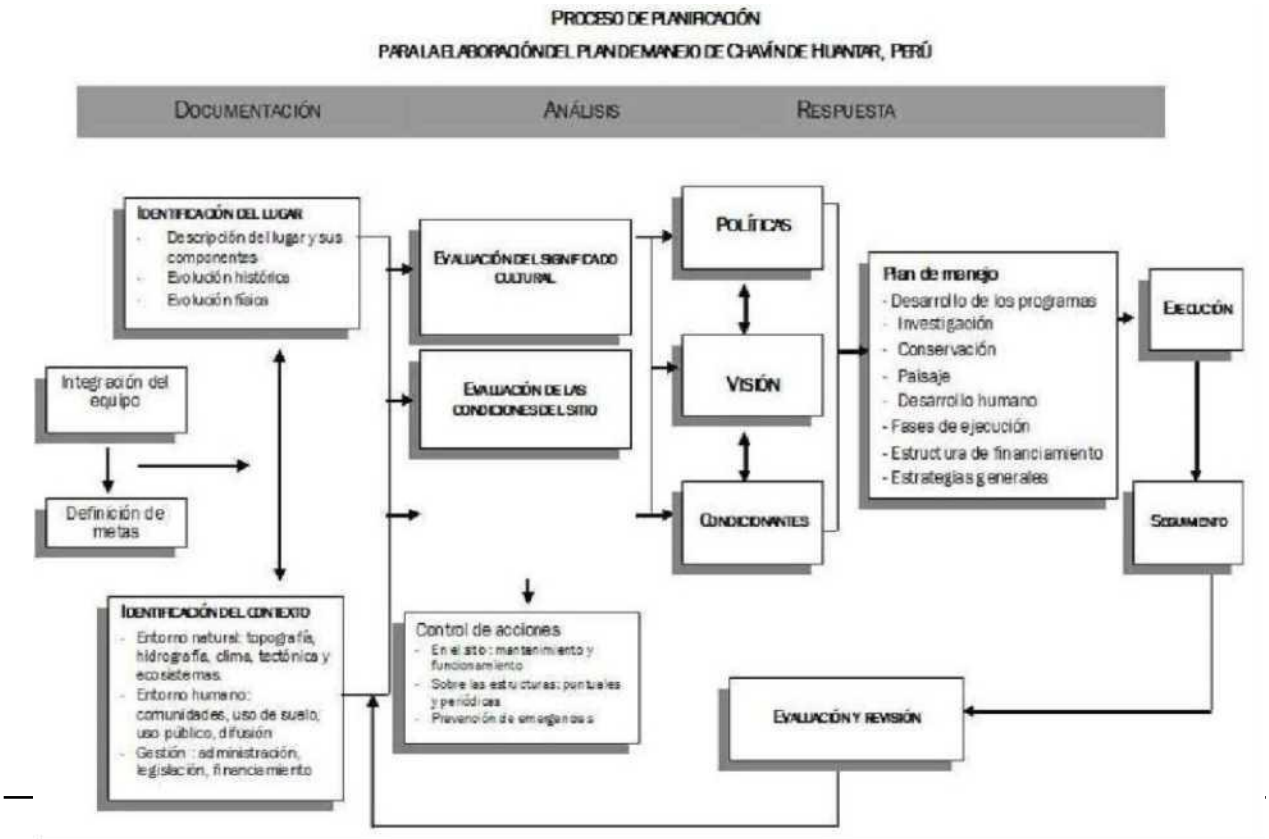

a tendințelor observate astăzi.

Pentru dezvoltarea acestei faze, au fost realizate următoarele sarcini:

- Investigație sistematică a istoriei orașului Chavín;
- Definirea naturii rămășițelor, a împrejurimilor și a mediului înconjurător;
- Cercetări privind istoria și utilizarea numelui Chavín.
- Cercetarea contextului social, juridic și administrativ.
- Investigarea contextului de mediu.

Pe baza liniilor directoare stabilite pentru această fază, a fost necesară evaluarea documentației existente, identificarea elementelor care necesitau actualizare și determinarea elementelor care trebuiau produse sau finalizate în scopuri de planificare. Este demn de remarcat faptul că documentația a fost elaborată nu doar pentru a satisface nevoile care decurg din procesul de planificare, ci și pentru a servi ca instrument de luare a deciziilor viitoare. În cazul Chavínului, a fost creat un sistem cartografic pentru a utiliza datele ca instrument de analiză și de luare a deciziilor viitoare. Cartografia se referă la un sistem de cartografiere care permite identificarea geografică a unui sit, înțelegerea evoluției sale istorice și fizice și cartografierea relației sale cu contextul său. Aceasta include relațiile cu topografia, condițiile geografice, clima și aspectele sociale, cum ar fi proprietatea și utilizarea terenurilor și dezvoltarea teritorială. Acest sistem va permite, de asemenea, evaluarea riscurilor potențiale la diferite niveluri, inclusiv la nivel macro, prin localizarea și analizarea presiunilor potențiale asupra sitului din partea dezvoltării infrastructurii, a rutelor de transport și a altor factori. În plus, deoarece sistemul a fost dezvoltat la scări diferite, au fost stabilite sfere de acțiune la diferite niveluri și au fost atribuite responsabilități specifice pentru conservarea și gestionarea Chavínului.

c. Analiză

Pe baza documentației pregătite, următoarea fază a procesului s-a concentrat pe analiza a trei componente de bază: semnificația culturală, condițiile și contextul. Aceste trei elemente au format baza pentru faza ulterioară a răspunsului, ceea ce face ca dezvoltarea lor temeinică să fie esențială.

Evaluarea semnificației culturale a avut ca scop identificarea trăsăturilor și caracteristicilor fundamentale care fac situl important și distinctiv. Această evaluare a fost crucială, deoarece rezultatul acesteia stabilește valorile pentru care situl ar trebui conservat. Pentru a realiza această evaluare, a fost necesară definirea tuturor valorilor, deoarece definirea lor clară a oferit o oportunitate mai bună de a le integra și de a crea o bază pentru inițiativele de conservare și management. Această etapă a procesului a dus la o *declarație de semnificație,* care rezumă valorile de patrimoniu ce justifică conservarea sa. Validitatea acestor judecăți a fost în mare măsură legată de calitatea cercetării, de participarea diferitelor părți interesate și de raționamentul obiectiv aplicat pe tot parcursul procesului.

În ceea ce privește condițiile, au fost identificați factorii care afectează starea actuală a sitului. Aceștia au inclus utilizarea (utilizarea) structurii Chavín și practicile de întreținere sau procedurile de rutină, printre

multe altele. O analiză a condițiilor a necesitat participarea diferiților specialiști pentru a identifica procesele și factorii de deteriorare, precum și potențialele opțiuni de acțiune. Au fost identificate elementele sitului care erau deosebit de vulnerabile la viitoarele schimbări fizice și au fost anticipate mecanisme de abordare a acestora înainte ca acestea să se producă.

În ceea ce privește contextul, a fost important să se evalueze și factorii care influențează sau limitează conservarea și gestionarea sitului. Realitățile sociale, economice, teritoriale, administrative și juridice din jurul orașului Chavín au fost cruciale în definirea politicilor și principiilor directoare pentru gestionarea și conservarea acestuia.

Integrarea acestor trei elemente de analiză a constituit nucleul procesului decizional, asigurându-se că propunerile răspund atât valorilor sitului, cât și condițiilor sale specifice.

d. Răspuns

Pe baza rezultatelor analizei, a fost structurat răspunsul, adică planul de management pentru sit. Această componentă este cea care variază cel mai mult între planurile de management în ceea ce privește formatul și nivelul de detaliu, în funcție de tipul și nevoile fiecărui sit și de obiectivele specifice ale planului. Următoarele componente au fost luate în considerare în Planul de Management pentru Chavín:

- Politicile și viziunea pentru sit vor reprezenta cadrul pentru articularea tuturor componentelor și specificarea legăturii dintre analiză și propuneri;
- O declarație clară a obiectivelor de management care traduce politicile în obiective clare, specifice și măsurabile pentru a realiza viziunea pe termen scurt, mediu și lung. Aceste obiective reflectă prioritățile de atenție și permit vizualizarea a ceea ce urmează a fi realizat prin managementul sitului și
- Un plan practic pentru punerea în practică a politicilor stabilite, inclusiv cerințele tehnice, materiale și financiare pentru implementare, precum și un calendar de acțiune.
- În plus, având în vedere că situl este o proprietate a Patrimoniului Mondial, planul include cerințele stabilite în Liniile *directoare operaționale (2015) ale Convenției Patrimoniului Mondial.* Prin urmare, acesta prevede acțiuni pentru conservarea valorilor universale excepționale ale Chavínului, care au dus la înscrierea sa, precum și un plan de atenuare a riscurilor și de pregătire, un plan de utilizare publică și mecanisme de gestionare a proprietății înscrise și a zonei sale tampon.

Definirea acestei componente a necesitat o amplă colaborare interdisciplinară și o relație strânsă cu entitățile care vor fi responsabile de implementarea sa.

anumite proiecte sau active care vor fi afectate de implementarea lor. Au fost concepute strategii pentru a face viabilă executarea sarcinilor prescrise și astfel pentru a stabili un sistem de management operațional și funcțional, în conformitate cu liniile directoare și standardele care prevalează astăzi pe scena internațională.

Este important de luat în considerare faptul că Planul de Management nu este doar un instrument pentru conservarea valorilor sitului Chavín, ci și pentru gestionarea colaborării dintre diferite grupuri de interese din sectorul public și cel privat, pentru a genera o participare mai mare la sarcinile legate de patrimoniu, dar și pentru a evita duplicarea eforturilor și executarea de acțiuni neplanificate în detrimentul sitului.

1. LOCAȚIA CHAVÍN DE HUÁNTAR

Monumentul Arheologic Chavín este situat într-o zonă geografică accidentată și dramatică, la 3.180 de metri deasupra nivelului mării, în Valea Conchucos, în zonele muntoase estice ale insulei Ancash, mărginită de Cordillera Blanca la est și de râul Marañón la vest. Încadrat de munți abrupți și construit pe o terasă aluvionară, se află la începutul văii înguste, la confluența râului Mosna cu afluentul său, Wacheqsa. Râul Mosna este alimentat de topirea zăpezii din Cordillera Blanca și curge dinspre sud, vărsându-se în cele din urmă în râul Marañón.

Două lanțuri muntoase, Cordillera Blanca și Cordillera Negra, separă Chavín de mare; iar două lanțuri, Lanțul Central - între bazinele râurilor Marañón și Huallaga - și Lanțul Estic - între râurile Huallaga și Ucayali - îl separă de pădurea tropicală amazoniană. Această situație face din Chavín un loc cu provocări de comunicare, unde proximitatea este diminuată de altitudine și de terenul neregulat. Dar, în același timp, îl plasează într-o poziție strategică între unități geografice distincte, între lanțurile muntoase și bazinele Pacificului și cele ale Atlanticului. Acest lucru face din Chavín un punct crucial de conexiune est-vest și nord-sud pentru un vast teritoriu. Este un fel de „răscruce” pentru o regiune care acoperă coasta și zonele muntoase din Lambayeque, La Libertad, Cajamarca, Ancash, Huánuco și Lima. Din Chavín, se poate ajunge în pădurea tropicală amazoniană urmând cursul râului Marañón.

Hartă a Peru-ului care arată locația orașului Chavín (Prin amabilitatea lui M. Chang)

Conform lui Antonio Raymondi (1873: 205), în secolul al XIX-lea, regiunea a menținut exportul de porumb către Huaraz și Huamalíes (Huánuco) și de făină de grâu către Huánuco și Cerro de Pasco, la fel cum oamenii de pe coastă călătoreau acolo în fiecare an pentru a achiziționa animale. De asemenea, el observă că există aur în districtul Uco, în apropierea confluenței sale cu râul Marañón.

Monumentul Arheologic Chavín este situat în orașul și districtul Chavín de Huántar, în provincia Huari și departamentul Ancash. De asemenea, se află în limitele Parcului Național Huascarán, un sit desemnat Patrimoniului Mondial UNESCO.

Cupa Mondială din 1985. Se află la 110 km de orașul Huaraz, capitala regiunii Ancash.

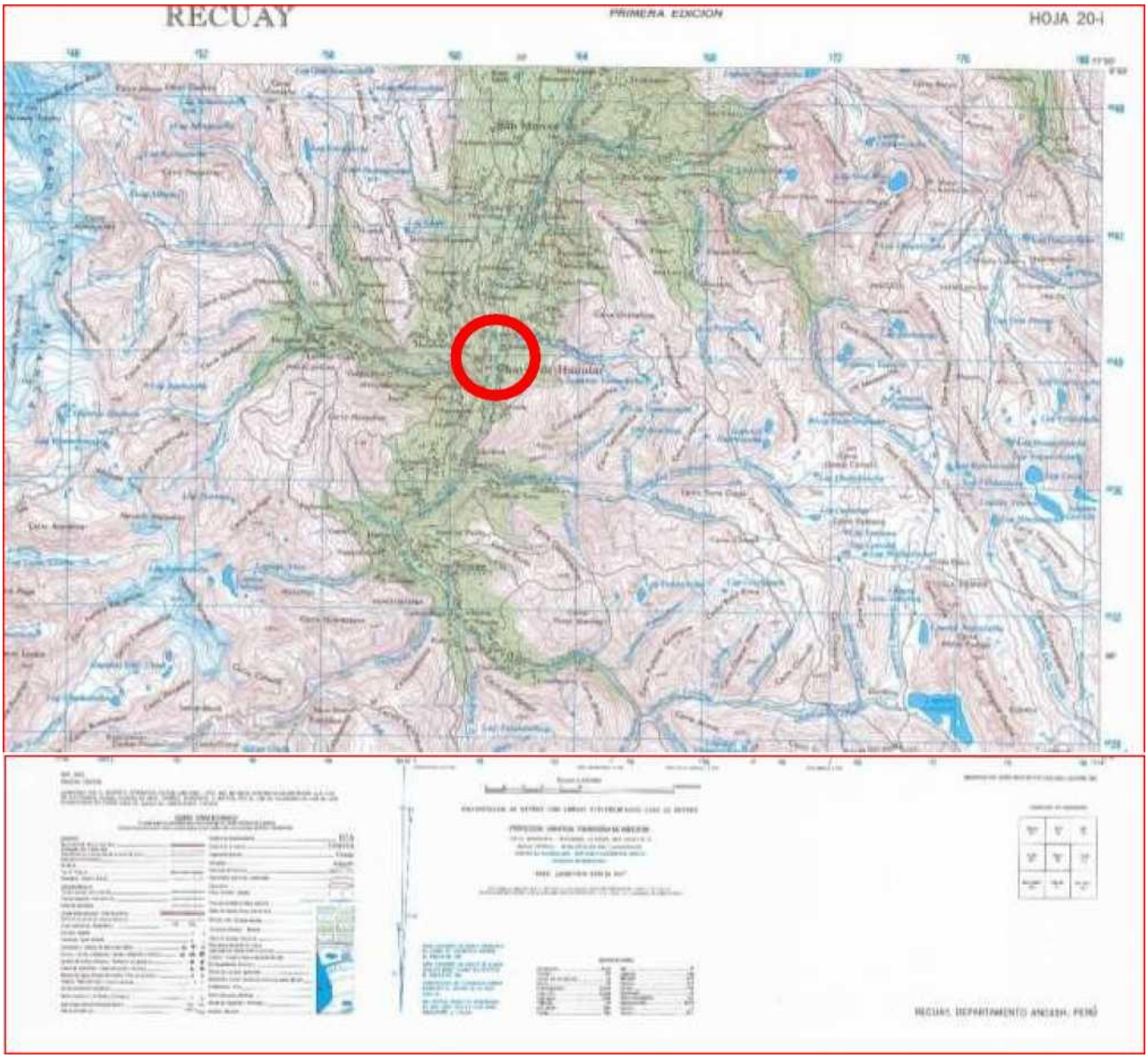

Harta Națională publicată de Institutul Geografic Național, Lima, 2002

2. CONDIȚII CLIMATICE ȘI VEGETAȚIE. Zona altitudinală în care se află Chavín corespunde zonelor muntoase temperate, în ciuda faptului că se află la o altitudine de peste 3.000 de metri. Conform ONERN (1975, 1976), zona de viață a orașului Chavín de Huántar, pe o rază de 4 km, corespunde pădurii tropicale montane. Versanții văilor sunt clasificați drept pădure tropicală montană foarte umedă, iar zona de pajiște adiacentă celor mai înalte puncte se numește páramo pluvial subalpin tropical. La unu sau doi kilometri în aval de Chavín de Huántar se află începutul pădurii tropicale montane inferioare uscate (Burger 1998:25).
Cu toate acestea, astăzi, vegetația nativă este intercalată cu pădure secundară, formată din arbuști și plante erbacee, și cu specii de arbori introduse, cum ar fi eucaliptul. Peisajul a pierdut o mare parte din vegetația sa nativă, dând loc unui peisaj distinct agricol, un proces care reflectă lunga istorie a ocupației umane în regiune.

Are un sezon ploios, în general mai lung decât sezonul uscat. Ploile încep de obicei în noiembrie și durează până în aprilie. Sezonul uscat corespunde lunilor iunie și iulie. Lunile dintre cele două anotimpuri sunt destul de nedeterminate, definind „ani secetoși sau ploioși”.

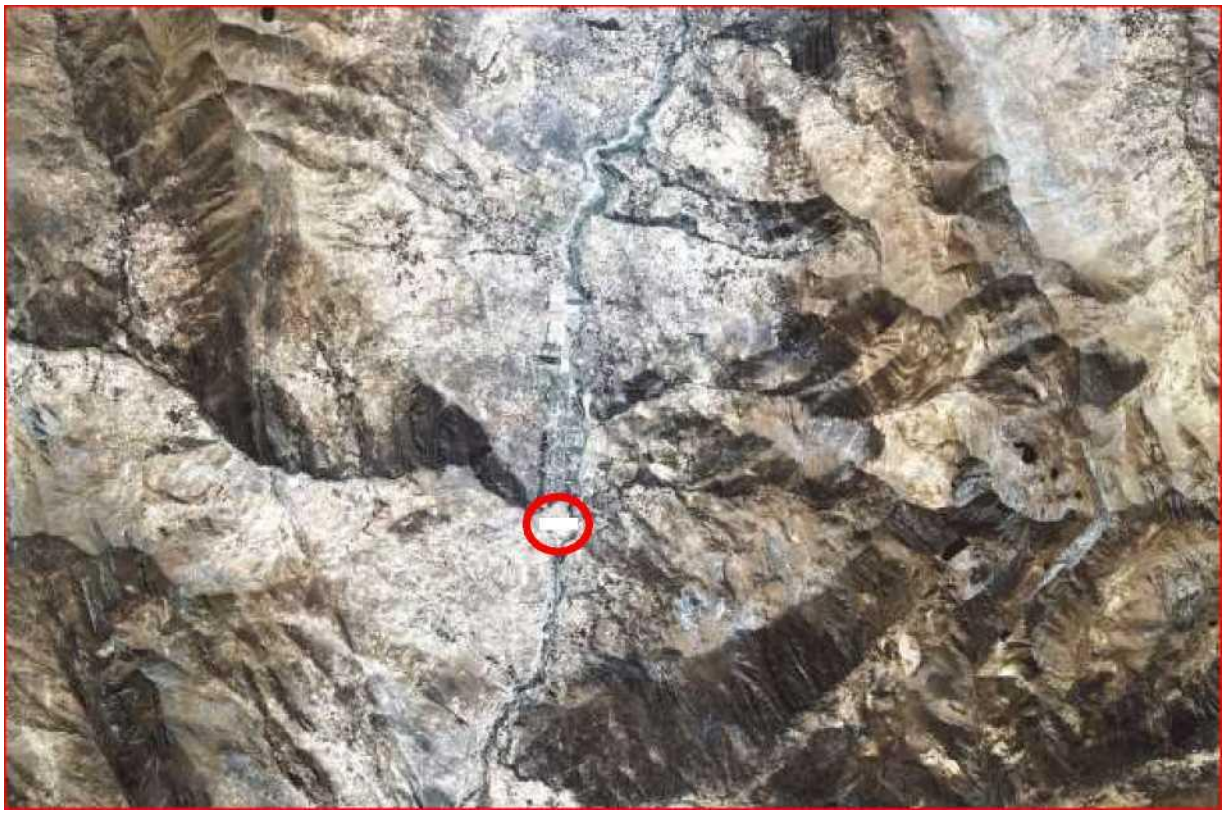

Véase la ubicación del Monumento Arqueológico Chavín de Huántar y la geomorfologia del territorio de influencia.
(Foto satelital, cortesía de Daniel Contreras)

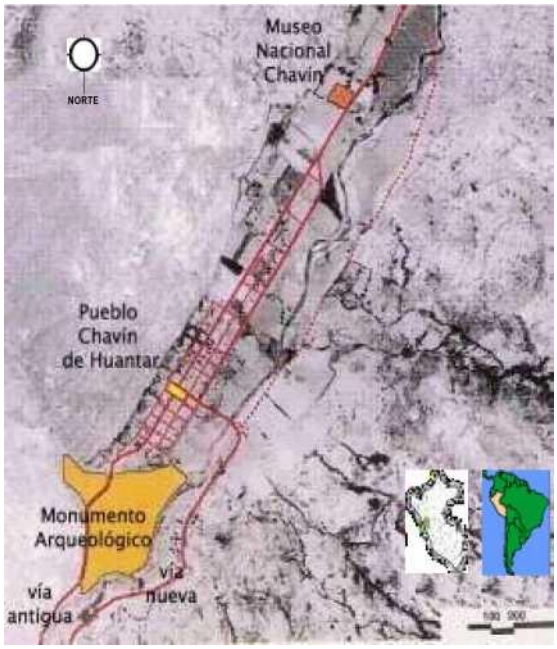

Locația monumentului și a orașului Chavín de Huántar

În realitate, așa cum este tipic pentru întregul lanț muntos tropical, diferențele sezoniere au sens doar atunci când se iau în considerare precipitațiile sau absența acestora, deoarece schimbările de temperatură care caracterizează de obicei sezonalitatea în alte părți sunt abia perceptibile aici. Cu toate acestea, variația zilnică a temperaturii este semnificativă, cu temperaturi cuprinse între 3° și 5° Celsius dimineața devreme și depășind 26° Celsius la prânz. Astfel, în cea mai mare parte a zilei, clima este blândă și relativ uscată.

3L MONUMENTUL ARHEOLOGIC ȘI FENOMENELE NATURALE

Amplasarea topografică a orașului Chavín îl face foarte vulnerabil la diferitele fenomene naturale care apar uneori în zonă, atât din cauza activității glaciare, cât și din cauza faptului că este situat

Aleea Conchucos, provincia Huari. (Fotografie oferită de C. Castellanos 2006)

În zona influențată de lanțul muntos Cordillera Blanca, precum și de activitatea tectonică, există dovezi ample ale pagubelor provocate de inundații și avalanșe, așa cum au arătat investigațiile arheologice. Istoria mai recentă dă mărturie și ea acestor impacturi. De exemplu, între 1925 și 1933, coincidând cu unul dintre cele mai violente evenimente El Niño ale secolului al XX-lea, ploile abundente din 1933 au provocat umflarea râului Mosna. Râul a încălcat apărarea malului stâng de pe partea estică a monumentului istoric, revărsându-și violent malurile și erodând o secțiune a fațadei estice a clădirii E, inundând și Plaza Mayor și clădirea G.

În 1945, o alunecare de teren devastatoare a avut loc din cauza revărsării lacului Huantsan. O avalanșă de gheață dinspre partea estică a Nevado Huantsan s-a prăbușit în lacul de la poalele vârfului. Acest eveniment a creat o creștere a nivelului

lacului glaciar, provocând revărsarea acestuia

și ulterior spargerea barajului morenic neconsolidat. Torentul de apă rezultat a coborât în râpa Wacheqsa, cărând pietre, copaci și tot ce i s-a stătut în cale până a ajuns în râul Mosna. Pe parcurs, alunecarea de teren a acoperit întregul monument Chavín de Huántar și o mare parte a orașului, provocând numeroase victime.

Vulnerabilitatea Chavín de Huántar este în creștere în contextul actual al schimbărilor climatice. Monumentul este situat în zona de influență a maselor glaciare din Cordillera Blanca, care se confruntă cu o topire de 22% a masei lor încă din anii 1960, și se așteaptă ca în termen de 50 de ani ghețarii din acest lanț muntos, cel mai înalt lanț muntos tropical din lume, să dispară (UNESCO-WHC, 2009).

Topirea ghețarilor și desprinderea maselor de gheață din Cordillera Blanca, împreună cu instabilitatea versanților, din cauza proceselor de defrișări și a eroziunii consecutive, constituie amenințări la adresa comunităților și patrimoniului local.

Această situație a determinat UNESCO să considere monumentul Chavín de Huántar ca fiind expus unui risc ridicat de deteriorare din cauza efectelor schimbărilor climatice.

Distrugerea Galeriei E de revărsarea râului Moșna (Foto: Arhiva Tello MNAAHP)

Imagine a colțului de sud-vest, înainte de inundația din 1945. (Foto: Arhiva Tello MNAAHP)

(Fotografie oferită de John Rick, 2000)

1. ANTICHITATEA CENTRULUI CEREMONIAL [II]

Imaginea lui Chavín este în general redusă la greșit numitul „Castel", care include o parte importantă a clădirilor sacre ale acestui loc,

[II] „ Preluat din manuscrisul „*Săpăturile arheologice Chavín* 2006" de Luis Guillermo Lumbreras sub autorizația sa, părțile relevante fiind ~~selectate în scopul acestui document și incluzând contribuțiile lui Christian Mesía (2011). Textul complet a fost publicat cu același titlu~~ , ed. 2007."

dar care în niciun caz nu constituie întregul monument.

Deși acest sector nu are o lungime mai mare de 500 de metri pe direcția nord-sud și probabil o lungime similară de la est la vest, centrul ceremonial în ansamblu are puțin peste 1,8 km lungime pe direcția nord-sud și are o lățime neregulată. Aceasta nu include rețeaua de servicii și unități auxiliare situate în diferite puncte ale zonei înconjurătoare, având în vedere că extinderea centrului ceremonial se extinde dincolo de nucleul arhitectural pe aproape 30 de hectare, fără a include situri precum Pojoj sau Waman Wain, care prezintă dovezi ale unei ocupații intense în perioada în care Chavín de Huántar a funcționat ca centru ceremonial (Contreras 2007, Diessel 2000).

Centrul ceremonial este situat pe un con aluvionar format de râul Wacheqsa la vărsarea sa în râul Mosna, într-una dintre porțiunile unde albia acestuia din urmă este mai lată de 500 m. Această con aluvionar, cu o pantă relativ lină, este cu siguranță tăiată de Wacheqsa, care în acest fel împarte Centrul Ceremonial în două secțiuni: cea sudică ocupată de temple, iar cea nordică de populația actuală.

Orașul actual se află deasupra unei secțiuni a centrului ceremonial, care a fost acoperit de case, străzi și alte elemente urbane contemporane, așa că nu știm cum arăta așezarea din epoca Chavín în această zonă. Se presupune că aceasta trebuie să fi conținut piețe scufundate, terase și probabil locuințe și alte structuri de servicii, așa cum este cazul în alte centre similare. În plus, extinderea sa spre est și vest este încă necunoscută. La est se află râul Mosna, unde canalele de drenaj acoperite, descrise ca „galerii care trec pe sub râu", ajung [III]...

În La Banda, chiar vizavi, există vestigii ale unor structuri arheologice situate în subteran. Structurile de pe partea vestică, tot sub suprafață, fac parte din zona cunoscută sub numele de *Janabarriu.* În prezent, autostrada Catac-Chavín trece peste clădiri, care pot fi eliberate prin redirecționarea drumului. Rămășițele acestor posibile structuri fuseseră recunoscute cu mult timp înainte; toți locuitorii tribului Chavín au găsit fragmente de ceramică atunci când au excavat fundațiile caselor lor, precum și rămășițe de înmormântări și ziduri antice. Marino González a examinat mai multe dintre aceste situri în ultimii ani, atât în apropierea râului Wacheqsa, în cartierul superior (Hana-barrio), cât și în Ura-barrio sau „cartierul inferior", situat la 1 km distanță. Jorge C. Muelle a raportat și el aceste descoperiri în timpul săpăturilor sale din oraș, la fel ca și Richard Burger (1984), care a raportat descoperiri similare în aproape toate unitățile sale de săpături. Prin urmare, nu există nicio îndoială că așezarea s-a extins pe toată zona orașului actual și că aceasta conținea clădiri construite cu o arhitectură similară cu cea a templelor.

Existența acestor două secțiuni ale Centrului Ceremonial necesita o cale de comunicare între ele care să permită trecerea peste râul Wacheqsa, care are un curent constant puternic în ciuda lățimii sale înguste. Dovezile mai multor lucrări efectuate de vechii locuitori ai sitului sugerează că acest lucru a fost necesar. Pe o parte, a fost construit un pod, iar pe cealaltă, râul a fost canalizat, aparent pentru a atenua efectele inundațiilor sale

[III] Diessel, 2000; Rivero, 1850

anuale.

Podul de piatră peste râul Wacheqsa a existat până în 1945, când a avut loc inundația din ianuarie. Încă se mai găsesc câteva rămășițe ale acestuia. În 1956, Marino González a descoperit o galerie lângă fundațiile podului și ar fi ciudat dacă o astfel de...

[3] Burger, 1984: fig. 4-6 și

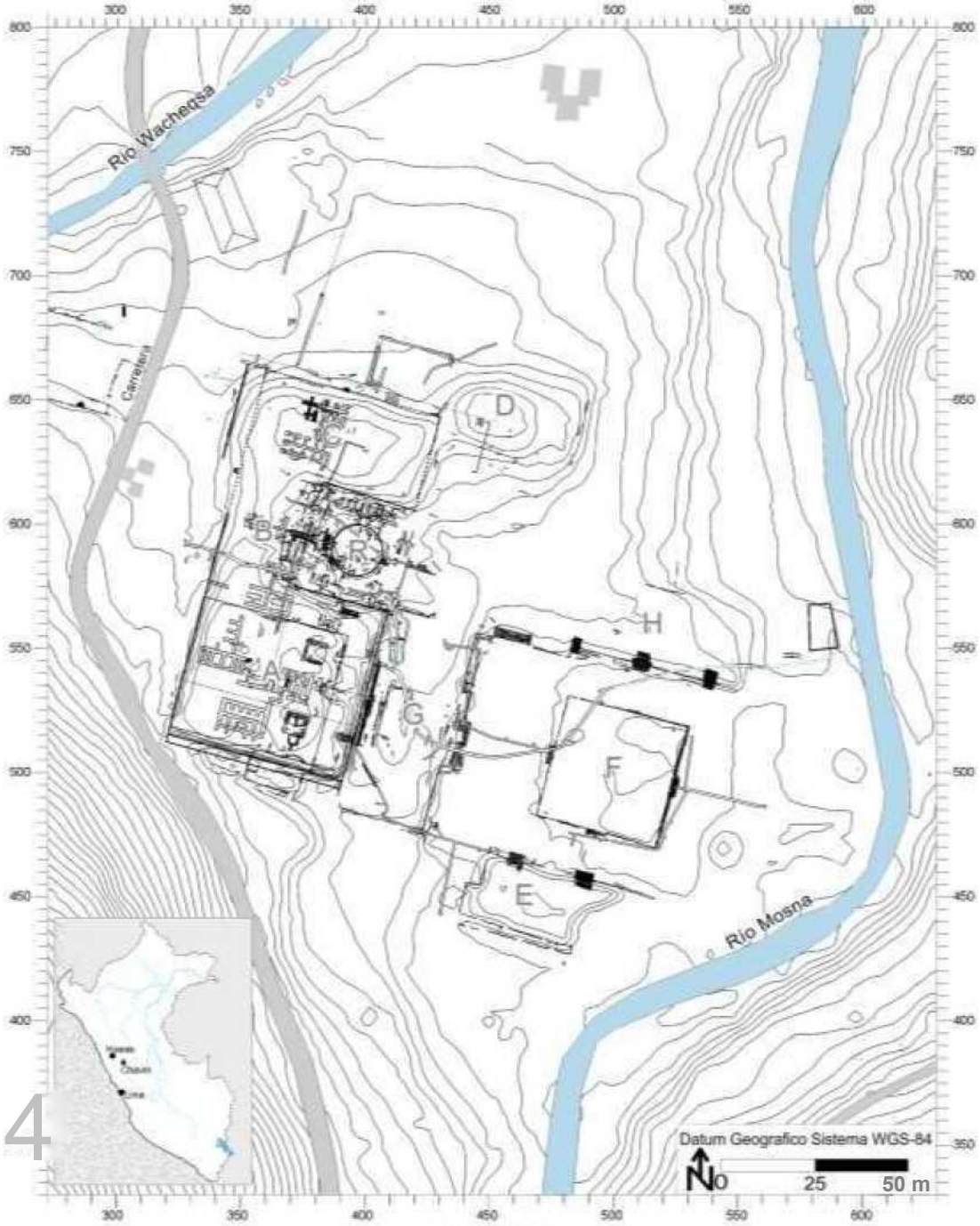

4

Cortesía fic*.
Pca.ÍvrL]irf.r>,T<¡Kx> Clw«n <3* Hurtar
Universidad Jantons J5A. 2015

Galeria făcea parte din intrarea unui pod vechi. Acesta era situat la aproximativ 200 de metri est de temple. Conform lui Julio Espejo Núñez (1958: 63): *„A fost construit cu pietre lungi, alese, cioplite, care se întindeau de la un mal la altul, astfel încât capetele se sprijineau pe baze solide de piatră, aranjate ca pilaștri sau contraforturi arhitecturale."* Espejo notează că cronicarul Cieza de León și, bineînțeles, cei care au vizitat situl ulterior, precum Mariano de Rivero, Antonio Raymondi, Wiener, Middendorf și alții, au scris despre pod.

Nu există nicio îndoială cu privire la natura sa precolonială și nici nu este posibil să se presupună o origine târzie, chiar presupunând că locuitorii din Chavín din epoca noastră au refolosit pietre din templu pentru a construi un pod. Atât contraforturile, cât și structurile asociate - ziduri, galerie etc. - atestă existența unei structuri asemănătoare unui pod, iar pietrele sculptate sunt de o lungime și o calitate neobișnuite, depășind 4 și 6 metri. Incașii ar fi preferat să construiască unul dintre magnificele lor poduri suspendate, care era mai puțin costisitor și, de asemenea, comun pe întreg teritoriul imperial. Spaniolii le-au construit din lemn, deși au preferat să folosească infrastructura rutieră existentă.

Podul actual, construit după inundația din 1945, este situat la aproximativ 200 de metri în aval, ceea ce înseamnă, în mod firesc, că drumul care îl traversează trece peste vestigii arheologice care făceau parte din centrul ceremonial. Tello [4]a găsit, de asemenea, rămășițele lucrărilor de apărare și canalizare atât pentru râurile Wacheqsa, cât și pentru Mosna, care existau într-o stare de ruină - din cauza lipsei de întreținere - până în 1945. Din păcate , și acestea au dispărut odată cu inundația din 1945, deși au mai rămas unele vestigii.

La sud de râul Wacheqsa se află zona templelor pe care populația le cunoștea în general sub numele de „Castel" și aceasta este partea care poate fi văzută, în ciuda faptului că a fost acoperită de pământ, moloz și așezări succesive după abandonarea centrului ceremonial.

Când Tello, la fel ca Bennett și alți cercetători, a întreprins sarcina de a excava Chavín, foarte puțin din „Castel" era vizibil. José Toribio Polo [6], care l-a vizitat în 1871, spune că *„ Măriturile Castelului nu pot fi date cu exactitate, deoarece doar câteva bucăți de zid cortină și un zid lung din aripa stângă au mai rămas în picioare; aceste ruine sunt distruse din ce în ce mai mult pe zi ce trece, nu atât de acțiunea timpului, cât pentru că servesc drept carieră pentru oameni pentru a-și construi casele."*

Atât Bennett, cât și Tello erau conștienți doar de niște movile, pe care se aflau și locuințe țărănești, câmpuri cultivate, cocină și alte facilități rurale. Colțul de sud-est al Templo Mayor era vizibil, precum și o parte din colțul de sud-vest, care a fost descoperit în urma construcției drumului prin acea zonă în 1938. Săpăturile lui Bennett, efectuate în 1938 (Bennett, 1944), dar mai ales cele de la Tello [5]

[4] Tello, 1960: planșele XLV și XLVI

[5] Tello, 1960
[6] Polo, 1900: 2 și 5

Săpăturile din 1919, 1934 și 1941 au relevat faptul că templul fusese acoperit de molozul unor clădiri mai vechi, rezultat al reocupării repetate a sitului. Într-adevăr, săpăturile din Atriumul de la Lanzón și din alte secțiuni ale templelor după 1966 au relevat această reocupare succesivă, care a format o serie de straturi cu grosimea de câțiva metri.

Săpăturile efectuate de Universitatea din San Marcos între 1966 și 1973 au dezvăluit că abandonarea centrului ceremonial a fost legată de un dezastru major care a făcut inutilizabile instalațiile sale în secolul al V-lea sau al IV-lea î.Hr. Acesta ar fi putut fi un cutremur sau rezultatul unor precipitații intense care au copleșit apărarea hidraulică a templelor, destabilizând structurile acestora și provocând prăbușirea zidurilor frontale, în special a celor de pe partea estică a clădirilor. În acest sens, John Rick a publicat dovezi ale unui eveniment seismic destul de sever în jurul anului 500 î.Hr. (Rick, 2008), care coincide cu faza finală a arhitecturii ceremoniale de la Chavín de Huántar stabilită de Silvia Kembel .
Ceea ce a fost exclus este o inundație, deoarece nu s-au găsit dovezi fizice ale unui eveniment similar cu inundația din 1945 de la Chavín. Se pare că a fost singura inundație care a lovit Chavín în ultimii 3.000 de ani, deși este posibil să fi existat inundații foarte grave ale râului Mosna. Există, însă, dovezi ale alunecărilor de teren de pe dealul Puca Orqo, al cărui sol roșiatic acoperă o mare parte a sitului, cu unele zone în care depozitul poate ajunge până la un metru în grosime. Aceste alunecări de teren au avut loc atât în perioadele de abandon, când nu exista întreținere, cât și în perioadele de utilizare, afectând secțiunea sudică a monumentelor. Cele mai intense au fost cele care au avut loc după evenimentul seismic major din secolele V-IV. Acesta este „stratul roșu" al stratigrafiei înregistrate de Lumbreras, care apare foarte gros în sud și abia ajunge în piața principală. În zona săpăturilor noastre din „Atriul Lanzónului", acesta face parte din „stratul H".

De atunci, clădirile elegante din perioada Chavín au zăcut îngropate, reapărând abia acum în urma săpăturilor arheologice. Datorită acestor săpături, știm că sculpturile cunoscute anterior, precum și grupul complex de clădiri, nu au fost create toate odată și nici ca parte a unui singur proiect. Înainte de distrugerea lor, au existat peste 1.000 de ani de activitate intensă și schimbări succesive și continue. Este important de menționat că Diessel evidențiază existența unor clădiri monumentale în zona cunoscută în prezent sub numele de „Campo Oeste" (Câmpul de Vest), la vest de Centrul Ceremonial, care sunt acoperite de umplutură corespunzătoare ocupațiilor ulterioare.[7]
[8]Această afirmație a fost coroborată în mod adecvat de Daniel Contreras, care adaugă factori de mediu precum alunecarea de teren de la Cerro Cochas (cunoscut și sub numele de Puka Orqo) drept cauză a acumulării de umplutură pe clădirile monumentale situate în acest sector (Contreras, 2007, 2008).
Astăzi, se știe că au existat cel puțin zece

[7] Kembel 2000 și 2008 .
[8] Motorină, 2000.

perioade majore de ocupare continuă, chiar dacă clădirile au fost construite doar ca parte a trei proiecte mai ample, fiecare cu propriile modificări și extinderi. Această perioadă se întinde pe mai multe milenii, conform datărilor radiocarbon existente.[9]

Ocuparea micii văi Chavín a început în jurul mileniilor VIII-III î.Hr., în faza mijlocie a perioadei arhaice, o perioadă care corespunde descoperirii agriculturii și creșterii animalelor în regiune. Dovezi ale unor astfel de evenimente există în zonele muntoase vecine din Junín.[10] [11]În ceea ce privește domesticirea camelidelor și, în Callejón de Huaylas, domesticirea plantelor de către vânători-culegători care au început să-și abandoneze obiceiurile de vânătoare în favoarea păstoritului și cultivării, este vorba, se pare, de aceiași oameni care, în jurul anului 6000 î.Hr., au stabilit tabere în aer liber în zona Quishqui (Kishki) Puncu din Callejón de Huaylas. John W. Rick și studenții săi de la Universitatea Stanford, între 2003 și 2006, au găsit vârfuri de proiectil similare cu cele din Callejón într-un strat foarte adânc de așezări din sectorul La Banda din Chavín și Plaza de Armas, dar studiul va trebui cu siguranță extins. La fel ca în cazul Quishqui Puncu, aceasta ar fi o tabără deschisă într-un mediu de râpă, probabil parte a procesului de domesticire a plantelor și animalelor.

Deși aceasta este o posibilitate interesantă, cu atât mai interesantă este utilizarea timpurie a văii de către o populație care opera deja într-un cadru civilizațional definit. Echipa lui Rick, în straturi mai puțin adânci din același loc, a descoperit rămășițele unei vetre sau ale unui cuptor tubular similare cu cele asociate cu faza preceramică pe care arheologii Izumi, Sono și Terada [12]au localizat-o la Kotosh, Huánuco. Această fază corespunde unei ocupații din mileniul al III-lea î.Hr., contemporană cu apariția civilizației pe coastă, așa cum este acum clar definită de descoperirile lui Ruth Shady de la Caral, la nord de Lima. Această cercetare este în curs de desfășurare, condusă de arheologul John Wolf.

Fazele ulterioare, deși prezintă încă lacune în înțelegerea noastră, cum ar fi cea care a urmat perioadei preceramice din primele secole ale mileniului II î.Hr. (care în Huánuco este acoperită de faza „Wayra Jirka”), sunt lacune care vor fi completate în anii următori, deoarece principalele repere sunt deja cunoscute. O secvență coerentă este stabilită în vale, indicând faptul că Chavín a fost locuit continuu timp de cel puțin 8.000 de ani, chiar dacă cea mai mare perioadă de dezvoltare a sa a fost limitată la doar câteva secole între mileniile II și I î.Hr.

Pe baza datelor disponibile până în prezent, se crede că locuitorii din Chavín au fost inițiatorii construcției marilor clădiri din Chavín. Dovezile disponibile indică faptul că aspectele structurale și funcționale ale arhitecturii

[9] Rick și colab., 2010.
[10] Lavallée și colab., în Telarmachay
[11] Lynch, 1980, în peștera Guitarrero
[12] Izumi y Sono, 1963; Izumi y Terada, 1972

TABEL CRONOLOGIC CHAVÍN DE HUÁNTAR [i]

Ani	Perioadă	Cultură	Arhitectură	Ceramică
1490 d.Hr.	Imperiul Incaș	Incași	¿?	Incași
1100 d.Hr.	Statele regionale	Aquillpo	¿?	Aquillpo
600 d.Hr.	Imperiul Wari		¿?	¿?
0	Dezvoltări Regional	Recuay	Recuay	Recuay
500 î.Hr.	Formativ final	Huaraz	Huaraz Sprijin	Huaraz Janabarriu
900 î.Hr.	Formativ târziu	Chavin	Alb și negru	Janabarriu
1500 î.Hr.	Antrenament mediu	Chavin	Consolidare Extinderea Montículo Separado	Urabariu
2000 î.Hr.	Antrenament Temprano	¿?	¿?	¿?
3000 î.Hr.	Arhaic târziu	¿?	Tradiție Arquitectónica Mito (Forpa)	
4500 î.Hr.	Arhaicul Mijlociu	¿Quishqui Punku?	Gătitul în Plaza de Armas din orașul Chavín	

(1) Christian Mesía, 2011

Planificarea urbană exista deja pe coastă [13]și, deși tradiția Kotosh are canoane diferite de cea a orașului Chavín, este rezonabil să considerăm că situl preceramic de la La Galgada [14]ar fi putut avea un omolog echivalent în Chavín, îndeplinind condițiile „templului închis" descris de Tello. Cu toate acestea, este necesar să se clarifice faptul că cronologia Tradiției Arhitecturale Mito (MAT) nu se limitează la perioada arhaică târzie, ci este prezentă și pe tot parcursul perioadei formative, așa cum se observă în Huaricoto și recent chiar la Chavín de Huántar, în Câmpul de Vest, unde Contreras a descris un templu MAT datat în jurul anului 700 î.Hr. (Contreras, 2010).

Însă studiile au avansat și mai mult. Recent, Silvia Rodríguez Kembel [15], din echipa lui John Rick, și-a finalizat teza de doctorat la Universitatea Stanford exact pe tema abordată de Tello: suprapunerea clădirilor și fazelor de la Chavín. Folosind o tehnologie extrem de sofisticată atât pentru înregistrarea computerizată a datelor, cât și pentru procesarea informațiilor recuperate, Kembel a reușit să construiască o istorie a clădirilor de la Chavín. Până la prezentarea tezei de către Kembel, secvența Chavín era formulată ca având trei faze arhitecturale vizibile: un „Templu Vechi", o fază „Intermediară" și un „Templu Nou". Această secvență a fost propusă și susținută de John H. Rowe [16]și a fost larg acceptată.

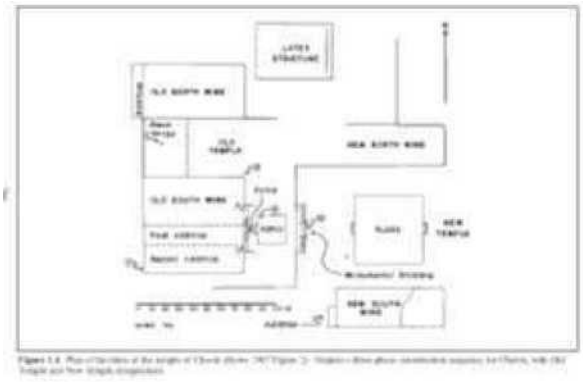

Planul Rowe 1967: fig. 2. În Kembel 2001

Viziunea academică, bazată pe principiul stratigrafiei verticale utilizat de Tello, care a sugerat și că Centrul Ceremonial Chavín de Huántar a fost împărțit în trei faze de construcție (Tello, 1960), este contestată de teza lui Kembel. Aceasta infirmă secvența lui Rowe (și, prin urmare, pe cea a lui Tello), nu doar pentru că aceasta găsește mai multe faze, ci mai ales pentru că secvența de „creștere laterală" formulată de Rowe nu corespunde istoriei construcției sitului, care a crescut atât prin agregare laterală, cât și prin suprapunere. Prin urmare, templele „vechi" și „noi" sunt, într-un fel, contemporane, deoarece conțin în structura lor cele cincisprezece faze pe care le identifică și pe care le grupează în cinci etape:

1. Prima este Etapa Movilă Izolată, care conține galerii elaborate, precum și structuri dreptunghiulare independente. Una centrală era situată în colțul de NE al Marii Piramide și cuprindea scările și galeriile din alcovă;

2. A doua este Etapa Marii Expansiuni, care constă în formarea unor platforme integrate în trepte, care conectează fazele timpurii ale

[13] Shady, 2004
[14] Grieder și Bueno, 1985
[15] Kembell, 2001
[16] Rowe, 1962 și 1973

clădirilor A, B și C, încorporând înălțimi și spații;

3. Următoarea etapă este Etapa de Consolidare, care constă în adăugiri de blocuri inserate în platforma în trepte a Clădirii A și care conține galerii ale căror forme și caracteristici tind să fie mai standardizate;

4. Aceste trei etape de pe frontul estic sunt conectate de un grup de clădiri timpurii aparținând etapei Axei Alb-Negru, faza monumentală. Această etapă a adus adăugarea de piețe extinse, terase și scări, caracterizate printr-o simetrie ridicată, lucrări în piatră decorate fin lucrate și galerii standardizate. În această fază, cu câteva secole înainte de punctul culminant, a fost construită platforma care conține Piața Circulară și galeriile Ofertelor, Scoicilor și altele. Aceasta este etapa finală a orașului Chavín, deoarece prăbușirea sa în secolul al IV-lea î.Hr. a avut loc în punctul său culminant.

5. Etapa finală este Faza de Construcție de Sprijin, care constă într-o serie de structuri de sprijin în diferite zone ale sitului, fără a încorpora alte structuri monumentale. Se pare că este un efort improvizat și accelerat de reconstrucție a zonelor afectate de cutremurul menționat anterior. Ulterior, templele au fost abandonate, iar locuințele fermierilor din faza Huaraz au fost construite acolo. Unele rămășițe din faza Janabarriu, care reprezintă probabil faza principală a acestei etape, au fost lăsate în uz, deși această asociere este prematură.

Această secvență rezultă direct din înregistrarea suprapunerilor fizice ale pereților și podelelor adăugate, în momente diferite, pentru a forma platforme sau a permite incinte și, din păcate, nu are nicio legătură cu secvența de suprapuneri propusă de „*Figura 1.3. Planul arhitecturii externe a Centrului*”

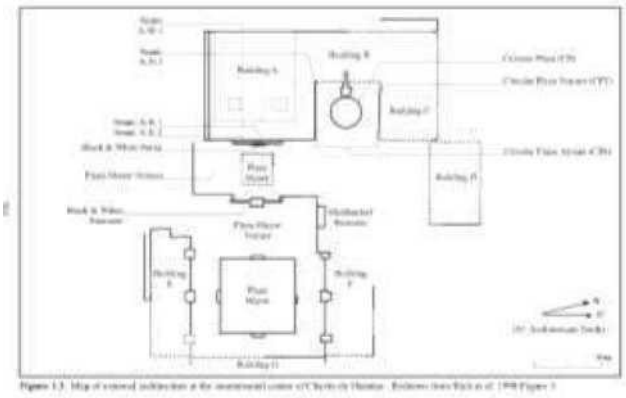

1998:Fig.5“. Tomado de Silvia.R.Kembel, Tesis doctoral, Stanford University, 2001.

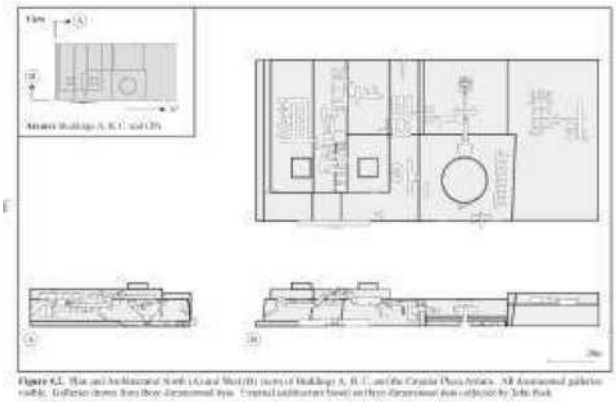

“Fig. 4.2. Plano y Arquitectura Norte (A) y Oeste (B) vistas de los Edificios A,B,C , y el Atrio de la Plaza Circular. Documentación total de las galerías visibles. Galerías dibujadas de la data tridimensional. Arquitectura externa basada en la data tridimensional colectada por J. Rick'. Tomado de Silvia R. Kembel, Tesis doctoral, Stanford University, 2001.

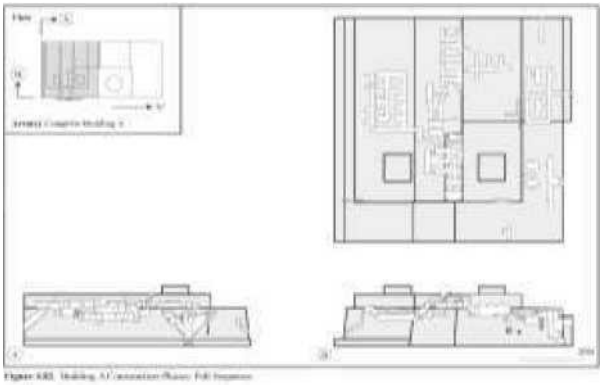

“Figura 4.82. Fases constructivas del Edificio A: Secuencia completa”. Tomado de Silvia R. Kembel, Tesis Doctoral, Univ. Stanford, 2001.

Ceremonialul Chavín de Huántar. Redesenat de J. Rick

John Rowe, cu care am lucrat în ultimii ani. Această secvență începe cu un „Templu Vechi” complet organizat, în formă de „U”, urmând normele stabilite ale așezărilor de coastă, cu gropi circulare scufundate, atrii spațioase și platforme aranjate într-un model uniform, cum ar fi cele de la Garagay și La Florida din Lima, San Humberto pe râul Chillón și altele [17]. Acest model de coastă, în cadrul secvenței descoperite de Silvia Kembel, este asociat cu etapa finală a ocupației Chavín, cu câteva secole înainte de distrugerea templelor, în timpul Perioadei Axei Alb-Negru. În ceea ce privește clădirea considerată „Noul Templu” - adică „Marea Piramidă” și piața mare pătrată - secvența o plasează în toate etapele, deoarece se pare că prima clădire sau platformă inițială a fost situată în colțul de nord-est al acestui templu și de acolo a început să crească în diverse direcții și înălțimi.

Pentru cei obișnuiți să examineze Chavín în cadrul secvenței lui Rowe, este dificil să o modifice, deoarece este, în esență, o modalitate ușoară de a vizualiza templul - în trei faze - dar datele disponibile acum sunt mai aliniate cu secvența lui Kembel, atât cronologic, cât și în ceea ce privește posibilele relații ale lui Chavín cu alte situri din aceeași perioadă. Chavín părea a fi o dezvoltare recentă, mult mai târzie decât ceea ce se întâmpla pe coastă, având în vedere că cele mai vechi forme de la fața locului datează dintr-o perioadă în care templele de coastă se aflau deja în faza lor culminantă. Acest lucru a fost indicat de datele Galeriei
Ofrandele, care însoțeau „Templul Vechi” și datează doar între 800 și 400 î.Hr., în timp ce contemporanii lor de coastă păreau să fie anteriori acestor date, conform C14.

A existat o inconsecvență între aceste informații și corespondențele stilistice sau ceramice dintre diferitele situri. De exemplu, la Huaca de los Reyes din Trujillo, datele au fost cu câteva secole anterioare celei mai vechi perioade Chavín [18], dar ambele situri au folosit ceramică, fără îndoială, înrudită. Același lucru s-a întâmplat și cu siturile de pe coasta centrală, grupate într-o categorie generală numită „Perioada Ceramică Inițială”, incluzând situri evident asemănătoare cu cea a orașului Chavín, precum Garagay din Lima. Când reordonăm secvența Chavín în lumina propunerilor lui Kembel, totul începe să se așeze la locul său și nu mai este surprinzător faptul că, în Ancón, de exemplu, apare ceramica de tip „Ofrandă” în ultima fază a secvenței și că în spatele ei se află o secvență lungă legată de cele 15 faze de construcție pe care Kembel le grupează în cele 5 etape ale sale.

În orice caz, lunga secvență a lui Kembel oferă simultan un nou spațiu istoriei „de munte” a orașului Chavín și, așa cum ar spune Dr. Tello, legăturilor sale strânse cu lanțul muntos estic (al Huallaga), mai degrabă decât cu coasta. Dacă templele în formă de U pe care le vedem la Chavín aparțin etapei finale, iar fazele lor anterioare se află sub ele, aceasta lasă o lungă perioadă de construcții monumentale anterioare la Chavín de Huántar. Dacă urmărim secvența ceramică - încă incompletă -

[17] Williams, 1971, 1980.
[18] Burger, 1981

După cum știm acum, modelul istoric trebuie să fie similar cu cel al orașului Kotosh-Huanuco și cu cel care funcționa simultan în Callejón de Huaylas (faza „Toril"). Așadar, istoria orașului Chavín este foarte diferită de ceea ce ne imaginasem și seamănă mai mult cu cea pe care Tello a început să o proiecteze.

Recent au fost publicate peste 80 de date radiocarbon din diferite sectoare ale Centrului Ceremonial, care indică faptul că cel puțin din anul 1200 î.Hr. Chavín de Huántar a avut o arhitectură monumentală și că acest proces de construcție a continuat până în anul 550 î.Hr., data la care a avut loc evenimentul seismic menționat anterior.[19]

Într-adevăr, date publicate recent confirmă faptul că vânătorii-culegători din zonele muntoase au sosit în vale acum aproximativ 4.500 de ani și, la fel ca restul regiunii, au participat la domesticirea plantelor și animalelor. Câteva milenii mai târziu, în perioada preceramică târzie, în jurul anului 3000 î.Hr., descendenții lor au construit incinte oarecum similare cu cele construite în Huánuco [20]; cu toate acestea, rămășițele materiale găsite constituie dovezi ale subzistenței și tehnologiei care nu implică formarea unei societăți complexe [21]. Cam în aceeași perioadă, datele indică faptul că pe coasta Limei și Ancash, pescarii și fermierii au construit structuri mari și complexe din piatră și pământ în scopuri ceremoniale. Ceva similar s-a întâmplat puțin mai târziu pe coasta La Libertad și

Lambayeque și se pare că în zonele înalte din Cajamarca, unde în aceeași perioadă cu Chavín existau așezări la fel de importante precum Pacopampa, Kuntur Wasi și Huacaloma, printre altele, deși acestea sunt situri din mileniul al II-lea înainte de epoca noastră, când ceramica ajunsese deja în Peru, în timp ce Mito -sau Caral- și contemporanii săi erau „preceramici".[22]

Rămâne de stabilit dacă templul Chavín din prima etapă a secvenței Kembel datează din această perioadă sau a fost construit în jurul anului 1800 î.Hr., când ceramica era deja cunoscută. Incinta tencuită pe care Bennett a găsit-o în clădirea D ar putea data și ea din această perioadă, dar acestea sunt doar speculații. Deși multe detalii rămân de definit, istoria sitului s-a desfășurat, fără îndoială, continuu în timpul mileniului II și al primelor cinci secole ale mileniului I. Se știe că perioada Chavín s-a întins din 1500 sau 1200 î.Hr. până în 550 î.Hr., timp în care a avut loc construcția formală a clădirilor Chavín (se presupune că a început cu puțin timp înainte de 1500-1200 î.Hr.), ajungând la faza finală majoră de construcție monumentală și la extinderea maximă în jurul anilor 900-550 î.Hr., momentul în care arhitectura sitului a prins contur. Spre sfârșitul acestei perioade, s-a produs un cataclism care a dărâmat templele vechi și laborioase și a pus capăt muncii preoților bătrâni, care și-au pierdut cele mai prețioase unelte.

Au încercat să cârpească și să consolideze templele, care au fost aproape imediat reocupate de oameni - din Huaraz sau poate

[19] Rick și colab., 2010.
[20] Bonnier, 1983; Bonnier și Rozemberg, 1988
[21] Conform lui J. Rick, descoperirile din această perioadă sunt *„exprimate sub forma unor dovezi de subzistență și tehnologie care nu implică formarea unei societăți complexe"*. (Comunicare personală)
[22] Comunicare personală a lui J. Rick

chiar de ei înșiși - care au produs

O liturghie diferită, cu obiecte în stiluri distincte. În Chavín, realizările vechilor fermieri și păstori, născuți în zonele muntoase estice, au fost combinate cu tehnicile și resursele calendaristice ale popoarelor de coastă. Textilele, olăritul și confecționarea uneltelor din piatră, precum și artele sculpturii, modelării în lut și designului, au atins apogeul acolo. Au apărut metalurgia și bijuteria. Artele domestice au fost ridicate la nivelul producției selective și specializate, de o natură rafinată și extrem de complexă, dependentă de o ideologie religioasă care susținea și explica viața, producția și toate fenomenele cunoscute și justifica resursele puterii stabilite.

2. ARHITECTURA

Templele au fost construite folosind umpluturi mari de piatră și pământ, plasate între ziduri care serveau drept ziduri de sprijin. Acești ziduri erau realizați din zidărie neregulată, folosind pietre și lut de același tip ca umplutura.

Zidurile au fost construite într-un sistem de șiruri lungi, paralele, intersectate la intervale pentru a forma grile de dimensiuni variabile. Această tehnică este similară cu construcția platformelor din perioada arhaică, cu excepția faptului că în clădirile din acea epocă nu se adăuga lut la pietrele de umplutură. Umpluturile erau în mare parte „uscate”, iar uneori pietrele erau așezate în „coșuri” mari din stuf, zidurile fiind folosite doar pentru a le împiedica să se răspândească. Unele spații care urmau să fie umplute erau lăsate deschise, iar pietre mari, precum grinzile, erau așezate peste ele, formând incinte înguste, precum pasaje sau galerii, cu pereți placați cu pietre alese sau pur și simplu acoperiți cu un strat gros de tencuială.

Grinzile erau făcute din pietre late și groase, mai lungi decât lățimea pasajului. Se pare că erau acoperite cu lut pe fața lor interioară, astfel încât tavanul plat și neted era vizibil, judecând după urmele de tencuială rămase.

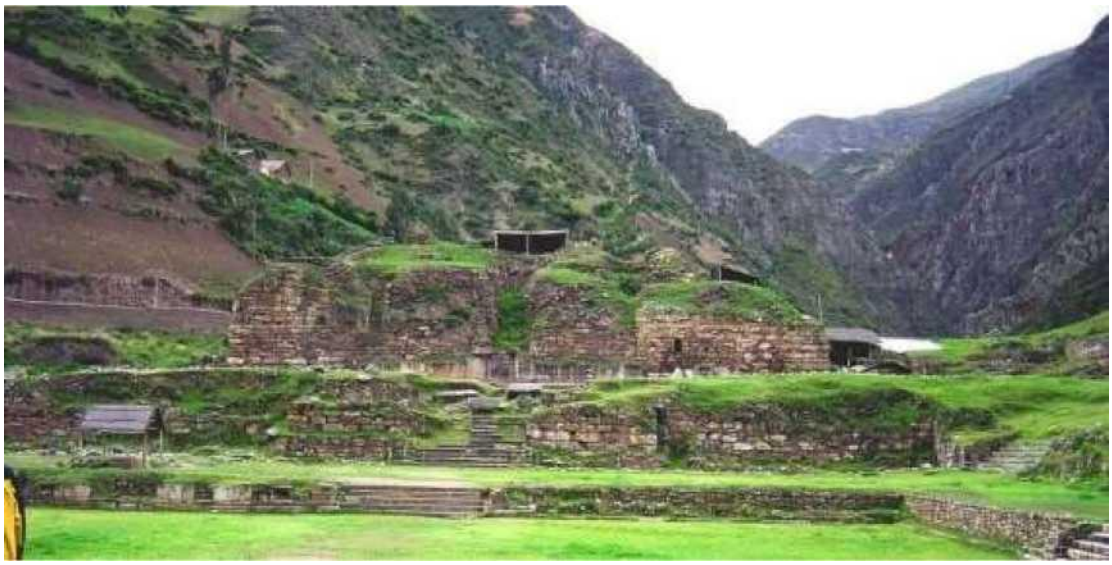

Clădirea A (Fotografie oferită de AM Hoyle 2008).

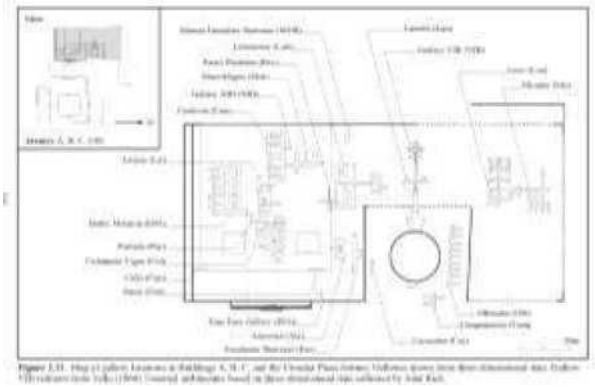

Galerías del Centro Ceremonial Chavín. Tomado de Silvia R. Kembel, Tesis Doctoral Univ. Stanford 2001.Figura 2.11, pág 265.

Galería El Lanzón, Edificio B. (Foto DDC Ancash 2005)

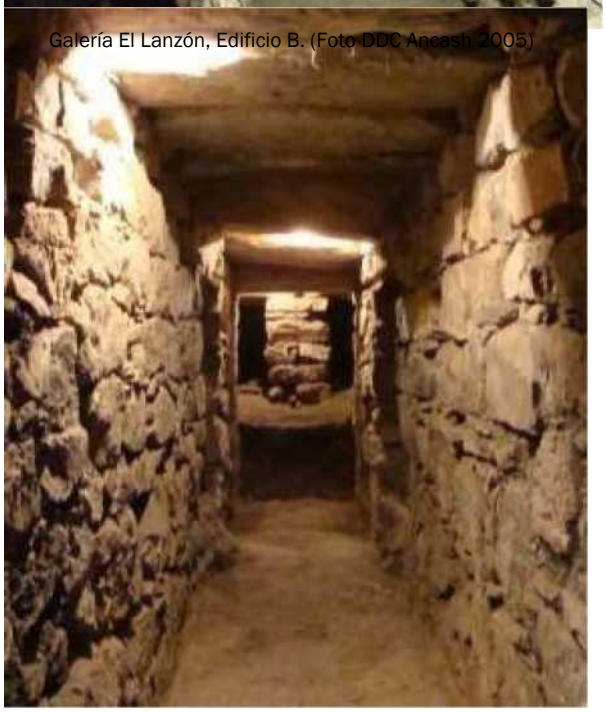

Galería Los Locos, Edificio C. (Foto cortesía AM Hoyle 2011)

„Galeriile" astfel formate au devenit un element foarte important al clădirilor, îndeplinind diverse funcții, de la canale de drenaj pentru scurgerea apei de ploaie la camere secrete, conducte acustice, puțuri de ventilație și, fără îndoială, zone de depozitare și camere pentru ofrande [23]. Prin urmare, înălțimea lor - mai mult decât lățimea - variază în funcție de funcția lor. În unele cazuri, acestea sunt mai înalte decât omul mediu, adică 1,90 m sau mai mult, dar când vine vorba de conducte de ventilație sau drenaj, acestea au abia 50 cm sau mai puțin. Lățimea galeriilor depinde mai mult de tehnica de construcție, existând astfel o anumită tendință modulară, ceea ce înseamnă că majoritatea acestor pasaje sunt înguste, având o lățime medie de 1 m în cele cu tavane înalte; conductele, cu tavane joase, variază mai mult în funcție de funcția lor, dar tind să fie mai înguste de 1 m.

Fără îndoială, „galeriile" reprezintă un aspect remarcabil al arhitecturii din Chavín, deoarece sunt o caracteristică rară în alte locuri și perioade. O tehnică similară se observă în câteva clădiri din aceeași perioadă, deși atunci când apar sunt elemente rare și izolate, spre deosebire de Chavín, unde sunt caracteristica dominantă. În unele faze ale perioadei Recuay și chiar ale Orizontului Mijlociu, există structuri „subterane" similare, dar acestea sunt de obicei mausolee sau mici hambare.

[23] În perioada Kotosh, acestea erau folosite ca „burdufuri" pentru alimentarea subterană cu aer a vetrelor situate în centrul anumitor încăperi.

Exteriorul este placat cu pietre prelucrate, cu fețe plate. În unele zone, această placare este expusă, iar pietrele au un finisaj rafinat, pătrat; alte placaje, mai grosiere, au servit drept finisaje din tencuială, care, conform datelor disponibile, au fost vopsite în crem și roșu (și posibil în alte culori) cu contururi negre. Au mai rămas resturi de tencuială, constând din straturi groase de lut cu o suprafață exterioară lustruită și vopsită, întărită la foc. Pe suprafața interioară sunt vizibile urme de stuf și frânghii, ca și cum ar fi format o structură atașată de pietre (poate podele?).

Zidurile exterioare sunt impresionante, atât prin volum, cât și prin calitatea materialului folosit. Sunt paramente megalitice care, deși oferă soliditate umpluturii în pantă, formează o structură robustă. Au fost construite folosind o tehnică de zidărie în rânduri, construită din blocuri mari combinate cu unele mai mici, cimentate cu argilă de înaltă calitate.

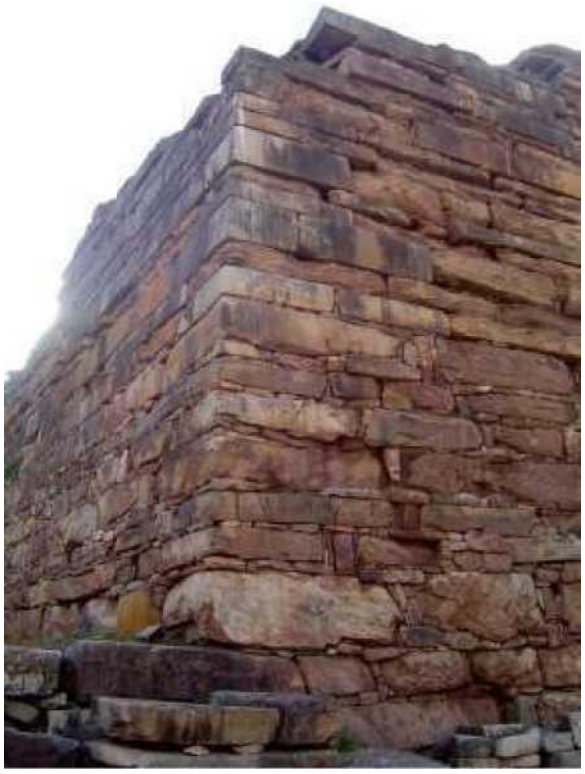

Fațada clădirii A (fotografia de sus). Vedeți umplutura interioară a structurii și placarea (fotografia de jos) (Fotografii Ministerul Culturii, 2007).

Fragment de tencuială din pereții galeriilor. (Ediția Lumbreras, 2007)

nivel de coeziune. Unele pietre ale paramentului au o lungime de 3 sau 4 m, deși în medie au mai puțin de 1,50 m, cu o lățime modulară care permite alinierea lor în rânduri de grosimi alternante.

Templele constituiau centrul funcției ceremoniale; cu servicii atașate, care sunt exprimate în platforme, piețe și terase, la diferite niveluri,

conectate între ele prin intermediul aleilor și scărilor.

În scopuri liturgice și ornamentale, clădirile aveau și o gamă complexă de obiecte decorative, constând din coloane, cornișe, buiandrugi, pietre funerare, obeliscuri și sculpturi care erau adăugate pe pereți sau în piețe, transformând spațiul ceremonial într-un decor frumos, împodobit cu imaginile zeilor și demonilor care populau panteonul Chavín.

Starea clădirilor sau a serviciilor destinate satisfacerii nevoilor domestice este necunoscută, dar nu ar fi surprinzător dacă unele ar fi la fel de elegante. Se știe că vesela și alte bunuri de consum nu diferă de cele folosite în temple în scopuri rituale. Pare o ipoteză rezonabilă că locuitorii permanenți ai orașului Chavín erau câțiva preoți și asistenții lor, în timp ce populația mai mare, tranzitorie, era formată din pelerini care veneau la fața locului în căutarea oracolelor, rămânând acolo perioade lungi de timp. Cu siguranță, acești puțini „inițiați" erau suficient de numeroși pentru a menține un cult la fel de complex precum cel pe care l-am putut înregistra în Galeria Ofrandelor, unde, în afară de străinii care își aduceau ofrandele cu propriile vesele, localnicii erau cel puțin trei grupuri diferite, fiecare venerând zeități distincte, ale căror vesele le-am identificat ca fiind „dragoniene", „florale" și „Qotopukyo". Era o preoție tripartită.

Datorită studiilor mai aprofundate, clasificarea templelor în funcție de vârstă este din nou pusă sub semnul întrebării, deoarece nu mai putem aplica pur și simplu modelul celor trei perioade. Ceea ce avem este o imagine clară a templelor în faza lor finală, unde este identificată clar o platformă centrală, în formă de U, care prezintă „Marea Imagine" a unui idol de piatră, cunoscut în mod obișnuit sub numele de „Lanzón". Pe partea sa estică se află un atrium cu o piață circulară în centru, flancat de platforme înalte și voluminoase pe trei laturi, cu partea estică deschisă.

Coloana „Porticului Falconidelor" din Clădirea A, decorată cu icoane tipice pentru obiectele religioase din Chavín. (Fotografie oferită de Primăria Chavín)

Acest atrium pătratic era accesibil de pe o terasă inferioară, deasupra căreia se înălțau alte două platforme foarte înalte, una la nord - numită Piramida de Nord sau Clădirea D - și alta la sud. Aceasta din urmă, cu un plan pătratic, este cea mai mare și mai impresionantă, numită „Castelul" sau Clădirea A, din care a fost recuperat portalul de intrare prăbușit de pe frontul estic, cunoscut sub numele de „Porticul Falconizilor" și, de asemenea, sub numele de „Porticul Alb".

Centro Ceremonial de Chavín vista desde La Banda. (Foto Cortesía C. Castellanos 2006)

Negru." În fața acestei piramide se află două terase în trepte, care coboară spre o mare piață pătratică, flancată la rândul ei de două platforme inferioare, la nord și la sud, în timp ce terasa vestică servește drept graniță pe acea parte.

Acest complex de platforme, piețe și atrii este înconjurat de mai multe niveluri de terase care se extind până la malurile râului, unde odinioară se aflau incinte și facilități. Dintre aceste clădiri și facilități, au mai rămas doar vestigii și urme, indicând o zonă foarte extinsă care se întinde până la cartierul inferior, „Urabarriu", din Chavín, la 1,5 km nord de templu. Aceasta este zona în care Marino González a găsit rămășițe ale unor construcții megalitice și galerii în stilul Chavín, a căror vechime ar fi atestată de săpăturile lui Burger.[24] și cele ale Ministerului Culturii. Pe baza tipului de descoperiri de la Urabarriu, s-ar putea crede că în acea zonă a funcționat o anexă a templului sau poate unul dintre proiectele inițiale ale centrului ceremonial.

Din păcate, săpăturile nu au putut fi mai ample și nu a fost încă posibil să se stabilească vârste, forme sau funcții.

Se poate adăuga doar că cunoștințele disponibile indică faptul că templele au suferit – așa cum este de așteptat – o serie de modificări în timpul utilizării lor. Conform datelor, „piața circulară", înscrisă în atrium, face parte ea însăși dintr-o platformă adăugată peste versiunea originală a atriumului, din care au mai rămas doar câteva vestigii. Această platformă a fost adăugată în etapa pe care Kembel o numește

[24] R. Burger, 1984: harta 2.

Plaza Circular (Foto cortesía Ministerio de Cultura/EG, 2006)

Plaza Circular (Foto cortesía AM Hoyle, 2007)

„Alb-negru”, cu pietrele sale funerare fin sculptate și gravate, cu galeriile sale de Ofrande, Scoici și Tabără, printre cele pe care le cunoaștem deja, reprezintă o unitate foarte definită de producție arhitecturală formalizată, sculptură litică și ceramică, care corespund ultimei faze a orașului Chavín.

La această adăugire din Atrium, s-au adăugat „peteci” care întăresc clădirile aflate în pericol de prăbușire și umpluturi pentru nivelarea podelelor, atât în „atrium”, cât și în restul sitului, într-o fază de tranziție, asociată cu ceramica Janabarriu, când întregul sanctuar a devenit un sat, cu unele rămășițe cultice, ceea ce a permis existența unor clădiri mai mici dedicate riturilor și poate întreținerii unui „oracol” suficient de priceput pentru a menține viu prestigiul sitului, care, după cum știm, s-a menținut până în secolul al XVII-lea, deja în apogeul dominației spaniole.

Unele dovezi dispersate, cum ar fi o coloană imensă de rocă neagră, spartă în multe fragmente și îngropată, indică faptul că a existat o secvență de decoruri ceremoniale schimbătoare, în care trebuie încadrate diferențele stilistice pe care John H. Rowe le-a găsit în sculpturile litice și care pot fi observate în ceramică.

„Templul Lanzónului” avea o ornamentație ostentativă. Piața circulară era înconjurată de un zid de zidărie rafinată, pe fațada vestică a căruia - unde strălucește soarele răsărind - se află o procesiune de figuri gravate pe pietre pătrate, într-o secvență în care apare o figură văzută din față, purtând ceva de genul săgeților și poate atlatl-uri, urmată de 2 trompetiști care cântă „pututus”, o alta care pare să poarte o *scoică de Spondylus,* sau poate săgeți, în mâna dreaptă, urmată, în final, după 2 plăci pierdute, de o altă figură care poartă în mâna dreaptă un trunchi de cactus „San Pedro”.

Sub ele se află un soclu din pietre de diferite culori, gravate cu figuri de jaguar. În piața circulară, în centru, s-ar fi putut afla „Obeliscul Tello”, a cărui iconografie datează din acea perioadă și ale cărui figuri sunt practic aceleași cu cele care apar pe ceramica și alte obiecte adăpostite în galerie. Julio C. Tello, referindu-se la istoria acestui „obelisc”, spune că în jurul anului 1908, Don Trinidad Alfaro, care

Piața Circulară, scara care duce la Galeria Lanzón. (Fotografie oferită de AM Hoyle, 2007)

Planta în Plaza Mayor când a dat peste o piatră la 10 cm sub suprafață și a dus-o la casa sa din cartierul Raku, la est de „Castel", dar vecinii au mutat-o la ușa bisericii Chavín, unde a rămas până în 1919, când a fost transferată la Lima din ordinul președintelui Republicii, José Pardo, și al rectorului de la San Marcos, Javier Prado. Locul descoperirii este zona din jurul „Altarului din Choqe Chinchay", destul de departe de piața circulară.

Din piața circulară, pavată cu pietre galbene și cu un drum pavat cu negru, cu două scări aliniate pe o axă est-vest, se accesează o terasă de pe care se ajung la cele mai înalte niveluri ale navei centrale a templului. Scara centrală duce în vârful templului, unde se afla o incintă asemănătoare unei galerii, care a dispărut în inundația din 1945 și pe care Tello [25]a înregistrat-o drept „Galeria VIII". Când Tello a studiat-o, avea ziduri înalte și fusese transformată într-un coteț. Era situată direct deasupra Galeriei Lanzón. Totul pare să indice că această incintă era un loc destinat riturilor liturgice legate de idolul „Lanzón". Există indicii că cornișe și capetele cu cepuri înconjurau cândva Atriumul, dar încă nu există dovezi directe în acest sens, din cauza prăbușirii zidurilor parapetului, cu excepția capetelor și fragmentelor de cornișe găsite în săpăturile Atriumului.

Galeria El Lanzón. Cladirea B.

Capul de Clava pe fațada de vest a clădirii A. (Fotografie oferită de Primăria Districtului Chavín 2010)

[25] Tello, 1960: 109 și Fig. 17

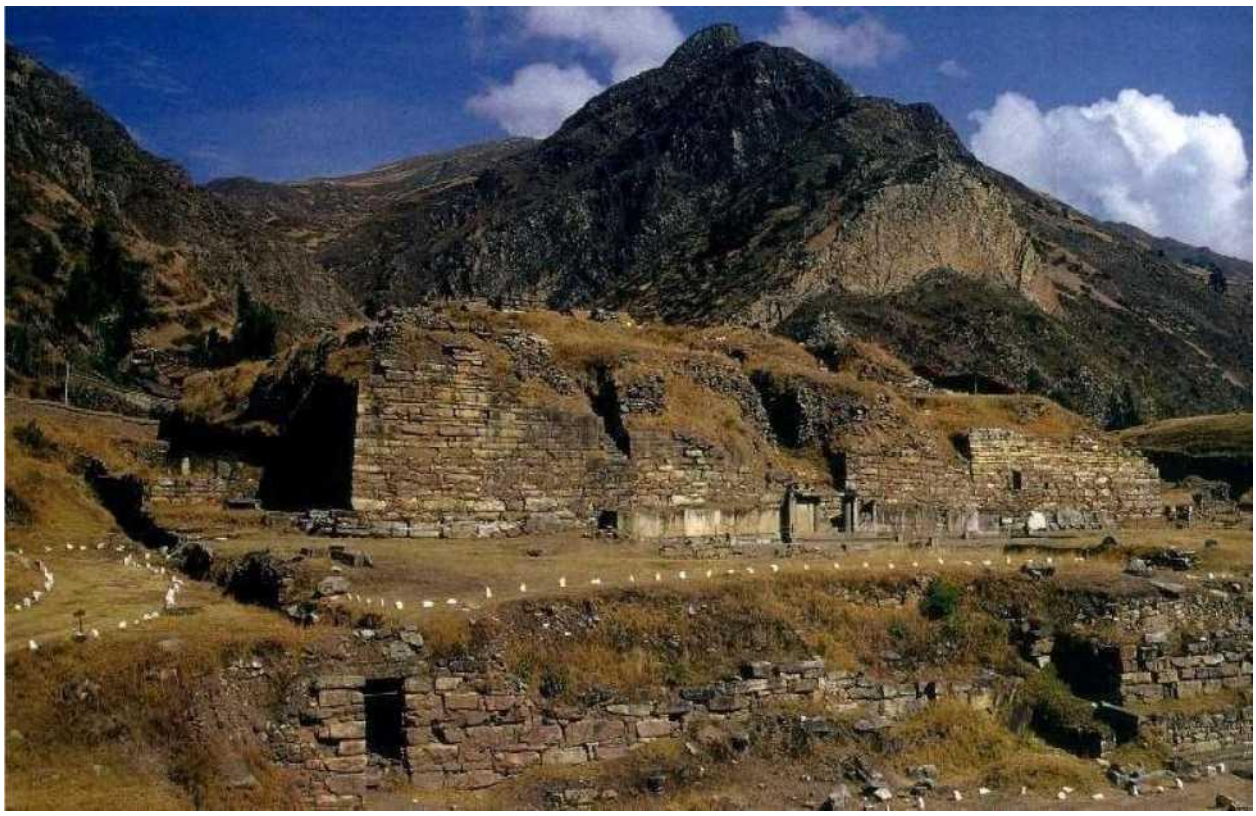

Edificio A o pirámide mayor del centro ceremonial Chavín (Cortesía de C. del Águila).

Cea mai faimoasă clădire este Marea Piramidă. Dispunerea sa este orientată spre est, cu axa centrală în centrul pieței principale. Nucleul central era imensa platformă piramidală trunchiată - sau Marele Templu - formată din adăugiri și suprapuneri construite peste platforma mai veche ridicată în colțul de nord-est. Deși în ansamblu ar fi putut fi aceeași, ar fi fost chiar și fără a lua în

În tot complexul templului, dovezile arată o cornișă din pietre gravate cu imagini de păsări, șerpi și feline stilizate. Această cornișă se afla la aproape 1 metru deasupra unui rând de capete mari de piatră sculptate, atașate de perete, ca niște cepuri, la 12 metri deasupra podelei unei terase care servea drept bază pentru întregul templu. Această terasă este cu 8 metri mai înaltă decât podeaua pieței pătratice, dar la același nivel cu podeaua pieței circulare. Adăugând cei 2,5 metri care separă cornișa de perete, informațiile sunt neclare, dar

del piso superior de la pirámide, se puede decir que el templo tenía unos 22.5 metros de altura, considerare cei 2 metri suplimentari de înălțime ai incintelor din vârf sau adâncimea sistemului de drenaj care curgea sub întregul complex, transportând apa de la temple către râul Mosna, care se află la aproximativ 30 de metri sub nivelul Marelui Templu, care este cu siguranță înălțimea complexului Chavín de Huántar.

există indicii că la aproximativ 4 metri sub cornișa din plăci gravate, fațada templului era tencuită și posibil acoperită cu modele de lut pictate în multe culori. Atât Tello în săpăturile sale, cât și Marino González, și noi înșine am găsit rămășițe ale acestui tip de înveliș mural. Acest lucru se întâmplă și în omologii săi de coastă (Cerro Blanco, Moxeke, Garagay etc.) și, în plus, segmentele inferioare ale zidului sunt realizate cu pietre brute, care evident nu erau destinate unui finisaj expus. Așa cum am menționat și demonstrat deja, rămășițele

acoperișului de lut prezentau urme de frânghii și stuf în amprentele interioare, în timp ce în mai multe fragmente s-a putut deduce imagini curbilinii modelate și utilizarea culorilor. Descoperiri similare au fost făcute și la templul Kuntur Wasi din Cajamarca.

În treimea inferioară a clădirii se afla un soclu din pietre mari, fin sculptate. Templul era împodobit cu lespezi, coloane, porticuri și console din pietre de diferite culori, care aveau figuri gravate pe fețele lor vizibile. Marea Piramidă avea un portic foarte frumos, accesibil printr-o serie de scări care veneau practic din râu, dinspre est. Porticul era format din două coloane cilindrice din piatră neagră, care susțineau - alături de structuri asemănătoare coloanelor din piatră albă la sud și piatră neagră la nord - un buiandrug format din cel puțin două rânduri de pietre, cel superior fiind un fel de cornișă alcătuită din cel puțin trei lespezi: o lespede albă foarte lungă și două negre. Toate aveau gravate imagini cu șoimi în profil. Pe cornișă erau 7 pe o parte, orientate spre nord, și una orientată spre sud; presupunem că trebuie să fi fost și 7 pe lespezile negre, cu vulturi orientați spre sud, deși, din păcate, a fost găsită doar una dintre aceste lespezi negre, cu două figuri. Coloanele aveau imagini cu vulturi umanizați, gravate pe toată suprafața lor;
Una a fost concepută ca feminină, iar cealaltă ca masculină.

Porticul Falconidelor, fațada principală a Clădirii A. (Fotografie oferită de AM Hoyle 2007)

Porticul era flancat de un soclu înalt de doi metri, format din lespezi de piatră de culoare deschisă la sud și lespezi de piatră de culoare închisă la nord. Deasupra acestuia se afla un zid care proteja scările care, începând de la portic, urcau până în vârful piramidei. În realitate, ceea ce exista era o galerie identică cu cea pe care am numit-o „Galeria Scărilor" de pe partea de nord a templului. Porticul oferea acces la o galerie care se extindea pe ambele părți până la scările laterale care duceau la camerele din vârf. Fațada templului era la același nivel cu soclul și s-a prăbușit în timpul cutremurului din secolele IV-V, așa cum demonstrează clar săpăturile lui Tello și M. González. Ceea ce vedem acum este zidul interior, care era separat de zidul exterior cu puțin peste 1 metru, cu o galerie intermediară. Este probabil ca fațada prăbușită să nu fi atins înălțimea cornișelor, ci să fi format o treaptă, cu o terasă îngustă în punctul în care încep pietrele expuse ale templului. În acest fel, atât cepurile, cât și cornișa mare nu ar fi fost departe de vederea utilizatorilor, iar desenele acestora ar fi putut fi văzute de pe această terasă, care ar fi avut o lățime de aproape 2 metri și poate o înălțime de 3-4 metri sub cornișe, unde ar fi început o terasă finală, la

nivelul podelei summite.

Porticul Falconidelor. Vedeți atriul care precede porticul. (Fotografie oferită de Carlos del Aguila).

În fața porticului se afla un mic atrium dreptunghiular, al cărui perete perimetral era, de asemenea, acoperit cu lespezi fin sculptate. Mai multe lespezi gravate cu o serie de figuri evident legate de cult au fost găsite desprinse, dar locația lor precisă nu a fost încă determinată. Acest atrium se află deasupra unei terase care servește drept bază pentru temple și a fost format din umpluturi adăugate în diferite momente.

La est se deschide marea piață pătrată, de 50 de metri pe fiecare latură, cu câte o scară centrală pe fiecare parte, unde s-ar fi putut afla ornamente care acum sunt pierdute. Marino González a descoperit că acesta era cazul și cu scara principală, care oferă acces la platforma templului; există buiandrugi gravați cu imagini feline și, de asemenea, o coloană cilindrică. Piața are două platforme laterale - la nord și la sud - creând o altă versiune a unei clădiri în formă de U. Deși nu mai sunt vizibile, până în 1945, rămășițele unor incinte de tip celulă au fost observate de-a lungul axei est-vest a întregului complex.

La acestea se adaugă terasele, galeriile, canalele și alte vestigii abia recognoscibile din împrejurimile templului.

3. LITOSCULPTURĂ.

Fără îndoială, arta pietrei este cea mai remarcabilă manifestare a artei Chavín, în special gravurile sale pe suprafețe plane. Alături de Pukara în Puno, Tiwanaku în Bolivia și San Agustín în Columbia, reprezintă apogeul prelucrării pietrei în America de Sud.

De aceea, Chavín a devenit faimos în zilele noastre. În 1874, cunoscuta Stelă Raimondi a fost adusă la Lima, iar în 1919, Obeliscul Tello. Cea mai mare sculptură în piatră, cunoscută sub numele de Lanzón, a rămas la fața locului. Un număr imens de cornișe, coloane și lespezi decorate cu tot felul de gravuri au fost fie lăsate, fie descoperite; capete sculptate au apărut „bătute în cuie" pe exteriorul templului; și obiecte minore de artă în piatră, constând în obiecte liturgice, sculpturi mici, vase, mortare și idoli în formă de cerc. Fiecare intervenție la fața locului produce noi sculpturi, câteva dintre ele în locațiile lor originale, iar altele îndepărtate de locuitori de la catastrofa din secolul al V-lea.

Desigur, Chavín nu este singurul loc

unde apar aceste manifestări; există mai multe situri unde există sculpturi în stilul Chavín sau similar; mai multe în vecinătatea orașului Chavín.

Arta în piatră a orașului Chavín nu este strict sculpturală, în ciuda existenței a peste o sută de sculpturi cu capete umane sau de animale și a unor statui. Este de fapt o manipulare a suprafețelor plane, unde sunt gravate imagini legate de cultul religios. Este o artă puternic asociată cu arhitectura. Sculptura în piatră a orașului Chavín este paradigma stilului „Chavín"; acest lucru a dus la confuzie în comparațiile cu ceramica sau alte materiale, iar stilului i s-a atribuit o amploare mai mare orașului Chavín drept „capitala" unui vast imperiu. Chiar și astăzi, așa-numitul „Orizont Timpuriu" este considerat în mod eronat o etapă a expansiunii orașului Chavín.

John H. Rowe a stabilit o cronologie a monumentelor din piatră de la Chavín, bazată pe asocierea lor cu diverse sectoare ale centrului ceremonial: „AB" este cea mai veche fază, reprezentată de Marea Imagine („Lanzón") și jaguari și șerpi de pe cornișa care rămâne în colțul de sud-vest al Templo Mayor. „C" este faza legată de „Obeliscul Tello". „D", a treia fază, ar consta dintr-un grup de sculpturi din piatră asociate cu „Porticul Falconidelor" al Templo Mayor, printre care se remarcă

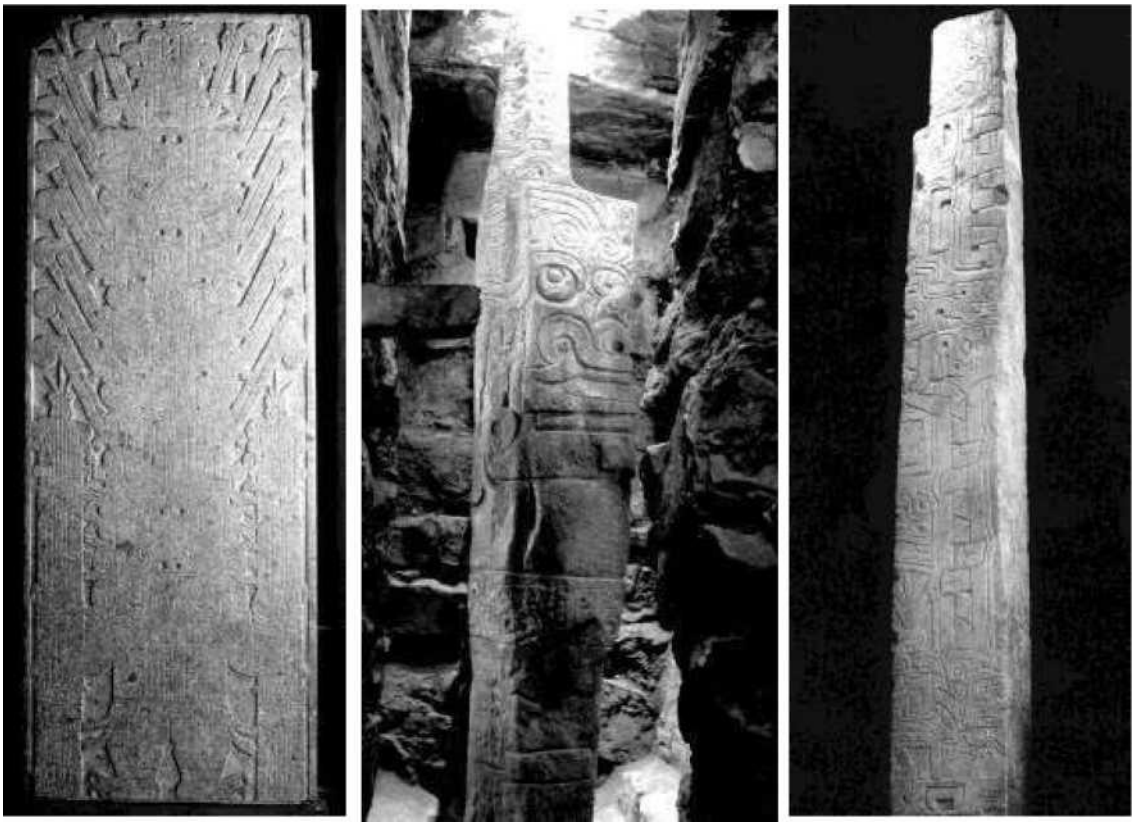

La "Estela Raymondi", el "Lanzón" y el "Obelisco Tello", las tres piezas maestras de Chavín. (Lumbreras 2006)

decât a avut în realitate. Astfel, s-au construit ipoteze ambițioase, cum ar fi considerarea coloanele cu imagini de păsări antropomorfe, buiandrugul cu falconide gravate și stelele

atriului adiacent porticului. „EF”, ultima fază, căreia îi lipsesc încă asocieri verificabile, este reprezentată de „Stela Raimondi”, care îl înfățișează pe „Zeul Toagul”, o zeitate foarte populară în Anzii de sud.

Cu aceste noi descoperiri, această secvență ar fi slăbită, dat fiind că fundamentul său în cele trei faze ale lui Rowe nu este neapărat valabil. Diferențele stilistice identificate de acesta sunt suficient de consistente pentru clasificarea lor și nu sunt exclusiv cronologice, deși au cu siguranță componente temporale. Caracteristicile identificate de Rowe în fazele sale provizorii AB și C, care s-ar afla la începutul secvenței, corespund liniilor directoare ale stilului „Dragonian”, separat în Galerie de cele legate de stilul „Chavín M” („Mayoid”) propus de A.L.K. Kroeber [26]în 1926, datorită asemănării sale cu arta lapidară mayașă, bazată pe desenele „Obeliscului Tello”. Nu același lucru se poate spune despre „Chavín N” („Nascoid”) al lui Kroeber, legat de Stela Raimondi și de alte piese legate de acest stil.

Piatră funerară cu figura unei păsări mitice. (Fotografie oferită de María Mendoza 2006)

Cap de tenon. (Fotografie oferită de María Mendoza 2006)

Nasca, sau poate Paracas, care era necunoscut la acea vreme. Se întâmplă ca notițele lui Rowe [27]despre stilul „Portalului Alb-Negru” (al Falconidelor) să corespundă în mare măsură stilului întâlnit în anii 1960 pe textilele pictate din Karwa, lângă Paracas, care sunt legate de reprezentarea unor zeități precum „Zeul Toiagul” care apar atât în Ica, cât și în Chavín, asociate cu aceste stiluri și

[26]Kroeber, 1926: 37. El spune: „Al doilea stil din descoperirea de la Tello (primul este Stela Raymondi sau stilul N) este reprezentat de o serie de stele și reliefuri originale... Acest stil este remarcabil pentru valoarea sa estetică, care probabil depășește orice cunoscut din Peru, inclusiv monumentele de la Tiahuanaco; și, în plus, pentru asemănarea pe care liniile sale o au cu cele ale sculpturii mayașe.”

[27]Rowe, 1962

nu cu „Chavín M” sau cu tradiția Chavín înregistrată în Galeria Ofertelor. O ipoteză ar fi că aceste stiluri corespund unor culte diferite, probabil coexistând în Chavín la un moment dat.

Figurile din stilurile „Dragonian” și „Kotopukyo” sunt aceleași cu cele de pe „Obelisc” și alte stele Chavín, cu modele distinct țesute. Acest stil de design diferă de cel al „Stilului N”, care este clar definit pe Stela Raimondi și pe coloanele și cornișa Porticul Falconidelor, unde figurile sunt diferite, deși înrudite cu cele din stilul „Floral”. Unele dintre aceste figuri coincid cu cele din stilurile Ica și cu modele care au persistat în faza de după secolul al IV-lea î.Hr. Semnificația acestor diferențe este un subiect care necesită încă multe investigații și probabil vom revedea cel puțin două faze majore: AB și C, ca fiind cea mai veche, și D-EF ca fiind cea mai târzie, poate cu o istorie paralelă pentru figurile din fiecare.

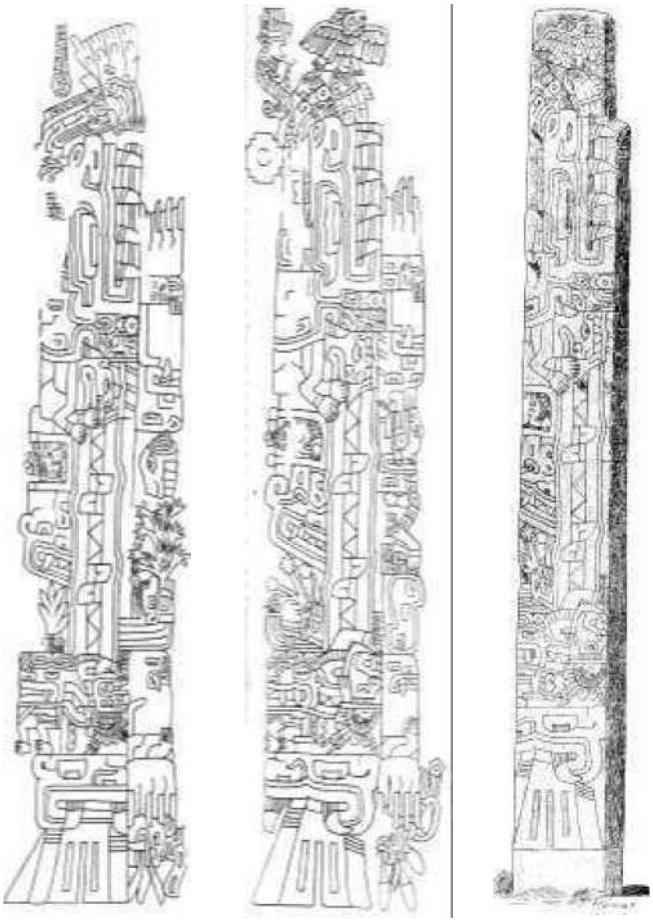

„Obeliscul Tello”, proiectat de Pablo Carrera, și gravurile versiunilor masculine și feminine ale figurii. Au o „chacana” pe cap, un „mullu” (Spondylus) și o picătură (?) în fața feței masculului, iar o felină (pământ), un șoim (aer) și un pește (apa) în fața femelei. Penisul masculului ejaculează o plantă, iar în față există un „pututu”; vaginul este un „maní” (S). s.Tello. (Lumbreras 2006).

Muzeul Național Chavín de Huántar și Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare.
(Foto: DGM-Ministerul Culturii)

1. CONTEXTUL MUZEULUI NAȚIONAL CHAVÍN

Muzeul Național Chavín este situat în orașul Chavín de Huántar. Acesta ocupă un teren de 6.200 m² pe drumul care leagă Chavín de Huari · Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare, o componentă a muzeului, se află, de asemenea, pe acest amplasament. Construcția acestui muzeu este rezultatul unui efort comun al statului la toate cele trei niveluri de guvernare, precum și al colaborării și sprijinului internațional.

2. MUZEUL NAȚIONAL CHAVÍN

Proiectul Muzeului Național Chavín a început în 2006, cu codul SNIP 15792. Acesta a fost realizat în două etape:

1. Între 2006 și 2008: construcția clădirii Muzeului, cu o donație din partea Guvernului Japoniei prin intermediul Agenției Japoneze pentru Cooperare Internațională (JICA). Acestea sunt fonduri nerambursabile.
2. Din 2014 până în aprilie 2018: construcția și dotarea Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare (CIICR), implementarea muzeografică și construirea gardului perimetral. Finanțarea este asigurată în comun de Ministerul Culturii din Peru și Fondul de Contrapartidă Peru-Japonia (FGCPJ).

[1] Olivas, M. (2014) "Museo Nacional Chavín". En *Gaceta Cultural,* 54. Lima: Ministerio de Cultura. Págs. 20-21.

3. CENTRUL INTERNAȚIONAL PENTRU CERCETARE, CONSERVARE ȘI RESTAURARE

- Tot acolo se află și birourile administrative ale muzeului.

Detalles de la exposición permanente del Museo Nacional Chavín (Foto: DGM-Ministerio de Cultura)

CIICR este o clădire cu două etaje, cu o suprafață de 1.970,84 m2; servește ca o clădire complementară Muzeului. CIICR este conectat la Muzeu prin două pasaje situate la primul etaj [26].

Primul nivel găzduiește laboratorul de înregistrare și inventar, care include zona pentru transferul și depozitarea pieselor litice, ceramice, organice și fragmentelor textile aparținând culturii Chavín, precum și spălarea, selecția, inventarierea, printre altele.

Al doilea nivel găzduiește zonele legate de studiul și conservarea colecției depozitate și expuse, cercetarea și conservarea Monumentului, precum și cercetarea și diseminarea operei lui Chavín, dincolo de sfera Monumentului:

- Laboratorul de Conservare
- Laboratorul de materiale anorganice
- Laboratorul de Materiale Organice
- Bibliotecă și centru de arhive specializat în Chavín
- Zona sistemelor

[26]Direcția Generală a Muzeelor din cadrul Ministerului Culturii. Memorandum (uz intern). 2018.

Fotografii de sus: vedere exterioară a CIICR. Fotografii de jos: imagini ale depozitului de colecții și ale laboratorului (Fotografii: DGM-Ministerul Culturii)

1. CONTEXT ISTORIC: DESCOPERIREA ȘTIINȚIFICĂ [XXVII]a lui Chavín .

Istoria descoperirii și investigării unui sit arheologic tipic modelează modul în care situl este interpretat de diverși cercetători interesați de acesta. În cazul sitului Chavín, acest principiu are o influență și mai mare, având în vedere rolul crucial al sitului în diverse interpretări ale originilor complexității sociale din Anzii Centrali - interpretări care, în multe cazuri, au transcendat strictul arheologic și s-au aventurat în sfera politică (Kaulicke 2006, Mesía 2006). Acest lucru este strâns legat de utilizările siturilor arheologice și ale culturilor *pe* care le reprezintă în formularea discursurilor legate de conceptele de identitate, națiune și chiar etnie. Într-o țară precum Peru, fragmentată în *națiuni diverse, cu* realități geografice, de mediu și *culturale variate și extreme,* încercările de unificare *națională* bazate pe *culturi arheologice* sunt probabil o provocare pentru a rezona cu imaginația populară, având în vedere că structura socială complexă a Peru-ului contemporan face foarte dificilă stabilirea unor discursuri de unitate pornind de la prezent. Așadar, de ce din trecut și nu din prezent? Răspunsul se află în

Vedere panoramică a Văii Conchucos (Foto: Arhiva Tello - MNAAHP)

Faptul că trecutul este atât de îndepărtat și, prin urmare, variabilele de confruntare existente în prezent par foarte îndepărtate, duce la evocarea trecutului ca ceva imaculat, *cvasi-* perfect și, într-o oarecare măsură, ideal (Baudin 1973, Espinoza 1978, Shady 2004, Shady și Leyva 2003, Tello 1929, Tello 1942). Evocarea unui trecut armonios este, fără îndoială, un beneficiu suplimentar într-o țară cu inegalități sociale severe, dar, în același timp, devine un punct de plecare, un centru de origine din care întreaga țesătură socială complexă și diversă a prezentului poate fi unificată și astfel poate *împărtăși* o origine comună, care servește drept pilon sau coloană în construcția unei *națiuni.* Ce rol a jucat Chavín în această construcție istorică a prezentului din trecut și din prezent spre trecut? O examinare a istoricului investigațiilor la fața locului ne va ajuta să analizăm rolul schimbător pe care situl de tip Chavín și manifestările sale derivate l-au avut în

[XXVII]Christian Mesía. Manuscris original: *Narațiuni și investigații la un sit formativ din Anzii Centrali: Chavín de Huántar,* Quito, iulie 2011. Publicat în catalogul expoziției Chavín: *Sosirea Zeilor.* Muzeul Reitberg - Elveția.

încercările de a construi națiune, peruanitate, identitate și mulți alți termeni similari.

Vedere panoramică a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar în anii 1940. (Foto: Arhiva Tello - MNAAHP)

Primele relatări scrise despre Centrul Ceremonial Chavín de Huántar (Fig. 01-02) datează din cronica lui Cieza de León, care în 1549 a descris o structură ce pare a fi Centrul Ceremonial Chavín, indicând amplasarea acestuia la 8 leghe de provincia Piscobamba, în Valea Conchucos. Având în vedere descrierea lui Cieza, este foarte probabil ca acesta să se fi referit la Chavín de Huántar, deoarece menționează o *fortăreață mare* cu fețe figurative și figuri umane pe zidurile sale.

> *„Printre camerele antice se află o fortăreață mare sau o antichitate, care este ca un grajd lung și lat de 140 de pași, iar în multe părți ale sale există fețe și figuri umane, toate realizate cu măiestrie"* (Cieza de León 1553 [1984]:271).

Dintre rămășițele cunoscute în prezent în Valea Conchucos sau Valea râului Mosna, nu există alte exemple cu detalii similare, ceea ce face din Chavín un exemplu arhitectural unic de-a lungul văii (Diesel 2005). În 1593, Don Toribio Alfonso de Mogrovejo, responsabil de Arhiepiscopia acestei regiuni a Văii Conchucos, a sosit în orașul Chavín, explorând interiorul Centrului Ceremonial și indicând că:

> *„Există o huacă din timpuri străvechi, care se află într-o fortăreață, iar în interiorul huacăi respective există niște alei făcute sub ea."* (Mogrovejo 1593 [1920]:412)

Continuând povestea, în 1616 a sosit clericul carmelit Antonio Vásquez de Espinoza, indicând faptul că Centrul Ceremonial din Chavín de Huántar era un templu, un oracol, similar prin natura sa sacră cu orașele Roma și Ierusalim (Vázquez de Espinoza 1616 [1948]:458):

> *„A fost o Guaca și un Sanctuar al celor mai faimoși dintre neamuri, precum Roma sau Ierusalimul dintre noi, unde indienii veneau să ofere și să-și facă sacrificiile; pentru că demonul din acest loc le rostea multe oracole și astfel veneau din tot regatul; există săli mari și camere sub pământ, atât de mult încât există știri sigure că trec pe sub râu și că acesta trece pe lângă Guaca sau Sanctuarul antic"* (Vázquez de Espinoza 1616 [1948]:458).

În 1631, iezuiții au preluat controlul asupra doctrinei Chavín, abandonând-o în 1650 și cedând-o Arhiepiscopiei de Lima. Se pare că Chavín, sau mai degrabă Valea Conchucos, a devenit ruta de acces către râul Marañón, dobândind o poziție strategică pentru Biserică și Coroana Spaniolă, o poziție pe care a deținut-o probabil în perioada în care Chavín funcționa ca centru ceremonial, chiar dacă nu este tocmai cea mai directă rută spre est de pe coastă (Rick 2008).

Utilizarea elementelor structurale şi ornamentale din clădirile din Chavín în construcţiile urbane. Vedeţi un cap cu cepuri ca element structural. (Foto: Arhiva Tello-MNAAHP)

Tăietura vizibilă pe faţada Clădirii A a fost probabil făcută în această perioadă de control iezuit, ca parte a procesului de eradicare a idolatriei. Toribio Mejía notează că până şi distrugerea stelelor, a capetelor de tenon şi a altor elemente decorative ale centrului ceremonial a fost cauzată de membrii ordinului iezuit, în unele cazuri cu intenţia de a utiliza aceste elemente ca materiale de construcţie (Mejía 1945). În 1840, Mariano de Rivero y Ustariz, prefectul oraşului Huánuco şi primul director al Muzeului Naţional al Peru, menţionează în prima carte despre arheologia peruană că în apropierea oraşului modern există clădiri din piatră sculptată, cu alei interioare traversate de puţuri de ventilaţie.

„La câteva străzi de oraş se află rămăşiţele unor clădiri antice, aproape distruse şi acoperite cu pământ vegetal. Zidurile exteriori sunt făcute din pietre cioplite de diferite dimensiuni, aşezate fără mortar, în timp ce zidurile interiore sunt făcute din pietre şi lut. Dornic să examinez interiorul acestei structuri, am intrat printr-o gaură şi am ajuns la o alee lată de două vare şi înaltă de trei vare. Acoperişurile sunt făcute din blocuri de gresie cioplite grosier, lungi de peste patru vare. De o parte şi de alta a aleii se află mai multe camere, late de puţin peste patru vare, acoperite cu bucăţi mari de gresie groase de o jumătate de vara şi late de două până la trei vare. Zidurile lor au o grosime de două vare şi au multe găuri, despre care presupun că erau pentru circulaţia aerului şi a luminii. În podea se află intrarea într-un pasaj subteran foarte îngust care, potrivit celor care au intrat, ducea pe cealaltă parte a râului. Din acest pasaj au fost recuperate mai multe wako, vase de piatră, unelte de cupru şi argint şi un schelet indian aşezat. Direcţia este de la est la vest. (Rivero de Ustariz 1851:284)”

Rivero nu descrie doar galeriile Centrului Ceremonial, ci se referă şi la situl arheologic Pojoq, situat pe vârful dealului cu acelaşi nume, la vest de Chavín. De asemenea, el observă extinderea Centrului Ceremonial, indicând faptul că locuinţele din oraşul San Pedro de Chavín sunt construite peste o serie de apeducte care sunt probabil legate de Centrul Ceremonial (Rivero de Ustariz 1840). Rivero a fost prima persoană care a discutat despre probabila extindere a sitului arheologic dincolo de limitele centrului ceremonial. El foloseşte termenul local „Castillo” (Castel) atunci când se referă la Templu, dar nu oferă prea multe detalii despre funcţiile acestuia. Până în acest moment, Chavín fusese descris ca o fortăreaţă (Cieza de León 1553 [1984],

Mogrovejo 1593 [1920]) și ca un templu (Vázquez de Espinoza 1616 [1948]). Este important de evidențiat opera lui Rivero, care nu numai că stabilește o relație între centrul ceremonial și vestigiile împrăștiate sub orașul modern, dar integrează și *sate* precum Pojoc, situat la 4000 de metri deasupra nivelului mării, în schema funcțională a centrului ceremonial. Această interpretare este cea mai sofisticată de până acum, deoarece se referă la trei tipuri de așezări aparținând unei anumite *culturi,* într-o zonă geografică destul de bine delimitată.

Prezența lui Polo în 1871 marchează începutul unei etape în cunoaștere marcate de prezența naturaliștilor și călătorilor:

> *„Trecând peste pod, cam la un sfert de leghe mai încolo, se află Chavín. Aici se află ruinele clădirii antice, care până în ziua de azi se numește El Castillo (Castelul) și care, judecând după aspectul terenului, moloz și zona subterană, pare să fi fost aproape dreptunghiulară, lungă de aproximativ 150 de metri și lățime de 60 până la 70 de metri, fațada sa fiind probabil orientată spre est, spre Puccha, și spre dealul Posoc [Pojoc], care se află pe malul drept al acelui deal și se întinde la un sfert de leghe de Castel. Intrarea trebuie să fi fost apărată de două aripi sau bastioane care se proiectează în râu, ca niște construcții adiacente, dând clădirii o formă de E. Există mai multe galerii și multe camere, în direcții diferite, formând un adevărat labirint; cu toate acestea, se observă că aceste galerii sunt tăiate în punctul central și că, deși patru duc de acolo, două par a fi obstrucționate intenționat" (Polo 1900:220).*

El a fost prezent în calitatea sa de secretar al Prefecturii din Huaraz, găsind în casa lui Don Lázaro Palacios monolitul de piatră cunoscut astăzi sub numele de „Monolitul Raimondi", care a fost apoi dus la Lima în 1873.[2] Polo oferă, de asemenea, prima descriere istorică a „ Monolitului *Lanzón ":*

> *„ În acest loc există un monolit cu aspect ciudat, care seamănă cu o lance, înalt de 2,20 m: la bază are trei fețe, se îngustează în vârf, se potrivește în tavan și se sprijină pe o piatră rotunjită, care îi servește drept șezut sau suport. Seamănă cu capul unui bou, iar pe fețetele sale se pot distinge gravate în basorelief colți, toiege, șerpi, șopârle și cred chiar capete de condori și maimuțe"* (Polo 1900:222).

În 1873, călătorul italian Antonio Raimondi a ajuns în Chavín de Huántar și a făcut o descriere a monumentului, menționând un pod de piatră despre care credea că a fost construit de cei aflați la conducere.

[2] Acest monolit a fost descoperit în 1840 de Don Timoteo Espinoza pe terenul său agricol situat în apropierea templului Centrului Ceremonial, care, pentru acest călător italian, aparent a servit ca fort sau fortăreață (Raimondi 1973).

> *„Urmând drumul spre orașul Chavín, la câteva străzi de izvoarele termale, se ajunge la un pârâu care curge din lanțul muntos acoperit de zăpadă și este cunoscut sub numele de râul Chavín. Pentru a ajunge în orașul cu același nume, se traversează un pod robust construit de vechii indieni care locuiau acest loc înainte de cucerirea Peruului. După traversarea acestui pârâu, un zid mare situat pe o parte a drumului atrage atenția călătorului. Este făcut din pietre bine tăiate, îmbinate fără mortar. Acest zid este un mic exemplu al construcției admirabile."*

(Raimondi 1973:211).

Pe de altă parte, Raimondi atrage atenția asupra stării de conservare a centrului ceremonial și a atitudinii prădătoare a locuitorilor din Chavín:

„Singurul lucru care atrage atenția sunt prețioasele rămășițe ale anticei civilizații incașe, cunoscută în Chavín sub numele de Castelul. Dar este trist să vezi puțina grijă pe care locuitorii orașului o au pentru a păstra un monument istoric de o asemenea importanță. Dorința de a găsi comori și de a obține pietre sculptate ieftin pentru construcția caselor lor îi încurajează să distrugă și să reducă la ruine ceea ce acțiunea distructivă a timpului a cruțat, iar cei care deplâng o astfel de barbarie dețin exemple magnifice, luate chiar de mâinile lor din castel" (Raimondi, 1873: 210).

Lanzón de Chavín descris de Polo în 1900 (Arhiva Foto Tello-MNAAHP).

În 1875, Charles Wiener a sosit în orașul San Pedro de Chavín din Huari și a fost profund impresionat de *ruinele* de la Chavín de Huántar, despre care aflase deja prin lucrările lui Rivero. Wiener a observat că centrul ceremonial era format din două terase, cea inferioară fiind la 11 metri deasupra râului Wacheqsa (Wiener 1880 [1993]). De asemenea, a fost impresionat de prezența constantă a canalelor care traversau structurile (Wiener 1880 [1993]). De asemenea, el speculează asupra funcției sitului, excluzând utilizările legate de închisori și fortărețe, indicând că a fost un templu, în principal datorită hieroglifelor *inscripționate* pe doi piloni (probabil coloanele portalului alb-negru) care, în opinia sa, ilustrau vizitatorului zeul venerat în Chavín de Huántar: *„Platformele erau tăiate de canale care cascadau dintr-un canal în altul, între capuri mari de gresie. Canalele erau alimentate de prize de apă din râul Mariash [râul Wacheqsa], astăzi râul Castillo, care cade ca o cascadă furioasă din vârful unei stânci și se varsă, la mai mult sau mai puțin o jumătate de kilometru în aval de piața Chavín, în Tungurahua [râul Mosna]"* (Wiener 1880 [1993]:216)

În 1886, Ernst Middendorf a sosit în orașul Chavín cu singura intenție de a vizita Centrul Ceremonial din Chavín de Huántar, împărțindu-l în două zone: 1) templul, alcătuit din ceea ce cunoaștem astăzi drept clădirea A și piața pătrată și; 2) palatul, alcătuit din clădirile cunoscute acum sub numele de B și C, unde probabil locuiau *stăpânul regiunii* sau preoții și slujitorii templului (Middendorf 1893 [1974]).

Middendorf deduce vechimea orașului Chavín din prezența lui Lanzón în interiorul uneia dintre galerii, indicând faptul că este imposibil

ca un templu incaș să aibă ca zeitate principală orice altă zeitate decât Soarele. De asemenea, el adaugă componenta stilistică descrierii zidurilor orașului Chavín, propunând că tehnicile de construcție incașe au dus la un stil diferit în finisajele pereților. Urmând aceeași linie comparativă, el stabilește că Chavín de Huántar trebuie să fi fost înrudit cu Templul lui Moxeque.

Middendorf merge mai departe, propunând existența unui vast regat, al cărui centre ar fi Chavín de Huántar. Potrivit lui Middendorf, întinderea acestui regat cuprindea întreaga Vale Conchucos, precum și porțiunea sa nordică, menținând legături strânse cu populațiile de coastă (Middendorf 1893 [1974]).

În secțiunea precedentă, îi avem pe Rivero și Ustariz, care depășesc limitele stricte ale centrului ceremonial, stabilind legături cu zona înconjurătoare. În această secțiune, îi avem pe Middendorf, care duce interpretările lui Rivero la un alt nivel, conferind o dimensiune regională manifestărilor „emanate" de la Chavín. De asemenea, el anticipează relații stilistice și arhitecturale cu popoarele de coastă, o discuție care rămâne relevantă la aproape 120 de ani de la publicarea relatării sale. Această primă versiune a „expansionismului Chavín" (Tello 1943) sau a „sferei de interacțiune Chavín" (Burger 1988) anticipează, de asemenea, existența diverselor centre cu conexiuni *culturale* (politice, religioase și artistice) marcante (Rick 2005).

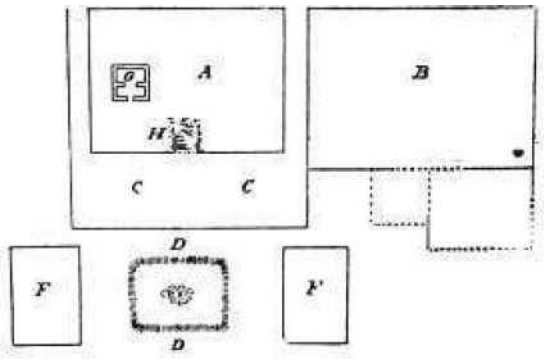

Planul Centrului Ceremonial din Chavín de Huántar, desenat de Ernst Middendorf și publicat în 1895. (În Lumbreras 2007, Capitolul 1, Fig. 2, p. 20).

2. INTERVENȚII ARHEOLOGICE LA SIT

Secolul XX a fost martorul unui salt calitativ în înțelegerea sitului Chavín de Huántar, în principal datorită aplicării tehnicilor arheologice în investigarea sa. Aceste tehnici s-au extins exponențial față de ceea ce Cieza a descris inițial în secolul al XVI-lea. Arheologia și-a făcut intrarea oficială în Chavín odată cu sosirea lui Julio C. Tello, care a devenit probabil și cel mai important cercetător în studiul sitului Chavín de Huántar. Acesta a sosit în Chavín în 1919, conducând prima expediție arheologică a Universității Naționale din San Marcos. Munca sa în această primă vizită s-a limitat la curățarea uneia dintre scările clădirii principale și la colectarea sculpturilor din piatră împrăștiate în zona monumentală. De asemenea, a fost recuperat așa-numitul *Obelisc Tello,* o piesă dreptunghiulară de granit înaltă de 2,52 m, care va fi fundamentală în interpretarea religioasă a sistemului de credințe care a fost responsabil pentru construcția Centrului Ceremonial (Kaulicke 1994, Tello 1923).

În 1923, ca parte a unei încercări de a unifica ideologic populația indigenă, Tello a propus că zeul incaș, Wiracocha, era de fapt aceeași figură venerată de locuitorii din Chavín de Huántar, sub forma unui jaguar. Acest jaguar, însă, nu ar trebui văzut ca o simplă manifestare

animistă a celor însărcinați cu dirijarea sistemului de credințe din Chavín de Huántar, ci mai degrabă ca o interacțiune complexă și un sincretism între natură și omenire. Tello a observat că reprezentările strict zoomorfe din Chavín de Huántar nu au devenit predominante în arta în piatră din Chavín, spre deosebire de manifestările antropomorfizate în care a avut loc un sincretism între natură și omenire (Tello 1923). Tello a propus că Chavín este una dintre cele mai vechi manifestări ale acestui cult al zeului jaguar sau Wiracocha. El observă răspândirea acestui cult călătorind de la est la vest și apoi spre est de-a lungul Anzilor, propunând că acesta își are originea în pădurea tropicală, de unde un grup de migranți a călătorit spre zonele muntoase andine, găsind condiții potrivite pentru dezvoltarea materială și creând elemente materiale reprezentative pentru acest sistem religios. Această interpretare a avut un impact profund asupra lui Donald Lathrap, care, pe baza muncii sale din Yarinacocha și Anzii de Nord, a încercat să stabilească o rută de așezare bazată pe dispersarea unor elemente precum agricultura și sisteme complexe de credințe din zonele joase estice până la coastă (Lathrap 1960, Lathrap 1963, Lathrap 1970, Lathrap 1973, Lathrap 1974, Lathrap, Collier și Chandra 1975).

În cartea sa din 1929, „Peru antic", Tello specifică faptul că Chavín de Huántar este un reprezentant proeminent al *culturii megalitice antice,* descrisă de cronicari precum Guamán Poma de Ayala (Poma de Ayala 1613 [1992]) și Fray Buenaventura Salinas (Salinas y Córdoba 1630 [1957]). În acest fel, Tello stabilește nu doar vechimea materială a lui Chavín de Huántar, ci și vechimea sa religioasă, fundamentală pentru înțelegerea sistemului religios andin în general. Importanța acestor argumente constă în faptul că Chavín de Huántar devine brusc o *dovadă* a unei origini endogame pentru civilizația andină. Încă din 1902, Max Uhle (Uhle 1902) propusese natura exogamă a proceselor sociale andine care își au originea în Mesoamerica.

Distrugerea Clădirii E din cauza modificării albia râului Moșna (Vedere generală și detaliată) (Fotografii Arhiva Tello - MNAAHP).

Tello și-a dedicat prima etapă a carierei profesionale respingerii acestui argument, Chavín devenind elementul cheie în explicația

sa. El a mers până acolo încât a propus că Chavín de Huántar este, de fapt, *Cultura Mamă a Civilizației Andine* (Tello 1942, 1943, 1960). Astfel, Chavín a dobândit o conotație etnică și politică în istoria Anzilor. În acest sens, este necesar să se precizeze că insistența lui Tello în a *demonstra* că centrul din care a emanat *civilizația* în Peru a provenit din nevoia de a revendica zonele muntoase și locuitorii acestora într-un context de profundă discriminare rasială, pe care o experimentase personal (Mesía 2006).

În 1925, o alunecare de teren de pe malul drept al râului Mosna i-a modificat cursul, iar în 1930, un eveniment similar a făcut ca râul să distrugă secțiunea estică a Clădirii E. Acest eveniment a fost crucial pentru Julio C. Tello, care, la a doua sa vizită la Chavín de Huántar în 1934, a confirmat *in situ* pentru prima dată prezența ceramicii Chavín sub straturi asociate cu arhitectura monumentală. Până în acel moment, Tello s-a confruntat cu o provocare semnificativă în dezvoltarea narațiunii sale arheologice, deoarece, înainte de această descoperire, majoritatea ceramicii catalogate drept Chavín provenea din situri arheologice de coastă, în timp ce în zonele muntoase și chiar la Chavín de Huántar, ceramica Chavín rămânea evazivă. Tello a luat în considerare odată (Tello 1943) posibilitatea ca ceramica Chavín de pe coastă să fie mai veche decât cea de la Chavín de Huántar; Totuși, verificarea prezenței ceramicii Chavín într-o relație stratigrafică mai veche în comparație cu arhitectura monumentală din Chavín a servit drept argument pentru a *confirma* Chavín ca „centru” și coasta ca „periferie” (Tello 1942, 1943).

În 1938, Wendell Bennett, sponsorizat de Muzeul American de Istorie Naturală din New York, a efectuat săpături arheologice în diverse zone ale monumentului pe parcursul unui scurt sezon de teren de 28 de zile (Bennett 1944). Săpăturile lui Bennett au urmat niveluri arbitrare de 50 cm, ceea ce a făcut imposibilă stabilirea unor interrelații semnificative în ceea ce privește adâncimea cronologică spațială a diferitelor componente excavate. Această limitare a devenit evidentă odată cu prezentarea datelor în 1944. În acea publicație, nu a fost posibil să se stabilească diferențe cronologice în cadrul unității clasificate drept Chavín, făcându-se în schimb o distincție brută între Chavín și non-Chavín și stabilind o segregare cronologică largă între Recuay și Chavín (Bennett 1943).

Săpăturile lui Bennet (cap. 3) în movila H a Centrului Ceremonial Chavín 1944: pl. 7A și B. (În Lumbreras, Ed. 2007, Cap. 1, Fig. 12-A p. 41).

Pe 12 noiembrie 1940, Tello s-a întors la Chavín pentru ultima dată, cu obiectivul principal de a repara zidul defensiv construit de-a lungul râului Mosna pentru a preveni distrugerea Centrului Ceremonial din cauza unor evenimente similare cu cele petrecute în 1925 și 1930. Tello a profitat de această ședere pentru a efectua săpături arheologice în

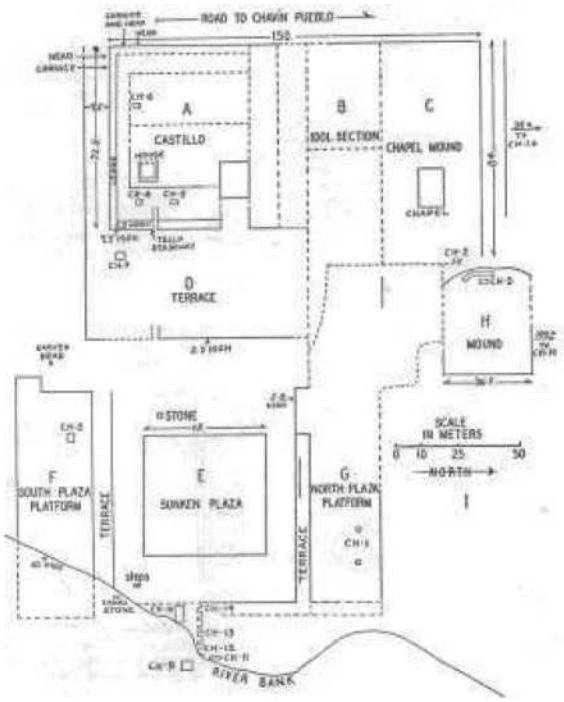

Planta del área de Chavín excavada por w. Bennett, (En Lumbreras , Ed. 2007, Cap 1, Fig. 10, pág. 38).

diferite sectoare ale centrului ceremonial, precum și pentru a evalua construirea unui muzeu de sit care să găzduiască diferitele materiale arheologice recuperate atât în monument, cât și în diverse case din orașul Chavín.

Capete de cep recuperate de JC Tello la monument și în orașul Chavín pentru a fi păstrate în „Muzeul Litic", în 1940. Fotografie de Augusto Soriano Infante, publicată de H. Buse în 1957. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 2, Fig. 45, pagina 79).

Guvernatorul orașului a pus la dispoziție 44 de muncitori pentru excavarea, pregătirea

muzeului și reconstrucția zidului de sprijin al râului Moșna. Intenția lui Tello era de a localiza și de a expune zidul de sprijin original, compus din roci megalitice, prin îndepărtarea straturilor aluviale care îl acopereau. Simultan, au început lucrările de curățare a fațadei de vest pentru a o dezvălui complet. Tello a ordonat, de asemenea, reluarea lucrărilor la fațada de est a Clădirii A.

Lucrări efectuate de Tello pe malurile râului Moșna în 1940 pentru a apăra monumentul și a preveni distrugerea acestuia. (Foto: Arhiva Tello - MNAAHP)

În 1919, Tello a efectuat o curățare/excavare a secțiunii de sud-est a acestei fațade, descoperind o scară care ducea la centrul ceremonial. În timpul lucrărilor de curățare din 1940, Tello a descoperit o scară similară la nord de fațada acestei clădiri. Fațadele de vest și de sud ale Clădirii A au fost, de asemenea, curățate/excavate. În plus, a excavat pe scurt o unitate de explorare de 6 x 2 m în sectorul Wacheqsa timp de aproximativ o săptămână; Tello credea că acest sector ar fi putut fi locul unde...

Zidul de sprijin al râului Mosna, construit de Tello în 1940 pentru a apăra monumentul și a preveni distrugerea acestuia. (Fotografii: Arhiva Tello - MNAAHP)

Cei responsabili de construcția monumentului și-au stabilit reședințele acolo datorită densității mari de material ceramic de la suprafață:

„Dincolo de clădirea de pe partea de N [ar putea fi fie clădirea C, fie D] există o zonă plată aparent împărțită în două și chiar trei platforme, iar astăzi sunt tot atâtea ferme. Aceste terenuri cultivate extinse conțin un strat gros de sol vegetal și o multitudine de

fragmente de ceramică utilitară la suprafață și, din acest motiv, ar putea fi considerate grămezi de bălegar [grămezi de gunoi]. Acest sol maroniu sau de culoarea ciocolatei apare doar în contururile clădirilor principale" (Tello 1940:25).

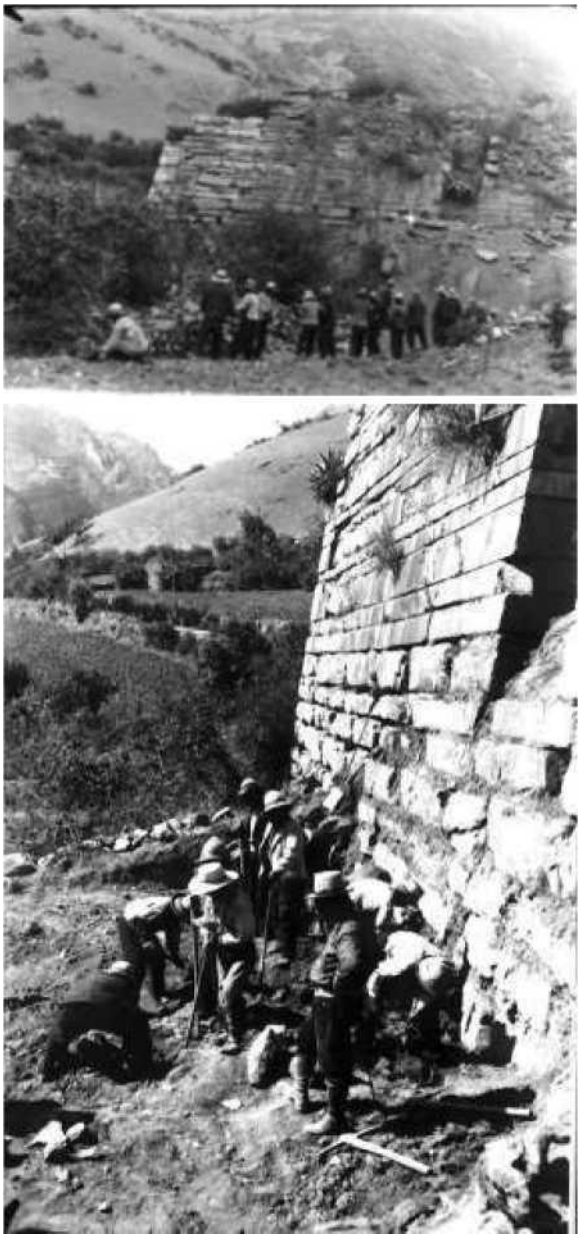

Lucrări de curățenie la Clădirea A din Chavín efectuate de Julio C. Tello în 1940. (Fotografii Arhiva Tello - MNAAHP)

În cursul cercetărilor sale, Tello a propus o secvență de creștere pentru Clădirea A, care, ~~conform observațiilor sale, a fost împărțită în~~ trei faze: *„Deocamdată, trebuie menționat doar că pe această fațadă apar rămășițele a trei clădiri alăturate. Este foarte posibil ca aceste clădiri să ocupe nu doar partea estică a întregii clădiri, ci și partea vestică."* (Tello 1940). Tello a folosit o logică similară cu cea folosită de Rowe 20 de ani mai târziu, interpretând fiecare rost din Clădirea A ca o etapă de construcție, ajungând la rezultate aproape identice cu cele ale lui Rowe.

> *„Deocamdată, trebuie doar menționat că pe această fațadă apar rămășițele a trei clădiri alăturate una de cealaltă. Este foarte posibil ca aceste clădiri să nu ocupe doar partea estică a întregii clădiri, ci și partea vestică. O excavare care permite descoperirea întregii fațade estice, trasând fundațiile și zidurile inferioare ale acestei fațade pe toată lungimea sa a permis existența acestor trei clădiri alăturate, care astăzi formează o platformă geometric pătrată"* (Tello 1940:63).

Tello și-a completat interpretările despre Chavín într-un articol elaborat intitulat *„Originea și dezvoltarea civilizațiilor andine preistorice",* publicat în 1942. În această lucrare, Tello dezvoltă pe larg diversele linii de difuzie ale civilizației provenite din Chavín de Huántar. Chavín devine trunchiul principal din care emerg două trunchiuri de civilizație: trunchiul Paracas-Cusco și trunchiul Pucara-Tiahuanaco. Aceste trei trunchiuri s-au dezvoltat în prima epocă a civilizației andine, între anul 1000 î.Hr. și începutul erei creștine. După cum am menționat anterior, Chavín de Huántar a dobândit, odată cu Tello, nu doar importanță arheologică, ci și politică, Tello fiind în mod special specific că Chavín de Huántar a

fost reședința Dragonului/Jaguarului, creatorul civilizației andine (Tello 1942). Chavín este important nu doar pentru că este cea mai veche expresie *civilizațională* din țară, ci și pentru că prima zeitate andină a locuit în templul său, iar din acest centru, religiozitatea andină s-a extins pe întreg teritoriul Anzilor Centrali, transformându-se de-a lungul anilor până în epoca incașă.

În acest sens, proiectul politic al lui Tello era destul de clar: punctul de întâlnire al *națiunii peruane* se afla în zonele înalte, în Chavín de Huántar, a cărui expansiune politică și religioasă *a unificat* teritoriul andin cu cel puțin două milenii înainte de incași, așadar baza structurii pe care spaniolii au modificat-o și alterat-o își are originea în Callejón de Conchucos (Tello 1942, Tello 1960).

În 1945, o alunecare de teren din lanțul muntos Cordillera Blanca a îngropat complet Centrul Ceremonial, distrugând Muzeul Situlei și cele 155 de artefacte ale sale, nivelând terenul anterior terasat al sectorului Wacheqsa și provocând zeci de morți în calea sa. Confruntat cu această urgență, Tello, în calitatea sa de director al Muzeului Național, a trimis o echipă, condusă de Marino González, pentru a începe eforturile de reconstrucție.

Lucrări de curățare și reexcavare în Clădirea A din Chavín, efectuate de Julio C. Tello în 1940. (Fotografii Arhiva Tello - MNAAHP)

lucrări de curățare și reexcavare la Centrul Ceremonial.

Marino Gonzáles a rămas activ, realizând diverse intervenții la Centru
Evenimentele ceremoniale au avut loc între

1947 și 1968. Din păcate, nu există informații suplimentare disponibile.

El sitio cubierto totalmente por el aluvión de 1945. Foto F.M Vargas García. Tello, 1960: lám LIII (En Lumbreras, Ed. 2007, Cap. 2, Fig. 48, pág. 81).

Estragos originados en las edificaciones de Chavín por el aluvión de 1945. (Foto Archivo Tello-MNAAHP)

Eliminación de escombros de la fachada principal del Edificio A después del aluvión de 1945. Véase el Pórtico de las Falcónidas y asimismo el corte del depósito aluvial con materiales constructivos del derrumbe de la fachada. Foto Marino Gonzáles M, 1956 (En Lumbreras, Ed. 2007, Cap2, Fig. 53, pág. 83).

Lipsesc referințe la zonele în care s-au efectuat lucrări; cu toate acestea, se pot stabili unele considerații pe baza rapoartelor lui Lumbreras. În 1958, Marino González a descoperit *Canal de Rocas* (Canalul de Stâncă), principalul sistem de drenaj al Centrului Ceremonial (Lumbreras 1989). În 1959, Manuel Chávez Ballón, împreună cu Marino González, au efectuat săpături arheologice pe fațada nordică a Clădirii A, cu intenția de a localiza o ușă similară cu ușa principală de pe fațada estică a Clădirii A. În schimb, au descoperit intrarea într-o nouă galerie, Galeria *Scărilor.* Această galerie a fost excavată de Marino González în 1961. Lumbreras notează că, în momentul săpăturilor, atât pereții, cât și scările din această galerie erau acoperite cu tencuială galbenă (Lumbreras 1989). Ca parte a lucrărilor de excavare în această galerie, *a fost descoperită o alta, Galeria Dulapurilor.* González a efectuat cu siguranță lucrări suplimentare, dar, din păcate, nu avem nicio idee despre amploarea acesteia. Se pare că unele dintre ele erau destinate conservării monumentului.

Pórtico y "Atrio de las Lápidas" del Edificio A. Inicio de la restauración. Foto Marino Gonzáles 1966. (En Lumbreras, Ed. 2007, Cap. 2, Fig. 59).

Stadiul cunoștințelor despre Chavín de Huántar la momentul morții lui Tello, în 1947, poate fi rezumat după cum urmează: a) Primul Centru Ceremonial construit în Prima Eră a Preistoriei Andine, la 1000 î.Hr., b) Locul de reședință al zeului creator al lumii andine, c) Centru de dispersie culturală a civilizației andine, d) Construit în cel puțin trei etape de construcție.

În 1961, arheologul american John Rowe a efectuat o vizită scurtă, dar crucială, la Centrul Ceremonial. La fel ca Tello, Rowe a propus că rosturile arhitecturale prezente pe fațada estică a Clădirii A marcau de fapt diferențe cronologice în cadrul Centrului Ceremonial. Astfel, el a propus - la fel ca și Tello - existența a trei faze de construcție la Chavín de Huántar. Diferența fundamentală față de Tello este că Rowe a inclus restul clădirilor Chavín în secvența sa, în timp ce Tello s-a referit doar la Clădirea A. Potrivit lui Rowe, capătul nordic al Clădirii A, Clădirea B și Clădirea C formează ceea ce el a numit Templul Vechi, în formă de U. A doua fază de construcție ar fi reprezentată de o mică extensie sudică a Clădirii A, în timp ce faza finală este observată în extensia sudică a Clădirii A, construcția pieței pătrangulare și a Clădirilor E și F (Rowe 1962).

Rowe nu numai că analizează relația spațială a componentelor arhitecturale în termeni diacronici, bazându-se pe arhitectura în sine, ci preia și analiza iconografică realizată de Tello în

În 1923, Rowe a dat dimensiuni diacronice interiorului complexului în sine, folosind în acest scop sculpturile din piatră recuperate la Chavín de Huántar. Rowe a stabilit o secvență iconografică de patru faze: AB, C, D și EF (Rowe 1962). Deși propunerile lui John Rowe s-au bazat pe observații superficiale, generația de arheologi care l-a urmat la Chavín de Huántar a presupus că aceste propuneri sunt infailibile.

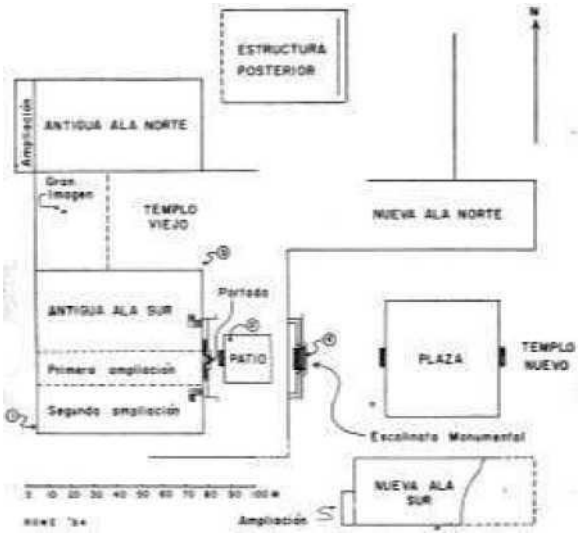

Plan schematic al orașului Chavín realizat de John H. Rowe, care prezintă fazele de construcție propuse pentru Centrul Ceremonial, bazate pe stilurile iconografiei litice asociate. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 1, fig. 16, p. 47).

În 1966, Luis Lumbreras și Hernán Amat au început cercetări arheologice la Centrul Ceremonial. Luis Lumbreras a efectuat săpături arheologice în Atriul Templului Vechi și în Galeria Ofertelor situată pe partea de nord a aceluiași Atriu. În Atriul Templului Vechi, Lumbreras și echipa sa au identificat depozitul aluvial din 1945 în primele două straturi (A și B), în timp ce în următoarele trei (C, D și E) au descoperit dovezi ale unei extinse așezări domestice post-Chavín, identificată cu o ocupație pe care Lumbreras a numit-o „Callejón" (Lumbreras 2007). Sub acest strat, au fost descoperite două niveluri domestice, situate imediat deasupra unui strat de abandon Chavín. Aspectul interesant al acestei stratigrafii este că aceste ultime trei straturi (F, G și H) sunt înscrise într-o structură circulară,

un fel de piață situată direct în fațada Clădirii B, clădirea în care se găsește așa-numitul monolit Lanzón. Stratul G pare să fi rezultat din prăbușirea mai multor structuri situate în apropierea pieței circulare. Aceste structuri trebuie să fi fost decorate cu o colecție de capete cu cepuri recuperate din acest strat; Lumbreras le grupează stilistic sub denumirea de *stil R* (Lumbreras 2007). Stratul H pare să se fi format din cauza desprinderii de tencuială de structurile adiacente sau poate de structurile prăbușite ale stratului anterior.

Săpături (șanț RC) realizate de Luis G. Lumbreras în Atriumul Pieței Circulare (Templul Vechi), în 1966. Vezi șanțul RC din dreapta. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 3, Fig. 74, p. 107).

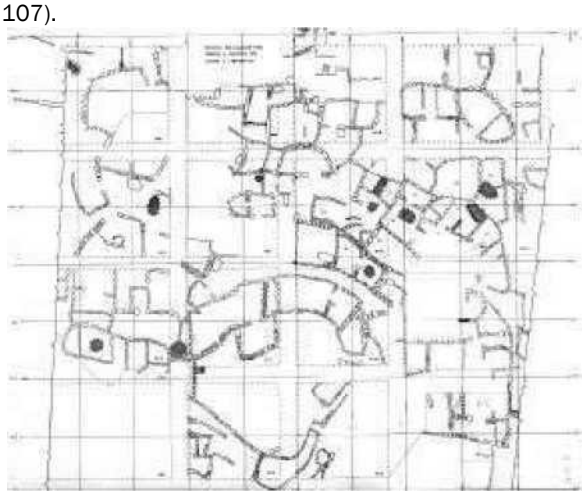

Săpăturile lui LG Lumbreras în Atriumul din Lanzón (Piața Circulară), 1968. Planul clădirilor domestice din ultima ocupare a Atriumului. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 3, Fig. 108, p. 146).

Detaliu al structurilor domestice ale Șanțului RC situat deasupra platformei care servește drept acoperiș pentru Galeria „Ofrandelor". Fotografie LG Lumbreras 15-VIII-1966. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 3, Fig. 80, p. 113).

Lumbreras a reușit să excaveze doar aproximativ 15% din acest strat H, care a fost ulterior complet excavat de John Rick la sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea (Kembel și Rick 2004, Rick 2008). Zidul pieței circulare era compus din nouă rânduri de pietre dreptunghiulare, verticale, cele care formează semiarcul de nord-vest fiind gravate. Cinci stele gravate au fost descoperite în

Rândul VI, de aproximativ 60 x 80 cm, este aranjat procesional spre scara vestică ce servea drept acces către Clădirea B din piața circulară. O dispunere similară se găsește în Rândul IX, unde au fost descoperite 14 plăci dispuse orizontal, fiecare purtând gravată pe suprafața sa imaginea unei feline.

Piața Circulară: Observați lespezile orizontale și verticale care acoperă zidul. (Fotografie AM Hoyle 2009).

Particularitatea stelelor verticale constă în faptul că gravurile descifrate înfățișează o figură într-o poziție de portal, împodobită cu o coroană, o altă figură într-o poziție verticală, suflând într-o trompetă strombus (pututo), și o altă figură purtând un cactus halucinogen cunoscut sub numele de San Pedro. Aceste figuri par să reprezinte un fel de hibrid felin-umean, urmând tiparele artei Chavín. Jaguarii situați în rândul IX, însă, prezintă în principal trăsături zoomorfe. Având în vedere caracteristicile iconografice ale artei din piatră asociate cu piața circulară și asemănările acesteia cu *Obeliscul Tello,* Lumbreras atribuie aceste piese Fazei C a lui John Rowe, sugerând posibilitatea ca Obeliscul Tello să fi fost amplasat inițial în centrul pieței circulare (Lumbreras 1989, 1993, 2007).

Piatră funerară în Piața Circulară cu o figură a unui personaj care ține un cactus (Sfântul Petru). (Fotografie AM Hoyle 2009).

Pe lângă Atriul Templului Vechi, Lumbreras a excavat Galeria Ofertelor, unde a făcut descoperirea surprinzătoare a unui context sigilat care conținea cel puțin 681 de vase ceramice, 191 de fragmente de os uman și 171 de artefacte neceramice, printre alte obiecte (Lumbreras 1993). Importanța acestei descoperiri constă în faptul că a fost prima dată când un context sigilat a fost excavat la Chavín de Huántar. Interpretările publicațiilor inițiale care au urmat acestei descoperiri au diferit oarecum de raportul final și definitiv publicat în 1993. Înainte de a aprofunda aceste variații de-a lungul anilor, este important de menționat că Lumbreras a identificat nouă stiluri ceramice în galerie: Dragonian, Oferte, Qotopuquio, Floral, Pucaorqo, Mosna, Wacheqsa, Raku și Puchqa.

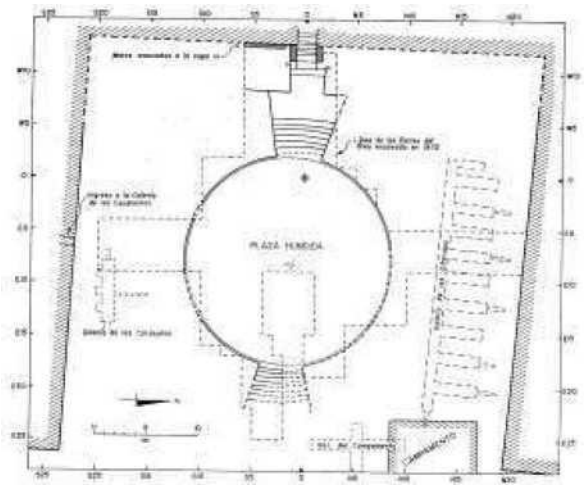

Plano del Atrio del Lanzón (Plaza Circular). La Galería de las Ofrendas se señala con líneas punteadas a la derecha. La línea punteada señala el límite del área de excavaciones efectuadas por L.G. Lumbreras en 1972. (En Lumbreras, Ed. 2007, Cap 5, Fig. 177, pág. 208).

Excavaciones en el Atrio de la Plaza Circular por L. G. Lumbreras en 1972. (En Lumbreras, Ed.2007, Cap 6, Fig.178, pág 210).

Hallazgos de alfarería en la galería Las Ofrendas. Excavación del sector B-C de la celda 1, niveles 2 y 3 por L. G. Lumbreras. (En Lumbreras, Ed. 2007, Cap. 5, Fig. 187, pág. 223).

Dintre aceste stiluri, primele patru au fost identificate ca fiind locale, în timp ce restul sunt considerate străine orașului Chavín; acest ultim grup cuprinde 27% din totalul ceramicii înregistrate în galerie. Stilurile străine provin în mare parte de pe coasta de nord, indicând o prezență puternică a oamenilor din această regiune geografică în Chavín de Huántar (Druc 2004, Lumbreras 1989, 1993, 2007).

În paralel cu săpăturile din Galeria Ofertelor, Hernán Amat a efectuat lucrări de săpături la așa-numitul Templu Nou, excavând unul dintre canalele de drenaj asociate, Canal de Rocas (Lumbreras și Amat 1969). Descoperirile acestor materiale, comparate cu cele din Galeria Ofertelor și datele asociate, i-au determinat pe Amat și Lumbreras, în 1969, să propună o secvență în care ceramica din Canal de Rocas este anterioară celei din Galeria Ofertelor. Deși această ordine diacronică a fost modificată ulterior, este important de menționat că aceasta a marcat prima dată când a fost stabilită o secvență cronologică pe baza altor materiale decât arhitectura sau sculpturile în piatră. Aproape simultan, în Anzi, au început studii meticuloase de analiză ceramică, în care ceramica a devenit unul dintre cei mai importanți markeri ai cronologiei relative. Prin urmare, având în vedere bogăția contextului Ofertelor, nu este surprinzător faptul că o astfel de analiză a fost implementată la Chavín. În 1973, au fost publicate pentru prima dată date radiocarbon de la Chavín de Huántar; cea mai veche a dat o vârstă de 3370+190 pentru materialele din Canal de Rocas (între 1900 - 1440 î.Hr.), care

Comparativ cu data obținută din Ofertele 2700+85 (între 940 și 790 î.Hr.), aceasta ar confirma secvența propusă în 1969 (Lumbreras 1974). Cu toate acestea, în 1977, Lumbreras și-a modificat secvența observând că datele din Canalul Rocas prezentau probleme de contaminare, deoarece fuseseră obținute pe baza unor rămășițe osoase care fuseseră transportate în canal și arătau, de asemenea, o asociere fragilă cu fragmente de ceramică în stil Rocas (Lumbreras 1993). Cu toate acestea, același autor afirmă că contextele excavate de Misiunea Japoneză a Universității din Tokyo din Kotoshi (Izumi și Sono 1963) și Ancón (Rosas 1970) au fost fundamentale în modificarea secvenței sale, deoarece ceramica similară cu cea colectată în Canalul Rocas apare deasupra materialelor similare cu cele excavate în Galeria Ofertelor (Lumbreras 2007). Astfel, ceramica recuperată în această galerie, precum și galeria în sine, sunt anterioare ceramicii din Canalul Rocas și canalului în sine. Situația devine și mai complexă atunci când Lumbreras face o serie de subdiviziuni cronologice în cadrul colecției recuperate în galerie, propunând că ceramica în stil Ofrendas este anterioară stilurilor Raku și Wacheqsa, care la rândul lor sunt anterioare stilului Mosna, acesta din urmă fiind contemporan cu Rocas (Lumbreras 1977). Din păcate, nu există multe referințe la săpăturile lui Hernán Amat de la Templo Nuevo, dincolo de cele deja menționate pentru Galería de las Rocas. Cu toate acestea, unele dintre săpăturile sale au rămas deschise chiar și după mai bine de 30 de ani. În fața Portalului Negru și Blanca Amat a excavat o mică piață pătrată, ale cărei pereți erau căptușiți cu pietre tăiate, așezate pe lungime. Din păcate, 50% din această piață a fost distrusă în timpul săpăturilor, podeaua fiind tăiată, iar pereții prăbușindu-se. Sub această piață se află un grup de camere dreptunghiulare despre care există puține informații disponibile. Amat a lucrat și în zona de la sud de Clădirea E, dar nu există informații suplimentare despre acest lucru.

Săpăturile lui LG Lumbreras din 1972 în Atriumul Palatului Lanzón. Vedere a aleii și a primelor trepte ale scării vestice a Pieței Circulare. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 3, Fig. 109.).

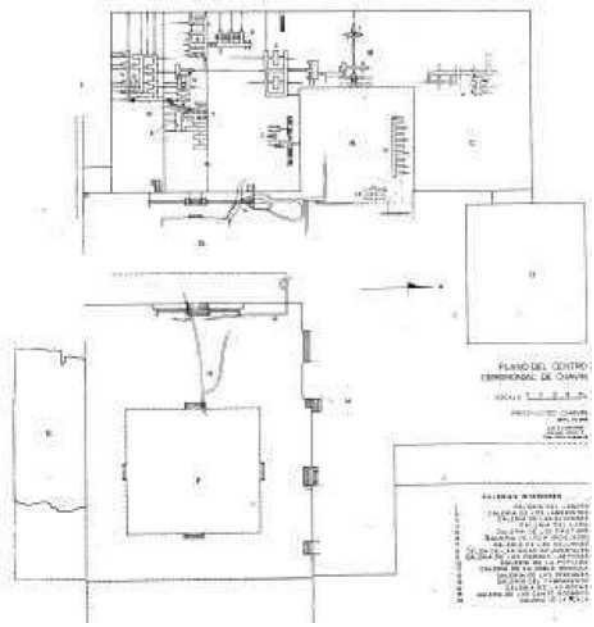

Planul centrului ceremonial Chavín cu amplasarea galeriilor explorate până în 1970 de LG Lumbreras. (În Lumbreras, Ed. 2007, Capitolul 1, p. 54).

Săpăturile lui Lumbreras s-au încheiat în 1972 din cauza unei reduceri bugetare neașteptate din partea Corporației Santa. Pe lângă munca sa în Atriul Templului Vechi și Galeria Ofertelor, Lumbreras a efectuat o intervenție minoră în Galeria Scoicilor, situată în partea de sud a Atriului Templului Vechi. În această galerie, Lumbreras a recuperat fragmente de *scoici strombus,* dar, din păcate, nu a putut să-și continue munca din cauza reducerii bugetare neașteptate. Această galerie avea să fie excavată din nou, așa cum vom vedea mai târziu, de John Rick în 2001, dând rezultate surprinzătoare.

În 1973, Rosa Fung a început săpăturile arheologice în sectorul Wacheqsa, în principal în capătul nordic al acestuia, la situl numit La Capilla, situat pe malul nordic al râului Wacheqsa, în fața monumentului, și în Galería del Loco, situată în clădirea C. Săpăturile efectuate de ea rămân nepublicate până în ziua de azi.

Astfel, până în 1977, cunoștințele despre Chavín de Huántar crescuseră substanțial de la moartea lui Julio C. Tello. Nu numai că era disponibilă o secvență cronologică îmbunătățită, ci și o secvență litică și o secvență ceramică, aceasta din urmă asociată cu o serie de datări radiocarbon. Cu toate acestea, urmau să apară și alte schimbări în înțelegerea așezării Chavín de Huántar. În 1975, Richard Burger a început săpăturile la Chavín de Huántar ca parte a disertației sale doctorale la Universitatea Yale. Cercetarea sa a fost ghidată de necesitatea de a dezvolta cronologii absolute și relative și de a defini extinderea așezării.

> *„1) să dezvolte o cronologie relativă și absolută care să servească drept punct de referință pentru un studiu diacronic; 2) să definească extinderea așezării antice și 3) să obțină materiale arheologice care să indice economia și subzistența orașului Chavín și relațiile sale cu zonele învecinate și îndepărtate”* (Burger 1998:27).

Ghidat de urmărirea obiectivelor stabilite mai sus, a efectuat 13 săpături distribuite la periferia sitului Ceremonial. Săpăturile lui Burger au confirmat descoperirile lui Rivero din 1840, identificând cel puțin o zonă de producție artizanală situată la capătul nordic al satului (Burger 1998:213). Cu toate acestea, nu doar interpretările lui Rivero au fost extinse, ci și cele ale lui John Rowe și Luis Lumbreras.

Burger separă componentele diacronice în eșantionarea sa spațială, identificând trei perioade preistorice majore pe baza naturii ceramicii recuperate din săpăturile sale (Urabarriu, Chaquinani și Janabarriu). El leagă aceste trei faze de cele trei faze sau etape de creștere arhitecturală propuse de John Rowe în

1962. De asemenea, stabilește limitele cronologice ale ocupației legate de Centrul Ceremonial între 900 și 200 î.Hr., folosind 10 datări radiocarbon. Astfel, el include materialele recuperate din *Galeria Ofertelor în faza sa Urabarriu și materialele excavate din Canalul Stâncos* în faza sa Janabarriu . Acesta stabilește că în timpul fazei Janabarriu (390 - 200 î.Hr.) Centrul Ceremonial din Chavín de Huántar, reprezentat în Templul Nou, a cunoscut etapa sa de cea mai mare splendoare și apogeu, care s-a resimțit în restul zonei andine prin prezența materialelor ceramice și textile, printre altele, cu iconografie legată de Chavín de Huántar.

În 1982, o nouă intervenție arheologică a fost efectuată la Chavín de Huántar, sub conducerea arheologului Federico Kauffman (Kauffman, Doig și Gonzáles 1993). Kauffman a participat la dezbaterea privind originile civilizației andine în anii 1960, aliniindu-se tezei exogene avansate de Max Uhle în 1905, care propunea că complexitatea evoluțiilor sociale din Anzi se datora fundamental contactelor cu zona mesoamericană.

(Kauffman-Doig 1978). Kauffman și-a exprimat întotdeauna interesul pentru efectuarea de cercetări la Centrul Ceremonial Chavín de Huántar, în cele din urmă, datorită sprijinului Fundației Volkswagen din Germania și co-direcției lui Francisco Iriarte, și-a început activitatea în 1982, publicând un raport dedicat cartografierii fațadelor și galeriilor (Kauffman-Doig și González 1993).

În 1985, Burger a propus înlocuirea conceptului de *„cultură mamă" cu conceptul de Chavín ca sinteză.* Cercetările și identificarea siturilor de coastă anterioare orașului Chavín de Huántar au relevat prezența unor elemente arhitecturale similare cu cele din Chavín de Huántar, ceea ce a dus la argumentul că Chavín reprezintă o sinteză a diverselor tradiții culturale existente până în acel moment (Burger 1985). În 1988, același cercetător a propus ca faza identificată drept Janabarriu la Chavín de Huántar să fie recunoscută ca marker cronologic al Orizontului Chavín, extrapolând astfel o categorie fundamental cronologică, specifică unui anumit sit, ca termen sau categorie pan-andină (Burger 1988).

Înainte de a trece la etapa finală a investigațiilor de la Chavín de Huántar, este necesar să rezumăm stadiul actual al cercetărilor pentru a înțelege schimbările care au avut loc după aproape un secol de investigații arheologice în Valea Conchucos: a) limitele cronologice ale Centrului Ceremonial Chavín se situează între 390 și 200 î.Hr.; b) cele trei etape de creștere arhitecturală definite de Rowe (și anticipate cu 20 de ani de Tello) sunt legate de cele trei etape ceramice definite de Burger; c) pe măsură ce siturile ceremoniale de pe coastă au fost abandonate, diverse centre ceremoniale au apărut în zonele înalte, unul dintre ele fiind Chavín de Huántar; d) Chavín reprezintă sinteza culturală a diferitelor societăți care l-au precedat (nu originile civilizației, religiei, *identității peruviene* sau ceva similar); e) etapa de apogeu a orașului Chavín s-a dezvoltat între 390 și 200 î.Hr.; f) Această etapă a avut influență asupra restului teritoriului andin, rezultând o abundență de artefacte legate de Chavín în zonele din afara Centrului Ceremonial.

Cu intenția de a crea o hartă tridimensională a orașului Chavín de Huántar, John Rick a început lucrările în 1996, folosind o stație totală digitală

și diverse instrumente de măsurare cu laser. În timpul acestui proces de digitalizare a arhitecturii orașului Chavín, el a observat că Centrul Ceremonial prezenta o complexitate mai mare decât cea propusă de John Rowe în 1962. Pentru a extinde detaliile modelului tridimensional al orașului Chavín de Huántar, Rick a efectuat 10 săpături mici, controlate, la îmbinările arhitecturale ale fațadelor de vest, est și nord ale Clădirii A și în piața circulară. Aceste săpături au avut ca scop evaluarea ipotezei lui Rowe privind creșterea arhitecturală și a ipotezei lui Lumbreras privind probabila poziție originală a Obeliscului Tello în centrul pieței circulare (Lumbreras 1989).

În același timp, Silvia Kembel a investigat direct dezvoltarea arhitecturală a sitului, realizând o analiză extinsă a aspectului tridimensional al galeriilor din Centrul Ceremonial. În anul 2000, ambii cercetători au prezentat o serie de date care au redefinit poziția cronologică a sitului Chavín de Huántar, plasând elemente precum așa-numitul Templu Nou și Piața Circulară în jurul anului 600 î.Hr. (Kembel 2001). Aceste constatări au fost elaborate de Silvia Kembel în disertația sa doctorală din 2001, în care a făcut următoarele clarificări: a) Centrul Ceremonial Chavín de Huántar a fost construit în 5 etape, 15 faze și 51 de evenimente de construcție; b) secvența de construcție propusă de John Rowe în 1962 este de neconceput; c) construcția trebuie să fi început în jurul anului 1500 î.Hr., funcția sa de Centru Ceremonial încetând în jurul anului 500 î.Hr. d) Faza Janabarriu stabilită de Richard Burger în 1978 nu are legătură cu Centrul Ceremonial. Aceste descoperiri necesită o regândire a argumentelor lui Burger în următoarele puncte: a) dacă secvența arhitecturală a lui John Rowe nu este utilă, atunci relația secvenței ceramice-arhitecturale propusă de Burger este, de asemenea, inutilă, ceea ce înseamnă că secvența ceramică trebuie considerată pe baza meritelor sale și nu pe baza unei relații arhitecturale; b) dacă construcția a început în jurul anului 1500 î.Hr., aceasta a fost contemporană cu centrele ceremoniale de pe coastă, motiv pentru care ideea de „Chavín ca sinteză” nu are merit și ar trebui abandonată complet; c) Chavín de Huántar nu mai funcționa ca

Centro Ceremonial durante la fase de *apogeo* planteada por Burger de 390-200 a C.

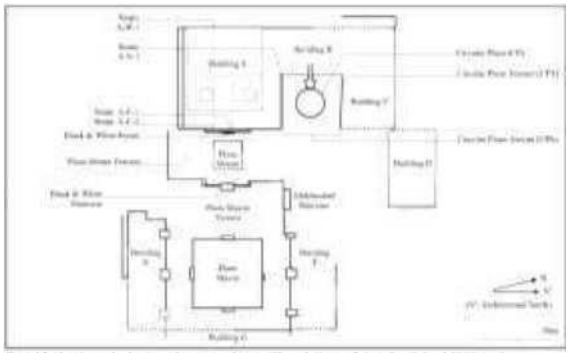

Planos de la ubicación de las galerías A, B y C y el atrio de la Plaza Circular. Silvia Kembel, Tesis doctoral, Stanford University, 2001.

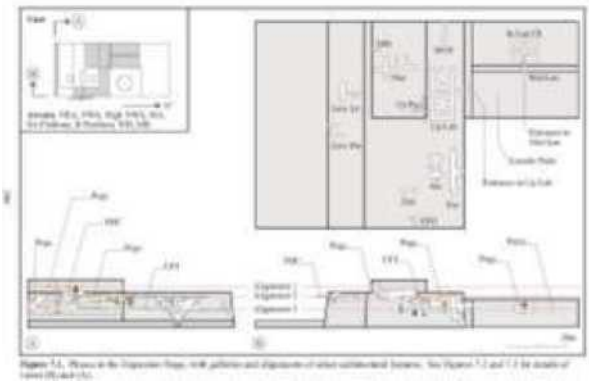

Centro Ceremonial Chavín. Fases de los períodos de expansión constructiva. Silvia Kembel, Tesis doctoral, Stanford University, 2001.

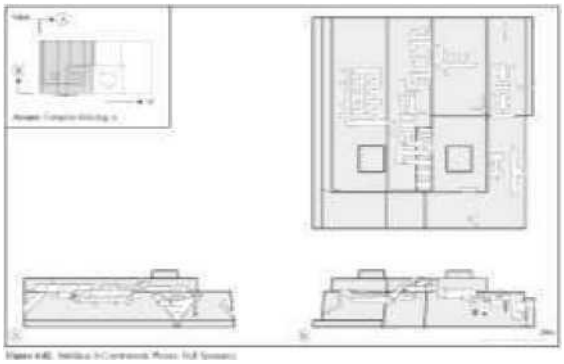

Edificio A, fases de construcción, Silvia Kembel, Tesis doctoral, Stanford University, 2001.

După cum vedem, Chavín a suferit o altă *schimbare de paradigmă,* legată de complexitatea dezvoltării și cronologiei sale, care este strâns legată de relațiile dintre diverse centre ceremoniale contemporane în perioada Formativă. Înseamnă acest lucru că Chavín și-a asumat din nou un rol *fundamental* în originea *culturii, civilizației* și *religiei* din Peru? Răspunsul este nu, iar acest lucru a fost stabilit de studii privind perioada arhaică târzie la sfârșitul anilor 1970.

Cercetările lui John Rick continuă la Centrul Ceremonial, schimbându-și oarecum orientarea. Noua complexitate arhitecturală descoperită la Chavín de Huántar îl determină să reflecteze asupra mecanismelor de putere și autoritate care erau exercitate la Chavín și care erau capabile să mobilizeze un număr semnificativ de oameni în construcția Centrului Ceremonial.

Începând cu sfârșitul anilor 1990, cele mai semnificative intervenții arheologice au fost efectuate de John Rick de la Universitatea Stanford. În anul 2000, au avut loc săpături în așa-numitul Câmp de Vest, situat pe un teren împrejmuit de Institutul Național de Cultură de atunci (acum Ministerul Culturii) la vest de Centrul Ceremonial, pe fațada nordică a Clădirii C, pe fațada vestică a Clădirii A și în La Banda. În 2001, a fost excavată Galeria Scoicilor, parțial excavată de Lumbreras în 1972, dezvăluind 20 de trompete *strombus* , majoritatea gravate cu iconografie din epocă, deși nu neapărat de la Chavín de Huántar (Rick 2005, Rick 2006). În mod similar,

Excavarea secțiunii centrale a Pieței Quadrangulare a scos la iveală o ofrandă constând într-un vas ceremonial din piatră sculptată. Cea mai interesantă descoperire a acestei excavații a fost un set de bolovani mai mari, care par să fi fost folosiți pentru nivelarea terenului pe care a fost construită piața. Sub acești bolovani au fost găsite și sedimente aluviale, ceea ce sugerează că această zonă ar fi putut fi odată cursul râului Mosna, care a fost ulterior modificat la poziția sa actuală pentru a crea spațiu pentru Piața Quadrangulară (Kembel și Rick 2004, Rick 2005). În același sezon, au fost efectuate excavații și în zona cunoscută sub numele de Câmpul de Vest.

În 2003, în La Banda au fost efectuate

Excavaciones dirigidas por John Rick de la Universidad Stanford/USA en la Plaza Circular, 2002. (Foto cortesía John Rick).

săpături de salvare în vederea construirii unui nou drum. În timpul acestor lucrări, a fost descoperită o așezare importantă și, până atunci, necunoscută.

Săpături conduse de John Rick de la Universitatea Stanford/SUA la Circular Plaza, 2002. (Fotografie oferită de John Rick).

Zona urbană pare a fi contemporană cu Centrul Ceremonial, caracterizată prin prezența atelierelor de producție și a reședințelor de elită, precum și a unor reședințe mai puțin elaborate (Rick 2005). În mod similar, în acest sezon, după 17 ani, au fost efectuate noi săpături în sectorul Wacheqsa, alături de o mică excavare pe fațada nordică a Clădirii A. Aceasta din urmă a avut ca scop dezvăluirea și înțelegerea modelului de acces la această clădire în timpul primei faze arhitecturale a Centrului Ceremonial.

În 2002, au fost efectuate săpături în Piața Circulară pentru a documenta așezarea domestică descoperită parțial de Lumbreras în săpăturile sale de la sfârșitul anilor 1960 și începutul anilor 1970. După cum se va reaminti, Lumbreras a excavat doar aproximativ 15% din stratul H.

Săpături conduse de John Rick de la Universitatea Stanford/SUA în sectorul La Banda, 2003. (Fotografie oferită de John Rick).

În 2004, proiectul a început să se implice în lucrări de conservare la Centrul Ceremonial. Scurgerile cauzate de ploile abundente de vară au slăbit pereții exteriori și interiori ai Centrului Ceremonial, provocând probleme structurale datorate, printre alți factori, lipsei unui drenaj eficient. Prin urmare, în 2004, s-a decis începerea excavațiilor în secțiunile superioare și inferioare ale Canalului Stâncos pentru a-l reda în funcțiune. Ca parte a acestor eforturi de conservare, a fost excavată Piața Circulară, îndepărtându-se unele dintre structurile domestice ulterioare care cauzau probleme de acumulare a apei. Excavațiile au continuat și în sectorul Wacheqsa în această perioadă (Mesía 2007b).

În 2005, au continuat lucrările de abilitare a Canalului de Rocas, au fost reluate săpăturile în La Banda, au continuat săpăturile în sectorul Wacheqsa, au fost reluate săpăturile în Câmpul de Vest, a fost excavată zona de Sud (excavată anterior de Hernán Amat cândva între 1966 și 1972), s-au efectuat lucrări în atriul estic al Pieței Circulare și s-au efectuat lucrări de conservare în Piața Circulară pentru a proteja secțiuni ale podelei originale a pieței (Rick 2005, 2006, 2008).

În 2006, aceste lucrări au continuat în Canal de Rocas, în Atriul Estic al Pieței Circulare, s-au efectuat intervenții în sectorul D și s-au desfășurat lucrări și în orașul modern Chavín, identificându-se o ocupație a vânătorilor și culegătorilor din Perioada Arhaică Mijlocie (5.000 - 3.000 î.Hr.).
În 2008, intervenția s-a concentrat asupra Atriului Nord al Pieței Circulare și a înregistrat ocupația Huaraz și ocupațiile post-Chavín (Rick, 2017).

În 2009, au fost efectuate teste de teledetecție pentru a deschide mai multe sectoare și a detecta anomalii, ceea ce a dus la intervenții în Plaza Mayor, Clădirea C, Canal de Rocas și alte canale. De asemenea, a fost descoperit primul segment al Zidului Megalitic Vestic, fiind efectuate lucrări de drenaj. În plus, doi indivizi au fost găsiți pe esplanada nordică a Clădirii C. Această descoperire a fost explorată în continuare în 2010 prin excavarea unui cimitir informal, probabil din timpul Războiului din Pacific, unde fuseseră găsiți cei doi indivizi (Rick, 2017).

În 2011, Canalul Stâncos, Galeria „El Loco” și platforma din fața piramidei principale au fost excavate, dezvăluind un cimitir din perioada Racuay (0-600 d.Hr.). Săpăturile au continuat și pe esplanada nordică a Clădirii C și la capătul vestic al fațadei acesteia. Aceste săpături au scos la iveală și rețeaua extinsă de galerii și canale (Rick, 2011).

Lucrările au continuat în 2012 la fațada nordică și la colțul Clădirii C, în Galeria „El Loco”, în Coridorul Central Nordic, în Canalul

Esplanadei și Canalul Stâncos, precum și la Zidul Megalitic de Vest (Rick, 2012). În 2013, au fost descoperite fațada nordică și rețeaua de canale de pe Esplanada Nordică a Clădirii C, precum și coridorul dintre Clădirile C și D, unde au fost găsite două capete de tenon, și Canalul Stâncos. Lucrările la canale au ca scop drenarea apei pentru a îmbunătăți conservarea structurilor prin reducerea umidității reținute în interiorul acestora. Excavații au fost efectuate și în La Banda (Rick, 2013).

Săpăturile au continuat în coridorul dintre clădirile C și D în 2014, în timp ce au început în Esplanada de Nord a Clădirii C. Aici a fost descoperită o piață, sub care a fost construită Galeria La Explanada, cu o compoziție arhitecturală complexă (Rick, 2017).

În 2015, săpăturile au continuat pe Esplanada Nordică a Clădirii C și în zona adiacentă fațadei de vest a Clădirii D. Canalul Esplanadei 1 și 2 a fost descoperit, dezvăluind că este unul dintre principalele canale de scurgere ale pieței. Săpături au fost efectuate și în Galeria Esplanadei, ajungând la podeaua care trebuie să fi fost suprafața de fundație pentru construcția galeriei (Rick, 2017).

Până în 2016, săpăturile care începuseră în Plaza la Explanada și în coridorul dintre clădirile C și D erau în desfășurare, precum și săpăturile din interiorul canalelor din Plaza la Explanada. Au fost scoase la iveală ocupații post-Chavín, care au dus la adaptări ale structurilor și spațiilor din monument (Rick, 2017).
Cele mai recente descoperiri din 2018 sunt 3 galerii în care au fost găsite materiale arheologice și un schelet complet din perioada Chavín.
În ceea ce privește interpretarea arheologică, lucrarea lui John Rick, așa cum am menționat, își propune să investigheze natura puterii și autorității la Chavín de Huántar. Rick susține că la Chavín, autoritatea celor care se ocupau de Centrul Ceremonial provenea din manipularea practicilor șamanice. Conform observațiilor etnografice, șamanii serveau societatea, nu dețineau poziții de putere și se angajau în diverse activități de subzistență ca orice alt membru al grupului lor social. Potrivit lui Rick, autoritățile din Chavín s-au prezentat oamenilor ca moștenitori ai unei tradiții șamanice străvechi, pervertind-o pentru a exploata societatea în loc să o servească. Au creat o fațadă, o ficțiune, în care se prefăceau că urmează aceleași tradiții străvechi când, în realitate, perversiunea sistemului a beneficiat direct pe cei care se ocupau de acest sistem de credințe. Pentru a-i convinge pe potențialii adepți, aceștia dezvoltă un sistem ritualic elaborat, reprezentat în Centrul Ceremonial și în diversele elemente materiale asociate acestuia (Rick 2005, Rick 2008a).

Alte cercetări contribuie la interpretarea așezării Chavín, iar în 2007 au fost prezentate două teze de doctorat despre Chavín de Huántar: prima, intitulată *„ Organizarea spațială intrasit la Chavín de Huántar în timpul Formativului Andin: Modelare tridimensională, stratigrafie și ceramică”* (Mesia 2007b), iar a doua *, „Schimbare geomorfologică și sociopolitică la Chavín de Huántar”* (Contreras 2007). Prima abordează natura ocupațiilor din perioada Chavín în zona cunoscută sub numele de Wacheqsa, prezentând dovezi ale ocupațiilor domestice, probabile ateliere

meșteșugărești, canale sau spații prin care probabil curgea apa din râul Wacheqsa și o zonă extinsă de deșeuri produse de banchete și ospețe. A doua examinează detalii ale *peisajului construit* din jurul orașului Chavín ca parte a unui design la scară largă conceput de autoritățile Centrului Ceremonial pentru a câștiga prestigiu în rândul celor care au beneficiat de *serviciile sale* . Chavín de Huántar a fost construit într-o zonă cu risc ecologic ridicat dintr-un motiv anume: pentru a confrunta natura și a demonstra puterea zeilor care locuiau în templele Chavín. În 2010, Matt Sayre și-a susținut disertația de doctorat, * *Viața peste râu: Practici agricole, rituale și de producție la Chavín de Huántar, Peru* * , în care a examinat relațiile complexe de schimb, producție și ritual pe care populația care locuia în La Banda le-a întreținut cu Centrul Ceremonial (Sayre 2010). Tot în 2010, plasarea cronologică a Chavín de Huántar a fost în mare măsură clarificată, datorită prezentării unei secvențe de 83 de datări radiocarbon, care au solidificat ipoteza că Centrul Ceremonial a funcționat între 1200 și 500 î.Hr. (Rick et al. 2010).

3. Intervenții de conservare și construcții noi

Desigur, intervențiile din Chavín nu au constat doar în excavații sau reocuparea sitului; acestea includ și lucrări de conservare, restaurare și construcție nouă efectuate ca parte a unei politici de punere a monumentului în serviciul turismului sau în scopul întreținerii și conservării acestuia.

Încă din anii 1930, când Dr. Julio C. Tello a adus studiul și conservarea sitului în atenția guvernului peruan, s-au depus numeroase eforturi pentru întreținerea acestuia. Cu toate acestea, din cauza distanței față de capitală și a constrângerilor bugetare, această atenție a fost foarte limitată. Mai mult, până în anii 1960, țara nu a avut arheologi profesioniști capabili să gestioneze corespunzător monumentul. Aceasta a însemnat că aceste eforturi nu au beneficiat de sprijinul tehnic necesar și au depins de abilitățile personale ale îngrijitorilor săi, cu contribuții notabile precum cele aduse de domnul Marino González timp de aproape 40 de ani. Arheologii străini care au lucrat la sit, în principal Wendell Clark Bennett în 1939 și Richard Burger în anii 1980, s-au limitat la săpături în scopuri cronologice. Abia la sfârșitul anilor 1990, John Rick, Christian Mesía și echipa Universității Stanford au început să-și concentreze cercetările asupra conservării. La rândul său, Institutul Național de Cultură a desfășurat periodic lucrări de conservare și promovare a sitului, realizate de personalul său tehnic și de specialiști invitați.

În ciuda eforturilor depuse, monumentul s-a deteriorat din cauza factorilor naturali, care au avut un impact negativ asupra clădirilor, deoarece elementele care le protejaseră parțial de ploaie și alți agenți externi au fost eliberate. Tipul de structură, format din umpluturi de piatră și lut pentru a crea platformele mari, s-a saturat din cauza acumulării constante de apă care se infiltra din exterior, generând un proces serios de slăbire structurală, cu riscul prăbușirii rețelelor sale de coeziune și, în consecință, distrugerea clădirilor. Acest lucru este evident în special în slăbiciunea observată la pereții galeriilor interioare, care sunt în prezent supuse unor reparații de urgență - consolidarea

acoperișurilor și consolidarea pereților.

Într-adevăr, prin îndepărtarea straturilor de pământ care acopereau clădirile, fără restaurarea sistemelor de drenaj antice sau consolidarea structurilor de susținere slăbite ale maselor mari de pământ și piatră care formează templele, ploile anuale și buruienile care creșteau la suprafață au pătruns în interiorul clădirilor, punând în pericol progresiv stabilitatea structurilor. Astfel, din 1919 încoace, necesitatea excavațiilor pentru a scoate la iveală templele vechi și frumoase, care altfel ar fi rămas necunoscute - decât prin sculpturile lor fine, libere - a devenit principalul factor al slăbiciunii lor structurale moderne.

Merită să ne amintim că înainte de 1940, templul era acoperit de o secvență de așezări, suprapuse peste clădirile antice, cu depozite de pământ și piatră de până la 5 metri, constând din rămășițe de case, grămezi de gunoaie, umplutură, morminte și diverse tipuri de moloz. Acestea erau așezări de tip sat, stabilite deasupra centrului ceremonial, datând aproximativ din secolul al IV-lea î.Hr. și conțin, de asemenea, rămășițe ale utilizării continue a sitului pentru agricultură și pășunat în timpuri mai recente.

Până în 1940, erau vizibile doar segmente mici ale clădirilor luxoase. JC Tello a început curățarea părților cele mai vizibile în 1919, descoperind o scară la sud-est de „Castel". În 1934, din cauza descoperirii unui cap de tenon și a unei cornișe *„in situ"* în timpul construcției drumului de acces către orașul Chavín, Tello a reluat săpăturile în sectorul de sud-vest al „Castelului" sau Piramidei A. În 1940, la comanda Ministerului Lucrărilor Publice, a fost comandat un studiu pentru a investiga cauzele deturnării râului Mosna din 1925, care submina fundațiile clădirilor, și pentru a efectua lucrări defensive pentru centrul ceremonial. Cu acea ocazie, săpăturile au fost extinse pe diferitele laturi ale Clădirii A, rezultând descoperiri foarte semnificative și transformând o veche capelă în „Muzeul Chavín" pentru a găzdui zecile de sculpturi în piatră care erau împrăștiate în centrul ceremonial, expuse intemperiilor. Mai multe dintre acestea au fost duse în oraș pentru uz domestic sau ornamental.

[3] În ceea ce privește procesul natural care a dus la devierea râului Mosna în 1925, este important să ne amintim că a fost o etapă a unui eveniment major „mega-copil" și că, conform celor mai recente studii, râul a revenit de fapt la cursul său natural, întrucât cel care a permis extinderea cunoscută a Centrului Ceremonial a fost un canal artificial, indus de lucrările civile ale ocupanților din Chavín din acea vreme.

Din păcate, atât Muzeul, cu toate artefactele sale, cât și ceea ce a mai rămas din centrul ceremonial au fost distruse în 1945 de alunecarea de teren care a măturat râul Wacheqsa. Este demn de remarcat faptul că nu există dovezi ale unei alte alunecări de teren în întreaga istorie cunoscută a orașului Chavín; cu toate acestea, există dovezi ale mai multor cutremure.

După inundația din 1945, Marino González a început o serie de lucrări de protejare a ruinelor. Eforturile sale au început cu căutarea sculpturilor în piatră pierdute în alunecarea de teren și construirea unui zid defensiv pentru a devia râul Mosna și a-i restabili cursul, zid care fusese stabilit înainte de 1925 și pe care Tello îl cunoștea încă din 1919. González a continuat apoi cu redeschiderea zonelor cunoscute înainte de inundație, cum ar fi galeriile și zonele excavate de Tello. Toate acestea fuseseră acoperite de un strat de noroi care în unele locuri ajungea la o grosime de peste 3 metri. A excavat întreaga zonă din

jurul „Castelului”, inclusiv piața pătratunghiulară, descoperind peste 50% din clădiri. A descoperit noi galerii, noi sculpturi în piatră și secțiuni mari ale clădirii care fuseseră anterior necunoscute. A recuperat unele dintre piesele care se aflau în Muzeu în 1940, fie în albia râului, fie printre noroiul aluvial.

Raportul tehnic al lui Lumbreras (1973) indică clar modul în care s-a lucrat la monument în această perioadă, fără nicio pregătire tehnică sau implicare arheologică. Săpăturile s-au concentrat pe găsirea de vestigii arhitecturale sau sculpturale, iar toate informațiile suplimentare privind asocierile și contextele s-au pierdut.

Lumbreras adaugă că opera lui González a implicat frontispiciul Marii Piramide, unde apărea „Porticul Falconidelor”, „Atriul Pietrelor Funerare”, adică cea mai completă serie de artă Chavín, despre care nu există informații contextuale disponibile.

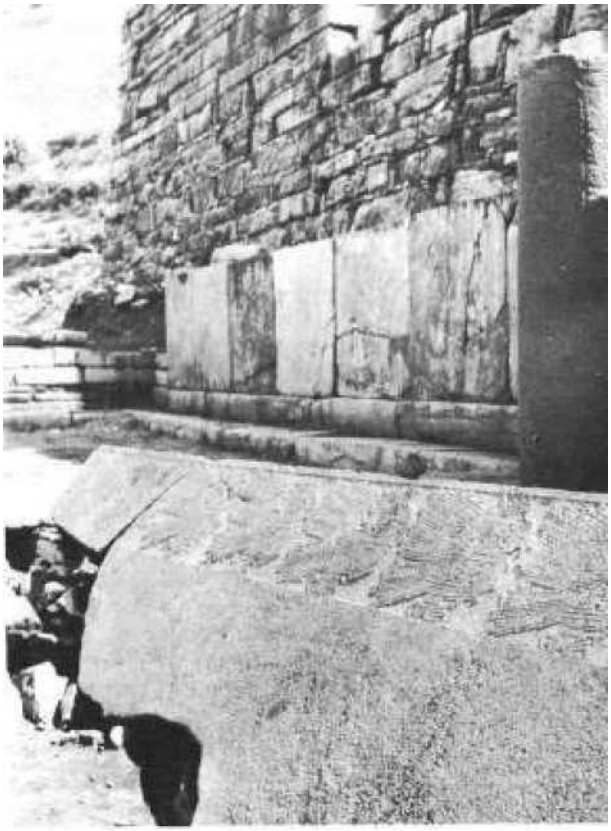

VEDERE LA AKTCS DE-SUR PORTICO !■: STA VRAC 10!

Comparând fotografiile (Lumbreras, 1970) prezentate mai jos, se poate observa nivelul de intervenție și reconstrucție ipotetică a acestui sector și lipsa unui proces de consolidare a pietrei, care își pierde detaliile iconografice din cauza expunerii la soare și a eroziunii vântului.

Lumbreras subliniază pierderea ireparabilă a informațiilor „despre modul în care a fost planificată soluția arhitecturală pentru fațadă pentru

drum spre terasa superioară a piramidei și, totodată, nu există nicio referință privind asocierea, pe epoci, a rămășițelor găsite pe terasa de lângă piramidă, din care se păstrează sculpturile și poate niște fragmente cu totul speciale de ceramică și os.

Ca o consecință, González a reconstruit colțul de NE al Marii Piramide, care, conform propriilor sale relatări, era grav avariat. Aceeași sarcină a fost efectuată și la colțul de SV, care fusese excavat anterior de Tello și pe care González l-a curățat din nou după inundația care se pare că l-a afectat.

LA ESQUINA SUROESTE Y EL FREME SI R.

González a efectuat lucrări și în „Atriul Lanzón", ceea ce i-a permis să descopere intrarea în „Galeria Scărilor". Curățarea necontrolată, fără înregistrări stratigrafice, a dus la descoperirea accesului la galeriile „Ofrandelor", „Taberei" și „Giganților", pentru care González ar trebui considerat descoperitorul. În Galeriile Lanzón, a realizat o reconstrucție aproape completă a „Labirintelor", „Nebunului" și „Captivilor". Lucrările au continuat în „Piața Principală", unde a descoperit „Scara Jaguarilor", „Scara Albă" și sistemul de scări al pieței. A găsit o galerie sub piață, „Galeria Pietrelor", care corespunde sistemului de drenaj al clădirii în ansamblu și se numește în prezent Canalul Rocas.

FRONTISPICIO DE LA **PIRAMIDE MAYOR.**

În plus, „tabăra” construită de Marino González în atriumul vechiului templu, împreună cu infrastructura instalată pentru iluminatul acestuia, a implicat îndepărtarea de materiale arheologice fără niciun control sau înregistrare sistematică, chiar dacă acestea deserveau în mod clar monumentul. În 1964, a reușit să finalizeze exproprierea, evacuarea și relocarea ocupanților zonei arheologice. Înainte de 1966, Marino González instalase o mică rețea de șine pentru transportul cărucioarelor mici pentru a îndepărta pământul și pietrele în râul Mosna.

În cele din urmă, Lumbreras clarifică faptul că „munca lui Marino González a fost cu siguranță lăudabilă, în măsura în care și-a dedicat toate eforturile restaurării importanței orașului Chavín în ochii vizitatorilor; munca sa de recuperare a terenului pe care se aflau ruinele de la proprietarii privați este deosebit de remarcabilă. Ceea ce este inacceptabil este faptul că autoritățile competente au permis continuarea lucrărilor de acest gen timp de 12 ani fără intervenția unui specialist.” Această reflecție ilustrează amploarea impactului generat de săpături și reconstrucții.

Ca parte a „Proiectului Chavín”, Hernán Amat a ordonat construirea unei clădiri din chirpici – care nu a fost niciodată acoperită – pentru a găzdui un centru de cercetare și, în același timp, pentru a servi drept depozit pentru artefactele sitului. Aceasta este situată în centrul zonei terasate dintre râuri, la nord de complexul ceremonial. Conform relatărilor orale, în timpul lucrărilor de fundație nu s-au găsit ceramică sau alte rămășițe semnificative din punct de vedere arheologic. De asemenea, el a ordonat construirea unei a doua „tabere” din chirpici la vest de complexul ceremonial și lângă drum; aceasta a fost finalizată.

Între 1966 și 1973, Consiliul Național de Arheologie [1] în colaborare cu Corporația Peruană Santa și Comisia pentru Reconstrucția Zonei Afectate de Cutremurul din 1970, și cu participarea personalului de la Muzeul de Arheologie și Etnologie al Universității Naționale San Marcos din Lima, a desfășurat un proiect de excavare în zona monumentală pentru a pregăti situl pentru viitoarea sa restaurare și punere în valoare. Echipa, condusă de arheologul Hernán Amat de la Consiliul Arheologic, care ulterior a ocupat timp de mai mulți ani funcția de arheolog rezident al orașului Chavín, a examinat pe larg Templul A și împrejurimile sale, completând săpăturile începute de Marino González și a efectuat o serie de săpături exploratorii în diferite puncte din cadrul Centrului Ceremonial.

[1] Odată cu crearea Institutului Național de Cultură în 1970, Consiliul Național de Arheologie a fost înlocuit de Centrul pentru Cercetarea și Restaurarea Bunurilor Monumentale, organism tehnic specializat în gestionarea și conservarea patrimoniului cultural al națiunii, al cărui organ deliberativ era Comisia Tehnică Națională de Arheologie.

„Castelul” a fost expus pe 80% din suprafața sa, inclusiv piața pătrată. Echipa de la Muzeul Universității din San Marcos, condusă de arheologul Luis G. Lumbreras, a efectuat studii și săpături în Atriul Templului Lanzón (sau „Templul Vechi”), unde au descoperit o Piață Circulară și au excavat Galeria Ofertelor. Săpăturile Pieței Circulare și ale unei alte galerii subterane, numită „Las Caracolas”, au fost începute, dar au rămas neterminate.

Arheologul Lumbreras, pe baza campaniilor dintre 1966 și 1973, a prezentat un raport Universității Naționale din San Marcos, indicând faptul că fusese solicitată o vizită de la Institutul Național

de Cultură de atunci (acum Ministerul Culturii) pentru a îndruma un program adecvat de restaurare și consolidare. Această vizită a confirmat „prăbușirea semnificativă a interiorului la Chavín". Specialiștii de la fostul Institut Național de Cultură au întocmit un raport detaliat privind starea de conservare, specificând totodată starea galeriilor și propunând un program de consolidare, restaurare și conservare care să se desfășoare în paralel cu programul de excavații în curs.

După 1973, a fost construit un zid din chirpici pentru a proteja complexul ceremonial, de-a lungul marginii drumului, cu o intrare care include o cabină de recepție pentru vizitatori și o zonă de parcare. Există, de asemenea, un drum de pământ care duce în sit în mai multe secțiuni.

Ulterior, arheologii Federico Kauffman și Francisco Iriarte au efectuat săpături pe una dintre platforme -

Piramida D și împrejurimile sale, participând la abilitarea spațiilor de servicii construite aparent pentru a servi drept locație pentru Muzeul de sit și Centrul de Cercetare.

În 1997, fostul Institut Național de Cultură a înregistrat reconstrucția Pieței Cuadrada și instalarea de învelișuri de protecție în mai multe secțiuni ale monumentului. Reconstrucția a implicat standardizarea profilului superior al pereților de nord și de vest, lăsând părțile superioare ale pereților complet orizontale, cu adăugiri ipotetice care se abateau de la principiile Cartei de la Veneția și de la alte standarde. În plus, piloții sau stâlpii de eucalipt încorporați în suprafețele secțiunilor A, B și C au creat noi canale pentru viitoarea infiltrare a apei de ploaie, după cum reiese din inundarea Galeriei Lanzón din martie 2006.

În decembrie 1997, conservatorul Ricardo Morales a vizitat monumentul la invitația Institutului Național de Cultură din Ancash, de atunci, lăsând un raport preliminar care a servit drept bază pentru obținerea finanțării de la UNESCO. Această finanțare s-a materializat ca Proiectul de Urgență, ca răspuns la riscurile reprezentate de evenimentul El Niño. Proiectul a fost finalizat în trei luni, cu lucrări preventive precum nivelarea terenului adiacent structurilor din sectoarele A, B și C, precum și din Piața Circulară. Armarea mortarelor de fundație cu amestecuri de argilă și var stabilizate cu PVA oferă un ghid valoros pentru replicarea în alte sectoare. Probabil cea mai semnificativă lucrare a acestei campanii a fost restaurarea prin anastiloză a

secțiunii superioare a portalului sudic din sectorul Scării Albe și Negre. Această lucrare a fost realizată de conservatorul Luis Sánchez și arheologul Wilder León, sub îndrumarea lui Ricardo Morales.

Din păcate, în 2004, construcția autostrăzii Huaraz-Chavín a dus la distrugerea unor vestigii arheologice importante situate în sectorul La Banda. Aceste descoperiri au determinat intervenția Institutului Național de Cultură și a Universității Stanford din SUA, care au efectuat săpături verificând importanța vestigiilor și relația lor cu zona monumentală a sitului. Zona intangibilă a sectorului a fost apoi delimitată și încorporată în zona de rezervație generală a monumentului, devenind astfel protejată legal.

Lucrările arheologice implică eforturi de conservare a structurilor descoperite, care pot fi rezumate după cum urmează: 1) Amplasarea unei geomembrane peste o structură din lemn rotund și stuf decojit pentru a preveni deteriorarea cauzată de ploaie a dovezilor expuse. 2) Chituirea sau înlocuirea mortarului alterat în pereții expuși în săpături. 3) Suportul grinzilor și structurilor. 4) Stabilizarea profilelor. 5) Tratarea pietrelor cu var hidratat. 6) Aplicarea de *carpament.* 7) Construirea de borduri în zonele în care s-au efectuat lucrări. (Rick, 2012, 2014, 2016).

Lucrările de conservare asociate cu cercetarea efectuată de John Rick reprezintă cele mai recente lucrări de conservare efectuate asupra monumentului.

Studiile de cercetare și conservare la monument, sponsorizate de Universitatea Stanford și conduse de John Rick din 1995, au contribuit la strategii pentru conservarea acestuia. În general, fiecare campanie

Centrul Ceremonial Chavín (Fotografie oferită de AM Hoyle 2007)

Secțiunea a II-a

Conservarea Chavínului

1. CARACTERIZAREA ARHITECTURII:

Evaluarea metodologică a unui bun cultural trebuie să definească caracterul, tipologia, dependența fizică și mecanică de mediu și patologia acestuia - patru aspecte esențiale pentru abordarea conservării, managementului și utilizării durabile a acestuia. În acest scop, a fost realizat un studiu cantitativ pentru a identifica suprafețele și elementele care alcătuiesc sistemul constructiv, o realitate necunoscută anterior, care va servi drept bază pentru pregătirea bugetelor de construcție. Acest studiu a fost realizat în cursul anului 2006.

Un prim aspect al acestei realități se referă la suprafețele și elementele arhitecturale care alcătuiesc diferitele sectoare ale monumentului. Sunt identificate patru zone sau componente (a se vedea Fișa Tehnică CM/01 - Tabelul Matriceal nr. 01):

a. pereții sectoarelor și clădirilor pe care le numim „fronturi / elevații" (23 u.);
b. pereții galeriilor (22 u.), iar în acest grup, Scara Marino González pentru o apropiere arhitecturală mai mare de galerii;
c. scările (13 unități); și
d. canalele sau gurile de scurgere (1 u.).

Suprafețe arhitecturale

Pereții sau suprafețele verticale situate în diverse sectoare ale monumentului, cu o suprafață totală de 5.387 m2, au cea mai mare întindere de ziduri din cele 22 de galerii studiate, totalizând 3.060,49 m2 (56%); fațadele sau pereții exteriori înalți ai fiecărei clădiri sau sector însumează 1.883,26 m2 (35%); în timp ce canalul Rocas are 444,05 m2 (9%) în lungimea sa actuală, deoarece excavarea și curățarea la capetele sale sunt încă în curs de desfășurare. Etajele, ca suprafețe orizontale, însumează 3.609,01 m2, din care 2.640,41 m2 corespund zonelor adiacente clădirilor; galeriile au 798,60 m2, iar canalul Rocas 170,00 m2.

- Galerii

În aceste spații subterane complexe, sunt înregistrate lungimile lor, cantitățile de grinzi, conducte și nișe. În cele 22 de galerii studiate, am totalizat 689,70 m; în canalul Rocas, am cuantificat 144,70 m. La această ultimă cifră, ar trebui să adăugăm cei 24 m ai secțiunii care trece pe sub Plaza Cuadrada, pe care nu am studiat-o deoarece a fost intervenită și studiată în două ocazii: mai întâi prin Proiectul de Urgență din 1998 și apoi prin Proiectul Universității Stanford.

Grinzile monolitice însumează 1.349 de unități, dintre care 1.140 corespund celor 22 de galerii (84,00%) și 209 extinsului și serpentinei canal Rocas (16%). Acest studiu nu ia în considerare secțiunea care traversează Plaza Cuadrada de la vest la nord-est, în care au fost numărate 36 de grinzi complete și șapte distruse prin fragmentare generalizată, ceea ce ne oferă un total de 1.385 de grinzi monolitice „in situ" până în prezent.

În plus, am identificat 120 de conducte de ventilație în aceste galerii și 36 în canalul Rocas. De asemenea, am localizat 56 de nișe în galeriile menționate anterior, în timp ce în canalul Rocas nu există nicio nișă, ceea ce ar sugera o altă funcție decât cea rituală

sau liturgică.

- Scări

În final, studiul a doar 8 din cele 13 scări ale nucleului arhitectural ne oferă un fapt interesant: acestea sunt construite cu 263 de blocuri de piatră de diverse dimensiuni, care definesc 365,63 m2 de suprafețe ca trepte și 253,05 m2 ca și contratrepte.

- Elemente arhitecturale pe sector

Comparând informațiile cuantificate privind elementele și suprafețele pe sectoare (a se vedea Fișa Tehnică CM/02 - Tabelul Matriceal 02), am observat că Sectorul „A" are cea mai mare concentrație de componente și, în consecință, cea mai semnificativă patologie, datorită complexității cazurilor și volumului de lucrări de conservare care trebuie efectuate. Acesta are un total de 1176,06 m² de suprafețe sau pereți (considerând cele 5 fațade, inclusiv Porticul Falconidelor, ca o unitate separată de fațada estică) și 1994,56 m² de pereți în cele 12 galerii. În aceste 12 coridoare subterane, am înregistrat o lungime totală de 417,77 m, 666 de grinzi, 95 de conducte de ventilație, 49 de nișe și 502,67 m² de pardoseală.

Pe de altă parte, Canalul Rocas este o altă zonă de interes, deoarece este o expresie unică a geniului constructiv Chavín și prezintă un al doilea volum ca mărime de suprafețe și componente. Cu toate acestea, se află într-o stare critică din cauza pereților prăbușiți și dărâmați, a grinzilor crăpate și fracturate, a umidității ridicate și a prezenței liliecilor vampiri, păianjenilor și a altor dăunători. Segmentul studiat cuprinde secțiunea de la Piața Circulară până la scara vestică a Pieței Pătrate, cu o lungime de 144,74 metri, 209 grinzi (16%), 444,05 metri pătrați de pereți (8%), 170 metri pătrați de podele (5%) și 36 de conducte (23%).

Secțiunea care se desfășoară sub Plaza Cuadrada măsoară 24 ml. Spre deosebire de aceste măsurători maxime, Sectorul E înregistrează suprafețe mai mici, cum ar fi cele 163,02 m2 de suprafețe dintre fronturile de sud și nord; în timp ce cele două galerii însumează 17,78 ml în lungime, 73,54 m2 de pereți, 28 de grinzi monolitice și 16,67 m2 de planșee, evident, distrugerea acestei platforme prin revărsarea râului Mosna a cântărit asupra acestor rezultate și patologii, pe care le vom detalia ulterior.

Un element cheie în proiectarea și planificarea arhitecturală îl reprezintă galeriile, spații care, pe lângă faptul că prezintă cele mai complexe patologii, constituie principala atracție turistică a complexului. Prin urmare, caracterizarea lor este crucială. Studiul a cuprins 22 dintre aceste unități arhitecturale, clasificate pe sectoare.

Sectorul A are 12 galerii, inclusiv Scara Marino González. Sectorul B conține doar Galeria El Lanzón, iar Sectorul C are două galerii. Sectoarele D și E au fiecare câte două galerii. Trei galerii sunt situate în jurul Pieței Circulare (a se vedea Fișa Tehnică CM/04 - Tabelul Matrice 04). Cele mai lungi galerii sunt Loco (92,62 m) și Doble Ménsula (90,41 m). Cele mai scurte sunt Escondida (1,68 m), Zanja (4,30 m) și Cara Este (5,80 m).

Pe de altă parte, un număr mai mare de grinzi sunt înregistrate în galerii: Loco (170 (u .), Labirint (147 u.), Captive (116 u.), Consolă Dublă (112 u.), Ofrande (100 u.), Coloane (89 u.) și Litice (80 u.). În schimb, galeriile cu cele mai puține grinzi sunt: Ascunsă (2 u.), Tello Alto (5 u.), Șanț (6 u.), Fața Estică (8 u.)
u .), Scara de Vest (9 u.) și Caracolas (10 u.), ceea ce înseamnă că sunt scurte ca lungime din cauza alunecărilor de teren încă neîndepărtate.

Acest studiu a utilizat planurile din Proiectul Chavín al Universității Naționale Federico Villarreal / Fundația Volkswagen-CONCYTEC (Kauffmann: 1987). De asemenea, a încorporat planuri, materiale grafice și fotografice din Proiectul Arheologic al Universității Stanford, furnizate de John Rick, și planuri din Proiectul Qhapaq Ñan din 2002. În toate aceste zone, și în altele în care nu au fost efectuate studii, au fost elaborate înregistrări grafice și fotografice originale, documentând patologiile existente.

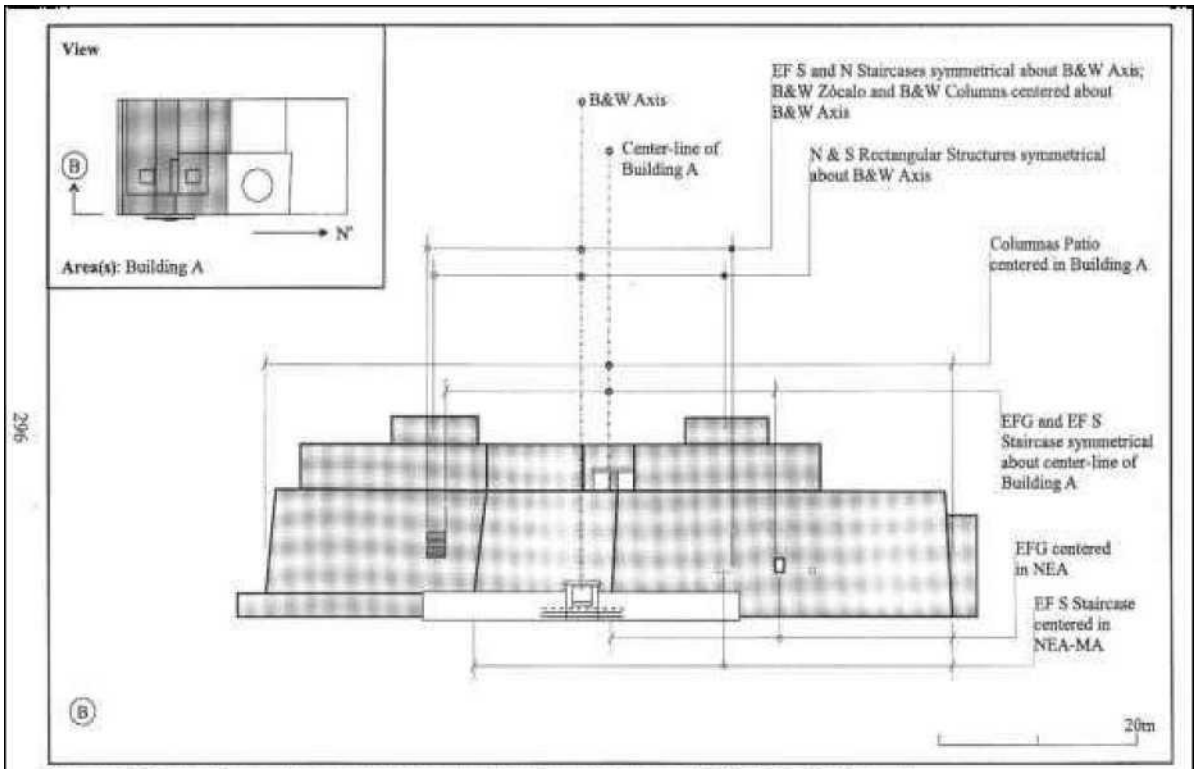
View
B
N'
Area(s): Building A
B&W Axis
Center-line of Building A
EF S and N Staircases symmetrical about B&W Axis; B&W Zócalo and B&W Columns centered about B&W Axis
N & S Rectangular Structures symmetrical about B&W Axis
Columnas Patio centered in Building A
EFG and EF S Staircase symmetrical about center-line of Building A
EFG centered in NEA
EF S Staircase centered in NEA-MA
B
20m
296
Figure 5.35. Centeredness and symmetry of staircases and architectural features within East Face of Building A.

Desen preluat din teza de doctorat a Silviei R. Kembel, Universitatea Stanford, 2001

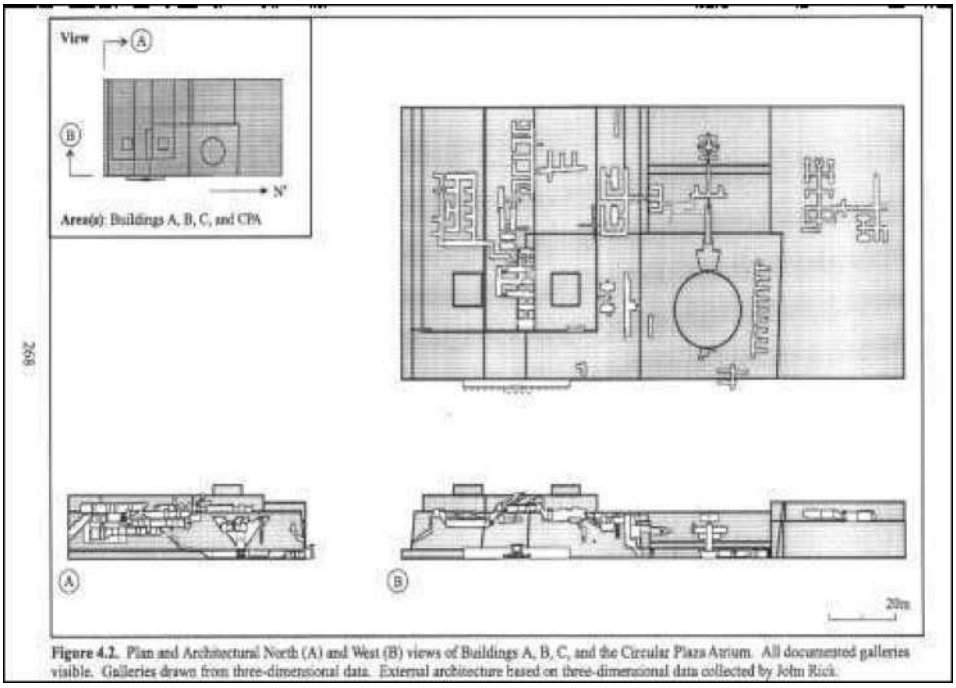

Figure 4.2. Plan and Architectural North (A) and West (B) views of Buildings A, B, C, and the Circular Plaza Atrium. All documented galleries visible. Galleries drawn from three-dimensional data. External architecture based on three-dimensional data collected by John Rick.

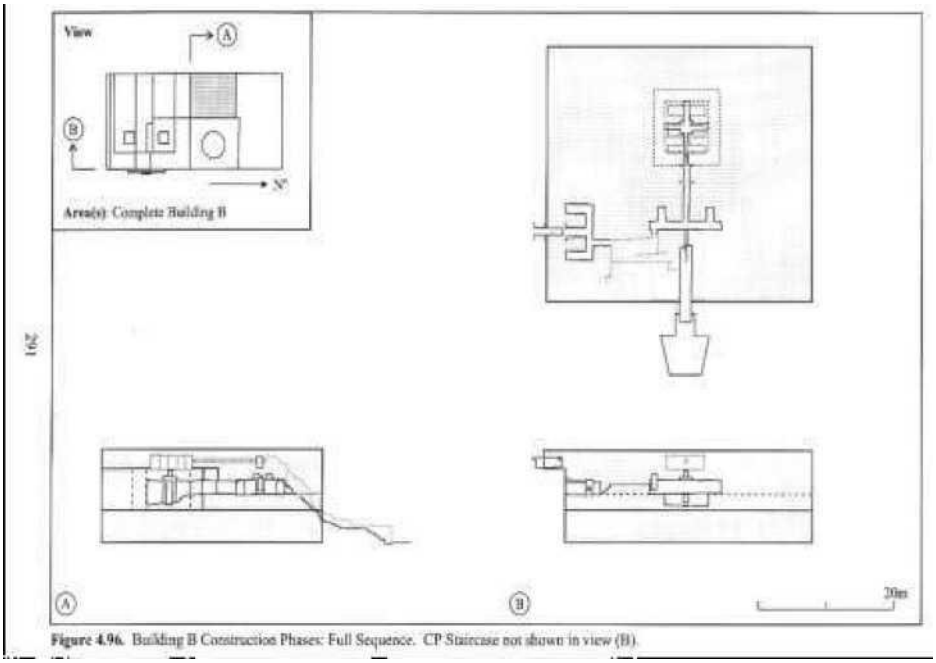

Figure 4.96. Building B Construction Phases: Full Sequence. CP Staircase not shown in view (B).

Desen preluat din teza de doctorat a Silviei R. Kembel, Universitatea Stanford, 2001.

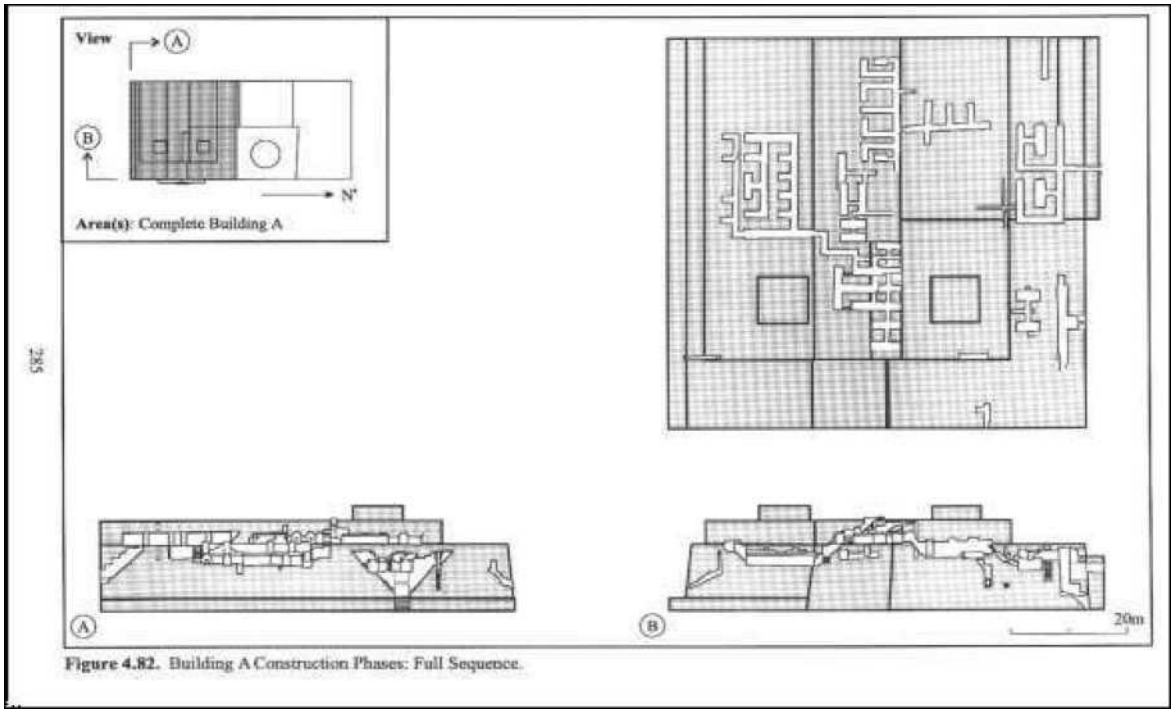

Figure 4.82. Building A Construction Phases: Full Sequence.

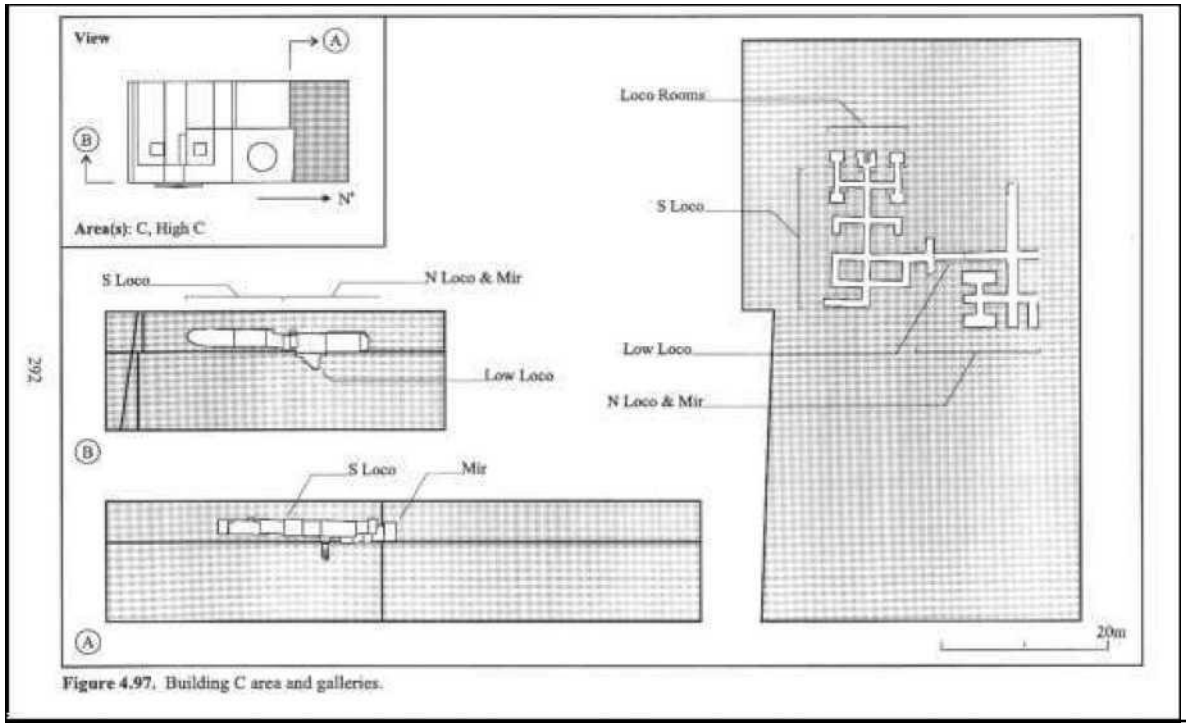

Figure 4.97. Building C area and galleries.

Desen preluat din teza de doctorat a Silviei R. Kembel, Universitatea Stanford, 2001.

Plan de Manejo de Chavín de Huántar - Sección I, Capítulo 1.
Ministerio de Cultura

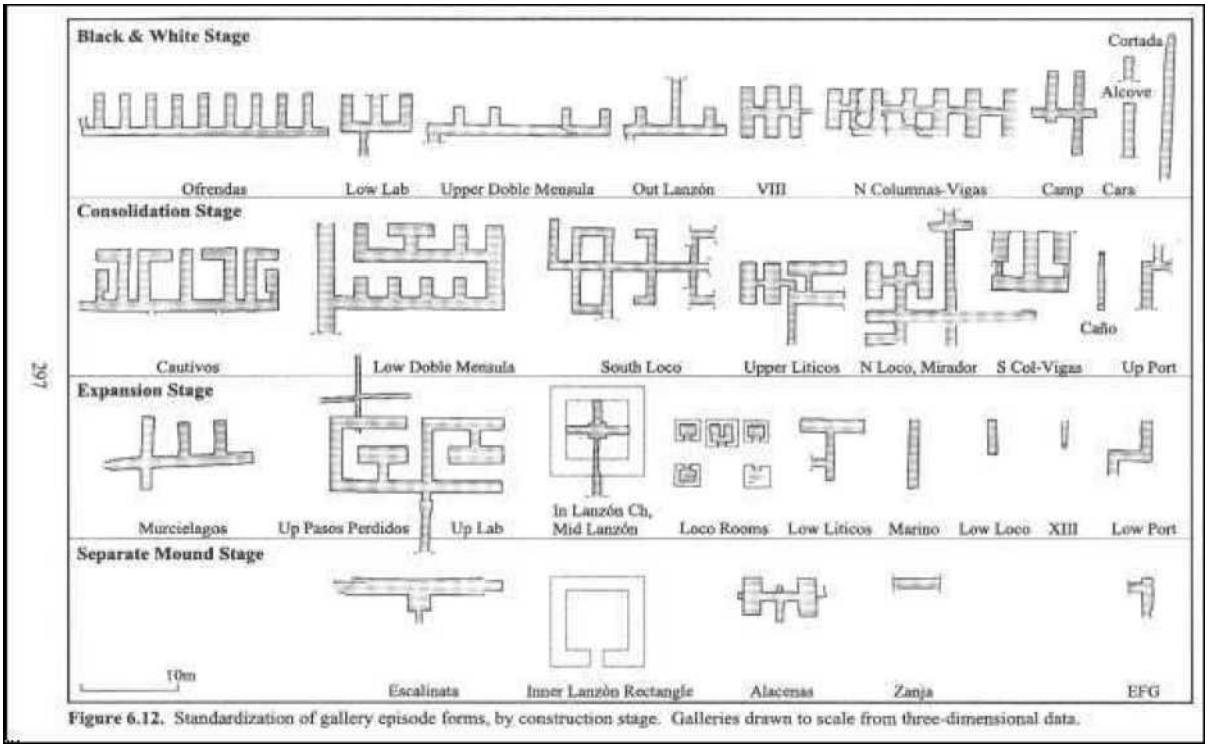

Figure 6.12. Standardization of gallery episode forms, by construction stage. Galleries drawn to scale from three-dimensional data.

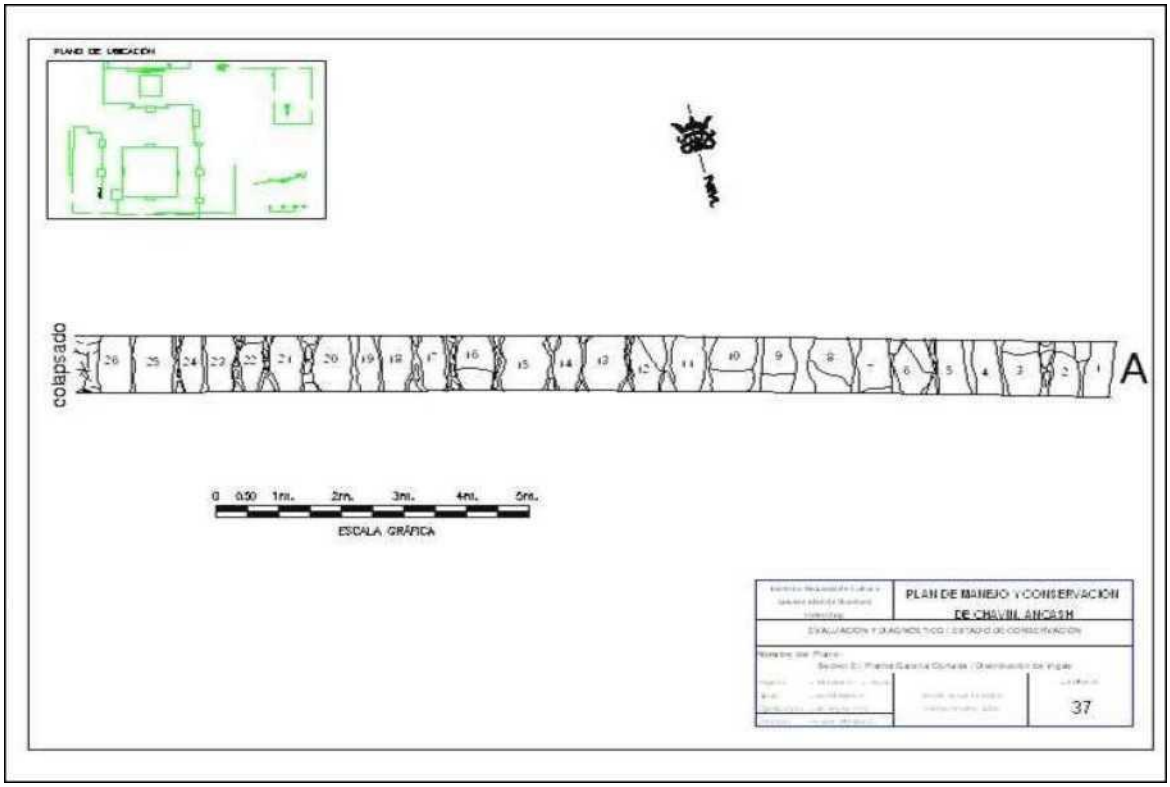

Desen preluat din teza de doctorat a Silviei R. Kembel, Universitatea Stanford, 2001.

2. SITUL ȘI VEGETAȚIA SA

Vegetația naturală dominantă este formată din arbuști, subarbuști și cactuși, împreună cu o acoperire rară a solului formată din ierburi perene anuale care cresc doar în timpul scurtului sezon ploios de vară. Diversele structuri care alcătuiesc acest complex arhitectural se extind pe o zonă în pantă, acoperită cu iarbă. Marginile sitului sunt dominate de eucalipt și pini, doi copaci mari al căror miros rășinos alungă păsările.

Studiul vegetației identifică o acoperire vegetală redusă, de 23,5%. Cu toate acestea, unele zone, cum ar fi Zona de Sud și Zona de Nord, au o acoperire relativ ridicată, cu valori de 44,8%, respectiv 39,6%. Aceste valori mai mari se datorează prezenței pădurilor riverane în aceste zone, deoarece se învecinează cu râurile Mosna și Wacheqsa, respectiv. În plus, sunt prezenți eucalipți și pini, alături de vegetație tipică stepei andine și cursurilor superioare ale văilor interandine. Aceasta explică diferența semnificativă față de alte zone, cum ar fi Zona de Vest, care prezintă o acoperire vegetală foarte redusă, de 6,6%. Acest lucru se datorează faptului că Zona de Vest se învecinează cu fațada Monumentului și cu autostrada și este, de asemenea, zona cu cea mai mare activitate umană (construcția de birouri, camere, zone de recepție și odihnă turistice etc.).

În ceea ce privește clădirile acoperite în mare parte cu sol, acestea au oferit habitat atât pentru floră, cât și pentru faună. Solul oferă protecție, deoarece rădăcinile plantelor absorb umezeala, în special din ploaie, împiedicând infiltrarea completă a apei. Mușchii, acționând ca niște bureți, reține apa, folosind-o după cum este necesar sau eliberând-o treptat, alături de alte specii de plante care locuiesc în zonă. Cu toate acestea, unele plante dezvoltă rădăcini foarte lungi care ajung în tuneluri, creând un microhabitat mai potrivit pentru păianjeni.

Edificios		Cobertura Vegetal		
		Por Zona	Parcial	Total
Edificios	A	28.4	29.8	23.5
	B	19.6		
	C	29.2		
	D	34.3		
	E	38.1		
	F	35.4		
Plaza Mayor		27.5	16.5	
Plaza Menor		18.5		
Plaza Circular		03.5		
Alrededores de Edificios	Zona Norte	39.6	24.3	
	Zona Sur	44.8		
	Zona Este	36.5		
	Zona Oeste	06.6		

Cobertura vegetal registrada en Chavín (Agosto del 2006)

Centro Ceremonial Chavín. Vease la vegetación que cubre el sitio. (Foto cortesia J.M. 2006)

3. PROPUNERE METODOLOGICĂ PENTRU STUDIUL CAUZELOR DETERIORĂRII

Pentru a realiza o analiză obiectivă și sistematică a condițiilor fizico-mecanice în care se află acest monument, presupunem propunerea metodologică a lui Sanpaolesi (1973:122), care organizează cauzele deteriorării în două grupe, în prima, cauzele intrinseci, asociate cu caracterul și natura sistemului constructiv; iar în a doua, cauzele extrinseci, legate de condițiile de mediu, factorii antropici și evenimentele naturale.

a. Factori intrinseci

Amplasarea geotopografică a Complexului Arheologic este un factor semnificativ în mecanismul de acțiune al tuturor cauzelor și agenților de degradare. În acest moment, trebuie să remarcăm că vulnerabilitatea monumentului se exprimă în două riscuri deja menționate: pe de o parte, activitatea aluvionară generată de râul Wacheqsa în 1945, iar pe de altă parte, revărsarea râului Mosna în 1933. Prin urmare, dacă nu se studiază probabilitatea unui eveniment similar și ~~nu se propun un~~ va expune monumentul unui risc de proporții egale sau mai mari decât cele din 1933 și 1947.

Pe de altă parte, Chavín este situat la poalele Cerro Cochas, ale cărui pante inferioare sunt amortizate de râurile menționate anterior. Această situație ar putea provoca alunecări de teren, iar dealul prezintă dovezi ale alunecărilor de teren anterioare. Caracteristicile topografice ale monumentului generează riscuri iminente de infiltrații pe scară largă. Podelele exterioare, la intrările în galerii și în zonele adiacente structurilor, prezintă pante cu coborâșuri spre acestea și cavități rezultate din săpături arheologice descoperite, care provoacă infiltrații semnificative ale apei de ploaie în galerii și platforme. Într-atât încât pe flancul sudic al El Castillo, un șanț sau fisură mare a rămas de ani de zile, paralel cu zidul și platforma sudică.

În ceea ce privește natura solului și mișcarea pânzei freatice, nu există detalii din studiile geodinamice, aparent fără probleme majore în sectorul vestic, datorită altitudinii sale, în timp ce în sectorul estic, există un risc mai mare din cauza

---

plan de management de mediu sau ~~măsuri~~ preventive ~~de urgență~~ ,

Este cea mai joasă esplanadă din întregul complex, aproape la nivelul râului Moșna. Evident, ar fi recomandabil să se comande un studiu geologic de bază. Acest studiu ar trebui să se extindă și la analiza litologică a pietrelor, deoarece tratamentul specific al acestor elemente va depinde de rezultatele obținute, în special în ceea ce privește calcarul.
Un alt aspect esențial al acestei evaluări este studiul sistemului de construcție. Clădirea prezintă aparent o serie de defecte structurale, provenite din alegerea pietrei și din prelucrarea precară a unora dintre pietrele de piatră, precum și din zidărie și amplasarea blocurilor în timpul adăugirilor ulterioare. Din fericire, sistemul original de drenaj a rezolvat parțial problema tasării structurale.

b. Factori extrinseci

Meteorizarea este agentul cel mai activ și persistent. Lumina puternică a soarelui, vânturile și ploile, combinate cu fragilitatea și oboseala calcarului și, în special, cu mortarele fragile de lut folosite pentru așezare și rosturi, contribuie la deteriorare. Gradul de alterare a blocurilor de piatră este evident, la fel ca și în cazul clădirii Lanzón, unde observăm un proces pronunțat de exfoliere și pierdere accelerată a suprafeței. De fapt, această deteriorare va afecta în curând designul iconografic, punând flancul vestic al acestui important monument într-un pericol iminent. Vântul care intră direct prin conducta de ventilație din această zonă este cauza acestei probleme.

Atacul biologic se manifestă ca o activitate pe scară largă. Ne referim la un tip de plantă ale cărei rădăcini se întind în toate direcțiile și acoperă... _____

Distanțe considerabile. În bolțile de buiandrug ale galeriilor, am observat activitatea acestor agenți și presiunea pe care o exercită asupra rosturilor și blocurilor de piatră. De asemenea, am observat câteva zone mici cu daune localizate cauzate de creșterea ciupercilor și lichenilor. Un element care trebuie remarcat în această imagine este prezența liliecilor vampiri care încă locuiesc în canalul Rocas, denumiți lilieci în literatura științifică și turistică, după cum o demonstrează faptul că o galerie este numită după ei. Evenimentele naturale precum cutremurele, inundațiile și fenomenele El Niño constituie alți factori neașteptați care au lăsat urme ale activității lor în spațiile și structurile complexului arheologic.
Aceste evenimente oferă o lecție care trebuie evaluată și abordată în timp util, pentru a evita experiențe similare precum cele de la Ranrahirca sau Yungay.

Totuși, agentul cel mai activ, datorită puterii sale distructive sau alteratoare ridicate, este omenirea, fie că este vorba de arheologi, conservatori, funcționari publici, locuitori locali, turiști sau ghizi turistici. În fluxul turistic înregistrat, este clar că segmentul grupurilor școlare mari este cel mai agresiv, mai ales într-un circuit turistic care oferă numeroase oportunități pentru vederi de aproape ale suprafețelor arhitecturale, ceea ce contravine intereselor de prezentare și conservare adecvată a monumentului.

În această imagine de elemente disonante iese în evidență lucrările inutile de reconstrucție ale Pieței Cuadrada, efectuate de Víctor Peña, arheolog rezident în 1997; de asemenea,

încastrarea montanților în suprafața sectoarelor A, B și C, pentru instalarea acoperișurilor destinate protejării acestor sectoare de ploile ENSO și că

4. Factorii de modificare structurală

La nivel macro, trebuie examinate riscurile geologice, stabilitatea ghețarilor de pe flancul estic și studiile geotehnice ale Cerro Cochas. La nivel micro, adică în ceea ce privește construcția Chavínului, topografia amplasamentului joacă un rol crucial. Complexul de clădiri se armonizează cu panta naturală a terenului, facilitând scurgerea apei de ploaie. Când Chavín a fost construit cu galeriile sale interioare, au fost încorporate puțuri și canale de ventilație pentru evacuarea apei de ploaie, profitând de topografia amplasamentului, astfel încât precipitațiile nu au reprezentat nicio problemă pentru structurile clădirilor sau activitățile ocupanților acestora.

Cu toate acestea, în prezent, denivelările podelelor și ale suprafețelor superioare care acoperă clădirile, rezultat al stratului aluvial lăsat de inundația din 1945 și de săpăturile arheologice, au creat o tasare care împiedică scurgerea normală a apei de ploaie și acționează ca un fel de pâlnie, permițând apei să se infiltreze în galerii. Prezența ierbii Kikuyu, ale cărei rădăcini pătrund în interior, formează canale prin care apa se infiltrează ușor, deteriorând rosturile mortarului. Un alt agent activ și continuu de distrugere este intemperiile. Lumina puternică a soarelui, schimbările bruște de temperatură, vânturile și ploaia au acționat ulterior ca niște conducte care au facilitat infiltrarea apei de ploaie în zone emblematice, cum ar fi El Lanzón, care a fost inundat de la această intervenție nefericită.

Aceste elemente se completează reciproc pentru a distruge mortarele și blocurile de piatră expuse intemperiilor. Alterarea blocurilor de piatră de pe fața estică a sectorului A este evidentă, unde rosturile mortarului de lut au fost spălate de spălarea lor.

4.1 Aspectul structural și sistemul de construcție

Sistemul de construcție al tuturor clădirilor de la Chavín constă dintr-un nucleu central realizat din mortar și pietre de formă neregulată legate între ele cu lut și pietriș. Acest nucleu este inerent stabil datorită pietrelor interconectate compactate de mortar și este conținut de paramentul exterior, care este realizat din blocuri de piatră prelucrate mai mult sau mai puțin uniforme, așezate cu mortar de lut care conține o cantitate bună de pietriș fin și argilă. În unele clădiri, cum ar fi piața pătrată și piața circulară, zidurile perimetrale au o secțiune dublă, adică sunt realizate din două blocuri de piatră care acționează ca ziduri de sprijin.

Se presupune că construcția a fost simultană; adică, pe măsură ce s-a format nucleul, s-au așezat și pietrele de piatră, iar pereții exteriori au fost construiți, creând platforme solide cu o legătură între interior și exterior. Prin urmare, pereții nu sunt placați cu fațete.

Același sistem a fost folosit pentru galerii, canale de scurgere a apei de ploaie și conducte de ventilație. Atât miezul, cât și peretele exterior au fost construite până la înălțimea necesară pentru a susține acoperișul, ale cărui blocuri de piatră se sprijineau pe pereții laterali. Când deschiderea sau lățimea spațiului era mai mare, blocuri în consolă erau plasate pe

ambele părți, ca niște console, reducând deschiderea pentru a facilita închiderea cu un bloc de piatră sprijinit pe consolă, definind astfel o boltă proeminentă.

Capacitatea portantă a acestor clădiri este bună, deoarece nu există forțe orizontale semnificative care ar putea deforma pereții.

În acest sens, trebuie să adăugăm un detaliu deosebit de interesant: schița lui Middendorf (1974: 75) consemnează gaura situată în spatele „Porții Falconidelor", pe care o identifică drept „H". Acest lucru indică în mod clar că este vorba de o excavație veche, similară cu cea efectuată la Huaca Cortada în Complexul El Brujo, Valea Chicama. Este posibil să fi fost executată de companii care exploatau siturile arheologice în timpul viceregatului.

În acest spațiu central al fațadei de est, *„se pare că a fost amplasată intrarea principală. Acolo se deschide o defileu (H), parțial acoperit de tufișuri, pe ale cărui laturi se pot observa fragmente de ziduri neregulate. Au mai rămas doar bucăți de pietre încorporate în lut, întrucât blocurile cioplite cu care era acoperită vechea scară au fost îndepărtate, precum și cele ale zidului exterior și folosite la alte construcții"* (ibid: 76).

Umplutura centrală nu este supusă unor forțe orizontale semnificative, deoarece unghiul său de repaus este aproape vertical datorită designului structural. Acest echilibru de forțe este afectat atunci când umezeala pătrunde în miez, reducând capacitatea de coeziune a elementelor sale. Apa pătrunde în rosturi, provocând tasarea sau strivirea pereților, rezultând forțe orizontale care duc la prăbușirea pereților și la ruperea buiandrugilor și a plăcilor acoperișului.

Vedere care prezintă umplutura centrală și pereții fațadei. Rețineți că umplutura centrală are o pantă aproape verticală, ceea ce înseamnă că nu există forțe orizontale care să exercite presiune asupra umpluturii.

4.2 Condiții seismice

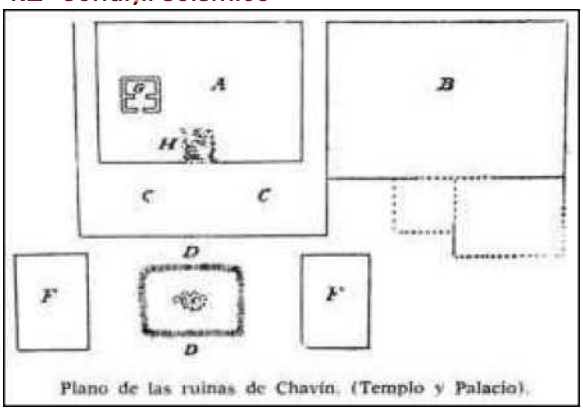

Croquis, Ing. Jorge Marroquin, 2006

În cazul cutremurelor, clădirile sunt proiectate ca terase cu un plan aproximativ dreptunghiular, sub care se află galerii cu deschideri înguste și pereți realizați din blocuri de piatră stivuite și interconectate, îmbinate cu mortar de lut, iar acoperișurile sunt construite din blocuri monolitice de piatră. Blocurile nu sunt foarte înalte, astfel încât, atunci când se produc cutremure, forțele orizontale nu au un braț de pârghie semnificativ care ar putea deforma structura. Într-o clădire cu un plan regulat și înălțime redusă, cum ar fi platformele și terasele de la Chavín, structurile nu sunt deformate semnificativ de activitatea seismică. Nu există pereți independenți sau necontrafăcuți, care sunt cei mai vulnerabili la activitatea seismică.

Cu alte cuvinte, într-o clădire dreptunghiulară, cu înălțime joasă, precum cele de la Chavín, activitatea seismică nu provoacă pagube majore, după cum o demonstrează comportamentul acestor clădiri în timpul cutremurului fatidic din 1970. Documentele și înregistrările din acea vreme relevă pagube nesemnificative, cum ar fi faptul că în Raportul Comisiei pentru Reconstrucție și Reabilitarea Zonei Afectate de Cutremurul din 31 mai 1970, sunt propuse trei programe de reabilitare în ordinea magnitudinii deteriorării: Sechín, Trujillo și *„ruinele orașului Chavín care, deși nu au fost atât de grav avariate de cutremur, necesită atenție urgentă”* (CRYRZA: 61).

În plus, o analiză a documentelor și rapoartelor Proiectului Arheologic Chavín al Universității Naționale din San Marcos, care investiga acest monument în momentul cutremurului, nu a relevat probleme structurale majore. Abia pe 19 iunie 1973, arhitectul Ramiro Salas Bravo și arheologul Rosa Mendoza au informat Departamentul de Monumente Istorice și Artistice al Institutului Național de Cultură (INC) despre prăbușirea parțială a pereților din unele galerii, cauzată de infiltrațiile de umezeală.

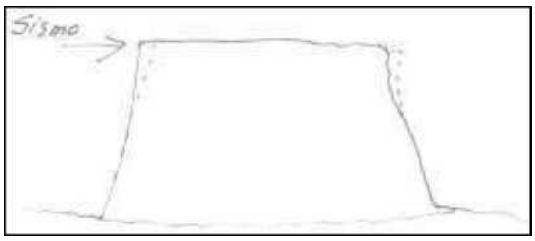

4.3 Galerii: deteriorarea buiandrugurilor și deformarea acestora de pereți

Stratul aluvial depus pe terase nu reprezintă un strat considerabil pentru structurile galeriilor; pereții și acoperișurile din piatră sunt suficient de rezistente și consistente pentru a susține încărcările, atât din acoperiș, cât și din presiunea laterală, care, așa cum am menționat deja, este foarte mică, datorită compoziției acestei umpluturi care este un mortar de pietre legate cu mortar de lut și pietriș fin, cu un conținut de argilă care, la uscare, formează un conglomerat compact și omogen, ce nu transmite presiuni laterale considerabile.

Greutatea umpluturii compactate care formează miezul poate ajunge la aproximativ 1.900 kg/m³, iar greutatea umpluturii aluviale care constituie un decoperent poate ajunge la 1.600 până la 1.700 kg/m³. Greutatea suportată de acoperișuri și pereți depinde de înălțimea umpluturii sau a stratului care le acoperă. Această înălțime este de aproximativ 4 metri, ceea ce înseamnă că greutatea suportată de acoperișuri și buiandrugi este de aproximativ 7.400 kg/m² (1.900 x 3,00 + 1.700 x 1,00).

Aceasta indică faptul că un metru de perete sau tavan rezistă la o presiune de 0,74 kg/cm², o presiune scăzută, având în vedere capacitatea portantă a pietrelor (roci granitice și/sau calcaroase sedimentare). Fisurile care s-au produs în rocile buiandrugilor și tavanelor galeriilor se datorează tasărilor diferențiale.

mari care sunt produse prin acțiunea umidității.

Apa care se infiltrează îmbibă rosturile, reducând în consecință consistența și coeziunea dintre elementele componente, ducând la o aplatizare inegală a structurii. Partea care devine mai saturată se deformează mai mult din cauza aplatizării rosturilor sale, producând o tăietură de tip forfecare care fracturează blocurile, în general în apropierea stâlpilor de susținere. Pe lângă aceste note ale inginerului Jorge Marroquín, ar trebui adăugată o informație esențială pentru analiză: Raportul 057-73, din 19 iulie 1973, întocmit de arhitectul Ramiro Salas și arheologul Rosa Mendoza, privind starea de conservare a galeriilor Chavín.

Ca răspuns la un raport trimis de Luis Lumbreras, care denunța prăbușirea parțială a unor galerii cauzată de forțe naturale (sâmbătă, 9 iulie și duminică, 10 iulie), a fost verificată amploarea prăbușirilor. După un tur și o inspecție amănunțită a tuturor galeriilor și a zonei înconjurătoare a sitului arheologic, s-a confirmat că se produceau daune naturale, descriere pe care o reproducem ad litteram mai jos:

1. *„Există o scurgere constantă de apă în toate galeriile, ceea ce a provocat daune grave în multe dintre ele”*

Fisurile din acoperișuri și pereți pun în pericol stabilitatea acestui important Monument, deoarece provoacă prăbușiri parțiale ale pereților și acoperișurilor care formează galeriile.

2. *Se deduce, de asemenea, că greutatea umpluturii, crescută temporar de umiditate, pune o presiune puternică asupra pereților, provocând deplasări sub formă de umflături sau proeminențe, în multe cazuri atât pe pereții galeriilor, cât și pe pasaje, producând o îngustare considerabilă în raport cu podelele și tavanele.*
3. *Aceeași greutate (umplutură deasupra structurii arhitecturale) a produs și crăpături și fracturi mari, atât în pereți, cât și în plăcile care alcătuiesc acoperișul.*
4. *Toate aspectele formează un set care acționează împotriva structurilor și stabilității generale a clădirii, făcând necesară efectuarea urgentă a unor lucrări de consolidare a elementelor structurale și apoi a unor studii detaliate privind rezistența materialelor și tot ceea ce ține de conservarea acestui monument"* (Salas și Mendoza, 1973).

Observați în fotografia din stânga sus fracturarea rocilor care formează buiandrugul și acoperișul, cauzată de tasarea diferențială. În fotografia din dreapta sus, observați fracturarea buiandrugurilor din cauza greutății crescute a materialelor și a umezelii provenite din infiltrații. În stânga, observați cum prăbușirea umpluturii interioare creează un gol în miez.

4.4 Acțiunea de umplere aluvionară

Când plouă, umplutura aluvială absoarbe apa și îi permite să se filtreze prin stratul central compactat, prevenind evaporarea, reținând umezeala și crescând considerabil greutatea supraîncărcării. Această umplutură aluvială umedă poate cântări peste 2.000 kg/m³.
Suprasarcina provoacă strivirea rosturilor, producând un dezechilibru al forțelor gravitaționale, care se recuperează atunci când rocile se rup sau pereții care acționează ca ziduri de sprijin se deformează.

Plan de Manejo de Chavín de Huántar - Sección I, Capítulo 1.
Ministerio de Cultura

Vista que muestra el relleno aluvial en la capa superior de la terraza que actúa como una sobre carga que por efecto de las depresiones del terreno facilitan el escurrimiento de las aguas de lluvia.

4.5 Canalizări

Construcția acestui Complex Arheologic a fost concepută ținând cont de topografia terenului. Din acest motiv, canalele de ventilație și drenaj au fost proiectate astfel încât apa de ploaie să nu reprezinte o problemă pentru locuitorii din zonă.

Canalele de drenaj au o secțiune transversală mai mică în secțiunile superioare și o secțiune transversală mai mare în secțiunile inferioare, astfel încât proiectarea lor a fost concepută pentru a transporta un volum mai mare de apă pe măsură ce converg mai multe canale mai mici. Este foarte important să se restabilească serviciile oferite de canalele de drenaj al apelor pluviale; acest lucru previne acumularea apei în interiorul galeriilor.

Pentru vizualizarea direcției de curgere sunt necesare planuri care să prezinte canale de ventilație și drenaj cu cotele indicate. În zonele exterioare, trebuie evitate golurile, adânciturile și adânciturile din teren pentru a preveni acumularea apei de ploaie. Aceste zone trebuie umplute cu material pregătit, compactat în straturi până la obținerea unei suprafețe care facilitează scurgerea apei, direcționând pantele spre zonele mai joase fără a afecta clădirile. Această lucrare este esențială deoarece orice lucrare de consolidare va fi ineficientă dacă problema drenajului nu este rezolvată.

Conductă de ventilație. Observați fisura din placa acoperișului, în ciuda luminii slabe. Această fisură este cauzată de tasarea diferențială.

4.6 Calitatea rocii

Un factor de deteriorare este diferența de consistență a rocilor atunci când sunt expuse la intemperii; există mai multe tipuri de roci care diferă prin compoziție, extracție geologică, culoare, textură etc., care sunt grav afectate de umiditate și intemperii.

Această diferență de comportament afectează sistemul constructiv; slăbiciunea unui bloc situat la bază provoacă ruperea blocurilor superioare.

Observați calitatea rocii, care este afectată de umiditate, provocând ruperea plăcii subțiri superioare.

4.7. Scurgeri de apă de ploaie

Scurgerile de apă de ploaie apar din diverse motive: fie din cauza acoperișurilor defecte, a spațiilor fără ventilație, fie din cauza condițiilor solului sau a defecțiunilor din pământ care permit apei să curgă [XXVIII].

[XXVIII] Raport nr. 001/CAZH, „Diagnoza superficială a Monumentului Chavín de Huántar”, întocmit de Carlos Zapata, conservator al CIICR, ianuarie 2018.

Piață circulară: depresiunea din teren facilitează acumularea de apă, care apoi se filtrează în interior, slăbind zidurile de sprijin.

Umiditate în interiorul galeriei cauzată de picurare. Stratul superior reține apa care se infiltrează în interior prin miezul umpluturii.

Depresiunea din teren permite acumularea apei, care apoi se filtrează prin percolare în structuri .

5. FACTORII DE ALTERARE A PIETREI

Descrierea petrografică a fost realizată pentru a determina o serie de proprietăți fizice ale rocilor utilizate în construcția monumentului arheologic Chavín. Aceste proprietăți au servit ca indicatori pentru diagnosticarea problemelor patologice care afectează structura pietrei, permițându-ne să facem judecăți informate cu privire la durabilitatea și stabilitatea acesteia. Diagnosticarea diferitelor patologii prezente în pietrele monumentale a fost esențială pentru înțelegerea stării de conservare a rocilor care formează parte din structura arhitecturală a monumentului arheologic.

Raportul descrie, de asemenea, unele dintre originile patologiilor care sunt ușor evidente și acționează ca factori de alterare, inclusiv caracteristicile petrofizice ale materialelor rocoase și durabilitatea acestora, care joacă un rol fundamental în conservarea patrimoniului. În acest sens, raportul documentează trei varietăți de rocă utilizate pe scară largă în cadrul parcului arheologic Chavín:

Calcarul care alcătuiește sistemul de plăci este situat la nord de Poarta Falconidelor, în Sectorul A. Această rocă din epoca miocenă este nummulitică, iar o mare parte din ea este acum abandonată. Piatra galeriilor este în mare parte gresie cuarțoasă din epoca eocenă, originară din districtele Chavín și San Marcos. Această rocă a fost utilizată pe scară largă în zonă și poate fi văzută în fundațiile caselor din satul Chavín, precum și în unele construcții din sectorul cunoscut sub numele de La Banda. Piatra slefuită a zidurilor

Este de natură granitică, a cărei varietate

Ministerio de Cultura

depinde de amplasarea în locuri reprezentative pe diferiți pereți ai sectorului A al complexului

5.1 Caracteristici petrografice

Înainte de a detalia reflecțiile și analiza profesorului Cano asupra calităților și comportamentului fizico-mecanic al pietrelor, este interesant să reamintim observațiile perspicace ale lui Middendorf (1974: vol. III, 77). *„Pietrele folosite în construcții sunt blocuri mari cioplite, fie din ardezie calcaroasă din straturile de rocă ale văii, fie din granit. Fețele și muchiile blocurilor de granit sunt încă netede și ascuțite, dar pietrele calcaroase, care, fără îndoială, au fost și ele prelucrate, sunt…"*

Lespedea de calcar situată la nord de intrarea în Falconide prezintă factori patologici, cum ar fi fisuri, crăpături și îmbinări datorate decalcificării cauzate de apă și oboseala pietrei .

în unele părți grav afectate de efectele eroziunii.

Între pietre era un strat de mortar sau lut. Partea superioară a zidului înalt de 11-12 metri s-a prăbușit și nicăieri nu se mai văd urme de cornișe sau parapete.

arheologic, printre varietăți fiind următoarele: adamelit, monzonit și granodiorit.

a. Calcar nummulitic de culoare albastru-gri închis, cu aspect masiv, microcristalin, remarcabil prin prezența fosilelor (nummulite). Roca este compactă, coerentă și relativ omogenă. Aceste unități litice sunt bogate într-un sistem fosilifer de nummulite, care sunt încorporate într-un strat de particule de gresie calcaroasă. Apa pătrunde în acest strat pentru a ajunge la miezul pietrei, dizolvând matricea calcaroasă. Starea sa de conservare este satisfăcătoare; baza prezintă umplutură de ciment, rezultat al unei intervenții contemporane.

Componenta esențială este calcitul, prezent sub formă de vene. Textura este clastică, susținută de granule, cu fosile mari (nummulite) proeminente. Interstițial, apare o matrice nisipoasă cu prezența micritei și, în unele zone, a cimentului spatic.

Structură litică calcaroasă cu vene de calcit care apar sub formă de dungi albe sau jaspi, în partea centrală prezența fosilelor care se întrepătrund în matricea rocii, puternic alterată de umiditate.

Textura calcarului Chavín dezvăluie nummulite interpenetrante încorporate într-o matrice nisipoasă. Această piatră are o capacitate scăzută de absorbție a apei, rezultând o degradare lentă și prezența fracturilor concoidale sub formă de claste. Gradul de absorbție liberă a apei în timp ar trebui determinat, dar în timpul procesului de diagnosticare s-a observat evaporarea apei la o anumită temperatură ambientală. Analiza suplimentară a acestor teste este necesară pentru a obține o uscare maximă în condiții ambientale. Aceasta indică o desorbție liberă, oferind o înțelegere mai completă a retenției de apă, o proprietate care ar fi utilă pentru consolidarea unităților litice. În prezent, aceste unități se află într-o stare de degradare, fiind supuse expunerii bruște la mediu în timpul lucrărilor de cercetare și/sau restaurare. Întreținerea structurii litice de către cei responsabili de protejarea patrimoniului este inadecvată.

Proba de calcar examinată prezintă o proporție redusă de goluri, care sunt situate în principal în matricea nisipoasă ce acționează ca rocă gazdă pentru structura fosiliferă și, în special, în fracția micritică. Pierderea de masă suferită de calcar în examinare este relativ mică cu ochiul liber, datorită decalcificării prezente în majoritatea blocurilor de calcar. Cu toate acestea, o analiză macroscopică detaliată și testele acustice cu un stetoscop indică prezența golurilor (cavităților) în interiorul blocurilor din cauza pierderii de calciu, cauzată de dizolvarea continuă pe care o suferă în timpul ciclurilor ploioase.

Un alt factor de degradare este eflorescența sărurilor solubile pe care blocurile o prezintă odată cu schimbarea temperaturii, în care se observă cristalizarea.

Plan Director Proyecto Qhapaq Ñan - Sección I, Capítulo 1.
Ministerio de Cultura

Alterarea suprafeței este imperceptibilă cu ochiul liber, dar la o inspecție mai atentă oferă o altă lectură a severității alterabilității și durabilității care afectează fiecare dintre aceste elemente litice din cauza halourilor de săruri rămase atunci când elementul lichid se evaporă.

b. Gresie cuarțoasă feldspatică de culoare gri-gălbuie, cu aspect granular difuz și heterometrie granulară marcată. Roca este relativ omogenă, compactă și coerentă.

Gresie cuarțoasă cu conținut ridicat de sare și umiditate provenită din absorbția capilară prin mortar, aceste blocuri de piatră sunt delicate datorită procentului ridicat de rosturi și sfărâmări cu modificări ale matricei .

Componentele esențiale sunt cuarțul și, în cel mai mic procent, feldspații. Calcitul și dolomita sunt observate în proporții minime.

Cloritul este prezent și sunt identificate unele minerale argiloase, în principal ilitul, provenind probabil dintr-un mortar puternic alterat. Textura este detritică cu granulație medie, cu suport granular, cimentată în principal de cuarțit, ușor orientată și bine tasată.

Gresie roșiatică, puternic alterată din cauza umidității mediului .

Gresie situată lângă conductele de ventilație, în interiorul galeriilor piatra capătă o nuanță gălbuie datorită conținutului de sare care influențează comportamentul fierului .

Printre granulele mai mari se pot observa fragmente de granit și siltstone cu un conținut ridicat de fier, care conferă rocii o nuanță gălbuie datorită oxidării fierului în matrice. Acest fenomen se observă la pietrele situate în interiorul galeriei, în timp ce la exterior nuanța este ușor roșiatică din cauza dizolvării oxidului feric.

În aspectul macroscopic al gresiei Chavín, se observă o anumită heterometrie a granulometriei, precum și prezența porilor, ceea ce îi conferă proprietatea de a absorbi un conținut ridicat de apă. Cimentul se găsește frecvent ca fază de legătură între granulele detritice.

Roca sedimentaria triturada debido al comportamiento mecánico, existen perdida de gran parte de la matriz con diaclasas, fisuras, oolitización superficial, descalcificación y alterabilidad aguda; a través de las fisuras se observa que migra el agua con alto contenido de sales de la parte posterior.

Calcit, cu granule de dimensiuni medii. În unele zone se observă și minerale de clorit și caolinit. Roca prezintă goluri abundente, situate în principal în zone cu porozitate ridicată și spații intergranulare.

Durabilitate: proprietăți de îngheț
Pierderea de masă a rocilor este semnificativă. Aspectul exterior al pietrelor a fost considerabil modificat, până la punctul de a pierde o parte din matrice cu eflorescențe de cristalizare a sării, atât în interiorul galeriilor unde în prezent există scurgeri mari din depozitul aluvial, cât și pe aspectul exterior al blocurilor de piatră din pereții sectorului A, NV.

Din cauza matricei extrem de poroase, pietrele au început să piardă material, granulă cu granulă, în ciclurile recente. Pe suprafața pietrelor sunt vizibile și mici vezicule, care în cele din urmă se rup, accentuând și mai mult pierderea de material. Cu toate acestea, cantitatea finală de material pierdută nu a fost luată în considerare, chiar dacă acest fenomen a devenit mai pronunțat în ultimii ani. Observațiile vizuale pentru diagnosticare au relevat că suprafața mai multor pietre prezintă o coroziune semnificativă, indicând o formare recentă.

Roca situată la baza feței nordice a sectorului A prezintă alterare cu exfoliere a matricei datorită acumulării apei cu un conținut ridicat de sare în miez; atunci când sărurile solubile cristalizează la suprafața pământului, acestea provoacă acest tip de deteriorare la un procent mare din pietre, ca o consecință a obstrucției drenurilor .

c. Granitul este evident prin frumusețea exotică observabilă în pereții sectorului A, spre sudul portalului Falconidelor, cu o nuanță de culori ce prezintă mineralele constitutive ale rocilor granitice, precum cuarțul, feldspatul și mica, unitățile litice datorită frumuseții pe care o prezintă fiind situate în sectoarele de cea mai mare prezență din cadrul monumentului, cum ar fi scara imperială a pieței circulare, obiect al prezentei evaluări pentru diagnosticarea durabilității și stabilității complexului arheologic.

Așa cum s-a observat prin intermediul litologiei, rocile care constituie principalul element arhitectural al zidurilor Chavín oferă o priveliște spectaculoasă asupra monumentului, care a suferit metamorfism, ajungând la facies granulit. Acest lucru a afectat semnificativ textura, granulația, mineralogia, duritatea și culoarea rocilor zidului. Culorile extrem de atractive și frumoase conferă o patină unică, cu tonuri variind de la negru (mucegai), galben (limonit), roz, roșu (hematit) și gri (biotit feldspatic), cu granulații care variază de la mediu la grosier. În straturile intermediare ale zidului, acestea sunt compuse din roci granitice bandate și foliate cu o textură faneritică cu granulație grosieră, variind în culoare de la gri-albicios la rozaliu, culoare dobândită prin alterare. Toate aceste fenomene fac ca structura litică să fie din ce în ce mai puțin stabilă.

Procesul distructiv care afectează rocile din Sectorul A al complexului arheologic Chavín a dus la modificări ale structurii și compoziției acestora. Mai exact, s-a observat dezintegrarea fizică și descompunerea chimică a rocii care formează pereții, cu o acumulare

de material detritic la baza pereților. Meteorizarea chimică, care este, de asemenea, mai pronunțată în Sectorul A al sitului arheologic, este cauzată de procese ciclice care implică apa și gazele atmosferice, cum ar fi compușii oxigenului și dioxidului de carbon.

Rocile situate la sud de partea centrală a Sectorului A se dezintegrează rapid din cauza acestui tip de alterare. Granulele minerale își pierd coeziunea și se dizolvă sau se desprind din cauza lipsei de întreținere, cum ar fi îndepărtarea vegetației, îmbunătățirea mortarului și curățarea deșeurilor organice lăsate de alpaca. Este important de înțeles că structura litică este foarte delicată, deoarece nu are capacitatea de a se mișca pentru autoprotecție. Prin urmare, este supusă acțiunii directe a agenților fizici, cum ar fi dizolvarea, care încorporează moleculele unui solid într-un solvent precum apa.

Prin acest sistem s-a produs umflarea rocilor granitice, fenomen care se manifestă și în cazul varietății de roci prezente în monument, atacate de sărurile rămase atunci când apa care le conținea în soluție s-a evaporat după spălarea pe parcursul parcurgerii suprafeței acoperișului.

Umflarea descrisă mai sus este procesul prin care apa se combină chimic cu compoziția cristalografică a rocii granitice situate în zone ceremoniale strategice ale sitului arheologic. Acest fenomen face ca moleculele de apă să pătrundă în rețelele cristaline ale rocilor, generând o presiune care mărește volumul, în unele cazuri rezultând o alterare de până la 50%. Când aceste materiale transformate se usucă din cauza evaporării, se produce efectul opus: contracția și crăparea suprafeței, producând praful observat la baza zidurilor de piatră.

Conform celor observate în procesul de monitorizare, s-a verificat alterabilitatea în rocă cauzată de hidratarea cristalografică și s-a verificat și oxidarea care are loc datorită acțiunii oxigenului, atunci când acesta este eliberat în apă.

Acțiunea biologică nu poate fi ignorată, deoarece componentele minerale ale rocilor granitice sunt afectate de acțiunea substanțelor azotate eliberate de organismele vii, cum ar fi acizii nitrici, amoniacul și dioxidul de carbon, sulfații etc., prin deteriorarea stabilității și

Muro del sector A, ubicado al sur de la portada de las falcónidas, construido con rocas de diferente naturaleza, como graníticas (negruscas) y areniscas (rojizas), también esta combinación altero el mecanismo de comportamiento entre estas dos unidades líticas soportando mayor alteración las areniscas por la alta porosidad que presentan en la matriz.

coeziune cristalografică, sporind acțiunea erozivă a apei.

Trebuie menționat că azotul produs de aceste excreții și contactul cu apa în timpul sezoanelor ploioase generează acizi, amoniac, nitriți și alte produse care alterează coeziunea cristalografică a rocii.

5.2 Caracteristici și patologii prezente în roci.

Acest raport prezintă un studiu al patologiei care afectează elementele litice ale Complexului Arheologic Chavín. Analiza diferitelor leziuni și procese patologice relevă cauzele și simptomele acestora, ceea ce este esențial pentru determinarea stării de conservare a structurii de piatră a monumentului. De asemenea, va fi utilă în analiza adoptării unor măsuri preventive în cadrul proiectului, evitând astfel apariția unor noi patologii litice în viitor. În cele din urmă, este necesar să se stabilească mecanisme adecvate pentru proiectarea întreținerii în fiecare caz, facilitând conservarea și durabilitatea monumentului prin conservare planificată.

În evaluarea unităților litice se vor aplica criteriile referitoare la „rippabilitatea" lor (capacitatea de excavare), determinată de cercetători pe baza prezenței acestui monument, și la „friabilitatea" (capacitatea de fisurare), rezultată în urma excavațiilor în care este accentuată erodarea accelerată a rocilor. În unele cazuri, se va folosi termenul geotehnic „rocă moale" pentru a desemna pe cele cărora le lipsesc proprietățile menționate anterior.

Săpăturile arheologice paralele cu structura au cauzat înclinarea bruscă a întregului sistem de ziduri, rezultând o pantă negativă ce afectează în prezent stabilitatea și durabilitatea zidurilor din partea sudică a sectorului A. Totodată, au provocat erodarea elementelor litice, perturbând echilibrul duratei medii de viață a materialului petriș .

Rocile granitice localizate în sectorul Falconid, în urma examinării, se caracterizează prin lipsa lor de omogenitate, prezența discontinuităților, anizotropii interne și natura lor polifazică. Sunt compuse din minerale similare, dar cu texturi diferite, a căror natură face ca fiecare element litic să fie unic. Caracteristicile particulare ale fiecărui element litic au împiedicat parțial interpretările petrofizice necesare în studiile alterologice efectuate pentru diagnosticarea Complexului Arheologic.

Componentele petrografice care vor apărea ulterior definesc caracteristicile petrofizice ale rocii granitice sau așa-numitei roci albe, ceea ce ne permite interpretarea proprietăților sale fizice, cum ar fi textura și mineralogia.

Elementele litice care stau la baza structurii Complexului Arheologic prezintă o relație clară între alterarea chimică a pietrei, dimensiunea medie a granulelor sale și porozitatea intergranulară asociată cu umiditatea. Granitul, component al rocilor magmatice cu textură granulară, posedă numeroși pori mici cu raze de acces mai mici de 0,05 mm, generați de umiditate și hidratarea cauzată de apă, ceea ce duce la litificare și are ca rezultat o porozitate microscopică progresiv patologică. Cu toate acestea, alte pietre carbonatice găsite în extrema stângă a fațadei, calcarele în formă de șoim, cu granule și pori mai mari și porozitate mai mică, sunt mai puțin afectate de aceste procese; în schimb, sunt foarte susceptibile la dizolvarea carbonaților prin ploi acide.

Deși granitul posedă o rezistență naturală extraordinară, care ar trebui să-i permită să îmbătrânească elegant, neglijența, abandonul complet și indiferența atât din partea localnicilor, cât și a celor din afară i-au modificat structura din cauza ploii, a schimbărilor atmosferice, a poluării și a cantității de vegetație care crește pe aceste roci. Toate acestea au perturbat echilibrul natural de rezistență al acestor pietre.

Lipsa de întreținere a monumentului a cauzat proliferarea vegetației în întreaga structură de piatră; există numeroase animale care fertilizează rădăcinile acestei vegetații, astfel încât flora devine din ce în ce mai exuberantă .

Studiul patologiilor din structura litică trebuie să aprofundeze diversele procese de alterare care se dezvoltă pe materialele petrifice ale pereților complexului arheologic. Unul dintre primele aspecte care trebuie înțelese este natura petrografică și caracteristicile fizice ale acestor materiale.

Interrelația dintre fiecare piatră dezvăluie multe despre diversele mecanisme implicate în și care cauzează degradarea unităților litice culturale, ale căror componente petrografice și proprietăți fizice nu pot fi determinate exclusiv prin criterii calitative. Trebuie utilizate tehnici și proceduri stabilite, cu metode adecvate, pentru a cuantifica majoritatea caracteristicilor petrografice și fizice ale materialului rocilor prezente în complexul arheologic. Această cuantificare va permite interpretarea diferitelor grade sau intensități de deteriorare manifestate de pietrele utilizate în construcție, ca răspuns la acțiunea agenților externi.

De asemenea, se face o scurtă trecere în revistă a acelor proprietăți fizice observate în cadrul diagnosticului într-un mod mai direct, care condiționează alterabilitatea rocilor din Chavín, la rândul lor fiind citate exemple referitoare la pietrele utilizate în Complexul Arheologic.

În ceea ce privește caracteristicile suprafeței (textura) observate în cadrul diagnosticului, este necesară o analiză a spațiilor goale, porilor și fisurilor. Acestea formează așa-numitul sistem poros, care este intim legat de circulația fluidelor în interiorul lor; ceea ce condiționează o serie întreagă de proprietăți hidrice precum: absorbția și desorbția apei, sucția capilară, permeabilitatea la vapori, expansiunea hidrurilor, proprietăți care, la rândul lor, condiționează procesele de alterare și degradare fizico-chimică a structurii litice.

5.3 Mineralogie

În ceea ce privește mineralogia, va fi necesară evidențierea naturii chimice a componentelor sale prezente, precum și a procentelor acestora, deoarece ambele aspecte influențează decisiv comportamentul materialului în fața agenților externi, cum ar fi schimbările atmosferice.

Zona încadrată are un conținut de umiditate salină; sărurile par a fi organice mai degrabă decât solubile, după cum o demonstrează aspectul onctuos și necoerent al suprafeței pietrei și substanța adamantinoasă de pe mortar, căruia îi lipsește orice coeziune. Un studiu riguros este necesar deoarece unitățile litice sunt puternic alterate de diverse procese .

a. În timpul procesului de diagnosticare, determinarea culorii a relevat o preocupare semnificativă cu privire la schimbarea tonurilor mai multor secțiuni ale peretelui adiacente șoimilor. Această culoare este o proprietate care permite compararea și diferențierea potențialelor modificări ale pietrei, pe baza nuanțelor variate, de la onctuoase la adamantine și mătăsoase, ale peretelui situat la nord de portalul șoimului din Sectorul A. Culoarea este o caracteristică fizică accentuată și dominantă în unitățile litice ale peretelui principal din Sectorul A și variază în funcție de timpul de expunere a pietrei la intemperii, așa cum se observă la pietrele monumentului. Acesta este considerat un factor în deteriorarea pietrei. În plus, culoarea pietrei diferă între diferite secțiuni, ceea ce trebuie luat în considerare. Această măsurătoare va fi esențială în evaluarea pietrelor, având în vedere că multe dintre ele prezintă modificări substanțiale față de culoarea lor originală.

b. Greutate specifică. Porozitate

Se observă că porozitatea deschisă a rocii granitice este mai pronunțată în sectorul A. O mare parte din unitățile litice prezintă o structură spongioasă, direct legată de proprietățile apei; în mod specific, mișcarea apei în cristalele de feldspat este considerată un factor de alterare cristalografică. Prin urmare, întrucât apa este unul dintre principalii agenți care influențează deteriorarea pietrelor, porozitatea deschisă ar trebui considerată o măsură preliminară a susceptibilității unităților litice la alterare și ar trebui luată în considerare pentru conservarea lor viitoare.

c. Proprietățile apei

Comportarea elementelor litice de natură granitică din sectorul A, în fața apei lichide sau sub formă de vapori, influențează pierderea și degradarea mineralelor matricei granitice a sectorului A, a frontisului falconidelor.

Diagnosticul recomandă includerea studiului fenomenelor de transport al fluidelor în mediile poroase nesaturate ale rocii granitice a întregului monument, datorită oboselii prezente într-o mare parte a unităților litice care formează arhitectura Complexului Arheologic.

Cele mai observate proprietăți, și cele atribuite misiunii de diagnosticare a unităților structurale litice, element fundamental de susținere a monumentului, sunt patologii care produc alterare, fiind luați în considerare următorii factori:

- Absorbția apei
- Desorbția apei
- Aspirație capilară
- Permeabilitatea la vapori de apă
- Expansiunea apei.

d. Rata de absorbție a apei. În unitățile litice care alcătuiesc pereții de granit se observă un conținut ridicat de apă în condiții normale, datorită mai multor factori: traiectoria dezordonată a pereților, mulți dintre ei prezentând semne de prăbușire; panta negativă și haosul existent în partea superioară, care acționează ca o înveliș natural, compus din material aluvial, așa cum s-a explorat în sondajele efectuate în scopuri de cercetare, care...

actualmente presentan oquedades profundas por la mala o nada de cubierta, los que vienen a contribuir de forma significativa al deterioro progresivo de los materiales pétreos.

e. Desorción de agua: Velocidad de evaporación. Fenómeno que fue apreciado entre las 2:00 y 4.00 de la tarde en un día seco sin lluvias donde se observó desprendimiento de vapor de agua que causa y provoca daños irreversibles en la piedra granítica del muro del sector A, debido a la velocidad de absorción del agua y su posterior secado (evaporación) en la última etapa de este fenómeno, se observó cristalización de sales solubles en forma de aureolas con la consiguiente formación de eflorescencias en la superficie lítica.

f. Propiedades térmicas

Los materiales pétreos del complejo arqueológico están expuestos a la intemperie. Por ello resultan afectadas por cambios bruscos de temperatura en forma de ciclos térmicos diurnos o estacionales, en determinadas piedras en el interior de las galerías se dejan sentir los que a su vez generan patologías características y coadyuvan al desarrollo de otras. Tal es el caso de las desplacaciones generadas en las vigas de la galería de las columnas.

g. Porosidad

Se observó como el crecimiento de los poros por desgaste de la matriz del elemento lítico provocó la formación de una textura esponjosa con permeabilidad al vapor de agua y eflorescencia de sales.

Así pues, la dilatación térmica diferencial que se suscita en la matriz de la mayoría de las piedras que integran la estructura del

Monumentele își modifică starea fizică și contribuie la generarea și dezvoltarea de noi căi prin care umezeala pătrunde în interiorul pietrelor, ocupând treptat o suprafață mare din pereții structurii de granit.

h. Porozitate

S-a observat cum creșterea porilor datorită uzurii matricei elementului litic a cauzat formarea unei texturi spongioase cu permeabilitate la vaporii de apă și eflorescență de săruri.

Astfel, dilatarea termică diferențială care are loc în matricea majorității pietrelor care alcătuiesc structura monumentului modifică starea fizică a acestuia și contribuie la generarea și dezvoltarea unor noi căi de pătrundere a umidității în interiorul pietrelor, preluând treptat un sector extins în pereții structurii de granit.

O placă de calcar cu fisuri și fracturi, umplută cu mulți ani în urmă cu ciment și nisip, care acționează ca agent degradant asupra structurii calcarului. De remarcat faptul că în spatele cimentului rămâne o pulbere albicioasă de săruri, creând o cavitate destul de mare și degradarea consecventă a rocii .

pentru stabilitatea rocilor, inclusiv a calcarului.

6. FACTORII DE IMPACT ȘI ALTERAREA BIOTICĂ

6.1 Metodologia studiului

Metodologia utilizată a implicat programarea

Crecimiento de poros con desprendimiento de costras debido a la eflorescencia de sales solubles sobre la porosidad abierta, creada por la humedad debido a filtraciones que se multiplican en el interior de las galería.

Problema care agravează degradarea calcarului sau a plăcilor întunecate din partea stângă a coloanelor se datorează ploilor acide și formării crustelor prin decalcificarea rocilor. carbonați și biodegradarea alterată de acțiunea acidului sulfuric generată de prezența cimentului, un compus agresiv

mai multor vizite la Monument, în principal în timpul zilei și într-o măsură mai mică noaptea. În timpul zilei, s-au efectuat vizite la fiecare dintre clădiri, structuri, galerii și împrejurimi pentru a înregistra flora și fauna de acolo. În plus, în timpul vizitelor din timpul zilei, s-au încercat localizarea coloniilor

rezidente și a locurilor de adăpostire nocturnă în cadrul complexului, fie prin observare directă, fie prin detectarea excrementelor de vertebrate (în special păsări și mamifere). Numărările și identificarea speciilor au fost efectuate și la ieșirile din adăposturile de zi, utilizând observația directă.

Metodele de eșantionare au constat mai întâi în căutări generale, cu căutări riguroase pe timp de zi și noapte în diferitele habitate disponibile (în vegetație, sub pietre, sub așternut de frunze, printre pietre, în rădăcini, sub trunchiuri, sub și pe scoarța copacilor, în vizuini). Și în al doilea rând, în transecte vizuale și de îndepărtare, amplasate aleatoriu, pentru a determina acoperirea vegetală, cu transecte de 20 x
2. În fiecare transect au fost căutate reptile, nevertebrate, păsări și urme de probabile mamifere.

Pentru a identifica cu exactitate speciile de animale, unele au fost capturate, iar altele au fost observate cu binocluri SWIFT de 7x35 în adăposturile lor, inclusiv în zonele pe care le folosesc ca locuri de trecere, locuri de hrănire și adăpare, locuri de cuibărit și locuri de odihnă. În timpul nopții, întreaga zonă a fost studiată pentru a înregistra animalele care se refugiază sau folosesc structuri ca adăposturi permanente.

Pe de altă parte, evaluarea floristică a fost efectuată în sectoarele A, B, C și Piața Circulară, ca parte a diagnosticării stării actuale a sitului și a împrejurimilor sale. Acest studiu a fost realizat asupra structurilor și suprafețelor, precum și asupra galeriilor și drenurilor. Scopul acestei diagnosticări a fost de a înregistra starea actuală a monumentului și a împrejurimilor sale pentru a defini procesul de biodeteriorare și, pe baza acestuia, a sugera strategii pentru dezvoltarea profilurilor de mediu și conservare monumentală. Am desfășurat următoarele activități:

1. Inventarul florei din interiorul și exteriorul sitului arheologic.

2. Determinarea taxonomică și cartarea populațiilor de floră.

3. Inventarul speciilor de floră care servesc drept protecție și cadru peisagistic al sitului.

4. Caracterizarea activității ierbii kikuyu *(Pennisetum clandestinum) și* a altor elemente de floră și microfloră, asupra structurii construcției litice, cu accent pe alterarea superficială a pietrei.

Kikuyo (Pennisetum Clandestinum)

6.2 Biodiversitate

Într-adevăr, monumentul este înconjurat la nord, est și sud de mici crânguri sezoniere, care prezintă două straturi: o vegetație rară de arbori și o vegetație densă de arbusti și ierburi. Printre cele mai comune specii de arbori se numără eucaliptul și capulița. Cei mai comuni arbuști includ murul și chilca.

În ceea ce privește fauna, există o varietate abundentă de insecte, arahnide și păsări care frecventează aceste crânguri din jurul structurilor prehispanice. În interiorul structurilor, în special în galerii, există o faună bogată de fluturi, păianjeni și o populație semnificativă de liliac vampir comun; cu toate acestea, aceștia nu reprezintă o amenințare. În orice caz, păianjenii pot provoca disconfort persoanelor care intră în aceste zone, deoarece sunt expuși la mușcături. Prezența liliecilor vampir a fost detectată în două locații: una cu o concentrație mare (Galeria Las Rocas), iar cealaltă (Galeria de Est a Platformei de Sud), aparent ocazional.

Datorită forțelor naturii, activității umane și caracteristicilor sale inerente, monumentul a favorizat stabilirea și dezvoltarea unei biote considerabile, dintre care unele specii sunt tipice zonei. Această biotă include o gamă diversă de floră și faună.

În cadrul florei, găsim două tipuri: una care a prins rădăcini chiar pe monument și alta care îl înconjoară. Primul tip constă din vegetație erbacee, în special iarbă kikuyu, mușchi, plantaginã și satâri. Flora înconjurătoare prezintă eucalipți care formează o barieră și un gard perimetral, precum și tufișuri de chilco, mure și capulí. În mod similar, fauna include două tipuri: una care se găsește chiar pe monument, cum ar fi liliecii vampiri, păianjenii și fluturii din galerii; și un alt tip extern, unde melcii și diverși fluturi sunt proeminenți. Flora înconjurătoare este caracterizată de păsări, inclusiv sturzi, diverse păsări cântătoare și porumbei; șopârle și fluturi.

Prin urmare, în cadrul biotei înregistrate, a fost determinată existența a 113 specii, dintre care 56 aparțin florei și 57 faunei, grupate în diverse categorii taxonomice.

Specii, genuri, familii și ordine de floră și faună înregistrate în Monumentul Arheologic Chavín (august 2006).

Biotă	Categorii taxonomice			
	Specii	Genuri	Familii	Comenzi
Floră	56	74	30	22
Faună	57	58	46	22
Total	113	132	76	44

Anexa 1 enumeră denumirile științifice și comune ale fiecăreia dintre speciile înregistrate, precum și plasarea lor în cadrul grupelor taxonomice respective. În acest proces, am codificat fiecare dintre pietrele care alcătuiesc sectoarele programate pentru a identifica deteriorarea cauzată de elementele biologice (floră și microfloră). În mod similar, am procedat la evaluarea galeriilor Labirinturi, Captive, Consolă Dublă, Coloane/Grinzi, Dulapuri, Scoici, Lilieci, Ofrande, Scara Marino González, Lanzón, Nebunul, Punctul de Observație și Pietre Sculptate, datorită valorii lor diagnostice.

Studiul vegetației identifică o acoperire vegetală redusă de 23,5%. Cu toate acestea, există unele zone cu acoperire relativ ridicată, cum ar fi Zona Sudică și Zona Nordică, cu valori de 44,8%, respectiv 39,6% (Tabelul 2). Aceste valori se datorează prezenței pădurilor riverane în aceste zone, deoarece acestea se învecinează cu râurile Mosna și Wacheqsa, respectiv. În plus, sunt prezenți eucalipți și pini, alături de vegetație tipică stepei andine și cursurilor superioare ale văilor interandine. Aceasta explică diferența semnificativă față de alte zone, cum ar fi Zona Vestică, care...

0,6%, situație datorată faptului că această zonă se învecinează cu fațada Monumentului, iar împreună cu drumul este și zona cu cea mai mare acțiune antropică (construcția de birouri, camere, recepție și zonă de odihnă a turiștilor etc.).

În ceea ce privește clădirile acoperite în mare parte cu sol, acestea au oferit habitat atât pentru floră, cât și pentru faună. Solul în sine oferă o oarecare protecție, deoarece rădăcinile plantelor absorb umezeala, în special din ploaie, împiedicând infiltrarea completă a apei. Acest lucru este sporit și mai mult de acțiunea mușchilor, care acționează ca niște bureți, reținând apa și eliberând-o treptat, împreună cu alte specii de plante care locuiesc în zonă. Cu toate acestea, unele plante dezvoltă rădăcini foarte lungi care ajung în tuneluri, creând un microhabitat mai potrivit pentru păianjeni.

oriunde s-ar găsi sau unde au fost înregistrate. Pe de altă parte, existența lichenilor, în special sub formă de cruste, pe roci, va perturba structura

6.3 Biodeteriorare

Dintre speciile înregistrate în Complexul Arheologic Chavín de Huántar, s-a stabilit că unele dintre ele se găsesc cu densitate mică, medie și mare, în funcție de sectorul în care se prezintă o acoperire vegetală destul de scăzută,

Ministerio de Cultura

pietrei într-un mod imperceptibil, deoarece acțiunea lor este foarte slabă, lentă, discontinuă și de lungă durată și depinde de condițiile stabilite de climă și de nivelul de poluare din zonă. Lichenii cresc foarte lent în medii extreme; de exemplu, coloniile arctice se extind cu o rată de 2,5 până la 5 cm la fiecare 1000 de ani și sunt, de asemenea, foarte longevivi.

De asemenea, trebuie menționat că lichenii sunt microorganisme care inițiază colonizarea de noi zone, formând noi sisteme naturale prin succesiune naturală; prin urmare, se găsesc frecvent pe roci goale. În plus, sunt bioindicatori ai poluării, fiind foarte sensibili la mici modificări ale compoziției și conținutului normal al aerului; simpla lor prezență indică faptul că situl arheologic menține în prezent condiții favorabile pentru susținerea și dezvoltarea vieții vegetale și animale. Unele ferigi și multe specii de angiosperme se găsesc în clădiri și structuri, în general în crăpăturile dintre pietre. Iarba kikuyu este un exemplu notabil, iar în unele zone sunt prezente și plantanul, satârul, Solanum, Cylindropuntia, Fourcraea etc. Deși în unele zone se găsesc puține exemplare (Tabelul 03), aceste specii provoacă o oarecare deteriorare. Deoarece au rădăcini pivotante (ca majoritatea plantelor) sau rădăcini rizomatoase (ca ferigile și iarba kikuyu), ele exercită presiune între pietre, creând în cele din urmă o mică umplutură. Această umplutură servește ca sursă de hrană în perioadele de lipsă. Totuși, modificarea este imperceptibilă, deoarece are loc în general în interiorul deschiderii și nu este vizibilă. Chiar și așa, ea modifică umplutura dintre pietre.

Lichenii și ferigile afectează suprafețele pietrelor, generând procese biochimice ireversibile .

Fauna existentă nu creează, în general, situații care să diminueze valoarea monumentului; cu toate acestea, se pot menționa melcii, deoarece își lasă amprenta de-a lungul mișcărilor lor. Această amprentă constă dintr-un mucus care, după ce este secretat și expus la mediu, se solidifică, menținând un aspect plastic. Acest mucus perturbă atractivitatea vizuală a structurii pe care o traversează. Prin urmare, poate fi îndepărtat fără a provoca daune structurii.

Pe de altă parte, prezența unei specii de viespe care își construiește coconii, făcuți din pământ, pe pietrele clădirilor pentru a-și depune ouăle și a-și crește urmașii, diminuează, de asemenea, frumusețea construcției. Viespea își lasă coconul pe piatră, distorsionându-i structura, iar acest lucru este problematic mai ales atunci când sunt prezente mai multe viespi, alterând suprafața pietrei. Acest cocon poate fi îndepărtat mecanic fără a deteriora structura pietrei.

De asemenea, a fost observată o specie de furnică neagră care folosește crăpăturile dintre pietrele clădirilor pentru a-și construi cuiburile. În general, folosește găuri preexistente, modificându-le în funcție de umiditatea relativă din aceste microhabitate.

Înregistrările indică faptul că păsările se cocoață ocazional pe părțile superioare ale clădirilor, așa cum este cazul columbidelor (porumbei - Metropellia melanoptera) pe clădirile A, B, D și E, exemplare observate la densitate minimă; o dovadă în acest sens sunt puținele excremente

găsite pe exteriorul clădirilor. În schimb, acest lucru se observă în două galerii, dintre care una, Galeria de Est a Platformei de Sud, servește drept cuibărui pentru paseriforme, cum ar fi trogloditul nordic (Troglodytes solstitialis), care a fost găsit, capturat și eliberat. Prezența excrementelor cu pete albe confirmă faptul că această galerie, împreună cu Galeria Tello, sunt locuri de cuibărui pentru paseriforme. Aceste păsări produc excremente, care, din ceea ce am observat, sunt foarte mici. Cu toate acestea, acest lucru poate duce la producerea de Histoplasma capsulatum, o ciupercă ce se reproduce în fecalele vertebratelor găsite în peșteri sau galerii întunecate. Mai ales în zonele uscate, aceasta generează spori care, dacă sunt inhalați de oameni, pot provoca histoplasmoză pulmonară. În plus, excrementele de păsări, din cauza prezenței acidului uric, au o culoare albă. Când pătrund în pietre, devin dificil de îndepărtat, deoarece formează adesea compuși insolubili cu elementele constitutive ale pietrei. Acest lucru face ca structurile pătate să își păstreze culoarea albă, distorsionând sau diminuând aspectul vizual al lucrării de piatră.

În ceea ce privește mamiferele, liliecii din specia Desmodus rotundus, liliacul vampir comun, au fost găsiți doar în două galerii: Galeria Las Rocas și Galeria de Est a Platformei de Sud. Prima prezintă cea mai mare densitate, formând o populație numeroasă în întreaga galerie, după cum o demonstrează prezența excrementelor întunecate, fluide și sângeroase la intervale regulate. Cel mai mare grup, cu o medie de aproximativ 81 de indivizi, este situat la aproximativ 35 de metri de intrarea în această galerie. Această zonă este caracterizată de o intersecție sau confluență de tuneluri în patru direcții, precum și de denivelări ale tavanului galeriei, creând un mediu favorabil pentru lilieci. Populația medie pentru Galeria Rocas este estimată la 96 de indivizi, intersecția menționată anterior fiind locul unde se concentrează majoritatea populației. În cealaltă galerie, a fost observat un singur individ noaptea, nu ziua.

Această specie, din cauza pierderii habitatului din sistemele naturale ale zonei, și-a găsit refugiul în Canalul Rocas, datorită condițiilor ideale pe care le prezintă.

Totuși, din cauza obiceiurilor lor alimentare, acestea trebuie să provoace un anumit disconfort animalelor din apropiere, precum și faunei sălbatice mai mari. Daunele pe care le provoacă provin din murdăria pe care o creează pe acoperișurile, pereții și podelele galeriei, precum și din mirosul puternic de amoniac emis de excrementele lor. În plus, țipetele pe care le scot atunci când încearcă să părăsească galeria și riscul de mușcături reprezintă o amenințare pentru persoanele care frecventează aceste zone, deoarece sunt potențiali purtători ai virusului rabic. În plus, sunt indirect responsabili de dezvoltarea ciupercii care provoacă histoplasmoza pulmonară.

Rezultate

Inventarierea și determinarea acoperirii și a suprafeței bazale a florei prezente la situl arheologic și în zonele adiacente. Analiza zidurilor, blocurilor și podelelor de piatră din sectoarele externe ale sitului Chavín, precum și a mediilor sale interne, ne-a permis identificarea a 39 de specii de plante. Aceste 39 de specii sunt reprezentate în următoarele taxone: 1 lichen, 2 briofite, 2 pteridofite și 34 de angiosperme, pe care le descriem mai jos.

Exteriorul clădirilor este supus efectelor atât anumitor specii de plante, cât și de animale. Printre plante, iarba kikuyu, plantainul, lichenii și mușchii sunt comune; iar printre animale, furnicile, melcii și uneori cuiburile de viespi sunt frecvente. În plus, există impactul direct al prezenței umane în fiecare dintre zonele desemnate vizitatorilor.

Numărul mediu de indivizi de *Desmodus rotundus* (liliac vampir comun) în Canal Rocas, în eșantionări succesive, în trei zile diferite (august 2006).

			Indivizi de *Desmodus rotundus*		
			Puncte totale	Galerie totală/Eșantionare	Galerie medie
Eșantionare Făcut	Primul	Intersecție	103	118	96
		Alții	15		
	al doile	Intersecție	68	76	
		Alții	8		
	al 3-lea	Intersecție	72	93	
		Alții	24		

Evaluarea biodeteriorării pe sectoare și factori în procente (%). Pereți exteriori: zone afectate

Sectoare	Sectorul A						Sectorul B	Sectorul C	Sector
Factori	Nord %	Sud %	Acest %	Falconid %	Vest %	Scară González %	Lanzón %	Structura Nord %	Pătrat Circular %
Carbonați	2.07	--	--	—	1,00	20.00	--	5.15	0,83
Chimic	3,72	2.16	0,47	38,23	5.31	—	1,72	12.37	56,67
Ciupercă	9,50	24.13	19.08	29,41	28,69	70,91	10.34	42,27	78,33
Licheni	12,81	12,81	6,64	39,71	6,97	20.00	0,86	13.40	0,83
Floră	12,81	11.15	7,86	4.41	10,61	20.00	12,93	17.53	14.17
Kikuyo	6,61	3,66	2,53	—	5.31	9.09	--	—	14.17
Biodeteriorar	2.48	1.33	0,37	32,35	2.16	10,91	1,72	7.22	10,83

Anexo 1. Cuadro Resumen: Florísticas Species

Divizie	Comanda	Familial	Gen	Specii	Nume comun	Sector
Licheni	CORALE	CORACEAE	*Cota*	*Ctaa tp.*		A, B, C, D
Briofite	BRYALES POLITRICHALE S.	BRYACEAE POLYTRICHACEAE	*Bryyui* *Pvlytndnmi*	*Bayum tp .* *Itlytaiuhum tp.*	„musg” Oh" „musg o”	A, B, C, DA
Pterydophyta	POLIPODIALE	POLYPODIACEAE	*Adiad* *nm* *Aptem* *nm*	*Adladtum tp.* *Aplrdium tp.*	„helech” Oh" „helech” Oh"	O O
Angiosperme	CENTROSPERMNU	NYCTAGINACEAE	*Boerhcuwia*	*Btrahaavia uaaibara*	"stai"	o
		AMARANTHACEAE	*Ateraumthem* *Anaratóhus*	*Atradadthraa ptraigpdt* *Amaaadthut hybaidut*	„moradilla” „bufniță”, „ascunsă”	B, C A, D
	CACTALE	CACTACEAE	*Cilmdrapi. irtia* *Securitate* *Brăştiiu*	*Amaaadthut uaudatut* *Ciliddatpudtia tp. Prlrdiurarut* ■*megí^^^dt^^s* *Baattlua aapa* var. *uamprttait*	"aşteptare" „coadă de şopârlă”	B, C. C. C.
	PAPAVERALE	BRASSICACEAE	*I^eriloti^s*	*Mrlilttut indica*		A, B, C
	ROZALE	FABACEAE (LEGUMINOASE)	*Spirit* *Orafa*	*Oxalit de ppaatium jdurum chmbeyi*	"lucernă" „retamă”	A, B, C C.
	GERANIALE	OXALIDACEAE GERANIACEAE	*Gerairadran* *IMIIU*	*Graadium trittiliftaum* *Malva barvtiltaa* *Malvattaum utatmad^rlí^dum*		B, C, D B,
	MALVALES	MALVACEAE	*m.* *Urate^irpili*	*Uatuafpidium prauviadum* *palmier*	„mov regal”, „mov”	C. CUI
			Salvi *VVrabrnr*	*yy^o^p^yi^* *Vrabrda glabaata*	"mov" „mov”, „grup”	CUI A, B, C,
	TUBIFLORAE	LAMIACEAE	*Hyperntrn*	*Bule iptmtra*		DA, C, D.
		VERBENACEAE CONVOLVULAȚIE	*Sotomtm*	*Ptladum ditidum* *Ptladum tp.*	„verbină” "clopot"	A, C, D B, C
		SOLANACEAE	*Ladra* *Plandaro* *Bidenii* *SOPCU/U*	*Laudax tp.* *Pladtaɐt ladurlata* *Pilula Bidrdt Ptduhut* *otl^cu^*		O A, B, C A, B, C
	PLANTAGINALES.	PLANTAGINACEAE	*Vaaqq■ezi* *Cbratotarna*	*Vatqurzi^ tppttiftlia* *Chatmts tp.*		A, B, C, D
	CAMPANULALE	ASTERACEAE	*"auzi* *Trorirt* *Taranarum*	*Miiuuira* *rauviada* *TagíEtr* ■*tm^StijllPtt 'Tararl:aa■um* *{ffiiUidll*	"inteligent"	A, B, C, D BC O O
			OrtbrattntdiM.s	*Tweet-ul lui Ofthattadthut*	„suncho”	A, B, CA
			Furauanri	*Fuuaara addida* *Pimáiett^m*	"păpădie"	O
	LILIFLORAE	IRIDACEAE		*cEstimare* *la^alum tubrattum*	„paie purgativă”	LA
	POALES	AMARYLLIDACEAE POACEAE		*Btutrltua* *timplra ptipa* *uU/u*	„cabuy” la" „kikuy” fie"	B, C A, B, C, D
					"articulație"	A, B, C, D
					„ichu”, „paie Walte”	B, C. B, C

Evaluarea biodeteriorării pe sectoare și factori în procente (%)

Galerii: Zone afectate

-Sectoare^^ Factori	Labirinturi	Dubla Paranteză	Coloane	Captivi	Scară Marin González	Dulapuri
Carbonați	93,20	100,00	96,63	100,00	88,89	100,00
Chimic	39,46	75,96	78,65	50,86	88,89	77,78
Ciupercă	80,95	100,00	75,28	100,00	100,00	92,59
Licheni	10.20	--	--	--	11.11	--
Floră	—	—	—	--	—	--
Kikuyu	—	—	—	--	—	--
Pete	17.01	6,73	4.49	12.07	44,44	48,15
Biodeteriorare	--	--	--	--	--	--
Rădăcini	-	-	-	--	-	--

Sectoare Factori	Scoici	Liliecii	Lanzón	Nebun	Atenție	Pietre Arat
Carbonați	20.00	95,24	93,75	65,88	66,67	100,00
Chimic	—	—	48,44			--
Ciupercă	40,00	26.19	95,31	94,11	100,00	61,25
Licheni	10.00	-	—	—	—	—
Floră	--	--	--	--	--	--
Kikuyu	—	—	--	--	--	--
Pete	80,00	4,76	6,25	31.18	4,76	10.00
Biodeteriorare	--	--	--	--	--	--
Racilă	-	9.52	--	--	--	20.00

7. DETERIORAREA CAUZATĂ DE EVENIMENTE DEZASTRE: Un aspect relevant în studiul stării unui monument și al patologiei sale, precum și în formularea propunerilor pentru conservarea și utilizarea publică rațională a acestuia, este caracterizarea relației monument-peisaj sau monument-mediu. Aceasta înseamnă determinarea unității geoistorice care explică procesul de construcție, deteriorarea și potențialele soluții. Recunoașterea impactului asupra mediului poate oferi răspunsuri și poate defini o politică sau o strategie de prevenire. De exemplu, o deficiență în gestionarea dezastrelor este tendința de a se concentra pe amenințările sau pericolele naturale care provoacă dezastre, în loc să se pregătească pentru a le înfrunta, subliniind necesitatea de a reduce vulnerabilitatea populației și de a crește capacitatea acesteia de a le gestiona. Datorită utilizării pe scară largă a cuvântului „vulnerabilitate", acesta își pierde sensul și valoarea (Canon 2006: 8).

Inundații ale râului și alunecări de teren

Pe lângă factorii sistemici de alterare a mediului pe care îi vom discuta mai târziu, două evenimente naturale sunt înregistrate ca antecedente critice, traumatice în acest proces: inundația din 1945 care a coborât prin râpa Wacheqsa și revărsarea râului Mosna în 1933. Cutremurele nu constituie un factor determinant.

Alunecarea de teren din 1945 s-a desfășurat cu o viteză de 32 km pe oră, durând aproximativ 30 de minute. Volumul de moloz a fost calculat la 860.000 m^3, acoperind o suprafață de 370.000 m^2. Depuneri de sedimente au fost documentate pe mai multe străzi ale orașului: strada Bolívar (0,50 m); strada Raimondi (1,50 m și mai la sud, 0,50 m); și Piața Centenario (0,80 m). Pe partea de vest a ruinelor Castelului și pe drumul care traversează încă monumentul, sedimentul a atins o adâncime de 2,50 m. Materialul transportat a fost nămol negru sau argilă, a cărei componentă solidă provenea din șisturile și gresiile negre care ies la suprafață în părțile superioare și estice ale Cordillerei Albe (Indacochea e Iberico 1945: 24).

Vedere panoramică a Pieței Cuadrada în timpul săpăturilor Amat dintre 1966 și 1973 (Lumbreras 1970: 59).

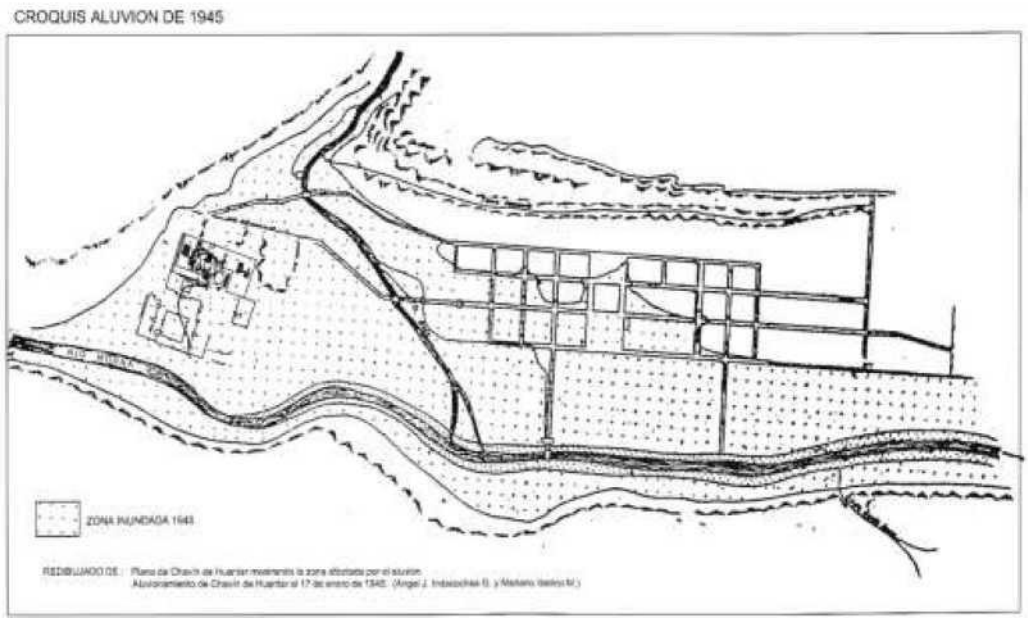

Grafic care ilustrează amploarea pagubelor cauzate de inundațiile din 1947. Acestea au afectat mai întâi monumentul arheologic, apoi orașul Chavín, acoperindu-l complet pe primul și parțial pe cel de-al doilea .

Dintr-o perspectivă tectonică, au fost identificate următoarele formațiuni: „una inferioară, compusă din gresii și șisturi argiloase, dintre care iese în evidență un strat compus din interstratificații ale ambelor, cu unele gresii negre afânate care ies la suprafață și suprapun altele roșii cu o grosime de peste o sută de metri. Deasupra acestei unități se află o alta formată din trei straturi: două din calcar compact gri închis și unul din șisturi argiloase și mai închise la culoare; grosimea acestei unități este de aproximativ trei sute de metri și poate fi observată aflorind între Lanchán și Racri, având mai mult sau mai puțin aceeași orientare menționată mai sus, cu o înclinare de 50° și 60° față de axa unui sinclinal."

Deasupra calcarelor superioare se află un strat proeminent de gresie, de asemenea intercalat cu șisturi argiloase, care iese la suprafață la Chichucancha, urmând direcția și având o înclinare de 70° spre V. Pachetul inferior de gresie și șisturi argiloase are un strat de gresie gălbuie destul de compact, care iese la suprafață la Chavín. Se pare că este aceeași gresie găsită lângă muntele înzăpezit Ayhuinya de pe Cerro Pucacochapunta, care acoperă stâncile de gresie închisă la culoare și șisturi argiloase negre care înconjoară lagunele Ayhuinya și este, prin urmare, considerată printre cele mai vechi straturi din regiune (Indacochea și Iberico 1945: 26).

8. REZUMATUL STĂRII DE CONSERVARE

Studiul interdisciplinar ne-a permis să caracterizăm starea de conservare a monumentului, ca unitate geoistorică (mediu și arhitectură) și ca un set de sectoare definite prin volume și spații. Pe de altă parte, evaluarea detaliată a fiecăruia dintre aceste sectoare ne-a permis să cuantificăm deteriorarea prin unități de măsură (grinzi fracturate, suprafețe prăbușite etc.), ceea ce constituie o bază de date valoroasă pentru pregătirea viitoare a profilelor, cu programele și bugetele de lucru aferente, deoarece aceste date constituie elementele și măsurătorile pentru analiza costurilor.

În scopul acestui studiu, cuantificarea a fost fundamentală pentru a stabili procentele zonelor afectate de diferiții factori sau indicatori de alterare, care au fost definiți în termeni tehnici, permițând o calificare obiectivă a naturii calculului și cuantificarea patologiei structurale.

8.1 Arhitectură

Caracterizare arhitecturală

Colțul de sud-est al Sectorului A este un sector de diagnosticare a procesului de deteriorare. Informațiile și înregistrările fotografice de la Middendorf, împreună cu o serie de fotografii de la diverși cercetători și călători, oferă o imagine clară a expunerii sale continue și oferă o referință obiectivă pentru stabilitatea și comportamentul său structural în timp. Ar trebui considerat sectorul cheie în orice studiu al stabilității structurale, comportamentului litic și comportamentului stratului de mortar.

program din Planul de Management.

a. Structura centrală este o masă compactă de pământ și piatră, solidă și stabilă; cu toate acestea, necesită consolidarea preventivă a fiecăreia dintre pietrele desprinse care sunt pe cale să se prăbușească, așa cum se poate observa în tăietura centrală a flancului estic, în spatele Porții Falconizilor.

b. Distribuția galeriilor și scărilor pe sectoare poate fi observată în tabelul următor (Fișa Tehnică CM/02):

Sectoare	Galerii	Scări
LA	12	0
B.	1	0
C.	2	0
D.	2	0
ŞI	2	2
F	0	4
Pătrat circular	3	2
Pătrat		
Pătrat	0	5
TOTALURI	22	13

În cele 22 de galerii evaluate am cuantificat următoarele elemente și zone (Fișa Tehnică CM/04):

Articole	Cantitate	Universitatea
Lungime	689,70	ml
Grinzi	1.140	sau.
Podele	798,60	m²
Pereți	3.060,49	m²
Conducte	120	sau.
Nișe	56	sau.

c. Canalul Rocas are următoarele dimensiuni în secțiunea evaluată, care se întinde de la punctul său de plecare cunoscut până la scara vestică a Pieței Cuadrada. Secțiunea care trece pe sub acest spațiu ceremonial nu a fost evaluată în acest studiu, deoarece a fost investigată și conservată progresiv în 1998 de către Proiectul de Urgență

UNESCO-INC şi ulterior de către
Universitatea Stanford.

În mai multe secțiuni ale celor 144 de metri lungime se observă o concentrație mare de umiditate, care a generat prăbușiri, surpări, inundații și fracturi ale grinzilor monolitice din cauza tasărilor diferențiale.

Un detaliu interesant poate fi observat în starea celor 209 grinzi, 120 de unități prezintă fisuri, iar 25 au fracturi definite (Fișa Tehnică C/01 j).

Articole	Cantitate	Unitate de
Lungime	144,74	ml
Grinzi	209	sau.
Podele	170	m^2
Pereți	444	m^2
Conducte	36	sau.
Nișe	00	sau.

Starea de neglijență a favorizat dezvoltarea coloniilor de lilieci vampiri, care reprezintă un risc pentru sănătatea oamenilor și a animalelor.

Galeriile cu peste 100 de grinzi sunt: El Loco (170), Laberintos (147), Cautivos (116), Doble Ménsula (112) și Ofrendas (100). Cele cu mai puțin de 30 de grinzi sunt: Caracolas (10), Escalinata (11), Portada (18), Mirador (21) și Alacenas (28). Aceste informații oferă o indicație a volumului de lucrări care trebuie efectuat, pe baza problemelor structurale specifice fiecăreia dintre aceste zone.

risc pentru stabilitatea clădirilor, întrucât secțiunea colonială situată în spatele Porții Falconizilor rămâne stabilă din punct de vedere structural, cu excepția problemelor de desprindere a mai multor pietre afectate de umezirea mortarelor.

b. Starea precară de conservare a structurilor și unităților de piatră din Complexul Arheologic se datorează lipsei unui program cuprinzător de conservare preventivă, precum și a unei monitorizări și întrețineri sistematice. Nu există un plan de gestionare a apelor pluviale. Această gamă de probleme poate fi observată în următorul rezumat (Fișa Tehnică / CM / 07), bazat pe suprafața totală de 3.060,40 m^2 evaluată.

Factores	m 2	%
Desplome	143.80	4.6
Humedad contenida	649.30	20.7
Exfoliación	105.50	3.4
Nódulos	78.10	2.5
Fisura	199.40	6.4
Fractura	87.10	2.8
Eflorescencia sales	2002.90	63.8
	1736.00	55.3
Hongos Manchas (biodeterioro)	285.40	9.1
Humedad filtración	1037	33.0
Construcciones modernas	40.60	1.3

Modificări structurale

a. Cutremurele nu par să prezinte un

Plan de Manejo de Chavín de Huántar - Sección I, Capítulo 1.
Ministerio de Cultura

c. Galeriile, scurgerile și conductele de ventilație sunt afectate de umezeala de infiltrație, majoritatea conductelor de ventilație fiind obstrucționate, exacerbând problemele de stabilitate structurală. De fapt, 49 de conducte sunt blocate. Un detaliu notabil este absența ierbii kikuyu din interiorul galeriilor, ceea ce contribuie la deteriorarea din cauza lipsei de lumină solară.

d. Conform evaluării și diagnosticului, se poate spune că monumentul se află într-o stare de semiabandon, din cauza numărului mic de personal care lucrează acolo, dedicat în principal vânzării de bilete și controlului accesului, controlului turistic și supravegherii nocturne.

e. Nucleul structural este compact și rezistent la compresiune atunci când este uscat; cu toate acestea, în perioadele ploioase se dezintegrează ușor din cauza conținutului ridicat de argilă din mortarul folosit pentru așezarea pietrelor.

f. Lucrările de consolidare efectuate în cadrul Planului de Urgență UNESCO (1998) demonstrează o bună coeziune și stabilitate după opt ani de expunere la intemperii, o rezistență fizică și mecanică evidentă la ploaie și vânt și se integrează bine cu zonele înconjurătoare datorită texturii și culorii sale. Acest rezultat ar trebui evaluat în laborator și optimizat, deoarece reprezintă o alternativă viabilă pentru intervenții viitoare.

8.2 Lítico: Alteraciones de las piedras

a. En líneas generales, el estado de conservación de los sillares es pésimo. Las plataformas y muros presentan unidades líticas en un proceso de deterioro agravado por problemas intrínsecos y fatiga del material, por una meteorización intensa, un notorio exceso de humedad filtrada y contenida, debido a la falta de mantenimiento y limpieza de los ductos de ventilación y a los canales colmatados de sedimentos arcillosos, lo cual se expresa en el siguiente cuadro (Ficha Técnica CM / 07 y CM / 07 a).

Factori	sau.	%
Eflorescentă de săruri	805	79,9
Exfoliere	505	50,1
Crăpături	395	39.2
Fracturi	71	07.1
Noduli	260	25,8
Stratificare	211	21.0
Alveolizare	59	05.9

b. Aceste rezultate obiective indică severitatea patologiei care afectează cele 1.140 de grinzi din cele 22 de galerii studiate. Cazurile specifice ale grinzilor cu fisuri, fracturi, exfolieri și stratificări demonstrează clar volumul de muncă ce trebuie efectuat și timpul necesar intervențiilor, pe lângă complexitatea acestor operațiuni, cum ar fi lucrul cu blocuri de piatră stratificate (Fișa Tehnică C/M 07a).

Factori	sau.	%

Eflorescență de sare Exfoliere	914	80,2
Fisuri Fracturi	586	51,4
Noduli Stratificare	455	39,9
Alveolizare	90	07.9
Ciuperci Suporturi	280	24,6
	230	20.2
	81	07.1
	912	80,0
	41	3.6

Într-o zonă extinsă se observă proliferarea mucegaiului, algelor, lichenilor litici, mușchilor și plantelor mai mici, care s-au dezvoltat pe pietre, cum ar fi rădăcinile care secretă acizi și acționează asupra cristalelor de feldspat. Alterarea cauzată de apa incrustantă în multe zone este acută și provoacă dezintegrarea progresivă și accelerată a elementelor litice.

d. Sculpturile litice își pierd caracteristicile iconografice, precum reliefurile sau inciziile, din cauza intemperiilor, crăpării și exfolierii pietrelor, a saturației cu apă, a eflorescenței saline, a acțiunii vântului și a schimbărilor atmosferice.

c. Evident, sectorul A concentrează cea mai mare magnitudine a patologiei și cel mai mare volum de lucrări care trebuie efectuate, deși trebuie menționat că în Galería Cortada, din cele 26 de grinzi expuse, 11 unități prezintă fisuri și 10 sunt fracturate din cauza tasărilor diferențiale.

Meteorizarea litică este răspândită, 20% dintre unități fiind într-o stare de conservare satisfăcătoare, ceea ce înseamnă că nu s-a găsit nicio piatră acolo unde nu au existat modificări.

d. Alterarea cauzată de apa încrustantă în multe zone este acută și provoacă dezintegrarea progresivă și accelerată a elementelor litice.

e. Sculpturile din piatră pierd Caracteristicile sale iconografice, cum ar fi reliefurile sau inciziile, au fost afectate de intemperii, cracare și Exfolierea pietrelor, datorită saturației cu apă, eflorescenței sărate, acțiunii vântului și schimbărilor atmosferice.

8.3 Biodeteriorare

Evident, aceste condiții favorizează biodeteriorarea și ieșirea la suprafață a sărurilor (carbonaților), care cresc deteriorarea biochimică a pietrei.

a. În zona din jurul complexului, este evidentă o defrișare semnificativă, rezultat al activității umane. Pierderea copacilor și arbuștilor facilitează activitatea vântului și creează un microclimat instabil, dăunător conservării monumentului.

b. În galerii am observat un microclimat caracterizat printr-o concentrație notabilă de umiditate, o ventilație deficitară și o temperatură favorabilă dezvoltării fungilor, constituind un habitat adecvat pentru reproducerea acestui microorganism.

c. Speciile de plante identificate sunt native din zonă, sezoniere și localizate în principal în Sectorul A. Iarba kikuyu și iarba nudillo sunt plante erbacee care deteriorează structurile din piatră prin creșterea lor agresivă și intruzivă, controlată parțial de personalul de întreținere al monumentului. Prin urmare, deși prezența lor este raportată, aceasta nu depășește 14% din suprafața afectată din Piața Circulară.

d. Lipsa lichenilor din galerii este la fel de notabilă; aceștia se găsesc doar în Los Laberintos. Același lucru este valabil și pentru prezența rădăcinilor în Los Murciélagos și Piedras Labradas, care acționează ca apeducte, facilitând infiltrarea umezelii.

e. În cele din urmă, trebuie menționat că iarba kikuyu lipsește complet din galerii și canale de drenaj, deoarece această specie nu se poate dezvolta în locuri întunecate și necesită lumina soarelui.

f. Prezența liliecilor vampiri în Canalul Rocas afectează piatra, dar în mod fundamental reprezintă un risc pentru vizitatori.

8.4 Mediu

a. Meteorizarea se manifestă ca o acțiune combinată a mai multor factori; vântul este cel mai activ și permanent în procesul de eroziune a suprafețelor arhitecturale, a mortarelor de așezare și a unităților.

activitatea litică, facilitată de defrișările din zonele periferice ale monumentului; insolația este celălalt agent care acționează permanent și care provoacă procese de dilatare-contracție în mortarele de lut și unitățile litice; precipitațiile completează tabloul patologic, deși sunt limitate doar la sezoanele ploioase, prin urmare mortarele de lut și chiar blocurile de piatră ale zidurilor exterioare și sculpturilor litice sunt serios afectate.

b. Ploaia cauzează o a doua problemă serioasă datorită infiltrării sale în structuri și interiorul galeriilor, prin suprafețele platformelor, piețelor și depresiunile lăsate de săpăturile arheologice la baza structurilor, ca și pe flancul sudic al sectorului E. Din acest motiv, în harta de vulnerabilitate înregistrăm aceste sectoare și subsectoare ca fiind critice în fața unui proces de precipitații intense (Fișa 50, Zone vulnerabile).

c. Poluarea mediului este în creștere progresivă din cauza gestionării defectuoase a deșeurilor solide și a efluenților, care cresc proporțional cu creșterea numărului de vizite turistice.

   Interiorul galeriilor servește drept latrine temporare, din cauza dificultății de a avea un număr mai mare de paznici.

d. Pe de altă parte, mișcarea necontrolată a cailor și camelidelor este un alt factor de contaminare a solului și a structurilor, din cauza excrementelor pe care le lasă în diferite zone ale monumentului, creând o imagine turistică negativă. În plus, mișcarea acestor animale dislocă blocuri și provoacă prăbușiri structurale.

e. Activitatea umană din așezarea La Florida are un impact negativ asupra peisajului și subsolului din cauza percolării efluenților săi, care contaminează zona arheologică adiacentă din cauza pantei abrupte a terenului.

f. Construcția autostrăzii prin La Banda și utilizarea în continuare a vechiului drum constituie doi factori care au modificat peisajul, monumentul și comunitatea nativă din San Marcos. Culoarea portocalie a podului de fier este un element deranjant în peisajul cultural.

8.5 Utilizare publică

a. Circuitul vizitatorilor nu este cel mai potrivit, deoarece îl apropie pe vizitator de suprafețele care trebuie protejate, de exemplu, Poarta Falconidelor.

b. Vizitele turistice reprezintă un factor agresiv din cauza lipsei unei politici de management și monitorizare care să mențină o atitudine de control strict și permanent din partea celor responsabili de administrarea monumentului.

c. Delegațiile școlare sunt definite ca fiind segmentul cel mai agresiv și riscant pentru suprafețe și chiar pentru unele volume afectate în structura lor pre-prăbușire.

d. Ghidul turistic pune o problemă în gestionarea circuitelor și tranzitului vizitatorilor, din cauza lipsei unor

reglementări care să reglementeze comportamentul acestora și să le îndrume criteriile personale de deplasare.

e. Instalarea unor „magazine” improvizate pentru vânzarea de obiecte de artizanat este dăunătoare, deoarece proiectează o imagine de improvizație și de gestionare deficitară a șantierului. Aceste aspecte sunt agravate de depozitarea materialelor excavate și arheologice.

f. Extinderea unui restaurant peste drum, pe malul stâng al râului Wacheqsa și la baza podului, este o dovadă de dezordine și lipsă de autoritate în gestionarea peisajului urban. Construcția unui zid de sprijin și a unei terase în consolă, ambele din beton și construite peste râu, este absurdă și ignoră reglementările și bunul simț. Această extindere trebuie demolată.

8.6. Evoluția stării de deteriorare

Diagnosticul întocmit în 2006 pentru Planul de Management Chavín de Huántar rămâne pe deplin valabil și în 2018, după cum reiese din diagnosticul meticulos întocmit.

de către Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare din Chavín (CIICR) în clădiri și galerii [XXIX], ceea ce arată că condițiile de conservare ale monumentului s-au schimbat puțin.

În analiza individuală a celor 16 galerii, riscurile structurale pot fi enunțate ca o problemă comună tuturor, doar galeriile Capilla și Mirador fiind într-o stare mai bună, în timp ce galeria Lanzón prezintă o situație critică, evidențiată de pereții vizibil deformați și este expusă vizitării.

Umiditatea, atât prin filtrare, cât și prin acțiune capilară, este o constantă cu consecințe asupra modificărilor chimice și fizice ale rocilor.

Galeriile deschise publicului au și probleme cu pietrele din cauza grăsimii umane care alterează piatra prin contact constant, precum și a deteriorării cauzate de acte de vandalism.
O temă recurentă în diagnosticarea clădirilor și galeriilor o reprezintă implicațiile sistemului actual de învelitoare, care, deși protejează împotriva ploii, provoacă și dezechilibre în condițiile de mediu pentru conservarea monumentului, întrucât învelitoarele actuale prezintă scurgeri, în principal la îmbinările geomembranelor sau la limitele fiecărui acoperiș.

Pe de altă parte, acoperișul provoacă modificări ale sistemului natural de evaporare, alterând condițiile de mediu ale clădirii.

Conform rapoartelor CIICR menționate anterior, învelitoarea ar trebui înlocuită cu

[XXIX] Raportul nr. 001/CAZH, „Diagnosticarea superficială a monumentului Chavín de Huántar”, întocmit de Carlos Zapata, conservator al CIICR, ianuarie 2018. Raportul nr. 005/CAZH, „Diagnosticarea stării de conservare a Galeriilor Chavín de Huántar”, întocmit de Carlos Zapata, conservator al CIICR, martie 2018.

o învelitoare integrală a suprafeței expuse, asociată cu un sistem unic de drenaj și o ventilație adecvată a suprafeței.

Raport nr. 005/CAZH, „Diagnosticarea stării de conservare a Galeriilor Chavín de Huántar", întocmit de Carlos Zapata, conservator al CIICR, martie 2018.

1. ORGANIZAREA TERITORIALĂ A DISTRICTULUI CHAVÍN DE HUÁNTAR

Districtul Chavín de Huántar se află în jurisdicția sa Monumentul Arheologic Chavín de Huántar, vechi de peste trei mii de ani, admirat și apreciat de întreaga lume, câștigând recunoașterea comunității internaționale prin declararea sa ca Patrimoniu Mondial de către UNESCO. Apropierea districtului de monument ar fi putut ajuta acest oraș să devină prosper din punct de vedere economic; cu toate acestea, este una dintre populațiile care nu a depășit cele mai scăzute rate ale sărăciei.
Districtul a fost creat pe 17 octombrie 1893. Capitala sa a primit titlul de Villa cu numele de San Pedro de Chavín.
Districtul este alcătuit din următoarele cătune, anexe și centre populate:

a. **Sate:** Cochao, Quercos, Shampon, cochas, Vilcabamba, iscoq, chuna, Cachir, Pacchanga, Tanín, Maxcas, Ruriquilca, Ranracancha, Jircahuayi, Chacpar, Nunupata, Shiripata, Lanchan, Tambillos, Cristo Rey și Jato.
b. **Comunități țărănești:** Marcopampa, Yanacancha, Uchuhuayta, Conín
c. **Anexe:** Crucea Albă, Rahua, Sala, Churria, Ultupuquio, Rollo
d. **Centre de populație:** Huarimayo, Huishín, Nuev Progreso, Putcor, Chichucancha, Machac

2. POPULAȚIA ȘI ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

Districtul Chavín de Huántar a înregistrat o reducere a populației și, prin urmare, o tendință spre o creștere negativă a populației, în special în zona rurală, conform

Monumento Arqueológico Chavín y el pueblo de Chavín de Huántar (Foto cortesía JM 2006)

datelor recensământului comparate între 1993, 2007 și 2017 și a proiecțiilor de creștere bazate pe aceste [date] .

Tabelul nr. 1: Populația totală, urbană și rurală (1993-2007-2017)

Elaborat de autor pe baza datelor recensămintelor INEI din 1993, 2007 și 2017.

Datele recensământ	Populația totală	Urban	Rural
Recensământul din 1993	9256	2104 (23,2%)	6984 (76,8%)
Recensământ 2007	9088	1535 (16,5%)	7721 (83,5%)
Recensământul din 2017	7971	2384 (29,9%)	5587 (70,1%)

Termenii „urban" și „rural" sunt destul de relativi pentru districtul Chavín de Huántar, deoarece activitățile și modul de viață al acestuia sunt în principal cele ale zonelor rurale. Capitala districtului, Chavín de Huántar, este clasificată drept zonă urbană de către Institutul Național de Statistică și Informatică (INEI), indiferent de mărimea populației, servicii sau sfera teritorială pe care o deservește. Prin urmare, clasificarea drept populație urbană se referă la cei care locuiesc în orașul-reședință. O comparație a datelor din 1993, 2007 și 2017 relevă o creștere semnificativă a populației în capitala districtului, în principal datorită migrației din cătunele și satele înconjurătoare, a căror proporție a populației rurale a scăzut proporțional.

Districtul Chavín continuă să aibă un sector predominant primar (în principal agricultură și creșterea animalelor), cu 56,6% din populația activă înregistrată în 2007. Cu toate acestea, sectoarele comercial și de servicii joacă, de asemenea, un rol semnificativ într-o populație cu un caracter distinct rural. Este demn de remarcat faptul că doar un procent mic din populație identifică industria hotelieră și de restaurante drept ocupația principală.

Tabelul nr. 2: Populația economic activă 2017

forță de muncă angajată	2460
Agricultură, creșterea animalelor, vânătoare și silvicultură	1394
Minerit și cariere	14
Industrii manufacturiere	53
Furnizarea de energie electrică, gaze și apă	5
Construcții	129
Comerț	158
Hoteluri și restaurante	82
Transporturi și comunicații	44
Activitatea imobiliară	47
Administrație publică și apărare	54
Predare	85
Servicii sociale și de sănătate	30
Alte activități de servicii personale	49
Locuințe private cu personal domestic	50
Activitate economică nespecificată	100
Neocupat	166

Elaborat de autor pe baza datelor recensământului INEI din 2017.

În ciuda declinului populației între anii 1990 și 2017, o analiză a structurii populației relevă o populație tânără, persoanele sub 15 ani reprezentând 31,6% și aproape 41,5% cele cu vârsta cuprinsă între 15 și 44 de ani - segmentul populației cel mai dinamic din punct de vedere economic, social și reproductiv. Aceasta explică creșterea populației surprinzător de scăzută din ultimele trei decenii. Se înțelege că nu a existat doar o creștere proporțională a populației urbane, provenită din zonele rurale, ci și un proces paralel de migrație care a limitat proiecțiile de creștere așteptate de la o populație atât de predominant tânără. Această structură demografică este caracteristică populațiilor cu niveluri scăzute de dezvoltare.

Tabelul nr. 3: Structura populației 2017

Grupe de vârstă	Populația districtului	Populația urbană	populația rurală
1 până la 14 ani	2521	659	1862
15 până la 29 de ani	1759	526	1233

30 până la 44 de ani	1555	587	968
45 până la 64 de ani	1377	459	918
65 de ani și peste	764	158	606

Elaborat de autor folosind date din recensământul INEI din 2017.

3. Teritoriul Chavín : Presiuni asupra utilizării și ocupării unui peisaj cultural.

Districtul Chavín a trecut printr-un proces de opt mii de ani de ocupare, transformare și gestionare a unui teritoriu caracterizat prin pante abrupte și văi înguste. Monumentul Chavín de Huántar, situat pe o terasă aluvionară la confluența râurilor Wacheqsa și Mosna, este încadrat de o linie de vârfuri muntoase cu care monumentul stabilește o relație vizuală. Pe aceste vârfuri au fost identificate mai multe situri arheologice și sunt necesare studii suplimentare pentru a determina posibilele lor conexiuni cu monumentul. Aceste vârfuri includ Pojoj, Shallapa, Wachopunta și vârfurile de pe versantul drept al râului Mosna.

Teritoriul actual Chavín prezintă un grad ridicat de transformare umană datorată utilizării agricole, unde rămășițele pădurii originale sunt semnificativ reduse. Utilizarea dominantă a terenurilor constă în agricultura de subzistență și pășunile, intercalate cu eforturi de reîmpădurire folosind specii exotice, în principal eucalipt și pin. Această reîmpădurire a fost efectuată și de-a lungul malurilor râurilor Wacheqsa și Mosna, în urma inundației din 1945 [30], la marginea terasei aluviale unde se află Chavín de Huántar, pentru a proteja monumentul de inundații. Rândul de copaci cu frunze nu servește doar ca măsură preventivă, ci acționează și ca un ecran vizual, limitând impactul vizual al extinderii centrelor populate din jurul monumentului.

Extinderea centrelor populate și dezvoltarea infrastructurii sunt probabil factorii care au transformat cel mai semnificativ peisajul actual și exercită cea mai mare presiune asupra monumentului, cauzând probleme de delimitare și compatibilitate a utilizărilor. Aceste presiuni sunt explicate mai jos.

Una dintre primele presiuni identificate este extinderea urbană în jurul drumului Tunelul Cahuish-Chavín-San Marcos. Deschiderea acestei secțiuni a drumului care vine dinspre Catac este o aspirație de lungă durată a populației locale. În timpul lucrărilor de construcție, în zona cunoscută sub numele de

[30]Informații colectate pe teren (mai 2018), furnizate de lucrătorii Ministerului Culturii la monumentul Chavín de Huántar.

La Banda. Deschiderea noului drum a atenuat aglomerația traficului, în special cauzată de autobuze și camioane, care circulau pe vechiul drum ce traversează monumentul. Traseul original reflectă în mare măsură o încercare de a minimiza impactul potențial al unui astfel de drum asupra monumentului Chavín de Huántar. Cu toate acestea, traseul său de-a lungul malului opus al râului Mosna a accelerat extinderea vechiului cătun El Gaucho și apariția unuia nou, Carmen Rosa, ambele în districtul San Marcos. Au început să fie introduse stiluri arhitecturale.

Materialele și modelele străine

Expansión urbana en El Gaucho y Carmen Rosa.
(Foto: Guadalupe Martínez, 2018).

distorsionează și au impact asupra peisajului. Această extindere pune presiune vizuală asupra monumentului, care abia este cuprins de rândul de copaci reîmpăduriți de-a lungul malurilor și versanților râului Moșna. Această extindere exercită, de asemenea, presiune asupra vestigiilor arheologice din sectorul La Banda, care au fost descoperite în timpul construcției noului drum. În plus, creșterea în pantă, fără stabilizare a pantei, reprezintă un factor de vulnerabilitate în fața potențialelor dezastre, cum ar fi alunecările de teren și alunecările de noroi.

Un al doilea punct de presiune identificat este drumul care leagă Catac de San Marcos, prin ocolirea Chavín de Huántar; este un drum neasfaltat care poate deveni impracticabil atunci când plouă. Este vechiul drum care traversează o secțiune a monumentului. Există propuneri de proiecte în cadrul Municipalității Districtuale Chavín pentru pietonizarea acestei secțiuni care leagă monumentul de oraș și pentru renovarea podului peste râul Wacheqsa, redându-i splendoarea istorică .^[3] Cu toate acestea, locuitorii din cartierul La Florida ar trebui să se adapteze la traficul pietonal în legătura lor cu centrul orașului, trafic care are deja loc în practică, deoarece deplasarea internă în Chavín se face în principal pe jos. În plus, presiunea dezvoltării urbane în această zonă ar trebui atenuată prin reducerea...
Semnalizarea și relocarea sau asigurarea de spații adecvate pentru vânzătorii ambulanți care se instalează lângă intrarea în Monument pentru a vinde artizanat, dulciuri și alte produse turiștilor sunt cruciale, deoarece acestea creează în prezent un peisaj urban dezordonat și neglijat, în special în ceea ce privește gestionarea deșeurilor. De asemenea, este important să se monitorizeze zona râului, unde are loc o dezvoltare urbană neregulată, cum ar fi extinderea unei afaceri private - un restaurant - care a invadat zona tampon a râului cu o platformă de beton în consolă. Acest lucru nu numai că diminuează peisajul, dar crește și vulnerabilitatea acestei zone la potențiale alunecări de teren.

Carretera antigua de Chavín, atraviesa el monumento. Está ocupada por ambulantes Informales (Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

[3] Karen Urbina Quintana, funcionaria de turismo de la Municipalidad Distrital de Chavín de Huántar, comunicación personal (mayo, 2018).

O a treia presiune identificată este extinderea cartierului La Florida în cursul superior al râpei Wacheqsa, urmând cursul drumului. Acest cartier are o relație vizuală directă cu monumentul, fiind vizibil din orice punct de pe traseul turistic. Amplasarea sa inițială a menținut un stil de construcție tradițional, folosind... În cele din urmă, orașul Chavín de Huántar și-a modificat și el relația cu monumentul. Construit pe baza unei ocupații milenare, așa cum o demonstrează descoperirile lui John Rick în această zonă urbană, acesta păstrează încă dovezi ale diviziunii sale ancestrale în Hana și Ura, cartiere superioare și inferioare, un model organizațional introdus posibil de incași.

Cartierul La Florida (Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

este construit în mod tradițional din chirpici și țiglă. Cu toate acestea, extinderile recente au introdus acoperișuri din cărămidă și tablă ondulată, modificând designul arhitectural și caracterul general al acestui cartier. În plus, este o zonă predispusă la dezastre precum alunecări de teren și alunecări de noroi, un risc exacerbat de defrișările dealurilor din jur pentru extinderea terenurilor agricole.

Linia de demarcație este formată de străzile Manco Cápac și Huayna Cápac, care mărginesc piața. Dar la această organizare ancestrală trebuie adăugată menținerea aspectului și profilurilor urbane tradiționale, chiar dacă majoritatea caselor au fost

reconstruite după inundațiile din 1945.4, ceea ce i-a adus denumirea de Mediu Urban Monumental din partea Ministerului Culturii.[31] [32].

[31] Conform informațiilor culese pe teren (mai 2018)

[32] Rezoluția Sediului Central nr. 009-1989-INC/J, din 12 ianuarie 1989, și Regulamentul pentru Mediul Urban Monumental din Chavín, cu Rezoluția Direcției Naționale nr. 309/INC din 18 februarie 2010

Cu toate acestea, construcția unor repere urbane precum noul drum, terminalul de autobuze și Muzeul Național Chavín în ultimii 10 ani a declanșat un val de schimbări și transformări care modifică caracterul tradițional al acestui oraș. Spațiul urban dintre piață și monument păstrează cel mai bine esența arhitecturală tradițională.

Dezvoltarea urbană dinspre Piață spre Muzeu a suferit cele mai semnificative schimbări, cu clădiri care depășesc trei etaje și introducerea de materiale precum țiglele de majolică, oglinzile și acoperișurile din tablă ondulată, care distorsionează peisajul urban. Această zonă găzduiește majoritatea serviciilor orașului, inclusiv centrul de sănătate, secția de poliție, terminalul de autobuze și cele mai active afaceri. De asemenea, constituie spațiul natural pentru creșterea urbană către celălalt punct de reper, Muzeul, cu loturi urbane intercalate și proprietăți rurale. Pe lângă impactul asupra peisajului urban tradițional, există și impacturi vizuale în raport cu monumentul. Din vârful monumentului, se poate vedea Chavín Pueblo, unde încep să apară reperele vizuale ale noilor clădiri, stabilind un dialog redus cu mediul înconjurător.

Un ultim factor de presiune identificat se referă la tratamentul ecologic al centrelor populate. Serviciile de bază din centrul populat din Chavín și extinderile sale sunt precare, peste 44% dintre acestea neavând servicii de canalizare și o treime fără iluminat public (INEI, 2017) [6].

Calle del Pueblo de Chavín de Huántar (Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

MONUMENTULUI ARHEOLOGIC CHAVÍN DE Huántar

Actori	Clasificare
Ministerul Culturii	Public
Direcția Descentralizată de Cultură din Ancash	Public
SERNANP-MINAM	Public
Administrația Parcului Național Huascarán	Public
INGEMMET	Public
Guvernul Regional din Ancash	Public
Municipalitatea provincială Huari	Public
Municipiul Districtual Chavín de Huántar	Public
Municipalitatea districtuală San Marcos	Public
Guvernoratul Chavín	Public
Secția de poliție Chavín de	Public
Parohia San Pedro de Chavín	Societatea civilă
Reprezentanți ai cătunelor și anexelor	Societatea civilă
Compania minieră Antamina	Privat
Asociația Înaltului Munte - ASAM	Privat
Asociații de artizani (2)	Privat
Asociația ghizilor turistici	Privat

[6] Sursa: site-ul INEI, rezultatele recensământului din 2017.

4. ACTORII IMPLICAȚI ÎN CONSERVAREA

Camera de Comerț Ancash	Privat
Camera de Turism Ancash	Privat
Asociațiile hoteliere și de restaurante	Privat
UGEL Huari	Public
Universitatea Stanford-SUA	Privat

În continuare sunt descrise câțiva dintre actorii care, în cadrul managementului în spațiul local, sunt considerați cheie pentru avansarea proceselor consensuale și participative.

Ministerul **Culturii** , prin intermediul Direcției Generale de Arheologie, Direcției Generale a Muzeelor și Direcției Patrimoniului Mondial, își coordonează managementul cu **Direcția Descentralizată de Cultură din Ancash** .

Implicarea directă a ministerului provine din faptul că Chavín de Huántar este înscris pe Lista Patrimoniului Mondial, iar muzeul este de importanță națională.

Serviciul **Național pentru Arii Naturale Protejate din cadrul Ministerului Mediului** și **Direcția Parcului Național Huascarán** . Este important de reținut că Chavín se află în limitele acestui parc, care este, de asemenea, un sit al Patrimoniului Mondial. În plus, este important de menționat că Chavín este considerat unul dintre siturile Patrimoniului Mondial UNESCO aflate în pericol în contextul schimbărilor climatice. Topirea ghețarilor și creșterea suprafeței lacurilor din zonele muntoase intensifică riscul de avalanșe. Acest lucru necesită monitorizare și acțiuni intersectoriale coordonate. Și aici, contribuțiile și monitorizarea **INGEMMET (** Institutul Geologic, Minier și Metalurgic din Peru) vor fi fundamentale.

Chavín **de Huántar** are jurisdicție asupra monumentului, iar deciziile socio-teritoriale luate în cadrul municipalității afectează în mod direct gestionarea acestuia. În mod similar, **Municipalitatea districtuală San Marcos** are o graniță directă cu monumentul și cu o parte din vestigiile arheologice care contribuie la înțelegerea orașului Chavín (sectorul La Banda).

Guvernatorul . Guvernator numit de Guvern. Susținut de 4 locotenenți ai Cercado-ului și locotenenți guvernatori ai satelor.

Cei patru locotenenți guvernatori ai districtului au funcția de a menține ordinea și disciplina în oraș și, de asemenea, sprijină **Poliția Națională din Peru** și judecătorii atunci când serviciile lor sunt necesare.

Parohia San Pedro de Chavín . Preotul paroh, Nazario Cántaro Olivo, este cel care oficiază slujbele religioase atât în oraș, cât și în comunități.

Reprezentanții **satelor și cătunelor periferice,** prin angajamentul lor față de monument, implică majoritatea populației rurale a districtului. **Compania minieră Antamina SAC**

Prin intermediul acordurilor-cadru și specifice de cooperare interinstituțională semnate cu Ministerul Culturii încă din 2006, Antamina a finanțat proiecte de cercetare, conservare de urgență și dezvoltare turistică a siturilor Monumentului Arheologic Chavín de Huántar, utilizând fonduri de la Asociația Ancash și Fondul Minier. Antamina este un partener strategic pentru dezvoltarea proiectelor Planului de Management care vizează conservarea și utilizarea socială a Monumentului. De asemenea, a sprijinit eforturile de îmbunătățire a amenajării peisagistice a pieței Chavín și a caselor din jur.

Asociația Serviciilor Auxiliare de Înalt Munte (ASAM)-Chavín de Huántar .

Proiectarea de noi circuite turistice pe diverse rute din zonă.

Asociația Meșteșugarilor . Există două grupuri care își expun produsele într-o zonă

din cadrul monumentului.

Asociația Ghizilor Turistici își desfășoară activitatea și în cadrul monumentului, oferind tururi ghidate opționale turiștilor. Aceștia nu fac parte din Ministerul Culturii și solicită ca tururile ghidate să fie obligatorii pentru turiști sau ca acestea să fie încorporate în Ministerul Culturii, standardizând astfel practicile de ghidare în conformitate cu cerințele instituției [33].

Camerele regionale de comerț și turism , împreună cu **asociațiile hoteliere și restaurante** , joacă un rol cheie în încurajarea sectorului privat de a oferi servicii turistice, consolidând astfel destinațiile Chavín și Valea Conchucos.

Biroul de Coordonare Educațională al **Unității Locale de Management Educațional (UGEL), Huari** , este responsabil pentru canalizarea tuturor informațiilor legate de centrele educaționale din zonă. Menținerea unei relații cu acest birou este fundamentală pentru consolidarea activităților educaționale și diseminarea cunoștințelor în rândul populației școlare, care ar trebui să fie principalii beneficiari ai acțiunilor de management la monument, asigurând astfel sustenabilitatea sa viitoare.

Proiect de cercetare al Universității Stanford - SUA .

Încă din anii 1990, acest proiect desfășoară investigații arheologice la Monumentul Arheologic Chavín de Huántar, cu autorizație din partea Ministerului Culturii. Investigațiile sale scot la iveală elemente structurale ale clădirilor din Chavín. De asemenea, se desfășoară lucrări de conservare. În timpul campaniilor de excavare, care au loc doar două luni pe an, în lunile iulie și august, proiectul oferă instruire și instruire în domeniul muncii de teren atât tinerilor studenți la arheologie, cât și locuitorilor locali. Acesta oferă oportunități de angajare pentru o medie de peste 50 de lucrători în timpul fiecărei campanii de cercetare.

Instituții precum **Fondul Patrimoniului Global,** a cărui misiune este de a sprijini conservarea monumentelor, contribuie la proiectul arheologic.

33Martín Loarte, președintele în funcție al Asociației Ghizilor Turistici din Chavín de Huántar, comunicare personală (mai 2018).

1. ABORDĂRI ALE condițiilor GENERALE ale EDUCAȚIEI ÎN CHAVÍN DE HUÁNTAR

Dezvoltarea culturală a unui popor ar trebui să favorizeze consolidarea sau extinderea cunoașterii trecutului nostru istoric și să ne consolideze identitatea și stima de sine. Numai așa vom prețui ceea ce ne-au lăsat moștenire strămoșii noștri și vom ști cum să păstrăm acest lucru pentru generațiile viitoare.
Necunoașterea originilor orașului Chavín și a importanței sale din cauza lipsei de acces la rapoarte, publicații etc., contribuie la menținerea indiferenței comunității față de istoria noastră.

Aceasta este una dintre problemele fundamentale cu care se confruntă Monumentul Arheologic Chavín de Huántar la nivelul învățământului școlar și poate fi rezumată după cum urmează:

1. Există puține informații în manualele școlare, având în vedere că nu există bibliotecă sau acces la internet la școală pentru a compensa lipsa cărților.
2. Lipsa unui program de vizitare a sitului arheologic care să permită analiza diverselor aspecte ale culturii Chavín.
3. Lipsește o interpretare cuprinzătoare a dezvoltării orașului Chavín și a culturilor care l-au precedat.
4. Nu există informații reprezentative despre Chavínul antic în școli.
5. Lipsa programelor de informare pentru profesori și de motivare pentru elevi.
6. Lipsa manualelor școlare care să explice dezvoltarea popoarelor care s-au stabilit în Chavín, care să informeze despre mediul lor geografic și interrelațiile dintre ele.
7. Nu există materiale didactice disponibile pentru utilizarea de către elevi.
8. Educația trebuie să fie orientată spre standarde de calitate care să permită dezvoltarea completă și socială a copiilor.

Această lipsă de cunoștințe esențiale pentru studenți reprezintă o barieră în calea înțelegerii și aprecierii Monumentului Arheologic Chavín de Huántar.

Factorii care împiedică dezvoltarea educației sunt următorii:

- Lipsa identității
- Stimă de sine scazută
- Alcoolismul în liceu
- Nutriție deficitară, reflectată în performanța academică
- Probleme de sănătate netratate
- Participarea scăzută a părinților.

2. PROBLEME DE COMUNICARE: LIMBAJ MATERNĂ LA ȘCOALĂ

Populația din regiunea Chavín de Huántar este predominant vorbitoare de quechua, limba fiind mai răspândită în zonele periferice, unde educația se confruntă cu provocări mai mari, deși acestea sunt abordate treptat. Profesorii din școlile rurale nu sunt neapărat din districtul în sine; ei provin din Huaraz sau Huari, iar majoritatea locuiesc în districtul Chavín. Pentru profesorii din afara zonei, integrarea educației cu nevoile elevilor nu este la fel de lină sau cel puțin mai dificilă.

Traducerea din quechua în spaniolă este metoda folosită de copii pentru a-l înțelege mai bine pe profesor, de unde și problema

implementării programei școlare, care duce la rezultate nesatisfăcătoare. Este puțin probabil ca elevii să fi corectat această problemă până la trecerea la niveluri superioare, de la școala primară la cea secundară. Deficiențele în nivelurile de bază ale educației persistă, motiv pentru care mulți evită să urmeze studii superioare. Este necesar să se lucreze cu texte scrise în quechua și într-un mod didactic pentru a-i informa despre realitatea lor și rolul lor în comunitatea și societatea lor.

3. EDUCAȚIE ȘI PATRIMONIU

Având în vedere că educația este fundamentul dezvoltării unei națiuni, observăm că programele educaționale din regiune nu oferă o înțelegere cuprinzătoare și amplă a dezvoltării prehispanice a zonei înconjurătoare. Adevărata importanță a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar, declarat Patrimoniu Mondial de către UNESCO, precum și bogăția sa naturală, nu sunt recunoscute. Textele și alte documente care completează sau extind cunoștințele despre procesele istorice ale regiunii sunt rare. Conexiunea elevilor cu mediul lor social, geografic și istoric este foarte slabă; nu există o dezvoltare a cunoștințelor locale.

Există puține cercetări și diseminări ale obiceiurilor, tradițiilor, legendelor și poveștilor lor. Oportunitățile de a evidenția aceste subiecte sunt rare, în special în timpul sărbătorilor naționale și al aniversării orașului. Această lipsă de conștientizare a valorilor culturale ale zonei nu se limitează la studenți, ci se extinde la un segment larg al populației. Acest aspect este aplicabil și cunoștințelor despre patrimoniul arheologic, unde există o lipsă de programe educaționale legate de programa școlară, care sunt destinate copiilor mici și/sau celor care studiază învățământul preșcolar și primar.

Este nevoie de consolidarea legăturilor identitare și a valorilor care să le consolideze și stima de sine. În acest context, este dificil să creștem gradul de conștientizare în rândul elevilor cu privire la rolul lor, la moștenirea lor culturală și, mai presus de toate, la respectul care ar trebui arătat istoriei. În acest context, Muzeul Național Chavín și monumentul au dezvoltat o serie de activități recreative, în special cu copii și tineri, pentru a consolida legătura lor cu patrimoniul și istoria. Aceste activități, la rândul lor, încearcă să conecteze școala, monumentul și muzeul. Cu toate acestea, există limitări evidente în integrarea activităților Muzeului și monumentului pentru a le oferi publicului ca un singur program cu locații diferite; chiar și atelierele ar putea combina locațiile monumentului, Muzeul și CIICR-ul în sine, dacă este cazul.

În cazul monumentului, constrângerile bugetare și lipsa personalului au limitat continuitatea acestor activități [XXXIV].

Activitățile, care se desfășoară periodic, au loc în decembrie pentru a comemora aniversarea declarării orașului Chavín ca sit al Patrimoniului Mondial UNESCO. Se oferă ateliere de lut pentru copiii de vârstă preșcolară, iar ateliere și concursuri de pictură sunt organizate pentru elevii de școală primară și secundară și adolescenți. Copiii și tinerii din districtele Chavín de Huántar și San Marcos sunt invitați să participe la aceste ateliere.

Tot cu ocazia aniversării, se organizează un concurs de legende și povești în limba quechua Ancash cu cetățenii seniori

[XXXIV] Johanna González, o lucrătoare la monument, a descris activitățile desfășurate cu copiii, tinerii și seniorii. Nu există o evidență sistematică a activităților anuale și a domeniului lor de aplicare. (Comunicare personală, mai 2018).

beneficiari ai Pensiei 65.

Atelierele de vacanță sunt în cele din urmă deschise cu contribuții din partea asociațiilor, având în vedere lipsa bugetului monumentului pentru a desfășura aceste activități în mod permanent.

Din anul 2013, Muzeul Național a dezvoltat și o serie de activități destinate tinerilor, care au fost întrerupte doar în perioada august 2015 - aprilie 2017, când Muzeul a rămas închis pentru modificări ale expoziției sale permanente.

Aceste activități pot fi împărțite în două tipuri: 1) Activități continue: acestea includ programul „Vacanțe utile", desfășurat între ianuarie și martie; activități recreative pentru Ziua Internațională a Muzeelor, 18 mai; și ateliere cu școlile rurale din Chavín și San Marcos, pentru a aduce muzeul mai aproape de aceste zone mai îndepărtate. 2) Activități speciale, care au loc punctual, în general asociate cu un eveniment cultural sau o expoziție organizată la muzeu, cum ar fi expoziția fotografică Qhapaq Ñan, însoțită de ateliere cu școlile (organizate în 2014 și 2018) sau atelierele organizate în legătură cu expoziția „Moștenirea lui Raimondi în Chavín" [xxxv].

Deși până în prezent s-au înregistrat progrese, este necesar să se asigure sustenabilitatea activităților care leagă școala de Muzeu și monument.

4. ETAPELE STUDIILOR

Organizarea articulării îngrijirii timpurii cu etapa de școlarizare este următoarea: 0 - 3 ani: Programul Cuna Más de MIDIS și centre de joacă implementat prin sponsorizarea Antamina, în incinta municipalității și cu sprijinul Ministerului Educației.
4 - 5 ani Inițial: școli publice sub conducerea UGEL Huari.
Școli publice primare cu vârsta cuprinsă între 6 și 10 ani, sub îndrumarea școlii uGEL Huari.
Școli publice secundare cu vârste între 11 și 15 ani, sub îndrumarea UGEL Huari.
Pe lângă Programul Cuna Más, centrele de joacă deservesc nevoile copiilor mici, precum și ale celor aflați în primii ani de școală. Acest program a început să funcționeze între 2003 și 2007, cu 11 centre de joacă în centre populate, precum și în diverse anexe și cătune: Huari, Cochao, Aycash, Huaripampa, anexa colorată, Huaripampa Alto, Huántar, Carhuayoq și Rahuapampa, San Marcos și Opayacu.

Va continua programul ludotecii? Școlile din districtul Chavín de Huántar sunt administrate de stat. Atât școlile preșcolare, cât și cele primare sunt situate în orașul

[xxxv] Informații furnizate de Marcela Olivas Watson, directoarea DDC-Ancash (mai 2018)

Chavín și în zonele rurale înconjurătoare; cu toate acestea, calitatea educației este inegală, în detrimentul zonelor rurale.
În cazul învățământului secundar, acesta oferă posibilitatea de a adapta programa, parțial, la interesele elevilor. Nu există învățământ superior sau tehnic. Manualele sunt distribuite de stat, iar accesul la cărți și materiale online (acces limitat la internet) care completează instruirea școlară este limitat.
Totuși, în Chavín de Huántar, orele care puteau fi folosite pentru subiecte legate de regiunea lor sunt înlocuite pentru a completa cursurile care nu sunt predate în timpul săptămânii sau pentru discuții pe diverse teme, cum ar fi orientarea profesională. Programul Teach For Peru, cu sprijinul Antamina, intervine în centrele de învățământ primar și secundar din Chavín de Huántar.

5. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR

4.1. Tehnicieni în arheologie și conservare

În 2003, a fost lansat un program de formare privind conservarea arheologică pentru tinerii din districtul Chavín de Huántar.
Au existat mai multe motive care au influențat implementarea acestei instruiri conduse de conservatorul Ricardo Morales, cu sprijinul Fondului Patrimoniului Global.

a. Monumentul arheologic Chavín, declarat Patrimoniu Mondial UNESCO, nu are o echipă profesionistă de conservare și nici asistenți care să îl monitorizeze.
b. Tinerii care au participat la proiectul de cercetare arheologică al Universității Stanford s-au identificat cu moștenirea lor.
c. A fost necesar să se creeze legături pentru ca tinerii să poată fi instruiți în manipularea pieselor arheologice și pentru ca înșiși comunitatea Chavinos, prin munca lor, să poată stimula interesul în comunitatea lor față de monument și alte situri.
d. Luând în considerare aceste

___arqueológicos. _____

considerații, Institutul de Dezvoltare Regională Chawpin Peru (INDERCHAP), cu sprijinul Proiectului Arheologic Chavín al Universității Stanford din SUA și în acord cu Institutul Național de Cultură (Ministerul Culturii), a executat Proiectul de Inventariere a Pieselor Arheologice din Chavín de Huántar între 2004 și 2005.

Realizările acestui proiect, care a integrat tineri care au primit instruire teoretică și practică, sunt satisfăcătoare. De la începutul proiectului până în decembrie 2005, au participat în total 25 de tineri. Cursuri și ateliere au fost organizate atât în Chavín, cât și în Lima. Cursurile au acoperit:

a. Cunoașterea istoriei Monumentului Arheologic Chavín de Huántar
b. Importanța conservării arheologice

c. Concepte de bază ale conservării preventive

d. Tehnici de excavare arheologică

e. Înregistrarea și inventarul pieselor

f. Fotografii digitale pentru inventarul pieselor.

Formare pentru tinerii din Chavín: Proiect pentru înregistrarea și catalogarea bunurilor arheologice. INDERCHAP 2005

Datorită acestui proiect, tinerii au fost integrați în activități arheologice, iar conștientizarea cu privire la conservarea monumentului a fost crescută, fiind totodată încurajați pentru viitoare realizări personale.

În ceea ce privește dificultățile întâmpinate pe parcursul

proiectului, 90% din grupul participant a demonstrat o lipsă de cunoștințe despre Monumentul Arheologic Chavín de Huántar, din cauza nivelului lor de educație în limbaj și scriere. În plus, integrarea lor în proiect și integrarea lor socială au fost foarte lente.

La sfârșitul proiectului, aspirațiile lor au fost zădărnicite, deoarece nu exista nicio activitate continuă pentru a aplica ceea ce învățaseră. Astfel, tinerii participanți și-au terminat studiile; unii au mers să lucreze în mină, alții la construcția de drumuri, trei au continuat să studieze în Huaraz (doi ca ghizi turistici, unul ca tehnician industrial), iar tinerele mame singure s-au dedicat vânzării de obiecte de artizanat, băuturi răcoritoare, prăjituri și alte articole în apropierea monumentului, așteptând reluarea proiectului de cercetare arheologică.

6.2. Paznici (Paznici și ghizi) pentru Monumentul Arheologic Chavín de Huántar

Charlas instructivas a jóvenes de Chavín: Proyecto de Registro y Catalogación de bienes arqueológicos. INDERCHAP 2005

În cursul anului 2005, Juan López Machera, arheologul responsabil cu situl arheologic, a organizat tururi ghidate pentru elevii de la liceul Chavín. Acest program de tururi ghidate a creat ocazional nevoia de a instrui grupuri de ghizi.

Există între patru și șase ghizi locali, dintre care niciunul nu are pregătire formală de la un colegiu sau universitate. Pentru a răspunde acestei nevoi, tinerii locali au fost instruiți să servească drept ghizi. Câțiva dintre acești tineri instruiți au continuat să lucreze ca ghizi la monument.
Instruirea a durat două luni, cu cursuri de două ori pe săptămână. Acest curs a oferit o scurtă actualizare a cunoștințelor despre monument, care anterior se limitaseră la texte învechite.

6.3. Instruire pentru artizani

Competitivitatea în producție și comerț determină crearea de produse care distorsionează originalitatea pieselor litice ce caracterizează cultura Chavín.

Comercializarea capetelor, sculpturilor, sculptate în piatră care odinioară erau lucrate manual și care acum sunt produse în ipsos în Huaraz pentru a fi comercializate în Chavín.

Antamina, prin programul său privind turismul și promovarea artizanatului, a promovat proiecte care vizează consolidarea tradiției artizanale a sculpturii în piatră și participarea comună a promovării turismului și a tradiției artizanale.

În acest cadru, a sprijinit mai multe proiecte și activități conexe:

a. Concurs de textile țesute manual și

ceremonie de premiere în San Marcos. Expoziție și vânzare de produse animaliere. Aproximativ 80% dintre familiile din bazinul Carash - San Marcos sunt țesători tradiționali de pături, cuverturi de pat, tapiserii etc., folosind lână de oaie. Această activitate a scăzut din cauza lipsei de piață pentru munca lor. Acest proiect a avut ca scop încurajarea țesătorilor prin acordarea de premii pieselor câștigătoare în cadrul concursului. Ca urmare a acestei experiențe, artizanii și-au format propria organizație.

b. Sprijin pentru reabilitarea infrastructurii Centrului de Educație Ocupațională Chavín de Huántar. Remodelare completă a Centrului de Educație Ocupațională, inclusiv crearea unui magazin pentru vânzarea de articole artizanale locale.

c. Instruire pentru studenții absolvenți ai Centrului de Educație Ocupațională Chavín de Huántar și ai Institutului Tehnologic San Marcos, provincia Huari, în sculptura în piatră.

d. Expoziție - Vânzare de picturi, sculpturi, ceramică și alte lucrări artistice ale artistei vizuale Isabella Simard Zasú del Canadá, pentru finanțarea programelor de sprijinire a dezvoltării meșteșugurilor în provincia Huari.

   Activitatea a avut loc la „Sala de Expoziții Konchukos" a Companiei Antamina din orașul Huaraz. O parte din vânzări a fost donată de artist pentru promovarea obiectelor de artizanat ale lui Chavín de Huántar, iar aceste fonduri au fost folosite pentru repararea mașinilor de cusut ale directorului general al Chavín de Huántar.

e. Instruirea a doi studenți de la Centrul de Educație Ocupațională Chavín de Huántar în tehnici de sculptură în piatră din orașul Ayacucho.

f. Sprijin pentru doi artizani din cadrul Asociației Artizanilor din San Marcos pentru participarea lor la concursul marilor maeștri ai meșteșugurilor peruviene, promovat de Institutul pentru Dezvoltarea Sectorului Informal - INDESI (național).

g. Organizarea Primului Concurs de Sculptură în Piatră în provincia Huari și expoziția lucrărilor câștigătoare în Huaraz și Lima.

h. Proiect de Dezvoltare Productivă și Comercială pentru Activitatea Meșteșugărească Textilă în districtele San Marcos și Chavín de Huántar. Operator: INDESI Național.

6. INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Districtul CHAVÍN DE HUÁNTAR are 34 de instituții de învățământ (date din 2014).

Departament	ANCASH
Provincie	HUARI
District	CHAVIN DE HUÁNTAR
Instituții Educațional	34

	Cod modular	Nume Instituție Educațional	Formă	Nivel	Adresa	Telefon	Numele directorului
1	415745	124	Școlarizare	Grădiniță	JULIO CESAR TELLO NORD S/N		FLOAREA MUNȚILOR COLCAS
2	681148	329	Școlarizare	Grădiniță	QUERCOS S/N		LOARTE DIAZ VILMA NORCA
3	1100593	415	Școlarizare	Grădiniță	MACHAC		BERNALDO AGUERO NORA VIOLET
4	495705	86052	Școlarizare	Școala primară pentru minori	Număr de serie ISCOG		MORALES TAMARA ELENA ELIZABETH
5	412478	86348	Școlarizare	Școala primară pentru minori	CATAYOC S/N		LEIVA JARA ROSES ABELINO
6	412460	86349 REPUBLICA DIN	Școlarizare	Școala primară pentru minori	17 ianuarie, fără număr	754099	COLONIA HUERTA LEONCIO PROSPERO.

		HONDURAS					
7	681494	86350	Școlarizare	Secundar al Minori	MACHAC S/N		SANCHEZ GARAY LUZ NELLY
8	412486	86350	Școlarizare	Școala primară pentru minori	MACHAC S/N		SANCHEZ GARAY LUZ NELLY
9	412494	86401	Școlarizare	Școala primară pentru minori	TANIN S/N		MEZA AMADO DANIEL GREGORIE.
10	412502	86402	Școlarizare	Școala primară pentru	LANCHAN S/N		LOPEZ OSORIO LUZ
11	412296	86404	Școlarizare	Școala primară pentru minori	HUARIMAYO S/N		RAMIREZ CHAVINPALPA LAURENTINO ULDARICO
12	412510	86405	Școlarizare	Școala primară pentru minori	UCHUHUAYTA S/N		MENDOZA FLORES YVETTE NOEMI
13	412528	86406	Școlarizare	Școala primară pentru minori	PUTCOR S/N		DURAN OLIVO EDGARD
14	412536	86407	Școlarizare	Școala primară pentru minori	JIRCA HUAYI S/N		SANCHEZ YACUPOMA EUSEBIA
15	412544	86408	Școlarizare	Școala primară pentru minori	NUMĂRUL CAMEREI		ALBORNOZ GARAY RUFINO FRANCISCO
16	217125	86409	Școlarizare	Școala primară pentru minori	CHACPAR S/N		AGUERO HUERTAS MARGARETĂ
17 ani	412551	86410	Educat	Tribunalul Primar pentru Minori	MACHCAS ALTO S/N	754132	MUÑOZ LOPEZ ELADIO MAXIM

18 ani	412569	86411	Educat	Tribunalul Primar pentru Minori	QUERCOS S/N		PINEDA RAMIREZ JUAN
19	412577	86412	Educat	Tribunalul Primar pentru Minori	CACHIR S/N		OCA¥A RAMIREZ CLEMENT
20	412288	86413	Educat	Școala primară pentru minori	COCHAO S/N		SALAZAR GARAY MEDARDO VICTOR
21 de ani	412585	86414	Școlarizare	Școala primară pentru minori	CHICHUCANCHA S/N		ESPINOZA OLIVAS VALINTE ADMUNDO
22	1100759	86468-1	Școlarizare	Școala primară pentru minori	NOU PROGRES S/N	814157	RIVERA CHAVEZ HIPOLITO
23 de ani	412593	86725	Școlarizare	Școala primară pentru minori	CHUNA S/N		MORALES GRAZA ELOISA JULIA
24	412601	86777	Școlarizare	Școala primară pentru minori	HRISTOS REGELE S/N		ONCOY NAVA ADRIA MARISOL
25	545343	86813	Școlarizare	Școala primară pentru minori	HUISHIN S/N		ARAUJO PRINCE LORGIO
26	586479	86855	Școlarizare	Școala primară pentru	NUNUPATA S/N		CANO TORO BRIGIDA
27	586388	86856	Școlarizare	Școala primară pentru minori	SHIRAPATA S/N		CRIMONI TARAZONA STELA ACVILINĂ
28 de ani	568113	86872	Școlarizare	Școala primară pentru minori	YANACANCHA S/N		RAMIREZ CADILLO HUMBERTO GERARDO.
29	1313642	86893-1	Școlarizare	Școala primară pentru minori	JATO S/N		SĂLȚI ESPINOZA NANCY MORAIMA
30	766535	86975	Școlarizare	Școala primară pentru minori	TAMBILLOS S/N		PAUCAR ABANTO JULIA MARIBEL

31 de ani	766543	86981	Școlarizare	Școala primară pentru minori	PACCHANGA S/N		TOLEDO CHAVEZ MERIA SOLEDAD
32	766592	86986	Școlarizare	Școala primară pentru minori	RURIQUILCA S/N		ROBLES LOPEZ TOMAS TEOFILO
33 de ani	411819	CARLOS ALBERTO IZAGUIRRE	Școlarizare	Secundar al Minori	17 ianuarie 464		MAUTINO FIGUEROA MIGUEL ANDRES
34	681650	CHAVIN	Școlarizare	CEO Artesanal	BOLIVAR 410 S/N	754024	ESPINOZA BLAS ANTONIA.

Texte **pentru primul an de gimnaziu. Subiect: Chavín de Huántar**

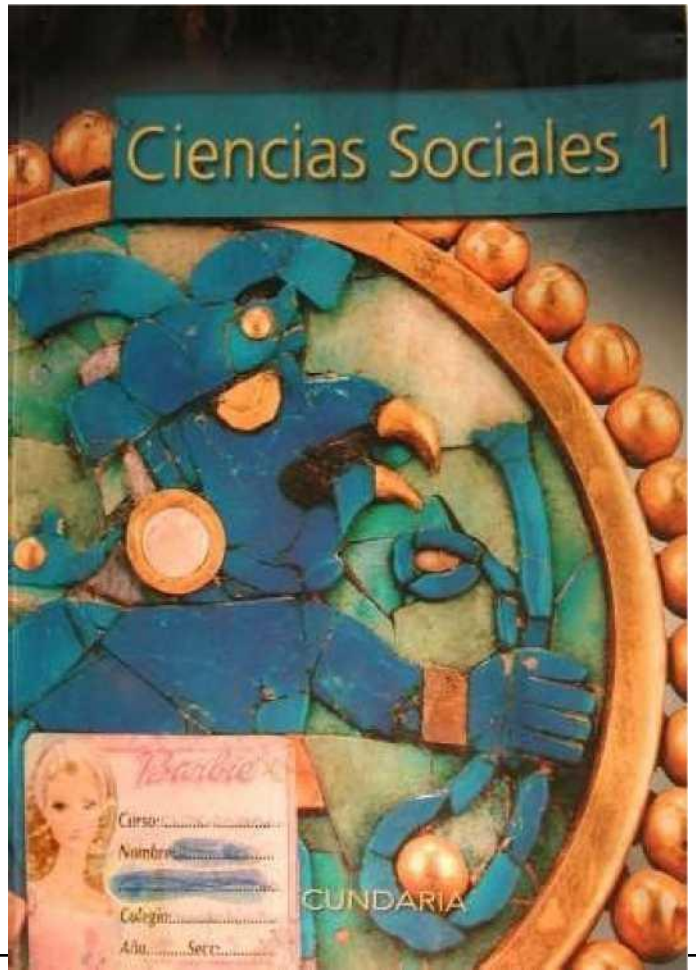

El origen de Chavín

En la confluencia de los ríos Mosna y Wachesa, al pie de la Cordillera Blanca, está el **Templo de Chavín de Huántar**. El templo constituyó siempre el centro integrador de la población local, que no llegaba a más de 500 habitantes. Con el tiempo, la fama de este lugar creció y se popularizó el culto Chavín.

Una ubicación espectacular

El Templo de Chavín fue construido en un lugar estratégico. La Cordillera Blanca corre paralela a la Costa y forma una barrera para quien viaja de la Selva a la Costa o viceversa. Hay pocos caminos libres por donde se puede atravesar la cordillera, dos de ellos pasan por el Templo de Chavín. Esto hizo del templo un paso obligado en la ruta de intercambio de bienes.

Por otro lado, el templo fue edificado en un lugar perfecto para observar los astros, lo que permitió a los habitantes conocer los ciclos agrícolas y "predecir" las estaciones. Así, Chavín se convirtió en un prestigioso y respetado oráculo, al que llegaban peregrinos de lugares muy distantes llevando ofrendas a cambio de consejo.

Teorías sobre Chavín

Uno de los temas que más discuten los arqueólogos hasta hoy, es el origen del fenómeno Chavín.

Según **J. C. Tello**, quien fue el primero en excavar el templo, Chavín se inició en la Selva. Tello la llamó "cultura matriz", pues pensó que esta cultura había sido el origen de todas las otras culturas peruanas.

Posteriormente, **R. Larco Hoyle** sostuvo que Chavín se había originado en la Costa, pues en Sechín –un centro ceremonial anterior a Chavín– había representaciones muy similares.

Los últimos estudios de **R. Burger** dan la razón a Larco Hoyle en cuanto al origen costeño de esta cultura (los antecedentes estarían en los centros monumentales costeños del Período Inicial). En el sitio de Chavín, la religión fue madurando hasta crear un nuevo culto que, reelaborado y fortalecido, se extendió por el Perú. A la época de expansión de ese nuevo culto se le llamará Horizonte Temprano.

Doc. 1 Templo de Chavín de Huántar

Doc. 2 Ubicación del Templo de Chavín

ACTIVIDADES

ANALIZA EL TEXTO

1. Lee el **Doc. 1** y responde:
   - ¿Qué entiendes por pretensiones regionales?

TRABAJA CON EL MAPA

2. Observa el **Doc. 2** y menciona:
   - ¿Qué valles comprenden la Costa central, nor-central y norte?
   - ¿Qué sitios del Período Inicial hay en cada una de las regiones mencionadas? Escoge un sitio y averigua sobre él.
   - ¿Cómo se llama el lugar de procedencia del Guandus y la ritualina?

Texte pentru primul an de gimnaziu. Subiect: Chavín de Huántar

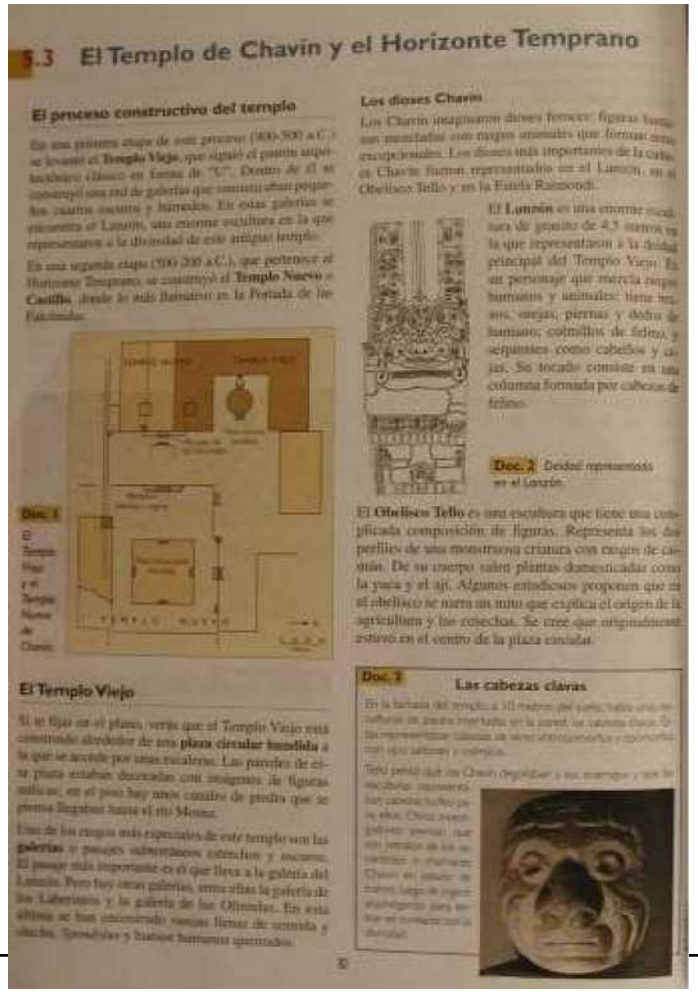

3.3 El Templo de Chavín y el Horizonte Temprano

El proceso constructivo del templo

En una primera etapa de este proceso (900-500 a.C.) se levantó el **Templo Viejo**, que siguió el patrón arquitectónico clásico en forma de "U". Dentro de él se construyó una red de galerías que constituían una pequeña red cuarta oscura y húmeda. En estas galerías se encuentra el Lanzón, una enorme escultura en la que representaron a la divinidad de este antiguo templo.

En una segunda etapa (500-200 a.C.), que pertenece al Horizonte Temprano, se construyó el **Templo Nuevo** o **Castillo**, donde se halla Raimondi en la Portada de los Falcónidos.

Doc. 1 El Templo Viejo y el Templo Nuevo de Chavín.

El Templo Viejo

Si se fija en el plano, verás que el Templo Viejo está construido alrededor de una **plaza circular hundida** a la que se accede por unas escaleras. Las paredes de esta plaza estaban decoradas con imágenes de figuras míticas; en el piso hay unos canales de piedra que se piensa llegaban hasta el río Mosna.

Una de los rasgos más especiales de este templo son las **galerías**: pasajes subterráneos estrechos y oscuros. El pasaje más importante es el que lleva a la galería del Lanzón. Pero hay otras galerías, entre ellas la galería de los Laberintos y la galería de las Ofrendas. En esta última se han encontrado varias lleras de comida y adultos. Igualmente y huesos humanos quemados.

Los dioses Chavín

Los Chavín imaginaron dioses feroces: figuras humanas mezcladas con rasgos animales que formaban seres excepcionales. Los dioses más importantes de la cultura Chavín fueron representados en el Lanzón, en el Obelisco Tello y en la Estela Raimondi.

El **Lanzón** es una enorme escultura de granito de 4,5 metros en la que representaron a la deidad principal del Templo Viejo. Es un personaje que mezcla rasgos humanos y animales: tiene ojos, orejas, piernas y dedos de humano; colmillos de felino, y serpientes como cabellos y cejas. Su tocado consiste en una columna formada por cabezas de felino.

Doc. 2 Deidad representada en el Lanzón.

El **Obelisco Tello** es una escultura que tiene una complicada composición de figuras. Representa los dos perfiles de una monstruosa criatura con rasgos de caimán. De su cuerpo salen plantas domesticadas como la yuca y el ají. Algunos estudiosos proponen que en el obelisco se narra un mito que explica el origen de la agricultura y las cosechas. Se cree que originalmente estuvo en el centro de la plaza circular.

Doc. 3 **Las cabezas clavas**

En la fachada del templo, a 10 metros del suelo, había una serie de cabezas de piedra incrustadas en la pared. Las cabezas clavas representaban cabezas de seres antropomorfos y zoomorfos, con ojos saltones y colmillos.

Todo parece indicar que los Chavín degollaban a sus enemigos y que las exhibían incrustadas en las paredes de sus templos. Chavín estaba dominado por un sacerdote que tenía un cuerpo humano y cabeza de felino. Este ser llevaba una vara en cada mano; por eso se le llama el **dios de las Varas**. Mucho tiempo después, una reinterpretación de esta divinidad fue adoptada en otros lugares del Perú.

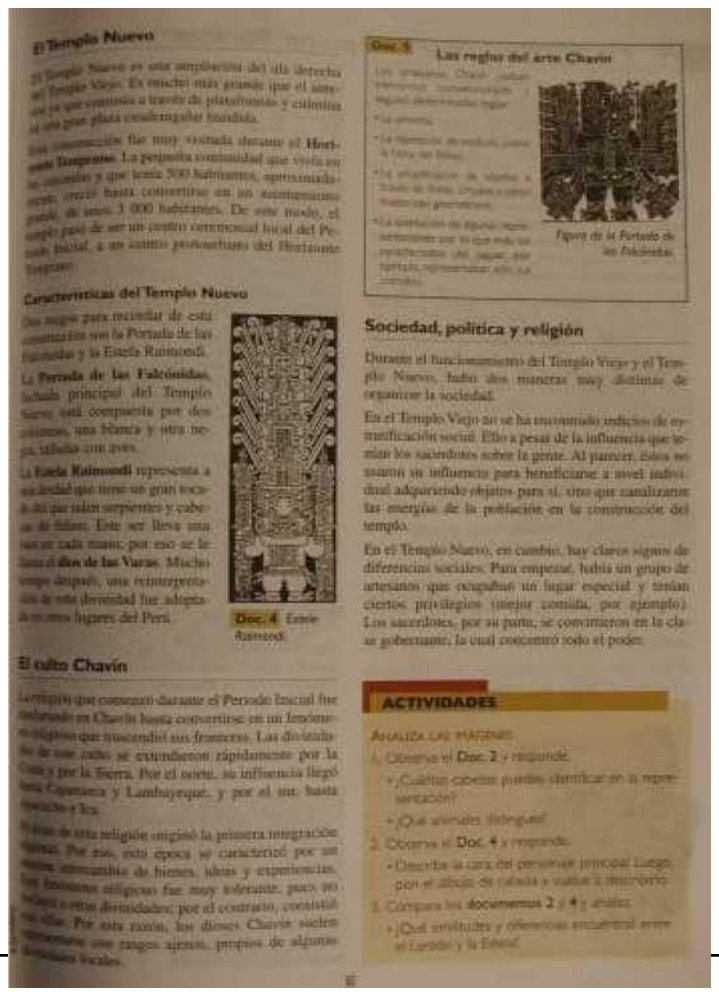

El Templo Nuevo

El Templo Nuevo es una ampliación del ala derecha del Templo Viejo. Es mucho más grande que el anterior ya que comunica a través de plataformas y culmina en una gran plaza cuadrangular hundida.

Esta construcción fue muy visitada durante el **Horizonte Temprano**. La pequeña comunidad que vivía en los alrededores y que tenía 500 habitantes, aproximadamente, creció hasta convertirse en un asentamiento grande de unos 3 000 habitantes. De este modo, el templo pasó de ser un centro ceremonial local del Período Inicial, a un centro protourbano del Horizonte Temprano.

Características del Templo Nuevo

Los rasgos para recordar de este construcción son la Portada de los Falcónidas y la Estela Raimondi.

La **Portada de las Falcónidas**, la vía principal del Templo Nuevo, está compuesta por dos columnas, una blanca y otra negra, talladas con aves.

La **Estela Raimondi** representa a una deidad que tiene un gran tocado del que salen serpientes y cabezas de felinos. Este ser lleva una vara en cada mano; por eso se le llama el **dios de las Varas**. Mucho tiempo después, una reinterpretación de esta divinidad fue adoptada en otros lugares del Perú.

Doc. 4 Estela Raimondi.

El culto Chavín

Los rituales que comenzaron durante el Período Inicial fueron elaborados en Chavín hasta convertirse en un fenómeno religioso que trascendió sus fronteras. Las divinidades de este culto se extendieron rápidamente por la Costa y por la Sierra. Por el norte, su influencia llegó hasta Cajamarca y Lambayeque, y por el sur, hasta Ayacucho y Ica.

El éxito de esta religión originó la primera integración regional. Por eso, esta época se caracterizó por un intenso intercambio de bienes, ideas y experiencias. La influencia religiosa fue muy tolerante, pues no hubo guerras ni divinidades por el contrario, coexistió con ellas. Por esta razón, los dioses Chavín suelen presentar unos rasgos ajenos, propios de algunos dioses locales.

Doc. 5 **Las reglas del arte Chavín**

Figura de la Portada de los Falcónidas.

Sociedad, política y religión

Durante el funcionamiento del Templo Viejo y el Templo Nuevo, hubo dos maneras muy distintas de organizar la sociedad.

En el Templo Viejo no se ha encontrado indicios de estratificación social. Ello a pesar de la influencia que tenían los sacerdotes sobre la gente. Al parecer, estos no usaron su influencia para beneficiarse a nivel individual adquiriendo objetos para sí, sino que canalizaron las energías de la población en la construcción del templo.

En el Templo Nuevo, en cambio, hay claros signos de diferencias sociales. Para empezar, había un grupo de artesanos que ocupaban un lugar especial y tenían ciertos privilegios (mejor comida, por ejemplo). Los sacerdotes, por su parte, se convirtieron en la clase gobernante, la cual concentró todo el poder.

ACTIVIDADES

Analiza las imágenes

1. Observa el **Doc. 2** y responde.
   - ¿Cuántas cabezas puedes identificar en la representación?
   - ¿Qué animales distingues?
2. Observa el **Doc. 4** y responde.
   - Describe la cara del personaje principal. Luego, con el dibujo de cabeza y cuerpo a tamaño
3. Compara los **documentos 2** y **4** y analiza.
   - ¿Qué similitudes y diferencias encuentras entre el Lanzón y la Estela?

Foto din stânga: atelier Qhapaq Ñan la Muzeul Național Chavín de Huántar. Fotografie dreapta: Expoziție și activități recreative legate de expoziția „Amprenta lui Antonio Raimondi în Chavín” (Fotografii prin amabilitatea Marcelei Olivas)

1. CARACTERISTICILE GENERALE ale sectorului turistic din Chavín de Huántar

Chavín de Huántar este principala poartă de acces sau cel mai reprezentativ loc al Văii Conchucos. Propunerea de promovare a turismului în această vale este încă în curs de dezvoltare și se confruntă cu realitatea că turismul nu contribuie încă semnificativ la veniturile locale, în ciuda creșterii continue a sectorului serviciilor.

Valea Conchucos se confruntă cu limitări din cauza conectivității și a infrastructurii de acces, precum și a stării facilităților turistice. Este o zonă privilegiată din punct de vedere al resurselor turistice, oferind nu doar Monumentul Chavín de Huántar, ci și o serie de alte atracții naturale și peisaje care o fac o destinație turistică cu o gamă largă de oferte.

1.1. Atracții turistice în Valea Conchucos

Luând ca referință districtele Huari, Chavín de Huántar și San Marcos, ca axă a Callejón de Conchucos, au fost identificate 50 de atracții turistice, 70% fiind spații naturale și 18% sunt manifestări culturale.

Sursa: MINCETUR, 2013 în Vizarreta Consultores, 2013

~~Totuși, Monumentul Chavín de Huántar este atracția principală, capabilă să ofere des~~tinația

ca destinație culturală.

Acest lucru îi determină pe operatorii turistici să ofere un tur de o zi întreagă *pentru* a vizita Monumentul și Muzeul. _____

Național [36]. O mare parte dintre vizitatorii orașului Chavín din cadrul acestui tur *de o zi* provin din Huaraz, prin intermediul agențiilor situate în orașul respectiv · Cu toate acestea, există un mare potențial în această destinație pentru dezvoltarea ofertelor de turism în natură și aventură, bazat pe bogăția și numărul de atracții naturale pe care le posedă, așa cum se arată în grafic.

Pe lângă Monument și Muzeul Național, Planul de Management Turistic Chavín de Huántar (2014), care este analizat în acest capitol, identifică și alte atracții a căror infrastructură ca ofertă turistică este încă precară:

- Punct de belvedere și perete de cățărat Shallapa; acces pietonal și cu zonă de campare, fără facilități de bază.
- Hanul Tambillos, cu zonă de servicii de bază și parcare.
- Izvoarele termale Quercos, cu servicii de bază, dar întreținere și organizare limitate pentru utilizarea izvoarelor termale.
- Punctul de belvedere Nunupata, fără servicii adecvate pentru a primi vizitatorul.

1.2. Infrastructura de conectivitate și servicii

Accesul la Chavín de Huántar este posibil prin două rute: una din orașul Huaraz și cealaltă direct de pe Autostrada Panamericană Nord. Finalizarea secțiunii Tunelul Cahuish-Chavín de Huántar-San Marcos a autostrăzii permite un acces mai rapid din Lima, una dintre principalele piețe turistice pentru Chavín. Cu toate acestea, aceste rute sunt sinuoase și predispuse la dezastre precum alunecări de teren și alunecări de noroi în timpul sezonului ploios, ceea ce limitează conectivitatea.

Districtul Chavín de Huántar are o autogară modernă, dar subutilizată, unde sosesc unele companii de transport, deși nu există agenții de turism. Cu toate acestea, în prezent este și punctul de sosire pentru autobuzele turistice către Chavín, mai degrabă decât către Monumentul în sine. Această regulă, stabilită de municipalitate pentru a evita impactul asupra Monumentului, nu este întotdeauna respectată, iar multe autobuze se apropie de perimetrul său, deteriorându-i integritatea și creând dezordine urbană.

Serviciile de apă și canalizare sunt limitate, așa cum se arată în Capitolul 2, Secțiunea II, lipsind acoperire completă, epurare a apelor uzate și gestionarea deșeurilor solide. Deșeurile reprezintă o problemă răspândită, evidentă în zona din jurul monumentului. Aceste limitări în accesul la serviciile de bază împiedică posibilitatea îndeplinirii standardelor de calitate turistică ca destinație turistică.

1.3. Instalația turistică

Infrastructura turistică este limitată. Districtul Chavín are 24 de unități de cazare, inclusiv cazări, restaurante și alte servicii de alimentație publică. Aceste

[36] Pentru mai multe informații despre analiza atracțiilor turistice din Conchucos, consultați **Vizarreta Consultores** (2013) *Planul de marketing turistic al văii Conchucos 2013-2014.* 117 pagini. Document nepublicat.

unități pot fi evaluate.

[2] **Swisscontact** (2014) *Plan de management turistic pentru Chavín de Huántar.* 43 de pagini. Document nepublicat.

în felul următor [37]:

- 42%: evaluare acceptabilă (5 cazări și 5 restaurante)
- 38%: în curs de îmbunătățire (2 unități de cazare și 7 servicii de alimentație publică)
- 21%: inacceptabil (5 servicii de catering)

Numărul redus de turiști care petrec noaptea înseamnă că unitățile de cazare sunt administrate în principal de proprietari, oferind puține servicii în afară de cazare, cum ar fi cafenele, spălătorie, călcat, acces la internet sau alte facilități. În plus, o parte semnificativă a acestor unități de cazare sunt ocupate de mineri, ceea ce limitează și mai mult opțiunile disponibile pentru serviciile turistice [38].

1.4. Cererea turistică

Principalele orașe care trimit turism intern către Ancash sunt Lima, Arequipa, Trujillo, Chiclayo și Huancayo, piețele Lima și Trujillo remarcându-se în mod special, existând o diferență notabilă între prima și a doua piață sursă ca mărime [39].

Nouăzeci la sută dintre turiștii interni care sosesc în Chavín o fac prin intermediul unui tour-operator rezervat din Huaraz. Acest lucru ar explica rata scăzută a nopților de cazare la destinație [40].

1.5. Alte aspecte care limitează destinația Callejón de Conchucos

Pe lângă dificultățile întâmpinate în oferta turistică, atât în ceea ce privește condiționarea adecvată a atracțiilor turistice, conectivitate și infrastructură de suport, cât și facilitățile turistice, menționate mai sus, sunt enumerate și alte aspecte care limitează destinația turistică:

- Dezvoltare incipientă a circuitelor turistice.
- Informații turistice limitate disponibile, atât pentru turiștii care sosesc în zonă, cât și pentru promovare pe piețele potențiale.
- Biroul de informații turistice mai trebuie implementat.
- Semnalistică internă deficitară în oraș și pe drumurile de acces cu privire la destinația turistică.
- Oferta turistică a Callejón de Conchucos nu este integrată cu Callejón de Huaylas.
- Conștientizare limitată a populației despre turism.
- Rețea de afaceri slabă, legată de sectorul turistic. Aceasta este organizată în jurul Comitetului Multisectorial pentru Turism, dar în prezent este inactivă; au mai rămas doar câteva.

[37] Ibidem

[38] *Planul de marketing* **al Vizarreta Consultants** (2013) *Turismul în Valea Conchucos 2013-2014.* 117 p. Document nepublicat.

[5] *Ibidem*
[6] **Swisscontact** (2014) *Plan de management turistic pentru Chavín de Huántar.* 43 de pagini. Document nepublicat.

Asociații izolate de lucrători din hoteluri și restaurante, artizani și agenții de turism din Huaraz. Acest comitet a lucrat la planificarea sectorială.

Municipalitatea districtuală Chavín își concentrează eforturile în domeniul turismului asupra unor proiecte cu impact limitat și coordonare slabă. În prezent, există câteva idei de proiecte, cum ar fi o hartă turistică, litere gigantice care să înscrie numele districtului și pietonalizarea drumului care mărginește monumentul [41]. Proiectele aprobate în Bugetul Participativ pentru 2018 sunt:

- Proiect pentru crearea de servicii turistice de interpretare culturală în Tambillos. Nivel de studii pre-investiții.

SAU Proiectul de Traseu Intern al Orașului Chavín de Huántar, Acces la Serviciul de Observare de la Punctul de Belvedere Shallapa, din Circuitul Turistic al Districtului Chavín de Huántar:

Municipalitățile Chavín de Huántar, San Marcos și Huari au puține eforturi comune de promovare a destinației turistice comune.

2. Infrastructura și serviciile de la Monumentul Chavín de Huántar

Monumentul dispune de o gamă largă de infrastructură și facilități care facilitează vizitele. Cu toate acestea, unele dintre aceste aspecte necesită îmbunătățiri. Acestea sunt detaliate mai jos.

2.1. Infrastructura de acces și serviciile de la monument

La intrarea în Monument, spre partea dreaptă, acesta prezintă:

- Casa de bilete, construită în 2017, nu acceptă plăți electronice; se acceptă doar numerar. Este important de menționat că biletul acoperă intrarea atât la Monument, cât și la Muzeul Național, deoarece a fost emis un bilet combinat.
- O zonă de recepție pentru vizitatori, cu dotări de bază: un acoperiș și bănci pentru a sta.
- O zonă de picnic, cu bănci și mese din lemn.
- Toaletele erau curate și aveau un design simplu.
- Sala de Expoziții Marino González, inaugurată în 2015, a fost posibilă datorită colaborării dintre Muzeul

[41] Karen Urbina Quintana, director adjunct al turismului al municipiului districtual Chavín de Huántar, comunicare personală, mai 2018.

Național Chavín, Muzeul de Artă din Lima, DDC Ancash, Antamina și Comitetul Multisectorial pentru Turism Chavín.

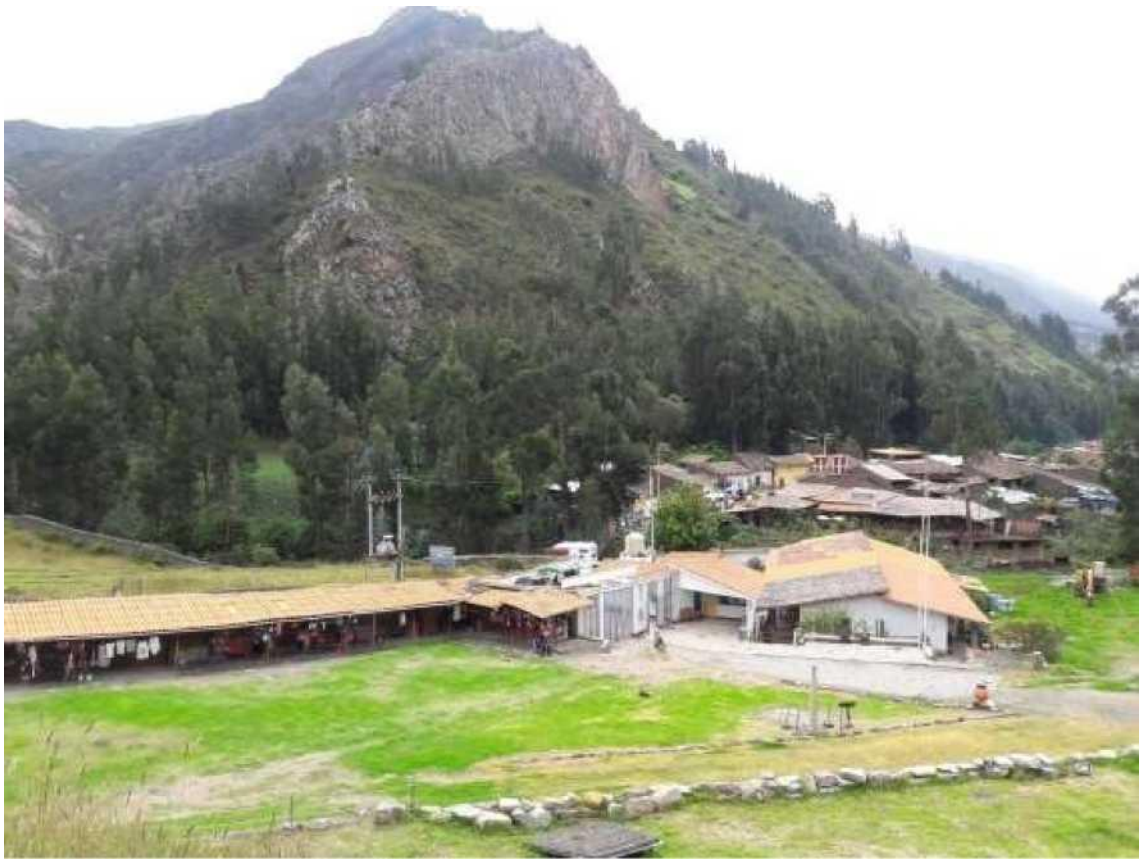

Vista de las instalaciones de acceso y servicios en el monumento (Foto: Guadalupe Martínez, 2018).

Imágenes de la Sala de Exposición Marino González
(Fotos: Guadalupe Martínez, 2018)

2.2. Zona de vânzări de artizanat

Încă din anii 1990, un grup de artizani locali ocupă latura estică a sitului, cu instalații precare care prezintă o imagine regretabilă a Monumentului și a administrației Ministerului Culturii.

Asociațiile meșteșugarilor care ocupă acest spațiu se opun relocării în afara Monumentului. Cu toate acestea, condițiile

Infrastructura este precară, în ciuda reparației acoperișului, ceea ce dă o imagine neglijată a unui monument inclus în Patrimoniul Mondial UNESCO.

Majoritatea produselor oferite nu sunt meșteșuguri locale, ci importate din Huaraz și Lima; meșteșuguri standardizate. Sunt oferite doar câteva imitații de capete de cep din piatră, realizate chiar de ei.

Majoritatea artizanilor se află în cartierul La Florida, unde își au și atelierele, cei care realizează puținele meșteșuguri locale menționate.

Pe lângă oferirea acestui spațiu pentru vânzarea de obiecte de artizanat, la intrarea în Monument, vechiul drum de acces către Chavín de Huántar, există diverse tarabe de vânzători ambulanți, fără nicio reglementare, care dau un aspect neglijat și dezordonat intrării în monument.

Este necesară elaborarea unui program pentru producția de artizanat local și construirea unui centru de vânzare a artizanatului în orașul Chavín, cu sprijinul Primăriei Districtuale Chavín.

Zonă de vânzare de articole de artizanat la Monument

(Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

Vânzători informali în vecinătatea intrării în Monument (Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

2.3. Alte facilități

În același sector estic al sitului, există câteva șoproane construite acum peste 30 de ani, care au fost reparate și servesc drept depozit pentru unelte și echipamente logistice pentru sistemul electric și alte sarcini de întreținere la Monument. Cu toate acestea, întreținerea și îngrijirea lor necesită mai mult efort, deoarece diminuează aspectul general al sitului.

Caseta para el motor de emergencia eléctrica y otros aspectos del mantenimiento (Foto: cortesía Guadalupe Martínez, 2018)

În plus, în apropierea recepției pentru vizitatori și a zonei administrative există câteva mașini scoase din uz, care diminuează aspectul general ordonat al Monumentului. Sunt prezente și rămășițele fostei case a lui Marino González, căreia îi lipsește acoperișul și care, în urma unei evaluări arheologice prealabile, ar putea fi folosită ca parte a înregistrării istorice a procesului de conservare a orașului Chavín.

Camioane și utilaje parcate în vecinătatea zonei de service (Fotografii: Guadalupe Martínez, 2018)

În prim-plan, un detaliu al acoperișului de la Chavín. În fundal, fosta casă a lui Marino González (Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

2.4. Gardul perimetral

Ca măsură de protecție, situl a fost împrejmuit pe mai multe laturi, cu excepția celei orientate spre râul Moșna. Gardul este realizat din chirpici, urmând metodele locale de construcție, și are o înălțime de aproximativ 2 metri, cu excepția laturii de vest, care a fost ridicată pentru a compensa panta terenului adiacent.

Acest gard este important și benefic în măsura în care asigură securitatea monumentului, limitând accesul persoanelor neautorizate, prevenind încălcările și alte acțiuni care ar putea amenința

conservarea sitului, în special noaptea. Cu toate acestea, din cauza materialelor folosite, a condițiilor meteorologice dure, în special a ploii, și a trecerii timpului, zidul prezintă semne de deteriorare care necesită întreținere continuă.

Lucrări de întreținere la gardul perimetral (foto: Guadalupe Martínez, 2018)

Gardul perimetral al lui Chavín de Huántar (Foto: Guadalupe Martínez, 2018)

2.5. Traseele, semnalizarea și tururile ghidate

Există un singur traseu desemnat care duce de la intrarea în Monument până la piața principală, apoi continuă spre galerii și iese în spate, lângă capul arcuit. Căile de-a lungul acestui traseu sunt marcate, dar nu există un flux de trafic organizat, cu grupuri sau limite de timp stabilite, ceea ce reprezintă un risc pentru conservarea și siguranța Monumentului, în special la accesul în galerii. La aceste intrări în galerii,

se pot aduna simultan mai multe grupuri de persoane, așteptând să intre. Prin urmare, o problemă urgentă pentru utilizarea publică corespunzătoare a Chavínului este calcularea capacității de încărcare și implementarea măsurilor de siguranță pentru intrarea în galerii.

Căile au mai multe coșuri de gunoi de-a lungul traseului, ceea ce, împreună cu munca personalului de întreținere al Monumentului, menține zona curată și nu există gunoaie acumulate în coșuri sau pe jos.

Coș de gunoi de-a lungul circuitului. Fotografie: Guadalupe Martínez, 2018

Semnalizare este amplasată de-a lungul traseului și în anumite zone ale Monumentului. Există diferite tipuri de indicatoare:

- Semne metalice cu reprezentare 3D a sectoarelor
- Indicatoarele din piatră de la marginea potecii indică zonele care pot fi accesate în timpul vizitei. Acestea sunt în spaniolă și includ

siglele Monumentului și ale Centrului Patrimoniului Mondial (WHC). Acestea oferă o explicație a clădirii și/sau a zonei. Sunt în spaniolă și engleză și includ sigla Monumentului. Indicatoarele sunt destul de uzate, cu semne de rugină.

Indicatoare din lemn vopsite în maro ciocolatiu, având aceeași funcție ca indicatoarele din piatră. Nu au logo. Scrisul este în spaniolă, iar unele și în limba quechua Ancash.

- Indicatoare din piatră vopsite în aceeași culoare maro ciocolatiu ca cele din lemn. Acestea sunt amplasate pe jos și indică regulile de comportament ale vizitatorilor de-a lungul traseului.

Semnalizarea necesită o reînnoire care să îndeplinească următoarele aspecte:

- Omogenizare prin funcții (semne ilustrative ale Monument, ghiduri de traseu, altele). Omogenizați, în funcție de funcții, materiale și design.
Se recomandă utilizarea limbilor spaniolă, engleză și quechua Ancash în toate semnalizările.
Se recomandă includerea de semne de evacuare și a altor semne de siguranță necesare.

Tipuri de semnalizare utilizate în prezent în Chavín de Huántar. Fotografii: Guadalupe Martínez, 2018

Un ghid nu este obligatoriu pentru vizitarea Monumentului; cu toate acestea, există o

Asociație a Ghizilor Turistici Oficiali din Conchucos [42], formată din 14 ghizi, dintre care 7 sunt staționați permanent la monument și 7 doar în timpul sezonului de vârf. Nu există nicio evidență a numărului de grupuri turistice care necesită un ghid pentru vizita lor, dar se estimează că este mai puțin decât numărul de vizitatori.

Informații despre serviciul ghidat la Monumentul Chavín de Huántar (mai 2018). pentru vizitatorii care intră fără serviciu ghidat.

Nu există uniformitate în limba folosită și foarte puțini ghizi pot oferi un tur într-o engleză de bază. Turul ghidat costă 40 de singaporezi în spaniolă și 50 de singapuri în engleză, fără un număr minim sau maxim de turiști per grup. Turul durează între 1 oră și 40 de minute și 2 ore.

Unii ghizi s-au aventurat în turismul mistic, unde își țin ceremoniile în afara Monumentului și apoi intră pentru sfârșitul ceremoniei, care nu mai implică manipularea de obiecte, arderea sau alte acțiuni care ar putea afecta integritatea sitului.

3. Fluxul de vizitatori la Chavín de Huántar

Conform statisticilor naționale privind numărul de vizitatori la Monument și Muzeu în cursul anului 2019, se pot observa următoarele aspecte:

Numărul vizitatorilor la Monument și Muzeu nu este același: 96.382 de vizitatori la primul, comparativ cu 65.286 la Muzeu. Această diferență indică faptul că nu toți cei care vizitează Monumentul vizitează și Muzeul.

- Muzeul, care după vârfurile din iulie și august, înregistrează o scădere de peste 50% a numărului de vizitatori în rândul acestui grup populațional. Studenții mențin două vârfuri de vizitare a Monumentului, în iulie și august, care coincid cu vacanțele școlare, în ciuda faptului că intrarea la Muzeu este inclusă în bilet.

Dacă ne uităm la datele privind vizitatorii din primul trimestru al anului 2018 la Muzeu, putem observa o creștere considerabilă a numărului de vizitatori, numărul acestora în acest trimestru fiind de 13.450, adică a acoperit deja 38,3% din totalul prezenței Muzeului în lunile în care a fost deschis în 2017.

Aceeași tendință poate fi observată și atunci când se compară aceleași luni de venituri din 2019 cu cele din anul precedent.

Cel mai mare aflux de vizitatori naționali și străini are loc între lunile iulie și august, atât la Monument, cât și la Muzeu.

Pe grupe de populație, adulții sunt cei mai frecvenți vizitatori atât ai Monumentului, cât și ai Muzeului. Vizitele studențești la Monument mențin un flux constant din iulie până în decembrie, un model care nu se observă în vizitele la Muzeu.

În timpul sărbătorilor naționale și

[42] Dl. Martín Loarte, președintele în exercițiu al Asociației Ghizilor Turiști Oficiali din Conchucos, a oferit, printr-un interviu personal,

între octombrie și noiembrie, perioada călătoriilor promoționale; această tendință este observabilă și în afluxul de vizitatori la Muzeu.

Cel mai mare aflux de străini are loc între lunile iulie și august, la fel ca și afluxul de vizitatori naționali.

Vizite	Monument			Muzeul Național		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Național	72 531	73.630	78.987	30.612	58 804	60.548
Străini	6.671	7873	17.395	4465	5 203	4.738
Total	79 202	81 503	96 382	35 077	64 007	65 286

Sursa: Ministerul Culturii, 2017 - 2019

1. REGLEMENTĂRI NAȚIONALE REFERITOARE LA MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVÍN DE Huántar

- Legea nr. 6634. - Înființează Consiliul Arheologic Național. 13 iunie 1929.
- Legea nr. 24047. - Legea generală pentru protecția patrimoniului cultural al națiunii. 5 ianuarie 1985.
- Constituția politică peruană din 1993. Magna Carta din Peru abordează în mod expres tema culturii, recunoscând pluralitatea culturală a națiunii și conservarea diverselor manifestări culturale ale țării; de asemenea, consacră în articolul 21° protejarea patrimoniului cultural.
- Legea nr. 28296. - Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii. 22 iulie 2004.
- Decretul Suprem nr. 011-2006-ED - Regulamentul Legii generale a patrimoniului cultural al națiunii. 2 iunie 2006

2. REGIMUL DE PROPRIETATE AL MONUMENTULUI ARHEOLOGIC CHAVÍN DE Huántar

În ceea ce privește drepturile de proprietate reală asupra proprietăților arheologice, este necesară stabilirea unui lanț succesiv al reglementărilor recente care abordează această problemă:

2.1 Legea nr. 6634 – Articolul 1 stabilește că „monumentele istorice existente pe teritoriul național anterior perioadei viceregatului sunt proprietatea statului. Dreptul națiunii asupra acestor monumente este inalienabil și imprescriptibil.” De asemenea, declară „Castelul Chavín” monument național (art. 22).

Prin urmare, Monumentul Arheologic Chavín de Huántar, fiind un sit prehispanic, este proprietatea statului.

- **Inalienabil.-** Când un obiect are condiția de inalienabil, înseamnă că se află în afara comerțului și, în general, proprietatea sa nu poate fi transferată către altcineva, cu excepția cazurilor și formalităților prevăzute de legile în vigoare.

  Aplicarea acestei figuri juridice, în cazul specific, înseamnă imposibilitatea înstrăinării, adică a transferului către un alt subiect, a oricărui drept referitor la Monumentul Arheologic Chavín de Huántar.

- **Impresscriptibil. -** Această figură juridică acordă o sferă de protecție monumentelor istorice existente pe teritoriul național anterior epocii viceregatului, conform căreia nu există transfer al dreptului real de proprietate în exercitarea prescripției achizitive a dreptului de proprietate.

  Trebuie să clarificăm, de asemenea, că în acest caz, imprescriptibilitatea nu se epuizează prin prescripția achizitivă a proprietății, ci este aplicabilă generic și drepturilor pe care națiunea le are cu privire la monumentele istorice

anterioare celor din epoca viceregatului.

2.2. Legea nr. 24047. Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii. Articolul 4 al acestei legi prevede că bunurile culturale prehispanice de natură arheologică, descoperite sau urmează să fie descoperite, sunt proprietatea statului. Acestea sunt imprescriptibile și inalienabile.

Legea menționată anterior menține criteriile de protecție a bunurilor culturale arheologice imobile din legea care a precedat-o.

2.3. Legea nr. 28296 – Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii. Articolul 6, alineatul 1, din această lege prevede că toate bunurile imobile care fac parte din patrimoniul cultural al națiunii de origine prehispanică sunt proprietatea statului, precum și părțile integrante și/sau accesorii ale acestora și componentele acestora, descoperite sau urmează să fie descoperite, indiferent dacă sunt situate pe terenuri publice sau private. Aceste bunuri imobile care fac parte din patrimoniul cultural al națiunii sunt considerate imateriale, inalienabile și imprescriptibile și sunt administrate exclusiv de către stat.

După cum se poate observa, în esență, această lege menține același spirit protector ca și predecesoarele sale, introducând însă unele variații, cum ar fi statutul intangibil al bunurilor imobile arheologice.

În principiu, intangibilitatea înseamnă imposibilitatea efectuării oricărui tip de lucrare; totuși, dintr-o interpretare sistematică a Legii nr. 28296, putem deduce că orice intervenție asupra unui bun arheologic, indiferent de natura sa, poate fi efectuată numai dacă este autorizată în prealabil de Ministerul Culturii. În cazul nerespectării acestui mandat, se pot iniția acțiuni pe cale administrativă (procedura de sancționare administrativă) și penală.

Având în vedere cele de mai sus, putem concluziona că dreptul de proprietate imobiliară asupra Monumentului Arheologic Chavín de Huántar aparține Statului și că condițiile de intangibilitate, inalienabilitate și imprescriptibilitate pe care le posedă toate bunurile imobiliare aparținând patrimoniului cultural al națiunii de natură prehispanică le conferă un sistem eficient de protecție juridică.

3. Huántar CA PARTE INTEGRANTĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL AL NAȚIUNII

Legea nr. 6634 din 13 iunie 1929, la articolul 22, a declarat situl arheologic Chavín de Huántar, printre altele, Monument Național. Când legea menționată anterior a fost abrogată la 5 ianuarie 1985, prin Legea nr. 24047, declararea expresă a sitului Chavín a fost abrogată, dar statutul său de bun care face parte din patrimoniul cultural al națiunii a continuat, având în vedere că articolul 4 din Legea 24047 stabilea că siturile arheologice aveau statut de bunuri culturale, pe lângă prezumția legală stabilită la articolul 2 din aceeași lege.

Prin Decretul Suprem nr. 003-2014-MC a fost aprobat Regulamentul pentru Investigații Arheologice, care la articolul 1 prevede că toate siturile definite drept monumente arheologice prehispanice sunt

patrimoniu cultural al națiunii și proprietate a statului.

Legea nr. 28296, Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii, publicată la 22 iulie 2004, în articolul III din titlul preliminar, prevede, de asemenea, figura juridică a prezumției legale, care se aplică monumentului arheologic Chavín de Huántar.

Din cele de mai sus putem concluziona că Monumentul Arheologic Chavín de Huántar are în prezent statutul de parte integrantă a Patrimoniului Cultural al Națiunii, în temeiul prezumției legale prevăzute de Legea nr. 28296, pe lângă aplicarea articolului 1 din Regulamentul pentru Investigații Arheologice.

Orașul Chavín de Huántar este, de asemenea, inclus în această zonă, fiind declarat ansamblu urban monumental prin RJN nr. 009-89-INC/J din 12 ianuarie 1989, publicat în El Peruano pe 26 aprilie 1989.

Prin Rezoluția Direcției Naționale nr. 1056/INC, din 21 august 2007, publicată în Monitorul Oficial El Peruano la 24 septembrie 2007, situl este declarat „Patrimoniu Cultural al Națiunii" și se stabilește o nouă zonă de protecție de 14,79 hectare.

4. PROTECȚIE INTERNAȚIONALĂ

Standardul internațional pentru protecția patrimoniului cultural este *Convenția privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural,* adoptată de Conferința Generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la cea de-a 17-a sesiune, desfășurată la Paris între 17 octombrie și 21 noiembrie 1972.

Peru, în calitate de țară membră a UNESCO, a aderat la acest Tratat Internațional prin Rezoluția Legislativă nr. 23349, adoptată de Congresul Republicii la 18 decembrie 1981 și promulgată de Președintele Constituțional al Republicii Peru la 21 decembrie 1981, încorporându-l astfel în sistemul juridic al țării.

În acest fel, țara și-a asumat angajamentul față de comunitatea internațională de a proteja proprietățile peruane înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial pentru generațiile prezente și viitoare și, în acest context, de a respecta prescripțiile stabilite în Convenție și în Orientările sale practice.

Situl arheologic Chavín a fost înscris pe Lista Patrimoniului Mondial a Convenției UNESCO din 1972 ca Proprietate Culturală (C) în conformitate cu criteriul (iii), la cea de-a 9-a sesiune a Comitetului Patrimoniului Mondial UNESCO, desfășurată la Paris între 2 și 6 decembrie 1985, datorită naturii excepționale a valorilor sale și atributelor transcendentale pentru umanitate:

> *C (iii) Situl arheologic Chavín a dat numele culturii care a înflorit între anii 1500 și 300 î.Hr. în văile Anzilor peruvieni. Acest centru ceremonial antic este unul dintre cele mai vechi și mai cunoscute situri ale erei precolumbiene. Aspectul său este impresionant, cu o serie de terase și piețe complexe, înconjurate de structuri placate cu piatră, iar ornamentația sa este în principal zoomorfă.*

Prin această inscripție, situl arheologic

Chavín a devenit un bun cultural de importanță universală, adică aparține tuturor popoarelor lumii, indiferent de locația sa și fără a aduce atingere suveranității Peru și drepturilor stabilite în legislația sa națională. Datorită acestei desemnări, monumentul a fost protejat de comunitatea internațională în temeiul Convenției UNESCO din 1972, precum și de Constituția politică a Peru și de legislația actuală privind patrimoniul cultural al națiunii.

Intervențiile la Monumentul Arheologic Chavín de Huántar sunt ghidate de principiile și criteriile tehnice stabilite în standardele internaționale stabilite de UNESCO.

5. ORGANISMELE COMPETENTE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI Monumentului Arheologic CHAVÍN DE Huántar

5.1 Ministerul Culturii

În conformitate cu prevederile Legii nr. 29565, Ministerul Culturii este o agenție a puterii executive, cu personalitate juridică de drept public (art. 2°). Este organul de conducere în domeniul cultural, cu competențe exclusive și exclusive față de alte niveluri de guvernare pe întreg teritoriul național în ceea ce privește formularea, planificarea, direcționarea, coordonarea, executarea, supravegherea, evaluarea și controlul politicilor naționale și sectoriale ale statului în domeniul cultural, aplicabile și executorii la toate nivelurile de guvernare și de către toate entitățile din sectorul cultural (art. 5°); precum și funcții exclusive în ceea ce privește declararea, cercetarea, protejarea, conservarea, punerea în valoare, promovarea și diseminarea Patrimoniului Cultural al Națiunii (art. 7°), printre altele.

Împărtășește competența cu guvernele regionale de a dicta reguli tehnice și linii directoare pentru protejarea, apărarea, conservarea, diseminarea și punerea în valoare a Patrimoniului Cultural al Națiunii; și cu guvernele locale de a oferi asistență tehnică și de a coordona acțiunile pentru apărarea, conservarea, promovarea, diseminarea și punerea în valoare a monumentelor care fac parte din Patrimoniul Cultural al Națiunii.

Conform Legii nr. 28296 - Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii, Ministerul Culturii (fostul Institut Național de Cultură), Biblioteca Națională și Arhivele Generale ale Națiunii sunt responsabile de identificarea, inventarierea, înregistrarea, evidența, cercetarea, protejarea, conservarea, difuzarea și promovarea bunurilor care alcătuiesc Patrimoniul Cultural al Națiunii (art. 19).

Direcția Descentralizată de Cultură Ancash este un organ al Ministerului Culturii, responsabil de coordonarea, executarea și evaluarea, în jurisdicția regională Ancash, a acțiunilor și activităților de politică culturală exprimate în obiectivele, competențele, funcțiile și scopurile Ministerului Culturii, legate de cercetarea, înregistrarea, inventarierea, protejarea, apărarea, conservarea, diseminarea, promovarea și punerea în valoare a bunurilor care alcătuiesc Patrimoniul Cultural al Națiunii, precum și de respectarea și aplicarea măsurilor prevăzute în reglementările naționale în vigoare și în directivele tehnice emise în

acest scop, în coordonare cu sediul central.

5.2. Puterile guvernelor regionale

Conform articolului 191 din Constituția politică a Peru, guvernele regionale au autonomie politică, economică și administrativă în domeniile care țin de jurisdicția lor. Acestea se coordonează cu municipalitățile fără a interfera cu funcțiile și competențele acestora.

Legea nr. 27867 - Legea organică a guvernelor regionale, modificată prin Legea nr. 27902 , prevede la articolul nr. 47 că funcțiile guvernelor regionale sunt de a proteja, promova și conserva patrimoniul cultural regional și local, în coordonare cu guvernele.

Autoritățile locale și organismele relevante,

Legea nr. 28296 - Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii, prevede că guvernele regionale oferă asistență și cooperare organismelor relevante pentru executarea proiectelor de cercetare, restaurare, conservare și diseminare a bunurilor care alcătuiesc patrimoniul cultural al națiunii.

Legea nr. 29565. În conformitate cu articolul 8, alineatul 1 din prezenta lege, aceasta împarte funcțiile cu Ministerul Culturii în ceea ce privește acordarea de sprijin pentru protejarea, conservarea și promovarea Patrimoniului Cultural al Națiunii în domeniul regional și local, în coordonare cu municipalitățile locale și organismele corespunzătoare, printre alte aspecte ale sectorului cultural.

De asemenea, se stabilește că este responsabilitatea guvernelor regionale să își exercite competențele stabilite în Legea organică a guvernelor regionale și, în exercitarea acestei atribuții, acestea trebuie să respecte normele și politicile naționale și sectoriale emise de Ministerul Culturii (art. 6).

5.3 Puteri municipale

Articolul 194 din Constituția politică a Peru prevede că municipalitățile provinciale și districtuale sunt organele administrației locale. Acestea au autonomie politică, economică și administrativă în domeniile care țin de jurisdicția lor.

Legea nr. 27972 - Legea organică a municipiilor, stabilește funcțiile municipiilor în materie de patrimoniu cultural al națiunii, după cum urmează:

Articolul nr. 82. - Educație, cultură, sport și recreere: Municipalitățile, în materie de educație, cultură, sport și recreere, au următoarele competențe și funcții specifice, partajate cu guvernul național și regional:

Să promoveze protejarea și difuzarea patrimoniului cultural al națiunii aflat în jurisdicția sa, precum și apărarea, conservarea, promovarea și punerea în valoare a monumentelor arheologice, istorice și artistice, colaborând cu organismele naționale și regionale competente pentru înregistrarea, controlul, conservarea și restaurarea acestora (Alin. 12, Art. 82°).

În conformitate cu articolul 8, alineatul 2 din Legea nr. 29565, municipalitățile au funcții comune cu Ministerul Culturii în ceea ce privește coordonarea protecției și diseminării Patrimoniului Cultural al

Națiunii din jurisdicția lor și apărarea și conservarea monumentelor arheologice, istorice și artistice; precum și coordonarea cu organismele regionale și naționale competente a identificării, înregistrării, controlului, conservării și restaurării bunurilor Patrimoniului Cultural al Națiunii, printre altele, în conformitate cu normele și politicile naționale și sectoriale emise de Ministerul Culturii (articolul 6).

Legea nr. 28296, Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii, stabilește că, în conformitate cu atribuțiile și funcțiile stabilite în Lege

Legea organică a municipiilor atribuie organelor administrației publice locale următoarele atribuții:

a) Cooperați cu Ministerul Cultură, Biblioteca Națională și Arhivele Generale ale Națiunii în identificarea, inventarierea, înregistrarea, cercetarea, protejarea, conservarea, diseminarea și promovarea patrimoniului cultural al națiunii.

b) Să dicteze măsurile administrative necesare pentru protejarea, conservarea și difuzarea bunurilor care alcătuiesc patrimoniul cultural al națiunii, în conformitate cu legislația în vigoare.

c) Să elaboreze programe și planuri care vizează protejarea, conservarea și difuzarea bunurilor care alcătuiesc patrimoniul cultural al națiunii, în conformitate cu legislația în vigoare.

Muzeul Național Chavín face parte din Sistemul Național de Muzee al statului și, ca atare, este guvernat de reglementările existente:

- Legea nr. 28296 Legea generală a patrimoniului cultural al națiunii, din 22 iulie 2004.
- Legea nr. 25790 din 21 octombrie 1992 privind crearea, înregistrarea și încorporarea muzeelor în Sistemul Național al Muzeelor de Stat.
- Decretul Suprem nr. 009-93-ED din 18 martie 1993. Reglementează funcțiile și structura muzeelor și

6. competente DIN cadrul ADMINISTRAȚIEI MUZEULUI NAȚIONAL CHAVÍN

Sistemul Muzeele Naționale de Stat. Cultural Ancash , care se ocupă de Managementul unui muzeu de rang național.

- Decretul Suprem nr. 011-2006-ED privind Regulamentul de adoptare a Legii generale a patrimoniului cultural al națiunii din 2 iunie 2006.
- Rezoluția Direcției Naționale nr. 1263/INC din 15 septembrie 2008 prin care a fost creat Muzeul Național Chavín și încorporat în Sistemul Național al Muzeelor de Stat.

Un muzeu de anvergură națională este înțeles ca fiind unul a cărui colecție include artefacte sau expresii culturale din diferite regiuni ale țării. În acest sens, cultura Chavín s-a extins pe o arie mai largă decât cea cuprinsă de monument, cu expresii găsite în diverse locații din țară, dovezi ale schimburilor, influențelor și prezenței unei culturi cruciale pentru înțelegerea originilor civilizației andine.

Departamentele din cadrul Ministerului Culturii implicate în administrarea Muzeului Național Chavín, precum și Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare (CIICR), operează atât la nivel regional, cât și național al ministerului. În prezent, aceste departamente sunt Direcția Generală a Muzeelor, împreună cu Direcția Descentralizată a

Secțiunea III Plan de management pentru monumentul arheologic

Chavín de Huántar

PLANUL DE MANAGEMENT CHAVÍN DE HUÁNTAR SECȚIUNEA III - SEMNIFICAȚIA CULTURALĂ ȘI PRINCIPIILE PLANULUI DE MANAGEMENT

1. SEMNIFICAȚIA CULTURALĂ A ORAȘULUI CHAVÍN DE HUÁNTAR

Înțelegeți valorile care caracterizează situl și împrejurimile sale. Acestea stau la baza luării deciziilor privind viitorul sitului.

VALORI ISTORICE

- Chavín reprezintă sinteza istorică și culturală a uneia dintre cele mai importante societăți teocratice regionale din perioada formativă a Anzilor Centrali.
- A fost un centru religios important și un nod pentru integrarea regională și schimbul cultural în Anzii centrali, jucând un rol principal în societățile formative ale timpului său, exercitând totodată o influență ideologică, simbolică și culturală semnificativă, după cum o demonstrează rămășițele arheologice ale altor grupuri sociale din epoca sa. Influența sa s-a extins pe o vastă regiune pan-andină.
- Arhitectura, arta și tehnologia sa reflectă cele mai relevante aspecte ale societății Chavín, cum ar fi nivelul de organizare socială și politică și ideologia.
- Dovezile culturale reflectă organizarea socială și economică atinsă de societatea Chavín. Interpretarea lor ne permite să înțelegem evoluția așezării și procesele sale sociale și politice, precum și acoperirea sa regională.

VALORI ESTETICE

- Situl arheologic Chavín demonstrează un nivel ridicat de cunoștințe, gestionare spațială și organizare, alături de o planificare arhitecturală și o prelucrare în piatră impresionante. Construcția, designul, formele și caracteristicile sale unice sunt produsul evoluției sociale a regiunii, care a atins apogeul la Chavín.
- Tehnologia construcției cu piatră și arta litică au fost dezvoltate și adaptate nevoilor și exigențelor concepției religioase, care se exprimă în ansamblul complex de galerii și incinte subterane, construcțiile înalte cu megaliți și piețele mari, precum și în litografia magnifică și sculptura murală, care ating cea mai înaltă capacitate expresivă.
- Tratamentul ornamental al curților interioare, piețelor, porticurilor și fațadelor reflectă un nivel avansat de concepție și o capacitate remarcabilă de sinteză estetică a icoanelor și elementelor constitutive, precum și de armonizare a acestora în cadrul unui design de ansamblu. Această sinteză se reflectă și în ceramică, lucrări în metal și obiecte ceremoniale din piatră.
- În inima monumentului arhitectural se află o relație integrată între mediu și om.
- Originalitatea și dimensiunea sa îl caracterizează ca un caz unic în lume.

VALORI ȘTIINȚIFICE

- Constituie o rezervație științifică de primă clasă pentru studiul originilor procesului civilizației andine.
- Amplasarea sa reprezintă o cunoaștere a gestionării cu succes a spațiului, deoarece permite utilizarea resurselor naturale.
- Cunoașterea modului de utilizare a resurselor naturale, precum și stăpânirea utilizării resurselor agronomice și a pășunatului, sunt utile astăzi.
- Rămășițele arheologice prezintă dovezi ale progresului tehnologic realizat în producția de aur, olărit, piatră, printre altele.
- Locația sa unică și împrejurimile, unde se dezvoltă o biodiversitate vastă, constituie o sursă importantă de informații despre ecosisteme și conservarea acestora.

VALORI SOCIALE

- Arhitectura, imaginile și simbolurile murale, precum și ceramica, bijuteria și obiectele din piatră, reflectă viziunea asupra lumii a locuitorilor orașului Chavín, care în trecut a devenit un simbol al integrării religioase, ideologice, sociale și economice.
- Chavín este un simbol al identității orașului, regiunii și națiunii în ansamblu. În special, identifică locuitorii din Chavín de Huántar și din regiune și contribuie la sentimentul lor de apartenență.
- Reprezintă un potențial turistic și economic de primă clasă pentru dezvoltarea socio-culturală a orașului și a regiunii, constituind elementul principal al ofertei turistice.
- Chavín reprezintă pentru societatea contemporană o continuitate și o legătură directă între trecut și prezent. Este un important centru de comunicare care transmite valori derivate din istoria, tehnologia, obiceiurile sale și influența pe care a exercitat-o de-a lungul evoluției regiunii până în prezent. Este un simbol al integrării regionale.
- Situl Chavín este un sit arheologic de mare importanță. Printre caracteristicile sale fizice definitorii se numără galeriile subterane, monolitul Lanzón și pietrele imense folosite în construcția sa.
- Lunga perioadă de construcție, în multe faze, ingeniozitatea și creativitatea oamenilor în crearea unei lumi artificiale pentru ceremonii care remodelează conceptul de autoritate și putere (clădiri masive și galerii extinse), decorată cu o artă foarte particulară ce include dovezi ale combinării oamenilor cu animale feroce.
- Situl este definit de amplasarea sa geografică, care demonstrează o provocare la adresa naturii. Manifestă o interrelație între arhitectură și mediul sacru.
- Contribuie la economia locală.

2. Principiile Planului de Management

Principiile Planului de Management se bazează pe definirea semnificației culturale a sitului și pe luarea în considerare a multiplilor factori care îl influențează. Aceste declarații sunt considerate precepte fundamentale pentru conservarea și managementul Monumentului Arheologic Chavín.

Politicile pentru planul de management Chavín ghidează acțiunile de protejare a patrimoniului și a valorilor recunoscute atât ale sitului arheologic, cât și ale zonei înconjurătoare, înțelegând regiunea ca un coridor cultural.

Aceste politici derivă din evaluările efectuate și obiectivele stabilite și țin cont de convențiile și recomandările internaționale privind patrimoniul cultural și natural.

În plus, au fost definite linii directoare specifice, ca răspuns la contextul local, care urmează să fie recunoscute de către organismele guvernamentale ca politici publice și care au un obiectiv comun ce va fi adoptat pentru a forma o rețea de acțiuni care să ghideze strategiile.

- Conceptul Monumentului Arheologic Chavín transcende spațiul delimitat de zona intangibilă.
- Integritatea Monumentului Arheologic Chavín, definit ca centru ceremonial, și a împrejurimilor sale rurale imediate, formate din arhitectură monumentală, arhitectură populară și puncte de acces, precum și zona agricolă, este păstrată.
- Dezvoltarea urbană, industrială și agricolă rațională a zonei înconjurătoare a intangibilității favorizează integrarea acesteia cu aceasta.
- Toate intervențiile de conservare efectuate țin cont de convențiile internaționale actuale privind restaurarea, care prioritizează intervenția minimă, reversibilitatea, compatibilitatea și diferențierea tehnicilor.
- Conservarea vestigiilor culturale este orientată spre stabilizarea lor, acordându-se prioritate celor situate în zone monumentale cu utilizare intensivă. Dovezile culturale neexpuse sunt protejate și monitorizate.
- Posibilitățile de întreținere, conservare, prezentare și diseminare condiționează dezvoltarea proiectelor de cercetare.
- Documentația, înregistrările și rapoartele tehnice, atât parțiale, cât și finale, sunt puse la dispoziția autorităților competente, în conformitate cu reglementările naționale în vigoare privind cercetarea arheologică. Rezultatele proiectelor sunt diseminate la diferite niveluri.
- Regulile și prioritățile stabilite în programele Planului de Management guvernează cercetarea.

- Resursele economice generate în cadrul administrării sitului sunt utilizate în principal pentru conservarea și gestionarea acestuia.
- Interesele științifice și de conservare au prioritate față de interesele lucrative.
- Fiecare acțiune respectă și păstrează unitatea, integritatea și semnificația patrimoniului cultural.
- Practicile și cunoștințele care au supraviețuit încă din epoca Chavín sunt respectate, transmise și promovate.
- Cercetarea și recuperarea cunoștințelor și practicilor ancestrale consolidează identitatea regională și națională.
- Ecosistemele legate de Monumentul Arheologic Chavín sunt investigate, recreate, conservate și gestionate durabil.
- Monumentul arheologic Chavín constituie o resursă validă pentru instruirea și conștientizarea comunității.
- Habitatul ocupat de societatea Chavín constituie axa actuală a unei articulări socio-economice și spațiale de natură regională.

Planul strategic sectorial multianual 2017-2024		Planul Strategic Instituțional Ministerul Cultură 2021-2024		Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín	PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN LISTA PROGRAMELOR, PROIECTELOR ȘI SUBPROIECTELOR		
Obiectiv strategic	Acțiuni strategice sectoriale	Obiectiv strategic	Acțiuni strategice instituționale	Obiective generale	Program	Proiect	Subproiect
Garantarea drepturilor culturale ale populației, în special ale celor aflate în situațiile cele mai vulnerabile, ca element fundamental pentru democrație, libertate și dezvoltare	AES 1.2 Promovarea cunoașterii, accesului, participării, bucuriei și diseminării diversității expresiilor culturale și a memoriei istorice.	OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural Național.	AEI 04.04 Conștientizarea efectivă a semnificației culturale a bunurilor și expresiilor Patrimoniului Cultural al Națiunii, adresată publicului larg.	Integrați Chavín în ceea ce privește conținutul social al mediului său imediat și nemijlocit.		Plan de securitate pentru monument și vizitatori	
						Manual de gestionare a vizitatorilor	
						Pregătirea scenariului de interpretare și prezentare _____ Circuit turistic complet: proiectarea și construcția infrastructurii pentru circuitul vizitatorilor	a. Proiectarea și construcția Hanului Turistic Chavín
						Hanul turistic Chavín	b. Implementarea Centrului de Informații la Hanul Turistic Chavín
						Serviciu audio portabil	
						Broșuri și ghiduri informative	

Garantarea drepturilor cultural cel/cea/cei/cele populație, în special de sectoarele în situație mai în vârstă vulnerabilitate, ca element fundamental pentru democrație, libertate și dezvoltare	AES 1.2 Promovarea cunoştinţe, acces, miză, bucură-te și diseminarea diversitate a expresii cultural și cel/cea/cei/cele memorii istoric.	OEI 04 Măriți acces la Patrimoniu Cultural al Națiunea populație.	AEI 04.04 Conştientizarea efectivă a semnificației culturale a bunurilor și expresiilor Patrimoniului Cultural al Națiunii, adresată publicului larg.

		Intervenții pentru prezentarea patrimoniului arheologic în zona urbană a orașului Chavín	
		Panouri rutiere	
		Iluminat monumental Arheologic	
		Punct de belvedere în sectorul La Banda	
		Electricitate și energie de urgență	
		Gestionarea deșeurilor: deșeuri solide și ape uzate	
		Aprovizionare cu apă	
Pentru a obține o implicare, o participare și un angajament sporite din partea grupuri sociale niveluri locale și naționale în promovarea valorilor monumentului.		Colaborare pentru crearea unui centru de producție artizanală tradițională	
		Colaborare pentru îmbunătățire în calitatea vieții	a. Locuințe
			b. Sănătate
			c. Salubritatea mediului
			d. Salubritate de bază
		Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră	

Garantarea drepturilor culturale ale populației, în special de sectoarele în situație mai în vârstă vulnerabilitate, ca element fundamental pentru democrația, libertate și dezvoltare	AES 1.2 Promovarea cunoştinţe, acces, mizăbucură-te și diseminarea diversitate a expresii cultural și cel/cea/cei/cele memorii istoric.	OEI 04 Măriți acces la Patrimoniu Cultural al Națiunea populație.	AEI 04.04 Conștientizarea efectivă a semnificației culturale a bunurilor și expresiilor Patrimoniului Cultural al Națiunii, adresată publicului larg.

	Formare în metode și tehnici de cercetare arheologică	
	Instruire pentru dezvoltarea activităților productive	
	Circuite turistice: cooperare în proiectarea infrastructurii și serviciilor. Formarea ghizilor turistici pentru zona urbană Chavín.	
	Colaborare pentru punerea în funcțiune a podului peste Wacheqsa	
	Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă	
	Colaborare în definirea planului de dezvoltare locală	
Ordenamiento en el nive	Colaborarea în redactarea ordonanțelor municipale	
	Proiectarea și execuția infrastructurii pentru monumentul din zona urbană a orașului Chavín	
	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional	
Medio ambiente	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor	a. Control y manejo de las riberas de los ríos Mosna y Wachecsa b. Control y manejo de los ríos Mosna y

Garantarea drepturilor culturale ale populației, în special ale celor aflate în situațiile cele mai vulnerabile, ca element fundamental pentru democrație, libertate și dezvoltare	AES 1.2 Promovarea cunoașterii, accesului, participării, bucuriei și diseminării diversității expresiilor culturale și a memoriei istorice.	OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural Național.	AEI 04.04 Conştientizarea efectivă a semnificaţiei culturale a bunurilor şi expresiilor Patrimoniului Cultural al Naţiunii, adresată publicului larg.

	Dezvoltare umană și conservarea patrimoniului cultural și natural		c. Colaborare pentru stabilizarea pantei în La Banda
			d. Colaborare pentru reîmpădurirea împrejurimilor sitului
Consolidarea identității locale, regionale și naționale.		Cercetare etnografică	
		Promovarea Chavínului și a identității regionale	
		Diseminare și informare despre Chavín	
		Evaluarea Chavín prin educație formală.	
		Educație ecologică pentru sit	
		Diseminarea cercetărilor despre Chavín	
		Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului cultural și natural	a. Protecția patrimoniului cultural în sectorul La Banda
			b. Protecția patrimoniului în peisajul cultural
	Investigație arheologică și pasiune!	Evaluare arheologică în zona cabanei turistice	
		Investigarea filiației Cronologia lui Chavín	o. Orașul modern Chavín de Huántar
			b. Trupa
			c. Wacheqsa
			d. Centru Ceremonial: Clădirea D

Consolidarea culturii ca pilon al dezvoltării și identității naționale AES 03.11 Asigurarea și conducerea protecției, cercetării, conservării și valorificării, precum și a utilizării sociale a patrimoniului cultural, în cadrul unei agende de priorități OEI 04 Creșterea accesului populației la	Patrimoniul Cultural Național.	AEI 04.02 Protección permanente a los bienes del Patrimonio

	e. Centru ceremonial: Clădirea E
	f. Centru ceremonial: Clădirea H
	g. Câmpul Sud
	h. Westfield
	Monumentul Arheologic Chavín
Tehnologie și producție arheologică	a. Orașul modern Chavín de Huántar
	b. Trupa
	c. Centrul Ceremonial
Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín	a. Centrul Ceremonial
	b. Trupa
	c. Wacheqsa
	d. Mosna
	e. West Field
	f. Orașul modern Chavín de Huántar
Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín	a. Câmpul de Vest
	b. Câmpul de Sud
	c. Malul râului Mosna
	d. Malul râului Wacheqsa
	e. Centrul Ceremonial

Consolidarea culturii ca pilon al dezvoltării și identității naționale AES 03.11 Asigurarea și conducerea protecției, cercetării, conservării și valorificării, precum și a utilizării sociale a patrimoniului cultural, în cadrul unei agende de priorități OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural Național.

AEI 04.02 Protección permanente a los bienes del Patrimonio

Să împuternicim Chavínul prin cercetare, conservare, utilizare socială și promovare și să-l facem un element cheie pentru dezvoltarea regiunii.

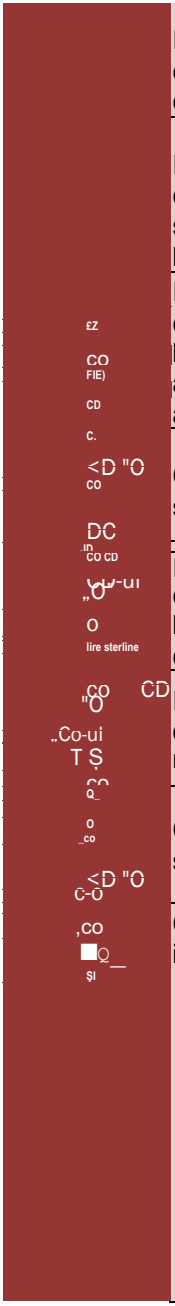

Implementarea complementară a biroului de cadastru și geomatică
Implementarea complementară a cabinetului și laboratorului pentru analiza bunurilor arheologice mobile
Implementare complementar cabinetului și laboratorului de arheozoologie și arheobotanică
Crearea cabinetului de studii etnografice
Implementare complementar al laborator științific pentru conservare
Implementarea atelierelor de conservare a proprietății mobilier cultural
Crearea bibliotecii specializat
Crearea sistemului informații culturale

	Național.	
Consolidarea culturii ca pilon al dezvoltării și identității naționale AES 03.11 Asigurarea și conducerea protecției, cercetării, conservării și valorificării, precum și a utilizării sociale a patrimoniului cultural, în cadrul unei agende de priorități OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural		AEI 04.02 Protección permanente a los bienes del Patrimonio Cultural de la Nación a favor de la ciudadanía

Păstrarea semnificației culturale a orașului Chan prin cercetare, conservare, îmbunătățire, fuziune, gestionare și administrație.	Conservarea structurilor de dinainte de prăbușire: Scara Albă și Neagră și Galeria de Pietre	
	Conservare în galerie Clădirea E Cut, Canalul Rocas	
	Conservarea în Galerie Lanzónul	
	Intervenție pentru înlocuirea grinzilor și suporturilor din lemn	
	Consolidarea structurilor adiacente zonelor prăbușite	
	Conservarea structurilor și materialelor arheologice	a. Clădirea A
		c. Clădirea D
		d. Clădirea H
	Pregătirea fișierelor Specialist tehnic în conservarea completă a	
	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii B	
	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii C	
	Conservarea elementelor lirice *in situ*	
	Întreținerea structurilor și materialelor	
	Monitorizarea condițiilor de conservare	
	Proiectarea și construcția de capace de protecție și sisteme de drenaj	

Consolidarea culturii ca pilon al dezvoltării și identității naționale
AES 03.11 Asigurarea și conducerea protecției, cercetării, conservării și valorificării, precum și a utilizării sociale a patrimoniului cultural, în cadrul unei agende de priorități
OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural Național.

AEI 04.02 Protección permanente a los bienes del Patrimonio Cultural de la Nación a favor de la ciudadanía

Conservarea completă a contextului arheologic monumental al orașului Chavín și a mărturiilor culturale care există în împrejurimile zonei intangibile a sitului.

managem articulat de Monumentul, cel Muzeul Național Chavín și Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare.

Prevenirea, atenuarea și contingența riscurilor

Gard perimetral și securitate

Sprijin civil

Inventarierea, catalogarea și depozitarea bunurilor mobile

Conservarea bunurilor arheologice mobile.

Monitorizarea depozitelor și a spațiilor expoziționale.

Expoziții itinerante

Programe educaționale

Consolidarea culturii ca pilon al dezvoltării și identității naționale AES 03.11 Asigurarea și conducerea protecției, cercetării, conservării și valorificării, precum și a utilizării sociale a patrimoniului cultural, în cadrul unei agende de priorități OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural Național.

AEI 04.02 Protección permanente a los bienes del Patrimonio Cultural de la Nación a favor de la ciudadanía

Contar con un marco de referencia para programar las actividades y optimizar el uso de los recursos y la gestión del sitio.	Investigación Arqueológica	Creación de Sistema de Información Inventario, delimitación y registro del patrimonio arqueológico en la zona del Paisaje Cultural Investigación arqueológica en el nivel regional para el Formativo en los Andes Centrales (sistema Chavín) Coloquios / seminarios de intercambio profesional	
	Investigación para la conservación	Estudios estructurales y de tecnología constructiva Investigații de mediu și peisagistice a.	a. Mecanica solului și studiul încărcărilor b. Analiza comparativă a dimensiunii particulelor c. Analiza structurală a monumentul și componentele sale d. Studii geomecanice și chimice ale elementelor litice e. Studii de comportament seismic și structural f. Studii ale sistemului de drenaj al monumentului g. Studiu altimetric și volumetrică generală a orașului Chavín h. Tehnologia construcțiilor și finisaje i. Laborator experimental conservarea pe teren j. Echipamente pentru cercetare și monitorizare meteorologică Înregistrarea și analiza meteorologică a amplasamentului și a

Consolidar a la Cultura como un pilar del desarrollo e identidad nacional	AES 03.11 Asigurarea și conducerea protecției, cercetării, conservării și valorificării, precum și a utilizării sociale a patrimoniului cultural, în cadrul unei agende de priorități OEI 04 Creșterea accesului populației la Patrimoniul Cultural Național.	AEI 04.02 Protección permanente a los bienes del Patrimonio Cultural de la Nación a favor de la ciudadanía.

	în jurul
	b. Monitorizarea poluării mediului
	c. Controlul climatologic al amplasamentului
	d. Studii de risc geologic și hidrologic
	e. Determinare microbiologică și macrobotanică
	f. Studiul faunei
	g. Controlul condițiilor de mediu pentru conservarea galeriilor monumentului
Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	a. Înregistrarea și evaluarea intervenţiilor anterioare
	b. Experimentarea, analiza și monitorizarea intervenţiilor
	c. Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare

1. VIZIUNE

În următorii 10 ani, Chavín de Huántar va deveni un simbol al identității culturale a Peruului, menținându-și structurile arheologice în stare bună; oferind acces la servicii culturale de calitate pentru cetățenii naționali și străini; și servind drept centru pentru cercetarea științifică și dezvoltarea socio-economică în regiune.

Pentru a realiza această viziune, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- Chavín este un simbol cultural pentru Peru, legând trecutul de prezent și joacă un rol esențial în dezvoltarea umană a regiunii și a țării. Conservarea și prezentarea sa contribuie la aprecierea monumentului și a contextului său, precum și la consolidarea identității culturale a peruvienilor prezenți și viitori.
- Managementul monumentului Chavín se caracterizează prin executarea activităților planificate, prin echilibrul armonios și susținut dintre cercetare și conservare, utilizarea sa socială și dezvoltarea umană și implică angajamentul societății pentru a garanta viitorul monumentului.
- Până în 2030, monumentul arheologic Chavín și Muzeul Național Chavín vor reprezenta un model de management cultural, de mediu și turistic, poziționate ca principala atracție turistică din Regiunea Áncash și ca un produs competitiv pe piața internațională, satisfăcând pe deplin cerințele turiștilor naționali și străini, contribuind decisiv la calitatea vieții comunității locale și gestionând și gestionând resursa culturală și mediul înconjurător ca o unitate geoistorică, ajustată la principiile sustenabilității și în conformitate cu planurile de politici de dezvoltare regionale și naționale.
- Muzeul Național Chavín este un muzeu de referință regional, național și internațional care protejează și diseminează patrimoniul orașului Chavín.

- Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare conduce eforturi de cercetare ample și recunoscute asupra lumii Chavín, conservării și recuperării patrimoniului, tehnologiilor și sistemelor tradiționale și legăturii dintre prezent și trecut prin recuperarea patrimoniului imaterial.
- Situl își recapătă caracterul de confluență.
- Mediul amplasamentului este gestionat într-un mod compatibil cu caracterul sitului.
- Există un sistem de management care implică autorități, instituții de sprijin, organizații ad-hoc: consilii, ONG-uri și cetățeni pentru a contribui la conservarea sitului cu un sentiment de responsabilitate comună.
- Există un program de prezentări și vizite, precum și servicii adecvate care încurajează protejarea și generează o vizită de calitate.
- Comunitatea este conștientă de moștenirea sa și se identifică cu ea.
- Există o largă răspândire a lui Chavín în exterior.
- Orașul Chavín este bine prezentat și există un program de mediu durabil, cu un sistem organizat și consolidat de gestionare a deșeurilor solide.
- Sufletul poporului se simte și identitatea se transmite prin conservarea și valorificarea obiceiurilor tipice, a culturilor autohtone, a dansurilor etc.
- Mediul natural al amplasamentului este conservat, zonele afectate au fost reîmpădurite și sunt gestionate durabil.
- Există o infrastructură adecvată pentru deservirea vizitatorilor atât la fața locului, cât și în oraș.
- Chavín este un centru educațional unde valorile locului sunt promovate și recunoscute.

2. Obiective de management

2.1. Obiective generale ale managementului Chavín

Obiectivele generale pentru anul 2030 sunt următoarele:

- Pentru a păstra semnificația culturală a orașului Chavín prin acțiuni integrate de cercetare, conservare, punerea în valoare, diseminare, management de mediu și administrare.
- Pentru a conserva pe deplin contextul arheologic monumental al orașului Chavín și mărturiile culturale care rămân în împrejurimile zonei intangibile a sitului.
- Consolidarea identității locale, regionale și naționale.
- Integrați-l pe Chavín în raport cu conținutul social al mediului său imediat și mediat.
- Pentru a obține o implicare, participare și angajament sporit al grupurilor sociale locale și naționale în conservarea și promovarea valorilor monumentului.
- Să împuternicim Chavínul prin cercetare, conservare, utilizare socială și promovare și să-l facem un element cheie pentru dezvoltarea regiunii.
- Consolidarea managementului coordonat al Monumentului, Muzeului Național Chavín și Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare.
- Existența unui cadru pentru programarea

activităților și optimizarea utilizării resurselor și a managementului șantierului.

2.2. Obiective specifice ale managementului Chavín

a. Investigație

- Pentru a genera cunoștințe despre procesele culturale dezvoltate în Chavín.
- Pentru a genera informații care contribuie la diseminarea valorilor lui Chavín.
- Pentru a determina condițiile tehnologice și de mediu care influențează alterarea sitului pentru a contribui la conservarea sistematică și științifică.
- Poziționarea Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare ca punct de referință în cercetarea lumii Chavín la nivel național și internațional.

b. Conservare

- Pentru a conserva și întreține structurile arhitecturale și ornamentația acestora cu cea mai mică deteriorare posibilă și fără a compromite viitorul lor.
- Abordați prompt vestigiile arheologice aflate în pericol.
- Poziționarea Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurarea ca reper pentru intervențiile de conservare a pietrei la nivel național și internațional.
- Pentru a permite adaptarea site-ului pentru utilizare socială.

c. Utilizare socială

- Pentru a oferi condițiile pentru o mai bună apreciere a importanței vestigiilor arheologice.
- Creșterea implicării comunității și a integrării cu monumentul, Muzeul Național Chavín și Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare.
- Consolidarea Muzeului Național Chavín ca punct de referință pentru diseminarea Monumentului, a amplorii culturii Chavín și a bogăției culturale a teritoriului Chavín.
- Consolidarea generării și diseminării cunoștințelor despre Chavín prin intermediul Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare.

d. Managementul mediului

- Facilitarea participării populației din jur la atingerea obiectivelor de gestionare a monumentului pentru a reduce presiunea socială asupra sitului.
- Coordonarea eforturilor cu Primăria Districtului Chavín de Huántar pentru redirecționarea creșterii urbane armonioase în mediul Muzeului Național Chavín.
- Pentru a obține un angajament mai mare din partea instituțiilor publice și private în conservarea monumentului.

2.3. Obiectivele planului de management

- Identificarea problemelor orașului Chavín și propunerea de soluții adecvate în funcție de mijloace, termene limită și fezabilitatea implementării.
- Generați propuneri pentru un management organizat care să faciliteze executarea proiectelor.
- Formulați proiecte care, în conexiunea lor, se identifică cu alte activități ce permit îmbunătățirea rezultatelor acestor proiecte.
- Asigurarea controlului asupra execuției programelor și proiectelor.

Definirea teritoriului acoperit de Planul de Management este direct legată de Monumentul Arheologic Chavín și de comunitățile înconjurătoare, subliniind astfel posibilitatea de a defini o zonă care cuprinde cea mai mare densitate de expresii culturale și naturale, desemnată ca Peisaj Cultural. Această desemnare provine din procesul de consolidare experimentat de-a lungul istoriei regiunii, recunoscând integrarea acestui peisaj, definit de caracteristicile sale topografice și dinamica socială pe care o experimentează. Este legat funcțional de un teritoriu care se extinde pe întreaga Regiunea Chavín și include în principal municipalitățile Chavín de Huántar și San Marcos, din Departamentul Ancash, Provincia Huari.

Criteriile pentru definirea limitelor acestui peisaj au rezultat din activități interinstituționale și multisectoriale, care au implicat agenții și actori sociali conectați la sit și la împrejurimile sale la toate cele trei niveluri de guvernare. A fost stabilită necesitatea de a lega Monumentul Arheologic de contextul său imediat și mai larg, care cuprinde atât mediul natural, cât și așezările umane.

Diferitele niveluri de acțiune definite sunt flexibile și răspund condițiilor diferite ale fiecărui sector. De exemplu, dacă vorbim despre mediul natural, delimitarea va fi regională sau subregională, chiar depășind limitele districtuale, dar dacă vorbim despre infrastructură, limitele vor fi municipale.

Această zonare ia în considerare chiar și zonele de tranziție legate de rutele de acces către municipalitățile direct implicate, acordând atenție în același timp faptului de a nu pierde din vedere zona centrală de influență a Planului de Management, formată din Monumentul Arheologic și împrejurimile sale imediate.

Zonele de acțiune definite iau în considerare caracteristicile și dinamica experimentată în zonă, rezultând definirea a 3 limite: a) Monumentul arheologic, b) zona de tratament special și c) peisajul.

Stabilirea diferitelor zone de utilizare la Chavín este o măsură utilă pentru gestionarea sitului arheologic, deoarece permite definirea utilizărilor permise ale spațiului fizic în conformitate cu reglementările convenite de diferite părți interesate, prevenind astfel conflictele viitoare. În mod similar, aceasta favorizează o alocare clară a priorităților și, în consecință, o mai bună coordonare între diversele acțiuni care urmează a fi întreprinse pe termen scurt, mediu și lung pentru fiecare zonă de utilizare.

Pe baza analizei condițiilor actuale din Chavín și luând în considerare gradul de conservare

De la amplasament, la infrastructura existentă și fezabilitatea realizării de acțiuni pentru uz public, au fost stabilite următoarele zone pentru amplasament.

1. ZONĂ GLOBALĂ

Acesta cuprinde o suprafață totală de 27,48 hectare, cuprinzând întreaga zonă intangibilă delimitată și împrejurimile imediate ale sitului. Proiectele propuse răspund nevoii de a aborda condițiile care afectează la nivel global monumentul și contextul său.

2. ZONĂ DE UTILIZARE DE MARE INTENSITATE

Aceasta este zona monumentală în care se află principalele clădiri ale sitului. Spațiul fizic are un impact permanent datorită utilizării publice. Acțiunile pentru această zonă se vor concentra pe cercetare, conservare și prezentarea sitului pentru uzul și bucuria vizitatorilor.

2.1 Limite și suprafață

Acoperă zona dintre râul Mosna și Wacheqsa și zidul perimetral al sitului; acoperă un total de aproximativ 11,79 ha și 43% din suprafața totală a sitului delimitat.

Limitele sunt:

Nord: Râul Wacheqsa

Sud: Zidul perimetral și râul Mosna

Est: Zidul perimetral, comunitatea La Banda

Vest: Râul Mosna

2.2 Activități

Datorită caracteristicilor sale, această zonă permite prezentarea și interpretarea anumitor sectoare, precum și construirea de facilități pentru vizitatori. Activitățile permise în zonă includ:

arheologice .

pentru conservare.

Conservare pentru întreținerea structurilor și

reliefurilor .

în scopuri sociale.

Monitorizarea stării de conservare .

Traseele vizitatorilor parcurg circuite care permit mișcarea controlată .

(trasee, măsuri interpretative, zone de odihnă etc.)

Aplicarea măsurilor restrictive .

Supraveghere .

Administrație .

Activitățile de întreținere și securitate vor fi prioritizate în această zonă. De asemenea, se va pune un accent deosebit pe implementarea de proiecte pentru uzul și gestionarea publică a acesteia. Simultan, zona va fi utilizată în scopuri educaționale și de informare, prin crearea unui traseu desemnat și instalarea de semnalizare și panouri interpretative.

2.3 Infrastructură

Această zonă cuprinde infrastructura de servicii publice pentru monument. Datorită caracteristicilor sitului și dimensiunii terenului, facilitățile pentru vizitatori vor fi grupate pentru a minimiza impactul asupra sitului și a împrejurimilor sale. Se va permite construirea și dezvoltarea următoarelor:

turistic : casă de bilete, centru de interpretare, vânzare de publicații,

Vânzarea de articole artizanale, instalații sanitare și post medical.

pentru personalul administrativ

Puncte de acces și căi pentru traficul pietonal .

Semnalizare și panouri interpretative de-a lungul traseelor turistice .

Accesul vehiculelor este doar pentru service intern la fața locului .

Stații de monitorizare și supraveghere .

redus .

3. ZONA DE REZERVAȚIE ARHEOLOGICĂ

Această zonă de utilizare cuprinde două sectoare cu caracteristici similare, dar cu probleme diferite:

a) Sectorul vestic al sitului, separat de nucleul monumental printr-un drum pavat și înconjurat de un zid de delimitare. Are un impact minor din cauza lipsei de utilizare ca sit turistic. Cuprinde o suprafață totală de 3,00

ha, aproximativ 3% din suprafața totală intangibilă a sitului.

b) Sectorul estic al sitului, sau La Banda, separat de nucleul monumental de râul Mosna, este afectat semnificativ de prezența micilor proprietari de terenuri aparținând comunității La Banda și de

activitățile agricole pe care le desfășoară acolo. Acest impact este potențial amplificat de presiunile sociale pentru dezvoltarea zonei. Acest sector este bisectat de noua autostradă care duce spre San Marcos și Huari, ceea ce crește presiunile asupra utilizării terenurilor de-a lungul marginilor sale. Acesta cuprinde o suprafață totală de 12,69 hectare, aproximativ 54% din suprafața intangibilă totală a sitului.

Este considerată o zonă restricționată din cauza limitărilor existente privind planificarea activităților de uz public până la efectuarea investigațiilor arheologice necesare.

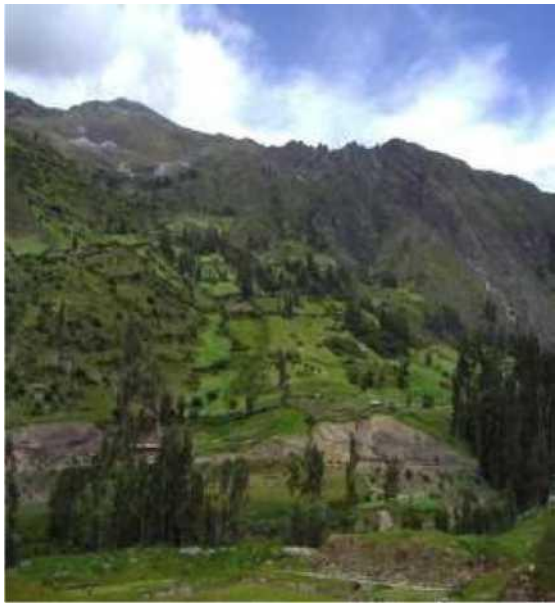

3.1 Limite și suprafață

Acoperă o suprafață de aproximativ 15,69 ha și 57% din suprafața totală a sitului.

Limitele sectorului a) sunt:

Nord: satul Chavín de Huántar.

Sud: Zona Ultupukio (Dealul Pucaorco)

Est: Zona de utilizare intensivă sau zona monumentală a sitului și drumul pavat către Huaraz.

Vest: Terenuri comune în Florida.

Limitele sectorului b) Banda sunt:

Nord: Terenurile comunităților El Gaucho și La Banda.

Sud: Terenurile comunităților El Gaucho și La Banda.

Est: ținuturile comunităților El Gaucho și La Banda.

Vest: râul Wacheqsa și zona de utilizare intensivă a sitului.

3.2 Activități

Utilizarea acestei zone va fi restricționată și limitată la:

arheologică este supusă aprobării proiectului și autorizării de către autoritățile competente.

Cercetare în vederea conservării, sub rezerva aprobării proiectului și a autorizării din partea autorităților relevante .

Conservarea vestigiilor arheologice pentru îndeplinirea sarcinilor de conservare a semnificației acestor zone .

Monitorizarea stării de conservare .

Activitățile din acest domeniu se vor concentra în principal pe implementarea măsurilor necesare pentru a asigura protecția și conservarea adecvată a siturilor de patrimoniu. Condițiile prezente vor fi evaluate

continuu pentru a identifica impacturile și a determina acțiunile necesare.

3.3 Infrastructură

Se va permite dezvoltarea următoarelor infrastructuri:

Acces necesar pentru următoarele acțiuni :

Investigație

Conservare

Supraveghere și protecție

Monitorizarea stării de conservare

(publicitate)

4. ZONA PEISAGISTICĂ CULTURALĂ

Această zonă cuprinde peisajul din jurul orașului Chavín. Este un peisaj încărcat de importanță și simbolism pentru culturile andine. În această zonă se află zone rurale și câmpuri cultivate gestionate de comunitățile agricole locale, precum și zone adiacente zonei intangibile a sitului, cum ar fi Gaucho, La Florida și sectorul Puca Orco. Utilizările terenurilor și dezvoltările întreprinse de proprietarii de terenuri au un impact direct și indirect care se poate reflecta pozitiv sau negativ în gestionarea și conservarea sitului și a împrejurimilor sale. În plus, gestionarea adecvată a peisajului este crucială pentru atenuarea riscurilor care decurg din condițiile geografice unice ale zonei.

4.1 Limite și suprafață

Se întinde pe o suprafață de aproximativ 400 de hectare.

Limitele sunt:

Nord: Aleea Conchucos

Sud: Districtul Catac

Est: Districtul San Marcos

Vest: Parcul Național Huascarán

4.2 Activități

Peisajul cultural, care cuprinde contextul geografic caracterizat de versanții dealurilor, utilizarea terenurilor agricole, modelele tradiționale de agricultură și așezare, tipologiile de construcții etc., este un element care conferă sens și importanță orașului Chavín. Utilizarea acestor zone va fi reglementată de

Municipalitățile implicate în coordonare cu Ministerul Culturii și SERNANP-MINAM, precum și cu alte instituții conexe.

Este necesară o planificare teritorială care să promoveze valorile locale, să promoveze dezvoltarea controlată și durabilă și să previnăși să atenueze efectele dezastrelor în contextul actual al schimbărilor climatice.

Se recomandă gestionarea teritorială bazată pe o abordare bazată pe bazine hidrografice, prioritizând restaurarea învelișului forestier. Prin urmare, ar trebui promovate următoarele activități:

- Reîmpădurirea cu specii native în zonele agricole cu soluri nedegradate, precum și reîmpădurirea cu specii native și/sau exotice în zonele cu soluri degradate. În ambele situații, utilizarea productivă a pădurii trebuie promovată în mod durabil, adică asigurându-se capacitatea acesteia de regenerare.
- Silvopășuni și agrosilvicultură, evitând

extinderile mari ale pășunilor și culturile pe contrapantă.

- Controlul extinderii centrelor populate rurale în zonele cu pantă abruptă. În situațiile în care extinderea centrelor populate este necesară, aceasta trebuie realizată cu o gestionare adecvată a pantei și respectând tehnicile tradiționale de construcție, pentru a menține caracterul peisajului cultural.

- Orice îmbunătățire și/sau extindere a infrastructurii rutiere trebuie realizată cu un tratament riguros al marginilor și pantelor, reducând la minimum vulnerabilitatea la evenimente dezastruoase și reducând la minimum impactul asupra peisajului cultural.

5. ZONĂ DE TRATAMENT SPECIAL

Sectorul nordic al sitului arheologic a fost izolat de creșterea și dezvoltarea orașului actual Chavín de Huántar, care este construit pe dovezile arheologice din situl Janabarriu, precum și pe rămășițele așezărilor coloniale și republicane. Patrimoniul din acest sector este expus riscului de distrugere din cauza potențialelor activități de dezvoltare a infrastructurii.

Pentru a asigura conservarea și prezentarea publică a acestui patrimoniu, se propune înființarea unei zone de tratament special, cu scopul de a reglementa activitățile din zonă pentru a garanta:

- Să nu se modifice vestigiile arheologice din subsol și să se urmărească recuperarea și integrarea lor în centrul urban al orașului actual.

-Ca orașul Chavín să fie conservat, declarat Mediu Urban Monumental, conform Rezoluției Sediului Central nr. 009-1989-INC/J, din 12 ianuarie 1989.

4.1 Limite și suprafață

Suprafața urbană este de 35.559,19 m2.

Limitele sunt:

Nord: Parcele agricole din districtul Machac.

Sud: râul Wacheqsa și monumentul arheologic Chavín.

Est: Parcele agricole din districtele Chavín și San Marcos.

Vest: râul Mosna și terenuri deținute în comun.

4.2 Activități

Orașul Chavín ne ajută să înțelegem procesul istoric și dezvoltarea culturală a regiunii. Acesta păstrează încă multe dintre caracteristicile așezărilor istorice, cum ar fi configurația urbană și caracteristicile fizice, motiv pentru care a fost declarat Mediu Urban

Monumental. Aceste caracteristici îl fac o destinație atractivă pentru vizitatori.

Activitățile de urbanism și extindere vor fi reglementate de reglementările locale și naționale existente.

Utilizarea acestor zone va fi reglementată de către Primăria Districtului Chavín de Huántar, în coordonare cu Ministerul Culturii, printr-un plan urbanistic adecvat, în conformitate cu Rezoluția Generală nr. 009-1989-INC/J care declară Chavín Mediu Urban Monumental și în conformitate cu Regulamentul Mediului Urban Monumental din Chavín, aprobat prin Rezoluția Direcției Naționale nr. 309/INC din 18 februarie 2010.
Prezentul Regulament este instrumentul tehnico-normativ care definește spațiul geografic al Mediului Urban Monumental și Cadrul de Protecție Înconjurător, ghidează gestionarea, reglementarea și controlul spațiului definit ca Mediu Urban Monumental, luând în considerare aspectele culturale, peisagistice, zonele de extindere și zonele rurale înconjurătoare.

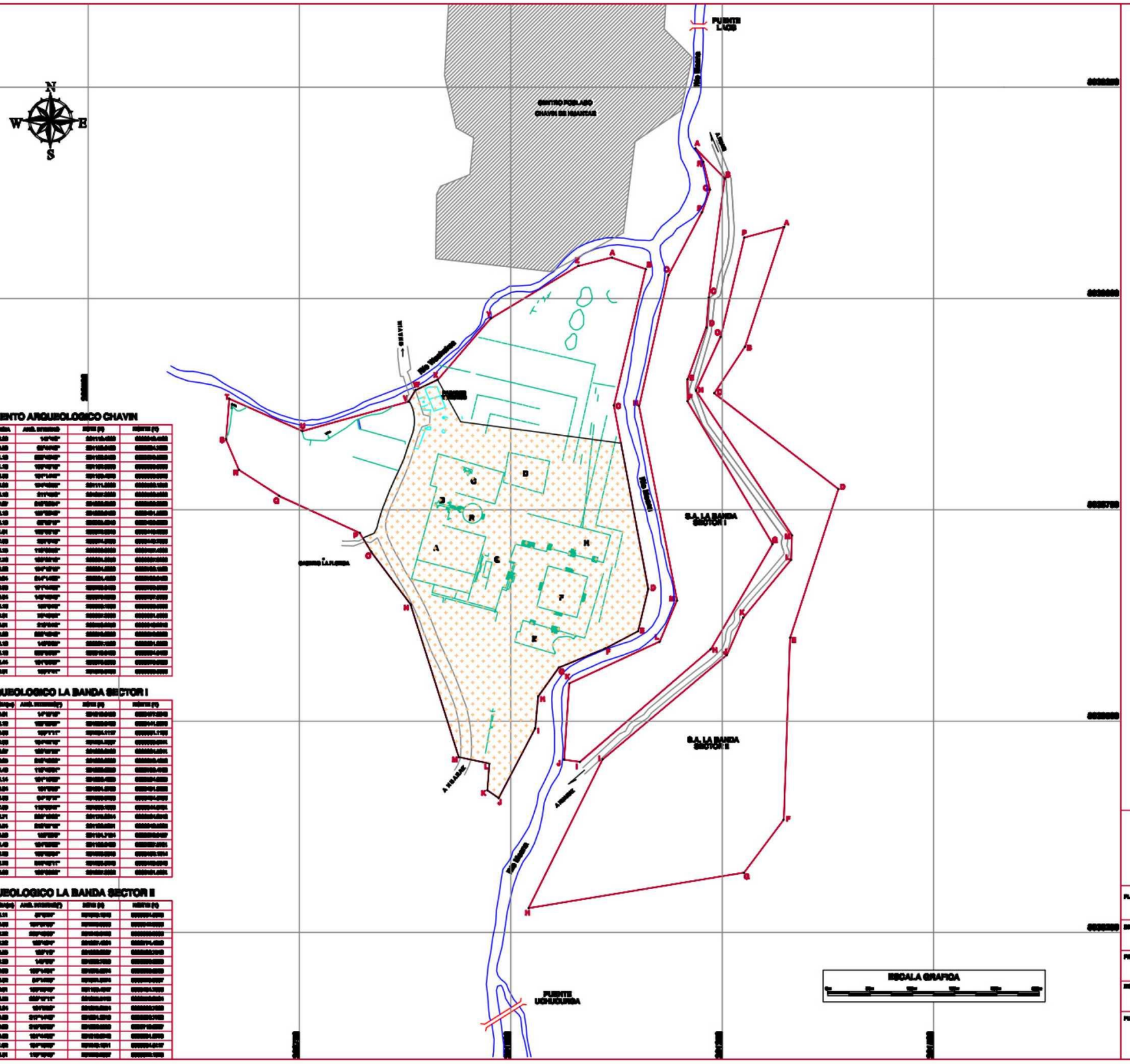

MONUMENTO ARQUEOLOGICO CHAVIN

VERTICE	LADO	DISTANCIA	ANG. INTERNO	ESTE (X)	NORTE (Y)
A	AB	43.02	74°4'45"	8241135.4320	9008545.0420
B	BC	169.80	89°4'45"	8241164.4320	9008544.0420
C	CD	221.10	89°4'45"	8241164.4320	9008374.0420
D	DE	51.10	180°0'0"	8241164.4320	9008152.0420
E	EF	43.02	180°0'0"	8241164.4320	9008101.0420
F	FG	43.02	89°4'45"	8241135.4320	9008101.0420
G	GH	43.02	89°4'45"	8241135.4320	9008144.0420
H	HI	43.02	89°4'45"	8241135.4320	9008187.0420
I	IJ	43.10	89°4'45"	8241135.4320	9008230.0420
J	JK	43.10	89°4'45"	8241135.4320	9008273.0420
K	KL	51.01	180°0'0"	8241164.4320	9008324.0420
L	LM	51.02	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
M	MN	169.80	179°4'45"	8241135.4320	9008494.0420
N	NO	70.20	89°4'45"	8241135.4320	9008544.0420
O	OP	43.02	89°4'45"	8241164.4320	9008544.0420
P	PQ	169.80	89°4'45"	8241164.4320	9008374.0420
Q	QR	43.02	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
R	RS	43.01	180°0'0"	8241135.4320	9008281.0420
S	ST	43.02	180°0'0"	8241135.4320	9008238.0420
T	TU	51.01	89°4'45"	8241135.4320	9008187.0420
U	UV	169.81	210°4'45"	8241164.4320	9008187.0420
V	VW	43.02	89°4'45"	8241164.4320	9008144.0420
W	WX	43.10	149°4'45"	8241135.4320	9008144.0420
X	XY	43.10	89°4'45"	8241135.4320	9008101.0420
Y	YZ	169.84	179°4'45"	8241135.4320	9008101.0420
Z	ZA	43.01	180°0'0"	8241135.4320	9008144.0420

SITIO ARQUEOLOGICO LA BANDA SECTOR I

VERTICE	LADO	DISTANCIA(m)	ANG. INTERNO(°)	ESTE (X)	NORTE (Y)
A	AB	43.01	14°9'15"	8241135.4320	9008324.0420
B	BC	145.10	180°0'00"	8241135.4320	9008324.0420
C	CD	13.03	195°11'"	8241135.4320	9008281.1120
D	DE	51.03	194°4'45"	8241135.4320	9008281.1120
E	EF	23.07	180°0'00"	8241135.4320	9008324.0420
F	FG	169.80	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
G	GH	144.40	110°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
H	HI	69.14	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
I	IJ	13.01	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
J	JK	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
K	KL	110.03	110°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
L	LM	23.71	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
M	MN	69.01	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
N	NO	169.80	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
O	OP	51.40	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
P	PQ	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
Q	QR	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
R	RA	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420

SITIO ARQUEOLOGICO LA BANDA SECTOR II

VERTICE	LADO	DISTANCIA(m)	ANG. INTERNO(°)	ESTE (X)	NORTE (Y)
A	AB	143.01	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
B	BC	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
C	CD	110.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
D	DE	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
E	EF	23.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
F	FG	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
G	GH	69.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
H	HI	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
I	IJ	13.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
J	JK	43.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
K	KL	69.04	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
L	LM	23.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
M	MN	69.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
N	NO	43.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
O	OP	121.03	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420
P	PA	43.01	89°4'45"	8241135.4320	9008324.0420

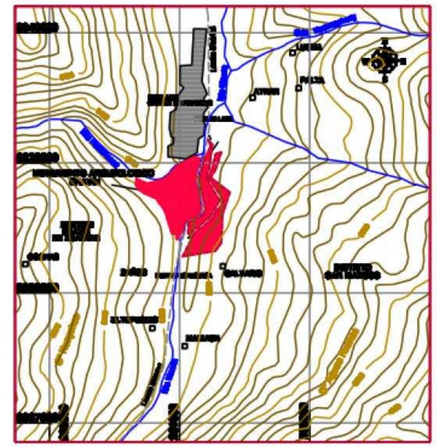

LEYENDA

A	RECINTO
B	RECINTO
C	RECINTO
D	RETROESTRUCTURA
E	PLATAFORMA SUR
F	PLAZA MAYOR
G	PLAZA MENOR
H	PLATAFORMA NORTE
R	PLAZA CIRCULAR

LEYENDA

- AREA GLOBAL
- ZONA DE USO INTENSIVO
- ZONA DE RESERVA ARQUEOLOGICA
- ZONA DE TRATAMIENTO ESPECIAL
- ZONA DE PAISAJE CULTURAL

CUADRO DE AREAS
(Areas Aproximadas)

ZONA DE USO INTENSIVO =	301 131.0005
ZONA DE RESERVA ARQUEOLOGICA =	142 316.0000
TOTAL SECTORES =	443 447.4991

PERÚ | Ministerio de Cultura | Viceministerio de Patrimonio Cultural e Industrias Culturales

DIRECCIÓN DE SITIOS DE PATRIMONIO DE LA HUMANIDAD

PLANO TEMÁTICO: **ZONIFICACIÓN DEL MONUMENTO ARQUEOLOGICO CHAVIN**
PLAN DE MANEJO CHAVÍN DE HUÁNTAR

DEPARTAMENTO: ANCASH	DATUM: WGS84	
PROVINCIA: HUARI	PROYECCION: UTM	ZONA: 18L
DISTRITO: CHAVIN DE HUANTAR	FECHA: JUNIO 2012	ESCALA: 1 / 2000

PLANO DE DELIMITACIÓN Nº PP-0006-INC, DRSPH-DA-0004-UG-001 Y
PLANO DE DELIMITACION DE LA ZONA ARQUEOLOGICA MONUMENTAL CHAVIN Nº 001
(DIRECCION REGIONAL INC - ANCASH)

1. COMPORTAMENTUL SITE - ULUI

Activitățile care vor fi desfășurate pe sit în perioada Planului de Management sunt grupate în patru domenii principale de acțiune:

a. Investigație

b. Conservare

c. Utilizare socială

d. Administrare

a. Investigație

Constă în dezvoltarea cercetării științifice pentru a dobândi cunoștințe despre realitatea istorică a orașului Chavín, evidențiată de rămășițele structurale, vizibile sau subiacente, și de rămășițele materiale nestructurale care demonstrează prezența locuitorilor prehispanici, relația lor productivă și socială cu mediul și epoca, precum și determinarea cronologiei ocupației teritoriale pentru a înțelege în final rolul jucat de sit și de spațiile sale aferente în cadrul organizației Chavín.

Cercetarea arheologică necesită muncă specializată pe teren și de birou. Planificarea și executarea acesteia răspund la trei posibilități:

- Cercetare în scopuri științifice, pentru interpretarea istorică a unei probleme sau a unui subiect.
- Cercetări premergătoare și paralele acțiunilor de conservare, unde, pe lângă argumentele punctului anterior, există intenția de a contribui la procesul de consolidare a elementelor structurale expuse sau în curs de expunere.
- Cercetări premergătoare și paralele cu acțiunile de valorificare, în special în cazurile în care interpretarea legendelor, miturilor sau abilitarea spațiilor pentru accesul vizitatorilor necesită informații care, prezentate corespunzător, contribuie la diseminarea valorilor Chavínului și, simultan, evită posibilitatea ca versiuni eronate să circule în mâinile promotorilor turistici.

Cercetările științifice în alte specialități, precum aspectele de mediu, geofizice, hidrologice, seismice etc., vor fi dezvoltate în cadrul cercetărilor pentru conservarea sitului și a mediului și prevenirea dezastrelor naturale.

b. Conservare

Conservarea este o problemă complexă în sine, nu doar din cauza varietății situațiilor, problemelor și soluțiilor care apar în legătură cu structurile, ci și din cauza gamei largi de concepte care sunt direct sau indirect interconectate. Schematic și pur și simplu pentru a evidenția funcțiile care ar fi îndeplinite pe situl din această zonă, activitățile de conservare pot fi grupate în următoarele categorii:

b. *1. Cercetare pentru conservare*

Primul concept cuprinde toate liniile de cercetare care vizează o înțelegere mai profundă a condițiilor materiale, climatice, geologice, structurale și tehnologice care au

influențat sau continuă să influențeze gradul de degradare și distrugere a monumentului. Identificarea și determinarea precisă a factorilor activi care cauzează comportamente nedorite în variabilele fizice, chimice și de mediu asociate cu Chavín constituie metodologia adecvată pentru abordarea viitoarelor eforturi de conservare și conservare într-un mod științific și sistematic.

Funcția de cercetare este continuă, fără a aduce atingere finalizării, în termenele stabilite, a unor proiecte de cercetare specifice. Executarea acesteia se realizează prin muncă de teren, prelucrarea datelor și analiza rezultatelor în birou.

Gestionarea constantă a informațiilor pentru a urmări variația condițiilor care afectează structurile din Chavín va ajuta, de asemenea, la înțelegerea comportamentului, avantajelor sau punctelor slabe ale tehnologiilor utilizate pentru utilizarea resurselor de pământ și piatră în antichitate.

Generarea de cunoștințe în acest domeniu se transmite prin sisteme adecvate de instruire, dezbatere și reflecție pe această temă. În acest sens, varietatea sistemelor tehnologice utilizate la Chavín și vastitatea complexului monumental oferă o bază adecvată pentru a susține analiza a ceea ce reprezintă patrimoniul de la Chavín, depășind simpla furnizare de informații la nivel local și plasându-le la un nivel de transfer tehnologic de dimensiune internațională.

b.2. Intervenții de conservare

Intervențiile de conservare sunt în principal muncă de teren. La începutul implementării Planului de management, acestea se vor baza pe experiența acumulată din intervențiile anterioare și, ulterior, pe cercetările legate de subiect. Conservarea poate fi diferențiată în:

- Conservarea în caz de urgență: necesită armonizarea capacității și experienței în tratarea materialelor și structurilor cu rapiditatea administrativă în ceea ce privește suportul logistic necesar prin aplicarea unor soluții practice care să controleze extinderea sau agravarea problemelor.
- Conservare pentru uz social: Aceasta răspunde strategiei stabilite pentru sit în ceea ce privește utilizarea și funcția zonelor și zonelor desemnate. În acest caz, se pot distinge până la trei posibilități:

  Conservarea în zonele cu acces actual

  Conservare în zone fără acces în prezent, dar cu acces în viitorul imediat.

  Conservarea în zone fără acces planificat sau cu acces în viitorul apropiat

c. *Utilizare socială*

Utilizarea publică a zonei Chavín permite în mod eficient accesul intensiv al vizitatorilor la zonele investigate anterior dintr-o perspectivă arheologică, conservate în ceea ce privește infrastructura și ornamentația și adaptate pentru a facilita recepția, deplasarea, șederea și bucuria de atracții, evenimente speciale, informații și multe altele. Activitățile grupate sub această temă pot varia de la executarea de lucrări civile, echipamente, amenajări peisagistice și expoziții muzeale până la eforturi promoționale, informare, încurajarea creșterii numărului de vizitatori, îmbunătățirea serviciilor și toate celelalte inițiative care

contribuie la revitalizarea zonei Chavín.

Munca de teren pentru conservare este strâns legată de pregătirea fizică a spațiilor utilizate în prezent sau care vor fi pregătite pentru uz public. Zonele sale de lucru sunt situate în interiorul ariei protejate. Cu toate acestea, eforturile de promovare și informare au ca scop principal generarea interesului pentru vizitarea orașului Chavín și satisfacerea așteptărilor celor care o fac. Prin urmare, domeniul său de aplicare se extinde dincolo de limitele sitului.

Muzeul Național Chavín este o parte integrantă a procesului social, servind ca entitate fundamentală în dobândirea de cunoștințe de către vizitatori despre Chavín și ca punct de referință local pentru generarea, schimbul și diseminarea cunoștințelor. Atât fizic, cât și funcțional, Muzeul este o unitate specializată, special construită, echipată și pregătită, a cărei misiune este de a deveni centrul sistemului informațional despre Chavín. La aceasta se vor adăuga progresiv alte responsabilități, cum ar fi:

- Să fie punctul de sosire al vizitei.
- Să servească drept șef al sistemelor de securitate și control operațional.
- Pentru a găzdui sediul autorității de amplasament și sistemele de asistență administrativă și consultanță.
- Facilitarea acțiunii și controlului organismelor tehnice și al proiectelor speciale din plan

Relația funcțională dintre cercetarea arheologică, conservare și implicarea comunității este esențială pentru asigurarea implementării corecte a Planului de Management. Fiecare dintre aceste trei categorii cuprinde proiecte care, datorită diversității, complexității, duratei și/sau relației lor cu alte proiecte, nu pot fi realizate independent sau izolat, fără a contribui la atingerea unor obiective mai ample.

d. Administrare

Managementul sistemului trebuie înțeles ca un răspuns organic care facilitează comportamentul acestuia și oferă suportul necesar pentru atingerea obiectivelor și scopurilor stabilite.

Direcția Regională de Cultură Ancash, în calitate de entitate a Ministerului Culturii responsabilă de managementul administrativ, tehnic și financiar al siturilor arheologice situate în regiunea Ancash, va fi responsabilă de implementarea acțiunilor prevăzute în Planul de Management. Această entitate va fi responsabilă de coordonarea activităților de cercetare, conservare și acces public atât pentru muzeu, cât și pentru monument, precum și de administrarea Planului de Management Chavín .

2. OBIECTIVELE DOMENIILOR DE ACȚIUNE

a. Investigație

- Investigați procesul evolutiv și istoric al monumentului și corelația acestuia cu mediul și regiunea.
- Determinați caracteristicile, tipologia și funcția materialului și a tehnologiei de construcție a monumentului.

- Obțineți evidența arheologică a florei și faunei sitului și a împrejurimilor imediate.
- Obțineți informații despre paleotehnologia agricolă.
- Pentru a investiga și determina comportamentul factorilor și agenților de mediu și relația acestora cu efectele deteriorării.
- Determinarea mecanicii de acțiune a factorilor de deteriorare asupra solurilor, structurilor și reliefurilor și definirea comportamentului lor fizico-mecanic.
- Monitorizarea, analizarea și diagnosticarea tehnicilor și materialelor aplicate în conservarea Monumentului Arheologic.
- Investigați evoluția tehnologiei de construcții și relația acesteia cu conservarea.

b. Conservare

- Păstrați, protejați și conservați zonele care prezintă dovezi ale tratamentului suprafețelor arhitecturale expuse și neexpuse intemperiilor.
- Pentru a asigura stabilitate materialelor și structurilor și pentru a controla procesul de degradare a monumentului.
- Implementarea unor programe interdisciplinare pentru conservarea și conservarea parcului Chavín cu rigoarea și sprijinul științific care garantează intervenții optime și analiză a datelor.
- Deținerea resurselor necesare pentru a face față situațiilor de contingență.
- Promovarea conservării peisajului cultural și natural din jurul monumentului.

c. Utilizare socială

- Pentru a disemina importanța și valorile orașului Chavín pentru a promova consolidarea identității istorice regionale și naționale.
- Pentru a consolida și consolida Muzeul Național Chavín ca entitate care difuzează valorile sitului.
- Dezvoltarea utilizării raționale a zonei intensive Chavín în beneficiul vizitatorilor.
- Stabilirea unor mecanisme de colaborare cu

organizații publice și private pentru promovarea Monumentului Arheologic Chavín.

- Determinarea și reglementarea tipului de infrastructură pentru uzul vizitatorilor.
- Mențineți un mediu peisagistic optim.
- Pentru a instrui, educa și sensibiliza populația și personalul care sunt direct și indirect implicați în apărarea și conservarea zonei Chavín, în vederea reevaluării cuprinzătoare a aspectelor culturale tangibile și intangibile ale zonei Chavín.
- Creșterea ofertei pentru vizitatorii orașului Chavín printr-o promovare mai bună.
- Determinați și identificați istoria și evoluția ecosistemelor din Chavín.
- Pentru a contribui la revalorificarea mediului natural al Monumentului Arheologic Chavín și a mediului natural și urban al Muzeului Național Chavín.
- Promovarea ornamentării zonelor strategice care permit înfrumusețarea și recreerea în beneficiul a mii de vizitatori.
- Creșterea conștientizării în comunitate cu privire la valoarea, respectul și utilizarea resurselor naturale.

d. Administrare

Asigurarea proiectării, organizării și funcționării corespunzătoare a administrării și managementului site-ului.

- Identificați, gestionați și obțineți resurse financiare pentru a promova respectarea planului de management.
- Monitorizați și evaluați constant Planul de Management și introduceți orice reprogramare necesară.
- Să reglementeze și să controleze activitățile productive generate în cadrul Monumentului Arheologic, definind regulile jocului cărora li se supun părțile implicate în acest proces și controlând rezultatele acestor activități.
- Să controleze și să supravegheze oportunitățile ocupaționale identificate pentru populația din jurul Monumentului, pentru a contribui la crearea unei zone tampon sociale cu caracter economic și productiv, care să completeze zona tampon spațială.
- Mențineți o coordonare adecvată și promptă cu instituțiile publice și private locale pentru a rezolva problemele care afectează monumentul și/sau pentru a asigura sprijin pentru programele, proiectele și subproiectele dorite. Aceste programe, proiecte și subproiecte vor permite dezvoltarea durabilă a Monumentului Arheologic Chavín și a împrejurimilor sale.

Fișele informative ale proiectului conțin descrieri ale tuturor proiectelor și subproiectelor care urmează să fie

3. Listado de Programas del Plan de Manejo

Para el cumplimiento de los objetivos generales del Plan de Manejo, se han

implementate în cadrul Planului de management. Intervențiile sunt organizate în funcție de Linia de acțiune, Program, proiect și subproiect. Fișele informative ale proiectului includ date de identificare (nume), obiective, justificare, indicatori, buget de referință și hartă a locației, printre alte informații.

o. Monumentul arheologic Chavín de Huántar

Cercetare arheologică

Această cercetare, realizată în scopuri științifice și de interpretare istorică, examinează procesul evolutiv și istoric al monumentului, precum și determinarea caracteristicilor, tipologiei și funcției materialelor și tehnologiei sale de construcție. Chavín de Huántar nu a fost suficient studiat, iar cunoștințele dobândite în urma acestei cercetări vor contribui la aprecierea și înțelegerea culturală a acestuia.

Conservare

Programul de conservare include cercetările și acțiunile necesare pentru a oferi soluții la deteriorarea cauzată de factorii intrinseci și extrinseci care afectează Monumentul în ansamblu. Acesta se concentrează pe două domenii de acțiune: *Cercetare pentru Conservare și Intervenții de Conservare.*

Primul concept cuprinde toate liniile de lucru care vizează o mai bună înțelegere a condițiilor materiale, a comportamentelor structurale și a tehnologiilor care au influențat sau continuă să influențeze gradul de degradare și distrugere a monumentului. Al doilea concept cuprinde aplicarea eficientă a cunoștințelor și tehnicilor de conservare la materiale.

Protecție

Programul își propune să sporească securitatea și să consolideze protecția și integritatea Monumentului și a facilităților sale. Acesta va oferi instrumentele necesare pentru prevenirea, atenuarea riscurilor și planificarea de contingență, permițând prevenirea și gestionarea dezastrelor și a deteriorării cauzate de evenimente naturale și umane negative.

Utilizare publică

Programul de utilizare publică urmărește să revalorizeze cultura Chavín prin evidențierea valorilor universale excepționale ale monumentului arheologic ca sit al Patrimoniului Mondial, precum și să reglementeze și să promoveze interacțiunea acestuia cu diferiți actori sociali, în special comunitatea locală, pentru a consolida identitatea culturală a comunității locale și a promova turismul național și internațional, oferind servicii culturale în medii adecvate, moderne și sigure.

Infrastructura pentru servicii la Monumentul Arheologic

Programul se concentrează pe îmbunătățirea calității serviciilor turistice oferite la fața locului, precum și pe facilitarea eforturilor de conservare a Monumentului, îmbunătățirea calității mediului și implicarea societății civile în protecția mediului ca mijloc de dezvoltare socială. Acesta include îmbunătățiri ale alimentării cu apă, eliminarea deșeurilor și servicii adecvate de electricitate.

b. Muzeul Național Chavín

Extinderea capacității de servicii a birourilor de

cercetare

Scopul său este de a extinde capacitatea de servicii prin implementarea de echipamente complementare celor existente deja în laboratoarele de cercetare specializate de la Muzeul Național Chavín. Implementarea și funcționarea corespunzătoare a acestor laboratoare și facilități la Muzeul Național Chavín vor permite dezvoltarea eficientă a cercetării asupra materialelor arheologice Chavín și vor menține un centru de cercetare prestigios și operațional, capabil să ofere suport tehnic cercetătorilor.

Conservarea bunurilor mobile

Să desfășoare activități de conservare preventivă și completă a pieselor și materialelor arheologice, aplicând tratamente adecvate naturii acestora. Conservarea și protejarea patrimoniului arheologic mobil începe cu inventarierea, catalogarea și depozitarea tehnică a acestuia, pentru a menține un control sistematic asupra acestuia și pentru a avea la dispoziție informații pentru dezvoltarea cercetării științifice.

Difuzie

Programul de informare își propune să promoveze cunoașterea și aprecierea Monumentului Arheologic și a culturii Chavín în comunitatea locală și regională și să obțină angajamentul acesteia față de protejarea și conservarea acestora.

c. Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

Cercetare arheologică

Programul de Cercetare Arheologică CIIRC se concentrează pe documentarea siturilor arheologice existente în peisajul cultural Chavín și pe stabilirea de legături între Centrul Ceremonial Chavín de Huántar și alte centre de natură similară din Anzii centrali, pentru a genera cunoștințe despre perioada formativă andină și a împărtăși progresele în cercetare, conservare, protecție, diseminare și management al Monumentului în contextul științific național și internațional.

Cercetare pentru conservare

Acest program este axat pe cercetare pentru a determina caracteristicile fizice și mecanice și comportamentul diferitelor materiale din structurile monumentului, precum și relația dintre mediu și procesul de deteriorare. Experimentarea și colectarea datelor vor oferi informații științifice aplicabile proceselor eficiente de conservare a sitului și a materialelor sale.

d. Peisaj cultural

Educație și promovare culturală

Acest program își propune să dezvolte și să consolideze o conștientizare regională colectivă a importanței orașului Chavín ca moștenire istorică și sursă de identitate regională. Atingerea acestui obiectiv va aduce beneficii stimei de sine sociale a comunității și va contribui la protejarea și salvgardarea culturii și patrimoniului său.

Dezvoltare Umană

Program pentru dezvoltarea capacităților umane ale locuitorilor din Chavín. Acest program își propune să promoveze dezvoltarea socio-economică a populației prin activități productive și transformatoare, cum ar fi

consilierea entităților locale și a producătorilor cu privire la înființarea unui Centru de Producție și Marketing Artizanal, oferindu-le criteriile tehnice necesare pentru planificarea și proiectarea proiectelor. De asemenea, include instruirea tinerilor locali în tehnici de conservare preventivă și întreținere pentru a crea o forță de muncă calificată, ceea ce va deschide noi oportunități de angajare pentru tinerii din Chavín. Sunt incluse și alte proiecte.

Dezvoltarea Turismului

Programul constă în furnizarea de consultanță tehnică Primăriei Districtuale Chavín pentru planificarea dezvoltării turismului durabil care integrează patrimoniul cultural și natural, contribuind la protejarea, conservarea și revalorificarea patrimoniului cultural și natural al zonei și la îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor turistice ale districtului.

Planificare teritorială și urbană

Să sprijine Primăria Districtului Chavín în înțelegerea și planificarea utilizării terenurilor, cu scopul de a dezvolta o viziune cuprinzătoare pentru dezvoltarea districtului. Aceasta include promovarea sustenabilității Monumentului prin furnizarea de facilități pentru atenuarea impactului negativ al congestiei traficului, lipsei de locuri de parcare, vânzării ambulante și altor activități comerciale legate de turism asupra zonei de acces la monument.

Mediu

Prin colaborarea în managementul bazinelor și subbazinelor, se urmărește stabilirea unor măsuri și acțiuni pentru reducerea și controlul degradării monumentului din cauza acțiunii vântului și a mișcărilor în masă, precum și prevenirea riscurilor cauzate de inundații care pun în pericol situl arheologic, contribuind totodată la recuperarea mediului ecologic.

LISTA PROGRAMELOR, PROIECTELOR ȘI SUBPROIECTELOR

Program	Proiect	Subproiect
1.1. Investigación Arqueológica	1.1.1 Evaluare arheologică în zona cabanei turistice.	
	1.1.2 Investigarea afilierii cronologice a orașului Chavín.	a. Orașul modern Chavín de Huántar b. Trupa c. Wacheqsa d. Centrul Ceremonial: Clădirea D e. Centrul Ceremonial: Clădirea E f. Centrul Ceremonial: Clădirea H g. Câmpul de Sud h. Westfield i. Monumentul Arheologic Chavín
	Tehnologie și producție arheologică 1.1.3	a. Orașul modern Chavín de Huántar b. Trupa c. Centrul Ceremonial
	Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín 1.1.4	a. Centrul Ceremonial b. Trupa c. Wacheqsa d. Mosna e. Westfield f. Orașul modern Chavín de Huántar
	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín 1.1.5	a. Westfield b. Câmpul de Sud c. Malul râului Mosna d. Malul râului Wacheqsa e. Centrul Ceremonial
	1.2.1 Conservarea structurilor de dinainte de prăbușire: Scara Albă și Neagră și Galeria de Pietre	
	1.2.2 Conservare în clădirea Galería Cortada E, Canal Rocas	

1.2.3.	Conservare la Galeria El Lanzón	
1	Intervenție pentru înlocuirea grinzilor și suporturilor din lemn	
1	Consolidarea structurilor adiacente zonelor prăbușite	
1.2.6	Conservarea structurilor și materialelor arheologice	a. Clădirea A
		c. Clădirea D
		d. Clădirea H
1	Pregătirea dosarului tehnic pentru conservarea completă a Chavínului	
1	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii B	
1	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii C	
1	Conservarea elementelor litice *in situ*	
1	Întreținerea structurilor și materialelor	
1	Monitorizarea condițiilor de conservare	
1	Proiectarea și construcția de capace de protecție și sisteme de drenaj	
1	Prevenirea, atenuarea și contingența riscurilor	
1	Gard perimetral și securitate	
1	Sprijin civil	
1	Plan de securitate pentru monument și vizitatori	
1	Manual de gestionare a vizitatorilor	
1	Pregătirea scenariului de interpretare și prezentare	
1.4.4	Circuit turistic complet: proiectarea și construcția infrastructurii pentru circuitul vizitatorilor	
1.4.5	Hanul turistic Chavín	a. Proiectarea și construcția Hanului Turistic Chavín
		b. Implementarea Centrului de Informații la Hanul Turistic Chavín
1	Serviciu audio portabil	
1	Broșuri și ghiduri informative	
1.4.8	Intervenții pentru prezentarea patrimoniului arheologic în zona urbană a orașului Chavín	
1	Panouri rutiere	
1	Iluminarea Monumentului Arheologic	
1	Punct de belvedere în sectorul La Banda	
1	Electricitate și energie de urgență	
1	Gestionarea deșeurilor: deșeuri solide și ape uzate	
1	Aprovizionare cu apă	
1	Implementarea complementară a biroului de cadastru și geomatică	
2.1.2	Implementarea complementară a cabinetului și laboratorului pentru analiza bunurilor arheologice mobile	
2.1.3	Implementarea complementară a biroului și laboratorului de arheozoologie și arheobotanică	

1 2.1.4	Înființarea biroului de studii etnografice	
1 2.1.5	Implementarea complementară a laboratorului științific pentru conservare	
1 2.1.6	Implementarea de ateliere privind conservarea bunurilor culturale mobile	
1 2.1.7	Crearea unei biblioteci specializate	
1 2.1.8	Crearea sistemului informațional cultural	
1 2.2.1	Inventarierea, catalogarea și depozitarea bunurilor mobile	
1 2.2.2	Conservarea bunurilor arheologice mobile	
1 2.2.3	Monitorizarea depozitelor și a zonelor expoziționale	
1 2.3.1	Expoziții itinerante	
1 2.3.2	Programe educaționale	
1 3.1.1	Crearea unui sistem informațional	
3.1.2	Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural	
3.1.3	Cercetări arheologice la nivel regional pentru perioada formativă în Anzii Centrali (sistemul Chavín)	
1 3.1.4	Colocvii / seminarii de schimb profesional	
3.2.1	Studii structurale și tehnologice de construcții	a. Mecanica solului și studiul încărcărilor
		b. Analiza comparativă a dimensiunii particulelor
		c. Analiza structurală a monumentului și a componentelor sale
		d. Studii geomecanice și chimice ale elementelor litice
		e. Studii de comportament seismic și structural
		f. Studii ale sistemului de drenaj al monumentului
		g. Relevări altimetrice și volumetrice generale ale orașului Chavín
		h. Tehnologie de construcție și finisare
		i. Laborator experimental de conservare pe teren
		j. Echipamente pentru cercetare și control meteorologic
3.2.2	Cercetare de mediu și peisaj	a. Înregistrarea și analiza meteorologică a amplasamentului și a împrejurimilor
		b. Monitorizarea poluării mediului
		c. Controlul climatologic al amplasamentului
		d. Studii de risc geologic și hidrologic
		e. Determinare microbiologică și macrobotanică
		f. Studiul faunei
		g. Controlul condițiilor de mediu pentru conservarea galeriilor monumentului
3.2.3	Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	a. Înregistrarea și evaluarea intervențiilor anterioare
		b. Experimentarea, analiza și monitorizarea intervențiilor
		c. Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare
1 4.1.1	Cercetare etnografică	

1 4.1.2	Promovarea Chavínului şi a identităţii regionale	
1 4.1.3	Diseminare şi informare despre Chavín	
1 4.1.4	Aprecierea lui Chavín prin educaţie formală.	
1 4.1.5	Educaţie ecologică pentru sit	
1 4.1.6	Diseminarea cercetărilor despre Chavín	
4.2.1	Ateliere de conştientizare şi colaborare cu comunităţile locale pentru protejarea patrimoniului cultural şi natural	a. Protecţia patrimoniului cultural în sectorul La Banda
		b. Protecţia patrimoniului în peisajul cultural
1 4.2.2	Colaborare pentru crearea unui centru de producţie artizanală tradiţională	
4.2.3	Colaborare pentru îmbunătăţirea calităţii vieţii	a. Locuinţe
		b. Sănătate
		c. Salubritatea mediului
		d. Salubritate de bază
1 4.2.4	Instruire tehnică în conservarea şi întreţinerea structurilor din piatră	
1 4.2.5	Formare în metode şi tehnici de cercetare arheologică	
1 4.2.6	Instruire pentru dezvoltarea activităţilor productive	
1 4.3.1	Circuite turistice: cooperare în proiectarea infrastructurii şi a serviciilor	
1 4.3.2	Instruirea ghizilor turistici pentru zona urbană Chavín	
1 4.3.3	Colaborare pentru punerea în funcţiune a podului peste Wacheqsa	
1 4.4.1	Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă	
1 4.4.2	Colaborare în definirea planului de dezvoltare locală	
1 4.4.3	Colaborare la redactarea ordonanţelor municipale	
1 4.4.4	Proiectarea şi execuţia infrastructurii pentru monumentul din zona urbană a oraşului Chavín	
4.4.5	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradiţional	
4.5.1.	Colaborarea în managementul bazinelor şi sub-bazinelor	a. Controlul şi gestionarea malurilor râurilor Mosna şi Wachecsa
		b. Controlul si gestionarea râurilor Mosna si Wachecsa
		c. Colaborare pentru stabilizarea pantei în La Banda

PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR

Linii de acțiune	Programe	Proiect		Subproiect	Pe termen scurt		Pe termen mediu			Pe termen lung				
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Monument arheologic	1.1. Cercetări arheologice	1.1.1	Evaluare arheologică în zona opririi turistice											
		1.1.2	Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín											
				o. Orașul modern Chavín de Huántar										
				b. Trupa										
				c. Wacheqsa										
				d. Centru Ceremonial: Clădirea D										
				să zicem. Centru Ceremonial: Clădirea E										
				f. Centru Ceremonial: Clădirea H										
				g. Câmpul Sud										
				h. West Field										
				Monumentul arheologic Chavín										
		1.1.3	Tehnologie și producție arheologică											
				o. Orașul modern Chavín de Huántar										
				b. Trupa										
				c. Centrul Ceremonial										
		1.1.4	Importanța și spațiile funcției ceremoniale în Chavín											
				a. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)										
				b. Trupa										
				c. Wacheqsa										
				d. Mosna										
				e. West Field										
				f. Orașul modern Chavín de Huántar										
		1.1.5	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín											
				a. Câmpul de Vest										
				b. Câmpul de Sud										
				c. Malul râului Mosna										
				d. Malul râului Wacheqsa										
				și Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)										

1.2.1	Conservarea structurilor de dinainte de prăbușire: Scara Albă și Neagră și Galeria de Pietre
1.2.2	Conservare în clădirea Galería Cortada E, Canal Rocas
1.2.3.	Conservare la Galeria El Lanzón
Ï2Â	grinzilor și suporturilor din lemn
1.2.5	Consolidarea structurilor adiacente zonelor prăbușite
1.2.6	Conservarea structurilor și materialelor arheologice
1.2.7	Pregătirea dosarului tehnic pentru conservarea completă a Chavínului
1.2.8	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii B
1.2.9	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii C
1.2.10	Conservarea elementelor litice *in situ*
1.2.11	Întreținerea structurilor și materialelor. Monitorizarea
1.2.12	condițiilor de conservare.
1.2.13	Proiectarea și construcția de capace de protecție și sisteme de drenaj
1.3.1	Prevenirea, atenuarea riscurilor și situații
Ï3ÏÏ	neprevăzute: Împrejmuire perimetrală și securitate
Í33	Sprijin civil
	Planul de securitate pentru monument și vizitatori
UÏÏ	Manual de gestionare a vizitatorilor
1Ã3	Pregătirea scenariului de interpretare și prezentare
1.4.4	Circuit turistic complet: proiectarea și construcția infrastructurii pentru circuitul vizitatorilor
	Hanul turistic Chavín
1.4.5	a. Proiectarea și construcția Hanului Turistic Chavín
	b. Implementarea Centrului de Informații la Hanul Turistic Chavín
1.4.6	Serviciu audio portabil
1×7	Broșuri și ghiduri informative
1×8	Intervenții pentru prezentarea patrimoniului arheologic în zona urbană a orașului Chavín

a. Clădirea A

b. Clădirea D

c. Clădirea H

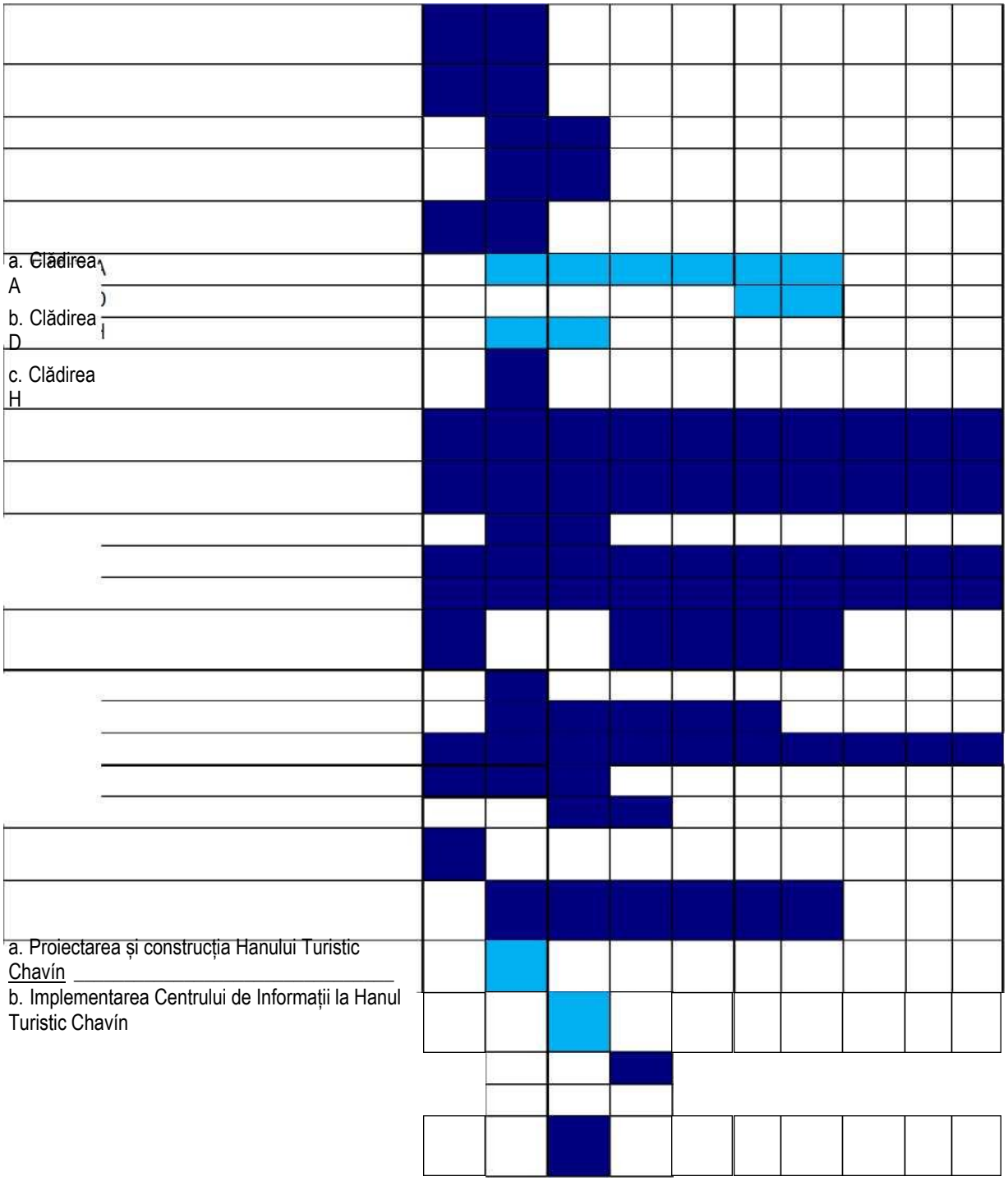

2. Museo Nacional Chavín	1.5. Infraestructura para Servicios en el Monumento Arqueológico	1.4.9	Panouri rutiere
		1.4.10	Iluminarea Monumentului Arheologic
		1.4.11	Punct de belvedere în sectorul La Banda
		1.5.1.	Electricitate și energie de urgență
		1.5.2	Gestionarea deșeurilor: deșeuri solide și ape
		1.5.3	uzate. Alimentare cu apă.
	2.1. Ampliación de la capacidad de servicio de gabinetes de investigación	2.1.1	Implementarea complementară a biroului de cadastru și geomatică
		2.1.2	Implementarea complementară a cabinetului și laboratorului pentru analiza bunurilor arheologice mobile
		2.1.3	Implementarea complementară a biroului și laboratorului de arheozoologie și arheobotanică
		2.1.4	Crearea biroului de studii etnografice.
		215	Implementarea complementară a laboratorului științific pentru conservare.
		2.1.6	Implementarea de ateliere privind conservarea bunurilor culturale mobile
		2.1.7	Crearea unei biblioteci specializate
		218	Crearea sistemului informațional cultural
	2.2. Conservación de Bienes Muebles	22	Inventarierea, catalogarea și depozitarea bunurilor mobile
		2.2.2	Conservarea bunurilor arheologice mobile
		223	Monitorizarea depozitelor și a spațiilor
		23Ï	expoziționale. Expoziții itinerante.
	2.3. Difusión	232	Programe educaționale
			Crearea unui sistem informațional
3. Centro Internacional de Investigación, Conservación y Restauración de Chavín	3.1. Investigación Arqueológica	312	Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural
		3.1.3	Cercetări arheologice la nivel regional pentru perioada formativă în Anzii Centrali
		3.1.4	Colocvii / seminarii pentru schimb profesional Studii
	3.2. Investigación para la conservación	32Ï	structurale și de tehnologie a construcțiilor

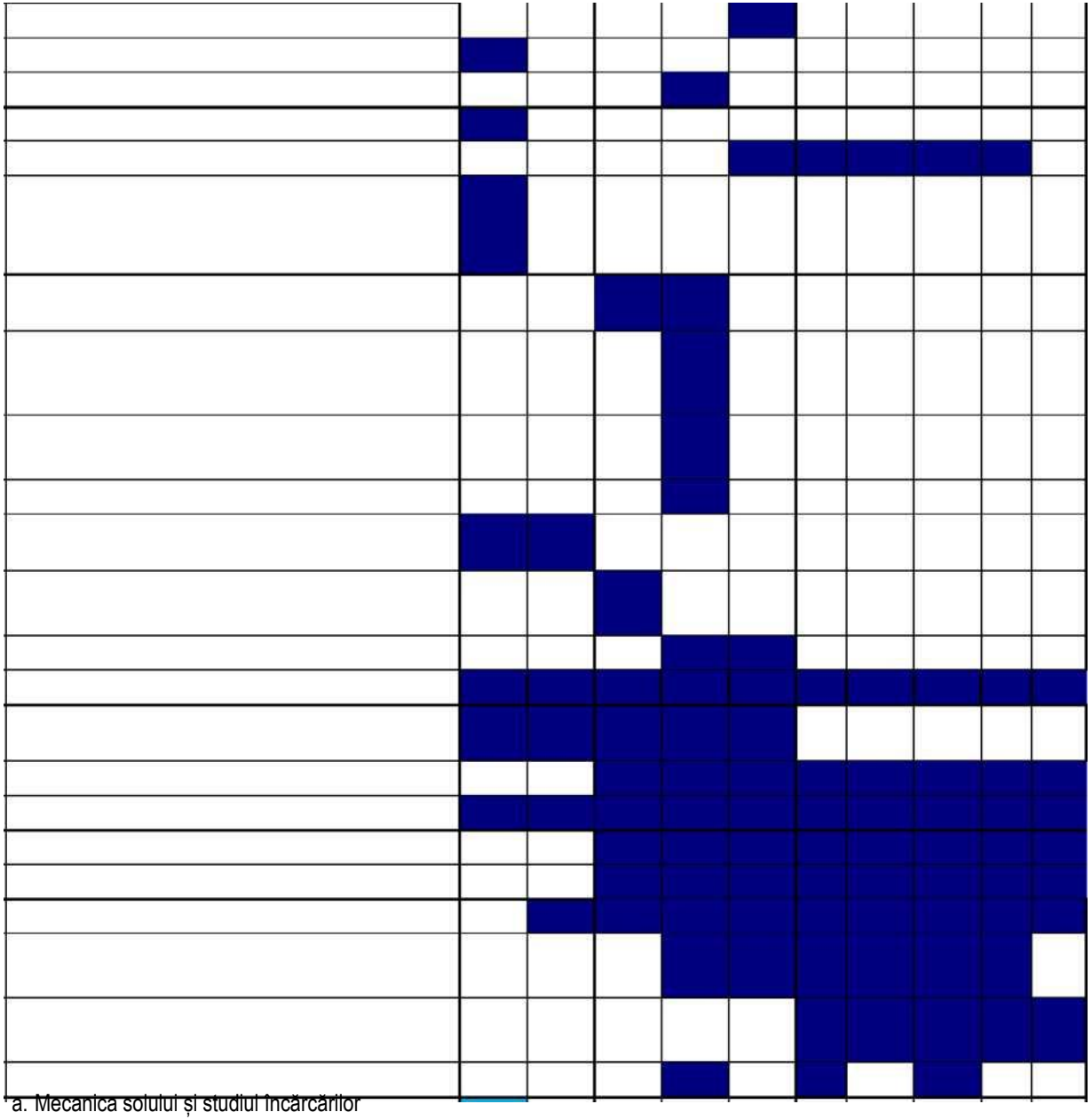

a. Mecanica solului și studiul încărcărilor

b. Analiza comparativă a dimensiunii particulelor

c. Analiza structurală a monumentului și a structurii sale componente

d. Studii geomecanice și chimice ale

			elemente litice											
			e. Studii de comportament seismic și structural											
			f. Studii ale sistemului de drenaj al monumentului											
			g. Relevări altimetrice și volumetrice generale ale orașului Chavín											
			h. Tehnologie de construcție și finisare											
			i. Laborator experimental de conservare pe teren											
			j. Echipamente pentru cercetare și control meteorologic											
	3.2.2	Cercetare de mediu și peisaj	a. Înregistrarea și analiza meteorologică a amplasamentului și a împrejurimilor											
			b. Monitorizarea poluării mediului											
			c. Controlul climatologic al amplasamentului											
			d. Studii de risc geologic și hidrologic											
			e. Determinare microbiologică și macrobotanică											
			f. Studiul faunei											
			g. Controlul condițiilor de mediu pentru conservarea galeriilor monumentului											
	3.2.3	Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	a. Înregistrarea și evaluarea intervențiilor anterioare											
			b. Experimentarea, analiza și monitorizarea intervențiilor											
			c. Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare											
	4.1.1	Cercetare etnografică												
	4.1.2	Promovarea Chavínului și a identității regionale												
	4.1.3	Diseminare și informare despre Chavín												
	4.1.4	Aprecierea lui Chavín prin educație formală												
	4.1.5	Educație ecologică pentru sit												
	4.1.6	Diseminarea cercetărilor despre Chavín												
	4.2.1	Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului cultural și natural	a. Protecția patrimoniului cultural în sectorul La Banda											
			b. Protecția patrimoniului în peisajul cultural											
	4.2.2	Colaborare pentru crearea unui centru de producție artizanală tradițională												

4.2.3	Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții	a. Locuinţă b. Sănătate c. Salubritate ecologică d. Salubritate de bază
4.2.4	Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră	
4.2.5	Formare în metode și tehnici de cercetare arheologică	
4.2.6	Instruire pentru dezvoltarea activităților productive	
4.3.1	Circuite turistice: cooperare în proiectarea infrastructurii și a serviciilor	
4.3.2	Formarea ghizilor și a serviciilor turistice pentru zona urbană Chavín	
4.3.3	Colaborare pentru punerea în funcțiune a podului peste Wacheqsa	
4.4.1	Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă	
4.4.2	planului de dezvoltare locală	
4.4.3	Colaborare la redactarea ordonanțelor municipale Proiectarea și execuția infrastructurii pentru monumentul din zona urbană a orașului Chavín	
4.4.4	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional	
4.4.5	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor	
4.5.1	a. Controlul și gestionarea malurilor râurilor Mosna și Wacheqsa	
	b. Controlul și gestionarea râului Mosna și a râurilor Wacheqsa	
	c. Colaborare pentru stabilizarea defrișării pantei din La Banda	
	d. Colaborare pentru reîmpădurirea împrejurimilor sitului	

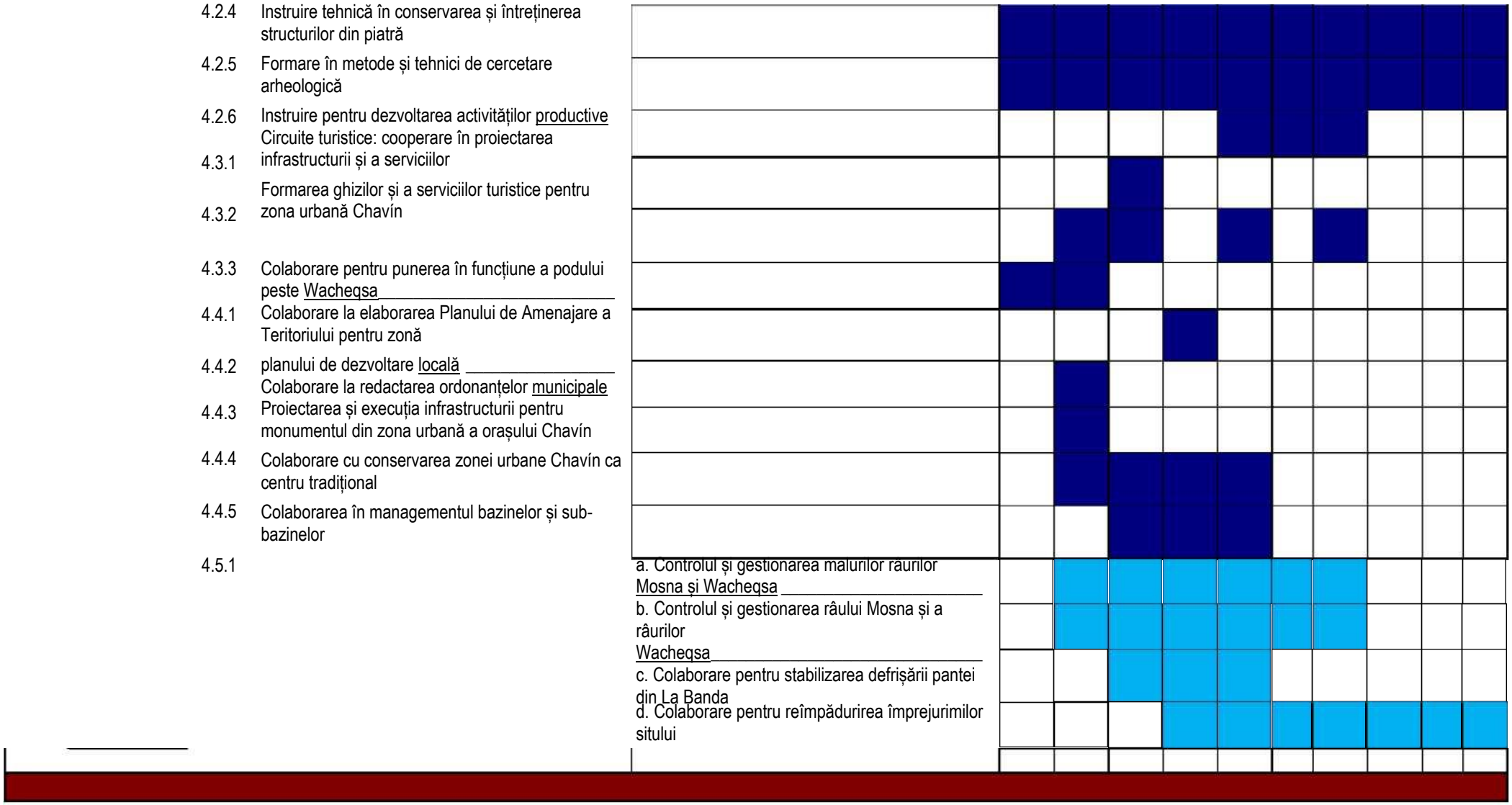

LEGENDĂ	
Programarea proiectelor	
Programarea subproiectelor	

MONITORIZAREA CONFORMITĂȚII INDICATORILOR PROIECTULUI

Programe	Proiect		Subproiect	Indicator	Responsabil	Gol (în cadrul Planului de Management)
1.1. Investigación Arqueológica	1.1.1	Evaluare arheologică în zona cabanei turistice		Raportul final privind rezultatul investigațiilor	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
	1.1.2	Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín	o. Orașul modern Chavín de Huántar	Săpături efectuate pe sezon și publicarea rezultatelor și a datelor cronometrice.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
			b. Trupa	Dezvelirea structurilor domestice, a atelierelor de producție și publicarea datelor radiometrice	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
			c. Wacheqsa	Publicarea rezultatelor seriației cronometrice și ceramice	Ministerul Culturii - Investiții Private	100% finalizat până în al treilea an
			d. Centru Ceremonial: Clădirea D	Identificarea structurilor suprapuse, descoperirea Templului Mito excavat de Bennet și publicarea datelor radiometrice.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
			și. Centru Ceremonial: Clădirea E	Identificarea structurilor suprapuse, descoperirea Templului Mito excavat de Bennet și publicarea datelor radiometrice.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
			f. Centru Ceremonial: Clădirea H	Identificarea structurilor suprapuse și publicarea datelor radiometrice.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
			g. Câmpul Sud	Identificarea structurilor suprapuse și publicarea datelor radiometrice.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
			h. Westfield	Spații amenajate și infrastructură construită	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
			Monumentul Arheologic Chavín	Spații amenajate și infrastructură construită	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
	1.1.3 r	Tehnologie și producție arheologică	o. Orașul modern Chavín de Huántar	Identificarea și expunerea atelierelor și reconstrucția tehnologiilor productive identificate în acest sector	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
			b. Trupa	Identificarea și expunerea atelierelor și reconstrucția tehnologiilor productive identificate în acest sector	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
			c. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)	Identificarea proceselor de construcție și sculptură. Publicarea rezultatelor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			a. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			b. Trupa	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an

1.2. Conservare	1.1.4	Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín	c. Wacheqsa	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
			d. Mosna	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
			e. West Field	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
			f. Orașul modern Chavín de Huántar	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
	1.1.5	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín	a. Câmpul de Vest	Rapoarte periodice și publicarea rezultatelor	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			b. Câmpul de Sud	Rapoarte periodice și publicarea rezultatelor	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			c. Malul râului Mosna	Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			d. Malul râului Wacheqsa	Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			și Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)	Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	1.2.1	Conservarea structurilor de dinainte de colaps: Scara Albă și Neagră și Galeria de Pietre		Structuri stabilizate și consolidate de pre-colap	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
	1.2.2	Conservare în Galería Cortada Clădirea E, Canalul Rocas		Obiective cuantificate de progres în conservarea structurilor	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
	1.2.3.	Conservare la Galeria El Lanzón		Structuri stabilizate și consolidate	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	1.2.4.	Intervenție pentru înlocuirea grinzilor și suporturilor din lemn		Înlocuirea tuturor suporturilor și grinzilor din lemn din galerii	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	1.2.5	Consolidarea structurilor adiacente zonelor prăbușite		Structuri stabilizate	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
	1.2.6	Conservarea structurilor și materialelor arheologice	a. Clădirea A	Gradul de conservare a structurilor	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaptelea an
			b. Clădirea D	Obiective cuantificate de progres în conservarea structurilor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaptelea an
			c. Clădirea H	Obiective cuantificate de progres în conservarea structurilor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
	1.2.7	Pregătirea dosarului tehnic pentru conservarea completă a Chavínului		Proiect de intervenție structurală	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
	1.2.8	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii B		Restaurarea monumentului și creșterea numărului de vizitatori la situl arheologic.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	1.2.9	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii C		Restaurarea monumentului și creșterea numărului de vizitatori la situl arheologic.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	1.2.10	Conservarea elementelor litice *in situ*		Numărul de elemente litice conservate	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
	1.2.11	Întreținerea structurilor și materialelor		Obiective anuale pentru progresul lucrărilor de conservare și întreținere	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an

1.2.12	Monitorizarea condițiilor de conservare		Protocol de monitorizare și rapoarte tehnice periodice și anuale pentru condițiile de înregistrare.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
1.2.13	Proiectarea și construcția de capace de protecție și sisteme de drenaj		Instalarea capacelor de protecție și a sistemului de drenaj	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaptelea an
1.3.1	Prevenirea, atenuarea și contingența riscurilor		Planul de gestionare a riscurilor aprobat.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
T32	Gard perimetral și securitate		Zid perimetral construit	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaselea an
1.3.3	Sprijin civil		Numărul de activități planificate și desfășurate anual	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	Plan de securitate pentru monument și vizitatori		Plan de securitate aprobat	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
1.4.2	Manual de gestionare a vizitatorilor		Limite de schimbare acceptabile stabilite	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	Pregătirea scenariului de interpretare și prezentare		Interpretare și scenariu de prezentare Chavín	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
1.4.4	Circuit turistic complet: proiectarea și construcția infrastructurii pentru circuitul vizitatorilor		Infrastructură construită și mobilier informațional instalat	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaptelea an
1.4.5	Hanul turistic Chavín	a. Proiectarea și construcția Hanului Turistic Chavín b. Implementarea Centrului de Informații la Hanul Turistic Chavín	Clădire construită și în funcțiune	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
1.4.6	Serviciu audio portabil		Mediu instalat și operațional	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
1.4.7	Broșuri și ghiduri informative		Numărul de servicii prestate. Tipărirea și distribuirea anuală de broșuri și manuale.	Ministerul Culturii Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an 100% finalizat în primul an
1.4.8	Intervenții pentru prezentarea Patrimoniul arheologic din zona urbană a orașului Chavín		Descoperiri arheologice conservate și prezentate publicului în mod corespunzător	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
1.4.9	Panouri rutiere		Numărul de panouri instalate.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
1.4.10	Iluminat monumental Arheologic		Monumentul Lanzón iluminat, galeriile și labirintul	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
1.4.11	Punct de vedere în sectorul La Banda		Un punct de belvedere construit și utilizat de vizitatori și de publicul larg	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
1.5.1.	Electricitate și energie de urgență		Măsurarea creșterii sarcinii electrice	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
1.5.2	Gestionarea deșeurilor: deșeuri solide și ape uzate		Sistem de tratare a deșeurilor solide și lichide implementat și funcțional. Rapoarte periodice	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al nouălea an
1.5.3	Alimentare cu apă		Sistem de alimentare cu apă și canalizare implementat și funcțional	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
	Implementarea complementară a biroului de cadastru și geomatică		Birou mobilat, utilat și funcțional	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
2.1.2	Implementarea complementară a Cabinet și laborator pentru analiza bunurilor arheologice mobile		Cinci birouri complet echipate și un laborator	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an

2.1. Ampliación de la capacidad de servicio d investigación	2.1.3	Implementarea complementară a laboratorului și biroului de arheozoologie și arheobotanică		Cabinetul și Laboratorul sunt implementate și operaționale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	2.1.4	Înființarea biroului de studii etnografice		Cabinetul de Studii Etnografice implementat și funcțional	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	2.1.5	Implementarea complementară a laboratorului științific pentru conservare		Laborator științific implementat și operațional	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
	2.1.6	Implementarea de ateliere privind conservarea bunurilor culturale mobile		Cinci ateliere de conservare implementate și operaționale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
		Crearea unei biblioteci specializate				
		Crearea sistemului informațional cultural				
	2.1.7	Inventarierea, catalogarea și depozitarea bunurilor mobile		Bibliotecă implementată și activată	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
	2.1.8	Conservarea bunurilor arheologice mobile		Infrastructură și echipamente tehnice complete instalate	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
2.2. Conservación de Bienes Muebles	2.2.1	Monitorizarea depozitelor și a zonelor expoziționale		Numărul de înregistrări de inventar și catalogare completate într-o perioadă de un an.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an
	2.2.2			Numărul de bunuri mobile conservate anual.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	2.2.3			Echipamente instalate și rapoarte de monitorizare lunare și anuale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
2.3. Difusión	2.3.1	Expoziții itinerante		Numărul de expoziții organizate anual și numărul de participanți.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	2.3.2	Programe educaționale		Modul instalat și numărul de ateliere și participanți organizați într-o perioadă anuală.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
3.1. Investigación Arqueológica	3.1.1	Crearea unui sistem informațional		Sistem informatic creat și operațional	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	3.1.2	Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural		Numărul de înregistrări, declarații și înregistrări cadastrale efectuate într-o perioadă anuală.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al nouălea an
	3.1.3	Cercetări arheologice la nivel regional pentru perioada formativă în Anzii Centrali		Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	3.1.4	Colocvii / seminarii de schimb profesional		Competiții organizate anual și numărul de participanți	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaptelea an
3.2. Investigación para la conservación	3.2.1	Studii structurale și tehnologice de construcții	a. Mecanica solului și studiul încărcărilor b. Analiza comparativă a dimensiunii particulelor	Raport final pentru 100 de probe analizate	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
				Raport final al studiului granulometric comparativ al solurilor clădirilor din Chavín	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
			c. Analiza structurală a monumentului și a componentelor sale	Studiu structural de diagnostic și intervenție	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
			d. Studii geomecanice și chimice ale elementelor litice	Raport privind analiza geomecanică a pieselor litice ale clădirilor din Chavín.	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
			e. Studii de comportament seismic și structural f. Studii ale sistemului de drenaj al monumentului	Studiul final și concluziile sale	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
				Documentație completă a sistemului de drenaj al monumentului	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
			g. Relevări altimetrice și volumetrice generale ale orașului Chavín	Cartografiere altimetrică și volumetrică efectuată	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al cincilea an

			h. Tehnologie de construcție și finisare	Rapoarte parțiale și finale ale anchetei	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
			i. Laborator experimental de conservare pe teren	Rapoarte parțiale și finale privind noile tehnici de conservare dezvoltate în domeniul experimental	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al nouălea an
			j. Echipamente pentru cercetare și control meteorologic	Echipamente achiziționate	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
Companie fie un consiliu pe pa si Oj u " fie csi co	3.2.2	Cercetare de mediu și peisaj	a. Înregistrarea și analiza meteorologică a amplasamentului și a împrejurimilor	Rapoarte meteorologice zilnice, săptămânale și lunare emise și rapoarte de evaluare.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			b. Monitorizarea poluării mediului	Rapoarte periodice și finale. Protocol de gestionare a poluării mediului	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			c. Controlul climatologic al amplasamentului	Rapoarte săptămânale, lunare și finale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			d. Studii de risc geologic și hidrologic	Studiu cuprinzător al riscului geologic	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
			e. Determinare microbiologică și macrobotanică	Studii de microbiologie și macrobotanică	Ministerul Culturii	100% finalizat în primul an
			f. Studiul faunei	Raportul final al Studiului Faunei	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
			g. Controlul condițiilor de mediu pentru conservarea galeriilor monumentului	Laborator științific implementat și operațional	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	3.2.3	Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	a. Înregistrarea și evaluarea intervențiilor anterioare	Rapoarte parțiale și anuale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al doilea an
			b. Experimentarea, analiza și monitorizarea intervențiilor	Rapoarte lunare și finale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
			c. Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare	Rapoarte lunare și finale	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
romoc cultural pe i c. 4.1. Educație!	4.1.1	Cercetare etnografică		Rapoarte și publicații în format tipărit și pe site	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaselea an
	4.1.2	Promovarea Chavínului și a identității regionale		Implementarea programului anual, materiale promoționale tipărite.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al optulea an
	4.1.3	Diseminare și informare despre Chavín		Site web în funcțiune	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
	4.1.4	Aprecierea lui Chavín prin educație formală		Nivelul de cunoaștere a culturii Chavin în rândul studenților noștri.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	4.1.5	Educație ecologică pentru sit		Numărul de persoane instruite	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
	4.1.6	Diseminarea cercetărilor despre Chavín		Numărul de publicații privind progresul cercetărilor de la Chavín. Site-ul web actualizat.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al optulea an
	4.2.1	Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului cultural și natural	a. Protecția patrimoniului cultural în sectorul La Banda	Numărul de ateliere și discuții introductive în Chavín	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al patrulea an
			b. Protecția patrimoniului în peisajul cultural	Numărul de ateliere și discuții introductive în Chavín	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al treilea an
	4.2.2	Colaborare pentru crearea unui centru de producție artizanală tradițională		Cursuri de instruire și funcționarea Centrului de Producție Artizanală.	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al patrulea an
ocra			a. Locuințe	Numărul de locuințe consiliate	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al zecelea an
			b. Sănătate	Campanii de sănătate desfășurate anual	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al optulea an

4.2.3	Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții	c. Salubritatea mediului	Progrese către obiectivele de implementare a strategiilor de mediu în orașul Chavín	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al zecelea an
		d. Salubritate de bază	Progrese în atingerea obiectivelor privind facilitățile publice din oraș.	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaselea an
4.2.4	Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră		Numărul de persoane instruite	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
4.2.5	Formare în metode și tehnici de cercetare arheologică		Numărul de persoane instruite și integrate în proiecte de excavare arheologică	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al zecelea an
4.2.6	Instruire pentru dezvoltarea activităților productive		Numărul de persoane instruite	Ministerul Culturii	100% finalizat până în al șaptelea an
4.3.1	Circuite turistice: cooperare în proiectarea infrastructurii și a serviciilor		Rapoarte periodice și finale de consultanță.	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al treilea an
4.3.2	Formarea ghizilor și a serviciilor turistice pentru zona urbană Chavín		Numărul de persoane instruite	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al șaptelea an
4.3.3	Colaborare pentru punerea în funcțiune a podului peste Wacheqsa		pod pietonal construit	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al doilea an
4.4.1	Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă		Plan de amenajare a teritoriului pentru districtul Chavín. Documente parțiale și finale.	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al patrulea an
4.4.2	Colaborare în definirea planului de dezvoltare locală		Planul de Dezvoltare Locală	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al doilea an
4.4.3	Colaborare la redactarea ordonanțelor municipale		Ordonanțe promulgate	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al doilea an
4.4.4	Proiectarea și execuția infrastructurii pentru monumentul din zona urbană a orașului Chavín		Fișier pregătit	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al cincilea an
4.4.5	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional		Cadastru urban monumental și proiect de recuperare a zonei monumentale a orașului Chavín de Huántar	Ministerul Culturii - Municipalitate	100% finalizat până în al cincilea an
4.5.1	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor	a. Controlul și gestionarea malurilor râurilor Mosna și Wacheqsa	Apărări pe malul râului construite	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al șaptelea an
		b. Controlul și gestionarea râurilor Mosna și Wacheqsa	Descolmatarea anuală a bazinelor și sub-bazinelor	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al șaptelea an
		c. Colaborare pentru stabilizarea desfacerii pantei în Banda	Numărul de puieți plantați, sistemul de irigații implementat și în uz.	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al cincilea an
		d. Colaborare pentru reîmpădurirea împrejurimilor sitului	Pante stabilizate ale pârtiilor La Banda	Ministerul Culturii-Municipalității-Regiunii	100% finalizat până în al zecelea an

PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR				PROCENTAJ DE FINALIZARE									
Linii de acțiune	Programe	Proiect	Subproiect	Pe termen scurt		Pe termen mediu			Pe termen lung				
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Monument arheologic	1.1. Cercetări arheologice	1.1.1	Evaluare arheologică în zona cabanei turistice	100%									
		1.1.2	Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín										
			o. Orașul modern Chavín de Huántar			100%							
			b. Trupa			50%	50%						
			c. Wacheqsa			100%							
			d. Centru Ceremonial: Clădirea D				100%						
			și. Centru Ceremonial: Clădirea E					100%					
			f. Centru Ceremonial: Clădirea H					100%					
			g. Câmpul Sud			100%							
			h. Westfield			100%							
			Monumentul Arheologic Chavín						50%	50%			
		1.1.3	Tehnologie și producție arheologică										
			o. Orașul modern Chavín de Huántar				50%	50%					
			b. Trupa					100%					
			c. Centrul Ceremonial						20%	20%	20%	20%	20%
		1.1.4	Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín										
			a. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)						20%	20%	20%	20%	20%
			b. Trupa						20%	20%	20%	20%	20%
			c. Wacheqsa		100%								
			d. Mosna		100%								
			e. West Field				50%	50%					
			f. Orașul modern Chavín de Huántar			100%							
		1.1.5	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín										

		a. Câmpul de Vest					16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%
		b. Câmpul de Sud					16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %
		c. Malul râului Mosna					16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %
		d. Malul râului Wacheqsa					16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %
		și Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)					16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %
1.2.1	Conservarea structurilor de dinainte de prăbușire: Scara Albă și Neagră și Galeria de Pietre		50%	50%								
1.2.2	Conservare în clădirea Galería Cortada E, Canal Rocas		50%	50%								
1.2.3.	Conservare la Galeria El Lanzón			50%	50%							
1.2.4.	Intervenție pentru înlocuirea grinzilor și suporturilor din lemn			50%	50%							
1.2.5	Consolidarea structurilor adiacente zonelor prăbușite		50%	50%								
1.2.6	Conservarea structurilor și materialelor arheologice	a. Clădirea A		16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %	16,66 %			
								50%	50%			
		c. Clădirea H		50%	50%							
1.2.7	Pregătirea dosarului tehnic pentru conservarea completă a Chavínului			100%								
1.2.8	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii B		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
1.2.9	Cercetare, conservare și punerea în valoare a Clădirii C		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
1.2.10	Conservarea elementelor litice *in situ*			50%	50%							
1.2.11	Întreținerea structurilor și materialelor		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
1.2.12	Monitorizarea condițiilor de conservare		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
1.2.13	Proiectarea și construcția de capace de protecție și sisteme de drenaj		20%			20%	20%	20%	20%			
1.3.1	Prevenirea, atenuarea și contingența riscurilor			100%								
1.3.2	Gard perimetral și securitate			20%	20%	20%	20%	20%				
1.3.3	Sprijin civil		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
1.4.1.	Plan de securitate pentru monument și vizitatori		33,33 %	33,33 %	33,33 %							

1.4.2	Manual de gestionare a vizitatorilor					50%	50%								
1.4.3	Pregătirea scenariului de interpretare și prezentare		100%												
1.4.4	Circuit turistic complet: proiectarea și construcția infrastructurii pentru circuitul vizitatorilor			16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%						
1.4.5	Hanul turistic Chavín	a. Proiectarea și construcția Hanului Turistic Chavín		100%											
		b. Implementarea Centrului de Informații la Hanul Turistic Chavín			100%										
1.4.6	Serviciu audio portabil					100%									
1.4.7	Broșuri și ghiduri informative		100%												
1.4.8	Intervenții pentru prezentarea patrimoniului arheologic în zona urbană a orașului Chavín				100%										
1.4.9	Panouri rutiere						100%								
1.4.10	Iluminarea Monumentului Arheologic		100%												
1.4.11	Punct de belvedere în sectorul La Banda					100%									
1.5.1.	Electricitate și energie de urgență		100%												
1.5.2	Gestionarea deșeurilor: deșeuri solide și ape uzate						20%	20%	20%	20%	20%				
1.5.3	Aprovizionare cu apă		100%												
2.1.1	Implementarea complementară a biroului de cadastru și geomatică				50%	50%									
2.1.2	Implementarea complementară a cabinetului și laboratorului pentru analiza bunurilor arheologice mobile					100%									
2.1.3	Implementarea complementară a biroului și laboratorului de arheozoologie și arheobotanică					100%									
2.1.4	Înființarea biroului de studii etnografice					100%									
2.1.5	Implementarea complementară a laboratorului științific pentru conservare		50%	50%											
2.1.6	Implementarea de ateliere privind conservarea bunurilor culturale mobile				100%										
2.1.7	Crearea unei biblioteci specializate														
2.1.8	Crearea sistemului informațional cultural		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%			

2.2. Conservación de Bienes Muebles	2.2.1	Inventarierea, catalogarea și depozitarea bunurilor mobile			20%	20%	20%	20%							
	2.2.2	Conservarea bunurilor arheologice mobile				12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	
	2.2.3	Monitorizarea depozitelor și a zonelor expoziționale			10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	
2.3. Difusión	2.3.1	Expoziții itinerante				12,50% 12,50%	12,50% 12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	
	2.3.2	Programe educaționale							12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	12,50%	
3.1. Investigación Arqueológica	3.1.1	Crearea unui sistem informațional			11.11 %	11.11 %	11.11 %	11,11% 16,66%	11.11 %	11.11 %	11.11 %	11.11 %	11.11 %	11.11 %	
	3.1.2	Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural					16,66%		16,66%	16,66%	16,66%	16,66%			
	3.1.3	Cercetări arheologice la nivel regional pentru perioada formativă în Anzii Centrali							20%	20%	20%	20%	20%		
	3.1.4	Colocvii / seminarii de schimb profesional					33,33%		33,33%		33,33%				
3.2. Investigación para la conservación	3.2.1	Studii structurale și tehnologice de construcții	a. Mecanica solului și studiul încărcărilor	100%											
			b. Analiza comparativă a dimensiunii	100%											
			c. Analiza structurală a monumentului și a componentelor sale	100%											
			d. Studii geomecanice și chimice ale elementelor litice	100%											
			e. Studii de comportament seismic și structural	100%											
			f. Studii ale sistemului de drenaj al monumentului	50%	50%										
			g. Relevări altimetrice și volumetrice generale ale orașului Chavín			33,33%	33,33%	33,33%							
			h. Tehnologie de construcție și finisare	33,33%	33,33%	33,33%									
			i. Laborator experimental de conservare pe teren			25%		25%		25%		25%			
			j. Echipamente pentru cercetare și control meteorologic	100%											
3.2. Investigación para la conservación	3.2.2	Cercetare de mediu și peisaj	a. Înregistrarea și analiza meteorologică a amplasamentului și a împrejurimilor	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%		
			b. Monitorizarea poluării mediului	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%		

			c. Controlul climatologic al	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
			d. Studii de risc geologic și hidrologic	50%	50%								
			e. Determinare microbiologică și macrobotanică	50%									
			f. Studiul faunei		100%								
			g. Controlul condițiilor de mediu pentru conservarea galeriilor monumentului	25%	25%	25%	25%						
	3.2.3	Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	a. Înregistrarea și evaluarea intervențiilor anterioare		100%								
			b. Experimentarea, analiza și monitorizarea intervențiilor	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
			c. Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
4.1. Educație și promovare culturală	4.1.1	Cercetare etnografică						50%	50%				
	4.1.2	Promovarea Chavínului și a identității regionale				25%	25%		25%		25%		
	4.1.3	Diseminare și informare despre Chavín		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
	4.1.4	Aprecierea lui Chavín prin educație formală			33,33%	33,33%	33,33%						
	4.1.5	Educație ecologică pentru sit		33,33%	33,33%		33,33%						
	4.1.6	Diseminarea cercetărilor despre Chavín				25%	25%		25%		25%		
4.2. Dezvoltare umană	4.2.1	Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului cultural și natural	a. Protecția patrimoniului cultural în sectorul La Banda	33,33%	33,33%		33,33%						
			b. Protecția patrimoniului în peisajul cultural	33,33%		33,33%		33,33%					
	4.2.2	Colaborare pentru crearea unui centru de producție artizanală tradițională				50%	50%						
	4.2.3	Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții	a. Locuințe						20%	20%	20%	20%	20%
			b. Sănătate						33,33%	33,33%	33,33%		
			c. Salubritatea mediului	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
			d. Salubritate de bază				33,33%	33,33%	33,33%				
	4.2.4	Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
	4.2.5	Formare în metode și tehnici de cercetare arheologică		10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%

4.2.6	Instruire pentru dezvoltarea activităților productive							33,33%	33,33%	33,33%				
4.3.1	Circuite turistice: cooperare în proiectarea infrastructurii și a serviciilor					100%								
4.3.2	Formarea ghizilor și a serviciilor turistice pentru zona urbană Chavín					25%		25%		25%				
4.3.3	Colaborare pentru punerea în funcțiune a podului peste Wacheqsa		50%	50%										
4.4.1	Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă						100%							
4.4.2	Colaborare în definirea planului de dezvoltare locală			100%										
4.4.3	Colaborare la redactarea ordonanțelor municipale			100%										
4.4.4	Proiectarea și execuția infrastructurii pentru monumentul din zona urbană a orașului Chavín			25%	25%	25%	25%							
4.4.5	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional			33,33%		33,33%	33,33%							
4.5.1	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor	a. Controlul și gestionarea malurilor râurilor Mosna și Wacheqsa		16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%					
		b. Controlul și gestionarea râurilor Mosna și Wacheqsa		16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%	16,66%					
		c. Colaborare pentru stabilizarea desfacerii pantei în Banda			33,33%	33,33%	33,33%							
		d. Colaborare pentru reîmpădurirea împrejurimilor sitului				14,28%	14,28%	14,28%	14,28%	14,28%	14,28%	14,28%		

LEYENDA

Programación de Proyecto

Programación de Sub Proyecto

Secțiunea a IV-a

Finanțare

1. STRATEGIA DE FINANȚARE A PLANULUI DE MANAGEMENT

Pentru a îndeplini obiectivele și scopurile Planului, Ministerul Culturii a înregistrat proiectul de investiții intitulat „Crearea de Servicii de Interpretare Culturală pentru Monumentul Arheologic Chavín de Huántar, Districtul Chavín de Huántar - Provincia Huari - Departamentul Ancash" în Programul Multianual de Investiții (PMI) 2021-2023 , aprobat prin Rezoluția Ministerială nr. 074-2020-MC. Proiectul de investiții menționat anterior, prin includerea sa în PMI, a fost prioritizat de Ministerul Culturii pentru implementarea sa.

Ca urmare a programării investițiilor menționate anterior, Unitatea Executivă 008: Proiecte Speciale, prin Adresa Oficială nr. 000023-2020-UF/MC din 15 ianuarie 2020, a inițiat actele pregătitoare pentru contractarea studiului de pre-investiții al proiectului denumit „Crearea Serviciilor de Interpretare Culturală a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar, Districtul Chavín de Huántar - Provincia Huari - Departamentul Ancash", care reprezintă un proiect de investiții complex pentru finanțarea tuturor programelor, proiectelor și subproiectelor Planului de Management, inclusiv finanțarea Sistemului de Management, cu un buget total de 99.464.265 S/., adică întregul buget al Planului de Management.

a. Element bugetar:
Acest articol corespunde Guvernului Central prin Ministerul Culturii, care înregistrează investiția denumită „Crearea de Servicii de Interpretare Culturală a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar, Districtul Chavín de Huántar - Provincia Huari - Departamentul Ancash" în Programul Multianual de Investiții (PMI) 2021-2023 , aprobat prin Rezoluția Ministerială nr. 074-2020-MC.
Bugetul proiectului de investiții include finanțarea programelor, proiectelor și subproiectelor, precum și a sistemului de management.

b. Venituri proprii:
Strângerea de resurse economice prin dreptul de a vizita monumentul, Muzeul Național Chavín, concesiuni pentru cafenele, magazine de artizanat, vânzări de articole și publicații și alte servicii oferite la fața locului și în Muzeu.

Din punct de vedere istoric, până în prezent, aceste fonduri nu au fost semnificative din cauza veniturilor reduse provenite din lipsa promovării turistice a Monumentului și a diversificării serviciilor, astfel încât servesc doar pentru plata salariilor și a serviciilor de bază și, într-o măsură limitată, pentru funcționarea administrării sitului și a patrimoniului teritoriului.

Se așteaptă ca veniturile să crească progresiv pe măsură ce programele și proiectele Planului de Management sunt implementate, în special cele care vizează utilizarea socială a Monumentului și generează o creștere a fluxului de vizitatori și, în consecință, venituri mai mari.

Prin urmare, o strategie care trebuie implementată este executarea unor proiecte prioritare de cercetare, conservare și îmbunătățire, alături de cele legate de prezentarea sitului și de dezvoltarea și promovarea turismului, printre care se remarcă Centrul Turistic. O a doua strategie constă în creșterea taxei de intrare la Monumentul Chavín și la Muzeul Național, care este în prezent foarte scăzută. Această creștere va intra în vigoare la un an de la autorizare, datorită condițiilor inerente marketingului turistic internațional. A treia strategie este de a se asigura că toate fondurile colectate din venituri autogenerate sunt reinvestite integral și exclusiv în monument și în implementarea Planului de Management Chavín.

c. Cooperare națională și internațională:

Printre entitățile guvernamentale naționale implicate se numără Primăria Districtului Chavín de Huántar, printr-un acord de cooperare în curs de desfășurare. De asemenea, este în curs de semnare un acord de cooperare cu Guvernul Regional Ancash. Cooperarea cu alte instituții se va realiza prin acorduri sau donații care vor fi obținute în timpul implementării Planului de Management.

1.1. Sustenabilitatea economică a Planului de Management

Finanțarea cuprinzătoare a Planului de Management este asigurată prin proiectul de investiții. Cu toate acestea, dinamica factorilor micro și macro de mediu, politici și socio-culturali poate împiedica sau întrerupe implementarea Planului. Prin urmare, sustenabilitatea economică a Planului necesită respectarea următorilor factori:

a. Participarea organismelor guvernamentale locale și regionale cu fonduri din redevențele miniere și bugetare participativă;
b. Obținerea de resurse financiare și tehnice din cooperarea guvernamentală și neguvernamentală;
c. Coordonare interinstituțională și stabilirea de alianțe strategice cu sectoarele și instituțiile publice și private la nivel local, regional, național și internațional. Participarea organismelor guvernamentale locale și regionale cu fonduri din redevențele miniere și bugetare participativă;
d. Obținerea de resurse financiare și tehnice din cooperarea guvernamentală și neguvernamentală;
e. Coordonare interinstituțională și stabilirea de alianțe strategice cu sectoarele și instituțiile publice și private, locale, regionale, naționale și internaționale.

1.2. Strategii alternative pentru gestionarea fondurilor și cooperarea tehnică

a. O strategie dovedită și eficientă pentru gestionarea fondurilor de cooperare privată este crearea unei fundații non-profit, legal înființate, certificate de Ministerul Economiei și Finanțelor ca beneficiar de donații. Aceasta va reduce sarcina administrativă asupra agențiilor de stat responsabile de gestionarea programului Chavín, va eficientiza cheltuielile și va facilita implementarea la timp.
b. Promovarea și stabilirea de alianțe

strategice și acorduri interinstituționale cu universități și entități naționale publice sau private și organizații internaționale specializate în cercetare, conservare, utilizare socială și promovare a patrimoniului cultural, precum și în discipline conexe și concurente, cu multidisciplinaritatea necesară, pentru a asigura participarea acestora la executarea programelor și proiectelor Planului de Management sub formă de stagii, misiuni și altele, ca și cooperare tehnică și științifică, și pe cheltuială proprie.
Această participare trebuie să fie guvernată de acorduri concepute special pentru fiecare caz în parte.

1.3 Considerații pentru implementarea Planului

Planul de management va fi implementat prin intermediul proiectului de investiții intitulat „Crearea de servicii de interpretare culturală pentru monumentul arheologic Chavín de Huántar, districtul Chavín de Huántar - provincia Huari - departamentul Ancash", înregistrat în Programul multianual de investiții (PMI) 2021-2023 , aprobat prin Rezoluția ministerială nr. 074-2020-MC. Planurile operaționale anuale trebuie pregătite în avans pentru a se alinia cu strategiile planului și a asigura finanțarea și implementarea acestuia.

Agențiile de linie propuse în cadrul Organizației pentru Managementul Planului de Management vor fi responsabile de formularea și executarea programelor și proiectelor, pentru care trebuie luate în considerare următoarele aspecte:

a. Formularea proiectelor de investiții publice (profilul de pre-investiție, studiul de fezabilitate și dosarul tehnic) și autorizațiile ulterioare, licitațiile publice, printre alte aspecte administrative stabilite în regulament. Acest proces necesită cel puțin un an înainte de executarea proiectelor.

b. Strângerea de fonduri este imprevizibilă și ar putea cauza întârzieri în demararea și executarea proiectelor. Acest lucru va duce la reprogramarea acestora și, în consecință, la calendarul de execuție a bugetului stabilit.

PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN

BUGET

Curs de acțiune	Program	Proiect		Subproiect	Soare	Dolari americani
T. ■ Monument arheologic	1.1. Cercetări arheologice	JIM	Evaluare arheologică în zona cabanei turistice		130.000,00	45.775,00
		1.1.2	Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín			
				o. Orașul modern Chavín de Huántar	160.000,00	56.338,00
				b. Trupa	485.000,00	170.775,00
				c. Wacheqsa	130.000,00	45.775,00
				d. Centru Ceremonial: Clădirea D	180.000,00	63.380,00
				și. Centru Ceremonial: Clădirea E	160.000,00	56.338,00
				f. Centru Ceremonial: Clădirea H	160.000,00	56.338,00
				g. Câmpul Sud	410.000,00	144.366,00
				h. Westfield	415.000,00	146.127,00
				Monumentul Arheologic Chavín	740.000	224.242,00
		1.1.3	Tehnologie și producție arheologică			
				o. Orașul modern Chavín de Huántar	365.000,00	128.521,00
				b. Trupa	270.000,00	95.070,00
				c. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)	1.530.000,00	538.732,00
		1.1.4	Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín			
				a. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)	1.530.000,00	538.732,00
				b. Trupa	2.240.000,00	788.732,00
				c. Wacheqsa	140.000,00	49.296,00
				d. Mosna	75.000,00	26.408,00
				e. West Field	410.000,00	144.366,00
				f. Orașul modern Chavín de Huántar	160.000,00	56.338,00
		1.1.5	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín			
				a. Câmpul de Vest	1.530.000,00	538.732,00
				b. Câmpul de Sud	1.290.000,00	454.225,00
				c. Malul râului Mosna	1.530.000,00	538.732,00
				d. Malul râului Wacheqsa	1.530.000,00	538.732,00
				și. Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C)	1.740.000,00	612.676,00
	1.2. Conservare	1.2.1	Conservarea structurilor de dinainte de prăbușire: Scara Albă și Neagră și Galeria de Pietre		846.000,00	297.887,00
		1.2.2	conservare in Cladirea Galena COI tada E, Canal		507.500,00	178.697,00
		1.2.3.	Conservare la Galeria El Lanzón		380.000,00	115.151,00
		1.2.4.	Intervenție pentru înlocuirea grinzilor și suporturilor din lemn		380.000,00	115.151,00
		1.2.5	Consolidarea structurilor adiacente sectoarelor de deșeuri		470.000,00	165.493,00
		1.2.6	Conservarea structurilor și materialelor arheologice	a. Clădirea A	1.575.000,00	554.577,00
				b. Clădirea D	601.000,00	211.620,00
				c. Clădirea H	505.000,00	177.817,00
		1.2.7	Pregătirea dosarului tehnic pentru conservarea completă		210.000,00	73.944,00
	1.2. Conservare	1.2.8	Cercetarea, conservarea și punerea în valoare a		5.200.000,00	1.830.986,00
		1.2.9	Cercetarea, conservarea și punerea în valoare a		3.200.000,00	1.126.760,00
		1.2.10	Conservarea elementelor litice *in situ*		111.500,00	39.261,00
		1.2.11	Întreținerea structurilor și materialelor		1.067.500,00	375.880,00
		1.2.12	Monitorizarea condițiilor de conservare		2.295.000,00	808.099,00

1.- Monumento Arqueológico	1.3. Protecție	1.2.13	Proiectarea și construcția de capace de protecție și sisteme de drenaj		925.000,00	325.704,00
		1.3.1	Prevenirea, atenuarea și contingența riscurilor		90.000,00	31.690,00
		1.3.2	Gard perimetral și securitate		882.000,00	310.563,00
		1.3.3	Sprijin civil		315.100,00	110.951,00
	1.4. Utilizare publică	1.4.1	Plan de securitate pentru monument și vizitatori		380.000,00	115.151,00
		1.4.2	Manual de gestionare a vizitatorilor		460.000,00	161.972,00
		1.4.3	Pregătirea scenariului de interpretare și a		84.900,00	29.894,00
		1.4.4	Circuit turistic complet: proiectarea și construcția infrastructurii pentru circuitul vizitatorilor		576.850,00	203.116,00
		1.4.5	Hanul turistic Chavín	a. Proiectarea și construcția Hanului Turistic	3.145.000,00	1.107.394,00
				b. Implementarea Centrului de Informații la Hanul Turistic Chavín	320.000,00	112.676,00
		1.4.6	Serviciu audio portabil		166.500,00	58.627,00
		1.4.7	Broșuri și ghiduri informative		91.000,00	32.042,00
		1.4.8	Intervenții pentru prezentarea patrimoniului arheologic în zona urbană a orașului Chavín		245.000,00	86.268,00
		1.4.9	Panouri rutiere		165.000,00	58.099,00
		1.4.10	Iluminarea Monumentului Arheologic		534.700,00	188.275,00
		1.4.11	Punct de belvedere în sectorul La Banda		95.000,00	33.451,00
		1.5.1.	Electricitate și energie de urgență		176.352,00	62.096,00
		1.5.2	Gestionarea deșeurilor: deșeuri solide și ape uzate		2.200.000,00	774.648,00
		1.5.3	Aprovizionare cu apă		311.300,00	109.613,00
2. Museo Nacional Chavín	2.1. Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare	2.1.1	Implementarea complementară a cabinetului de		650.000,00	225.873,00
		2.1.2	Implementarea complementară a cabinetului și		280.000,00	84.848,00
		2.1.3	Implementarea complementară a cabinetului și		180.000,00	63.380,00
		2.1.4	Crearea **cabinetului de studii** etnografice		80.000,00	28.169,00
		2.1.5	Implementare complementară a laboratorului		380.000,00	115.151,00
		2.1.6	Implementarea atelierelor de conservare a patrimoniului		180.000,00	54.545,00
		2.1.7	Crearea unei biblioteci specializate		190.000,00	66.901,00
		2.1.8	Crearea sistemului informațional cultural		125.840,00	44.310,00
	2.2. Conservarea bunurilor mobile	2.2.1	Inventarierea, catalogarea și depozitarea mărfurilor		540.315,00	190.252,00
		2.2.2	Conservarea bunurilor arheologice mobile		1.111.000,00	391.197,00
		2.2.3	Monitorizarea depozitelor și a zonelor expoziționale		512.000,00	180.282,00
	2.3. Difuzie	2.3.1	Expoziții itinerante		255.000,00	89.789,00
		2.3.2	Programe educaționale		480.000,00	169.014,00
2. Museo Nacional Chavín		3.1.1	Crearea unui sistem informațional		456.000,00	160.563,00
		3.1.2	Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural		1.024.700,00	360.810,00
		3.1.3	Cercetări arheologice la nivel regional pentru perioada formativă în Anzii Centrali (sistemul Chavín)		735.000,00	258.803,00
		3.1.4	Colocvii / seminarii de schimb profesional		430.000,00	151.408,00
ación, Conservación y Restauración de Chavín		3.2.1	Studii structurale și tehnologice de construcții	a. Mecanica solului și studiul încărcărilor	214.850,00	75.651,00
				b. Analiza comparativă a dimensiunii particulelor	122.500,00	43.134,00
				c. Analiza structurală a monumentului și a structurii	422.500,00	148.768,00
				d. Studii geomecanice și chimice ale	152.500,00	53.697,00
				e . Studii seismice și de comportament ale	172.500,00	60.739,00
				f. Studii ale sistemului de drenaj al monumentului	425.000,00	149.648,00
				g. Studiu altimetric și volumetric general	1.086.699,00	382.640,00
				h. Tehnologie de construcție și finisare	172.500,00	60.739,00

3.2. Investigación para la c	3.2.2	Cercetare de mediu și peisaj	i. Laboratorul experimental de conservare din	535.500,00	188.556,00
			j . Echipamente pentru cercetare și control	110.264,00	38.825,00
				1.490.000,00	524.648,00
			a. Înregistrarea și analiza **meteorologică** a amplasamentului și a	1.400.000,00	492.958,00
				555.000,00	195.423,00
			b. Monitorizarea poluării **mediului**	272.500,00	95.951,00
				172.000,00	60.563,00
				102.500,00	36.092,00
			c. controlul climatic al amplasamentului	380.000,00	115.151,00
			d. Studii de risc geologic și hidrologic	75.000,00	26.408,00
	3.2.3	Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	e. Determinarea microbiologică și a reziduurilor i . Studiul **iaunei**	1.070.000,00	376.761,00
			a. Înregistrarea și evaluarea intervențiilor	2.227.500,00	784.331,00
			b. Experimentarea, analiza și monitorizarea	122.500,00	43.134,00
			g. control of conditions al i ibiej itales par a la—	405.000,00	142.606,00
			c. Monitorizarea condițiilor de la monument și	484.000,00	170.423,00
4.1. Educación y promoción cultural	4.1.1	Cercetare etnografică		260.000,00	91.549,00
	4.1.2	Promovarea Chavínului și a identității regionale		89.000,00	31.338,00
	4.1.3	Diseminare și informare despre Chavín		70.000,00	24.648,00
	4.1.4	Valorizarea orașului Chavín prin educație formală.		89.000,00	31.338,00
	4.1.5	Educație de mediu pentru sit.		89.000,00	31.338,00
	4.1.6				
4.2. Desarrollo humano	4.2.1	Diseminarea cercetărilor despre Chavín. Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului. Colaborare pentru crearea unui	a. Protecția patrimoniului cultural în sectorul La b. Protecția patrimoniului în peisajul cultural		
	4.2.2	centru de producție artizanală tradițională .		103.000,00	36.268,00
	4.2.3	Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții	a. Locuință b. Sănătate c. Salubritate ecologică d. Salubritate de bază	175.000,00 190.000,00 190.000,00 240.000,00	61.620,00 66.901,00 66.901,00 84.507,00
	4.2.4	Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră		475.000,00	167.254,00
	4.2.5	Formare în metode și tehnici de cercetare; Formare		390.000,00	137.324,00
	4.2.6	**pentru** dezvoltarea de activități; Circuite turistice:		180.000,00	63.380,00
4.3. Desarrollo turístico	4.3.1	cooperare în proiectarea infrastructurii și serviciilor		70.000,00	24.648,00
	4.3.2	Formarea ghizilor și a serviciilor turistice pentru zona urbană Chavín		185.000,00	65.141,00
	4.3.3	Colaborare pentru punerea în funcțiune a podului peste		240.000,00	84.507,00
4.4. Ordenamiento en el nivel territorial y urbano	4.4.1	Colaborarea la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului al zonei		150.000,00	52.817,00
	4.4.2	Colaborare în definirea planului de dezvoltare; **Colaborare** în elaborarea ordonanțelor		35.000,00	12.324,00
	4.4.3	Proiectarea și **execuția** infrastructurii pentru monumentul		25.000,00	8.803,00
	4.4.4	din zona urbană a orașului Chavín		1.295.000,00	455.986,00
	4.4.5	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional		263.000,00	92.606,00
	4.5.1.	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor	a. Controlul și gestionarea malurilor râurilor b. Controlul și gestionarea râurilor Mosna și Wacheqsa c. Colaborare pentru stabilizarea reducerii d. Colaborare pentru **stația ioi a** numărului entoi **din**	2.230.540,00 2.050.000,00 700.000,00 822.400,00	785.401,00 721.831,00 246.479,00 289.577,00
		TOTAL		**76.207.761,00**	**26.681.926,00**

Programul 1	Subprogram	Cod	Proiect	Subproiect	Tălpi	Dolari americani	Durată n. Ani DIN BANI	Corto	Plazo		Mediano Plaza				Largo Plaza		
1. Monument arheologic	1.1. Cercetări arheologice		Evaluare arheologică în zona cabanei turistice														
		fie	Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín														
				lun oraş modern Chavín de Huántar													
				Ib Trupa													
				Ic Wacheqsa													
				Id. Centru Ceremonial: Clădirea D													
				le Centrul Ceremonial: Clădirea E													
				If Centru Ceremonial: Clădirea H													
				Ig Câmpul Sud													
				Ih Câmpul de Vest													
				Monumentul Arheologic Chavín													
			Tehnologie şi producţie arheologică														
				lun oraş modern Chavín de Huántar													
				Ib Trupa													
				Ic Centru Ceremonial (clădirile AB, 0)	1.530.000 00												
			Importanţa şi spaţiile funcţiei ceremoniale în Chan														
				lun Centru Ceremonial (clădirile A, B, C)													
				Ib Trupa													
				Ic Wacheqsa					Eu 140.000 00 Eu								
				Id Mosna					Eu 75.000 00								
				le West Field													
				If Oraşul modern Chavín de Huántar													
			Spaţiu cultural, religie, ideologie şi autoritate în Chaví														
				Ispre West Field	1.530.000 00												
				Ib Câmpul Sud													
				Ic Malul râului Mosna													
				Id Malul râului Wacheqsa	1.530.000 00												
				Centrul Ceremonial (clădirile A, B, C	1.740.000 00												
	1.2. Conservare		Conservarea structurilor de dinainte de prăbuşire: Scara Albă şi Neagră şi Galeria de Pietre		846.00000	297.88700		446.000 00	400.000 00								
		8	Conservare în Galeria Cortada Clădirea E, Canal					257.500 00									
			I Conservare în Galeria El Lanzón						190.000 00								
			Intervenţie pentru înlocuirea grinzilor si suporturilor de la						190.000 00	Eu 190.000 00 Eu							
			Consolidarea structurilor adiacente zonelor prăbuşite														
		fie	Conservarea structurilor şi materialelor arheologice			554.577 00			Eu 265.000 00 Eu	Eu 265.000 00 Eu	Eu 265.000 00 Eu	Eu 260.000 00 Eu	Eu 260.000 00 Eu	Eu 260.000 00 Eu			
				Ib Clădirea D	601.000 00												
				Ic Clădirea H													
			Pregătirea dosarului tehnic pentru conservarea completă a oraşului Chavín														
			Cercetarea, conservarea şi punerea în valoare a		5.200.00000			520.000 00	520.000 00	520.000 00		520.000 00	520.000 00	520.000 00			
			Cercetarea, conservarea şi punerea în valoare a														
			Conservarea elementelor Uticos *in situ*														
			Întreţinerea structurilor şi materialelor						105.000 00	105.000 00	105.000 00	Eu 105.000 00 Eu	Eu 105.000 00 Eu	Eu 105.000 00 Eu			
			Monitorizarea condiţiilor de conservare														
			Proiectarea şi construcţia de capace de protecţie şi sisteme de drenaj														
	1.3. Protecţie		Prevenirea, atenuarea şi contingenţa riscurilor		90.00000				90.000 00								
			Gard perimetral şi securitate							200.000 00	200.000 00		257.000 00				
					Eu 315.10000 eu			81.100 00	Eu 26.000 00		Eu 26.000 00	Eu 26.000 00	Eu 26.000 00	Eu 26.000 00	Eu 26.000 00	Eu 26.000 00	Eu 26.000 00
	1.. 4. Utilizare publică		Plan de securitate pentru monument şi vizitatori		380.000 00	115.151 00		126.667 00	126.667 00	126.667 00							
			Manual pentru gestionarea vizitatorilor		460.00000						243.500 00						
			Pregătirea scenariului de interpretare v al					84.900 00									
			Circuit turistic complet: proiectare şi construcţie infrastructură pentru circuitul vizitatorilor		576.85000	203.11600			71.850 00	101.000 00	101.000 00	101.000 00	101.00000	101.000 00			
			Hanul turistic Chavín	la Proiectare şi construcţie a Hanului Turistic	Eu	1.107.394 00											
				Ib Implementarea Centrului de Informaţii al Parador Turistic din Chavín	Eu					Eu							
			Serviciu audio portabil								166.500 00						
			Broşuri şi ghiduri informative														
			Intervenţii pentru prezentarea patrimoniului Arni Leonic în zona urbană a oraşului Chavín		Eu												
			Panouri rutiere									166.000 00					
			Iluminarea Monumentului Arheologic		534,70000			534,70000									
			Punct de belvedere în sectorul La Banda		95.00000						95.000 00						
	1.5. Infrastructură pentru servicii		Electricitate şi energie de urgenţă			62,09600											
			Gestionarea deşeurilor: deşeuri solide şi ape uzate		Eu 2.200.000 00 Eu	774.648 00						Eu 85.000 00	303.750.00	303.750.00	753.750.000	753.750.00	
			Aprovizionare cu apă			Eu 109.613 00 Eu											
n.	capacitatea laboratoarelor decizionale		I Implementarea complementana del oabmete de		660.000 00												
			Implementare complementară a oabmete v		Eu 280.000 00 Eu						Eu 280.000 00 Eu						
			Implementarea complementară a biroului şi laboratorului de arheozoologie şi arheobotanică		180.000.000	63.38000				180.000 00							

2. Muzeul National I. Chav	2.1. Extensia Ha « fie"	2.1.4	Înființarea biroului de studii etnografice		80.000,00	28.169,00	1				80.000,00							
		2.1.5	Implementare complementară în laborator		380.000,00	115.151,00	2	226.053,00	153.947,00									
		2.1.6	Implementarea atelierelor de conservare a patrimoniului		180.000,00	54.545,00	1			180.000,00								
		2.1.7	Crearea unei biblioteci specializate		190.000,00	66.901,00	2				115.000,00	75.000,00						
		2.1.8	Crearea sistemului informațional cultural		125.840,00	44.310,00	1	125.840,00										
	2.2. Conservare Administrar e proprietati	2.2.1	Inventarierea, catalogarea și depozitarea mărfurilor		540.315,00	190.252,00	5	134.315,00	101.500,00	101.500,00	101.500,00	101.500,00						
		2.2.2	Conservarea bunurilor arheologice mobile		1.111.000,00	391.197,00	8			145.000,00	138.000,00	138.000,00	138.000,00	138.000,00	138.000,00	138.000,00	138.000,00	138.000,00
		2.2.3	Monitorizarea depozitelor și a zonelor expoziționale		512.000,00	180.282,00	10	197.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
	eu £ g	2.3.1	Expoziții itinerante		255.000,00	89.789,00	8			45.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	Yo	2.3.2	Programe educaționale		480.000,00	169.014,00	8			155.000,00	46.000,00	46.000,00	49.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00
Restaurarea	3.1. Cercetare _	3.1.1	Crearea unui sistem informațional		456.000,00	160.563,00	9		85.000,00	46.400,00	46.400,00	46.400,00	46.400,00	46.350,00	46.350,00	46.350,00	46.350,00	
		3.1.2	Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural		1.024.700,00	360.810,00	6				534.700,00	98.000,00	98.000,00	98.000,00	98.000,00	98.000,00		
		3.1.3	Cercetări arheologice la nivel regional pentru perioada formativă în Anzii Centrali (sistemul Chavín)		735.000,00	258.803,00	5						150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	135.000,00	
		3.1.4	Colocvii / seminarii de schimb profesional		430.000,00	151.408,00	3				77.000,00		260.000,00		93.000,00			
3. Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Chavín		3.2.1	Studii structurale și tehnologice de construcții	a. Mecanica solului și studiul încărcărilor	214.850,00	75.651,00	1	214.850,00										
				b. Analiza comparativă a dimensiunii particulelor	122.500,00	43.134,00	1	122.500,00										
				c. Analiza structurală a monumentului și a structurii	422.500,00	148.768,00	1	422.500,00										
				d. Studii geomecanice și chimice ale	152.500,00	53.697,00	1	152.500,00										
				e . Studii seismice și de comportament ale	172.500,00	60.739,00	1	172.500,00										
				f. Studii ale sistemului de drenaj al	425.000,00	149.648,00	2	225.000,00	200.000,00									
				g. Studiu altimetric și volumetric general	1.086.699,00	382.640,00	3			544.699,00	337.000,00	205.000,00						
				h. Tehnologie de construcție și finisare	172.500,00	60.739,00	2	100.000,00	72.500,00									
				i. Laborator experimental de conservare în	535.500,00	188.556,00	4			235.500,00		100.000,00		100.000,00		100.000,00		
				j. **Echipamente** pentru cercetare și control	110.264,00	38.825,00	1	110.264,00										
		3.2.2	Cercetare de mediu și peisaj	a. **Înregistrarea** și analiza meteorologică a	1.490.000,00	524.648,00	10	158.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00	148.000,00
				b. Monitorizarea poluării mediului	1.400.000,00	492.958,00	10	149.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00	139.000,00
				c. Controlul climatologic al amplasamentului	555.000,00	195.423,00	10	60.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
				d. Studii de risc geologic și hidrologic	272.500,00	95.951,00	2	150.000,00	122.500,00									
				e. Determinarea microbiologică și reziduurile	172.000,00	60.563,00	1	172.000,00										
				f. Studiul faunei	102.500,00	36.092,00	1		102.500,00									
				g. Controlul condițiilor de mediu pentru conservarea galeriilor monumentului	380.000,00	115.151,00	4	95.000,00	95.000,00	95.000,00	95.000,00							
		3.2.3	Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare	a. Înregistrarea și evaluarea intervențiilor	75.000,00	26.408,00	1		75.000,00									
				b. Experimentarea, analiza și monitorizarea	1.070.000,00	376.761,00	10	125.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00
				c. Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare	2.227.500,00	784.331,00	10	238.500,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00	221.000,00
4. Peisaj cultural	Educație și ζexpresie culturală	4.1.1	Cercetare etnografică		122.500,00	43.134,00	2					62.500,00	60.000,00					
		4.1.2	Promovarea Chavínului și a identității regionale		405.000,00	142.606,00	4			90.000,00	105.000,00		105.000,00		105.000,00			
		4.1.3	Diseminare și informare despre Chavín		484.000,00	170.423,00	10	70.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00
		4.1.4	Aprecierea lui Chavín prin educație formală.		260.000,00	91.549,00	3		50.000,00	110.000,00	100.000,00							
		4.1.5	Educație ecologică pentru sit		89.000,00	31.338,00	3	15.000,00	37.000,00		37.000,00							
		4.1.6	Diseminarea cercetărilor despre Chavín		70.000,00	24.648,00	4			10.000,00	20.000,00		20.000,00		20.000,00			
	4.2. Dezvoltare umană	4.2.1	Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului cultural și natural	a. Protecția patrimoniului cultural în sectorul La	89.000,00	31.338,00	3	37.000,00	26.000,00		26.000,00							
				b. Protecția patrimoniului în peisajul cultural	89.000,00	31.338,00	3	37.000,00		26.000,00		26.000,00						
		4.2.2	Colaborare pentru crearea unui centru de producție artizanală tradițională		103.000,00	36.268,00	2			43.000,00	60.000,00							
		4.2.3	Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții	a. Locuințe	175.000,00	61.620,00	5						55.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	
				b. Sănătate	190.000,00	66.901,00	3						35.000,00	77.500,00	77.500,00			
				c. Salubritatea mediului	190.000,00	66.901,00	10	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00
				d. Salubritate de bază	240.000,00	84.507,00	3				40.000,00	100.000,00	100.000,00					
		4.2.4	Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră		475.000,00	167.254,00	10	55.000,00	50.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	55.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	
		4.2.5	Formare în metode și tehnici de cercetare arheologică		390.000,00	137.324,00	10	50.000,00	35.000,00	35.000,00	43.330,00	35.000,00	35.000,00	43.330,00	35.000,00	35.000,00	43.340,00	
		4.2.6	Instruire pentru dezvoltarea activităților		180.000,00	63.380,00	3					70.000,00	55.000,00	55.000,00				
	o Y „Yo"	4.3.1	Circuite turistice: cooperare în proiectarea infrastructurii și a serviciilor		70.000,00	24.648,00	1			70.000,00								
		4.3.2	Formarea ghizilor turistici pentru zona urbană		185.000,00	65.141,00	4		55.000,00	43.500,00		43.500,00		43.000,00				
		4.3.3	Colaborare pentru realizarea podului peste		240.000,00	84.507,00	2	30.000,00	210.000,00									
	l 4.4. Ordonarea la nivel teritoriale și urbane	4.4.1	Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă		150.000,00	52.817,00	1				150.000,00							
		4.4.2	Colaborare în definirea planului de dezvoltare		35.000,00	12.324,00	1		35.000,00									
		4.4.3	Colaborare în elaborarea ordonanțelor		25.000,00	8.803,00	1		25.000,00									
		4.4.4	Proiectarea și **execuția** infrastructurii pentru monumentul din zona urbană a orașului Chavín		1.295.000,00	455.986,00	4		176.000,00	373.000,00	373.000,00	373.000,00						
		4.4.5	Colaborare cu conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional		263.000,00	92.606,00	3			88.000,00	88.000,00	87.000,00						
	.5. Mediu atmosferă	4.5.1.	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor	a. Controlul și gestionarea malurilor râurilor	2.230.540,00	785.401,00	6		40.000,00	438.140,00	438.100,00	438.100,00	438.100,00	438.100,00				
				b. Controlul și gestionarea râurilor Mosna și Wacheqsa	2.050.000,00	721.831,00	6		40.000,00	402.000,00	402.000,00	402.000,00	402.000,00	402.000,00				
				c. Colaborare pentru stabilizarea tăieturii	700.000,00	246.479,00	3			55.000,00	322.500,00	322.500,00						
1				**d** . Colaborare pentru reîmpădurirea zonei din jurul sitului	822.400,00	289.577,00	7				37.000,0 o	122.000, oo	122.000,00	135.350,00	135.000,00	135.000,00	135.000,00	
TOTAL					**1 1 76.207.761,00 |**	**1 26.681.926,00 |**	**1**					**1**	**8.160.500,00**	**8.367.250,00**	**1**	**7.673.380,00**	**1**	**6.087.600,00**	**1**	**5.892.100,00**	**1**	**4.933.690,00**
								7.488.841,00	**9.521.464,00**	**8.950.406,00**	**9.132.530,00**							

PLANUL DE MANAGEMENT AL MONUMENTULUI ARHEOLOGIC CHAVIN

BUGET PE PROGRAME

	Linie de acțiune și programe	Sumă S/.		Sumă $ USD	
		Subtotal	Total parțial	Subtotal	Total parțial
1	**Monument arheologic**		**44.158,2**		**15.548.660,00**
	1.1. Cercetări arheologice	16.570,0		5.834.504,00	
	1.2. Conservare	17.513.500,00		6.166.725,00	
	1.3. Protecție	1.503.100,00		529.260,00	
	1.4. Utilizare publică	5.883.950,00		2.071.814,00	
	1.5. Infrastructura pentru servicii la Monumentul Arheologic	2.687.652,00		946.357,00	
2	**Muzeul Național Chavín**		**12.096.975,00**		**4.266.647,00**
	2.1. Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare	7.843.660,00		2.769.000,00	
	2.2. Conservarea bunurilor mobile	2.163.315,00		761.731,00	
	2.3. Diseminare	2.090.000,00		735.916,00	
3	**Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín**		**13.425.013,00**		**4.727.116,00**
	3.1. Cercetări arheologice	2.645.700,00		931.584,00	
	3.2. Cercetare pentru conservare	10.779.313,00		3.795.532,00	
4	**Peisaj cultural**		**11.617.440,00**		**4.090.649,00**
	4.1. Educație și promovare culturală	1.430.500,00		503.698,00	
	4.2. Dezvoltare umană	2.121.000,00		746.831,00	
	4.3. Dezvoltarea turismului	495.000,00		174.296,00	
	4.4. Planificare teritorială și urbană	1.768.000,00		622.536,00	
	4.5. Mediu	5.802.940,00		2.043.288,00	
	TOTAL S/.	**81.297.630,00**	**81.297.630,00**	**28.633.072,00**	**28.633.072,00**

PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN

OPERAȚIUNI

Cod	CONCEPT	Sumă anuală (S/.)	Sumă 10 ani (S/.)	Sumă anuală (USD)	Sumă 10 ani ($ USD)	Durată (ani)
1	**OPERAȚIUNI TEHNICE ȘI DE MANAGEMENT**					
	Cercetare și diseminare (neprevăzute)					10
	Cercetări arheologice	100.000,00	1.000.000,00	35.211,27	352.112,68	
	Cercetare pentru conservare	50.000,00	500.000,00	17.605,63	176.056,34	
	Publicații	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Conservarea Patrimoniului					10
	Conservare de urgență (neprevăzută)	150.000,00	1.500.000,00	52.816,90	528.169,01	
	Conservare permanentă (zone noi, neprogramate)	80.000,00	800.000,00	28.169,01	281.690,14	
	Dezvoltare socială					10
	Programe complementare pentru sprijinirea dezvoltării sociale (neprogramate)	30.000,00	300.000,00	10.563,38	105.633,80	
	Gestionarea cooperării financiare și tehnice					10
	Coordonare intersectorială	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Managementul sponsorizărilor	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Gestionarea resurselor de cooperare	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Subtotal	**510.000,00**	**5.100.000,00 1**	**179.577,46**	**1.795.774,65**	
2	**OPERAȚIUNI ADMINISTRATIVE**					
	Întreținerea instalațiilor și serviciilor (neincluse în proiecte)					10
	Resurse umane	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Echipamente și materiale	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Întreținerea canalelor, a scurgerilor și a altor lucrări (neincluse în proiecte)					10
	Resurse umane	30.000,00	300.000,00	10.563,38	105.633,80	
	Echipamente și materiale	20.000,00	200.000,00	7.042,25	70.422,54	
	Control și securitate					10
	Control tehnic	25.000,00	250.000,00	8.802,82	88.028,17	
	Monitorizare și supraveghere	20.000,00	200.000,00	7.042,25	70.422,54	
	Planificare și evaluare					10
	Programul și bugetul anual	15.000,00	150.000,00	5.281,69	52.816,90	
	Monitorizare și supraveghere	30.000,00	300.000,00	10.563,38	105.633,80	
	Evaluarea Planului de Management	45.000,00	450.000,00	15.845,07	158.450,70	
	Subtotal	**1.235.000,00 1**	**1 2.350.000,00 1**	**82.746,48**	**1.827.464,79 |1**	
	TOTAL	**745.000,00**	**7.450.000,00**	**262.323,94**	**2.623.239,44**	

PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN

BUGET DE MANAGEMENT

SAU		MANAGEMENT ADMINISTRATIV	Sumă S/.			Sumă $ USD		
			Sumă parţială	Subtotal 1 an	Subtotal 10 ani	Sumă parţială	Subtotal 1 an	Subtotal 10 ani
YO.	**Managementul planului**							
	1	Director general	96.000,00	**116.000,00**	**1.160.000,00**	33.802,82	**40.845,07**	**408.450,70**
	2	Comitetul multisectorial (se întrunește de două ori pe an)	10.000,00			3.521,13		
	3	Comitetul tehnic de experți (se întrunește de două ori pe an)	10.000,00			3.521,13		
	4	Organisme de sprijin și consultative		**348.000,00**	**3.480.000,00**		**122.535,21**	**1.225.352,11**
		4.1. Zona de asistență tehnică	72.000,00			25.352,11		
		4.2. Zona de suport administrativ	180.000,00			63.380,28		
		4.3. Unitatea de Planificare	48.000,00			16.901,41		
		4.4. Unitatea de Promovare și Diseminare	48.000,00			16.901,41		
	5	Organe de linie		**570.000,00**	**5.700.000,00**		**200.704,23**	**2.007.042,25**
		5.1. Situl arheologic Chavin	270.000,00			95.070,42		
		5.2. Muzeul Național Chavín	72.000,00			25.352,11		
		5 3 Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Îmbunătățire a Parcului Chavín	156.000,00			54.929,58		
		5.4. Unitatea de Proiecte Speciale	72.000,00			25.352,11		
II.	**Echipament**			**180.110,00**	**180.110,00**		**63.419,01**	**634.190,14**
	1	Mobilier de birou	69.910,00			24.616,20		
	2	Echipamente tehnice de birou	110.200,00			38.802,82		
III.	**Alţii**			**55.000,00**	**550.000,00**		**19.366,20**	**193.661,97**
	1	Cheltuieli de călătorie și diurnă	30.000,00			10.563,38		
	2	Mai multe	25.000,00			8.802,82		
	TOTAL		**1.269.110,00**	**1.269.110,00**	**11.070.110,00**	**446.869,72**	**446.869,72**	**4.468.697,18**

PLAN DE MANAGEMENT PENTRU MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVIN

REZUMAT

	CONCEPT	Sumă S/.	Sumă $ USD
1	Programe, Proiecte și Subproiecte	76.207.761,00	26.681.926,00
2	Operațiuni	7.450.000,00	2.623.23
3	Management administrativ	11.070.110,00	4.468.697,18
Subtotal		**94.727.871,00**	**33.773.862,62**
Contingențe (5%)		4.736.393,55	1.688.693,13
TOTAL		**99.464.264,55**	**35.462.555,75**

Secțiunea a V-a

Administrarea Planului de Management

1. FUNCȚIONAREA MONUMENTULUI

Din punct de vedere funcțional, Monumentul Arheologic Chavín de Huántar și peisajul său cultural sunt concepute ca un sistem alcătuit dintr-un set de elemente sau unități care prezintă un comportament diferențiat, dar acționează într-o relație permanentă, reciprocă, sau sunt legate printr-o formă de interacțiune sau interdependență, formând un întreg complex, unitar și integrat. Prin urmare, acțiunea unui element poate influența sau produce o schimbare în comportamentul altuia. Interacțiunea acestor elemente caracterizează funcționarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar. Cele mai importante elemente care sunt legate între ele sunt următoarele:

- Monumentul arheologic Chavín de Huántar, suprafața sa și contextul arheologic subiacent
- Contextul arheologic care stă la baza poporului Chavín de Huántar,
- Infrastructura existentă în zona intangibilă a Monumentului,
- Împrejurimile monumentului, contextul peisagistic și ecosistemele,
- Categoria Patrimoniului Mondial,
- Muzeul Național Chavín și Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare al Muzeului.
- Poporul Chavín de Huántar,
- Cadrul de reglementare pentru protecție,
- Ministerul Culturii,
- Administrația Monumentului,
- Turism,
- Planul de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huántar.

Elementele complementare sunt:

- Administrația publică locală, regională și națională,
- Sisteme administrative.

Comportamentul fiecărui element funcțional este evaluat prin identificarea punctelor forte și a punctelor slabe ale acestuia.

2. PUNCTE TARI ȘI PUNCTE SLABE ALE ELEMENTELOR FUNCȚIONALE ÎN MANAGEMENTUL LUI CHAVÍN DE HUÁNTAR

2.1. Monumentul arheologic Chavín de Huántar, suprafața sa și contextul arheologic subiacent:

Acestea sunt punctele forte:

a. Importanța monumentului în procesul de dezvoltare a civilizației andine;
b. Monumentalitatea clădirilor sale și complexul de galerii interne și subiacente constituie un caz excepțional de clădiri andine ale timpului său;
c. Bogăția și calitatea estetică a decorațiunilor sale din piatră și ceramică;
d. Întinderea sitului urmează să fie descoperită.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Rămășițele culturale ale sitului care zac încă sub dărâmături;
b. Cercetările științifice limitate efectuate;
c. Deteriorarea structurală și materială a clădirilor sale;
d. Mica zonă pusă la dispoziția publicului;
e. Contextul de mediu ai cărui factori și agenți (climatici, geologici și hidrologici;

floră și faună) au afectat conservarea structurilor și materialelor clădirilor și contextelor culturale din Chavín încă din timpuri istorice;

f. Distrugerea unor dovezi arheologice importante din cauza construcției drumului care traversează situl.

2.2. Contextul arheologic care stă la baza poporului Chavín de Huántar

Acestea sunt punctele forte:

a. Existența unei importante moșteniri arheologice care se extinde sub actualul oraș Chavín de Huántar, corespunzătoare sectorului nordic al Monumentului Arheologic Chavín;
b. Importanța vestigiilor arheologice care stau la baza orașului pentru cunoașterea structurii sociale și urbane a societății prehispanice Chavín;
c. Potențialul vestigiilor arheologice care stau la baza zonei urbane pentru uzul public și dezvoltarea socială a populației din Chavín de Huántar.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Suprapunerea orașului Chavín de Huántar în sectorul nordic al sitului, care perturbă integritatea și unitatea Monumentului Arheologic Chavín;
b. Distrugerea unor dovezi arheologice importante în orașul Chavín de Huántar din cauza dezvoltării urbane și a salubrității;
c. În zonă s-au efectuat puține cercetări arheologice;
d. Posibilități limitate de recuperare și punere în valoare a tuturor vestigiilor arheologice subiacente din sectorul nordic al sitului din cauza consolidării urbane a orașului Chavín de Huántar.

2.3. Infrastructura existentă în zona intangibilă a Monumentului

Acestea sunt punctele forte:

a. Existența infrastructurii pentru administrarea și controlul Monumentului;
b. Împrejmuirea sitului oferă securitate pentru facilitățile și activitățile care au loc în zona monumentală.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Sistemul de semnalizare pentru traseul turistic este învechit.
b. Sistem de iluminat precar și învechit în galerii;
c. Starea precară a depozitelor arheologice culturale din Chavín;
d. Facilități precare pentru comercializarea obiectelor de artizanat care nu sunt originare din zonă, provocând o falsă diseminare și apreciere a valorilor tradiționale ale poporului Chavín; pe lângă existența unei locuințe precare a fostului rezident al Monumentului;
e. Lipsa unui sistem adecvat de electricitate și canalizare;
f. Vechiul drum de acces către orașul Chavín de Huántar împarte situl în două secțiuni, dezarticulându-l;

2.4. Împrejurimile monumentului, contextul peisagistic și ecosistemele

Acestea sunt punctele forte:

a. Frumusețea naturală a peisajului care înconjoară monumentul, tipică zonei andine înalte;
b. Conservarea peisajului cultural tradițional din Chavín de Huántar;
c. Existența ecosistemelor care ne permit să vedem relația locuitorilor antici și actuali cu flora, fauna și condițiile de mediu asociate.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Amplasarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar la confluența râului

Mosna cu afluentul său Wacheqsa, ale cărui inundații au provocat mai multe inundații și distrugerea unor sectoare importante ale zonei monumentale; precum și, în cele din urmă, o creștere a nivelului pânzei freatice la fața locului, generând destabilizare structurală;

b. Mișcările geodinamice în masă ale munților și văilor din imediata împrejurime a sitului au provocat avalanșe care au îngropat parțial monumentul și au provocat distrugerea acestuia;
c. Agenți și factori meteorologici (alterări) tipici zonei care acționează activ, dinamic și permanent asupra structurilor și materialelor, degradându-le;
d. Ocuparea zonelor din jurul sitului cu conținut cultural;
e. Potențiale schimbări în activitatea agricolă și peisajul înconjurător care pot rezulta din vânzarea de terenuri rurale către terți non-locali, în special în sectorul La Banda și în jurul Muzeului Național Chavín;
f. Extinderea urbană rurală în sectorul La Banda;
g. Dezvoltarea așezării umane La Florida pune presiune asupra sitului arheologic;
h. Poluarea mediului cauzată de depozitarea deșeurilor solide;
i. Autoritățile și comunitatea locală nu cooperează în ceea ce privește protejarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
j. Interesul autorității locale în consolidarea drumului care traversează situl pentru a-l conecta la autostrada modernă care înconjoară situl.

2.5. Categoria Patrimoniu Lume

Acestea sunt punctele forte:

a. Existența unui cadru de reglementare internațional pentru protejarea patrimoniului de către comunitatea națională și internațională;
b. Protejarea monumentului arheologic Chavín de Huántar de către comunitatea internațională;
c. Promovează politici și procese decizionale ale guvernului central în favoarea protejării și conservării Monumentului;
d. Facilitează cooperarea națională și internațională pentru cercetarea, conservarea și punerea în valoare pentru uz public și promovarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
e. Reglementările internaționale specializate care stabilesc principii și criterii tehnice pentru o intervenție adecvată și eficientă în vederea conservării valorii universale excepționale a siturilor de patrimoniu.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Lipsa capacității economice ca o contrapartidă națională pentru a realiza cooperare tehnică și financiară internațională;
b. Inițiative insuficiente din partea autorităților locale și regionale pentru gestionarea cooperării internaționale;
c. Lipsa de conștientizare în rândul sectoarelor public și privat și al comunității în general cu privire la reglementările internaționale pentru protejarea patrimoniului mondial; precum și cu privire la criteriile și principiile pentru conservarea siturilor înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial emise de Organismele Consultative ale Convenției UNESCO din 1972.

2.6. Muzeul Național Chavín

Acestea sunt punctele forte:

a. Crearea Muzeului Național Chavín, care este cel mai important punct de referință național pentru diseminarea și promovarea valorilor culturale, istorice, estetice, tehnologice și științifice ale Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
b. Muzeul Național, prin intermediul Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare, are un potențial semnificativ pentru proiecție națională și internațională și pentru dezvoltarea cercetării științifice în jurul Monumentului Arheologic Chavín de Huántar.
c. Are potențialul de a deveni sediul central și centrul operațional al Planului de Management al Monumentelor Arheologice Chavín de Huántar.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Lipsa unui personal profesionist suficient la „Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín" pentru desfășurarea lucrărilor științifice și tehnice prevăzute în Planul de Management al Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
b. Lipsa implementării structurii de management (administrație) a Muzeului pentru funcționarea sa completă;
c. Implementare limitată a serviciilor turistice.

2.7. Poporul Chavín de Huántar

Acestea sunt punctele forte:

a. Continuitate culturală din cele mai vechi timpuri;
b. Moștenitori ai culturii ancestrale a orașului Chavín de Huántar;
c. Menține tradițiile culturale ancestrale;
d. Păstrează aspectul și structura urbană tradițională;
e. Sediul administrației municipale a districtului, care permite o colaborare intersectorială mai strânsă pentru participarea activă a acestui organism al administrației locale la protejarea, conservarea și apărarea Monumentului.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Suprapus peste rămășițele arheologice din sectorul nordic al Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
b. Distrugerea vestigiilor arheologice de la baza orașului din cauza dezvoltării urbane și sanitare;
c. Nu dispune de cantitatea și calitatea serviciilor turistice pentru a primi în mod adecvat turismul național și internațional (hoteluri, restaurante, posturi medicale etc.);
d. Generator de poluare a mediului prin depozitarea deșeurilor solide și lichide;
e. Creștere urbană neplanificată;
f. Vânzare ambulantă în vecinătatea Monumentului;
g. Educația inadecvată duce la o lipsă de conștientizare a valorii importante a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar și la o lipsă de înțelegere a potențialului pe care acesta îl reprezintă ca sursă de dezvoltare socio-economică.

2.8. Cadrul național de reglementare pentru protecție

Acestea sunt punctele forte:

a. Existența unui cadru juridic național pentru protejarea zonei intangibile a Monumentului Arheologic Chavín;
b. Actualizarea poligonului de protecție al sitului cu tehnologie modernă și transformarea sectorului La Banda în

intangibil.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Eficiență scăzută în aplicarea reglementărilor actuale pentru protejarea sitului de către puterea judecătorească;
b. Lipsa de conștientizare a reglementărilor legale care protejează situl, chiar și la nivelul poliției și al autorităților judiciare.

2.9. Ministerul Culturii

Acestea sunt punctele forte:

a. Ridicarea rangului de organism de gardian al patrimoniului cultural al națiunii în ierarhia administrativă a statului permite luarea deciziilor politice la cel mai înalt nivel de guvernare cu privire la protejarea și conservarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar și implementarea Planului de Management cu finanțare susținută;
b. Acreditează administrarea continuă în gestionarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
c. Dezvoltarea de inițiative naționale care vizează cooperarea cu organizații din sectorul public și privat, naționale și internaționale, pentru conservarea și punerea în valoare pentru uz public a Monumentului și a Muzeului Național Chavín.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Alocare limitată de la bugetul de stat pentru dezvoltarea susținută a proiectelor și activităților de întreținere, cercetare, conservare și punerea în valoare, în vederea utilizării publice, a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
b. Posibilități limitate de obținere a fondurilor de cooperare internațională din cauza lipsei finanțării naționale de contrapartidă alocate de stat;
c. Sprijin administrativ și financiar limitat acordat sediului regional de cultură în ceea ce privește gestionarea Monumentului Arheologic Chavín de Huántar.

2.10. Administrația Monumentelor

Acestea sunt punctele forte:

a. Acreditează o administrație instalată permanent care desfășoară lucrări de întreținere, protecție și control al Monumentului.
b. Dedicația personalului față de servicii.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Schimbările constante ale profesionistului responsabil cu managementul Monumentului Arheologic Chavín de Huántar limitează continuitatea managementului și implementarea planurilor și programelor de cercetare, conservare și îmbunătățire, afectând sustenabilitatea acestuia;
b. Numărul minim de personal pentru dezvoltarea supravegherii și administrării șantierului;
c. Lipsa unei echipe tehnice și profesionale care să răspundă nevoilor zilnice de întreținere și conservare a Monumentului;
d. Lipsa unui sistem de securitate permanent;
e. Lipsa programelor de instruire a personalului;
f. Reducerea generării de venituri din vizitele turistice din cauza promovării insuficiente a Monumentului;
g. Lipsa unei alocări bugetare susținute pentru a aborda în mod cuprinzător problemele de conservare a monumentelor, controlul factorilor interni și externi de degradare și funcționarea sitului;
h. Sistem de management de bază, fără proiecții viitoare.

2.11. Turism

Acestea sunt punctele forte:

a. Generează venituri proprii pentru Monument;

b. Vizitatorul pleacă cu o impresie favorabilă despre vizită.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Lipsa promovării Monumentului la nivel regional, național și internațional;
b. Traficul turistic este foarte limitat, restricționat în mare parte la vizitatorii locali și regionali și la cei din Lima.
c. Vizitatorul face o vizită scurtă și, în general, nu rămâne peste noapte în oraș, deoarece nu există alte atracții în afară de Monument și nu se găsesc servicii de o calitate satisfăcătoare;
d. Interes limitat în repetarea vizitei la Monument din cauza unei oferte cunoscute anterior.

2.12. Planul de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huántar

Acestea sunt punctele forte:

a. Obiectivele Planului de management garantează conservarea valorii universale excepționale a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;
b. Propunerea prioritizată de proiecte și subproiecte permite căutarea de surse de finanțare și cooperare;
c. Interrelaționarea congruentă a proiectelor și subproiectelor garantează o tratare ordonată și eficientă a problemelor de conservare a Monumentului;
d. Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín va garanta dezvoltarea lucrărilor de cercetare și conservarea monumentului pe o bază științifică fiabilă; și va canaliza resursele pentru execuția acestora;
e. Modelul de management propus garantează sustenabilitatea Planului de Management și conservarea Monumentul Arheologic Chavín de Huántar;

Acestea sunt punctele slabe:

a. Amploarea activităților care urmează a fi dezvoltate pentru a aborda problemele orașului Chavín necesită o muncă sustenabilă pe termen lung, care necesită continuitate administrativă și politică în gestionarea Monumentului;
b. Implementarea Planului de Management, funcționarea și sustenabilitatea acestuia în termenul stabilit necesită o investiție economică semnificativă din partea statului în primii trei ani pentru a asigura continuitatea acestuia și a promova cooperarea națională și internațională;
c. Amploarea problemelor de la Chavín și sarcinile care trebuie dezvoltate pentru a le aborda necesită implementarea completă a laboratoarelor și birourilor Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare al Muzeului Național Chavín, ceea ce va permite obținerea de rezultate științifice care să susțină intervențiile de conservare;
d. Interes scăzut din partea sectorului privat pentru finanțarea proiectelor de cercetare și conservare;
e. Administrația instalată la Monument ar putea avea o capacitate limitată de a gestiona implementarea și gestionarea Planului, având în vedere amploarea și complexitatea acestuia.

2.13. Administrația publică locală, regională și națională

Acestea sunt punctele forte:

a. Disponibilitatea de a se angaja în colaborare interinstituțională la nivel

local, regional și național pentru a coopera în executarea de proiecte și activități pentru conservarea și punerea în valoare a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar;

b. Administrațiile locale și regionale dispun de fonduri din redevențe miniere și bugetare participativă, care permit realizarea proiectelor de investiții în Monumentul Arheologic Chavín de Huántar atunci când există decizia politică corespunzătoare;

Acestea sunt punctele slabe:

a. Voință politică limitată din partea sectorului public de a-și îndeplini angajamentul național și internațional față de protejarea și conservarea Monumentului;
b. Prezența și participarea redusă sau inexistentă a organismelor guvernamentale locale și regionale.
c. Lipsa invitației de a participa la deciziile privind bugetul participativ al organismelor administrației publice locale și regionale;
d. Lipsa de interes din partea organismelor guvernamentale locale, regionale și naționale de a aloca fonduri bugetare pentru investiții în conservarea monumentului și dezvoltarea turismului.

2.14. Sisteme administrative

Acestea sunt punctele forte:

a. Dezvoltarea sistemelor informatice care facilitează și simplifică gestionarea și dezvoltarea administrativă a Monumentului.

Acestea sunt punctele slabe:

a. Procesul stabilit pentru formularea și aprobarea proiectelor de investiții publice, pe lângă faptul că este extrem de costisitor și necesită prea mult timp, ne împiedică să procedăm cu rapiditate și promptitudine;
b. Rigiditatea reglementărilor și a procedurilor administrației publice limitează posibilitatea luării unor decizii în timp util și a acționării în situații de urgență.

Funcțiile pe care aceste elemente funcționale le vor îndeplini prin executarea Planului sunt interpretate în cadrul obiectivelor programelor, proiectelor și subproiectelor.

3. PLANUL DE MANAGEMENT AL CHAVÍN DE HUÁNTAR

3.1 Generalități

Analiza comportamentului elementelor funcționale externe și interne relevă influența lor semnificativă asupra monumentului și a managementului acestuia. Pe de o parte, acestea au ca rezultat beneficii potențiale care nu au fost exploatate în mod adecvat, iar pe de altă parte, o lipsă de resurse și un management slab care contribuie la deteriorarea treptată a acestuia.

Acest lucru este în concordanță cu concluziile evaluării conservării (Secțiunea II, Capitolul 1), care detaliază problemele severe de conservare cu care se confruntă Monumentul Arheologic Chavín de Huántar. Aceste probleme se manifestă ca instabilitate structurală și deteriorarea materialelor litice și a solurilor ca o consecință a efectelor dinamice și continue ale condițiilor de mediu adverse. Intervențiile la fața locului pentru a aborda aceste probleme au fost foarte limitate și, în multe cazuri, inexistente, din cauza resurselor financiare limitate alocate sau disponibile. Această lipsă de atenție a accelerat degradarea structurilor, o situație care se agravează zilnic.

Ca răspuns, este necesară dezvoltarea unor eforturi tehnice și manageriale pe termen

lung, sub conducerea unei administrații eficiente și organizate, cu o echipă profesională și tehnică instruită și cu finanțare susținută, care să permită o abordare cuprinzătoare a problemelor de conservare și management ale monumentului și să garanteze conservarea acestuia în viitor.

Propunerile de abordare a acestei probleme sunt încadrate într-o viziune prospectivă care ghidează Planul pe o perioadă de 10 ani și sunt guvernate de politici directoare care direcționează intervenția la monument pe baza conservării semnificației sale culturale. Intervenția este organizată în linii de acțiune, programe, proiecte și subproiecte de investiții care răspund unei strategii de intervenție prioritizate, precum și unui cadru administrativ cu capacitatea de a gestiona și identifica surse de finanțare, de a asigura resursele și de a asigura gestionarea corectă a acestora, de a îndeplini obiectivele și de a implementa cele mai potrivite strategii și proceduri pentru a garanta atingerea obiectivelor, precum și o abordare eficientă și eficace din punct de vedere tehnic, bazată pe principii tehnice și științifice solide.

Planul de management pentru Monumentul Arheologic Chavín de Huántar este cel mai important instrument de management pentru conservarea valorii universale excepționale a Monumentului. Eficacitatea și eficiența sa vor depinde de adaptabilitatea sa la noile tendințe și schimbări care pot apărea în contextele interne și externe ale Monumentului, precum și, în mare măsură, de sursele de finanțare obținute cu succes pentru a permite implementarea sa completă. Din această perspectivă, Planul de management este conceput ca un document practic și îmbunătățibil și ar trebui evaluat continuu pentru a corecta abaterile și a-l adapta la noile condiții sau tendințe, fără a altera principiile sale fundamentale.

3.2 Calendarul de implementare a Planului de Management

Implementarea propunerilor Planului de Management are trei niveluri de temporalitate în funcție de orizontul stabilit:

- Pe termen scurt:

Proiectat pentru o perioadă de 2 ani.

Acest interval de timp ia în considerare executarea proiectelor sau activităților prioritare sau a celor care, prin natura lor, necesită un timp scurt pentru execuție.

este avut în vedere un plan de acțiune imediată , care, din cauza circumstanțelor de urgență, trebuie implementat pentru a atenua riscul prăbușirii Monumentului. De asemenea, sunt incluse și alte aspecte și activități manageriale și logistice legate de faza inițială de implementare a Planului și de operaționalizarea propunerilor sale.

Acest interval de timp include, de asemenea, proiecte prioritare care vizează conservarea structurilor Chavín și controlul pericolelor naturale, dotarea laboratoarelor științifice esențiale pentru cercetarea și monitorizarea conservării, precum și alte proiecte și activități de o importanță deosebită pentru a asigura implementarea susținută și eficientă a Planului pe termen mediu și lung. Acestea includ dezvoltarea „Dosarului Tehnic pentru Conservarea Cuprinzătoare a Monumentului Chavín", ale cărui rezultate și propuneri vor oferi baza tehnică pentru proiectele de conservare în general. În plus, s-a pus un accent deosebit pe proiectele care promovează utilizarea socială a monumentului și sprijinul comunității, cu scopul de a promova un

sentiment de apartenență și conexiune între comunitatea locală și situl de patrimoniu.

- Pe termen mediu

Propune un exercițiu pe o perioadă medie de 5 ani.

În această perioadă, majoritatea programelor vor fi în curs de desfășurare; prin urmare, coordonarea și secvențierea proiectelor sunt importante pentru îndeplinirea obiectivelor și scopurilor stabilite.

În această etapă, se estimează că au fost asigurate suficiente surse de finanțare, ceea ce va permite implementarea propunerilor conform calendarului stabilit.

Evaluarea primelor rezultate ale Planului ar trebui să înceapă în această etapă, ceea ce va permite anticiparea noilor tendințe în timp util și adaptarea sau regândirea programelor, precum și a calendarelor de implementare.

- Pe termen lung:

  Acesta cuprinde orizontul Planului de Management, stabilit pe o perioadă de 10 ani, cu scopul de a realiza Viziunea și obiectivele fundamentale stabilite.

  Acest interval de timp include proiecte care, datorită complexității, amplorii și provocărilor legate de conservare, necesită intervenție pe termen lung. Această categorie include, de asemenea, proiecte sociale care necesită un interval de timp mai lung, cum ar fi cele legate de dezvoltarea și consolidarea capacității populației din Chavín de Huántar și de promovarea ocupării forței de muncă.

  se are în vedere o temporalitate permanentă pe întregul orizont al Planului, care trebuie să înceapă în primul an de execuție a acestuia și corespunde dezvoltării administrative a Planului, precum și întreținerii, monitorizării și altor activități care necesită o execuție susținută.

  Respectarea calendarului de activități în termenul planificat va depinde de aprobarea corespunzătoare a proiectelor de investiții în timp util, în conformitate cu procesele stabilite în strategia de finanțare, precum și de sprijinul administrativ și financiar adecvat.

1. DOMENII DE ADMINISTRARE

11 MONUMENTUL ARHEOLOGIC CHAVÍN

Monumentul arheologic Chavín este esențial pentru Planul de management. Acesta se bazează pe statutul său de sit al Patrimoniului Mondial în temeiul Convenției UNESCO din 1972, ale cărei premise și principii stabilesc necesitatea esențială de a proteja și conserva integritatea și autenticitatea atributelor și elementelor cu valoare universală excepțională care stau la baza semnificației culturale a monumentului. Prin urmare, programarea Planului de management se învârte în jurul conservării, managementului și diseminării valorilor sitului și a peisajului său cultural, concentrând majoritatea activităților, programelor, proiectelor și subproiectelor sale - asupra acestor aspecte.

12. MUZEUL NAȚIONAL CHAVÍN

Muzeul Național Chavín este organismul prin care cunoștințele istorice și Valoarea Universală Excepțională a Monumentului Arheologic Chavín sunt promovate și diseminate prin expoziții permanente și temporare, activități educaționale și altele legate de obiectivele și scopurile sale.

Dar, prin natura sa intrinsecă, îndeplinește și funcții tehnice și științifice de înregistrare, catalogare, cercetare, conservare și punerea în valoare a patrimoniului cultural mobil, prin intermediul *Centrului Internațional Chavín pentru Cercetare, Conservare și Restaurare.*

13 CENTRUL Internațional DE CERCETARE , CONSERVARE ȘI Restaurare CHAVÍN

Centrul este sediul unde se vor desfășura lucrările tehnice și științifice ale Planului de Management pentru cercetarea, conservarea și punerea în valoare a monumentului și bunurilor mobile Chavín, având în acest scop laboratoare, birouri și depozite.

Centrul va deveni spațiul specializat pentru conservarea arhitecturii și a materialelor litice; în viitor, se va proiecta la nivel național și internațional ca un centru de referință pentru a oferi asistență tehnică și științifică altor situri arheologice construite din piatră și pământ.

Având în vedere natura obligatorie și complementară din punct de vedere funcțional a Monumentului și Muzeului Național cu Centrul Internațional, managementul ar trebui conceput ca o structură funcțională unitară, dirijată de un management specializat care coordonează dezvoltarea și îndeplinirea obiectivelor și scopurilor planurilor și programelor celor trei unități, utilizând Planul de Management Chavín ca instrument de management unificat.

În acest cadru, Direcția Monumentului Arheologic Chavín va fi înființată ca o direcție care include Monumentul, Muzeul Național Chavín și Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín și va avea sediul la Muzeul Național.

2. Administrația Monumentelor

Direcția Descentralizată de Cultură din Ancash acționează în numele și prin delegație a Ministerului Culturii în regiunea Ancash. Aceasta implementează linii directoare și directive în conformitate cu politicile statului și planurile sectoriale și regionale. Prin urmare, în limitele jurisdicției și competențelor sale, aceasta îndeplinește funcții cuprinse în următoarele domenii programatice de acțiune: Patrimoniul Cultural al Națiunii (tangibil și imaterial), creația culturală contemporană și artele spectacolului, managementul cultural și industriile culturale, precum și diversitatea etnică și culturală a națiunii; aceste domenii sunt definite în Legea nr. 26565 din 21 iulie 2010, prin care a fost creat Ministerul Culturii. Structura administrativă și de management internă a orașului Chavín va fi organizată prin intermediul Direcției Descentralizate de Cultură din Ancash .

În acest cadru, implementarea sistemului de management este asigurată prin formularea unui Proiect de Investiții. Unitatea de Execuție 008: Proiecte Speciale formulează proiectul de investiții intitulat „Crearea de Servicii de Interpretare Culturală pentru Monumentul Arheologic Chavín de Huántar, Districtul Chavín de Huántar - Provincia Huari - Departamentul Ancash". Acesta este un proiect de investiții complex pentru finanțarea tuturor programelor și proiectelor Planului de Management, inclusiv a Sistemului de Management, cu un buget total de 99.464.265 S/., ceea ce reprezintă întregul buget al Planului de Management. Acest proiect este înregistrat în Sistemul Național de Programare Multianuală și Management al Investițiilor (PMI) 2021-2023 și a fost aprobat prin Rezoluția Ministerială nr. 074-2020-MC din 20 februarie 2020.

Amploarea, complexitatea și natura dinamică a sarcinilor descrise în Planul de Management Chavín, conceput pentru a aborda provocările conservării și gestionării Valorii Universale Excepționale ca sit al Patrimoniului Mondial, necesită un management specializat și dedicat. Acest lucru va permite atingerea cu succes a scopurilor și obiectivelor Planului, depășirea acestor provocări și optimizarea condițiilor și resurselor existente identificate la Fortărețe, precum și evaluarea rezultatelor și efectuarea de ajustări periodice ale Planului. Experiența dobândită la alte situri ale Patrimoniului Mondial peruane demonstrează că descentralizarea funcțiilor față de organismul central a permis dezvoltarea susținută, eficientă și extrem de eficace a activităților și proiectelor de cercetare, conservare, punerea în valoare, apărare, protecție și promovare a

monumentelor.

O echipă de management specializată și dedicată vă permite să:

1. O mai mare eficiență în gestionarea Planului și a rezultatelor acestuia.
2. Pentru a îmbunătăți oportunitatea și calitatea intervenției pentru conservarea și protejarea autenticității și integrității atributelor Valorii Universale Excepționale a orașului Chavín, în special în cazuri de urgență.
3. Specializare sporită în conservarea monumentelor bazată pe cunoștințe științifice.
4. O mai mare dedicare pentru găsirea de soluții la noile probleme sau condiții care pot apărea, pentru obținerea cooperării tehnice și financiare naționale și internaționale, pentru evaluarea, controlul și reajustarea periodică a implementării Planului de Management, printre altele.
5. Îmbunătățirea și consolidarea nivelurilor și realizărilor colaborării interinstituționale cu sectoarele public și privat local, regional și național implicat în gestionarea și conservarea sitului și a contextului său teritorial și social, pentru a realiza angajamentul și cooperarea acestora cu Monumentul Arheologic Chavín.

Managementul trebuie să fie condus de un specialist desemnat ca Director, în cadrul Direcției Descentralizate de Cultură din Ancash, responsabil pentru managementul general și complet al Monumentului, Muzeului Național Chavín și Centrului Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín, în cadrul funcțional al structurii statului; de asemenea, acesta este responsabil pentru executarea Planului de Management Chavín de Huántar.

Directorul Chavín va fi numit prin Rezoluție Ministerială a Ministerului Culturii, pe baza unei liste scurte de trei candidați. Această numire trebuie făcută dintre un profesionist calificat cu expertiză recunoscută în managementul siturilor de Patrimoniu Cultural, de preferință al siturilor din Patrimoniul Mondial.

Inițial, administrarea și managementul Planului de Management trebuie să aibă sprijin funcțional și operațional din partea organismelor interne, atât de sprijin, cât și consultative, de linie și consultative, ale Ministerului Culturii și ale sediilor regionale ale acestuia.

Viabilitatea planului de management necesită implementarea imediată a unei structuri administrative și alocarea unui buget pentru lansarea și asigurarea funcționării sale susținute, în special în ceea ce privește costurile salariale și cheltuielile de operare. Pentru a facilita acest lucru, bugetul Planului de Management a fost împărțit în trei părți. Prima parte acoperă bugetul pentru programe, proiecte și subproiecte , inclusiv costul personalului tehnic, bunurilor, serviciilor și echipamentelor. A doua parte acoperă cheltuielile de operare și management care vor finanța administrarea, funcționarea și întreținerea Monumentului, Muzeului, Centrului Internațional și a facilităților acestora. Acest lucru va oferi un impuls inițial și sprijin pentru Plan, precum și finanțare continuă pentru managementul și funcționarea sa viitoare.

Întrucât este un sit al Patrimoniului Mondial de categorie internațională și cu responsabilitate la nivel național, structura de management care va fi adoptată va depinde de și va fi legată de sistemele centrale ale Ministerului Culturii și va menține legături de coordonare cu Direcția

Descentralizată de Cultură - Ancash/MC.

Pentru a garanta funcționalitatea sistemului de cercetare, conservare, valorificare și diseminare a Monumentului Arheologic Chavín, prevăzut în Planul de Management, se propune constituirea și implementarea unei administrații specializate, a cărei structură este formată din următoarele niveluri:

Organigrama propusă a Monumentului Arheologic Chavín

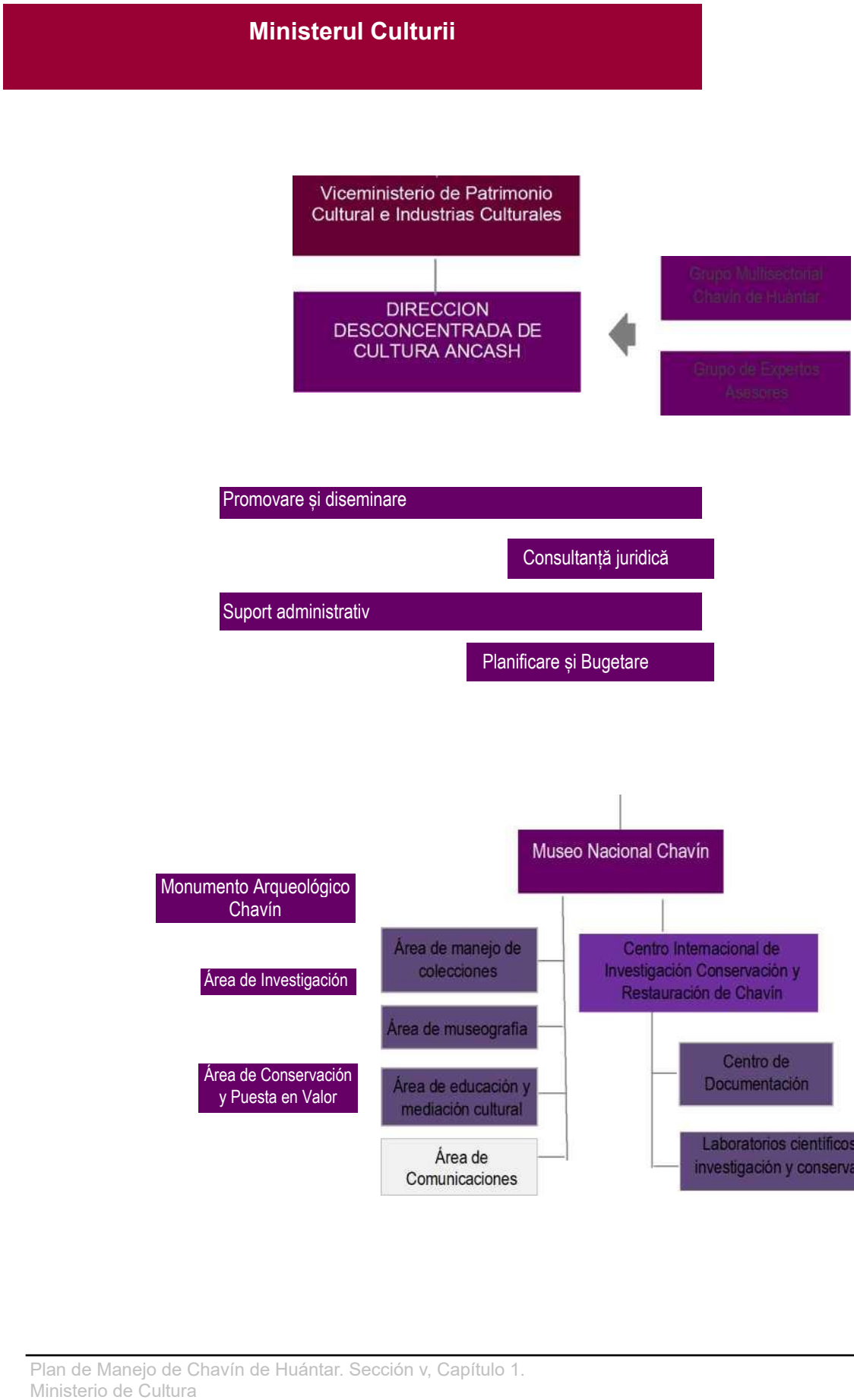
Ministerul Culturii
Viceministerio de Patrimonio Cultural e Industrias Culturales
DIRECCION DESCONCENTRADA DE CULTURA ANCASH
Grupo Multisectorial Chavín de Huántar
Grupo de Expertos Asesores
Promovare și diseminare
Consultanță juridică
Suport administrativ
Planificare și Bugetare
Museo Nacional Chavín
Monumento Arqueológico Chavín
Área de Investigación
Área de Conservación y Puesta en Valor
Área de manejo de colecciones
Área de museografía
Área de educación y mediación cultural
Área de Comunicaciones
Centro Internacional de Investigación Conservación y Restauración de Chavín
Centro de Documentación
Laboratorios científicos de investigación y conservación

Asistență tehnică

Zona Serviciilor Publice

2. ORGANIZAREA MANAGEMENTULUI: STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

Componentele de bază pentru managementul și administrarea Monumentului, Muzeului Național și Centrului Internațional sunt:

organ de conducere

a) Direcția Descentralizată de Cultură din Ancash

Organisme de consultare și coordonare

a) Grupul Multisectorial Chavín
b) Grup de experți

Organisme consultative și de sprijin

a) Domeniul de consultanță juridică
b) Domeniul de Planificare și Buget
c) Zona de promovare și diseminare
d) Zona de asistență administrativă

Organe de linie

a) Monumentul Arheologic Chavín
b) Muzeul Național Chavín

Adresa

Așa cum s-a menționat anterior, Direcția Regională de Cultură Ancash este responsabilă de managementul general al Monumentului, al Muzeului Național Chavín și al Centrului Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín. De asemenea, este responsabilă de implementarea proiectului de investiții care finanțează Planul de Management prin numirea unui Director care coordonează eforturile pentru dezvoltarea cuprinzătoare a acțiunilor prevăzute în Planul de Management.

În virtutea acestui lanț de comandă, acesta primește sprijin direct din partea următoarelor organisme:

a) Biroul General de Consiliere Juridică al Ministerului Culturii, care:
   - Ea consiliază Direcția Monumentului în chestiuni juridice.
   - Emite avize și răspunde la întrebări juridice la cererea Direcției.

b) Biroul de Control Intern al Ministerului Culturii, care:
   - Efectuează inspecții periodice, în urma cărora prezintă rapoarte și transmite rezultatele investigațiilor sale departamentelor evaluate și nivelurilor superioare respective.

Organe interne

Organele interne ale Monumentului Arheologic Chavín mențin o relație tehnică și funcțională cu diverse departamente ale Ministerului Culturii.

Corpurile liniare ale Monumentului sunt legate în special de următoarele Corpuri liniare ale Viceministerului Patrimoniului Cultural și Industriilor Culturale/MC:

- Direcția Generală a Patrimoniului Cultural:
  - Direcția Siturilor Patrimoniului Mondial
- Direcția Generală a Patrimoniului Proprietatea arheologică
- Direcția Generală a Muzeelor
- Direcția Generală pentru Apărarea Patrimoniului Cultural.

Organismele de asistență tehnică și administrativă își desfășoară activitățile în cadrul directivelor și standardelor de reglementare emise de Ministerul Culturii, care provin din:

a. Secretariatul General
b. Biroul General de Planificare și Buget
c. Biroul Administrativ General
d. Biroul General de Statistică și Tehnologia Informației și Comunicațiilor
e. Biroul General de Resurse Umane
f. Alții

Funcțiile organelor

A. Corpul de conducere

Corespunde cu:

a. Să conducă managementul cuprinzător al Monumentului Arheologic Chavín, al Muzeului Național Chavín și al Centrului Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín, precum și executarea Planului de Management.
b. Să conducă implementarea acțiunilor politicii culturale a statului privind cercetarea, conservarea, protejarea, promovarea, diseminarea, punerea în valoare și utilizarea publică a Monumentului Arheologic Chavín, precum și a patrimoniului cultural și natural al contextului.
c. Implementează politica generală a Planului de Management și asigură respectarea acesteia în conformitate cu obiectivele și principiile stabilite în acesta.
d. Propune strategii de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung, bazate pe liniile directoare stabilite în Planul de Management.
e. Să conducă, să supravegheze și să evalueze implementarea Planului de Management și să propună Ministerului Culturii reformularea sau actualizarea acestuia, atunci când este cazul.
f. Să promoveze cooperarea tehnică, științifică și financiară interinstituțională, atât publică, cât și privată, pentru dezvoltarea programelor Planului de Management și a altora compatibile și necesare pentru îndeplinirea obiectivelor și scopurilor sale.
g) Să promoveze colaborarea interinstituțională între sectorul public și cel privat pentru a promova protejarea valorii Monumentului Arheologic Chavín și integrarea acestuia la nivel districtual, regional și național.
h. Să propună reguli și directive pentru o mai bună îndeplinire a obiectivelor Planului de management și a gestionării orașului Chavín și a patrimoniului cultural al contextului.

B. Organisme consultative și consultative.

Organismele consultative și consultative sunt compuse din persoane juridice publice și private la nivel local, regional și național, cu competențe și responsabilități strâns legate de obiectivele Planului de management. Acestea includ, de asemenea, persoane fizice și specialiști cu experiență și cunoștințe despre patrimoniul arheologic în general și/sau despre Chavín în special, precum și în disciplinele legate de aspectele tehnice și științifice necesare pentru cercetarea, conservarea, protejarea, utilizarea socială, managementul, promovarea și diseminarea patrimoniului sau în orice alt domeniu de expertiză util pentru dezvoltarea Planului de management și realizarea obiectivelor acestuia. Compoziția lor este stabilită prin Rezoluție a Ministerului Culturii, care aprobă și regulamentul acestora.

Următoarele constituie organisme de consultanță și coordonare:

- Grupul Multisectorial Chavín
- Grup de experți.

Următoarele responsabilități revin acestor organisme:

a. Promovarea și asistența în implementarea Planului de Management.
b. Să organizeze cooperarea interinstituțională pentru îndeplinirea obiectivelor și scopurilor Planului.
c. Să emită avize la cererea Managementului Monumentului cu privire la aspecte legate de funcționarea complexă a Planului sau cu privire la un anumit proiect.
d. Să ofere consultanță în aspecte tehnice de specialitate pentru o intervenție eficientă în cercetarea, conservarea și utilizarea socială a Monumentului Arheologic Chavín și a patrimoniului cultural și natural asociat.
e. Să prezinte propuneri pentru îmbunătățirea procesului administrativ și a managementului Monumentului, Muzeului Național și Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Punere în Valoare a Parcului Chavín.
f. Pentru a promova și genera propuneri care vizează identificarea și/sau finanțarea de noi proiecte.

C. Organisme consultative

C. 1. Consultanță juridică

a. Pentru a oferi consiliere, a emite opinii și a răspunde la întrebări cu privire la aspecte juridice care sunt supuse spre examinare și/sau la cererea Conducerii.
b. Consilierea conducerii și a altor organisme cu privire la interpretarea reglementărilor legale în vigoare și aplicarea acestora în probleme care implică administrația.
c. Pentru a emite opinii juridice cu privire la documente de management și altele care implică aspecte juridice.
d. Să elaboreze și să propună reglementări care să permită optimizarea organizării și managementului Monumentului, Muzeului și Centrului Internațional, precum și planificarea urbană și teritorială, în coordonare cu Primăriile Districtuale din domeniu.
e. Mențineți informații la zi cu privire la cursul procedurilor judiciare desfășurate de instituție în fața organelor administrative, arbitrale și judiciare corespunzătoare.

Mențineți la zi dosarul reglementărilor legale, inclusiv rezoluțiile administrative și altele legate de aspecte juridice.

C. 2. Biroul de Planificare și Buget

Biroul de Planificare și Buget este organul consultativ responsabil de planificarea, organizarea, dirijarea și evaluarea activităților asociate sistemelor de raționalizare și reglementare, planurilor și programelor, bugetului și finanțării, indiferent de nivelul de implementare disponibil, în conformitate cu standardele tehnice și juridice în vigoare, și cu asigurarea respectării directivelor stabilite de Ministerul Culturii.

Responsabilitatea dumneavoastră este:

a. Să planifice, să organizeze, să dirijeze și să controleze activitățile de planificare, studii, statistică și raționalizare.
b. Elaborarea regulilor și reglementărilor pentru funcționarea instrumentelor de management și a sistemelor administrative.

c. Să conducă și să îndrume procesul de formulare, execuție, evaluare, monitorizare, control și închidere bugetară a Planului de Management.
d. Evaluați periodic implementarea Planului de Management la nivel global, comparând rezultatele managementului cu obiectivele și scopurile programate.
e. Pregătirea propunerilor pentru reprogramarea Planului de management, ținând cont de progresul fiecăruia dintre programe, proiecte și subproiecte .
f. Să propună, în coordonare cu unitățile organice, programarea bugetară și modificările bugetare ale Planului de management.
g. Formularea de Proiecte de Investiții Publice, în conformitate cu reglementările în vigoare și cu alte reglementări complementare.
h. Propunerea de mecanisme pentru atragerea finanțării interne și externe din cooperarea bilaterală sau multilaterală, identificarea de noi proiecte și pregătirea justificării corespunzătoare pentru includerea acestora în Planul de Management.
i. Pregătiți Raportul anual al Planului de management.

D. Organisme de sprijin

D. 1. Zona de promovare și diseminare

Acesta oferă sprijin agențiilor de resort și altor organisme tehnice ale Monumentului Arheologic Chavín, Muzeului Național Chavín și Centrului Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín.
Are următoarele responsabilități:

a. Să proiecteze, să pregătească și să desfășoare proiecte și activități care vizează îmbunătățirea imaginii și cunoașterea orașului Chavín, precum și promovarea reevaluării acestuia și a interesului comunității pentru apărarea și conservarea sa.
b. Să promoveze, să coordoneze și să disemineze, prin intermediul presei scrise, al televiziunii, al site-urilor web, al rețelelor sociale și al altor mijloace, valorile Monumentului la nivel național și internațional, pentru a spori cunoașterea și aprecierea acestuia ca sit al Patrimoniului Mondial și a îmbunătăți fluxul de vizitatori.
c. Pregătiți materiale scrise, informatice și audiovizuale actualizate, inclusiv informațiile cele mai adecvate scopurilor Planului de Management și imaginii instituționale.
d. Efectuați periodic analize de piață și sondaje de opinie pentru a înțelege preferințele utilizatorilor cu privire la serviciile Monumentului.
e. Pregătiți profiluri de proiect care să ne permită să răspundem așteptărilor și solicitărilor vizitatorilor.

Coordonarea, formularea și propunerea de protocoale și manuale pentru utilizarea publică a Monumentului și a Muzeului Național.

D. 2. Zona de asistență tehnică

Acesta oferă sprijin și servicii tehnice pentru dezvoltarea programelor și proiectelor desfășurate de agențiile de linie și alte organisme tehnice ale Monumentului Arheologic Chavín, Muzeului Național Chavín și Centrului Internațional de Cercetare Chavín de Huántar.
Se compune din următoarea unitate:

- Departamentul IT produce și asigură buna

funcționare a sistemului informatic în rețea aplicat Monumentului Arheologic, Muzeului Național și Centrului Internațional de Informatică

Cercetare, Conservare și Restaurare.

Acestea sunt responsabilitățile lor:

a. Gestionarea și operarea sistemului informatic al Monumentului Arheologic Chavín, stabilit ca o rețea internă, și permiterea conectării acestuia cu sisteme externe de ordin național și internațional.
b. Dezvoltarea programelor informatice necesare pentru facilitarea respectării planului de lucru al fiecărui departament.
c. Oferirea de asistență tehnică fiecăreia dintre unitățile organice în operarea software *-ului* și programelor alocate.
d. Menținerea funcționării eficiente a sistemului informatic și actualizarea acestuia.

D.3. Zona de suport administrativ

El este responsabil pentru planificarea, executarea, coordonarea, dirijarea și controlul execuției financiare a Planului de Management și a acțiunilor corespunzătoare ale sistemelor de resurse umane, contabilitate, trezorerie, aprovizionare și servicii auxiliare, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Abilitățile lor includ:

a. Pentru a gestiona aspectele financiare ale Planului de Management și a stabili obiectivele sale financiare.
b. Să planifice, să organizeze, să dirijeze, să execute și să controleze activitățile sistemelor administrative.
c. Executarea și controlul cheltuielilor operaționale anuale și gestionarea fondurilor de investiții alocate.
d. Execută și coordonează acțiuni care conduc la gestionarea eficientă a resurselor umane, materiale, economice, financiare și documentare.
e. Angajarea personalului necesar pentru atingerea scopurilor și obiectivelor Planului.
f. Să conducă, să coordoneze și să supravegheze îndeplinirea la timp a proceselor de selecție conținute în Planul anual de achiziții.
g. Pregătirea și prezentarea situațiilor financiare și bugetare în timp util.
h. Gestionează, organizează și menține la zi inventarul fizic și valoros al bunurilor Monumentului și al arhivelor Proiectului; precum și gestionează depozitul în coordonare cu Biroul Administrativ General al Ministerului Culturii.
i. Să gestioneze și să mențină funcționarea facilităților și securitatea Monumentului, Muzeului Național și Centrului Internațional.
j. Implementarea și monitorizarea respectării reglementărilor fiscale.
k. Să propună directive în domeniile lor de competență.
l. Emite rapoarte privind progresul administrativ, executarea contractelor, acordurilor și altele.
m. Evaluați periodic personalul alocat Monumentului.
n. Raportează conducerii cu privire la progresul activităților aflate în responsabilitatea ta.

E. Organe de linie

Acestea sunt unitățile tehnice specializate

care dezvoltă programele, proiectele și subproiectele Planului de Management. Datorită specializării și importanței funcțiilor pe care le îndeplinesc în

Monumentul și împrejurimile sale au un anumit grad de autonomie care facilitează luarea deciziilor în gestionarea și executarea proiectelor aflate în responsabilitatea lor, dar se coordonează cu și raportează Direcției. Aceștia interacționează cu diversele sisteme administrative ale organizației.

E. 1 Monumentul Arheologic Chavín

Este responsabil pentru managementul cuprinzător al Monumentului și pentru dezvoltarea programelor și proiectelor Planului de Management legate de cercetarea, conservarea, punerea în valoare, protejarea și promovarea sitului și a contextului cultural Chavín.

Este structurat intern după cum urmează:

- Domeniul de cercetare
- Zona de conservare și îmbunătățire
- Zona Serviciilor Publice

Responsabilitatea dumneavoastră este:

b. Pentru a gestiona Monumentul Arheologic Chavín.
c. Să exercite leadership prin cunoștințe specializate despre valorile culturale ale Monumentului.
d. Să proiecteze, să propună, să promoveze, să implementeze și să supervizeze politici, planuri și strategii pentru gestionarea Monumentului.
e. Coordonează proiectele și activitățile care vor fi desfășurate programatic la Monument.
f. Să coordoneze, să promoveze, să execute, să supervizeze și să evalueze proiectele de cercetare, conservare, punerea în valoare, protejare și utilizare publică desfășurate în cadrul monumentului.
g. Coordonează cu organismele competente acțiunile și proiectele care urmează a fi realizate în cadrul intervenției interdisciplinare.
h. Coordonează cu Centrul Internațional planificarea și executarea prioritară a proiectelor de cercetare aplicată pentru conservarea monumentului și le supervizează.
i. Coordonează cu Centrul Internațional monitorizarea condițiilor de conservare și a intervențiilor de protecție și conservare efectuate asupra monumentului.
j. Desfășurarea de acțiuni pentru protejarea zonei imateriale și a peisajului cultural prin coordonare cu entitățile publice și private corespunzătoare.
k. Elaborarea rapoartelor și publicarea rezultatelor cercetărilor și intervențiilor de conservare, precum și furnizarea de informații tehnice și științifice pentru Sistemul de Informații Culturale Chavín și legătura acestuia cu Sistemul Național de Registru Informatizat al Bunurilor care Fac Parte din Patrimoniul Cultural al Națiunii.
l. Coordonați cu Muzeul Național diseminarea cunoștințelor despre Chavín și contextul său cultural.
m. Să gestioneze Monumentul Arheologic Chavín, asigurând bunele practici și eficacitatea utilizării publice a monumentului și a facilităților sale, precum și a serviciilor turistice și operaționale ale Monumentului și Centrului Turistic, precum și implementarea și întreținerea infrastructurii de servicii.

n. Planifică, organizează, supraveghează și evaluează managementul intern al turismului și propune directive și protocoale pentru gestionarea vizitatorilor.
o. Propuneți Planul de Utilizare Publică și capacitatea portantă a Monumentului.
p. Raportați cu privire la progresul activităților aflate în responsabilitatea dumneavoastră.

E. 2. Muzeul Național Chavín

El este responsabil de administrarea Muzeului Național Chavín, precum și de inventarierea, înregistrarea, protejarea, conservarea, punerea în valoare și diseminarea patrimoniului arheologic mobil din Chavín.

Este structurat intern după cum urmează:

- Zona de gestionare a colecțiilor
- Zona de Muzeografie
- Domeniul Educație și Relații instituțional

Responsabilitatea dumneavoastră este:

a. Pentru a gestiona Muzeul Național Chavín.
b. Dezvoltați misiunea muzeului
c. Să exercite leadership prin cunoștințe specializate despre misiunea muzeului.
d. Să elaboreze, să propună, să promoveze, să implementeze și să supervizeze politici, planuri și strategii pentru managementul Muzeului Național și diseminarea cunoștințelor despre Chavín în cadrul politicilor naționale și al Sistemului Național al Muzeelor de Stat.
e. Revizuirea și menținerea la curent a activității Muzeului în coordonare cu DDC Ancas și Direcția Generală a Muzeelor.
f. Să coordoneze cu organismele competente planurile, programele și proiectele care vor fi realizate programatic în Muzeu.
g. Să planifice, să coordoneze, să promoveze, să execute și să supravegheze activitățile și proiectele desfășurate în cadrul programării Planului de Management și a altora care rezultă din nevoile inerente funcției.
h. Să planifice, să formuleze, să coordoneze, să conducă, să supravegheze și să evalueze inventarierea, catalogarea și depozitarea bunurilor mobile din Chavín și să mențină evidența actualizată în Sistemul Informațional Cultural Chavín și legătura acestuia cu Sistemul Național de Registru Informatizat al Bunurilor care fac parte din Patrimoniul Cultural al Națiunii, în coordonare cu domeniile competente.
i. Promovarea, executarea și supravegherea proiectelor de cercetare, conservare, restaurare, monitorizare și diseminare a bunurilor mobile ale Muzeului, în coordonare cu Centrul Internațional.
j. Coordonarea cu responsabilul Monumentului Arheologic Chavín și cu Centrul Internațional a diseminării cunoștințelor istorice despre Chavín și patrimoniul arheologic al regiunii.
k. Planificarea, proiectarea și realizarea de expoziții temporare și itinerante în cadrul Muzeului Național și al Centrului de Interpretare al Paradorului Turistic al Monumentelor, precum și în spațiile publice ale orașului și regiunii.
l. Identificarea surselor de finanțare și cooperare din sectorul public și privat pentru executarea activităților și programelor Muzeului.
m. Să coordoneze relațiile instituționale cu Ministerul Culturii, comunitatea

academică și actorii sociali și privați în interesul muzeului.

n. Să coordoneze și să organizeze rețeaua de muzee care alcătuiesc Orizontul Chavín în localitate și regiune, cu Muzeul Național ca și cap vizibil.
Chavín, în coordonare cu Sistemul Național al Muzeelor de Stat.

o. Să garanteze expunerea bunurilor culturale mobile aflate în custodia sa, propunând politici și măsuri de protecție, întreținere și securitate.

p. Să planifice, să execute și să coordoneze cu organismul competent dezvoltarea activităților și proiectelor educaționale și a programelor publice de studiu.

q. Proiectarea și implementarea programelor de comunicare pentru Muzeu în diferitele sale forme.

r. Raportează Direcției Generale a Muzeelor și organismelor competente privind implementarea politicilor și planurilor aprobate.

E.3. Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

El este responsabil de dezvoltarea cercetării științifice aplicate pentru conservarea structurală și materială a monumentului și a bunurilor mobile, precum și de efectuarea monitorizării și evaluării susținute a condițiilor și intervențiilor de conservare.

Realizează studii de mediu și peisaj cultural al insulei Chavín pentru a propune acțiuni care să atenueze riscurile potențiale. De asemenea, desfășoară cercetări arheologice regionale, inclusiv inventarierea și catalogarea siturilor, precum și alte cercetări de interes științific pentru a avansa cunoștințele despre Chavín și perioada formativă.

Are următoarele unități:

- Laboratoarele de Cercetare Științifică și Conservare
- Centru de documentare

Responsabilitatea dumneavoastră este:

a. Pentru a gestiona Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare din Chavín.

b. Să proiecteze, să propună, să implementeze și să supervizeze politici, planuri și strategii pentru dezvoltarea Centrului Internațional.

c. Coordonează împreună cu Directorul și organismele tehnice strategiile, planurile, programele și proiectele care se desfășoară programatic în cadrul Centrui.

d. Să planifice, să formuleze, să coordoneze, să conducă, să dezvolte, să supervizeze și să evalueze programele, proiectele și activitățile de cercetare aplicată la conservarea materialelor arhitecturale, structurale și litice din Chavín și a patrimoniului arheologic imobil din context, inclusiv studii de mediu ale împrejurimilor.

e. Să planifice, să formuleze, să coordoneze, să execute, să supervizeze și să evalueze programe și proiecte de cercetare și conservare pentru bunurile arheologice mobile din Chavín și cele corespunzătoare.

f. Să propună măsuri tehnice pentru intervențiile de conservare și restaurare pe baza studiilor științifice pe care le elaborează și să ofere consultanță continuă cu privire la sarcinile de conservare a Monumentului, a patrimoniului arheologic al contextului și a bunurilor mobile.

g) Efectuați o monitorizare și o evaluare tehnică susținută a condițiilor de conservare și a eficacității intervențiilor

efectuate asupra monumentului și bunurilor mobile și propuneți măsuri corective, acolo unde este cazul.

h. Să monitorizeze continuu condițiile de mediu ale contextului natural și să propună, să pregătească, să evalueze, să dezvolte și să mențină un Plan actualizat de prevenire și gestionare a riscurilor pentru Monument și împrejurimi. Să planifice și să dezvolte măsuri de urgență ca răspuns la situațiile de risc.

i. Să planifice, să formuleze, să coordoneze, să conducă, să supervizeze și să evalueze proiectele de inventariere, cadastru, cercetare și conservare a patrimoniului imobil din cadrul teritorial al orașului Chavín și să disemineze cunoștințele științifice despre procesul istoric al orașului Chavín.

j. Promovarea și realizarea de programe de cercetare privind tehnicile de construcție cu piatră și pământ în clădiri prehispanice și tradiționale pentru promovarea utilizării lor contemporane îmbunătățite.

k. Să ofere consultanță și instruire specializată în conservarea siturilor și monumentelor din piatră în general.

l. Crearea unei baze de date specializate în tehnologia construcțiilor și conservarea clădirilor arheologice și a bunurilor mobile.

m. Să promoveze și să gestioneze schimbul de experiență și transferul de tehnologie pentru cercetarea conservării arhitecturii din pământ/piatră a monumentului, cu instituții cooperante și organizații naționale și internaționale de voluntariat specializate în domeniu. Să creeze o rețea virtuală pentru schimbul de informații.

n. Să propună acorduri de cooperare naționale și internaționale pentru dezvoltarea și îndeplinirea obiectivelor Planului de management.

o. Să propună, să organizeze și să desfășoare întâlniri și publicații științifice privind progresele în cercetarea conservării structurilor din pământ utile altor situri de patrimoniu cultural naționale și internaționale.

p. Coordonează permanent cu domeniile tehnice furnizarea de informații tehnice și științifice pentru Sistemul de Informații Culturale Chavín și legătura acestuia cu Sistemul Național de Registru Informatizat al Bunurilor care fac parte din Patrimoniul Cultural al Națiunii.

q. Raportați Directorului cu privire la progresul activităților aflate în responsabilitatea dumneavoastră.

Dispune de laboratoare, birouri și alte facilități pentru desfășurarea activității sale.

- Centru de documentare

Este zona care centralizează, protejează, prelucrează și gestionează toate informațiile produse istoric și actual despre Chavín și mediul său și gestionează Sistemul de Informații Culturale al Monumentului Arheologic Chavín, care este conectat la rețeaua Sistemului Național de Registru Informatizat al Bunurilor care fac parte din Patrimoniul Cultural al Ministerului Culturii.

Responsabilitatea dumneavoastră este:

a. Pentru a colecta, clasifica, digitaliza, arhiva și proteja documente tipărite și digitale, materiale grafice, fotografice, audiovizuale și de altă natură legate de tehnologia, cercetarea, conservarea, punerea în valoare și utilizarea socială a Monumentului Arheologic Chavín, inclusiv patrimoniul material și imaterial al

localității și regiunii, precum și probleme
legate de mediu și...

reglementări tehnice naționale și internaționale.

b. Menținerea și actualizarea bazei de date cu documentația produsă și colectată, în coordonare cu domeniile tehnice relevante.
c. Organizarea, conducerea, întreținerea și gestionarea Sistemului Informațional Cultural al Monumentului Arheologic Chavín, în coordonare cu domeniile tehnice relevante și cu sediul central.
d. Generați răspunsul computerului la cerere pentru fiecare proiect în general.
e. Să ofere servicii de referință directe și specializate cercetătorilor și vizitatorilor Monumentului și să țină o evidență statistică în acest sens.
f. Pentru a gestiona linia editorială a Monumentului Arheologic Chavín, menită să publice rezultatele cercetărilor anterioare sau produsele proiectelor conținute în Planul de Management.
g. Monitorizați utilizarea corectă a informațiilor generate pentru Chavín și asigurați protecția drepturilor de autor instituționale.
h. Să promoveze schimbul de informații tehnice și științifice de interes pentru Monument și patrimoniul material și imaterial aferent, prin convocarea instituțiilor specializate conexe în coordonare cu Directorul Monumentului Arheologic Chavín și sub autorizarea acestuia.
i. Să propună strategii, acțiuni și proiecte pentru optimizarea funcționării Centrului de Documentare.
j. Raportați Directorului cu privire la progresul activităților aflate în responsabilitatea dumneavoastră.

Sección VI

Anexe

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Raportul final privind rezultatele investigațiilor

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC REGIUNE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	20.000,00
Execuție	100.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	130.000,00

45.775,00 USD

LINIE DE ACȚIUNE Monument arheologic

PROGRAM Cercetări arheologice

PROIECT Evaluare arheologică în zona cabanei turistice

SUBPROIECT

OBIECTIVE

Identificați existența unor vestigii arheologice în zona actualului Muzeu de Sit, unde va fi construit un centru turistic pentru a oferi servicii mai bune publicului vizitator.

DESCRIERE

Eșantionarea sistematică va fi efectuată în zona specificată, utilizând unități de excavare standard de 2x1, care vor fi utilizate în funcție de dovezile arheologice descoperite.

JUSTIFICARE

Înainte de a se trece la construcția cabanei turistice, este necesar să se excludă existența unor vestigii arheologice care s-ar putea conserva în zona indicată.

URMARE Ministerul Culturii

LOCAȚIE

LOCAȚIE

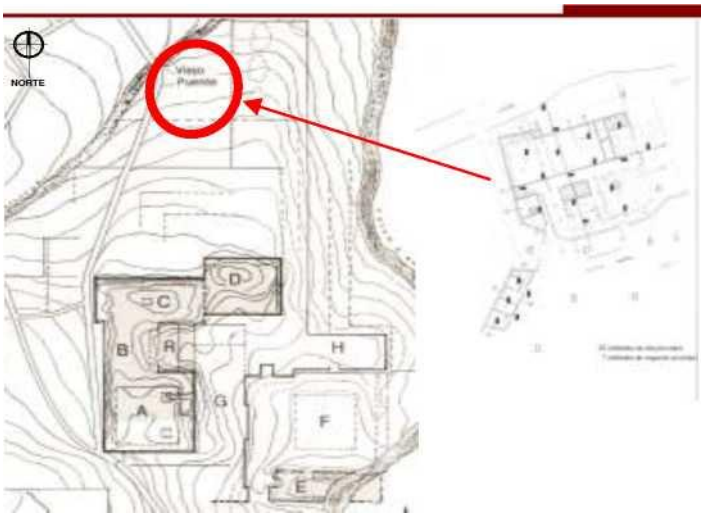

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.a

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Monumento Arqueológico

LÍNEA DE ACCIÓN

Excavaciones efectuadas por temporada y publicación de resultados y fechados cronométricos.

Investigación

PROGRAMA

CORRESPONSABILIDAD

Investigación de la filiación cronológica de Chavín

PROYECTO

MUNICIPIO MC | REGION | INV. PRIVADA / ONG'S

ESTADO DEL PROYECTO

SUBPROYECTO **Pueblo Moderno de Chavín de Huántar**

PROPUESTA | PERFIL DE PROYECTO | PROYECTO | EN PROCESO DE EJECUCIÓN | EJECUTADO

SUMĂ ESTIMATĂ

Pentru a recupera informații privind ocupațiile preistorice și istorice care stau la baza orașului modern Chavín.

Studii și dezvoltare de proiecte	50.000,00
Execuţie	100.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	160.000,00

OBIECTIVE

56.338,00 USD

LOCAŢIE

Eșantionare formală și informală a zonelor neexplorate din limitele orașului modern. Pe baza rezultatelor eșantionării, ar trebui efectuate săpături în locații specifice. Ar trebui prelevate probe cronometrice pentru a permite plasarea cronologică a diferitelor contexte identificate.

DESCRIERE

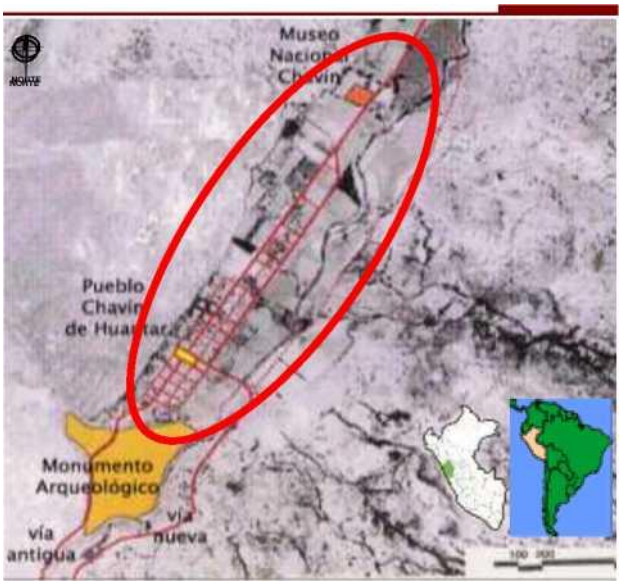

Intervențiile arheologice din jurul pieței principale au identificat tabere de vânători-culegători asociate cu vetre și artefacte litice de origine arhaică. Aceste situri sunt situate la o adâncime medie de 3,50 m sub suprafața modernă și sunt primele de acest fel identificate în Valea Conchucos. Având în vedere amploarea limitată a săpăturilor efectuate, este esențial să se identifice zonele din oraș care ar putea fi excavate pentru a obține o mai bună înțelegere a acestei ocupații arhaice.

JUSTIFICARE

LOCAŢIE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERENCIAS GRÁFICAS

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.a

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.b

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE

Monument arheologic

Dezvelirea structurilor domestice, a atelierelor de producție și publicarea datelor radiometrice

PROGRAM

Investigație

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE MC REGIUNE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT

Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUBPROIECT

Trupa

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	70.000,00
Execuție	400.000,00
Cheltuieli generale	15.000,00
TOTAL (sole noi)	485.000,00

170.775,00 USD

OBIECTIVE

Identificați afilierea cronologică a structurilor monumentale situate în Câmpul de Sud

DESCRIERE

Examinați La Banda folosind instrumente de prospectare neinvazive (rezistență electrică, inducție și radar de penetrare a solului) pentru a identifica unități rezidențiale și ateliere descoperite anterior și chiar excavate în zonele din apropiere. Efectuați săpături în zone identificate anterior ca având o densitate mare de vestigii arheologice. Prin examinarea resturilor materiale și analiza probelor de cărbune și argilă (OSL), determinați amplasarea cronologică a acestor clădiri.

Ocuparea la La Banda a început cu tabere asociate cu unelte litice din perioada arhaică. Cea mai mare densitate de ocupare a avut loc în perioada formativă, în timpul expansiunii arhitecturale a centrului ceremonial (800-500 î.Hr.), când La Banda s-a transformat într-un sit cu caracteristici urbane. Ulterior, La Banda a fost reocupată de către Recuay, care au construit o platformă funerară extinsă. Dovezi ale ocupării ulterioare se găsesc sub forma unor contexte funerare asociate cu ceramica în stil Aquilpo.

LOCAȚIE

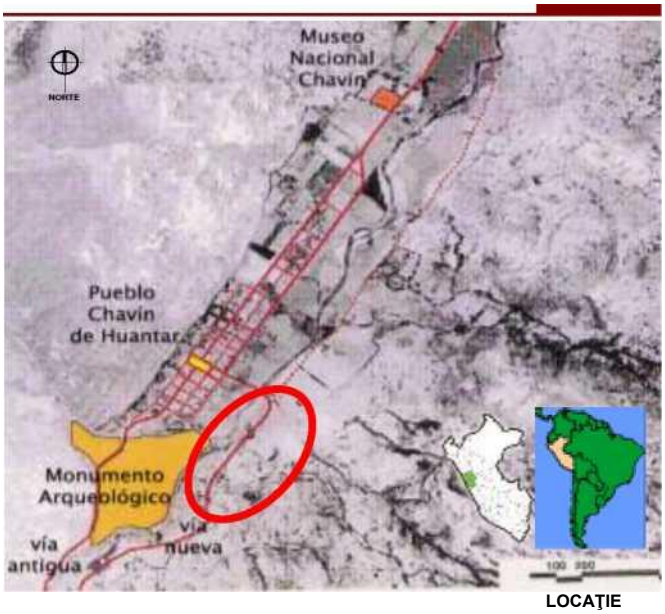

JUSTIFICARE

LOCAȚIE

URMARE

Ministerul Culturii

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.b

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Monument arheologic

PROGRAM

Investigație

PROIECT

Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín

SUBPROIECT

Wacheqsa

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Publicarea rezultatelor seriației cronometrice și ceramice

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC REGIUNE

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Estudios y elaboración proyecto	20,000.00
Ejecución	100,000.00
Gastos generales	10,000.00
TOTAL (nuevos soles)	130,000.00

$USD 45,775.00

OBIECTIVE

Creșterea datelor privind segregările spațiale și cronologice anterioare stabilite pentru acest sector.

DESCRIPCIÓN

Efectuați săpături arheologice în zone specifice ale acestui sector, prelevând probe pentru datare radiometrică. În plus, ar trebui realizat un studiu tipologic de seriare utilizând materialele recuperate în acest sector pentru a identifica fazele și tipologiile ceramice care pot servi ca puncte de referință pentru stabilirea cronologiilor relative la Chavín de Huántar.

JUSTIFICACIÓN

Investigații recente au identificat o grămadă extinsă de deșeuri provenite din deșeuri de banchet, cu o densitate mare de fragmente ceramice legate de perioada Alb-Negru-Janabarriu (800-500 î.Hr.). Ca și în La Banda, depozitele stratificate ale acestei grămezi de deșeuri permit o segregare clară a schimbărilor stilistice-tipologice în cadrul secvenței generale Chavín de Huántar,

SEGUIMIENTO

Ministerio de Cultura

LOCALIZACIÓN

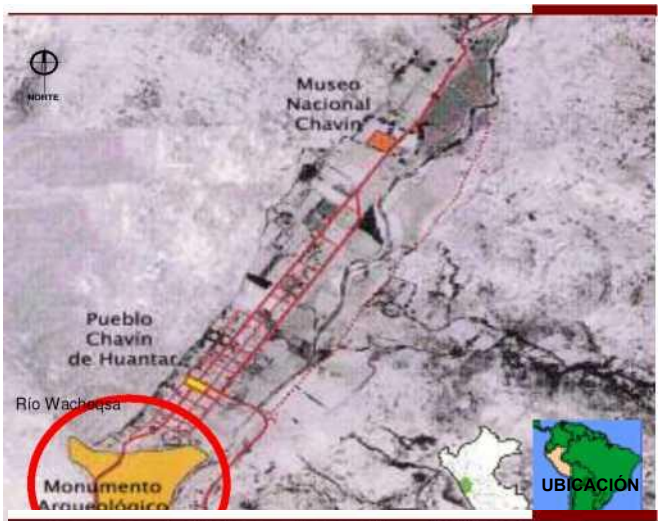

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

în special în perioada de cel mai mare prestigiu a Centrului Ceremonial.

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

Plan de Manejo del Monumento Arqueológico Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIANO LARGO

INDICADORES

Identificación de estructuras superpuestas, exposición del Templo Mito excavado por Bennet y publicación de fechados radiométricos.

LÍNEA DE ACCIÓN

Monumento Arqueológico

PROGRAMA

Investigación

PROYECTO

Investigación de la filiación cronológica de Chavín

SUBPROYECTO

Edificio D

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO	MC	REGION	INV. PRIVADA / ONG'S

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA	PERFIL DE PROYECTO	PROYECTO	EN PROCESO DE EJECUCIÓN	EJECUTADO

MONTO ESTIMADO

Estudios	70,000.00
Ejecución	100,000.00
Gastos generales	10,000.00
TOTAL (nuevos soles)	S/. 180,000.00

$USD 63,380.00

OBJETIVOS

Identificar la filiación cronológica de los diversos componentes internos que conforman el Edificio D.

Folosind metode de prospectare neinvazive, cum ar fi georadarul, rezistența electrică și inducția, vom încerca să identificăm structurile care se află sub suprafața actuală a Clădirii D. În mod similar, odată ce datele semnificative au fost identificate, vom proceda la efectuarea săpăturilor arheologice pentru a identifica relațiile de suprapunere ale diferitelor elemente identificate și vom extrage, de asemenea, probe pentru datare radiometrică (Carbon 14 și OSL).

DESCRIPCIÓN

În Clădirea D, Bennett a înregistrat o structură similară cu cele din Tradiția Mito, care a început în jurul anului 3000 î.Hr., dar a persistat până în perioada Formativă târzie. Cronologia Clădirii D nu este încă stabilită și sunt necesare lucrări arheologice suplimentare pentru a clarifica relația sa cu restul Centrului Ceremonial.

LOCALIZACIÓN

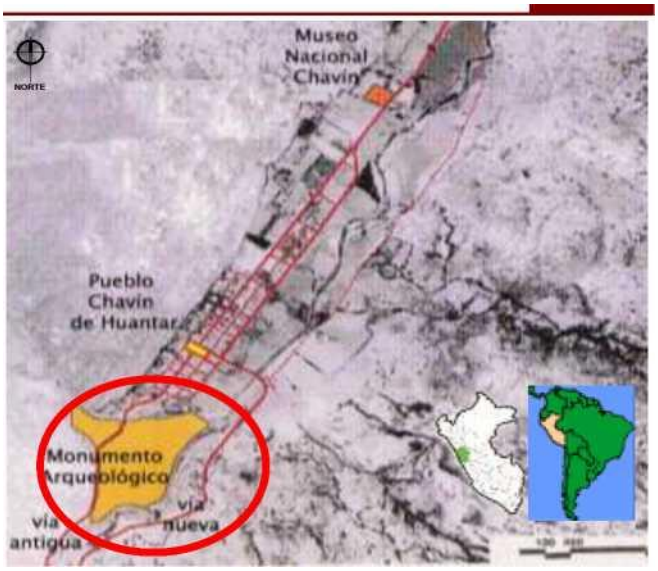

JUSTIFICACIÓN

UBICACIÓN

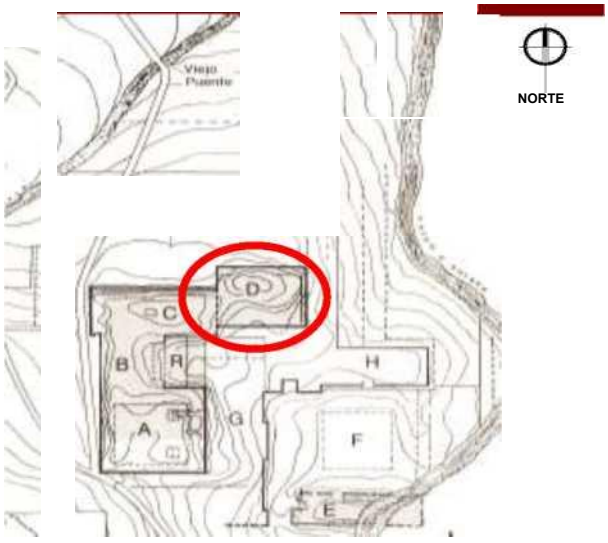

SEGUIMIENTO

Ministerio de Cultura

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Identificarea structurilor suprapuse, descoperirea Templului Mito excavat de Bennet și publicarea datelor radiometrice.

LINIE DE	Monument arheologic
PROGRAM	Investigație
PROIECT	Investigarea afilierii cronologice a lui Chavín
SUBPROIECT	**Clădirea E**

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNII MC

ÎNVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	50.000,00
Execuție	100.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	160.000,00 S/.

56.338,00 USD

OBIECTIVE

Identificați afilierea cronologică a diferitelor componente interne care alcătuiesc Clădirea E.

LOCALIZACIÓN

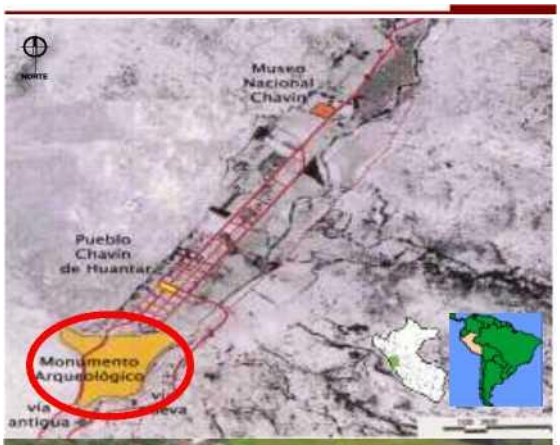

Șanțul existent — creat de inundațiile râului Mosna din 1930 — va fi utilizat pentru a efectua intervenții specifice menite să clarifice poziția stratigrafică dintre grămada de deșeuri identificată de Tello și structurile Clădirii E. În plus, la baza pereților de pe fațadele de sud și de nord vor fi săpate tranșee sau gropi de probă, permițând conectarea datelor din diferite sectoare ale sitului și oferind astfel o aproximare a relației cronologice dintre diferitele componente care alcătuiesc această clădire. Ca și în cazul celorlalte sectoare sau clădiri care fac parte din proiectul cronologic de la Chavín, se vor preleva probe pentru datare radiometrică (Carbon-14 și OSL).

DESCRIPCIÓN

În clădirea E, Tello a identificat o groapă de gunoi sub aceasta; examinarea ceramicii găsite în groapa de gunoi indică o afiliere cu Janabarriu, ceea ce face necesară definirea relației cronologice dintre groapa de gunoi și clădire în termeni absoluți. În mod similar, în cadrul schemei de creștere arhitecturală a Centrului Ceremonial Chavín de Huántar (Kembel 2001), această clădire apare în stadii incipiente, așadar sunt necesare studii pentru a stabili relația sa cu restul complexului monumental.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

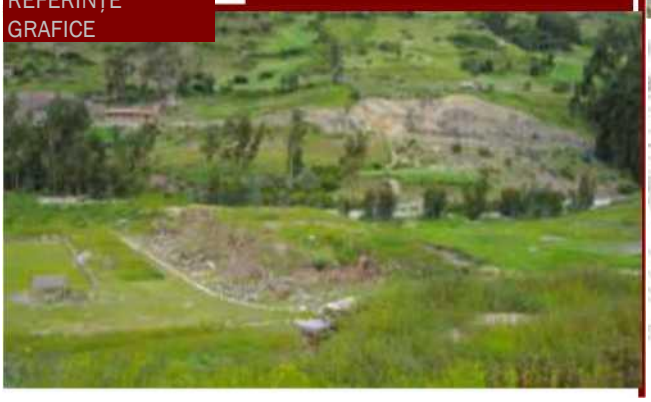

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.e

OBSERVACIONES

FIȘĂ DE PROIECT

CHEIA PROIECTULUI: 1.1.2.f

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT ^^ MEDIU LUNG

INDICATORI

Identificarea structurilor suprapuse și publicarea datelor radiometrice.

LÍNEA DE ACCIÓN

Monument arheologic

PROGRAM

Investigație

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPIO MC REGION INV. PRIVADA / ONG'S

SUBPROYECTO

Investigarea filiației cronologice a

Edificio H

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA PERFIL DE PROYECTO PROYECTO EN PROCESO DE EJECUCIÓN EJECUTADO

OBJETIVOS

Identificar la filiación cronológica de los diversos componentes internos que conforman el Edificio H.

MONTO ESTIMADO

Estudios	**50,000.00**
Ejecución	**100,000.00**
Gastos generales	**10,000.00**
TOTAL (nuevos soles)	**S/. 160,000.00**

$USD 56,338.00

Proiectul

Chavín

LOCALIZACIÓN

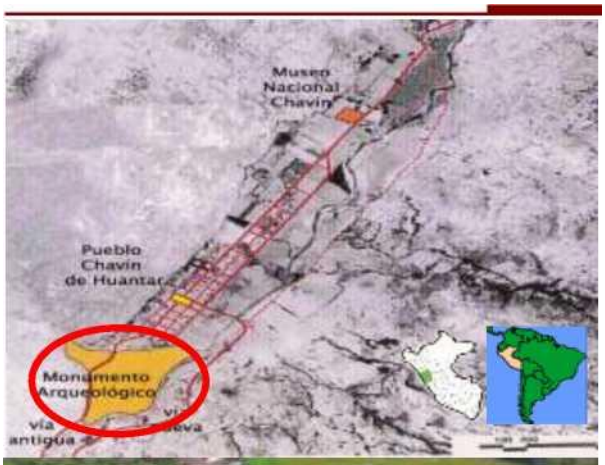

Se utilizarán métodos de prospección no invasivos como radar de penetración, resencia eléctrica e inducción, se intentará identificar aquellas estructuras que subyacen bajo la actual superficie del Edificio H. Del mismo modo una vez identificados los datos significativos se procederá a realizar exavaciones arqueológicas puntuales con la finalidad de identificar las relaciones de superposición de los diversos elementos identificados y asimismo se extraerán muestras para dataciones radiométricas (Carbono 14 y OSL).

DESCRIPCIÓN

La cronología del Edificio H no se encuentra definida siendo necesario efectuar trabajos arqueológicos a fin de dilucidar su relación con el resto del Centro Ceremonial.

JUSTIFICACIÓN

SEGUIMIENTO

Ministerio de Cultura

REFERENCIAS GRÁFICAS

UBICACIÓN

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.2.g

Plan de Manejo del Monumento Arqueológico Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIANO LARGO

INDICADORES

LÍNEA DE ACCIÓN Monumento Arqueológico

Develamiento de estructuras monumentales y publicación de fechados radiométricos

PROGRAMA Investigación

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO	MC	REGION	INV. PRIVADA / ONG'S

PROYECTO Investigación de la filiación cronológica de Chavín

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA	PERFIL DE PROYECTO	PROYECTO	EN PROCESO DE EJECUCIÓN	EJECUTADO

SUBPROYECTO **Campo Sur**

MONTO ESTIMADO

Estudios	100,000.00
Ejecución	300,000.00
Gastos generales	10,000.00
TOTAL (nuevos soles)	410,000.00

$USD 144,366.00

OBJETIVOS

Identificar la filiación cronológica de las estructuras monumentales ubicadas en el Campo Oeste.

DESCRIERE

Săpături recente au confirmat prezența unor structuri monumentale care ar putea fi similare cu cele care alcătuiesc complexul monumental principal. O serie de ocupații post-Chavín, aparent din perioada Recuay, au fost înregistrate deasupra acestor structuri.

LOCALIZACIÓN

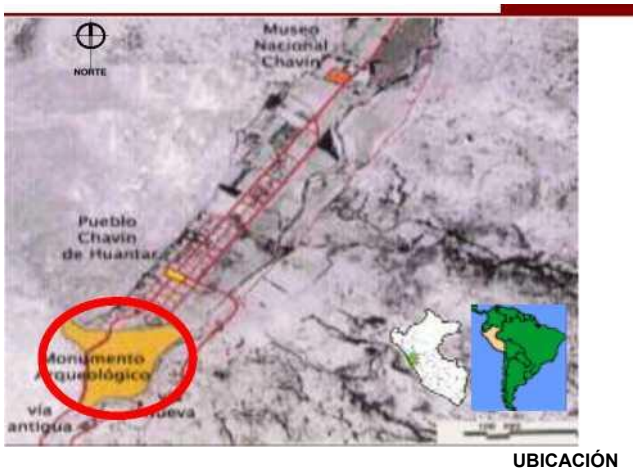

UBICACIÓN

Cercetări recente au identificat două perioade cheie în această zonă: cea anterioară, asociată cu fostul curs al râului Moșna, iar cea ulterioară, cu devierea acestuia și construirea structurilor de sprijin. Deși relația cronologică menționată anterior a fost dedusă în termeni relativi, este necesară datarea unor contexte și asocieri mai detaliate pentru a determina cu exactitate relațiile cronologice deduse în termeni absoluți.

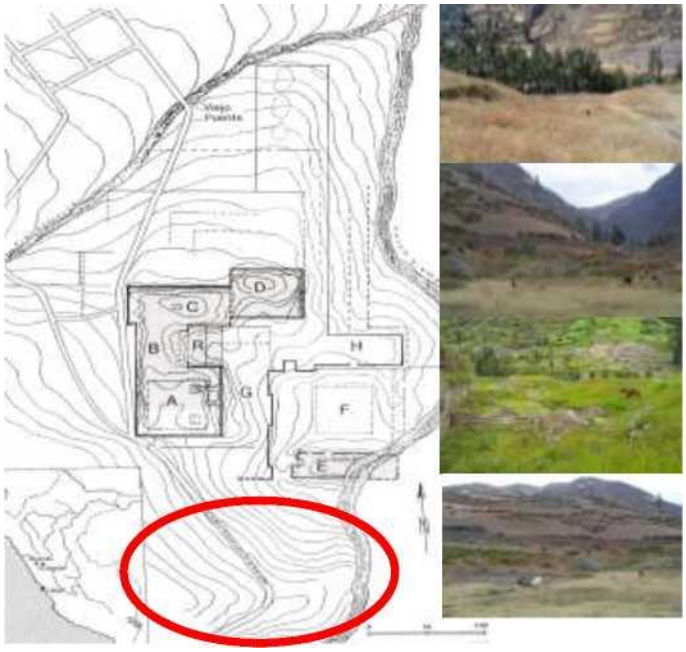

JUSTIFICACIÓN

SEGUIMIENTO Ministerio de Cultura

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.3.b

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Identificarea și expunerea atelierelor și reconstrucția tehnologiilor productive identificate în acest sector.

Investigație

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Tehnologie și producție arheologică

PROIECT

MUNICIPALITATEA MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

Orașul modern Chavín de Huántar

SUBPROIECT

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

Obținerea de informații privind organizarea producției și tehnologiile de prelucrare a oaselor și a altor materiale care pot fi identificate.

OBIECTIVE

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	50.000,00
Execuţie	300.000,00
Cheltuieli generale	15.000,00
TOTAL (sole noi)	365.000,00

128.521,00 USD

Eșantionare formală și informală a zonelor neexplorate din limitele orașului modern. Pe baza rezultatelor eșantionării, ar trebui efectuate săpături în anumite locații. Odată ce lucrările de săpare sunt finalizate, va fi necesar un studiu detaliat al fabricării artefactelor pentru a reconstitui procesul de fabricație dezvoltat în ateliere. Acest studiu tehnologic ar trebui să implice analize fizico-chimice, precum și studii de arheologie experimentală.

DESCRIERE

LOCAȚIE

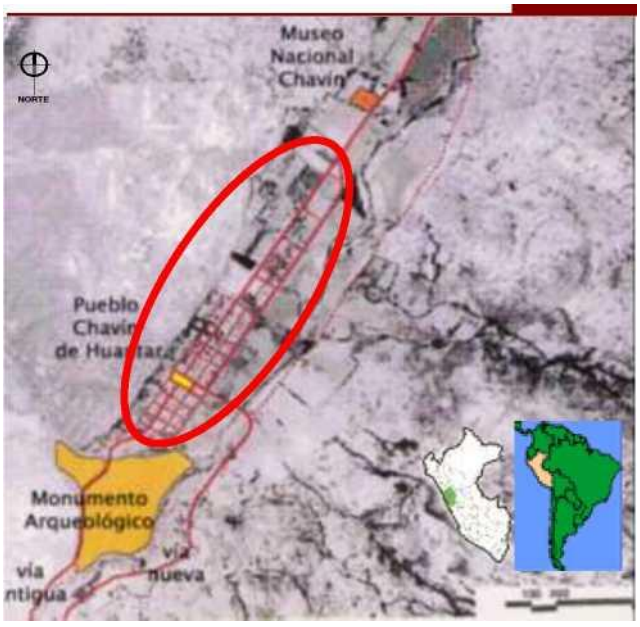

La marginea nordică a orașului modern Chavín, au fost identificate ateliere pentru producerea de artefacte din os. Având în vedere că majoritatea populației permanente din Chavín de Huántar a locuit probabil în zona în care se află actualul oraș Chavín, este foarte probabil ca diverse activități de producție artizanală să rămână intacte.

JUSTIFICARE

LOCAŢIE

Ministerul Culturii

URMARE

OBSERVACIONES

REFERENCIAS GRÁFICAS

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.3.b

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.3.b

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

	Monument arheologic
LINIE DE ACȚIUNE	
	Investigație
PROGRAM	
	Tehnologie și producție arheologică
PROIECT	
SUBPROIECT	**Trupa**

INDICATORI

Identificarea și expunerea atelierelor și reconstrucția tehnologiilor productive identificate în acest sector.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL PROIECT	PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUȚIE	EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	60.000,00
Execuţie	200.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	270.000,00

95.070,00 USD

OBIECTIVE

Obțineți informații privind organizarea producției și tehnologiile de prelucrare a osului și cuprului.

DESCRIERE

Efectuați săpături în zonă pentru a identifica extinderea așezărilor dedicate producției meșteșugărești și pentru a înregistra contextele asociate. Odată ce lucrările de săpături sunt finalizate, va fi necesar un studiu amănunțit al fabricării artefactelor din cupru și os, pe baza descoperirilor anterioare, pentru a reconstitui procesul de fabricație dezvoltat în ateliere. Acest studiu tehnologic ar trebui să implice analize fizico-chimice, precum și studii de arheologie experimentală.

JUSTIFICARE

În La Banda a fost identificată o concentrație mare de artefacte din os fin lucrate, ceea ce sugerează prezența unor artizani specializați în prelucrarea osului. Există, de asemenea, dovezi ale producției de artefacte din cupru.

URMARE

Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

LOCAŢIE

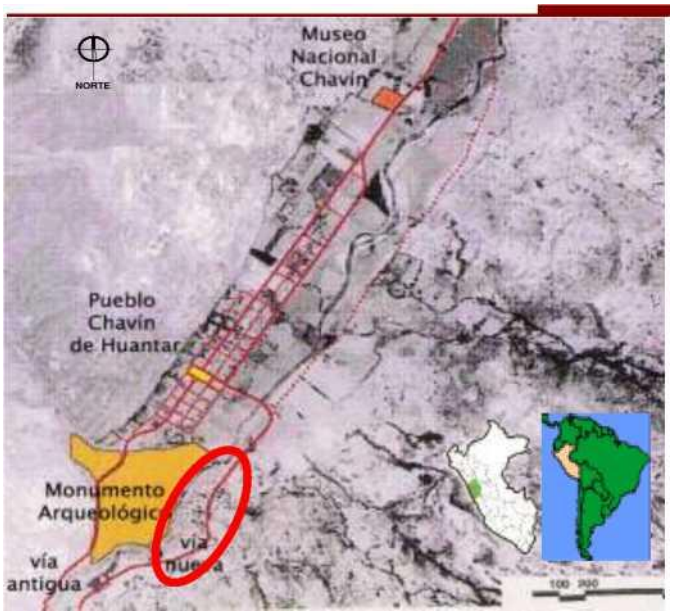

LOCAŢIE

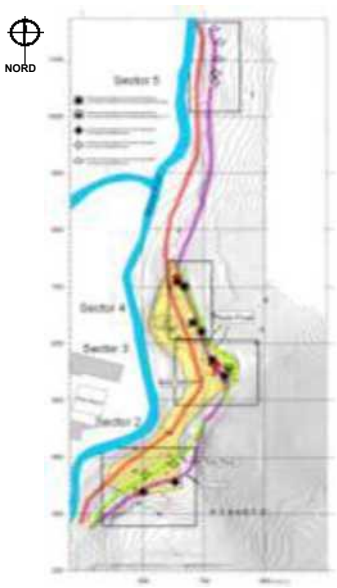

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.3.b

OBSERVACIONES

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.3.c

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE Monument arheologic

PROGRAM Investigație

PROIECT Tehnologie și producție arheologică

SUBPROIECT **Centrul Ceremonial**

OBIECTIVE

Recuperați informații privind tehnologiile de sculptură litică și construcția Centrului Ceremonial.

DESCRIERE

În toate clădirile Centrului Ceremonial, ar trebui utilizate tehnici de prospectare neinvazive (georadar, rezistență electrică și inducție) pentru a identifica defectele structurale interne și/sau elementele care pot oferi informații despre sistemul de construcție al clădirii. În mod similar, analiza acestor clădiri ne va permite să obținem informații cu privire la tehnologia utilizată în canalizarea și drenarea apei de ploaie. De asemenea, ar trebui acordată o atenție deosebită observării macroscopice și chiar microscopice pentru a identifica orice urme lăsate de uneltele folosite la tăierea rocilor și construirea Centrului Ceremonial. În plus, sculpturile în piatră prezente în diferitele sectoare ale Centrului (în special în Piața Circulară a Clădirii B și pe portalul de intrare al Clădirii A) ar trebui analizate pentru a observa orice urme lăsate de unelte pe suprafețele lor și astfel a reconstitui procesul de producție al acestor artefacte.

JUSTIFICARE

Construcția magnifică și realizările artistice ale arhitecturii de la Chavín de Huántar nu au fost suficient studiate, cu atât mai puțin înțelese, în ciuda faptului că este unul dintre cele mai bune exemple din America.

URMARE Ministerul Culturii

INDICATORI

Identificarea proceselor de construcție și sculptură.
Publicarea rezultatelor.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFIL PROIECT EXECUȚIA PROIECTULUI	ÎN PROCES DE , EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	500.000,00
Execuție	1.000.000,00
Cheltuieli generale	30.000,00
TOTAL (sole noi)	1.530.000,00

528.732,00 USD

LOCAŢIE

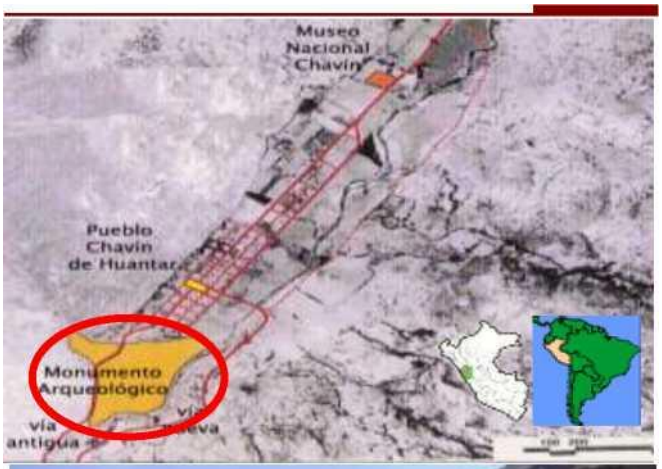

LOCAŢIE

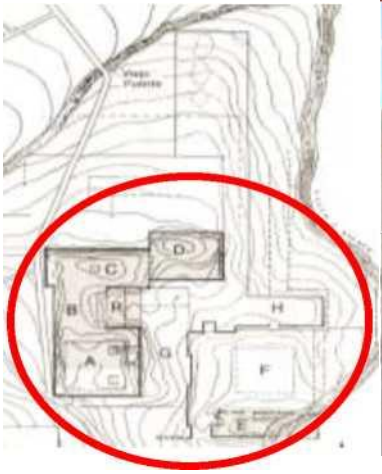

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Investigație

PROGRAM

Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín

PROIECT

SUBPROIECT **Trupa**

Studiați activitățile ceremoniale care au avut loc în La Banda.

OBIECTIVE

Să se efectueze săpături în zonă pentru a izola contextele strict ceremoniale de cele în care caracterul funcțional este divers.

DESCRIERE

La Banda prezintă dovezi semnificative ale producției artizanale care pare să se fi dezvoltat într-un context ceremonial, având în vedere prezența ofrandelor votive care însoțesc de obicei contextele artizanale identificate și excavate. În mod similar, există expresii ceremoniale fără legătură cu producția artizanală, legate de caracterul *special* al acestei zone. Acest ceremonialism este exprimat în canale de drenaj, vetre și arderi rituale. Cât de *multifuncțională* a fost această așezare? Cum a evoluat acest ceremonialism în La Banda? Această ultimă întrebare este legată de descoperirea în anul 200 a unei structuri ceremoniale de tip Huaricoto în La Banda.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATE MCREGIONINV PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFIL ÎN CURS DE DEZVOLTARE EXECUTIA PROIECTULUI ÎN PROCES DE A PROIECTULUI DE EXECUTARE

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	200.000,00
Execuţie	2.000.000,00
Cheltuieli generale	40.000,00
TOTAL (sole noi)	2.240.000,00

788.732,00 USD

LOCAŢIE

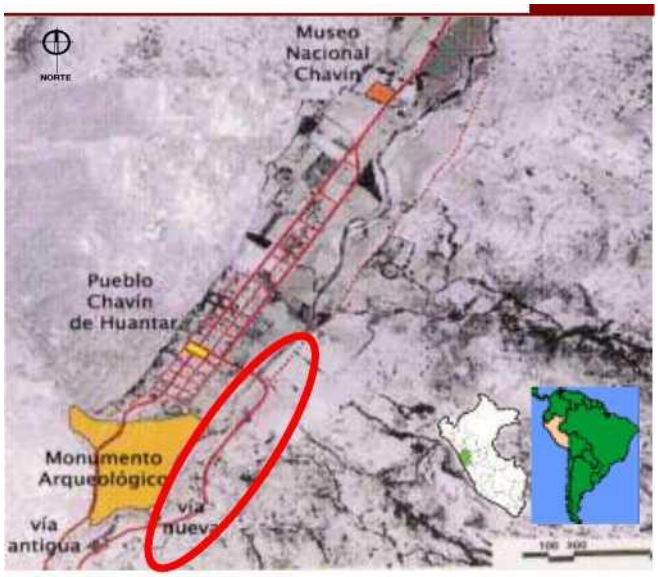

LOCAŢIE

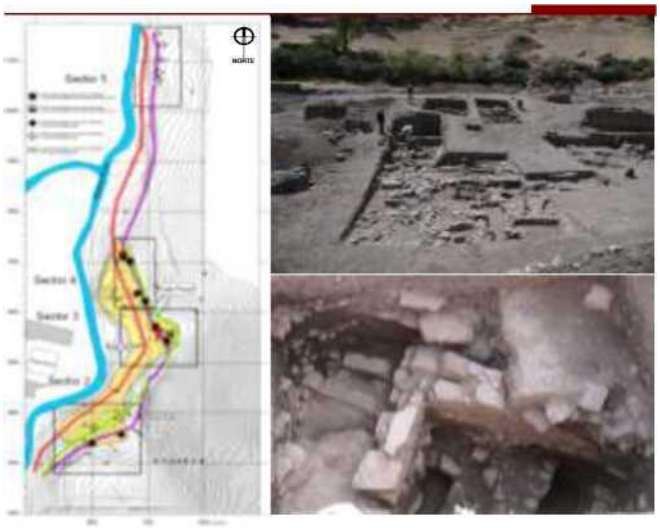

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE

Monument arheologic

Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.

PROGRAM

Investigație

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MCREGION INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT

Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT

Wacheqsa

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	30.000,00
Execuție	100.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	S/. 1 40.000,00

49.296,00 USD

OBIECTIVE

Identificați activitățile ceremoniale, precum și dimensiunea acestor activități și importanța lor în sistemul politico-social al orașului Chavín de Huántar în perioada Formativă.

DESCRIERE

Realizarea unei eșantionări sistematice a fâșiei nordice a acestui sector pentru a identifica probabile contexte ceremoniale. Identificarea activităților ceremoniale se va baza pe prezența artefactelor de înaltă calitate tehnologică și/sau artistică. În mod similar, prezența artefactelor exotice poate indica natura distinctă a contextelor care urmează a fi identificate în raport cu alte tipuri de artefacte din contexte non-ceremoniale. Un alt punct important va fi determinarea, cât mai precis posibil, a relației dintre aceste contexte și activitățile desfășurate în nucleul monumental.

LOCAȚIE

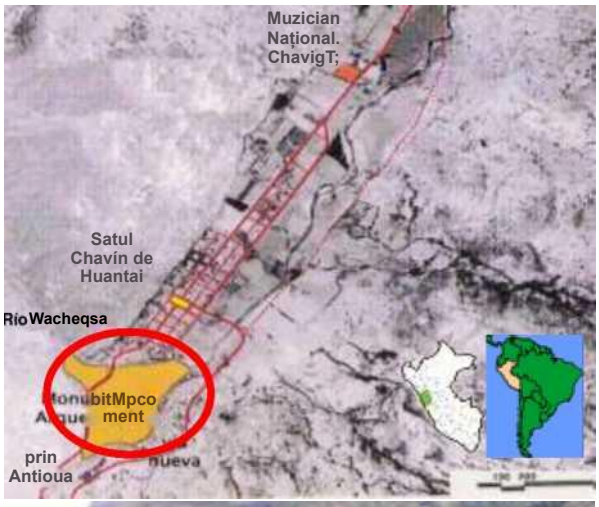

JUSTIFICARE

Conform referințelor publicate de Dr. Luis Lumbreras cu privire la opera lui Rosa Fung, se presupune existența unei posibile zone de incinerare rituală pe malurile râului Wacheqsa, la capătul nordic al acestui sector. În plus, în partea de nord-vest a aceleiași zone, studiile de suprafață au relevat o depresiune – asemănătoare unei mici camere – din care o scară duce direct la râul Wacheqsa. Este probabil ca în acest sector să fi avut loc un anumit tip de activitate ceremonială, având în vedere apropierea de centrul monumental și accesul restricționat, fiind înconjurat de râurile Mosna și Wacheqsa.

LOCAȚIE

URMARE

Ministerul Culturii

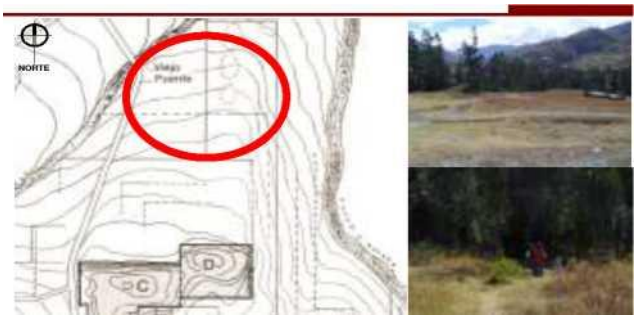

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.

Investigație

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín

MUNICIPALITATEA MCREGION INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT

STAREA PROIECTULUI

Mosna

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

Identificați activitățile ceremoniale, amploarea acestor activități și importanța lor în sistemul politic și social al orașului Chavín de Huántar în perioada Formativă.

Studii	10.000,00
Execuţie	60.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	75.000,00 S/.

OBIECTIVE

26.408,00 USD

LOCAȚIE

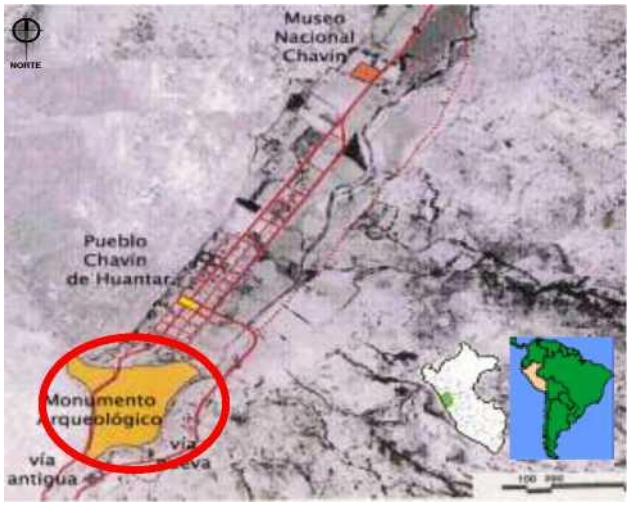

În acest sector se vor efectua săpături pentru a identifica natura contextelor excavate anterior, într-un mod limitat. Identificarea activităților ceremoniale se va baza pe prezența unor artefacte de înaltă calitate tehnologică și/sau artistică. În mod similar, prezența unor artefacte exotice poate indica caracterul distinct al contextelor care urmează a fi identificate în raport cu alte tipuri de artefacte din contexte non-ceremoniale. Un alt punct important va fi determinarea, pe cât posibil, a relației dintre aceste contexte și activitățile desfășurate în nucleul monumental, ținând cont de imediata lor proximitate față de acesta.

DESCRIERE

LOCAȚIE

Investigațiile anterioare au identificat probabile structuri ceremoniale în zona de la est de Clădirea H și Sectorul Wacheqsa. Artefactele recuperate variază de la fragmente ceramice fin lucrate la ornamente ceramice pentru urechi, care erau rezervate nobilimii sau elitei din Chavín în perioada Formativă. Aceste contexte au fost identificate prin săpături limitate, ceea ce a făcut necesare intervenții suplimentare în zonă pentru a clarifica utilizarea sa anterioară.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE	Monument arheologic
	Expunerea contextelor, recuperarea obiectelor și analiza funcțională a acestora.
PROGRAM	Investigație
PROIECT	Importanța și spațiile funcției ceremoniale din Chavín
SUBPROIECT	**Westfield**

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MCREGION INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	100.000,00
Executare	300.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	S/. 410.000,00

144.366,00 USD

OBIECTIVE

Studiază spațiile arhitecturale monumentale destinate activităților ceremoniale.

DESCRIERE

Examinați Câmpul de Vest folosind instrumente de măsurare neinvazive (rezistență electrică, inducție și radar de penetrare a solului) pentru a identifica clădirile cu arhitectură ceremonială și a determina zonele în care vor fi efectuate săpături arheologice controlate. Folosind nucleul monumental actual situat la est de Câmpul de Vest ca punct de referință, este foarte probabil ca natura contextuală și artistică a Câmpului de Vest să aibă o asemănare strânsă cu ceea ce se știe despre nucleul monumental.

JUSTIFICARE

Săpături recente au confirmat prezența unor structuri monumentale care ar putea fi similare cu cele care alcătuiesc nucleul monumental. De asemenea, a fost identificată o structură aparținând Tradiției Arhitecturale Mito.

URMARE

Ministerul Culturii

LOCAȚIE

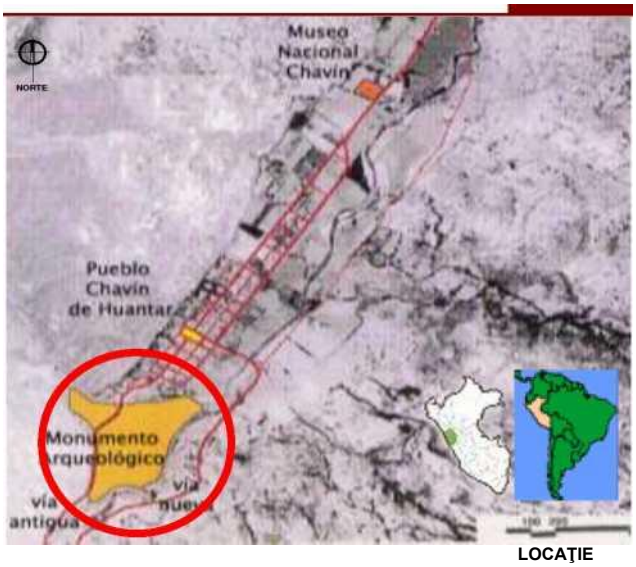

LOCAȚIE

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LÍNEA DE ACCIÓN

Monumento Arqueológico

Rapoarte periodice și publicarea rezultatelor

PROGRAMA

Investigación

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO | MC | REGION | INV. PRIVADA / ONG'S

PROYECTO

Espacio cultural, religión, ideología y autoridad en Chavín

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA | PERFIL DE PROYECTO | PROYECTO | EN PROCESO DE EJECUCIÓN | EJECUTADO

SUBPROYECTO

Campo Oeste

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	500.000,00
Execuţie	1.000.000,00
Cheltuieli generale	30.000,00
TOTAL (sole noi)	1.530.000,00

538.732,00 USD

OBIECTIVE

Stabilirea empirică a relației dintre topografia naturală și cea culturală în raport cu exercitarea puterii în Chavín de Huántar.

LOCAȚIE

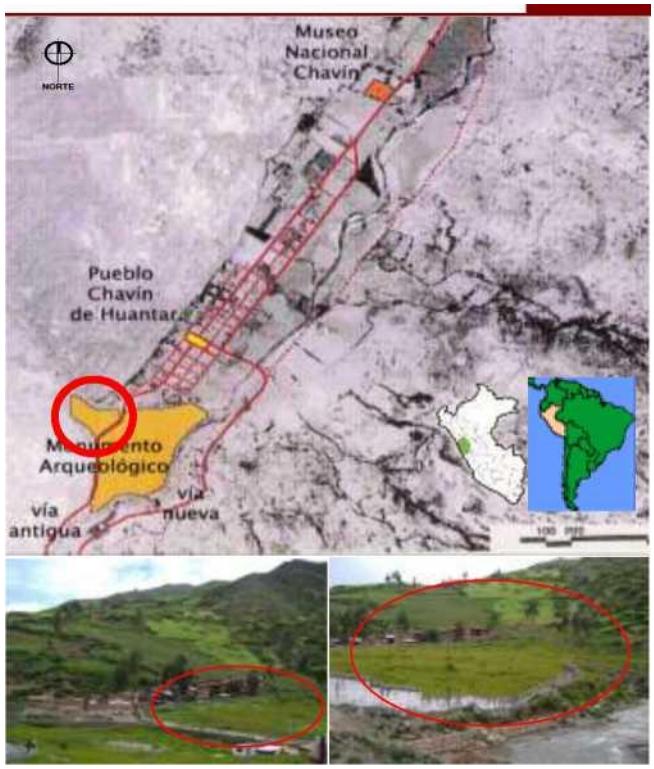

DESCRIERE

Construcția sistemului politic care a legitimat autoritatea liderilor Chavín a apărut dintr-o interacțiune complexă între alterarea mediului natural și propaganda politică rezultată din această „confruntare și victorie" asupra naturii. Aceste două elemente au permis construirea unui sistem religios, dominat și cu siguranță manipulat de cei aflați în poziții de putere. În acest sens, Câmpul Vestic oferă dovezi ample legate de controlul alunecărilor naturale provenite de pe dealurile Cochas și Puka Orko, precum și un peisaj arhitectural vast și complex care încă nu a fost pe deplin dezvăluit.

UBICACIÓN

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Rapoarte periodice și publicarea rezultatelor

LINIE DE ACȚIUNE	Monument arheologic
PROGRAM	Investigație
PROIECT	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín.
SUBPROIECT	**Câmpul de Sud**

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNII MC | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	250.000,00
Execuţie	1.000.000,00
Cheltuieli generale	40.000,00
TOTAL (sole noi)	1.290.000,00

454.225,00 USD

OBIECTIVE

Stabilirea empirică a relației dintre topografia naturală și cea culturală în raport cu exercitarea puterii în Chavín de Huántar.

DESCRIERE

Săpături arheologice ample vor fi efectuate în zonă pentru a descoperi spații arhitecturale care rămân acoperite. În plus, interacțiunea dintre peisajele culturale și cele naturale va fi analizată prin săpături în punctele de interacțiune. Fără îndoială, informațiile obținute prin săpături vor fi mult îmbunătățite prin metode precum radarul de penetrare a solului și tehnologii similare.

JUSTIFICARE

Construcția sistemului politic care a legitimat autoritatea liderilor Chavín a apărut dintr-o interacțiune complexă între alterarea mediului natural și propaganda politică ulterioară stabilită din această „confruntare și victorie” asupra naturii. Aceste două elemente au permis construirea unui sistem religios, dominat și cu siguranță manipulat de cei aflați în poziții de putere. În acest sens, Zona Sudică oferă dovezi ample legate de controlul alunecărilor naturale provenite din Cerro Cochas și, de asemenea, de devierea artificială a râului Mosna, care curgea anterior prin porțiunea estică a Zonei Sudice.

URMARE

Ministerul Culturii

LOCAŢIE

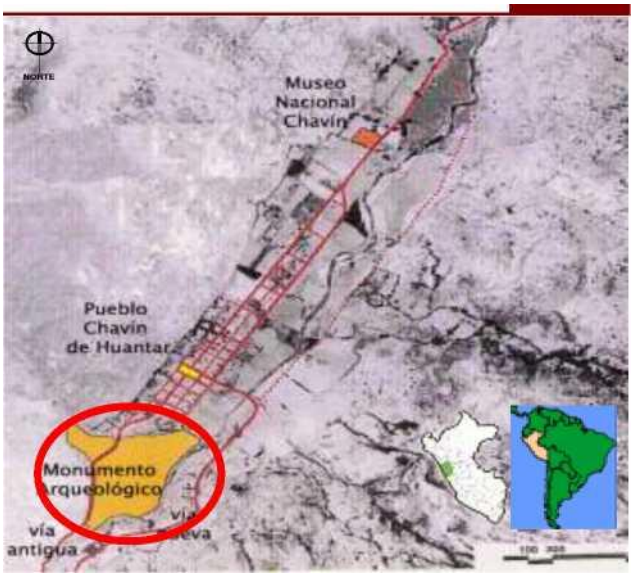

LOCAŢIE

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIANO LARGO

LÍNEA DE ACCIÓN

Monumento Arqueológico

PROGRAMA

Investigación Arqueológica

PROYECTO

Espacio cultural, religión, ideología y autoridad en Chavín.

SUBPROYECTO

Rivera del río Mosna

DESCRIPCIÓN OBJETIVOS

Establecer empíricamente la relación entre topografía natural y cultural en relación con el ejercicio del poder en Chavín de Huántar.

Malurile actuale ale râului Mosna au fost modificate, nu doar prin construirea de ziduri de sprijin, ci și prin modificarea albia naturală. Prin urmare, este important să înțelegem adevărata amploare a modificărilor și modul în care acestea au fost folosite ca instrument de propagandă politică de către autoritățile din Chavín de Huántar. Ar trebui efectuate săpături localizate pentru a identifica cursul anterior al râului. În plus, utilizarea tehnologiilor neinvazive, cum ar fi radarul de penetrare a solului, măsurarea rezistenței electrice și alte metode conexe, va permite o înțelegere mai cuprinzătoare a complexității problemei.

Construcția sistemului politic care a legitimat autoritatea liderilor Chavín a apărut dintr-o interacțiune complexă între alterarea mediului natural și propaganda politică ulterioară stabilită din această „confruntare și victorie” asupra naturii. Aceste două elemente au permis construirea unui sistem religios, dominat și cu siguranță manipulat de cei aflați în poziții de putere. În acest sens, malul sudic al râului oferă un exemplu clar al modului în care natura a fost modificată pentru a acomoda o structură fizică ce ar permite o participare mai mare a *credincioșilor* la ceremoniile ținute la Centrul Ceremonial.

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

INDICADORES

$USD 398,732.00

Informes anuales y publicación de resultados.

LOCALIZACIÓN

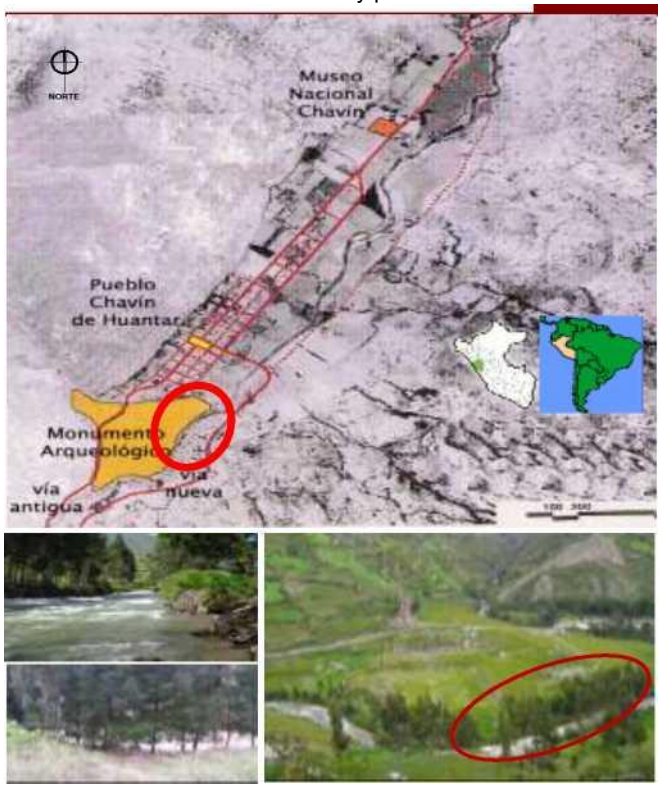

UBICACIÓN

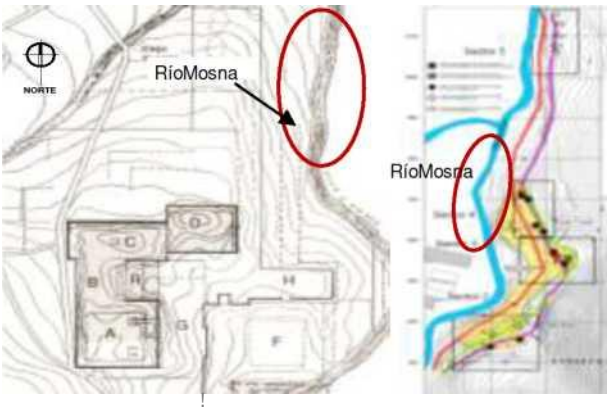

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE	Monument arheologic
PROGRAM	Investigație
PROIECT	Spațiul cultural, religia, ideologia și autoritatea în Chavín.
SUBPROIECT	**Malul râului Wacheqsa**

INDICATORI

Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	500.000,00
Execuție	1.000.000,00
Cheltuieli generale	30.000,00
TOTAL (sole noi)	1.530.000,00

538.732,00 USD

OBIECTIVE

Stabilirea empirică a relației dintre topografia naturală și cea culturală în raport cu exercitarea puterii în Chavín de Huántar.

DESCRIERE

Malurile actuale ale râului Wacheqsa prezintă o varietate de ziduri de sprijin de-a lungul cursului său. Aceste ziduri, pe lângă faptul că canalizau apele râului, au servit ca expresii tangibile ale controlului asupra naturii. Nu este complet clar dacă albia actuală a râului este într-adevăr cea care a existat în perioada de funcționare a centrului ceremonial, iar această întrebare trebuie clarificată. Ar trebui efectuate săpături localizate pentru a identifica albia antică a râului. În plus, utilizarea tehnologiilor neinvazive, cum ar fi radarul de penetrare a solului, rezistența electrică și alte metode conexe, va permite o înțelegere mai cuprinzătoare a complexității problemei.

JUSTIFICARE

Sistemul politic care a legitimat autoritatea liderilor Chavín a fost construit printr-o interacțiune complexă între alterarea mediului natural și propaganda politică rezultată, bazată pe această „confruntare și victorie" asupra naturii. Aceste două elemente au permis construirea unui sistem religios, dominat și cu siguranță manipulat de cei aflați în poziții de putere.

URMARE

Ministerul Culturii

LOCAȚIE

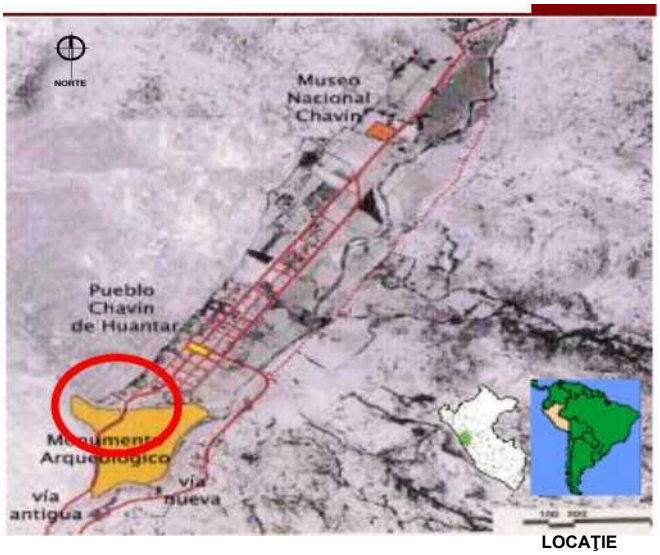

LOCAȚIE

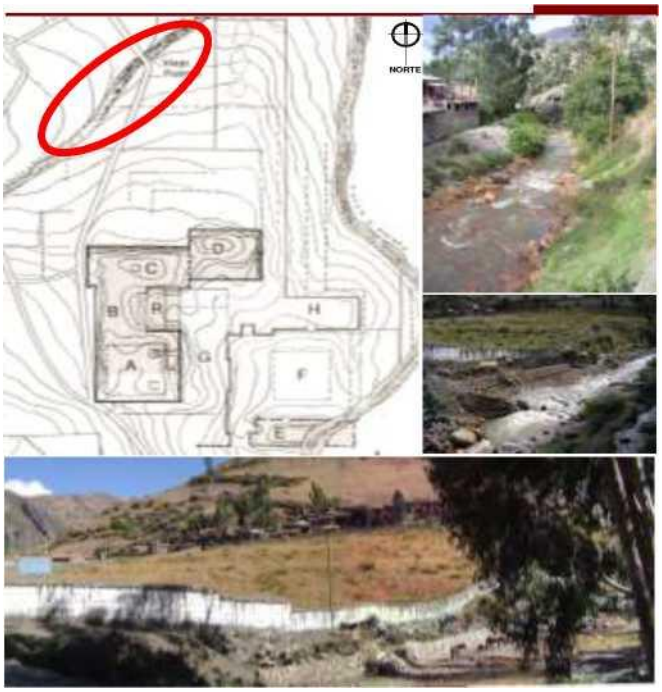

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.1

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE	Monument arheologic
PROGRAM	Cercetare arheologică
PROIECT	Spațiu cultural, religie, ideologie și autoritate în Chavín.
SUBPROIECT	**Centrul Ceremonial**
OBIECTIVE	Stabilirea empirică a relației dintre topografia naturală și cea culturală în raport cu exercitarea puterii în Chavín de Huántar.
DESCRIERE	Centrul ceremonial Chavín de Huántar va necesita intervenții prin săpături exploratorii și de zonă pentru a determina tipul și modul de interacțiune dintre structurile sale arhitecturale și mediul natural înconjurător. De asemenea, va fi necesară utilizarea unor tehnologii neinvazive, cum ar fi radarul de penetrare a solului, testarea rezistenței electrice și metode similare.

Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MCREGION INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii	700.000,00
Execuţie	1.000.000,00
Cheltuieli generale	40.000,00
TOTAL (sole noi)	1.740.000,00

612.676,00 USD

LOCAŢIE

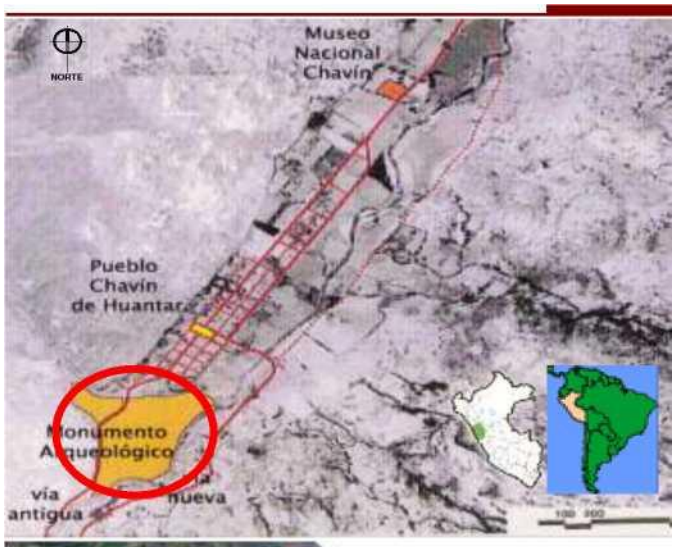

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

LOCAŢIE

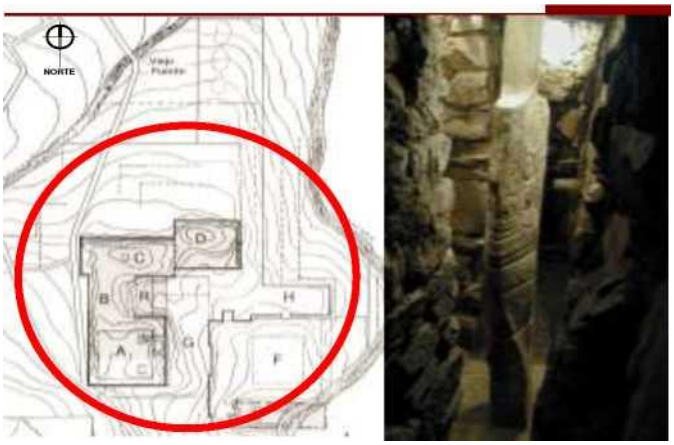

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 1.1.5.e

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT ^ MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE

Muzeul Național Chavín

Birou mobilat, utilat și funcțional

PROGRAM

Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE | REGIUNEA MC | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT

Implementarea complementară a biroului de cadastru și geomatică

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

OBIECTIVE

Implementarea biroului de cadastru și geomatică al patrimoniului arheologic imobil pentru a efectua o analiză, înregistrare și intervenții adecvate de investigare și protecție a monumentelor Chavin din regiune.

Studii și proiecte	10.000,00
Mobilier și echipamente	600.000,00
Facilităţi	30.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	650.000,00

225.873,00 USD

Implementare și echipamente complementare pentru biroul de arhitectură specializat axat pe conservarea patrimoniului arhitectural din pământ din cadrul Centrului Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare al Muzeului Național Chavín, care va fi dotat cu specialiști. Se va achiziționa și instala mobilier specializat pentru lucrări de arhitectură (mese, bănci de lucru, birouri pentru calculatoare, fișete, dulapuri pentru planuri etc.), precum și echipamente tehnice pentru colectarea datelor fizice, geografice, topografice, arhitecturale și structurale în vederea înregistrării patrimoniului arheologic imobil; precum și pentru prelucrarea și stocarea acestor informații.

LOCAŢIE

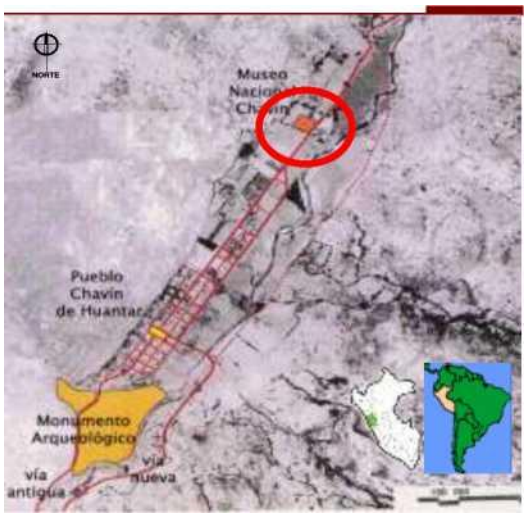

Vor fi achiziționate echipamente specializate, cum ar fi GPS sezonier, drone, computere, o imprimantă A3 și software specializat (Argis, AutoCAD, Photomapping etc.) pentru a facilita munca de teren și munca de birou. Biroul va fi folosit și pentru catalogarea patrimoniului arheologic din Chavín și din regiunea înconjurătoare.

DESCRIERE

LOCAŢIE

Buna funcționare a acestui mediu în cadrul infrastructurii CIICR va permite desfășurarea optimă a studiilor arheologice, precum și evaluarea și monitorizarea lucrărilor de conservare și a celor efectuate asupra monumentelor și patrimoniului arheologic și istoric din regiune.

Centrul Internațional de Cercetare

Conservarea și restaurarea orașului Chavín

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

OBSERVAȚII

Va trebui să se caute finanțare din cooperarea națională.

REFERINȚE GRAFICE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE	Muzeul Național Chavín
PROGRAM	Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare
PROIECT	**Implementarea complementară a cabinetului și laboratorului pentru analiza bunurilor arheologice mobile**
SUBPROIECT	

Cinci birouri complet echipate și un laborator

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚI E | MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUTIE | EJE CU TAD | SAU

Studii și proiecte	10.000,00
Implementarea și dotarea instalațiilor	250.000,00
	10.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	280.000,00

84.848,00 USD

OBIECTIVE

Să promoveze și să faciliteze dezvoltarea cercetării științifice cuprinzătoare asupra bunurilor și materialelor obținute din săpăturile arheologice din monument și din regiune.

DESCRIERE

Implementarea și dotarea birourilor și laboratoarelor pentru înregistrarea și analiza obiectelor și materialelor din colecțiile săpăturilor arheologice, precum și a celor deja adăpostite în Muzeul Național Chavín, la Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare. Birourile vor fi specializate în funcție de tipul de materiale: ceramică, metale, materiale organice și litice. Aceasta include achiziționarea de echipamente specializate (calculatoare și software pentru prelucrarea datelor, un scaner profesional, camere digitale, un cuptor ceramic, un uscător în vid și un aparat de tăiat probe petrografice etc.), precum și diverse instrumente, instrumente, consumabile, materiale și alte materiale de laborator.

Implementarea și funcționarea corespunzătoare a cabinetelor și laboratoarelor din Muzeul Național Chavín va permite dezvoltarea eficientă a cercetării asupra materialelor arheologice de la Chavín și va menține un centru de cercetare operațional și prestigios, care poate oferi servicii tehnice cercetătorilor .

LOCAȚIE

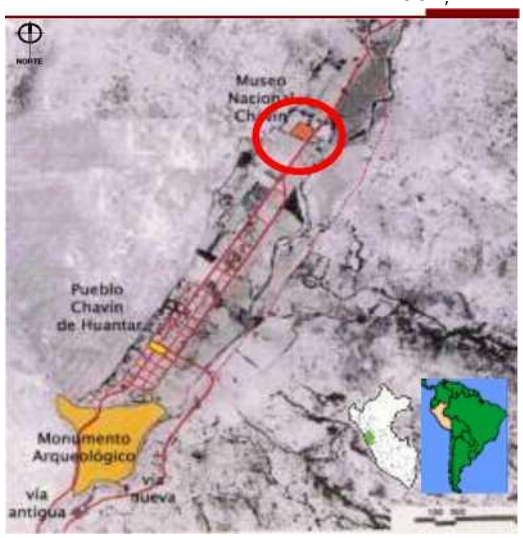

URMARE

Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

LOCAȚIE

L| I

PLANUL PRIMULUI ETAJ

PLANUL ETAJULUI AL DOILEA

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE	Muzeul Național Chavín
PROGRAM	Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare
PROIECT	**Implementarea complementară a biroului şi laboratorului de arheozoologie și arheobotanică**
SUBPROIECT	

Cabinetul și Laboratorul sunt implementate și operaționale

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE ^^ REGIUNE MC

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

Îmbunătățirea capacității de servicii a biroului și laboratorului pentru studii ale florei și faunei preistorice din orașul Chavín și din regiune.

OBIECTIVE

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și proiecte	10.000,00
Echipament	150.000,00
Facilitate	10.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	180.000,00

63.380,00 USD

Extinderea capacității de servicii a unui laborator și a unei unități de cercetare cu echipamente științifice pentru a dezvolta cercetări asupra speciilor de floră și faună prehispanice, determinând care sunt dispărute sau pe cale de dispariție și planificând reintroducerea lor. Acest lucru va permite, de asemenea, cercetarea aspectelor legate de domesticirea florei și faunei și a dietei societăților prehispanice din Chavín. În ceea ce privește conservarea, proiectul își propune să identifice macro- și microspeciile (ciuperci, mușchi, licheni) care provoacă deteriorarea artefactelor din piatră și contribuie la eroziunea monumentului. Echipamentul de laborator trebuie să includă instrumente pentru detectarea microspeciilor de floră și faună care sunt dăunătoare artefactelor din piatră ale monumentului.

LOCAȚIE

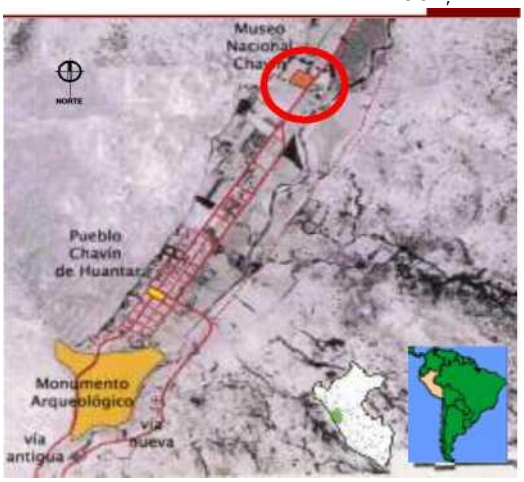

DESCRIERE

Buna funcționare a biroului și laboratorului de arheozoologie și arheobotanică va favoriza dezvoltarea cercetărilor legate de mediu și de resursele naturale domesticite și utilizate de omul prehispanic; precum și va colabora la determinarea acțiunii florei și faunei în conservarea monumentului.

LOCAȚIE

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Muzeul Național Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Cabinetul de Studii Etnografice implementat și funcțional

Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚI E	MC	REGIUNE DE INVESTIȚII	PRIVATE ONG-uri	/

Înființarea biroului de studii etnografice

PROIECT

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFIL EXECUTIA PROIECTULUI	EXECUȚIA PROIECTULUI	ÎN PROCES DE PROIECT	EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

OBJETIVOS

Implementarea unei zone de studii etnografice cu mijloacele adecvate pentru dezvoltarea studiilor asupra culturii tradiționale din Chavín și din regiune.

Studii și proiecte	10.000,00
Echipamente și mobilier	60.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	80.000,00

Implementarea unui laborator de studii etnografice la Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare al Muzeului Național Chavín. Aceasta implică furnizarea mobilierului și a echipamentelor informatice necesare, cu software-ul corespunzător, un scaner, o cameră foto, materiale și consumabile pentru procesarea materialului și a datelor din cercetarea efectuată, analiza acestora și producerea de materiale pentru publicare.

$USD 28,169.00

LOCALIZACIÓN

UBICACIÓN

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

DESCRIPCIÓN

Necesitatea consolidării identității culturale a locuitorilor comunității Chavín și importanța acesteia în contextul istoric al regiunii.

OBSERVAȚII

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

JUSTIFICACIÓN

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE	Muzeul Național Chavín
PROGRAM	Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare
PROIECT	**Implementarea complementară a laboratorului științific pentru conservare**
SUBPROIECT	

Laborator științific implementat și operațional

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE MC REGIUNE INV. PRIVAT / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROIECT PROPUS IN CURS SAU EXECUTAT EXECUȚIA PROIECTULUI

OBIECTIVE

Asigurarea și implementarea unui laborator de sol și mineralogie pentru conservarea structurilor și elementelor litice ale Monumentului Arheologic Chavín.

DESCRIERE

Proiectarea și implementarea unui laborator științific la Muzeul Național Chavín pentru cercetarea naturii, caracteristicilor și patologiei materialelor și structurilor din Chavín, precum și a tratamentului de conservare corespunzător al acestora. Aceasta implică achiziționarea de echipamente și instrumente pentru analiza solului și mineralelor, cum ar fi cromatografe și microscoape digitale de înaltă rezoluție, un cuptor electric, un frigider, site, sticlărie, unelte, consumabile, materiale și inputuri chimice, printre altele; precum și echipamente informatice și programe software specializate, în conformitate cu standardele internaționale pentru analiza solului și mineralogiei. (A se vedea tabelul).

JUSTIFICARE

Instalarea și funcționarea laboratorului de sol și mineralogie ne va permite să înțelegem natura, comportamentul și patologia materialelor și structurilor monumentului și să dezvoltăm științific tratamentul de conservare.
potrivit pentru stoparea procesului de deteriorare structurală. Va fi promovat ca laborator specializat pentru cercetarea conservării structurilor din pământ și piatră care nu se găsesc în altă parte a țării și va oferi servicii tehnice altor situri de patrimoniu arheologic.

URMARE

teritoriul național.

Ministerul Culturii

SUMĂ ESTIMATĂ

Plan de lucru și achiziții	1 5.000,00	
Echipe științifice	300.000,00	
Materiale și consumabile	50.000,00	115.151,52
Cheltuieli generale	15.000,00	
TOTAL (sole noi)	380.000,00	

115.151,00 USD

LOCAȚIE

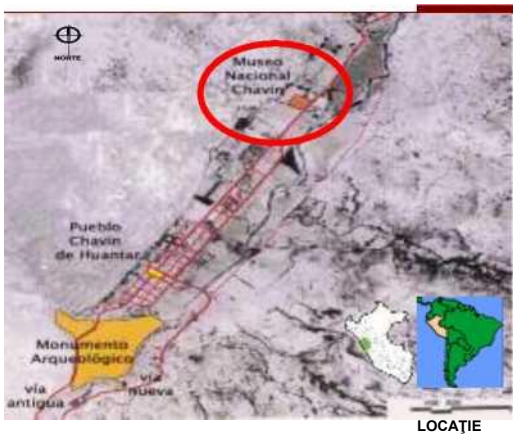

LOCAȚIE

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Plan de Manejo del Monumento Arqueológico Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

Muzeul Național Chavín

LÍNEA DE ACCIÓN

INDICATORI

Cinco talleres de conservación implementados y en funcionamiento

PROGRAMA — **Ampliación de la capacidad de servicio de gabinetes de investigación**

PROYECTO — **Implementación de talleres de conservación de bienes culturales muebles**

SUBPROYECTO

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO	MC	REGIÓN	INV. PRIVADA / ONG'S

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA	PERFIL DE PROYECTO	PROYECTO	EN PROCESO DE EJECUCIÓN	EJECUTADO

OBJETIVOS

Implementar talleres de conservación y restauración para la recuperación y valorización de los bienes arqueológicos muebles de Chavín.

MONTO ESTIMADO

Plan de trabajo y adquisiciones Equipos y mobiliario Materiales e insumos	1 5,000.00 100,000.00
Gastos generales	50,000.00 1 5,000.00
TOTAL (nuevos soles)	180,000.00

$USD 54,545.00

Proiectarea și dotarea unor ateliere de conservare pentru ceramică, metale, materiale organice, textile și materiale litice la Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare al Muzeului Național Chavín. Aceasta include achiziționarea și instalarea de mobilier, precum și a echipamentelor, instrumentelor, materialelor și consumabilelor necesare pentru desfășurarea corectă a lucrărilor de diagnostic, evaluarea patologică și conservarea și restaurarea obiectelor și materialelor arheologice. Echipamentele, instrumentele și uneltele vor fi specializate în funcție de tipurile de materiale cu care se va lucra și includ microscoape, computere, echipamente pentru desalinizare, distilare a apei și îndepărtarea ruginii, printre altele, precum și consumabile pentru diverse tratamente de conservare și restaurare.

LOCALIZACIÓN

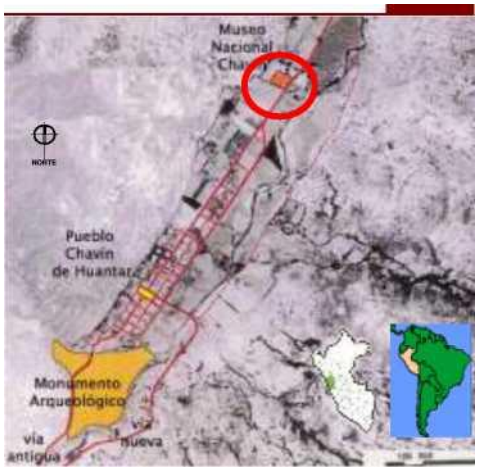

DESCRIPCIÓN

Materialele și obiectele recuperate în timpul investigațiilor arheologice la Monumentul Arheologic Chavín și în regiunea înconjurătoare se deteriorează, în general, din cauza condițiilor de depozitare. Crearea și funcționarea unor ateliere specializate de conservare are ca scop stoparea acestei deteriorări și stabilizarea materialelor pentru a fi apreciate de public. Aceste ateliere vor putea, de asemenea, să ofere servicii tehnice altor entități regionale care dețin patrimoniu cultural.

UBICACIÓN

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

Muzeul Național Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Extinderea capacității de servicii a birourilor de cercetare

PROGRAM

Crearea unei biblioteci specializate

PROIECT

SUBPROIECT

Crearea unei biblioteci specializate în diverse subiecte legate de cercetarea și conservarea Chavínului și a zonei sale de influență.

OBIECTIVE

Crearea și implementarea unei biblioteci specializate la Centrul Internațional Chavín pentru Cercetare, Conservare și Restaurare, axată pe istoria prehispanică a regiunii și a orașului Chavín în sine, precum și pe teme de mediu conexe, inclusiv conservarea. Această bibliotecă va consta din materiale bibliografice specializate și rapoarte tehnice pentru a servi drept resursă pentru cercetarea științifică, atât arheologică, cât și de mediu. Spațiul trebuie să fie mobilat și dotat cu mobilier și echipamente adecvate, inclusiv un sistem computerizat conectat în rețea cu alte biblioteci din regiune. Materialele bibliografice ale bibliotecii trebuie să fie actualizate permanent.

DESCRIERE

Existența unei biblioteci specializate și actualizate constant va promova dezvoltarea cunoștințelor despre istoria societăților prehispanice din teritoriul Chavín de Huantar și din zona de influență culturală a acestuia.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Bibliotecă implementată și activată

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii anterioare	10.000,00
Mobilier și echipamente	100.000,00
Achiziționarea de materiale bibliografice	70.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	190.000,00

66.901,00 USD

LOCAȚIE

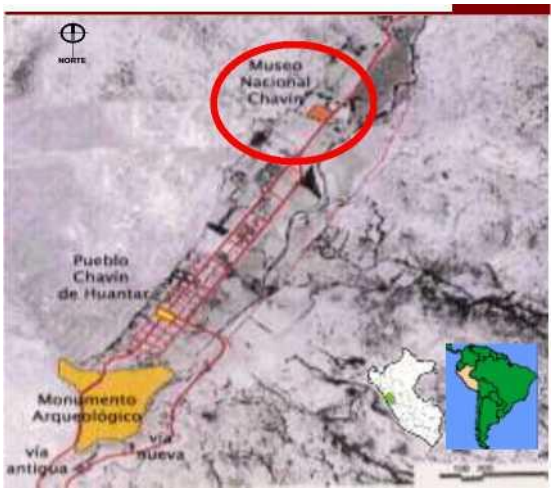

LOCAȚIE

OBSERVAȚII

Biblioteca trebuie să aibă un buget anual pentru achiziționarea de materiale bibliografice.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.8

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LÍNEA DE ACCIÓN

Muzeul Național Chavín

Infraestructura y equipamiento técnico integral instalados

PROGRAMA

Ampliación de la capacidad de servicio de gabinetes de investigació

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO	MC	REGIÓN	INV. PRIVADA / ONG'S

PROYECTO

Creación del sistema de información cultural

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA	PERFIL DE PROYECTO PROYECTO	PROYECTO	EN PROCESO DE EJECUCIÓN EJECUCIÓN	EJECUTADO

SUBPROYECTO

MONTO ESTIMADO

OBJETIVOS

Implementarea unui laborator de informatică pentru dezvoltarea Sistemului de Informații Culturale al orașului Chavín de Huántar și al teritoriului său.

Plan de trabajo y adquisiciones	15,000.00
Equipos, programas y mobiliario	85,840.00
Instalaciones y habilitación de local	30,000.00
Gastos generales	10,000.00
TOTAL (nuevos soles)	125,840.00

$USD 44,310.00

LOCALIZACIÓN

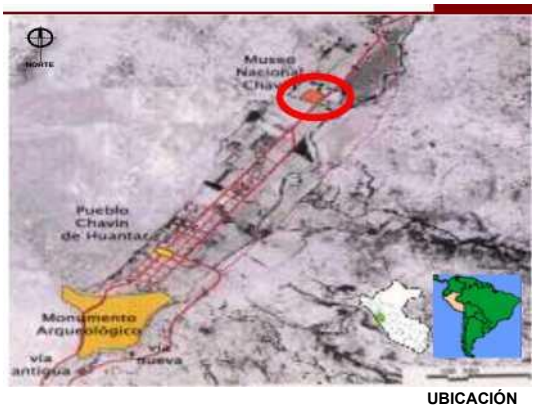

UBICACIÓN

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín
Etajul al doilea

DESCRIERE

Implementarea Sistemului Informațional Cultural pentru Monumentul Chavín de Huántar și Teritoriul său pentru a obține informații utile pentru cercetarea, conservarea, gestionarea, protejarea și diseminarea acestuia. În acest scop, Muzeul Național Chavín și infrastructura sa trebuie să includă un centru complet și sistematizat de procesare a informațiilor, dotându-l cu instrumentele, echipamentele și resursele tehnice și electronice necesare. Aceasta va include computere, software, programe, acces la internet, imprimante, scanere, fotocopiatoare, proiectoare multimedia, camere digitale de înaltă rezoluție și alte echipamente, împreună cu materialele, consumabilele și serviciile corespunzătoare, precum și mobilier adecvat. (A se vedea tabelul).

Dispunerea de infrastructura, mobilierul și echipamentele tehnice necesare pentru efectuarea înregistrării și procesării tehnice a Sistemului de Informații Culturale Chavín și JUSTIFICARE teritoriul tău.

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

Muzeul Național Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

INDICATORI

Numărul de înregistrări de inventar și catalogare completate într-o perioadă de un an.

Conservarea bunurilor mobile

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

Inventariere, Catalogare și Depozitare Bunuri Mobile

PROIECT

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL PROIECT	PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUȚIE	EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și proiecte	10.000,00
Echipamente, mobilier, materiale	119,31 5,00
Execuția proiectului	386.000,00
Cheltuieli generale	25.000,00
TOTAL (sole noi)	540,31 5,00

190.252,00 USD

Înregistrarea, actualizarea periodică și depozitarea corespunzătoare a bunurilor arheologice mobile ale Muzeului Național Chavín și a materialelor din Monumentul Arheologic Chavín pentru protejarea, păstrarea în siguranță și conservarea acestora

OBIECTIVE

LOCAȚIE

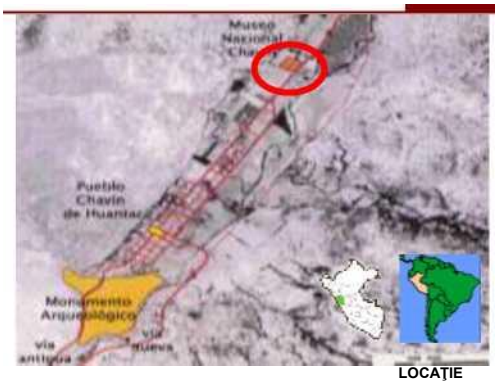

Inventarierea și catalogarea artefactelor ceramice, litice, organice, textile și metalice din colecțiile Muzeului Național Chavín, precum și a celor provenite din săpăturile arheologice efectuate la Monument. Se va utiliza fișa electronică stabilită de Ministerul Culturii pentru Registrul Național al Bunurilor Patrimoniului Cultural Mobil. Această fișă va fi introdusă într-o bază de date în rețea, conectată la sediul Ministerului. Proiectul include furnizarea de mobilier specializat pentru depozitarea bunurilor mobile în conformitate cu standardele tehnice internaționale și pentru arhivare; de asemenea, are în vedere echipamente (calculatoare, echipamente fotografice, scanere, cântare etc.), instrumente specializate (calibratoare etc.), materiale tipărite și consumabile pentru înregistrare, catalogare, arhivare și depozitare.

DESCRIERE

LOCAȚIE

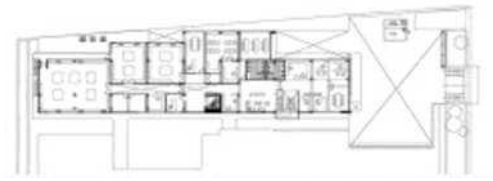

Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare
Muzeul Național Chavín

Conservarea și protejarea patrimoniului arheologic mobil începe cu inventarierea, catalogarea și depozitarea tehnică a acestuia, pentru a avea un control sistematic asupra acestuia și pentru a dispune de informații pentru dezvoltarea **cercetării științifice** .

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

Bugetul pentru personal și materiale este programat pentru o etapă inițială de lucru cu o durată de 4 ani; prin urmare, acesta trebuie reprogramat în funcție de volumul bunurilor care intră în Muzeul Național.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Muzeul Național Chavín

LÍNEA DE ACCIÓN

Numărul de bunuri mobile conservate anual.

Conservarea bunurilor mobile

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Conservación de bienes arqueológicos muebles

PROYECTO

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT

PROPUNERE PROFIL PROIECT EXECUTIA PROIECTULUI ÎN PROCES DE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Controlul degradării bunurilor arheologice mobile și protejarea patrimoniului cultural al orașului Chavín.

Studii anterioare	7.000,00
Materiale și consumabile	30.000,00
Execuție	96.000,00
Servicii de laborator științific	7.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00

OBIECTIVE

Subtotal primul an (sole noi) 145.000,00

51.056,00 USD

TOTAL 8 ani (tălpi noi) ##########

$USD 391,197.00

LOCALIZACIÓN

Desfășurarea de activități de conservare de urgență, preventive și complete asupra pieselor și materialelor arheologice, aplicând tratamente adecvate naturii acestora (ceramică, metale, textile, materiale litice și materiale organice) pentru stabilizare și consolidare. Se va realiza o evaluare preliminară a condițiilor de conservare, împreună cu definirea celei mai potrivite strategii de tratament în funcție de tipul de deteriorare. Această activitate include documentarea stării de conservare înainte de tratament, precum și a procesului de intervenție în sine, pentru a oferi o evidență tehnică pentru monitorizarea continuă.

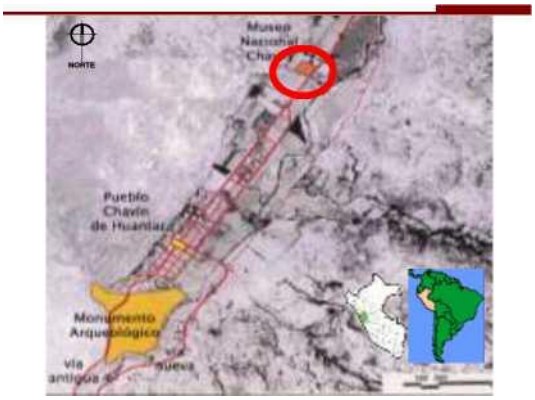

UBICACIÓN

DESCRIPCIÓN

Deteriorarea bunurilor arheologice mobile prezintă, în general, deteriorări datorate condițiilor de depozit cultural original și trecerii timpului, așadar este esențial să li se acorde un tratament de conservare în funcție de patologia lor pentru a le proteja de agenții și factorii de degradare.

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINTE GRAFICE

JUSTIFICACIÓN

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.2.3

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

Muzeul Național Chavin

LINIE DE ACȚIUNE

Conservarea bunurilor mobile

PROGRAM

PROIECT

Monitorizarea depozitelor și a zonelor de expunere IICRC

SUBPROIECT

INDICATORI

Echipamente instalate și rapoarte de monitorizare lunare și anuale

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚI E	REGIUNEA MC	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL 1O PROIECTUL PRO Y EC	ÎN PROCES DE EXECUTARE	EXECUTARE

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii anterioare	7.000,00
Implementarea echipamentelor	150.000,00
Monitorizare (anual)	30.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
Subtotal primul an (sole noi)	197.000,00

69.366,00 USD

TOTAL 10 ani (solzi noi) S/. 512.000,00

180.282,00 USD

OBIECTIVE

Pentru a monitoriza starea de conservare a bunurilor mobile arheologice și condițiile de depozitare și expunere a acestora.

Implementarea de echipamente tehnice pentru monitorizarea condițiilor de mediu (umiditate, temperatură etc.) în spațiile de depozitare, încăperile și vitrinele Muzeului Național, pentru a controla aceste condiții și a preveni degradarea artefactelor arheologice mobile. De asemenea, se va monitoriza continuu starea de conservare a acestor artefacte și dezvoltarea și/sau prezența microorganismelor care atacă în principal materialele organice. Se va ține un jurnal zilnic și statistici săptămânale sau lunare, după caz, pentru a înțelege condițiile de mediu și variațiile acestora și pentru a implementa măsuri corective și strategii pentru conservarea optimă a patrimoniului.

LOCAȚIE

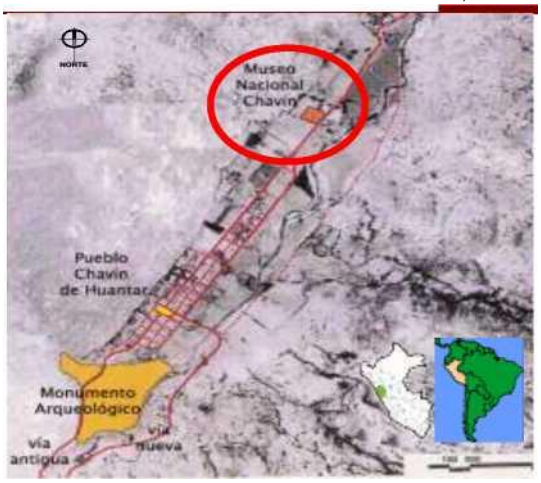

LOCAȚIE

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

DESCRIERE

Condițiile de mediu introduc adesea factori care degradează materialele și artefactele arheologice. Monitorizarea acestor condiții asigură identificarea, controlul și neutralizarea acestor factori și asigurarea sau corectarea celor mai favorabile și echilibrate condiții pentru a conserva artefactele arheologice mobile ale Muzeului Național Chavín în condiții optime de depozitare și expunere, prevenind astfel deteriorarea lor .

URMARE

Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.2.3

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LÍNEA DE ACCIÓN Museo Nacional Chavín

INDICATORI

Numărul de expoziții organizate anual și numărul de

PROGRAMA Difusión

CORRESPONSABILIDAD

participanți.

PROYECTO **Exposiciones Itinerantes**

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

SUBPROYECTO

PROPUESTA | PERFIL DE PROYECTO | PROYECTO | EN PROCESO DE EJECUCIÓN | EJECUTADO

STAREA PROIECTULUI

SUMĂ ESTIMATĂ

OBJETIVOS

Promover el conocimiento y la valoración del Monumento Arqueológico y la cultura Chavín en la comunidad local y regional.

Pregătirea materialelor didactice	10.000,00
Module și panouri expoziționale	30.000,00
Executare	195.000,00
Cheltuieli generale	20.000,00
TOTAL (sole noi)	255.000,00

89.789,00 USD

DESCRIERE

Organizarea, pregătirea și desfășurarea de expoziții itinerante despre Monumentul Arheologic și cultura Chavín în toate orașele din zonă și regiune, utilizând replici și panouri grafice portabile, și implicând publicul, în special elevii de școală. Temele expoziției vor urma scenariul interpretativ Chavín (Proiectul 1.4.3). Prezentări orale pe tema expoziției vor avea loc la vernisajul fiecărei expoziții. Expozițiile vor fi actualizate periodic cu informații rezultate din cercetările arheologice.

LOCAŢIE

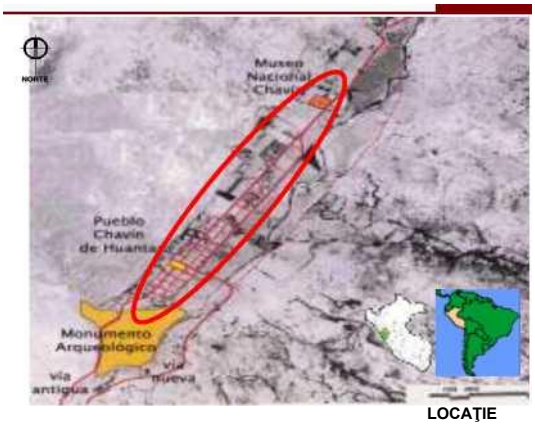

JUSTIFICARE

Pentru a implica și genera identitate culturală în rândul locuitorilor zonei, precum și pentru a informa și oferi cunoștințe valide despre cultura ancestrală care s-a dezvoltat în teritoriu.

LOCAŢIE

URMARE Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Módulo instalado y número de talleres y participantes realizados en un período anual.

Museo Nacional Chavín

LÍNEA DE ACCIÓN

Difusión

PROGRAMA

Programas Educativos (Talleres)

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO MC REGIÓN INV. PRIVADA / ONG'S

PROYECTO

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA | PERFIL DE PROYECTO | PROYECTO | EN PROCESO DE EJECUCIÓN | EJECUTADO

SUMĂ ESTIMATĂ

Implementarea Modulului Interactiv	100.000,00
Pregătirea și tipărirea materialelor didactice	50.000,00
Implementarea atelierelor și a programului	290.000,00
Cheltuieli generale	40.000,00
TOTAL (sole noi)	480.000,00

169.014,00 USD

Desarrollar e incrementar la valoración del Monumento Arqueológico Chavín y el medio natural en la juventud local y obtener su compromiso con su protección y conservación.

OBJETIVOS

LOCALIZACIÓN

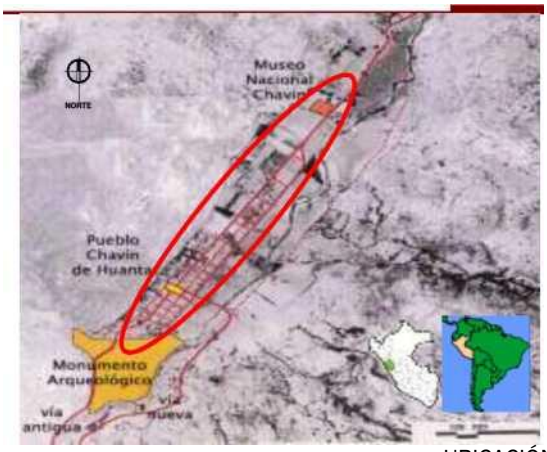

Organizar y realizar talleres didácticos de carácter participativo con jovenes y niños de la localidad sobre Chavín, sobre el patrimonio cultural y el medio ambiente.
Los talleres serán teóricos y prácticos para motivar el interés y compromiso sobre la protección del patrimonio cultural y natural a través del conocimiento y de actividades de carácter artístico y lúdico. El proyecto considera la implementación de un módulo interactivo sobre Chavín para niños en el Museo Nacional Chavín, así como talleres sobre excavación arqueológicas (con contextos simulados); talleres de alfarería y réplicas en barro; concursos de pintura sobre el patrimonio; música andina con réplica de instrumentos prehispánicos; conservación de cerámica; y un programa "adopta un árbol". Los talleres incluyen la preparación y distribución de material didáctico, así como la visita al sitio y al territorio inmediato.

UBICACIÓN

DESCRIPCIÓN

Los talleres didácticos estan dirigidos a involucrar y generar identidad cultural en jóvenes y niños de los pueblos del sector y reforzarán los programas educativos del Plan de Manejo.

JUSTIFICACIÓN

Ministerio de Cultura

SEGUIMIENTO

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

REFERENCIAS GRÁFICAS Pentru participarea acestora la program trebuie semnate acorduri de cooperare între MC, Primăria Districtuală Chavín și Direcția Regională pentru Agricultură a Guvernului Regional Ancash.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
PROGRAM	Cercetare arheologică
PROIECT	**Crearea Sistemului Informatic**
SUBPROIECT	

OBIECTIVE

Proiectarea și dezvoltarea Sistemului de Informații Culturale al orașului Chavín de Huántar și al teritoriului său, ca instrument electronic sistematizat de informare pentru cercetarea, conservarea și gestionarea acestuia.

Crearea Sistemului Informațional Cultural al Monumentului Arheologic Chavín și al Teritoriului său, care să conțină toate informațiile științifice, tehnice, administrative și de reglementare disponibile, utile pentru planificarea cercetării, conservării, protecției, diseminării, promovării, monitorizării condițiilor și gestionării sitului și a teritoriului său.
Include informații istorice și actuale privind contextul istoric al culturii Chavín, cartografie, precum și studii, cercetări, proiecte, rapoarte tehnico-științifice din diferite discipline, efectuate asupra monumentului și a mediului său teritorial, cultural și natural; contextul și acțiunile intervențiilor de conservare și protecție; reglementările naționale și internaționale; inventarele și catalogarea bunurilor arheologice mobile; și toate informațiile tipărite și grafice utile scopurilor indicate.

DESCRIERE

Includerea Planului de Management este considerată importantă pentru facilitarea planificării managementului, monitorizarea și evaluarea progresului implementării acestuia. Sistemul Informațional va fi întreținut și întreținut permanent de către un specialist și va fi disponibil instituțiilor.

JUSTIFICARE

Informațiile despre Chavín și împrejurimi sunt dispersate și dificil de accesat, ceea ce împiedică utilizarea lor pentru planificarea cercetării, conservarea, protejarea, diseminarea și gestionarea monumentului și a teritoriului său. Prin urmare, este nevoie de compilarea și sistematizarea informațiilor existente, precum și a informațiilor care urmează să fie create, într-un program electronic accesibil cercetătorilor, planificatorilor, autorităților și altor utilizatori interesați. Sistemul de Informații Culturale va facilita gestionarea datelor pentru planificarea și desfășurarea de proiecte și activități legate de diseminare, cercetare, protecție, managementul riscurilor, educație, muzeografie și multe altele.

URMARE	Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

INDICATORI

Sistem informatic creat și operațional

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNII MC

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | IN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Proiectarea și dezvoltarea sistemului	80.000,00
Operarea și întreținerea SIC (10 ani 336.000,00)	
Cheltuieli generale	40.000,00
TOTAL (sole noi)	456.000,00

160.563,00 USD

LOCAȚIE

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

LOCAȚIE

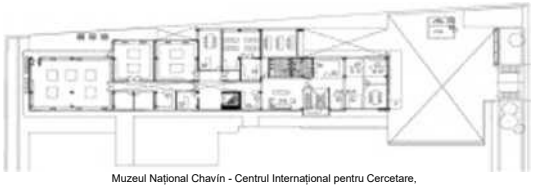

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín
Etajul al doilea

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.1.2

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Numărul de înregistrări, declarații și înregistrări cadastrale efectuate într-o perioadă anuală.

LINIE DE ACȚIUNE

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

PROGRAM

Cercetare arheologică

PROIECT

Inventarierea, delimitarea și înregistrarea patrimoniului arheologic din zona Peisajului Cultural

SUBPROIECT

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE MC REGIUNE INV. PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și proiecte	1 0.000,00
Echipamente și materiale	519.700,00
Implementarea proiectului (5 ani)	465.000,00
Cheltuieli generale	30.000,00
TOTAL (sole noi)	1.024.700,00

360.810,00 USD

OBIECTIVE

Documentarea siturilor arheologice existente în peisajul cultural Chavín pentru protejarea și salvgardarea acestora.

DESCRIERE

Realizarea unui inventar, a unui studiu și a unei delimitări a siturilor arheologice situate în zona din jurul Monumentului Arheologic Chavín de Huántar. Se va utiliza fișa tehnică întocmită de Ministerul Culturii (MC), care include documentație fotografică și o descriere a caracteristicilor și stării de conservare a siturilor, printre alte date relevante. Această fișă va fi introdusă în baza de date a Sistemului Informatic gestionat de Muzeul Național Chavín, care este conectat în rețea cu sediul MC. Zonele protejate vor fi georeferențiate folosind coordonate UTM. Se vor întocmi rapoarte descriptive și fișe tehnice pentru declararea acestor situri drept Patrimoniu Cultural al Națiunii și înregistrarea lor ulterioară în Registrul Imobiliar pe numele Statului Peruan și în Sistemul Național al Activelor.

JUSTIFICARE

Inventarul, cadastrul și delimitarea patrimoniului arheologic sunt necesare pentru a-i oferi protecție juridică din partea statului peruan, pentru a avea un control sistematic asupra acestuia și pentru a dispune de informații pentru dezvoltarea cercetării științifice.

URMARE

Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

LOCAȚIE

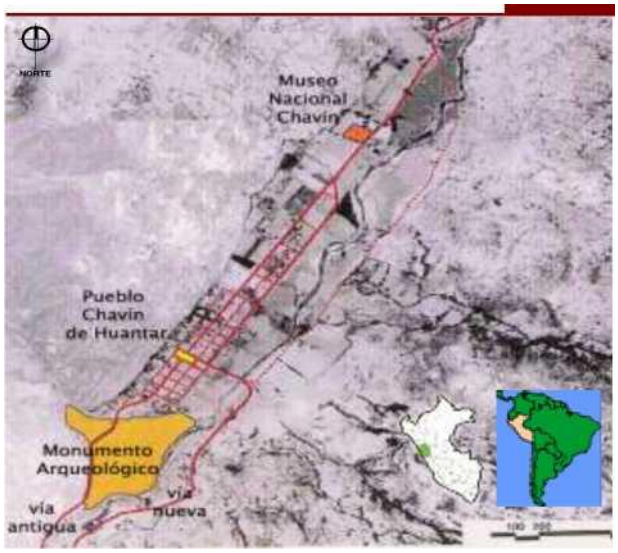

LOCAȚIE

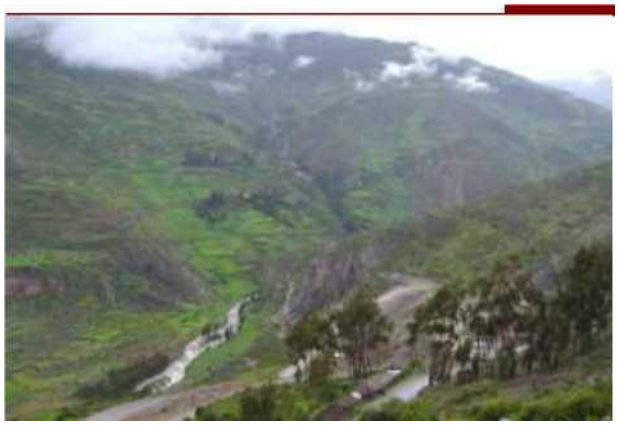

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.1.2

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO:3.1.3

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Rapoarte anuale și publicarea rezultatelor.

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

PROIECT

Cercetări arheologice regionale pentru perioada formativă în Anzii centrali (Sistemul Chavín)

MUNICIPALITĂȚIE

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri ÎN REGIUNEA MC

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN CURS | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Stabilirea legăturilor dintre Centrul Ceremonial Chavín de Huántar și alte centre de natură similară din Anzii centrali.

Dosar tehnic	20.000,00
Studii	200.000,00
Execuţie	500.000,00
Cheltuieli generale	15.000,00
TOTAL (sole noi)	735.000,00

OBIECTIVE

$ US 258,803.00

LOCALIZACIÓN

Acest studiu va fi realizat prin diverse instrumente analitice, inclusiv: hidratarea obsidianului, activarea neutronică în fragmente ceramice, analiza petrografică a pastelor ceramice, luminescența stimulată optic și alte metode similare care permit comparații analitice între materialele care au făcut parte din sfera de interacțiune Chavín.

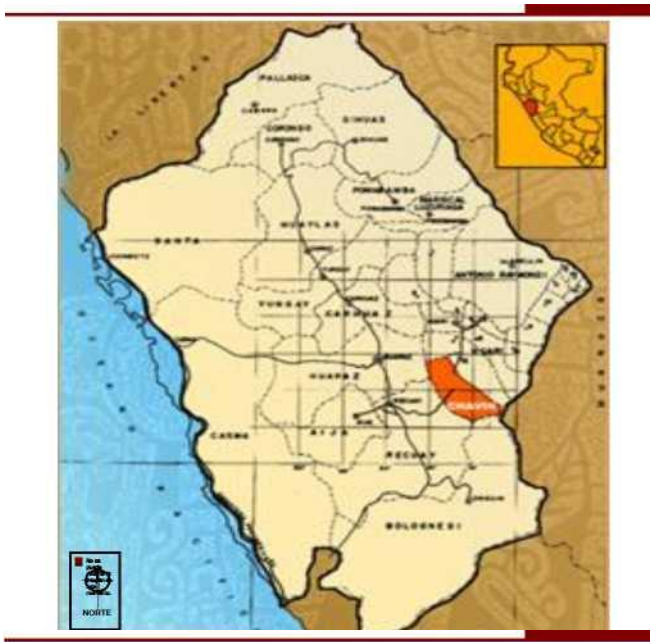

În perioadele Formative Timpurii și Mijlocii, o serie de centre ceremoniale au funcționat în zonele muntoase nordice, zonele muntoase centrale, coasta nordică și coasta centrală. Aceste centre au menținut o comunicare fluidă prin schimbul de idei religioase, care a pătruns relațiile comerciale și/sau economice dintre ele. Studiul analitic al acestor materiale ne va permite să cuantificăm intensitatea interacțiunii dintre aceste centre, precum și gradul de recombinare culturală și formarea hibrizilor stilistici și morfologici în cultura materială produsă.

Ministerul Culturii

JUSTIFICACIÓN

UBICACIÓN

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO:3.1.3

Organizații cooperante

SEGUIMIENTO

REFERENCIAS GRÁFICAS

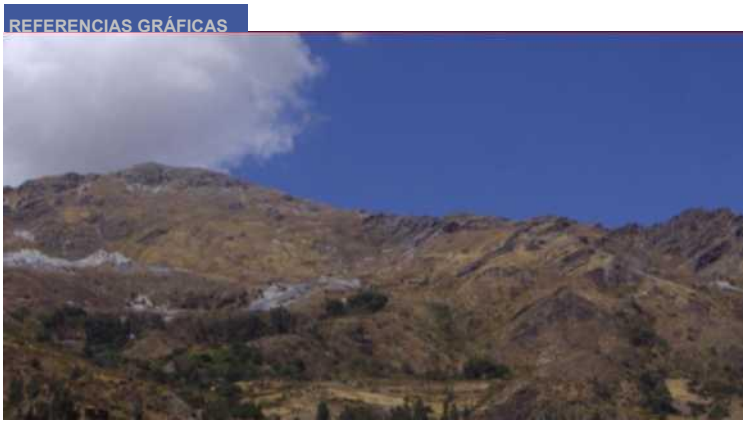

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Cercetare arheologică

PROGRAM

Colocvii și seminarii pentru schimb profesional

PROIECT

SUBPROIECT

Pentru a face schimb de cunoștințe între profesioniștii din domeniu, a disemina cercetări recente și a îmbunătăți înțelegerea societății Chavín și a influenței sale pan-andine. În plus, pentru a realiza progrese în ceea ce privește aspectele legate de conservarea și gestionarea Monumentului Chavín de Huántar.

OBIECTIVE

Organizarea unui colocviu internațional pentru 80 de persoane și a unui seminar pentru 20 de persoane la fiecare doi ani la Centrul de Cercetare al Muzeului Național Chavín, solicitând participarea diverșilor profesioniști din domeniu din întreaga lume. De asemenea, organizarea de întâlniri tehnice bianuale ale specialiștilor în conservarea și gestionarea patrimoniului cultural pentru a face schimb de experiență și a contribui la conservarea Monumentului Arheologic Chavín și a patrimoniului regiunii.

DESCRIERE

Să reunească cercetători de top în studiile formative andine pentru a împărtăși cele mai recente progrese și descoperiri privind cultura Chavín și culturile conexe. De asemenea, să promoveze contribuțiile și colaborarea experților în conservarea patrimoniului Chavín și a patrimoniului arheologic.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Competiții organizate anual și numărul de participanți

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE MC REGIUNE INV. PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Pregătirea proiectului	5.000,00
Logistica seminarului	60.000,00
Logistica colocviului	200.000,00
Întâlniri de experți	30.000,00
Programare și execuție	30.000,00
Publicații de rezultate	100.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	430.000,00

151.408,00 USD

LOCAȚIE

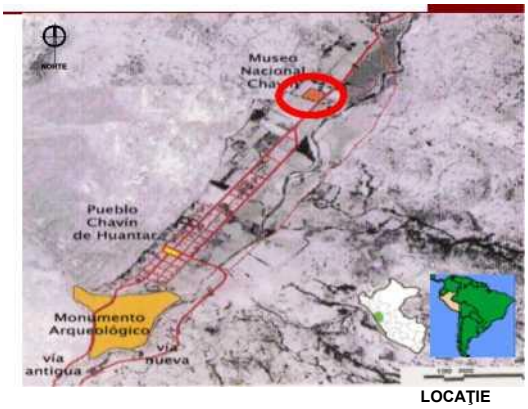

LOCAȚIE

OBSERVAȚII

Bugetul este planificat pentru o fază inițială de doi ani. Fazele ulterioare vor trebui programate.

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CHEIA PROIECTULUI: 3.2.1J

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Echipamente achiziționate

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE | MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECTULUI | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUTARE | EJ EXECUTĂ

LINIE DE ACȚIUNE	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
PROGRAM	Cercetare pentru conservare
PROIECT	Studii structurale și tehnologie de construcție
SUBPROIECT	**Echipamente pentru cercetare și monitorizare meteorologică.**

SUMĂ ESTIMATĂ

Plan de lucru și achiziții	15.000,00
Achiziție de echipamente (vezi tabelul)	80.264,00
Cheltuieli generale	15.000,00
TOTAL (sole noi)	**110.264,00**

38.825,00 USD

OBIECTIVE

Pentru a furniza echipamente tehnice pentru dezvoltarea cercetărilor privind condițiile structurale, materiale și de mediu ale orașului Chavín.

DESCRIERE

Achiziționarea de echipamente tehnice pentru înregistrarea, analiza și monitorizarea condițiilor structurale și materiale ale clădirilor Chavín, a naturii și comportamentului acestora, precum și a agenților și factorilor de mediu prezenți la fața locului și în împrejurimi care afectează conservarea acestora. Echipamentul include instrumente legate de măsurarea, monitorizarea și controlul structurilor de mediu, inclusiv echipamente pentru analiza condițiilor structurale pe teren. Echipamentele de înregistrare a mediului care urmează să fie achiziționate includ: 2 stații meteorologice, software pentru stațiile meteorologice, trepiede de montare, higrotermografe, termohigrometre digitale, trisenzori, kit de calibrare, trisenzori pentru temperatura aerului și umiditatea, o cameră digitală de 10 megapixeli, penetrometre de buzunar și alte instrumente utile. (A se vedea tabelul atașat).

Echipa tehnică propusă este esențială pentru efectuarea cercetărilor privind factorii intrinseci și extrinseci care influențează conservarea clădirilor monumentale din Chavín. Această cercetare va permite identificarea patologiilor structurale și a cauzelor lor profunde. Înțelegerea acestor factori și a comportamentului lor va permite planificarea eficientă a intervențiilor de conservare și controlul agenților de degradare.

JUSTIFICARE

URMARE Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

LOCAȚIE

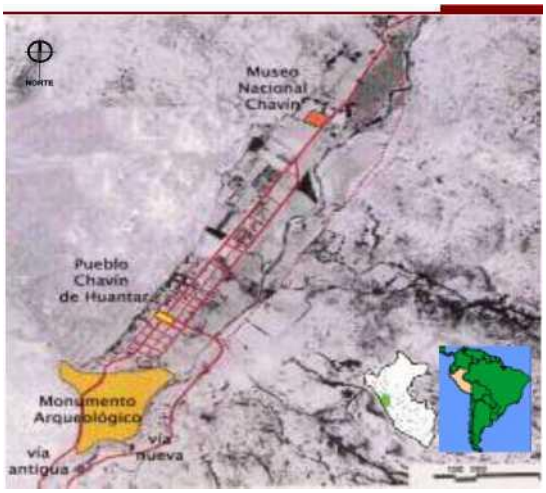

LOCAȚIE

Stație meteo

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

OBIECTIVE

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIU LUNG

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Cercetare pentru conservare

PROGRAM

Cercetare de mediu și peisaj

PROIECT

SUBPROIECT **Înregistrarea și analiza meteorologică a amplasamentului și a împrejurimilor.**

INDICATORI

Rapoarte meteorologice zilnice, săptămânale și lunare emise și rapoarte de evaluare.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚ IE MC REGIUNE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROIECT	PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUTIE	E) ECU IAD O

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și pregătire de proiect	10.000,00
Implementare (anual)	143.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
Subtotal primul an (sole noi)	158.000,00

55.633,00 USD

TOTAL (sole noi) 1.490.000,00

$US 524,648.00

Înregistrați caracteristicile și condițiile meteorologice ale mediului din jurul Monumentului Arheologic Chavín și analizați impactul acestora asupra conservării monumentului.

Dezvoltarea unei evidențe permanente a proprietăților, caracteristicilor, comportamentului și frecvenței agenților climatologici din zona Chavín și evaluarea variabilelor acestora și a modului în care acestea influențează conservarea clădirilor arheologice. Se vor utiliza echipamente de înregistrare tehnică, așa cum sunt descrise în Proiectul 3.2.1.j. Analiza și evaluarea condițiilor structurale și materiale și a răspunsului zonei Chavín vor fi efectuate de o echipă interdisciplinară de profesioniști și tehnicieni (conservator, arheolog, arhitect, biolog, meteorolog, inginer constructor și tehnician informatician) pe baza înregistrărilor zilnice. Pe baza acestei analize, vor fi planificate măsuri adecvate de prevenire și conservare. Proiectul include instruirea personalului local în operarea și interpretarea echipamentelor, precum și în eșantionarea, înregistrarea, analiza și interpretarea datelor meteorologice, cu scopul de a consolida capacitatea locală.

Înțelegerea comportamentului factorilor meteorologici locali va permite identificarea timpurie a evenimentelor meteorologice importante din zonă și prezicerea timpurie a impactului pe care acestea îl pot avea asupra stabilizării structurilor din Chavín, în vederea planificării măsurilor de prevenire a riscurilor legate de vreme și de conservare.

LOCALIZACIÓN

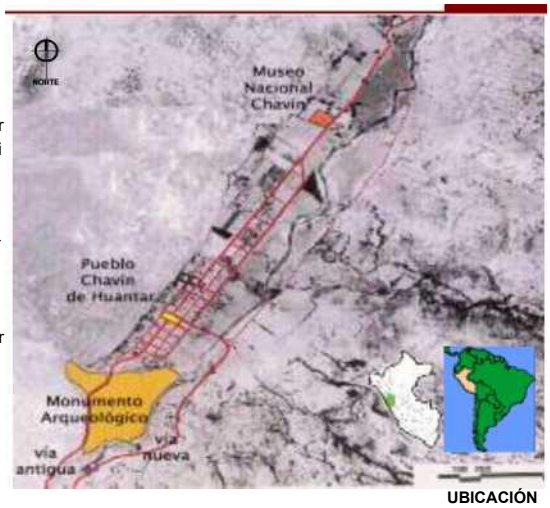

UBICACIÓN

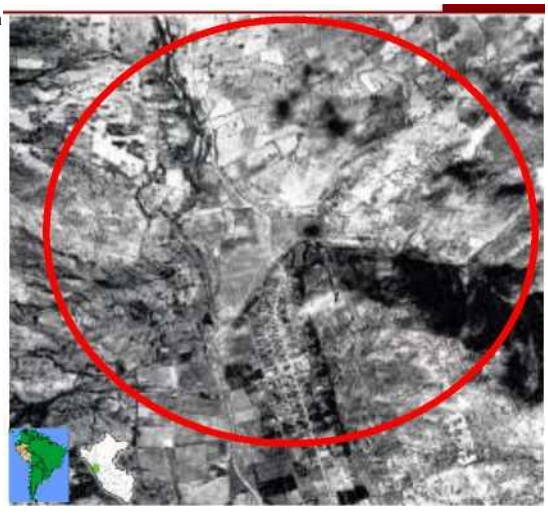

DESCRIPCIÓN

JUSTIFICACIÓN

SEGUIMIENTO Ministerio de Cultura

OBSERVACIONES **OBSERVACIONES**

REFERENCIAS GRÁFICAS

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.f

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIANO LARGO

$USD 492,858.00

Centro Internacional de Investigación, Conservación y Restauración de Chavín

LÍNEA DE ACCIÓN

PROGRAMA Investigación para la conservación

Investigación del medio ambiente y paisaje

PROYECTO

Monitoreo de la polución ambiental

SUBPROYECTO

OBIECTIVE

Realizar el seguimiento de los factores y agentes contaminantes que impactan en la salubridad ambiental y la conservación del Monumento Arqueológico y su entorno, y proponer medidas para su control y manejo.

DESCRIPCIÓN

Dezvoltarea și implementarea unui protocol de monitorizare a poluării mediului pentru Monumentul Arheologic Chavín și împrejurimile sale. Aceasta implică identificarea și monitorizarea surselor de poluare a aerului, solului și apei, a agenților și factorilor care contribuie la aceasta, a dinamicii și comportamentului acesteia, precum și a impactului pe care îl generează asupra mediului și a conservării sitului. În acest scop, se vor preleva probe și se vor ține evidențe ale standardelor de calitate EPA pentru măsurarea indicatorilor de poluare în apă, aer și sol (dioxid de sulf, monoxid de carbon etc.). Analiza va fi susținută de rezultatele proiectelor 3.2.2.a (înregistrări ale luminii ultraviolete, punct de rouă etc.). Pe baza măsurătorilor și a analizei acestora, se vor formula strategii și un protocol pentru gestionarea și controlul poluării și a cauzelor acesteia. Specialiștii în mediu vor fi implicați în dezvoltarea proiectului de monitorizare și analiză a datelor, iar personalul local va fi instruit. Monitorizarea și protocolul vor fi implementate în coordonare cu Administrația Locală Chavín de Huántar.

SEGUIMIENTO Organismos cooperantes

REFERENCIAS

Prevenirea riscurilor de contaminare a apei, aerului și solului sitului arheologic și a împrejurimilor sale, precum și în conservarea structurilor. **JUSTIFICARE** arheologic.

Ministerul Culturii
Municipiul Districtual Chavín de Huantar

INDICADORES

LOCALIZACIÓN

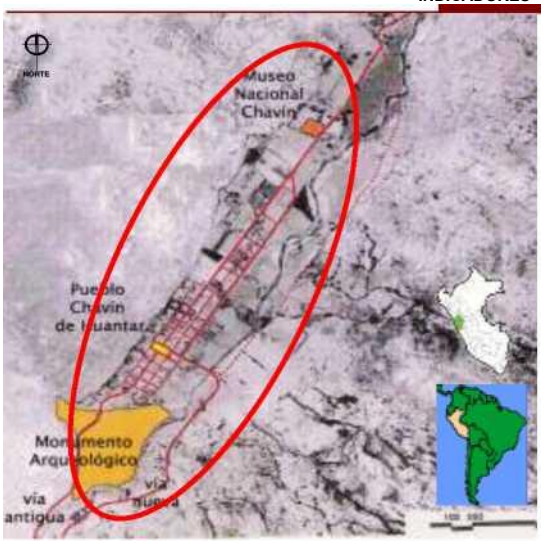

UBICACIÓN

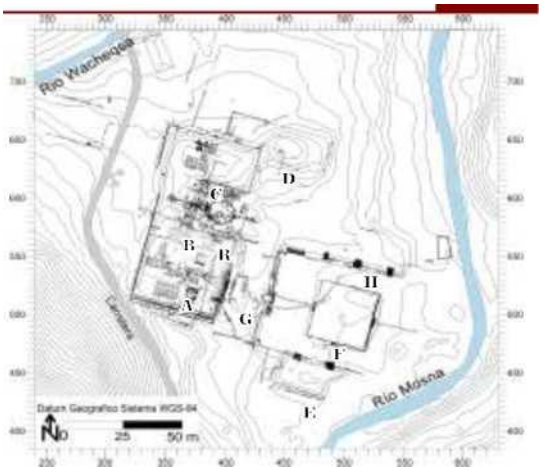

Cortesía John Rick,
Proyecto Arqueológico Chavín de Huántar
Universidad Stanford, USA, 2015

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.C

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
LINIE DE ACȚIUNE	
	Cercetare pentru conservare
PROGRAM	
	Cercetare de mediu și peisaj
PROIECT	
	controlul climatic al amplasamentului
SUBPROIECT	

INDICATORI

Rapoarte săptămânale, lunare și finale

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC REGIUNE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

OBIECTIVE

Controlul comportamentului factorilor microclimatici și acțiunea acestora în conservarea structurilor și materialelor clădirilor Monumentului Arheologic Chavín.

DESCRIERE

Monitorizarea și documentarea comportamentului factorilor microclimatici în galerii și în structurile expuse și acoperite ale orașului Chavín. Termohigrometre și alte echipamente tehnice (Proiectul 3.2.1.j) vor fi instalate în fiecare dintre structurile menționate anterior pentru a măsura temperatura și umiditatea relativă, printre alte valori, a stabili intervalele și variabilele și modificările acestora în timp și a întocmi tabelele de valori corespunzătoare. De asemenea, se va documenta și evalua comportamentul materialelor în prezența și acțiunea acestor factori microclimatici, determinându-se măsurile tehnice pentru controlul acestora și pentru prevenirea deteriorării. Acest proiect este complementar proiectului 1.2.9. Datele înregistrate vor fi utilizate pentru a dezvolta protocoale de monitorizare și conservare.

JUSTIFICARE

Acest proiect ne va permite să înțelegem intervalele, variabilele și acțiunea factorilor de degradare microclimatică în clădirile din Chavín și ne va permite să planificăm măsuri de control pentru acești factori și să prevenim deteriorarea fizică a materialelor (litice și pământoase).

URMARE

Ministerul Culturii

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiect	5.000,00
Executare	50.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00

Subtotal 1 an (sole noi) 60.000,00

21.127,00 USD

TOTAL 10 ani (solzi noi) 555.000,00

195.423,00 USD

LOCAȚIE

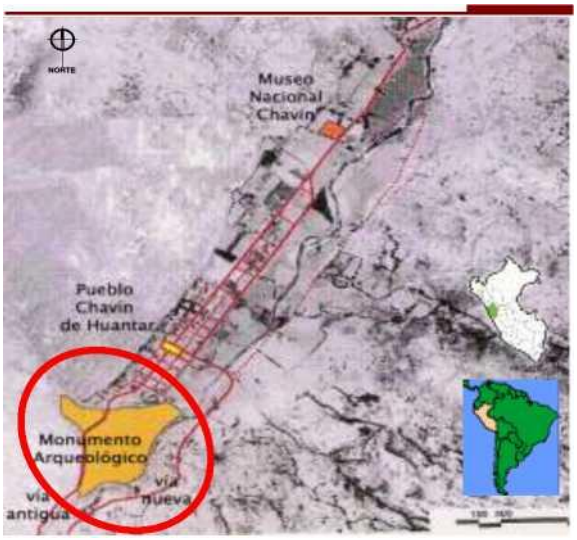

LOCAȚIE

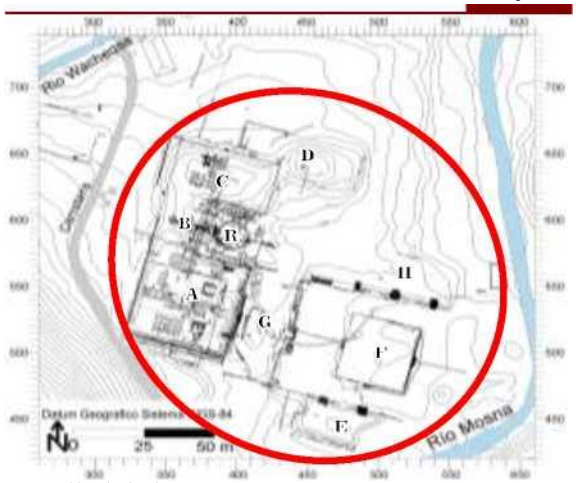

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.C

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.d

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Studiu cuprinzător al riscului geologic

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Cercetare pentru conservare

PROGRAM

Cercetare de mediu și peisaj

PROIECT

Studiu de risc geologic și hidrologic

SUBPROIECT

Pentru a înțelege caracteristicile și condițiile de mediu ale bazinului hidrografic format de râurile Wacheqsa și Mosna, pentru a preveni riscurile geologice și hidrologice care afectează Monumentul Arheologic Chavín.

OBIECTIVE

Elaborarea unui studiu cuprinzător al bazinului hidrografic Wacheqsa și Mosna pentru a stabili caracteristicile și dinamica acestuia și pentru a identifica punctele geografice cu cel mai mare risc și vulnerabilitate pentru a le minimiza sau controla. Acesta include studii privind riscul geologic, un studiu geodinamic al râpelor și văilor glaciare, un studiu geotehnic al zonei cătunului Cochas, un studiu privind protecția malurilor, studii geohidrologice și hidrografice, printre altele, legate de teritoriu.
Studiul va propune linii directoare pentru elaborarea unui Plan de gestionare a riscurilor.

DESCRIERE

Cunoașterea comportamentului geologic și hidrologic al bazinului în care se află Monumentul Arheologic Chavín este necesară pentru a preveni deteriorarea viitoare a sitului și pentru a planifica cele mai potrivite măsuri pentru a minimiza forțele și acțiunea acestuia asupra monumentului.

JUSTIFICARE

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL EXECUȚIA PROIECTULUI	LUI PROIECT	EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și Execuţie	Dezvoltare proiect	1 7.500,00
cheltuieli generale	240.000,00 bere	1 5.000,00
TOTAL (sole noi)		272.500,00

95.951,00 USD

LOCAŢIE

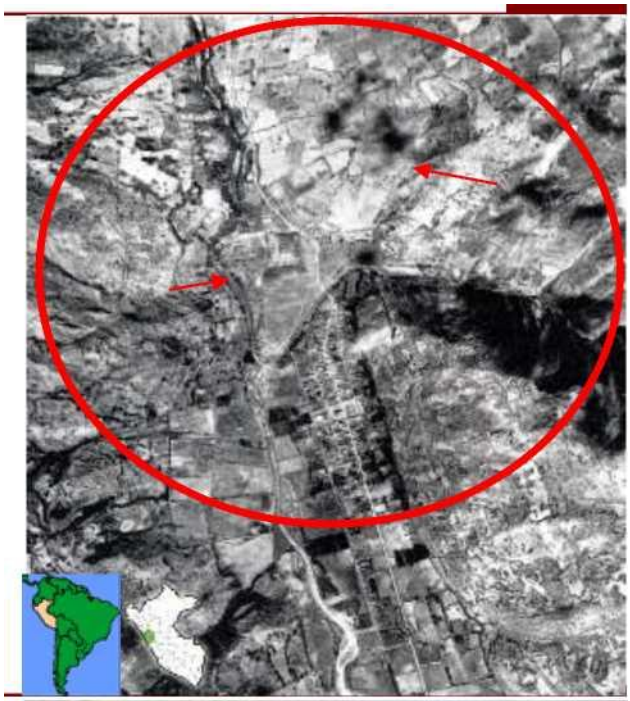

Ministerul Culturii

URMARE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.d

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.e

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Cercetare pentru conservare

PROGRAM

Cercetare de mediu și peisaj

PROIECT

Determinare microbiologică și macrobotanică

SUBPROIECT

INDICATORI

Studii de microbiologie și macrobotanică

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

STUDIU DE FEZABILITATE	PROPUNERI	PROIECT EXECUTIV	ÎN PROCES DE EXECUTAT	EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiecte Implementare	1 7.500,00
	1 50.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	1 72.500,00

60.563,00 USD

Determinarea speciilor microbiologice și macrobotanice și a magnitudinii impactului acestora asupra structurilor și materialelor litice ale Monumentului Arheologic Chavín.

OBIECTIVE

Identificarea și documentarea speciilor microbiologice și macrobotanice generate la monument, inclusiv condițiile de habitat care favorizează dezvoltarea lor și determinarea gradului de biodeteriorare pe care o produc materialelor și structurilor arheologice. Pe baza analizei comportamentului și efectelor lor asupra materialelor litice și pământoase ale sitului, se vor propune acțiuni preventive pentru neutralizarea activității acestora, împreună cu măsuri pentru controlul lor și conservarea clădirilor Chavín.

DESCRIERE

Identificarea speciilor microbiologice și macrobotanice și a dinamicii acestora va contribui la planificarea metodelor și tehnicilor de eliminare a acestora și de control al deteriorării structurilor Monumentului.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

Organismos cooperantes

LOCAȚIE

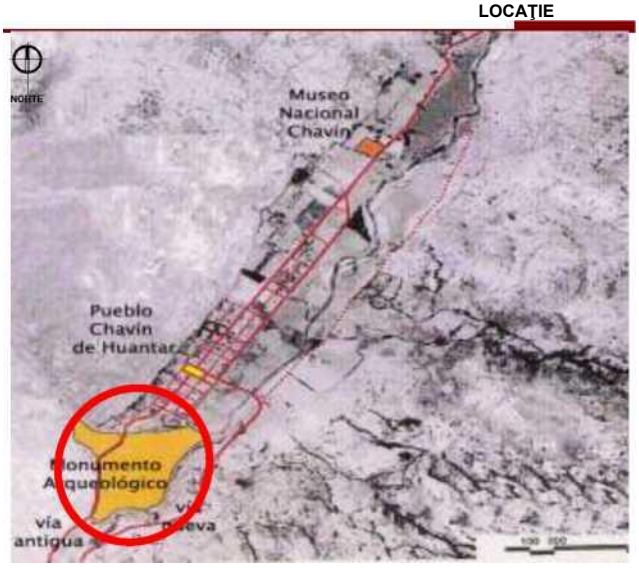

UBICACIÓN

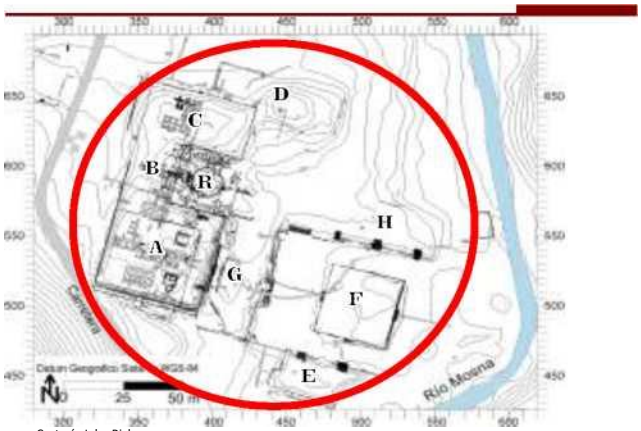

Cortesía John Rick,
Proyecto Arqueológico Chavín de Huántar
Universidad Stanford, USA, 2015

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

URMARE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.f

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

PROGRAM Cercetare pentru conservare

Cercetare de mediu și peisaj

PROIECT

SUBPROIECT **Studiul faunei**

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT | SCURT | MEDIU | LUNG

INDICATORI

Raportul final al Studiului Faunei

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIA | REGIUNE MC | INV. PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECTULUI | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studiul și dezvoltarea proiectului	17.500,00
Execuție	80.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	102.500,00

36.092,00 USD

Identificați speciile de faună care fac parte din elementele ecosistemului zonei Chavín.

OBIECTIVE

Identificarea, înregistrarea și studierea speciilor de faună native și introduse în bazinul hidrografic, cu accent deosebit pe Monumentul Arheologic Chavín. Vor fi investigate speciile endemice și amenințate, precum și cele care afectează negativ conservarea structurilor și materialelor de impact din Chavín, precum și cele care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică. Vor fi elaborate diverse strategii și politici pentru gestionarea lor adecvată, în beneficiul conservării Monumentului Arheologic Chavín, al sănătății publice și al protejării speciilor pe cale de dispariție.

LOCAȚIE

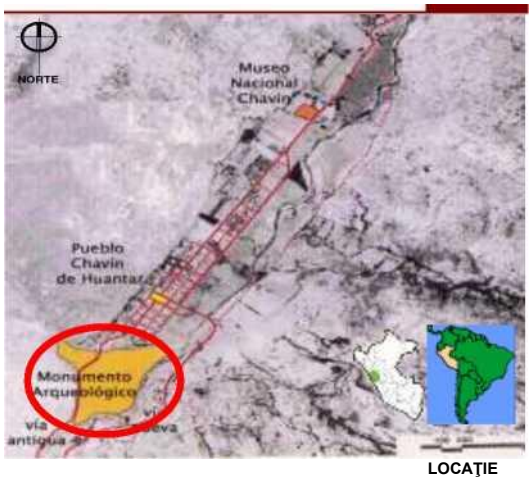

DESCRIERE

Proiectul va oferi informații fundamentale pentru lucrările viitoare legate de protejarea biodiversității în districtul Chavín de Huantar și regiunea Conchucos, precum și pentru studii istorice, antropologice, educaționale și arheologice. De asemenea, este important să se identifice speciile și comportamentul acestora ca potențiali agenți de deteriorare a structurilor din Chavín (lilieci, arahnide, de exemplu), pentru a planifica controlul acestora și conservarea monumentului.

LOCAȚIE

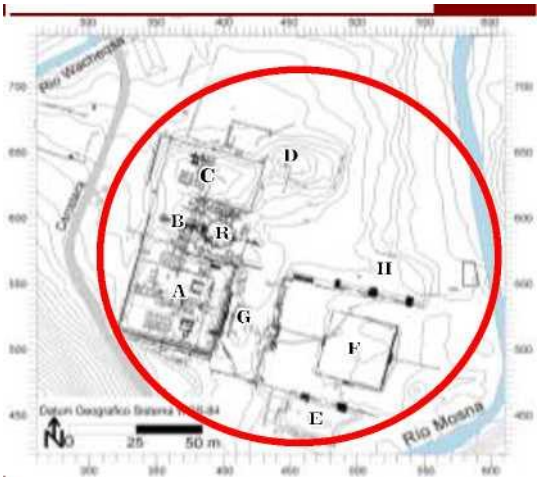

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

JUSTIFICARE

URMARE Ministerul Culturii
Organizații cooperante

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.2.f

OBSERVACIONES

FIȘĂ DE PROIECT

COD PROIECT: 3.2.2g

Plan de Manejo del Monumento Arqueológico Chavín

PERIOADA DE EXECUȚIE

PERMANENT IMEDIAT ^ SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Laborator științific implementat și operațional

LÍNEA DE ACCIÓN

Centro Internacional de Investigación, Conservación y Restauración de Chavín

PROGRAMA

Conservación

PROYECTO

Control de condiciones ambientales para la conservación de las galerías del Monumento

SUBPROYECTO

OBJETIVOS

Instalar un sistema de control interno del medio ambiente de la galerías, que permita equilibrar los niveles desfasados que afectan el comportamiento de los materiales.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE ^^ REGIUNE MC ^J INV. PRIVAT / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROFIL DE PROIECT PROPUS IN CURS SAU EXECUTAT
EXECUȚIA PROIECTULUI

SUMĂ ESTIMATĂ

Plan de Lucru și Achiziții	1 5.000,00	
Echipament științific	300.000,00	
Materiale și consumabile	50.000,00	115.151,52
Cheltuieli generale	15.000,00	
TOTAL (sole noi)	380.000,00	

$USD 115,151.00

LOCALIZACIÓN

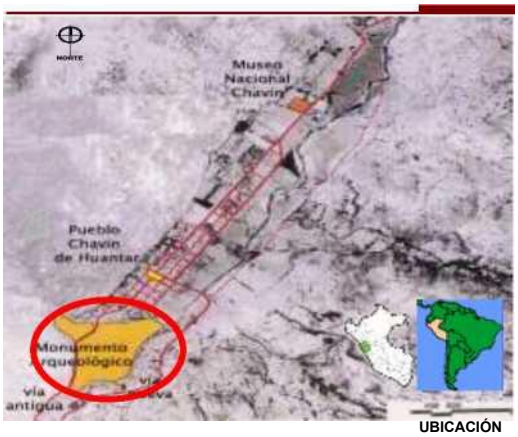

UBICACIÓN

DESCRIPCIÓN

JUSTIFICARE

Proiectarea și implementarea unui sistem de control intern care să permită reglarea și echilibrarea nivelurilor de umiditate, temperatură și ventilație în interiorul tuturor galeriilor Monumentului, cu ajutorul căruia se urmărește evitarea dezechilibrelor care până în prezent au afectat stabilitatea materialelor de construcție, care acționează în lanț alterând structura internă a materialelor.

Instalarea și operarea unui sistem de control al mediului (temperatură, umiditate și ventilație) urmărește atingerea unui echilibru care previne nivelurile inadecvate de temperatură, reduce nivelurile de umiditate care cauzează expansiunea sării și menține spațiul ventilat.

Muzeul Național Chavín - Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare a orașului Chavín

URMARE

Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.3.a

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICADORES

Centrul Internațional de Cercetare, Conservarea și restaurarea Chavínului **LINIA DE ACȚIUNE**

Informes parciales y anual

PROGRAM Cercetare pentru conservare

PROIECT Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare

SUBPROIECT **Înregistrarea și evaluarea intervențiilor anterioare**

MUNICIPALITĂȚIE	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROIECT	PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUTARE	EXECUTATĂ

SUMĂ ESTIMATĂ

Pregătirea proiectului (Fișă tehnică)	10.000,00
Execuția proiectului	60.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	75.000,00

OBIECTIVE

Documentați și evaluați intervențiile de conservare efectuate asupra clădirilor Monumentului Arheologic Chavín și rezultatele acestora.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

26.408,00 USD

DESCRIERE

Documentație tehnică și sistematică a tratamentelor de conservare efectuate asupra structurilor și elementelor din piatră ale Monumentului Arheologic Chavín începând cu anii 1940 și evaluarea răspunsului material și structural pentru a măsura eficacitatea acestora și/sau a identifica orice probleme generate. Analiza va determina și propune corecțiile necesare, reînnoirea și/sau îmbunătățirea tratamentului, precum și replicarea rezultatelor de succes în alte clădiri și elemente.
Se va întocmi fișa tehnică electronică pentru documentație și se va proiecta metoda de evaluare a intervențiilor anterioare și condițiile materiale și structurale rezultate.

LOCAȚIE

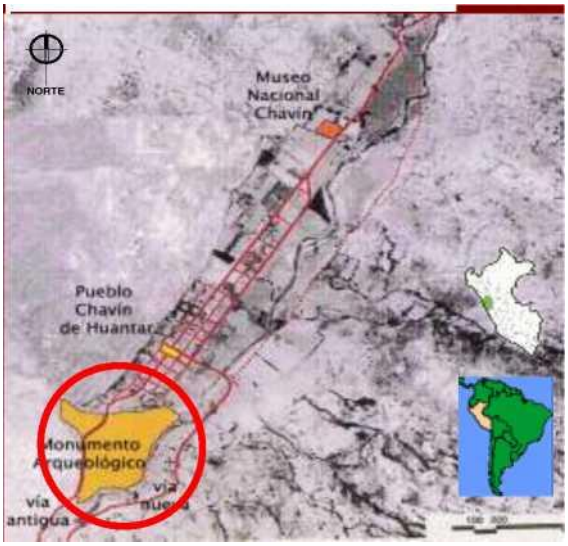

JUSTIFICARE

Înregistrarea și evaluarea diferitelor intervenții de conservare efectuate în Chavín sunt necesare și importante pentru a măsura gradele de răspuns pozitiv sau negativ al tratamentului asupra materialelor și structurilor și eficiența metodelor și tehnicilor utilizate, ceea ce va permite proiecția de îmbunătățiri sau noi propuneri pentru optimizarea conservării sitului.

LOCAȚIE

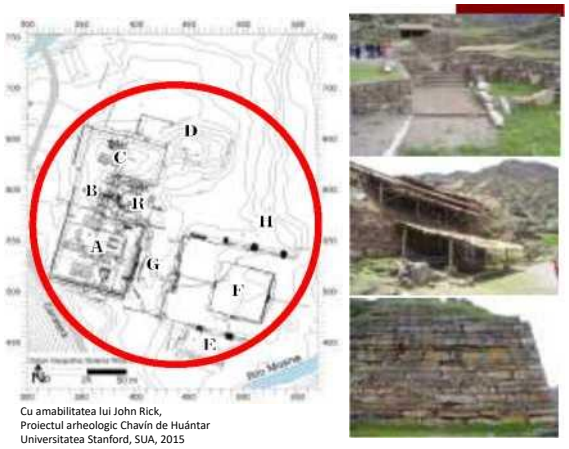

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

URMARE

Ministerul Culturii

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.3.a

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Rapoarte lunare și finale

DE ACȚIUNE **Centrul Internațional de Cercetare, Conservarea și restaurarea Chavínului LINIA**

PROGRAM **Cercetare pentru conservare**

RESPONSABILITATE COMUNĂ

proiect **Monitorizarea și evaluarea intervențiilor de conservare**

MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN CURS EXECUTAT

Intervenții SUBPROIECTE **Experimentarea, analiza și monitorizarea**

OBIECTIVE

Pentru a determina eficacitatea tratamentelor experimentale de conservare a clădirilor și elementelor litice ale Monumentului Arheologic Chavín.

SUMĂ ESTIMATĂ

Pregătirea proiectului	20.000,00
Implementare, analiză și monitorizare (anual)	100.000,00
Cheltuieli generale 5.000.00	
Subtotal primul an (sole noi)	1 25.000,00
	44.014,00 USD
TOTAL 10 ani (soli noi)	1.070.000,00
	376.761,00 USD

LOCAȚIE

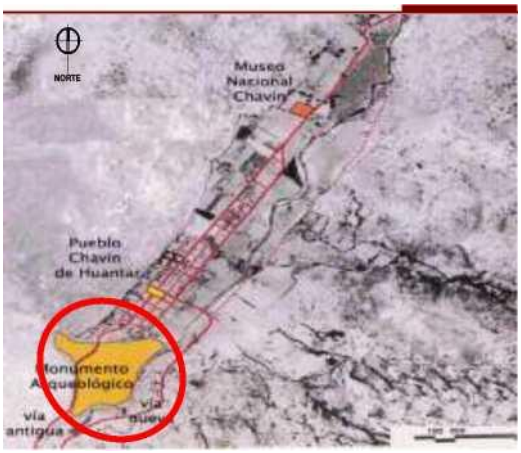

LOCAȚIE

DESCRIERE

Aplicarea testelor experimentale de conservare și protecție a clădirilor arheologice din Chavín, bazate pe rezultatele dovedite și eficiente ale Proiectului 3.2.1 și ale altor studii conexe, pentru a depăși problema conservării și controlului factorilor de degradare.
Testele experimentale vor fi efectuate la nivelul intervenției directe și indirecte - la scară mică - asupra structurilor și materialelor litice și din pământ, după o selecție prealabilă a eficacității acestora. Se vor efectua teste pe mortare stabilizate, consolidări, restructurări, acoperiri și controlul factorilor de degradare. Intervențiile aplicate vor fi supuse unei monitorizări, documentării și evaluării continue a răspunsurilor și rezultatelor acestora.

JUSTIFICARE

Testele efectuate în laboratorul experimental de teren (Proiectul 3.2.1.i) privind tratamentele alternative pentru depășirea diverselor probleme de conservare a structurilor și elementelor litice și de pământ din Chavín vor fi aplicate monumentului la o scară mai mică (teste), ceea ce va permite evaluarea acestora pentru a măsura eficacitatea lor pentru tratamente la scară mai mare.

URMARE **Ministerul Culturii**

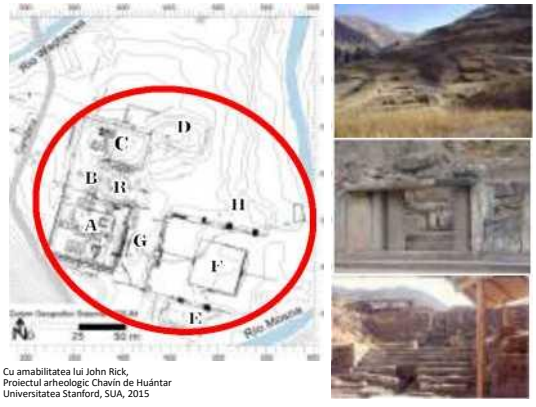

Cu amabilitatea lui John Rick, Proiectul arheologic Chavín de Huántar Universitatea Stanford, SUA, 2015

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

Bugetul alocat pentru prima etapă a proiectului. Acest buget urmează să fie actualizat anual. Un cost anual a fost estimat în Calendarul de execuție a bugetului.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.3.C

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

ACȚIUNE Centrul International de Cercetare, Conservarea și restaurarea Chavínului **LINIA DE**

INDICATORI

Rapoarte lunare și finale

Programul de Cercetare pentru Conservare

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT intervențiilor de conservare

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT **Monitorizarea condițiilor de la monument și din zonele înconjurătoare**

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

OBJETIVOS

Să efectueze o monitorizare și o evaluare susținută a condițiilor de mediu din împrejurimi și să analizeze impactul acestora asupra conservării clădirilor din Chavín.

SUMĂ ESTIMATĂ

Pregătirea proiectului și protocolul	17.500,00
Executare	211.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
Subtotal primul an (sole noi)	238.500,00
	85.739,00 USD
TOTAL 10 ani (sole noi)	2.227.500
	784.331,00 USD

DESCRIERE

Proiectarea și implementarea unui protocol cuprinzător de monitorizare tehnică pentru condițiile macro-ambientale din jurul monumentului, pentru a măsura, evalua, analiza, diagnostica și prezice variabilele, comportamentul și frecvența acestuia (pozitivă sau negativă), precum și orice impact potențial asupra conservării structurilor Chavín și a tratamentelor efectuate. Vor fi monitorizați și analizați agenții și factorii geologici și hidrologici (mișcări de masă, alunecări de teren, creșterea nivelului râurilor și inundații), factorii seismici și factorii biologici, împreună cu eficacitatea apărării malurilor râurilor, plantarea de copaci, stabilizarea pantelor, acoperirea vegetală, sistemele de drenaj și alte măsuri conexe. Evaluarea va lua în considerare schimbările în timp și modul în care acestea afectează integritatea sitului și contextul său. Pe baza rezultatelor monitorizării și analizei, vor fi formulate propuneri de intervenție pentru a preveni riscurile și daunele viitoare sau pentru a corecta intervențiile ineficiente.

Monitorizarea și documentarea vor fi continue și vor fi efectuate de o echipă interdisciplinară (arheolog, arhitect, inginer constructor, conservator, biolog, geolog, hidrolog și tehnicieni IT) pentru a realiza o evaluare tehnică cuprinzătoare a condițiilor și răspunsurilor. Echipamentele tehnice vor fi utilizate pentru înregistrarea pe teren și analiza proceselor de deteriorare (Proiectul 3.2.1.j). Acest proiect complex este completat de rezultatele și diagnosticele Proiectelor corespunzătoare 1.2.9, 3.2.1, 3.2.2 și 3.2.3.

JUSTIFICARE

Proiectul ne va permite să măsurăm și să evaluăm eficiența intervențiilor realizate prin diferitele proiecte în Monumentul Arheologic, precum și să prevenim deteriorarea cauzată de factorii de mediu și să stabilim cele mai potrivite soluții pentru problemele de conservare care apar.

URMARE

Ministerul Culturii

LOCAȚIE

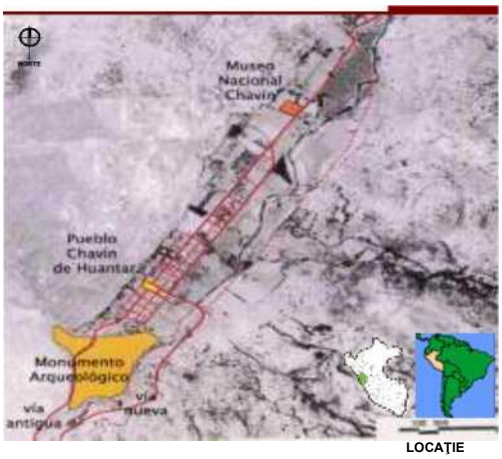

LOCAȚIE

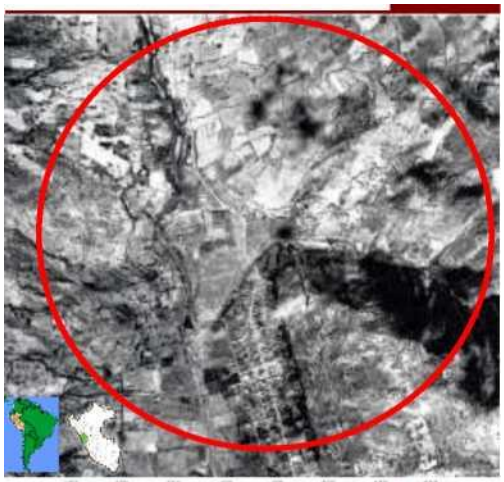

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.3.C

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
PROGRAM	Cercetare în conservare
PROIECT	Studii structurale și tehnologice de construcții
SUBPROIECT	**Studiul mecanicii solului și al încărcărilor**

INDICATORI

Raport final pentru 100 de probe analizate

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚII MCREGION INV. PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE .P'. PROIECT EXECUTARE PROTEC IO IN TM D E EXECUTAT

OBIECTIVE

Determinați caracteristicile fizico-mecanice și capacitatea portantă și rezistența mortarelor de fundație ale structurilor monumentelor.

DESCRIERE

Două sute de unități de probă vor fi prelevate din mortarul folosit la construirea structurilor sitului arheologic pentru a determina caracteristicile lor fizico-mecanice și pentru a identifica patologia cauzată de agenți externi (apă, vânt, soare, săruri, printre alții).

JUSTIFICARE

Rezultatele vor servi drept bază pentru studii structurale în scopuri de stabilizare și intervenții de conservare.

URMARE

Ministerul Culturii

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiect	17.500,00
Executare	192.350,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	214.850,00

75.651,00 USD

LOCAȚIE

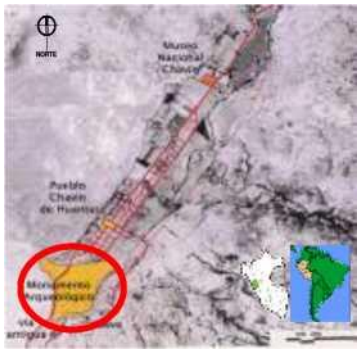

LOCAȚIE

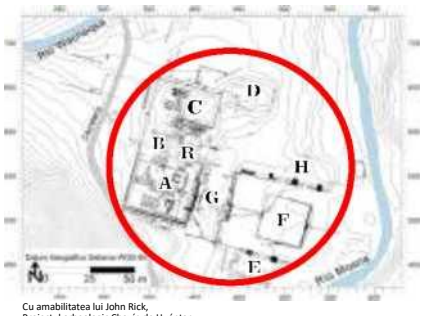

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

OBSERVAȚII

REFERINȚE GRAFICE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
PROGRAM	Cercetare pentru conservare
PROIECT	Studii structurale și tehnologie constructiv
SUBPROIECT	**Analiza comparativă a dimensiunii particulelor**
OBIECTIVE	Efectuați un studiu de granulometrie sau gradație al probelor de sol și mortar utilizate în construcția clădirilor din Chavín pentru a îmbunătăți intervențiile de conservare structurală.

INDICATORI

Raport final al studiului granulometric comparativ al solurilor clădirilor din Chavín

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MCREGION INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiecte	17.500,00
Execuție	100.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	122.500,00

$US 43,134.00

DESCRIPCIÓN

Analiza granulometrică a probelor de sol și mortar din clădirile din Chavín pentru a identifica calitativ și cantitativ materialele utilizate în prepararea componentelor de pământ ale sistemului constructiv; pentru a stabili comportamentul lor fizico-mecanic și influența lor asupra sistemului constructiv; și pentru a determina caracteristicile și procentele optime pentru prepararea mortarelor sau amestecurilor. Studiul va fi realizat pe 200 de probe, urmând tehnica ASTM pentru analiză uscată. Probele sunt zdrobite și cântărite, apoi particulele sunt dispersate cu o soluție de hexametofosfat de sodiu 10%. Ulterior, sunt spălate și trecute prin site, uscate în cuptor, cernute din nou, iar granulele sunt clasificate. În final, nămolurile sunt separate mecanic de argile și cântărite, calculându-se procentele și generând curbele de distribuție granulometrică.

JUSTIFICACIÓN

Acest studiu va oferi o înțelegere cuprinzătoare și secvențială a componentelor, elementelor și gradației solurilor, precum și a tehnicilor de preparare a mortarelor sau amestecurilor de nămol pentru fabricarea mortarelor, tencuielilor și a altor materiale. Acest lucru va permite replicarea și/sau îmbunătățirea tehnologiei de construcție în intervențiile de conservare de la Chavín și aplicarea acesteia în construcțiile contemporane.
Bugetul va trebui majorat dacă trebuie analizat un număr mai mare de probe.

SEGUIMIENTO

Ministerio de Cultura

LOCALIZACIÓN

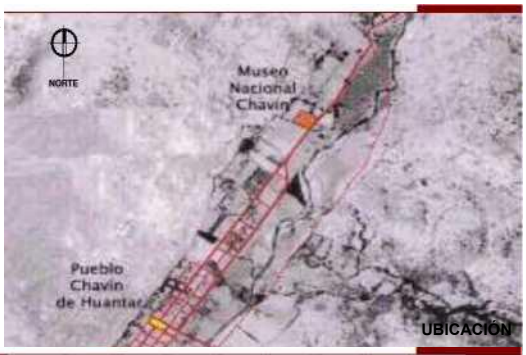

UBICACIÓN

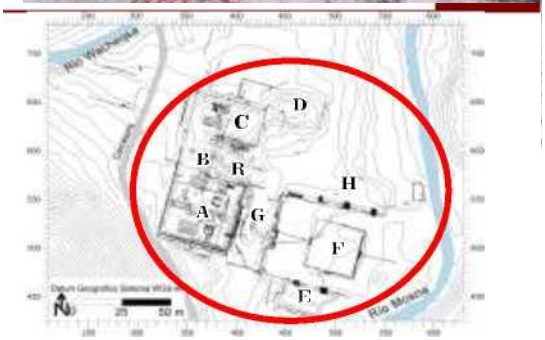

Cortesía John Rick,
Proyecto Arqueológico Chavín de Huántar
Universidad Stanford, USA, 2015

REFERENCIAS GRÁFICAS

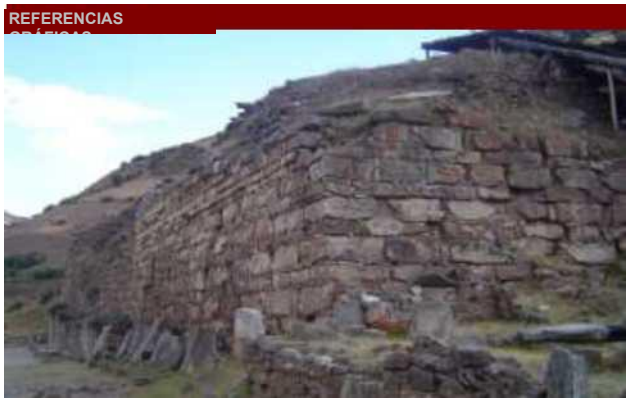

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.1.C

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE

Centrul Internațional de Cercetare, Conservarea și restaurarea orașului Chavín

Studiu structural de diagnostic și intervenție

PROGRAM

Cercetare în conservare

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT

Studii structurale și tehnologie de construcție

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN CURS EXECUȚIE | EXECUTAT

SUBPROIECT

Analiza structurală a monumentului și a componentelor sale

OBIECTIVE

Studierea comportamentului și diagnosticarea patologiei structurale a clădirilor din Chavín, în vederea dezvoltării unei propuneri de intervenție cuprinzătoare care să vizeze stoparea și controlul deteriorării progresive a clădirilor monumentale.

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiect	1 7.500,00
Studiu/propunere de intervenție cuprinzătoare	350.000,00
Închiriere echipament (georadar etc.)	50.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	422.500,00

148.768,00 USD

DESCRIERE

Diagnosticul structural al clădirilor Chavín va cuprinde următoarele studii: a) Recenzie bibliografică a informațiilor disponibile privind aspectele arhitecturale și de construcție; b) Evaluarea riscului geologic, luând în considerare fenomenele naturale din jur; c) Topografie detaliată și studiu geologic; d) Evaluarea subsolului utilizând metode de explorare indirectă; e) Evaluarea caracteristicilor structurale ale materialelor de construcție utilizate și a comportamentului acestora, inclusiv studiul agenților și factorilor de deteriorare; f) Intervenția propusă pentru tratamentul de stabilitate structurală și proiectarea inginerească. Acest studiu este o condiție prealabilă pentru orice intervenții pe amplasament.

LOCAŢIE

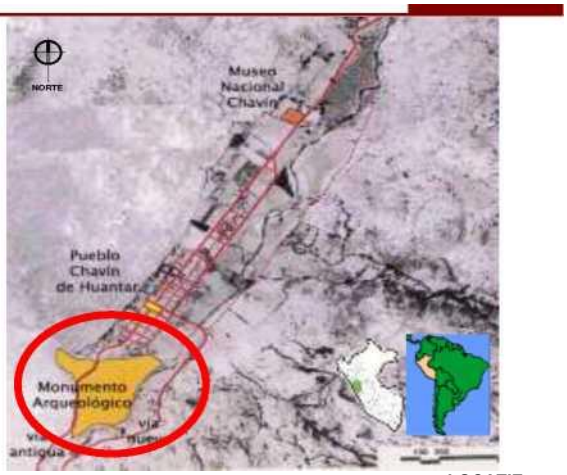

LOCAŢIE

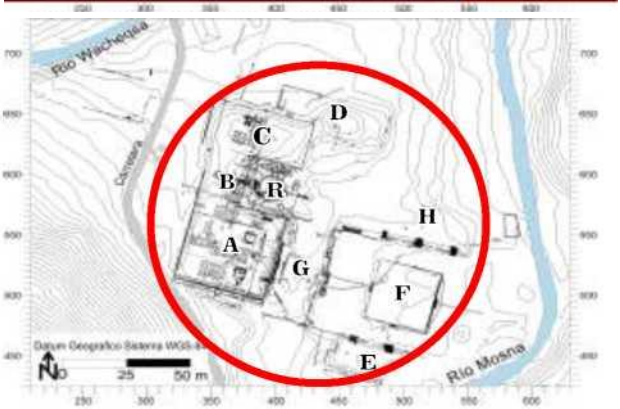

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

JUSTIFICARE

Principala deteriorare a monumentului este destabilizarea progresivă a structurilor sale din cauza unor agenți și factori de mediu și de construcție puțin cunoscuți; prin urmare, este important ca, înainte de orice intervenție, să se efectueze un diagnostic complet al cauzelor de origine care produc o astfel de deteriorare, pentru a planifica tratamentul acesteia.

URMARE

Ministerul Culturii
Entități cooperante

OBSERVAȚII

REFERINȚE GRAFICE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.1.C

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERMANENT IMEDIAT | SCURT | MEDIU | LUNG

LÍNEA DE ACCIÓN Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

INDICATORI

Raport privind analiza geomecanică a pieselor litice ale clădirilor din Chavín.

PROGRAM Cercetare pentru conservare

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNE MUNICIPALĂ | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT Studii structurale și tehnologice de construcții

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT **elementelor litice**

PROPUNERE | PROFILUL PROIECTULUI | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiecte	17.500,00
Studii geomecanice	130.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	152.500,00

$USD 53,697.00

OBIECTIVE

Dezvoltarea cercetărilor privind comportamentul geomecanic al elementelor litice care alcătuiesc structurile din Chavín și forțele care îl produc.

LOCALIZACIÓN

DESCRIERE

Acest studiu investighează comportamentul geomecanic al elementelor structurale din piatră ale clădirilor de la Monumentul Arheologic Chavín, concentrându-se pe rezistența lor la încovoiere și contracție și pe relația lor cu factorii de influență precum mișcările sau împingerile terenului, vântul și acțiunea hidraulică, efectele climatice și conținutul excesiv de umiditate. Vor fi analizate o sută de mostre de piatră, inclusiv buiandrugi, cornișe, scări, coloane, blocuri decorate, structuri și alte elemente. Scopul este de a identifica patologiile structurale rezultate din acești factori.

JUSTIFICARE

Rezultatele investigațiilor vor oferi informații despre comportamentul pietrei și vor permite planificarea activităților de prevenire, conservare și întreținere a structurilor.

UBICACION

Cortesía John Rick, Proyecto Arqueológico Chavín de Huántar Universidad Stanford, USA, 2015

Ministerul Culturii **MONITORIZARE**

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Plan de Manejo del Monumento Arqueológico Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIANO LARGO

INDICADORES

Studiul final și concluziile sale

DE ACȚIUNE Centrul Internațional de Cercetare, Conservarea și restaurarea Chavínului **LINIA**

PROGRAM Cercetare pentru conservare

PROIECT Studii structurale și tehnologice de construcții

SUBPROIECT **Studii de comportament seismic și structural**

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE | MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECTULUI | EXECUȚIA PROIECTULUI | ÎN PROCES DE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiecte	17.500,00
Execuție	150.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	172.500,00

OBIECTIVE

Dezvoltarea cercetărilor privind comportamentul și rezistența structurală a clădirilor din Chavín în situații seismice.

DESCRIPCIÓN

Studiile constau în identificarea, evaluarea și analiza răspunsului structural al clădirilor din Chavín și a forțelor seismice de intensitate și frecvență variabile care îl produc; în acest context, se determină comportamentul și condițiile de rezistență și stabilitate ale structurilor și se stabilește patologia seismică pentru a programa intervențiile de conservare adecvate.

JUSTIFICACIÓN

Având în vedere că Chavín este situat într-o zonă cu seismitate ridicată, este necesar să se cunoască în permanență modul în care comportamentul elementelor structurale ale monumentului și condițiile lor de rezistență sunt modificate în fața cutremurelor, pentru a anticipa viitoarele daune cauzate de acest agent de degradare prin intervenții de prevenire, conservare și întreținere structurală.

URMARE

Ministerul Culturii

$USD 60,739.00

LOCALIZACIÓN

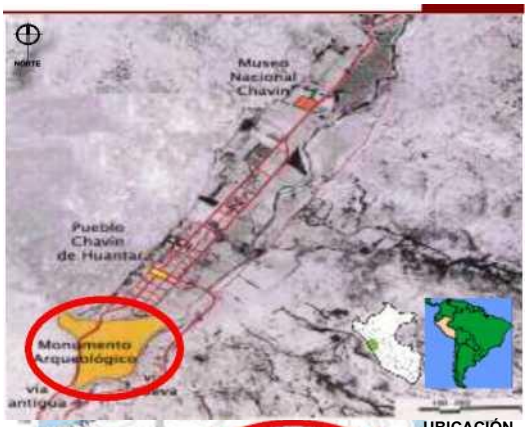

UBICACIÓN

Cu amabilitatea lui John Rick;
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
LINIE DE ACȚIUNE	
	Cercetare pentru conservare
PROGRAM	
	Studii structurale și tehnologice de construcții
PROIECT	
SUBPROIECT	**Studii ale sistemului de drenaj al monumentului**

INDICATORI

Documentație completă a sistemului de drenaj al monumentului

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE	MC	REGIUNE	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROIECT	PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUTARE	EXECUTATĂ

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiecte	17.500,00
Studiu cuprinzător	350.000,00
Închiriere echipamente	52.500,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	425.000,00

149.648,00 USD

Efectuați o evaluare completă și o înregistrare grafică a sistemului de drenaj al monumentului.

OBIECTIVE

Proiectul constă în înregistrarea și documentarea completă a sistemului de drenaj al clădirilor Chavín și al întregului amplasament, inclusiv canalele principale și cele secundare, în vederea planificării viitoarei lor reabilitări. Înregistrarea va fi efectuată utilizând tehnologie digitală neinvazivă, precum și ridicări topografice și documentație personalizată, utilizând scanere laser și stații totale, printre alte tehnologii contemporane. Lucrările vor include îndepărtarea molozului, consolidarea și conservarea preventivă, dacă starea de conservare a galeriilor o impune.

Completați informațiile grafice ale sistemului de drenaj pentru a păstra înregistrările istorice ale ingineriei hidraulice a clădirilor din Chavín și reabilitarea viitoare a acestora în favoarea conservării monumentului.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

LOCAȚIE

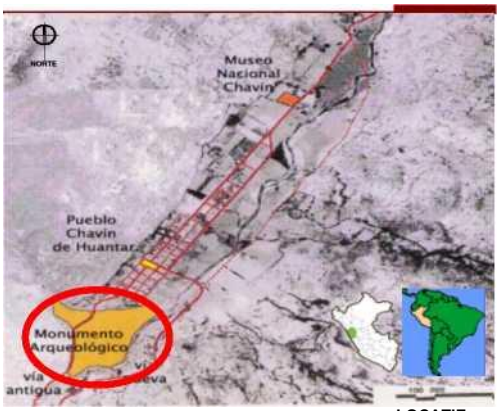

LOCAȚIE

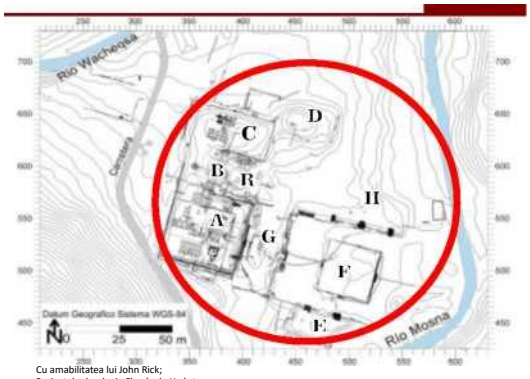

Cu amabilitatea lui John Rick;
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

COD PROIECT: 3.2.1.g

PERIOADA DE EXECUȚIE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

DE ACȚIUNE Centrul Internațional de Cercetare, Conservarea și restaurarea Chavínului **LINIA**

INDICATORI

PROGRAMA Cercetare pentru conservare

Cartografiere altimetrică și volumetrică efectuată

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC REGIUNE DE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT Studii structurale și tehnologice de construcții

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUBPROIECT **Studiu altimetric și volumetric general al orașului Chavín**

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare a proiectului	20.000,00
Echipamente (vezi tabelul)	519.699,00
Închiriere echipament (1)	100.000,00
Execuția proiectului (2 ani)	432.000,00
Cheltuieli generale	1 5.000,00
(sole noi)	1.0 8 6.69 9.00

OBIECTIVE

Să existe o evidență cartografică cuprinzătoare a Monumentului Arheologic Chavín de Huántar și a contextului său pentru uz științific, tehnic și managerial.

$USD 455,986.00

LOCALIZACIÓN

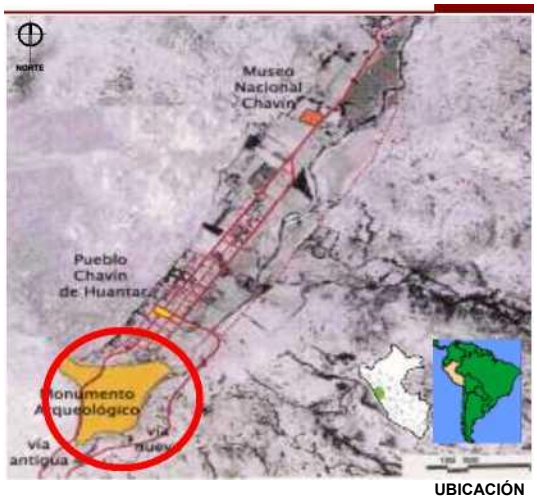

UBICACIÓN

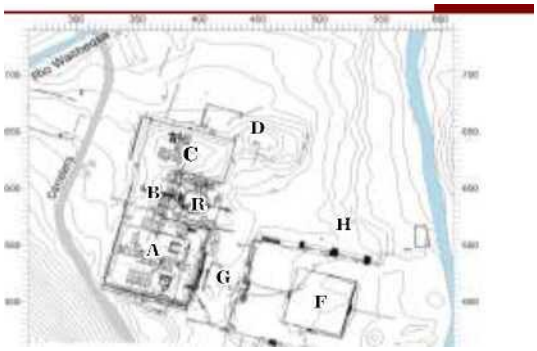

DESCRIPCIÓN

Proiectul constă în efectuarea unui studiu cuprinzător al monumentului și al zonei incluse în zona sa intangibilă. Se va efectua un studiu topografic detaliat cu curbe de nivel pentru zona generală, precum și un studiu al fiecărei clădiri, galerii și componente arhitecturale care alcătuiesc Monumentul. Se vor produce planuri arhitecturale, inclusiv planuri de etaj, secțiuni și elevații. În plus, se va efectua un studiu volumetric tridimensional și se vor crea imagini 3D ale sitului în ansamblu și ale clădirilor sale individuale.

Pentru măsurarea și georeferențierea fiecărei clădiri și a componentelor acesteia se vor utiliza tehnici topografice moderne și echipamente de înaltă tehnologie. Se vor achiziționa următoarele echipamente: stație totală, stație geodezică, radar de penetrare a solului, scaner laser, echipament de fotogrametrie, imagini satelitare și alte instrumente de înregistrare (vezi tabelul).

Informațiile vor fi introduse în Sistemul Informatic al sitului pentru a fi utilizate în cercetarea generală, conservarea și gestionarea monumentului.

Hărțile rezultate vor fi utilizate pentru lucrări de cercetare, conservare și restaurare, și în special pentru studiul structural al clădirilor Monumentului și monitorizarea stării lor de conservare. De asemenea, vor fi folosite pentru recreere și diseminare prin intermediul mass-media publice.

JUSTIFICACIÓN Organizații de cooperare ale Ministerului Culturii

SEGUIMIENTO

iti E *

FICHA DE PROYECTO

REFERENCIAS GRÁFICAS

ESCANER Laser 3D

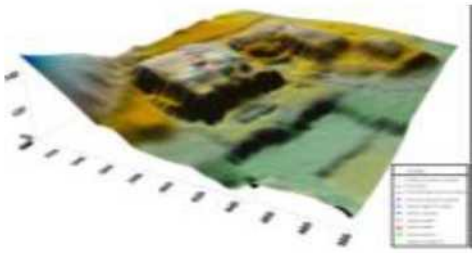

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

OBSERVAȚII

Proiectul ar putea beneficia de cooperare internațională, având în vedere costul ridicat al echipamentelor și materialelor, precum și expertiza tehnică necesară. (1) Echipamentul Echipamentele costisitoare, cum ar fi radarul de penetrare a solului, stațiile geodezice, scanerele laser și echipamente similare, pot fi inițial închiriate. (2)
Bugetul de implementare este calculat pentru doi ani consecutivi. Anii următori trebuie programați anual până la finalizarea proiectului.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.1.h

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE	Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín
PROGRAM	Cercetare pentru conservare
PROIECT	Studii structurale și tehnologice de construcții
SUBPROIECT	**Tehnologie de construcții și finisaje**

INDICATORI

Rapoarte parțiale și finale ale anchetei

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE | MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiecte	1 7.500,00
Execuţie	1 50.000,00
Cheltuieli generale	5.000,00
TOTAL (sole noi)	1 72.500,00

60.739,00 USD

OBIECTIVE

Efectuați cercetări asupra sistemului de construcție al clădirilor din Chavin de Huantar pentru a evalua utilitatea acestuia în conservarea acestora.

DESCRIERE

Investigarea caracteristicilor și comportamentului diferitelor tehnici de construcție și finisare a structurilor Chavín și identificarea punctelor slabe și a punctelor forte ale acestora, precum și a cauzelor de origine datorate factorilor intrinseci și extrinseci care provoacă patologii sau creează condiții favorabile pentru conservarea lor, în vederea recuperării informațiilor și îmbunătățirii acestora pentru aplicarea lor în monument.

JUSTIFICARE

Obținerea de informații privind eficacitatea diferitelor tehnici de construcție și finisaje utilizate în construcția monumentului Chavín de-a lungul timpului și factorii care influențează conservarea sau deteriorarea acestora. Aceste cunoștințe vor permite îmbunătățirea tehnicilor antice și aplicarea lor la conservarea structurală și arhitecturală a monumentului.

URMARE

Ministerul Culturii

LOCAŢIE

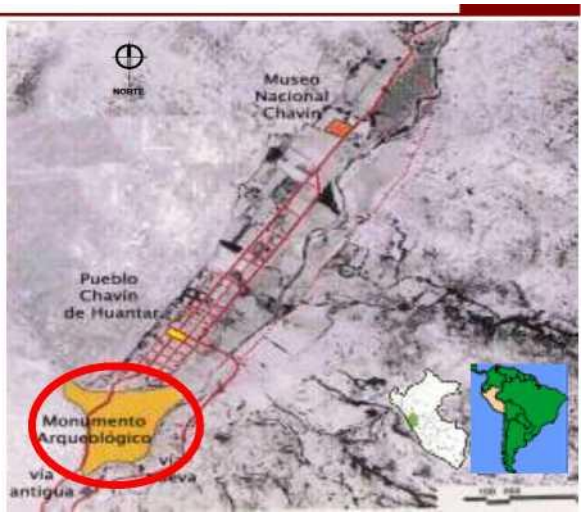

LOCAŢIE

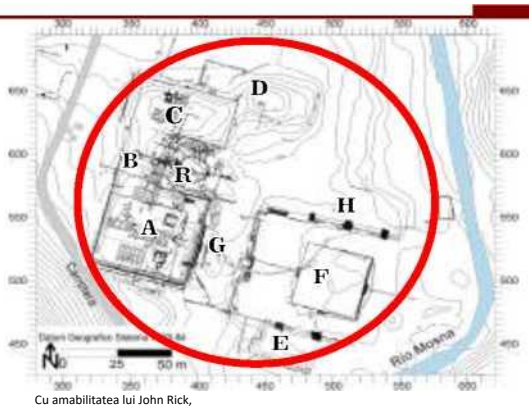

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
I Ini<>arcid->d SHnfnrd USA
2015

REFERENCIAS GRÁFICAS

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.1.h

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.1.C

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

Centrul Internațional de Cercetare, Conservare și Restaurare Chavín

LINIE DE ACȚIUNE

Cercetare pentru conservare

PROGRAM

Studii structurale și tehnologice de construcții

PROIECT

Laborator experimental de conservare pe teren

SUBPROIECT

Căutarea, prin experimentare pe teren, a unor tehnici și proceduri eficiente de conservare pentru tratarea structurilor și materialelor monumentului.

OBIECTIVE

Planificarea, implementarea și dezvoltarea unui program permanent de experimentare pe teren privind metodele și tehnicile de conservare a structurilor și materialelor litice testate anterior în laborator. Aceste metode și tehnici sunt considerate fie o abordare solidă, fie un progres în observarea comportamentului, cu scopul de a rafina în prealabil metodologiile, tehnicile și procedurile. Programul implică construirea de module structurale folosind materiale și tehnici de construcție similare cu cele originale. Simulări și experimente vor fi efectuate pe aceste module la nivel de bază, structural, de suprafață și de piatră de boltă. Răspunsul la diversele tratamente experimentale aplicate modulelor va fi evaluat și analizat pentru a selecta tehnicile care dau rezultate bune pentru aplicarea la monument. Vor fi stabilite cadre teoretice pentru a reconcilia metodologic progresele experimentale și, astfel, pentru a obține rezultate fiabile pentru proiectele finale. Acest proiect este completat de subproiectele Proiectelor 3.2.1, 3.2.2 și 3.2.3.

DESCRIERE

Proiectul va oferi informații despre noi alternative tehnice de conservare care pot fi aplicate eficient diferitelor tipuri de deteriorare structurală și materială a clădirilor din Chavín.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

INDICATORI

Rapoarte parțiale și finale privind noile tehnici de conservare dezvoltate în domeniul experimental

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și pregătire proiect 1	**5.500,00**
Execuția proiectului	**495.000,00**
Cheltuieli generale	**25.000,00**
TOTAL (sole noi)	**535.500,00**

188.556,00 USD

LOCAȚIE

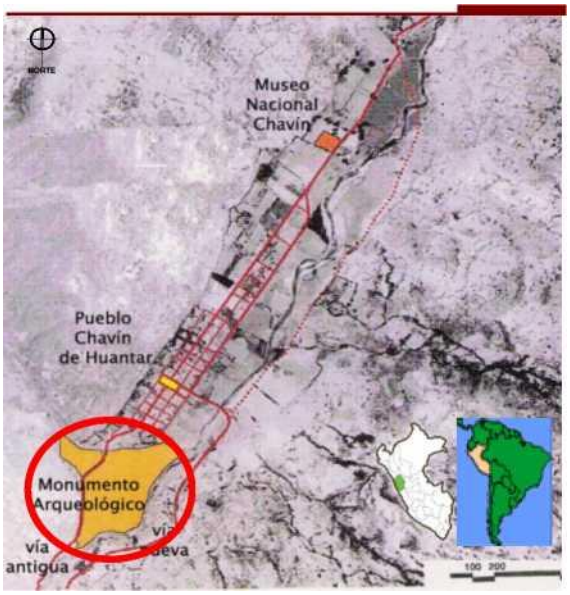

LOCAȚIE

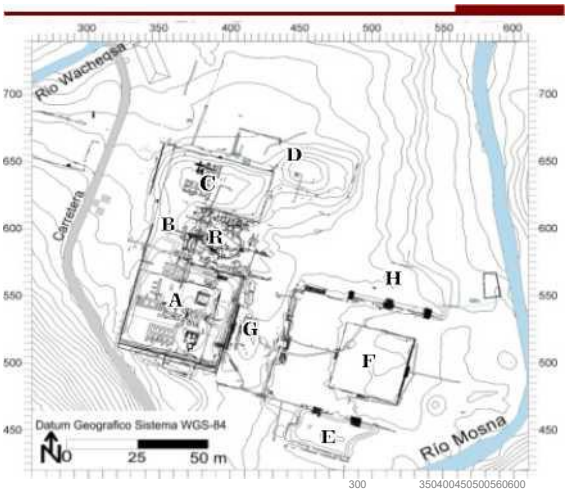

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

OBSERVAȚII

Locația și zona în care va fi dezvoltat proiectul vor fi selectate de arheologi ținând cont de evitarea deteriorării patrimoniului cultural expus și a celui subiacent al sitului.

REFERENCIAS GRÁFICAS

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 3.2.1.C

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

PLAZO DE EJECUCIÓN

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

Realizarea de studii cuprinzătoare asupra expresiilor

LÍNEA DE ACCIÓN Paisaje Cultural

PROGRAMA Educación y promoción cultural

PROYECTO **Investigación Etnográfica**

SUBPROYECTO

DESCRIPCIÓN

Registrar las expresiones culturales de las poblaciones de la región del Callejón de Conchucos con la finalidad de revalorar y salvaguardar los valores de la cultura tradicional y sus patrones de arraigo prehispánico.

OBJETIVOS

culturale din regiunea Conchucos, cu accent deosebit pe zona Chavín de Huántar. Studiile etnografice vor cuprinde obiceiurile, tradițiile, festivalurile, dansurile, miturile, legendele, gastronomia, limba, tradiția orală, modelele de comportament și organizare socială, precum și toate celelalte manifestări culturale specifice Văii Conchucos. Analiza informațiilor va fi efectuată pentru a identifica modelele de origine prehispanică care sunt încă prezente astăzi. Se va încuraja interesul și participarea oamenilor de știință și a universităților naționale și internaționale pentru dezvoltarea acestor studii etnografice.

Cunoașterea științifică a expresiilor culturale ale locuitorilor din Chavín și ale comunităților înconjurătoare este importantă pentru promovarea revalorizării și protejării acestora, în special în contextul modern actual al globalizării avansate. Plasarea acestor expresii într-un cadru științific, diseminarea lor prin diverse mijloace de comunicare și promovarea lor în cadrul comunității însăși va contribui la crearea unei identități culturale care va duce la un nivel mai ridicat de dezvoltare umană pentru locuitorii din Chavín de Huántar și din regiunea înconjurătoare.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii
Universități și instituții cooperante **MONITORIZARE**

REFERENCIAS GRÁFICAS

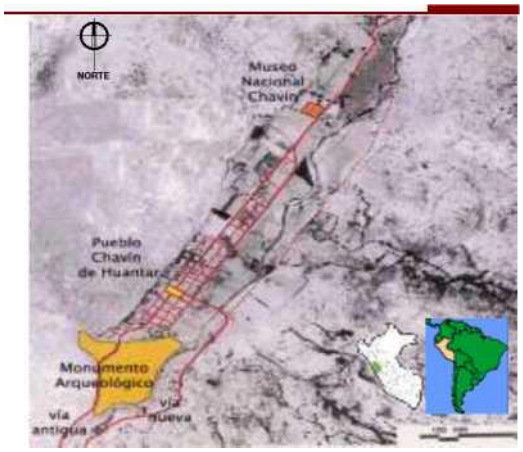

TOTAL (nuevos soles) 1 22,500.00

UBICACIÓN
$USD 43, 134.00

LOCALIZACIÓN

OBSERVAȚII Ar trebui încheiate acorduri de cooperare cu universități și instituții științifice naționale și internaționale.

Bugetul acoperă începerea proiectului și ar trebui programat în funcție de progresul și cerințele acestuia.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT | MEDIU LUNG

INDICATORI

Implementarea programului anual, materiale promoționale tipărite.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFIL PROIECT EXECUTIA PROIECTULUI ÎN PROCES DE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare a proiectului	15.000,00
Studii de bază	40.000,00
Dezvoltare program	30.000,00
Implementarea programului	300.000,00
Cheltuieli generale	20.000,00
TOTAL (sole noi)	405.000,00

142.606,00 USD

LINIE DE ACȚIUNE: Peisaj cultural

PROGRAM: Educație și promovare culturală

PROIECT: **Promovarea Chavínului și a identității regionale**

SUBPROIECT

OBIECTIVE

Promovarea valorii universale excepționale a Monumentului Arheologic Chavín de Huantar și a contextului său, în vederea consolidării identității istorice la nivel local și regional.

DESCRIERE

Proiectul constă în:
a) Analizarea stării actuale a promovării Chavín de Huántar, a domeniului de aplicare și a conținutului acesteia; b) Elaborarea strategiilor de comunicare și promovare a valorilor Chavín la nivel regional; c) Stabilirea unui Program de Promovare a Chavín de Huántar, stabilind canalele și metodele de comunicare, promovare și implicare comunitară în regiune, având în vedere moștenirea istorică a Chavínului; d) Pregătirea și tipărirea materialelor promoționale; e) Implementarea Programului de Promovare în comunitățile organizate din întreaga regiune, începând cu Callejón de Conchucos.

Programul de promovare va include vizite la fața locului și distribuirea de materiale tipărite; și va fi completat de expoziții itinerante despre Chavín de Huántar (Proiectul 2.3.1), precum și de informații pe site-ul web (Proiectul 4.1.3).

JUSTIFICARE

Consolidarea identității culturale a comunităților se realizează prin diseminarea cunoștințelor despre valorile moștenirii istorice ai cărei moștenitori de drept sunt. Acest program își propune să dezvolte și să consolideze o conștientizare regională colectivă a importanței orașului Chavín ca moștenire istorică și sursă de identitate regională. Atingerea acestui obiectiv va aduce beneficii stimei de sine sociale a comunității și va contribui la protejarea și salvgardarea culturii și patrimoniului său.

URMARE: Ministerul Culturii

LOCAȚIE

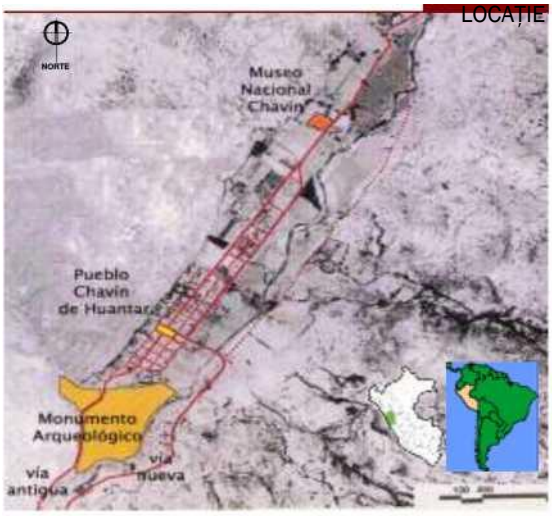

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Peisaj cultural

LINIE DE ACȚIUNE

Site web în funcțiune

Educație și promovare culturală

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE MC REGIUNE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

Diseminare și informare despre Chavín

PROIECT

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare de proiect 10.000,00

Design și întreținere site web: 50.000,00

Cheltuieli generale 10.000,00

Subtotal primul an (tălpi noi) 70.000,00

24.648,00 USD

TOTAL 10 ani (solzi noi) 484.000,00

170.423,00 USD

Extinderea cunoștințelor despre cultura Chavín de Huántar și monument prin intermediul instrumentelor electronice de diseminare în masă la nivel național și internațional.

OBIECTIVE

Crearea și întreținerea unui site web despre Monumentul Arheologic Chavín de Huantar și cultura sa, cu informații relevante despre istoria și influența sa în Anzii Centrali, inclusiv rezultatele cercetărilor științifice efectuate la fața locului și în regiune. În mod similar, includerea informațiilor etnografice despre localitate și regiune, produse de proiectul 4.1.1, inclusiv calendarul festivalurilor locale și regionale și alte aspecte de interes cultural și turistic; precum și informații despre circuitele turistice implementate în localitate și regiune (Proiectele 1.4.3 și 4.3.1), și alte aspecte de interes public.

Printre alte aspecte de management, site-ul web trebuie să informeze despre valoarea universală excepțională a Chavínului, pentru care a fost recunoscut ca sit al Patrimoniului Mondial de către UNESCO, precum și despre standardele naționale și internaționale de protecție.

Vor fi incluse Planul de gestionare a Chavínului și informații privind implementarea programelor și proiectelor sale.

Informațiile de pe site vor fi actualizate continuu.

LOCAȚIE

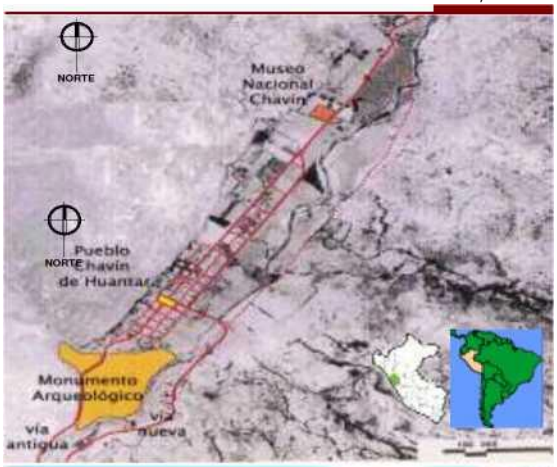

DESCRIERE

Existența unui sistem de informații culturale despre Chavín de Huantar, contextul său istoric și manifestările sale tradiționale actuale va promova creșterea cercetării în zonă, dezvoltarea turismului național și internațional și îmbunătățirea condițiilor socio-economice ale comunității locale și ale regiunii.

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

OBSERVAȚII

REFERINȚE GRAFICE

Proiectul va fi realizat în cooperare interinstituțională pentru sustenabilitatea sa.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavin

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE	Peisaj cultural
PROGRAM	Educație și promovare culturală
PROIECT	**Aprecierea lui Chavín prin educație formală**
SUBPROIECT	

INDICATORI

Nivelul de cunoaștere a culturii Chavin în rândul studenților noștri.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

OBIECTIVE

Consolidarea identității culturale a populației din Chavín de Huantar prin creșterea cunoașterii și aprecierii moștenirii sale istorice.

DESCRIERE

Proiectul constă în:
a.- Pregătirea de informații și încheierea de acorduri cu Ministerul Educației pentru a include istoria locală și regională, în special despre cultura Chavín și importanța acesteia în contextul istoric al Peruului antic, în programa școlară a poporului Chavín și a regiunii Ancash.
b.- Organizarea și implementarea programului UNESCO „Patrimoniul în mâinile tinerilor" pentru sectorul învățământului primar și secundar în comunitatea Chavín în prima etapă și în regiunea Ancash în a doua. Programul dezvoltă conținut transcurricular în fiecare dintre materiile școlare; prin urmare, profesorii care vor implementa programul trebuie mai întâi instruiți. Programul are ca scop insuflarea aprecierii patrimoniului cultural la copii și tineri.
c.- Ca parte a programului de instruire, școlile vor efectua vizite programate la fața locului și la Muzeul Național Chavín.

	SUMĂ ATĂ
Studii și dezvoltare de proiecte	50.000,00
Implementarea programului	100.000,00
Materiale didactice	100.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	260.000,00

91.549,00 USD

LOCAȚIE

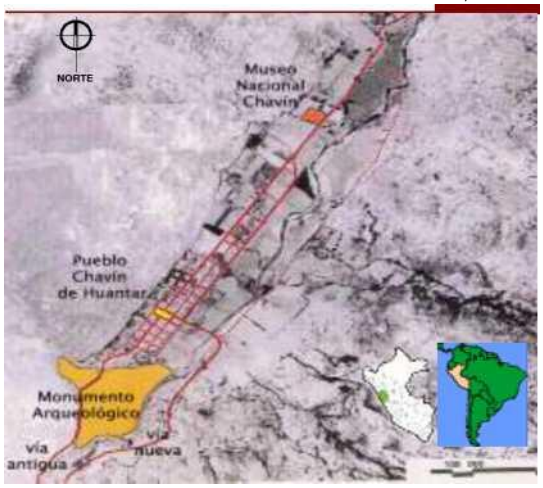

JUSTIFICARE

Participarea la program și recunoașterea de sine în procesul istoriei locale va duce la îmbunătățirea stimei de sine sociale a comunității Chavin de Huantar, precum și a regiunii Ancash, și va colabora la protejarea și salvgardarea culturii și patrimoniului istoric al acesteia.

LOCAȚIE

URMARE

Ministerul Culturii
Ministerul Educației
Guvernul Regional Ancash
Direcția Regională de Educație Ancash

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVAȚII

Direcția Regională de Educație Ancash ar trebui să fie organismul responsabil de implementarea acestui proiect, în colaborare cu Ministerul Culturii.

Bugetul pentru programul „Mâini Tinere" acoperă dezvoltarea programului timp de un an; cu toate acestea, bugetul pentru al doilea an trebuie alocat în mod corespunzător. Programul pentru regiunea Ancash trebuie bugetat în timp util.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

LINIE DE ACȚIUNE Peisaj cultural

PROGRAM Educație și promovare culturală

PROIECT **Educație ecologică pentru sit**

SUBPROIECT

OBIECTIVE

Îmbunătățirea condițiilor de mediu din districtul Chavín de Huántar prin implicarea populației în gestionarea acestuia.

DESCRIERE

Desfășurarea de campanii de educație ecologică prin discuții și ateliere pentru locuitorii orașului Chavín de Huántar și ai comunităților înconjurătoare din district. Scopul este de a-i educa cu privire la degradarea mediului cauzată de poluanți și practici umane dăunătoare, precum și impactul acesteia asupra calității vieții populației districtului. Campaniile vor acoperi, de asemenea, strategii de prevenire și gestionare pentru îmbunătățirea calității mediului în zonă. Această activitate cuprinde atât peisajul natural, cât și mediul urban.

JUSTIFICARE

Calitatea vieții locuitorilor din zonă se va îmbunătăți substanțial odată cu îmbunătățirea calității mediului din zona urbană și a peisajului cultural și natural.

URMARE

Ministerul Culturii
Organizații cooperante
și instituții publice implicate

REFERENCIAS GRÁFICAS

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Número de personas capacitadas

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL PROIECT	PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUȚIE	EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dezvoltare proiect	1 5.000,00
Implementarea programului de Educație de Mediu:	64.000,00
Cheltuieli generale	1 0.000,00
TOTAL (sole noi)	89.000,00

31.338,00 USD

LOCAȚIE

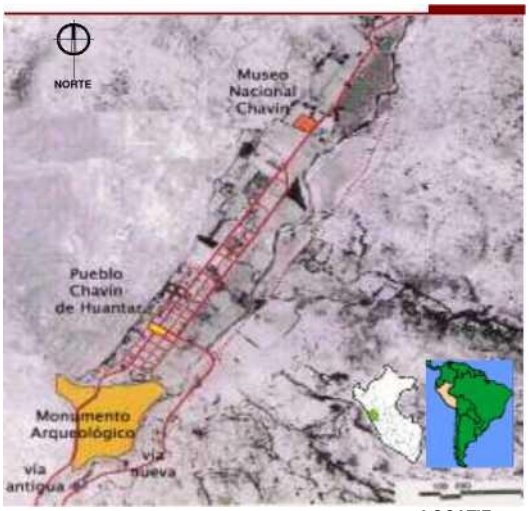

LOCAȚIE

OBSERVAȚII

Notă: Proiect complementar subproiectului Salubritate Mediu - Proiect: Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții.
Imagine: Prin amabilitatea lui John Rick, Daniel Contreras

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

LINIE DE ACȚIUNE Peisaj cultural

PROGRAM Educație și promovare culturală

PROIECT **Diseminarea cercetărilor despre Chavín**

SUBPROIECT

INDICATORI

Numărul de publicații privind progresul cercetărilor de la Chavín. Site-ul web actualizat.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA REGIUNII MC | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

OBJETIVOS

Difundir el conocimiento de la sociedad prehispánica de Chavín en el Perú y el extranjero mediante la divulgación masiva de las investigaciones científicas.

DESCRIERE

Stabilirea de acorduri cu mass-media științifică și universități naționale și străine pentru publicarea de noi cercetări despre societatea prehispanică Chavín.
De asemenea, mențineți site-ul Chavín actualizat cu privire la cercetările efectuate la situl arheologic și în regiunea de influență culturală a acestuia.

JUSTIFICACIÓN

Diseminarea progreselor în cunoașterea societății Chavín obținute prin cercetare științifică, ca mijloc de valorizare și recunoaștere a acestei societăți și a importanței sale istorice în procesele sociale andine.

URMARE Ministerul Culturii

SUMĂ ESTIMATĂ

Dezvoltarea programului de publicare	10.000,00
Plasare în presa tipărită	50.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	70.000,00

$USD 24,648.00

LOCALIZACIÓN

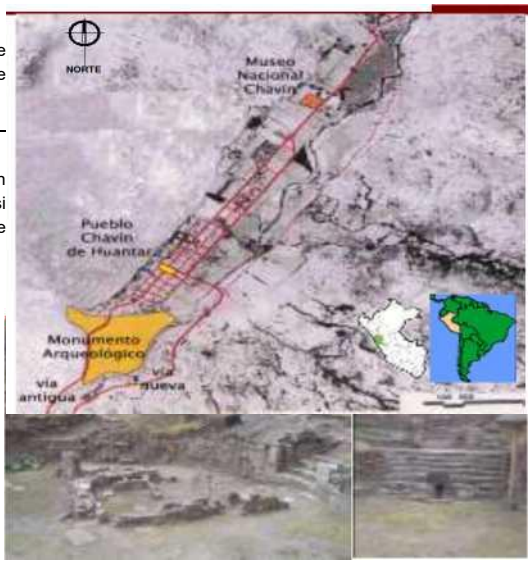

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE

Peisaj cultural

Numărul de ateliere și discuții introductive în Chavín

PROGRAM

Dezvoltare Umană

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC | REGIUNE | INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

PROIECT

Ateliere de conștientizare și colaborare cu comunitățile locale pentru protejarea patrimoniului cultural și natural

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUBPROIECT

Protecția patrimoniului cultural în sectorul La Banda

SUMĂ ESTIMATĂ

Pregătirea programului	10.000,00
Logistică atelier	28.000,00
Expozitor res	21.000,00
Informații grafice	5.000,00
Cheltuieli generale	25.000,00
TOTAL (sole noi)	89.000,00

31.338,00 USD

OBIECTIVE

Creșterea gradului de conștientizare în rândul comunităților locale pentru protejarea patrimoniului arheologic al sectorului La Banda al Monumentului Arheologic Chavín.

LOCAŢIE

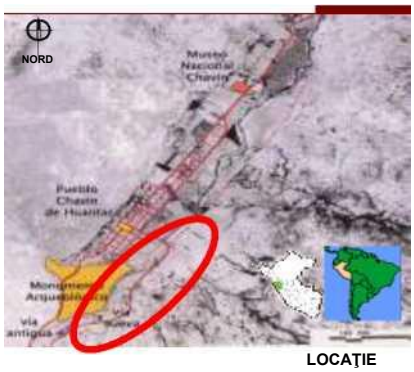

DESCRIERE

Organizarea de ateliere de conștientizare și discuții introductive pentru locuitorii din Chavín și zona La Banda, pentru a crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la patrimoniul arheologic semnificativ din regiune și pentru a încuraja angajamentul comunității față de protejarea acestuia. Atelierele și discuțiile ar trebui să disemineze reglementările naționale privind patrimoniul cultural al națiunii și responsabilitățile cetățenilor pentru conservarea acestuia.

LOCAŢIE

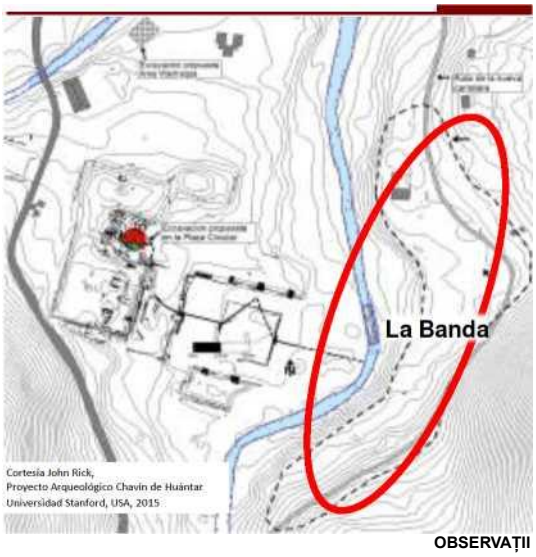

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

Bugetul este anual și trebuie planificat pentru anii următori.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Peisaj cultural

LINIE DE ACȚIUNE

Cursuri de instruire și funcționarea Centrului de Producție Artizanală.

Dezvoltare Umană

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Colaborare pentru crearea unui Centru de Producție Meșteșugărească Tradițională

MUNICIPIO MC REGION INV. PRIVADA / ONG'S

PROIECT

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUNERE | PROFILUL PROIECTULUI | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

a) Salvarea și revalorificarea tehnologiilor artizanale tradiționale ca mijloc de realizare a identității culturale a populațiilor din Chavín și din împrejurimi.
b) Îmbunătățirea producției artizanale pentru a revitaliza economia și condițiile de viață ale artizanilor locali.

Antrenament	15.000,00
Studiu de fezabilitate	18.000,00
Proiectare proiect	50.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	103.000,00

Pregătirea proiectului	10.000,00

OBJETIVOS

36.268,00 USD

. Asesorar a las entidades y productores locales en la construcción o habilitación de un Centro de Producción y Comercialización de Artesanías, otorgándoles los criterios técnicos correspondientes para la planificación y el diseño del proyecto en cuanto a funcionamiento y constitución de una organización de productores. . Capacitar a los artesanos de la localidad en producción, organización y comercialización artesanal promoviendo el desarrollo de una producción artística local singular y competitiva para el mercado turístico nacional e internacional.

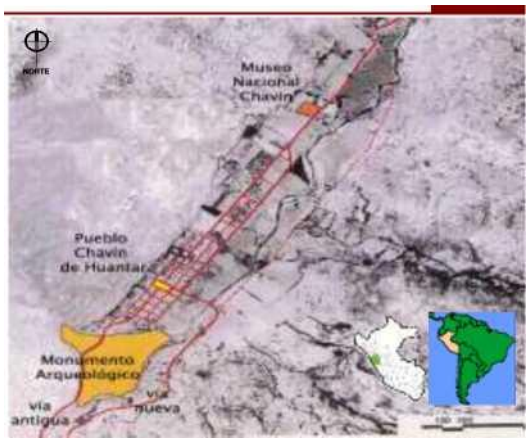

UBICACIÓN

DESCRIPCIÓN

El desarrollo de la producción artesanal local es limitada y en su mayor porcentaje imitación de los productos del sur del país, con excepción de las réplicas de las cabezas clavas líticas y otros similares. El Centro de Producción Artesanal permitirá mejorar la tecnología, el arte y la calidad de la producción y su comercialización, al promover y impulsar la creatividad artesanal local sobre la base de las características y los elementos culturales prehispánicos y el desarrollo de un arte contemporáneo popular, por consecuencia su rentabilidad. A la vez que fortalecerá la identidad de la comunidad, permitirá favorecer la autoestima y mejorar las condiciones socioeconómicas de los artesanos y sus familias, convirtiéndose en un comercio original para los visitantes.

LOCAȚIE

JUSTIFICACIÓN

Ministerul Culturii
Ministerul Comerțului Exterior și Turismului
de către Primăria Districtului Chavín

OBSERVACIONES

Monitorizare

REFERENCIAS GRÁFICAS

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Numărul de locuințe consiliate

PROGRAMUL DE DEZVOLTARE UMANĂ

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții

PROIECT

SUBPROIECT **Locuinţă**

MUNICIPALITĂȚI E	REGIUNEA MC	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL PROIECTUL PROIECTUL 1 SAU	ÎN PROCES DE EXECUTIE	EJECUTIA DO

SUMĂ	
Studii și organizare	30.000,00
Consultanță și implementare	135.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	S/. 175.000,0

61.620,00 USD

Promovarea îmbunătățirii calității locuințelor pentru populația din Chavín de Huantar

OBIECTIVE

Consilierea locuitorilor din Chavín cu privire la îmbunătățirea tehnicilor tradiționale de construcție a locuințelor, încorporând criterii funcționale precum lumina naturală, ventilația, confortul și siguranța, utilizând materiale provenite din surse locale. Se va pune accent pe utilizarea tehnicilor de construcție rezistente la cutremur, ținând cont de istoria regiunii, precum și pe prevenirea dezastrelor naturale. Se va elabora un plan de lucru, se va înregistra populația, se vor susține discuții informative și se vor distribui broșuri și manuale despre construcția din chirpici rezistentă la cutremur.

DESCRIERE

Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din Chavín include modernizarea locuințelor acestora prin asigurarea unor măsuri de siguranță și locuibilitate. Implementarea acestei activități va promova o atitudine și un comportament pozitiv în rândul locuitorilor față de Monument, stabilind o relație favorabilă pentru protejarea și conservarea acestuia.

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii
Municipiul Chavín de Huantar

LOCAȚIE

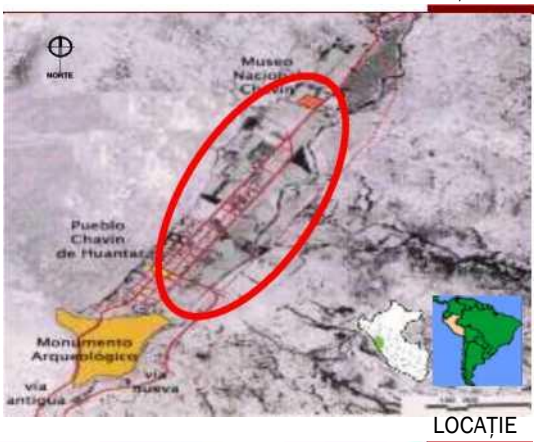

LOCAȚIE

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVAȚII

Este necesară canalizarea participării și sprijinului instituțiilor publice: Banca de Materiale, ENACE, Institutul Național de Apărare Civilă, Administrațiile Locale și Regionale în sarcinile specifice și competente ale proiectului.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU ^^ LUNG

INDICATORI

Monument arheologic

LÍNEA DE ACCIÓN

Campanii de sănătate desfășurate anual

PROGRAM

Dezvoltare Umană

RESPONSABILITATE COMUNĂ

PROYECTO

Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții

MUNICIPIO MC REGION INV. PRIVADA / ONG'S

ESTADO DEL PROYECTO

SUBPROIECT

Sănătate

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

Promover el mejoramiento de las condiciones de salud de las poblaciones del distrito de Chavín de Huántar.

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și organizare	30.000,00
Execuție și consultanță	150.000,00
Cheltuieli generale 10.000,00	
TOTAL (sole noi)	190.000,00

$USD 66,901.00

OBJETIVOS

Să se ofere consiliere și colaborare la organizarea unor activități specifice de sănătate publică în orașul Chavín: a) vaccinare și campanii de sănătate generală (colesterol, osteoporoză, sănătate orală, sănătate a pielii, combaterea paraziților, sănătate digestivă, printre altele); b) instruire pentru moașe și lucrători din domeniul sănătății comunitare; c) instruire în nutriție, igienă și sănătate familială, precum și creșterea animalelor de companie și domestice. Se vor susține discuții și se vor distribui broșuri informative. Se preconizează dotarea posturilor sanitare cu echipamente de bază, inclusiv instrumente de bază și medicamente esențiale, precum și organizarea de truse de prim ajutor comunitare și unități de rehidratare orală.

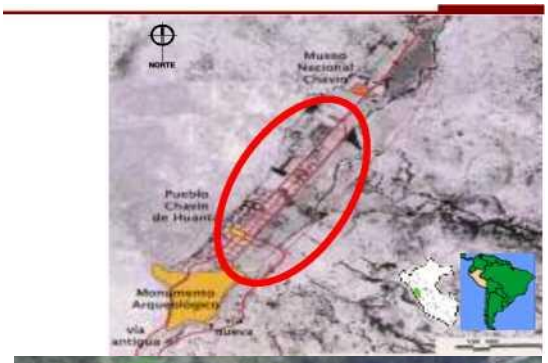

DESCRIERE

Activitatea va promova o creștere a calității vieții locuitorilor din Chavín și va genera o atitudine și un comportament pozitiv față de Monument, stabilind o legătură favorabilă pentru protejarea și conservarea acestuia.

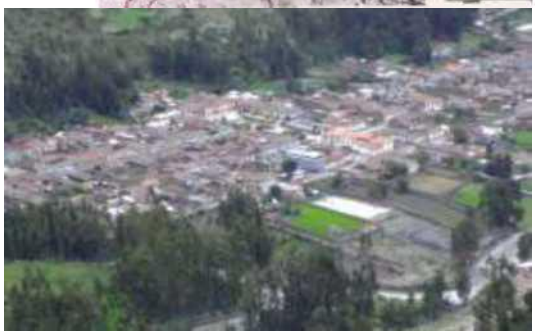

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

Municipiul Chavín de Huantar

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

Notă: proiectul trebuie să aibă în mod obligatoriu participarea sectorului de sănătate din Regiunea Ancash, precum și a Primăriei Districtuale Chavín.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

LINIE DE ACȚIUNE	Peisaj cultural
PROGRAM	Dezvoltare Umană
PROIECT	Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții
SUBPROIECT	**Salubritate a mediului**
OBIECTIVE	Promovarea îmbunătățirii condițiilor de mediu ale populațiilor din jurul orașului Chavín.

Să consilieze și să colaboreze la organizarea și instruirea comunității pentru salubritatea mediului din oraș și împrejurimi, constând în furnizarea de îndrumări pentru gestionarea corectă a resurselor naturale ale jurisdicției și tratarea și eliminarea corectă a deșeurilor lichide și solide, precum și pentru controlul și eradicarea dăunătorilor. Se va elabora un plan de lucru, se vor susține discuții informative, se vor distribui broșuri și manuale pentru managementul mediului și se vor desfășura campanii de salubrizare și igienă a mediului. Consilierea, evaluarea și monitorizarea activității se vor desfășura în mod continuu în anii următori.

DESCRIERE

Îmbunătățirea sănătății mediului va promova o creștere a calității vieții locuitorilor din Chavín și va genera o atitudine și un comportament pozitiv față de Monument, stabilind o legătură favorabilă pentru protejarea și conservarea acestuia.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii Municipiul Chavín de Huantar

URMARE

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Progrese către obiectivele de implementare a strategiilor de mediu în orașul Chavín

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MCREGION INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și organizare	30.000,00
Execuție și consultanță	150.000,00
Cheltuieli generale 10.000,00	
TOTAL (sole noi)	190.000,00

66.901,00 USD

LOCAȚIE

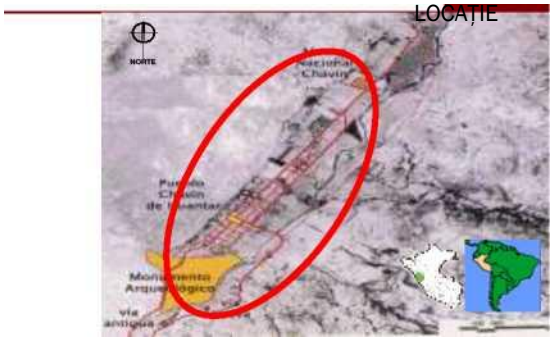

LOCAȚIE

OBSERVAȚII

Notă: proiectul are ca scop colaborarea cu Primăria Districtului Chavín și va necesita sprijinul Guvernului Regional Ancash.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT

MEDIU LUNG INDICATORI

Progrese în atingerea obiectivelor privind facilitățile publice din oraș.

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Dezvoltare Umană

PROGRAM

Colaborare pentru îmbunătățirea calității vieții

PROIECT

Salubritate de bază

SUBPROIECT

Promovarea îmbunătățirii serviciilor de salubritate de bază în zonele urbane din Chavin pentru a spori calitatea vieții populației.

OBIECTIVE

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚI E	REGIUNEA MC	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL PROIECTUL PROIECTUL 1 SAU	ÎN PROCES DE EXECUTARE EXECUTARE

	SUMĂ ESTIMATĂ
Consultanță și planificare	30.000,00
Registrul proprietății	200.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	240.000,00

84.507,00 USD

Colaborarea la implementarea serviciilor publice de apă, canalizare și electricitate în zona urbană a orașului Chavín. Participarea va include consiliere privind planificarea rețelelor de apă și canalizare și la dezvoltarea lucrărilor de înregistrare și cercetare a patrimoniului arheologic subiacent din zona urbană și salvarea acestuia atunci când este necesar.

DESCRIERE

Sprijinul pentru implementarea serviciilor publice de bază va duce la o îmbunătățire a calității vieții locuitorilor din Chavín și va genera o atitudine pozitivă față de patrimoniul arheologic, creând o legătură favorabilă pentru protejarea și conservarea acestuia.

Ministerul Culturii
Municipiul Chavín de Huantar

JUSTIFICACIÓN URMARE

LOCALIZACIÓN

UBICACIÓ

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

Notă: bugetul corespunde activităților inițiale de planificare și înregistrare preliminară a patrimoniului arheologic; cercetarea trebuie bugetată separat, atunci când este cazul.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavin

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Peisaj cultural

LINIE DE ACȚIUNE

Numărul de persoane instruite

Dezvoltarea umană

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Instruire tehnică în conservarea și întreținerea structurilor din piatră

PROIECT

MUNICIPALITATEA MC

REGIUNE DE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

Consolidarea capacității locale în conservarea structurilor din piatră din Chavín, cu scopul de a avea o forță de muncă locală calificată pentru a conserva monumentul și a crea oportunități de angajare pentru locuitorii din Chavín, precum și de a promova angajamentul acestora față de conservarea monumentului.

OBIECTIVE

Pregătirea planului de lucru	5.000,00
Apel pentru propuneri și diseminare	1 0.000,00
Expozanți, cheltuieli de călătorie și diurnă	20.000,00
Materiale și spații	10.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
Subtotal primul an (tălpi noi)	55.000,00
	19.366,00 USD
TOTAL 10 ani (tălpi noi)	475.000,00
	167.254,00 USD

Proiectul implică instruirea de asistenți tehnici în conservarea pietrei. În acest scop, locuitorii locali interesați de acest subiect vor fi invitați să aplice și instruiți în tehnici de conservare și întreținere a structurilor monumentului (piatră și mortar), ținând cont de procesele de eroziune la care sunt supuse, pentru a le stopa sau atenua. Instruirea va include cursuri teoretice și practice în cadrul dezvoltării proiectelor de conservare (Programul 1.2) și va fi condusă de specialiști în domeniu. Programul va fi oferit o dată la cinci ani.

LOCAȚIE

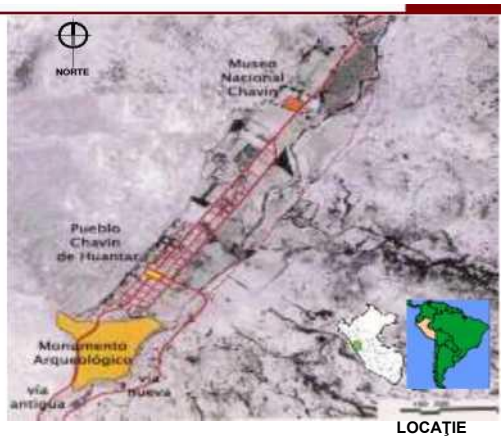

LOCAȚIE

DESCRIERE

Condițiile de mediu sunt agenți de deteriorare care afectează constant structurile sitului. Prin urmare, conservarea lor este o sarcină continuă. Proiectul își propune să instruiască tinerii locali în tehnici de conservare preventivă și întreținere pentru a crea o forță de muncă calificată; acest lucru va deschide, de asemenea, noi oportunități de angajare pentru tinerii din Chavín.

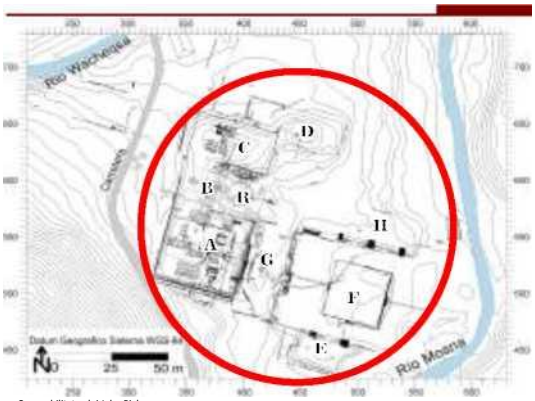

Cu amabilitatea lui John Rick, Proiectul arheologic Chavín de Huántar Universitatea Stanford, SUA, 2015

JUSTIFICARE

URMARE

Ministerul Culturii

OBSERVAȚII

Calendarul de execuție a bugetului estimează un cost pe termen lung luând în considerare execuția Programului 1.2.

REFERINȚE GRAFICE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Numărul de persoane instruite și integrate în proiecte de excavare arheologică

LINIE DE ACȚIUNE: Peisaj cultural

PROGRAM: Dezvoltare Umană

PROIECT: **Formare în metode și tehnici de cercetare arheologică**

SUBPROIECT

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITATEA MC REGIUNE DE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Pregătirea planului de lucru	5.000,00
Apel pentru înscrieri și promoții	10.000,00
Expozanți, cheltuieli de călătorie și diurnă Materiale	20.000,00
	5.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
Subtotal primul an (sole noi)	50.000,00

17.606,00 USD

TOTAL 10 ani (solzi noi) 390.000,00

137.324,00 USD

Crearea de capacități locale în cercetarea arheologică pe teren pentru a avea forță de muncă locală calificată pentru dezvoltarea de proiecte arheologice și pentru a deschide oportunități de angajare pentru populația din Chavín, precum și pentru a promova angajamentul acestora față de conservarea monumentului.

OBIECTIVE

Proiectul își propune să integreze populația locală în proiecte de cercetare arheologică, oferindu-le instruire în metodele și tehnicile de excavare arheologică. În acest scop, locuitorii locali, de preferință tineri din Chavín interesați de acest domeniu, vor fi invitați să aplice și selectați. Instruirea va fi atât teoretică, cât și practică, condusă de directorii de proiect și va fi implementată treptat, pe măsură ce proiectele de cercetare arheologică avansează. Procesul de aplicare se va desfășura la fiecare trei ani.

DESCRIERE

Săpăturile arheologice necesită forță de muncă calificată datorită naturii depozitelor culturale și procesului delicat de excavare și înregistrare. Proiectul de formare va asigura o rezervă de persoane calificate, va promova practici arheologice de înaltă calitate și va deschide noi oportunități de angajare pentru tinerii locali.

JUSTIFICARE

URMARE: Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

LOCAȚIE

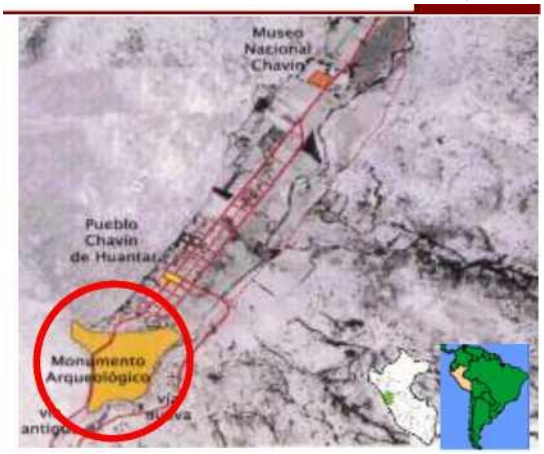

ILUSTRAȚII

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Número de personas capacitadas

LÍNEA DE ACCIÓN: Paisaje Cultural

PROGRAMA: Desarrollo Humano

PROYECTO: **Capacitación para el desarrollo de actividades productivas**

SUBPROYECTO

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO ESTADO REGION INV. PRIVADA / ONG'S

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA | PERFIL DE PROYECTO | PROYECTO | EN PROCESO DE EJECUCIÓN | EJECUTADO

MONTO ESTIMADO

Elaboración del programa o proyecto 10,000.00	
Organización	10,000.00
Ejecución	150,000.00
Gastos generales	10,000.00
TOTAL (nuevos soles)	180,000.00

63.680,00 USD

OBJETIVOS

Crear capacidades locales en actividades productivas para mejorar las condiciones de vida del poblador de Chavín, así como promover su compromiso con la preservación del patrimonio arqueológico y el ambiente.

DESCRIERE

Colaborarea la dezvoltarea unui program de formare pentru utilizarea durabilă a resurselor naturale în zona Peisajului Cultural Chavín și pentru dezvoltarea capacităților umane, destinat locuitorilor din Chavín. Programul va include activități productive și de procesare. Entități regionale, ONG-uri și alte părți vor fi invitate să participe la organizarea, formarea și asistența tehnică a proiectului.

JUSTIFICARE

Proiectul își propune să promoveze dezvoltarea socio-economică a populației din Chavín și utilizarea rațională a resurselor naturale ale zonei, demonstrând totodată angajamentul său față de protejarea patrimoniului cultural și natural.

LOCAȚIE

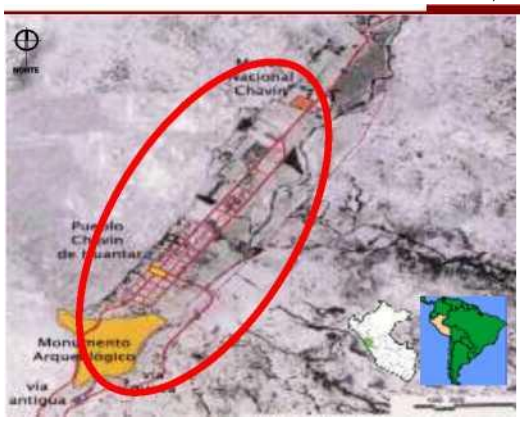

LOCAȚIE

URMARE: Ministerul Culturii

REFERINȚE GRAFICE

---------YO ' '

OBSERVAȚII

Bugetul este anual și trebuie elaborat pentru anii următori.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 4.3.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Monument arheologic

LINIE DE ACȚIUNE

Informes periódicos y finales de la consultoría.

Peisaj cultural

PROGRAM

CORRESPONSABILIDAD

Circuite turistice: Cooperare în proiectarea infrastructurii și serviciilor PROIECT

SUBPROIECT

Colaborarea cu Primăria Districtului Chavín la planificarea dezvoltării turismului în jurisdicția sa, care să contribuie la protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural și natural al zonei și la îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor turistice ale districtului.

OBIECTIVE

MUNICIPALITĂȚI E	REGIUNEA MC	INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

Proiectul constă în furnizarea de consultanță tehnică Primăriei Districtuale Chavín pentru planificarea dezvoltării turismului durabil în jurisdicția sa, care să integreze patrimoniul cultural și natural și să permită promovarea districtului ca destinație turistică integrată cu Monumentul Arheologic Chavín.
Consultanța va furniza criteriile tehnice care vor ghida planificarea dezvoltării turismului, a infrastructurii și a serviciilor complementare, precum și a sustenabilității patrimoniului cultural și natural. Această consultanță va fi oferită în toate etapele procesului de planificare, de la evaluarea și diagnosticarea dezvoltării turistice actuale a districtului, inventarierea și identificarea potențialelor situri și locații care vor fi incluse în diferitele circuite și studiul pieței turistice, până la proiectarea circuitelor, infrastructurii și serviciilor, precum și proiectarea proiectelor de investiții și monitorizarea implementării acestora.

DESCRIERE

Chavín ca punct central, va crește turismul în district și durata șederii vizitatorilor și va favoriza dezvoltarea socio-economică a populației din Chavín .

Ministerul Culturii MONITORIZARE
Municipalitatea Chavín de Huantar

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE	PROFILUL PROIECT PROIECT	ÎN PROCES DE EXECUȚIE	EXE TĂIAT

SUMĂ

Planul de lucru și coordonarea	15.000,00
Consultanță	30.000,00
Întâlniri, cheltuieli de călătorie și altele	15.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	70.000,00

24.648,00 USD

LOCAȚIE

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

Peisaj cultural

LINIE DE ACȚIUNE

Dezvoltarea Turismului

PROGRAM

Formarea ghizilor și a serviciilor turistice pentru zona urbană Chavín

PROIECT

SUBPROIECT

Crearea de capacități locale privind serviciile turistice în zona monumentală și urbană Chavín, pentru a îmbunătăți serviciile pentru vizitatori, promovând în același timp angajamentul acestora față de conservarea patrimoniului arheologic și a mediului

Organizarea anuală de cursuri de formare a ghizilor turistici pentru locuitorii din Chavín și Huaraz, cu scopul de a le oferi instruire continuă și informații actualizate despre istoria sitului Chavín, patrimoniul arheologic al orașului și al regiunii și de a asigura că aceștia oferă servicii de înaltă calitate vizitatorilor. În plus, organizarea de cursuri de formare privind managementul restaurantelor și hotelurilor pentru a îmbunătăți serviciile turistice oferite în oraș. Entitățile publice din sectorul turismului, ONG-urile și alte organizații conexe vor fi invitate să participe la organizarea, instruirea și asistența tehnică a proiectului.

DESCRIERE

Proiectul își propune să promoveze îmbunătățirea calității serviciilor pentru vizitatori, precum și dezvoltarea socio-economică a populației din Chavín și angajamentul acesteia față de protejarea patrimoniului.

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

URMARE

REFERINȚE GRAFICE

INDICATORI

Numărul de persoane instruite

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIA M REGIUNEA MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Plan de lucru	
Execuție	10.000,00
Cheltuieli generale	160.000,00
TOTAL (sole noi)	15.000,00
	185.000,00

65.141,00 USD

LOCAȚIE

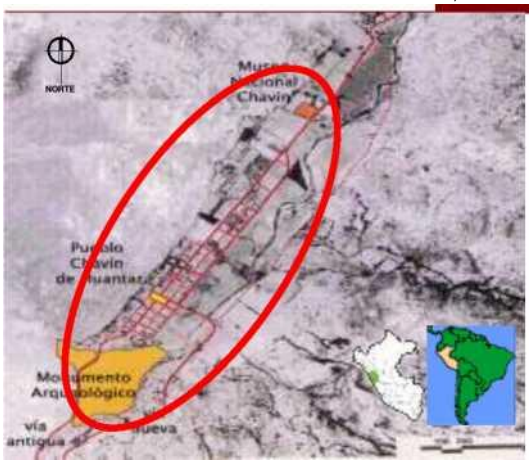

LOCAȚIE

OBSERVAȚII

Bugetul trebuie programat anual.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

LINIE DE ACȚIUNE	Peisaj cultural
PROGRAM	Dezvoltarea Turismului
PROIECT	**Colaborare pentru punerea în funcțiune a podului peste Wacheqsa**
SUBPROIECT	

OBIECTIVE

Permiteți accesul pietonal din oraș până la monument într-o structură sigură.

DESCRIERE

Construcția unei noi structuri pentru podul pietonal care traversează râul Wacheqsa. Aceasta include proiectarea și lucrările civile, care cuprind construcția pileelor de susținere (stâlpi, fundații etc.), structura podului, a planșeului și a balustradelor. Podul va fi destinat uzului pietonal.

JUSTIFICARE

Podul actual este într-o stare de degradare și nu oferă siguranță utilizatorilor. Întrucât podul este necesar, deoarece asigură accesul la monument și la zona La Florida, este recomandabil să se înlocuiască vechea structură cu una nouă, care să garanteze o circulație sigură. Podul va fi exclusiv pietonal, din cauza necesității de a restricționa traficul rutier, ceea ce contribuie la degradarea monumentului.

URMARE

Ministerul Culturii

Municipiul Districtual Chavín de Huántar

REFERINȚE GRAFICE

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

pod pietonal construit

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE REGIUNEA MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECTULUI PROIECT IN PROCES DE EXECUTARE EXECUTATĂ

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și pregătirea Dosarului T	20.000,00
Lucrări de construcții	200.000,00
Cheltuieli generale	20.000,00
TOTAL (sole noi)	240.000,00

804.507,00 USD

LOCAȚIE

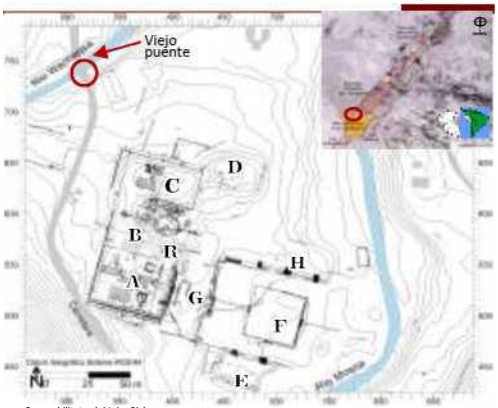

Cu amabilitatea lui John Rick;
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

LOCAȚIE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE: Peisaj cultural

Plan de amenajare a teritoriului pentru districtul Chavín.
Documente parțiale și finale.

PROGRAM: Planificare teritorială și urbană

RESPONSABILITATE COMUNĂ

PROIECT: **Colaborare la elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului pentru zonă**

MUNICIPALITATEA MCREGION

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

SUBPROIECT

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT EXECUȚIE EXECUTAT

OBIECTIVE: Promovarea conservării și utilizării durabile a peisajului natural și cultural din jurul monumentului și al orașului Chavín de Huántar.

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și evaluări	130.000,00
Cheltuieli generale	20.000,00
TOTAL (sole noi)	150.000,00 S/.

Să sprijine Primăria Districtului Chavín în înțelegerea și planificarea utilizării terenurilor și să consiliază echipa sa tehnică cu privire la criteriile de protejare și promovare a activităților durabile legate de peisajul natural și cultural al sitului Chavín și al comunității înconjurătoare. Să programeze sesiuni de lucru cu echipa tehnică a municipalității pentru a colabora la o evaluare a districtului și a identifica viitoarele căi de dezvoltare fizică, socială și economică bazate pe analize ale solului, utilizării terenurilor și producției, în vederea elaborării unui plan de utilizare a terenurilor propus și a unor reglementări de zonare. Să evalueze documentele rezultate în urma evaluărilor și sesiunilor de lucru. Să monitorizeze elaborarea documentului final.

LOCAȚIE

52.817,00 USD

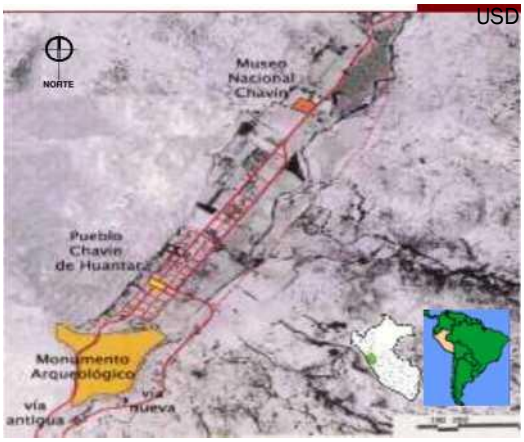

DESCRIERE

Dezvoltarea unei viziuni cuprinzătoare pentru dezvoltarea districtului prin evaluări și proiecții bazate pe linii directoare de dezvoltare durabilă care iau în considerare activitățile comunitare și asigură protecția teritoriului.

LOCAȚIE

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii,
Primăria Districtului Chavín,
Consultanță externă

URMARE

OBSERVAȚII

REFERINȚE GRAFICE

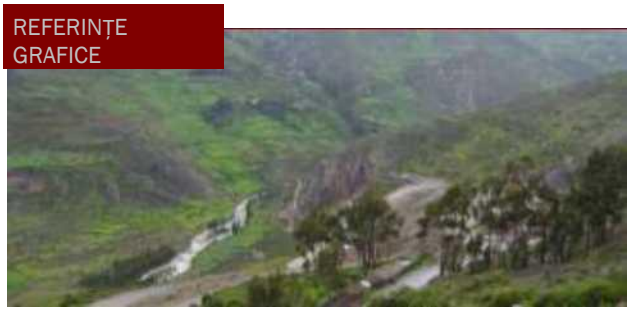

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE Peisaj cultural

Plan de Desarrollo Local

PROGRAMUL de planificare teritorială și urbană

CORRESPONSABILIDAD

PROIECT **Colaborare în definirea Planului de Dezvoltare Locală**

MUNICIPALITATEA MC

REGIUNE DE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN CURS EXECUȚIE | EXECUTAT

SUBPROIECT

SUMĂ ESTIMATĂ

Diverse coordonări	5.000
Consultanță	1 5.000
Cheltuieli generale	15.000
TOTAL (sole noi)	35.000,0 S/.
	12.324,00 USD

OBIECTIVE

Pentru a sprijini administrația locală a orașului Chavín în planul său de dezvoltare urbană pentru a promova protejarea patrimoniului cultural și istoric al orașului, precum și a Monumentului Arheologic Chavín și a împrejurimilor sale imediate.

DESCRIERE

Să sprijine Primăria Districtului Chavín în planificarea dezvoltării urbane a orașului Chavín și să consiliază echipa tehnică cu privire la criteriile de protecție a patrimoniului și activitățile durabile pentru orașul Chavín și influența acestora asupra mediului cultural și natural. Să programeze sesiuni de lucru cu echipa tehnică a primăriei pentru a diagnostica configurația actuală a orașului și a identifica viitoarele căi de dezvoltare fizică, socială și economică bazate pe analize de sol, utilizare a terenurilor și producție, în vederea elaborării unei propuneri de extindere urbană, planificare și zonare, împreună cu reglementările aferente. Să consiliază și să colaboreze la formularea Planului de Dezvoltare Urbană pentru orașul Chavín de Huantar. Să monitorizeze pregătirea documentului final.

LOCAȚIE

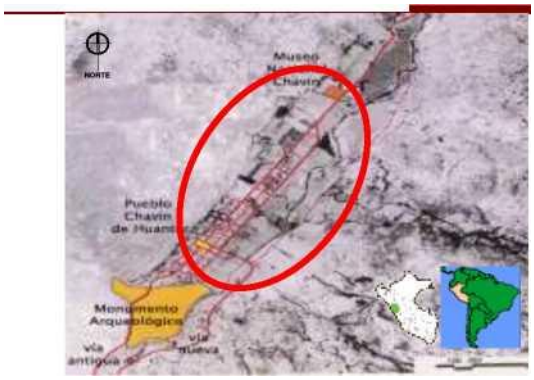

LOCAȚIE

JUSTIFICARE

Introducerea unei viziuni cuprinzătoare asupra dezvoltării urbane a poporului Chavín prin intermediul unor instrumente metodologice adecvate care să permită participarea comunității și să asigure sustenabilitatea propunerilor.

URMARE

Ministerul Culturii,
Municipalitatea Districtuală Chavín de Huántar,
Consultanță externă

REFERINȚE GRAFICE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

OBSERVAȚII

Nbota: Planul de Dezvoltare Urbană al orașului Chavín de Huántar trebuie să ia în considerare orientările Guvernului Regional Ancash și să urmărească coordonarea interdistrictuală și consultările cu comunitatea.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE

ACȚIUNE

Peisaj cultural

Planificare teritorială și urbană

Ordenanzas promulgadas

RESPONSABILITAT

PROGRAM

Colaborare în elaborarea Ordonanțelor Municipale

MUNICIPALITATE MCREGIONINV . PRIVAT / ONG-uri

PROIECT

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT

PROFIL DE PROIECT PROPUS EXECUȚIA PROIECTULUI ÎN PROCES DE EXECUTIE

SUMĂ ESTIMATĂ

Să consilieze și să sprijine administrația locală din Chavín de Huántar cu privire la aspectele de reglementare ale jurisdicției sale legate de protejarea și utilizarea durabilă a resurselor naturale și a patrimoniului cultural al națiunii pe teritoriul său. OBIECTIVE

Evaluări	6.000,00
Consultanță	7.500,00
Cheltuieli generale	12.000,00
TOTAL (sole noi)	S/. 25.500,00

8.979,00 USD

LOCAȚIE

Programarea unor sesiuni de lucru cu echipa tehnică a Primăriei Districtuale Chavín de Huántar pentru a colabora la elaborarea unei evaluări diagnostice a reglementărilor locale actuale privind planificarea și gestionarea utilizării terenurilor și pentru a rezolva în comun lacunele legislative existente în acest domeniu. Acordarea de consultanță privind elaborarea reglementărilor corespunzătoare și instruirea entităților responsabile de implementarea acestora

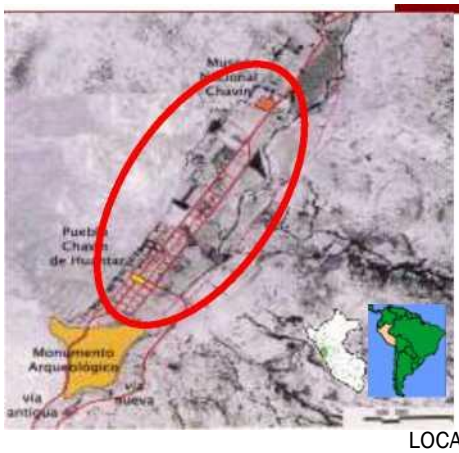

Consolidarea managementului municipal în materie de protecție, salvgardare și utilizare socială responsabilă a patrimoniului cultural al națiunii și a resurselor naturale și culturale ale mediului peisagistic al teritoriului aflat sub responsabilitatea sa, oferindu-i cadrul juridic corespunzător care să faciliteze exercitarea competențelor sale.

LOCAȚIE

JUSTIFICARE

Ministerul Culturii

Consultanță externă pentru Serviciul Național al Ariilor Naturale Protejate

URMARE

OBSERVAȚII

REFERINȚE GRAFICE

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE Peisaj cultural

PROGRAM Planificare teritorială și urbană

PROIECT **Proiectarea și execuția infrastructurii pentru monument în zona urbană**

SUBPROIECT

Luați în considerare Centrul de Cercetare și facilitățile adiacente.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE INVESTIȚII PRIVATE COMUNITARE MC / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECT PROIECT ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și proiectarea Planului Strategic	20.000,00
Dezvoltarea proiectelor de investiții	1 50.000,00
Condiționare	100.000,00
Construcția de infrastructură	1.000.000,00
Elaborarea reglementărilor	5.000,00
Cheltuieli generale	20.000,00
TOTAL (sole noi)	1.295.000,0 S/.

455.986,00 USD

OBIECTIVE

Implementarea spațiilor și a infrastructurii pentru servicii publice complementare pentru serviciile turistice și gestionarea vehiculelor asociate Monumentului Arheologic Chavín.

DESCRIERE

Proiectul constă în:
a. Proiectarea unui Plan Strategic de Dezvoltare Urbană pentru serviciile turistice, care va include în principal:
Organizarea vehiculelor compatibilă cu traseul turistic: Muzeul Național Chavín - zona urbană Chavín - Monumentul Arheologic Chavín. Include zone de parcare pentru vehiculele de transport public și vehiculele turistice, printre altele;
Centru meșteșugăresc: Agenție pentru vânzarea de articole artizanale, administrată de producători, asociații și persoane fizice;
Înființare pentru angajarea vânzătorilor de produse alimentare;
b. Implementarea Planului Strategic cu abilitarea spațiilor, construirea infrastructurii și implementarea serviciilor.
c. Elaborarea și implementarea reglementărilor pentru executarea Planului Strategic de Planificare Urbană.

LOCAȚIE

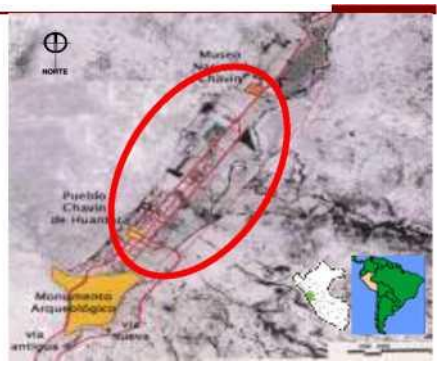

LOCAȚIE

JUSTIFICARE

Promovarea sustenabilității Monumentului, asigurând facilități pentru a evita impactul cauzat în zona de acces la monument de aglomerația rutieră și lipsa zonelor de parcare, vânzarea ambulantă și dezvoltarea altor activități comerciale nereglementate legate de turism.

URMARE

Ministerul Culturii
Municipalitatea districtuală Chavín
Antreprenori

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 4.4.5

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE

Peisaj cultural

Cadastru urban monumental și proiect de recuperare a zonei monumentale a orașului Chavín de Huántar

PROGRAM

Planificare teritorială și urbană

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE | MC | REGIUNE DE INVESTIȚII PRIVATE ONG-uri | /

PROIECT

Colaborare în conservarea zonei urbane Chavín ca centru tradițional

STAREA PROIECTULUI

SUBPROIECT

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN CURS | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Registrul și cadastrul funciar	83.000,00
Studii și dezvoltare de proiecte	20.000,00
Execuția proiectului	1 50.000,00
Cheltuieli generale	10.000,00
TOTAL (sole noi)	263.000,00

92.606,00 USD

OBIECTIVE

Pentru a păstra structura urbană tradițională și tipologia orașului Chavín de Huántar ca patrimoniu cultural al națiunii.

DESCRIERE

Realizarea unui studiu urban al orașului Chavín de Huántar și identificarea clădirilor, spațiilor publice și a zonei urbane cu semnificație patrimonială pentru a continua protejarea acestora prin declararea lor ca Centru Istoric, mediu urban monumental și patrimoniu cultural al Națiunii. Identificarea și evaluarea stării spațiilor publice și a clădirilor de patrimoniu care pot fi prioritizate pentru intervenție și adaptare pentru traseul turistic. Convocarea părților interesate și a proprietarilor implicați în executarea proiectului. Contractarea unor profesioniști și specialiști pentru a determina criteriile de intervenție și a proiecta un proiect cuprinzător de restaurare și revitalizare urbană.

JUSTIFICARE

Orașul Chavín de Huántar păstrează structura tipică a unui centru urban tradițional. Autenticitatea sa urbană merită recunoaștere și protecție din partea statului, precum și restaurarea și revitalizarea sa pentru a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor săi și a permite încorporarea sa într-un circuit turistic legat de Monumentul Național și Muzeul Chavín, demonstrând astfel unitatea sitului patrimonial.

URMARE

Municipalitatea Chavín de Huantar
Ministerul Culturii Comunitatea locală și colaboratorii

LOCAȚIE

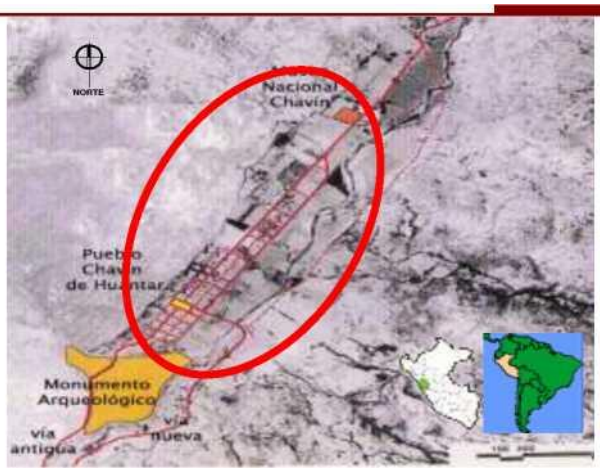

LOCAȚIE

REFERINȚE GRAFICE

Proiectul trebuie realizat cu participare intersectorială: actorii publici și privați implicați și participarea populației locale.

OBSERVAȚII

Bugetul corespunde studiilor și formulării proiectului complex, care va propune bugetul specific pentru intervenția în zona urbană și clădirile de patrimoniu ale orașului.
Planificarea și executarea studiilor și intervențiilor trebuie realizate cu avizul Ministerului Culturii și trebuie să fie în sarcina unor specialiști în restaurarea patrimoniului istoric imobil.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 4.5.5

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 4.6.1a

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Apărări pe malul râului construite

LINIE DE ACȚIUNE Peisaj cultural

PROGRAM Mediu

PROIECT Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor

SUBPROIECT **Controlul și gestionarea malurilor râurilor Mosna și Wachecsa**

OBIECTIVE

Consolidarea malurilor râurilor Mosna și Wachecsa împotriva inundațiilor în timpul anotimpurilor ploioase pentru a preveni revărsările care pun în pericol situl arheologic.

RESPONSABILITATE COMUNĂ

MUNICIPALITĂȚIE MC REGIUNE INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE PROFILUL PROIECTULUI ÎN PROCES DE EXECUȚIE EXECUTAT

DESCRIERE

Construirea de ziduri de sprijin pe malurile râurilor Mosna și Wacheqsa, adiacente monumentului, constând din ziduri de sprijin din materiale durabile și ancras. Aceste apărări vor fi suficient de largi și robuste pentru a preveni distrugerea lor de către fluxuri aluvionare puternice, în special cele ale râului Wacheqsa. Stabilirea unui protocol pentru monitorizarea, curățarea și întreținerea malurilor ambelor râuri, acordând prioritate celor adiacente monumentului arheologic.

JUSTIFICARE

În 1933 și 1945, fenomene meteorologice extreme au cauzat revărsarea râurilor. Aceste evenimente au dus la daune grave și distrugeri ale Monumentului Arheologic, în special ale Clădirii E. Prin urmare, proiectul își propune să atenueze orice impact potențial asupra monumentului.

URMARE

Ministerul Culturii,
Guvernul Regional Ancash,
Municipalitatea Districtuală Chavín

SUMĂ ESTIMATĂ

Diagnostic și protocol	18.000,00
Pregătirea dosarului tehnic	20.000,00
Lucrări de construcții	2.185.540,00
Cheltuieli generale	7.000,00
TOTAL (sole noi)	2.230.540,00

785.401,00 USD

LOCAȚIE

LOCAȚIE

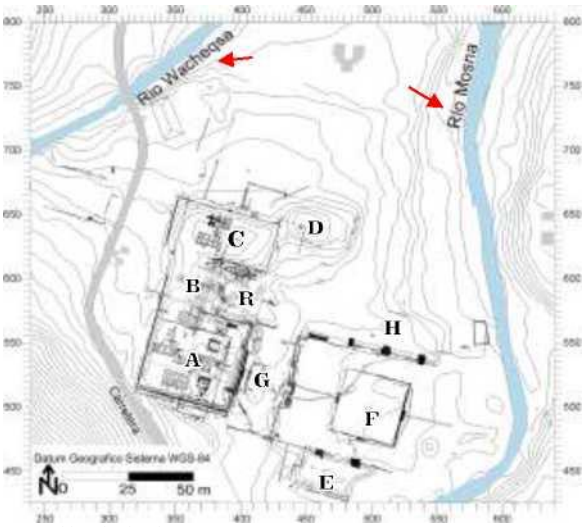

Cu amabilitatea lui John Rick,
Proiectul arheologic Chavín de Huántar
Universitatea Stanford, SUA, 2015

OBSERVAȚII

Negocierea acordurilor intersectoriale cu sectoarele public și privat din regiune pentru finanțarea lucrărilor, precum și a lucrărilor de prevenire, monitorizare și întreținere.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 4.7.1a

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: **4.5.1 b**

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

LINIE DE ACȚIUNE	Peisaj cultural
PROGRAM	Mediu
PROIECT	Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor
SUBPROIECT	**Controlul și gestionarea râurilor Wacheqsa și Mosna**
OBIECTIVE	Pentru a curăța albiile râurilor Mosna și Wacheqsa pentru a controla revărsările acestora și a preveni deteriorarea Monumentului Arheologic Chavín.

Descolmatarea anuală a bazinelor și sub-bazinelor

RESPONSABILITATE COMUNĂ

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC

INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Dezvoltarea proiectului și a protocolului	30.000,00
Lucrări de construcții	2.000.000,00
Cheltuieli generale	20.000,00
TOTAL (sole noi)	2.050.000,00

721.831,00 USD

DESCRIERE

Pe lângă construirea de apărări pe maluri, sedimentele și deșeurile solide acumulate în albiile râurilor Mosna și Wachecsa vor fi îndepărtate pentru a preveni inundațiile în timpul sezonului ploios. Se vor utiliza utilaje grele și muncă manuală. Simultan, va fi elaborat și implementat un protocol anual pentru lucrările de curățare și dragare în perioadele cu debit scăzut. Se au în vedere acorduri interinstituționale cu sectoarele public și privat din regiune pentru finanțarea și sprijinul logistic pentru aceste lucrări preventive.

LOCAȚIE

JUSTIFICARE

Dezastrele naturale care au avut loc în anii Cutremurele din 1933 și 1945 au provocat pagube grave...
Monumentul arheologic Chavín, în special clădirea E, care și-a pierdut 50% din structură din cauza revărsării râului Mosna, reprezintă, prin urmare, o prioritate pentru acest proiect, în vederea controlării acestui factor de degradare și a protejării patrimoniului.

LOCAȚIE

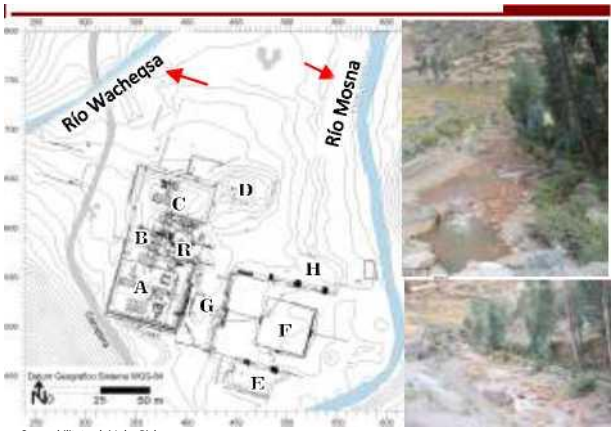

Cu amabilitatea lui John Rick, Proiectul arheologic Chavín de Huántar Universitatea Stanford, SUA, 2015

URMARE

Ministerul Culturii
Guvernul Regional Ancash,
Municipalitatea Districtuală Chavín

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

Descolmatarea trebuie efectuată anual, iar bugetul corespunzător trebuie programat.

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: **4.5.1 b**

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Planul de gestionare a monumentului arheologic Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENT IMEDIAT SCURT MEDIU LUNG

INDICATORI

Peisaj cultural

LINIE DE

Pante stabilizate ale pârtiilor La Banda

Mediu

PROGRAM

RESPONSABILITATE COMUNĂ

Colaborarea în managementul bazinelor și sub-bazinelor

PROIECT

REGIUNEA MUNICIPALITĂȚII MC INVESTIȚII PRIVATE / ONG-uri

Colaborare pentru stabilizarea defrișării pantei din La Banda

SUBPROIECT

STAREA PROIECTULUI

PROPUNERE | PROFILUL PROIECT | PROIECT | ÎN PROCES DE EXECUȚIE | EXECUTAT

SUMĂ ESTIMATĂ

Studii și dosar tehnic	50.000,00
Lucrări de construcții	600.000,00
Cheltuieli generale	50.000,00
TOTAL (sole noi)	700.000,00

246.479,00 USD

OBJETIVOS

Stabilizarea versantului din sectorul La Banda pentru a preveni eroziunea și alunecările de teren care afectează vestigiile arheologice din zonă și viața umană.

LOCALIZACIÓN

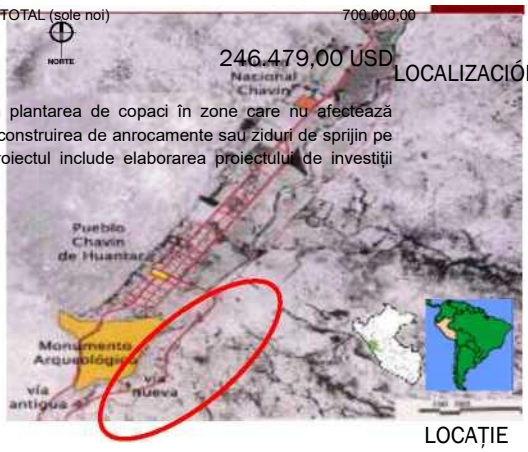

DESCRIERE

Proiectul își propune stabilizarea versantului La Banda prin plantarea de copaci în zone care nu afectează activitățile agricole sau patrimoniul arheologic, precum și prin construirea de anrocamente sau ziduri de sprijin pe pantele abrupte pentru prevenirea alunecărilor de teren. Proiectul include elaborarea proiectului de investiții (dosarul tehnic pentru lucrare) și execuția construcției.

JUSTIFICARE

Terenul din sectorul La Banda este instabil și predispus la alunecări de teren din cauza precipitațiilor și a activității seismice. Această zonă conține vestigii arheologice importante aparținând sitului Chavín, fundamentale pentru înțelegerea acestei societăți prehispanice. Prin urmare, stabilizarea versanților din La Banda este vitală pentru protejarea patrimoniului cultural și a vieții umane din zonă.

LOCAȚIE

URMARE

Ministerul Culturii,
Guvernul Regional Ancash,
Municipalitatea Districtuală Chavín

REFERINȚE GRAFICE

OBSERVAȚII

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

FICHA DE PROYECTO

CLAVE DE PROYECTO: 2.1.1

Plan de Manejo del Monumento Arqueológico Chavín

PLAZO DE EJECUCIÓN

PERMANENTE INMEDIATO CORTO MEDIANO LARGO

INDICADORES

El número de plantones sembrados, sistema de riego implementado y en uso.

CORRESPONSABILIDAD

MUNICIPIO	MC	REGION	INV. PRIVADA / ONG'S

ESTADO DEL PROYECTO

PROPUESTA	PERFIL DE PROYECTO	EN PROCESO DE EJECUCIÓN	EJECUTADO

LÍNEA DE ACCIÓN: Paisaje Cultural

PROGRAMA: Medio Ambiente

PROYECTO: Colaboración en el manejo de cuencas y subcuencas

SUBPROYECTO: **Colaboración para la forestación del entorno del sitio arqueológico**

OBJECTIVE

Forestar el entorno del sitio arqueológico Chavín para recuperar el medio ambiente y el paisaje degradado, ornamentar su contexto y neutralizar a los agentes y factores naturales que afectan las estructuras monumentales.

DESCRIERE

Colaborarea cu autoritățile relevante și comunitatea locală la reîmpădurirea împrejurimilor sitului prin înființarea unei pepiniere pentru producerea de puieți de arbori nativi și de altă natură și plantarea unui gard viu la marginea exterioară a zonei protejate a sitului (unde este posibil și fără a afecta vestigiile arheologice). Acest gard va fi format din trei rânduri de copaci de diferite înălțimi, irigați cu un sistem de irigare prin picurare, pentru a acționa ca un paravânt, a stabiliza solul pentru a preveni alunecările de teren și a oferi un aspect estetic deosebit. În plus, reîmpădurirea Dealului Cochas cu plante cu rădăcini adânci pentru a stabiliza solul și a preveni mișcările în masă care ar putea deteriora monumentul. Speciile vor fi identificate de specialiști.

JUSTIFICARE

Reîmpădurirea zonei din jurul sitului arheologic și a Dealului Cochas cu specii native din zonă și/sau potrivite pentru reîmpădurire va ajuta la reducerea și controlul degradării monumentului cauzate de acțiunea vântului și de mișcările în masă, contribuind totodată la recuperarea mediului ecologic, îmbunătățind sănătatea mediului și creând spații naturale de recreere pentru vizitatori și comunitatea din Chavín.

Districtului Chavín, **Monitorizare,**	Ministerul Culturii Guvernul Regional Ancash, Municipalitatea Comunitatea Locală

Estudios previos y expediente técnico	37,000.00
Programa de forestación (Cerro Cochas)	500,000.00
Implementación de vivero	236,000.00
Cerco vivo	29,400.00
Gastos generales	20,000.00
TOTAL (nuevos soles)	822,400.00

MONTO ESTIMADO

$USD 289,577. 00

LOCALIZACIÓN

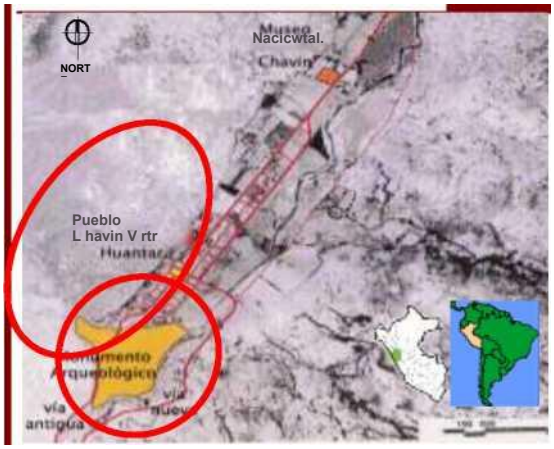

UBICACIÓN

REFERENCIAS GRÁFICAS

OBSERVACIONES

Nota: el proyecto se deberá realizar con la cooperación nacional e internacional y con entidades especializadas, universidades, sector estatal, etc.

Baudin, L.
1973. ***Imperiul socialist al incașilor*** . Madrid.

Bennett, W.
1944. ***Munții nordici ai Peruului, Săpături în Callejón de Huaylas și Chavín de Huantar*** . Vol. 39. *Lucrări antropologice ale Muzeului American de Istorie Naturală.* New York: Muzeul American de Istorie Naturală.

Bennett, WC
1943. ***Poziția lui Chavin în secvențele andine*** . *Proceedings of the American Philosophical Society* 86:323.

Burger, R.
1985. ***„Observații finale: Civilizația peruană timpurie și relația sa cu orizontul Chavín",*** în *Arhitectura ceremonială timpurie în Anzi.* Editat de C. Donnan, pp. 269-289. Washington: Dumbarton Oaks.

1988. ***„Unitate și eterogenitate în cadrul orizontului Chavín"*** , în *Preistoria peruană: o prezentare generală a societății pre-incașe și incașe.* Editat de R. Keatinge, pp. 99-144. Cambridge: Camabridge University Press.

Burger, RL
1998. ***„ Săpături la Chavín de Huantar"*** . Lima: Universitatea Pontificală Catolică din Peru. Cieza de León, p. 1553 [1984]. *Cronica Peruului. Partea întâi.* Lima: Universitatea Pontificală Catolică din Peru, Academia Națională de Istorie.

Contreras, D.
2007. ***„ Schimbări geomorfologice și sociopolitice la Chavín de Huantar"*** . Disertație de doctorat, Universitatea Stanford.

Centrul Patrimoniului Mondial UNESCO
2009. ***„Studii de caz. Schimbările climatice și patrimoniul mondial".*** Paris: UNESCO

Diessl, W.
2005. ***„ Huantar, San Marcos, Chavín: Situri arheologice din Highlands of Ancash"*** . Lima: Auqui.

Druc, I.
2004. ***„ Diversitatea ceramică în Chavín de Huantar, Peru"*** . *Antichități latino-americane* 15:344-363.

Espinoza, W.
1978. ***„ Modurile de producție în Imperiul Incaș"*** . Lima: Editorial Mantaro.

Izumi, S. și T. Sono.
1963. ***„ Anzi 2, Săpături la Kotosh, Peru 1960"*** . Tokyo: Universitatea din Tokyo.

Institutul Național de Cultură

2000. *„ Planul general pentru conservarea și managementul complexului arheologic Chan Chan”.* Direcția Regională de Cultură din La Libertad.

2003. *„Program de lucru: «Plan de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huantar»* . Ana María Hoyle, Direcția de Arheologie/INC. Dna.

2006. *„Program de lucru: «Plan de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huantar»* . Ana María Hoyle M, Direcția Siturilor Patrimoniului Mondial/INC. Dna. Martie 2006 (actualizare).

INGEMMET

(n.d.) *„Studiu geomorfologic și geodinamic al orașului Chavín de Huantar”.*

Kauffman-Doig, F.

1978. *„ Manual de arheologie peruană” ,* ediția a VI-a. Lima: PEISA.

Kauffman-Doig, F. și M. Gonzales.

1993. *„24 Planuri arhitecturale ale Chavín de Huantar”* . *Arheologic:* 11-77.

Kauffman-Doig, F. și M. González.

1993. *„ 24 de planuri arhitecturale ale lui Chavín de Huantar .” arheologic* 22.

Kaulicke, P.

1994. *„Originile civilizației andine”.* Vol. I. Lima: Editorial Brasa.

2006. *„Politică, practică și teorie în arheologia din Peru”.* *Arheologie și societate:* 11-17.

Kembel, S.

2001. *„ Secvență arhitecturală și cronologie la Chavín de Huantar, Peru”* . Doctorat, Universitatea Stanford.

Kembel, S. și J. Rick.

2004. *„ Autoritatea construcțiilor la Chavín de Huantar: Modele de dezvoltare socială în perioada inițială și orizontul timpuriu”,* în *Arheologie andină.* Editat de H. Silverman, pp. 51-76. Oxford: Blackwell Publishing.

Lathrap, D.

1960. *„Modele alternative ale mișcărilor populațiilor în zonele tropicale joase ale Americii de Sud”.* *Al XXXIX-lea Congres Internațional al Americaniștilor, Lima, 1960.*

1963. *„ Posibile afilieri ale Complexului Machalilla de pe coasta Ecuadorului”* . *American Antiquity* 29:239-241.

1970. *„ Amazonul Superior”* . Londra: Thames and Hudson.

1973. *„Vechimea și importanța relațiilor comerciale la distanță în zonele tropicale umede ale Americii de Sud precolumbiene”.* *World Archaeology* 2:170-

186.

1974. ***„Tropicele umede, pământurile aride și apariția unor stiluri artistice deosebite în Lumea Nouă”,*** în *Art and Environment in Native America.* Editat de M. King și R. Taylor. Texas: Texas Tech University.

Lathrap, D., D. Collier și H. Chandra.

1975. ***„ Ecuadorul antic: cultură, argilă și creativitate, 3000-300 î.Hr.”*** *.* Chicago: Muzeul Field de Istorie Naturală.

Lumbreras, LG

1974. ***„ Raport privind activitatea Proiectului Chavín”*** *. Archaeological* 15:37-56.

1977. ***„ Săpături în Templul Antic din Chavín (Sectorul R). Raport al celei de-a șasea campanii.”*** *Ñawpa Pacha* 15:1-38.

1989. ***„ Chavín de Huantar în nașterea civilizației andine”.*** Lima: Institutul de Studii Andine.

1993. ***„Chavín de Huantar, Săpături în Galeria Ofrandelor”.*** Mainz: KAVA.

2003. ***„ Propunere de program pentru Muzeul Chavín”*** *.* Lima, septembrie 2003

2007. ***„ Chavín: Săpături arheologice”*** *.* Vol. I. Lima: Universitatea Alas Peruanas.

Lumbreras, L. și H. Amat.

1969. ***„ Raport preliminar asupra galeriilor interioare din Chavín (primul sezon de lucru)”.*** Revista del Museo Nacional 34:143-197.

Matsuda Consultants International Co., Ltd.

2006. ***„ Studiu de bază al proiectului de construcție a Muzeului Național Chavín din Republica Peru”*** (Proiect al raportului final). Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională.

Mejía, T.

1945. ***„Statul actual al cunoștințelor despre ruinele orașului Chavín”*** *.* Note întocmite de MT Mejía Xesspe, la cererea Dr. Julio C. Tello, cu ocazia catastrofei petrecute în 1945, vol. Bulto 53, Broșura 11, pp. 12. Lima: Arhiva Tello, Muzeul de Arheologie și Antropologie al Universității Naționale din San Marcos.

Mesia, C.

2006. ***„Julio C. Tello: Teorie și practică în arheologia andină”*** *. Arheologie și societate* 17:141-158.

2007a. ***„ Organizarea spațială intrasit la Chavín de Huantar în timpul „Formativ andin: modelare tridimensională, stratigrafie și ceramică.”*** Disertație de doctorat, Universitatea Stanford.

2007b. ***„ Organizarea spațială intrasit la Chavín de Huantar în timpul Formativului Andin: Modelare tridimensională, stratigrafie și ceramică”*** *,* Universitatea

Stanford.

2011. ***„Narațiuni și investigații într-un sit formativ din Anzii Centrali: Chavín de Huantar ”*** . Muzeul de Artă Precolumbiană Casa del Alabado, Universitatea San Francisco de Quito. Manuscrisul va fi publicat în catalogul expoziției Chavín: Sosirea zeilor. Muzeul Reitberg - Elveția.

Middendorf, E.

1893 [1974]. *Peru. „* ***Observații și studii asupra țării și a locuitorilor săi pe parcursul unei șederi de 25 de ani”*** . Lima: Universitatea Națională din San Marcos.

Mogrovejo, TA d.

1593 [1920]. *„* ***Jurnalul celei de-a doua vizite făcute în Arhiepiscopia sa de către Prea Ilustrul Domn Don Toribio Alfonso de Mogrovejo, Arhiepiscopul de Los Reyes”*** . Cartea de vizite, 1593. *Revista del Archivo Nacional del Perú* 1:401 419.

Olivas, M.

2014. **„Muzeul Național Chavín”.** În *Gaceta Cultural,* 54. Lima: Ministerul Culturii. Paginile 20-21.

Polo, JT

1900. *„* ***Piatra lui Chavín”*** *. Buletinul Societății Geografice din Lima* 9:199-232. Poma de Ayala, G. 1613 [1992]. *Prima nouă cronică și buna guvernare.* Mexico City: Siglo Veintiuno. Raimondi, A. 1973. *Departamentul Ancash și bogățiile sale minerale.* Lima: Enrique Meiggs.

Rick, John

2005. ***„Evoluția autorității și a puterii la Chavin de Huantar, Peru”, în Fundamentele puterii în Anzii prehispanici*** *,* vol. 14. Editat de D.O. a. C. AC Kevin J. Vaughn, pp. 71-89. Los Angeles: Asociația Americană de Antropologie.

2006. ***„Chavín de Huantar: Dovezi pentru un șamanism evoluat”,*** în *Mesas and Cosmologies in the Central Andes,* vol. 44. Editat de D. Sharon. San Diego: Muzeul San Diego.

2008. ***„Context, construcție și ritual în dezvoltarea autorității la Chavín de Huantar”*** în *Chavín; Artă, arhitectură și cultură.* Editat de W. Conklin și J. Quilter, pp. 3-34. Los Angeles: Institutul Cotsen de Arheologie.

Rick, J., Kembel, S., Mendoza R. şi Kembell, J.

1998. *„* ***Arhitectura Complexului Ceremonial Chavín din Huantar: Documentație tridimensională și implicațiile acesteia”*** *. Buletinul de Arheologie PUCP* 2:181-214.

Rick, J. și Lumbreras, L. (reg.)

2011. ***„Chavín de Huantar. Proiect de cercetare și conservare”. Campania 2011.*** *Lima* : Asociația Antamina-Ancash-Fondul Patrimoniului Global-Ambasada SUA-Fundația Wiese.

Rick, J. și Lumbreras, L. (reg.)

2012. ***„Proiect de cercetare și conservare la Chavín de Huantar”.*** Buletin informativ de sfârșit de sezon pentru săpături 2012. Lima: Minera Antamina-Global Heritage Fund-Universitatea Stanford.

Rick, J. și Lumbreras, L. (reg.)

2013. ***„Proiect de cercetare și conservare în Chavín de Huantar”.*** Buletinul Sfârșitului Sezonului Săpăturilor 2013. Lima: Minera Antamina- Fondul Patrimoniului Global-Universitatea Stanford-RIHA-Vive Conchucos.

Rick, J.

2012. ***„Cercetare arheologică și conservare în Chavín de Huantar”*** . În ***Chavín de Huantar. Protocol de intervenții arheologice*** . Lima: Asociația Ancash - Institutul Andin de Studii Arheologice și Sociale.

Rick, J., Mesía, C., Contreras, D., Kembel, S., Rick, R., Sayre, M. și Wolf, J.

2010. ***„ Cronologia așezării Chavín de Huantar și implicațiile sale în perioada formativă”*** . *Buletinul de Arheologie PUCP:* 87-132.

Rivero de Ustariz, M. 1840. ***„ Antichități peruviane”*** . Lima.

Rosas, H.

1970. ***„ Secvența culturală a perioadei formative din Ancón”*** . Licență în Arheologie, Universitatea Națională din San Marcos.

Rowe, J.

1962. ***„Arta Chavin, o anchetă asupra formei și semnificației sale.”*** New York: Muzeul de Artă Primitivă.

Salinas și Córdoba, FB d.

1630 [1957]. ***„Memorial al Istoriilor Lumii Noi, Peru”.*** Lima: Universitatea Națională din San Marcos.

Sayre, M.

2010. **„Viața peste râu: practici agricole, rituale și de producție la Chavín de Huantar, Peru.”** Disertație de doctorat, Universitatea din California, Berkeley.

Shady, R.

2004. ***„ Caral: Orașul Focului Sacru”*** . Lima: Centura.

Shady, R. și C. Leyva. Editori.

2003. ***„Orașul sacru Caral-Supe: Originile civilizației andine și formarea statului pristin în Peru antic”,*** prima ediție. Lima: Institutul Național de Cultură.

Tello, JC

1923. ***„Wiracocha”*** , retipărit din ediția revistei Inca. Lima: Universitatea Națională din San Marcos.

1929. ***„Peru antic, prima epocă ”,*** ediția I. Lima: Comitetul de organizare al celei de-a doua.

1940. *„Expediția la Chavín (de la 7 noiembrie până la 14 decembrie 1940)”* vol. Bulto 53, Broșura 5, p. 101. Lima: Universitatea Națională din San Marcos. Arhiva Tello.

1942. *„ Originea și dezvoltarea civilizațiilor andine preistorice” .* Lima: Librăria și Tipografia Gil.

1943. *„ Descoperirea culturii Chavín în Peru” . American Antiquity* 9:135.

1960. *„ Cultura Mamă Chavín a Civilizației Andine” .* Lima: Universitatea Națională din San Marcos.

Uhle, M.

1902. *„Tipuri de cultură în Peru” . American Anthropologist* 4:753.

Vázquez de Espinoza, FA

1616 [1948]. *„ Compendiu și descriere a Indiilor de Est”.* Washington.

Wiener, C.

1880 [1993]. *„ Peru și Bolivia” .* Lima: Institutul Francez de Studii Andine.

HĂRȚI

Arhivele Institutului Național de Cultură
Harta geografică a Serviciului Național de Fotografie Aeriană

MANUSCRISE ȘI RAPOARTE

Carolina Castellanos

2005. *„ Situl arheologic Chavín, Peru. Propunere pentru elaborarea unui plan de management” .* Dna.

Situl arheologic Chavín, Peru. Propunere pentru elaborarea unui plan de management . (Proiect CC 15/07/05). Dna.

Centrul Internațional pentru Cercetare, Conservare și Restaurare al Muzeului Național Chavín - Ministerul Culturii

2018 *„Raport de diagnostic privind starea de conservare a galeriilor din Chavín de Huantar”* (Pregătit de Carlos Zapata Huamaní, conservator al CIICR al MNCH)
2018. *„Raport de diagnostic superficial al Monumentului Chavín de Huantar”* (Pregătit de Carlos Zapata Huamaní, curatorul CIICR al MNCH)

Comisia pentru formularea Planului General Chavín

2000. *„ Linii directoare pentru formularea Planului general Chavín de Huantar” .* Lima. Dna.

Hoyle, Ana María,

2006. **Program de lucru: „Plan de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huantar”** . Dna. Martie 2006. Direcția Patrimoniului Mondial INC

2003. **Program de lucru: „Plan de management pentru monumentul arheologic Chavín de Huantar”** . Dna. Direcția de Arheologie INC

Institutul Național de Cultură

2009. ***„Regulament pentru mediul urban monumental din Chavín”.***

Institutul Național de Cultură La Libertad.

din 2000 **pentru conservarea și managementul complexului arheologic Chan Chan.** Trujillo. (Castellanos C, Hoyle AM și alții).

INDERCHAP

2005. *„* ***Raportul reuniunii de experți „Monumentul arheologic Chavín: Diagnostic preliminar și recomandări pentru cercetarea și conservarea acestuia”*** Chavín de Huantar și Lima. Dna.

Lumbreras, Luis G.

2006. **Săpături la Chavín de Huantar** (ms). Lima, martie 2006.

din 2003 **pentru Muzeul Chavín** , Lima, septembrie 2003

din 2000 **pentru formularea Planului General Chavín de Huantar** . Comisia pentru formularea Planului General Chavín. Institutul Național de Cultură, Lima. Dna.

Matsuda Consultants International Co. Ltd.

2006. **Versiune a Raportului Final: Studiu de bază al proiectului de construcție a Muzeului Național Chavín din Republica Peru** . Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională, februarie 2006.

Mendoza, María, INDERCHAP

2006. **Raport comunitar** pentru Planul de management al monumentului arheologic Chavín. Lima. Dna.

Mesia, creștin

2006 **Contextul istoric al lui Chavín.** Pregătit pentru planul de management al Monumentului Arheologic Chavín de Huantar. Dr., Universitatea Stanford SUA. Raportați dna.

2005. *„* ***Historial Background of Chavín de Huantar”.*** Pregătit pentru planul de management al Monumentului Arheologic Chavín de Huantar. Universitatea Stanford, SUA. Raportați dna.

Ministerul Culturii

2014. **Proiect Muzeografic. La nivelul Dosarului Tehnic al PIP „Muzeul Național Chavín”** . Direcția Generală a Muzeelor.

2018. **Memorandumul Muzeului Național Chavín** . Direcția Generală a Muzeelor.

Rick, John

2006. *„ Raport tehnic «Proiectul de cercetare și conservare arheologică Chavín de Huantar» ,* Campanie - 2006. Dna.

2005. *„ Raport tehnic «Proiectul de cercetare și conservare arheologică Chavín de Huantar» ,* Campanie - 2005. Dna.

2016. ***„Raport anual 2015. Programul de cercetare și conservare arheologică Chavín de Huantar”.*** Sezonul 2015-2016.

2017. ***„Cerere de raport de autorizare. Programul de Cercetare și Conservare Arheologică Chavín de Huantar”.*** Sezonul 2017-2018.

Rick , John, INDERCHAP

2006. **Raport tehnic „Proiectul de cercetare și conservare arheologică Chavín de Huantar”** , Campanie - 2005. Martie 2006.

2004. **Raport tehnic „Proiectul de cercetare și conservare arheologică Chavín de Huantar”** , Campanie - 2005. Dna. 2004.

Swisscontact

2014. ***„Planul de management al turismului Chavín de Huantar”.***

Valencia, Fabricio și Valdivieso, Jorge, Direcția de Apărare INC

2006. **Raport juridic** pentru Planul de management al Monumentului Arheologic Chavín. Lic. Lima. Dna.

Valencia Pozo, Tania, INDERCHAP

2006. **Raportul sectorului turistic** pentru Planul de management al monumentului arheologic Chavín. Lima. Dna.

Villareal, E. și Rodríguez, I.

2009. ***„Raport geoeconomic al regiunii Ancash”.*** INGEMMET.

Consultanți Vizarreta

2013. ***„Planul de marketing turistic pentru Valea Conchucos 2013-2014”.***

Vizarreta
Consultanți - Swisscontact.